

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Η δημοσιοποίηση της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου 3556/2007 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/815 εκπληρώνεται με τη δημοσίευση του αρχείου “zip” βάσει του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου (European Single Electronic Format – “ESEF”) και του αρχείου “iXBRL μέσω inline viewer”. Τα εν λόγω αρχεία, έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της Eurobank Holdings: eurobankholdings.gr.

Με το παρόν έγγραφο, το οποίο παρουσιάζει την Ετήσια Οικονομική Έκθεση σε μορφή “pdf”, δεν εκπληρώνονται οι ανωτέρω υποχρεώσεις για τη δημοσιοποίηση της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης της Eurobank Holdings.

Περιεχόμενα

A. Εταιρική Διακυβέρνηση

I. Δηλώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

II. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Έκθεση Πεπραγμένων Επιτροπής Ελέγχου

B. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή και Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας

I. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

II. Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023

III. Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023

Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 3556/2007)

Δηλώνουμε ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

- οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμης Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, και
- η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμης Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2024

Γεώργιος Π. Ζανιάς
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 414343

Φωκίων Χ. Καραβίας
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 677962

Σταύρος Ε. Ιωάννου
Α.Δ.Τ. ΑΗ - 105785

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔC) παρουσιάζει την Έκθεση Διαχείρισης και τις Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023.

Γενικές πληροφορίες

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία (η Εταιρεία ή Eurobank Holdings) είναι εταιρεία συμμετοχών εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, που κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank A.E. (η Τράπεζα). Η Eurobank Holdings και οι θυγατρικές της συνιστούν έναν όμιλο (Όμιλος), ο οποίος αποτελείται κυρίως από τον όμιλο Eurobank, που είναι η Τράπεζα και οι θυγατρικές της. Οι δραστηριότητες της Εταιρείας αφορούν κυρίως τον στρατηγικό σχεδιασμό της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την παροχή υπηρεσιών προς τις εταιρείες του Ομίλου και τρίτα μέρη.

Επισκόπηση Οικονομικών Αποτελεσμάτων και Προοπτικές¹

Το 2023, σε ένα θετικό μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες που έχει σημαντική παρουσία, ο Όμιλος αύξησε την οργανική κερδοφορία του, ενίσχυσε την κεφαλαιακή επάρκεια και τη θέση ρευστότητάς του, και βελτίωσε περαιτέρω την ποιότητα του ενεργητικού του. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος υλοποίησε στρατηγικές ενέργειες, οι οποίες θα του επιτρέψουν να επεκτείνει την δραστηριότητά και να ενισχύσει περαιτέρω την παρουσία του στην ευρύτερη περιοχή.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023 το σύνολο του ενεργητικού, σε συνέχεια και της πώλησης της Eurobank Direktna (Σερβία), μειώθηκε κατά €1,7 δις σε €79,8 δις (Δεκ.2022²: €81,5 δις) με τα δάνεια πελατών προ προβλέψεων να ανέρχονται σε €42,8 δις (Δεκ. 2022: €43,5 δις) και το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων σε €14,7 δις (Δεκ. 2022: €13,3 δις). Από το συνολικό δανειακό χαρτοφυλάκιο, €28,1 δις προέρχονται από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα (Δεκ. 2022: €28,2 δις), €10,3 δις από τις διεθνείς δραστηριότητες (Δεκ. 2022: €10,4 δις ή €8,7 δις εξαιρουμένων των δραστηριοτήτων της Eurobank Direktna) και €4,5 δις αφορούν ομόλογα υψηλής (senior notes) και ενδιάμεσης (mezzanine notes) διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico (Δεκ. 2022: €4,9 δις). Τα επιχειρηματικά δάνεια (σε μεγάλες, μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις) διαμορφώθηκαν σε €25 δις (Δεκ. 2022: €25 δις) και αποτελούν το 58% των συνολικών δανείων του Ομίλου, ενώ τα δάνεια σε νοικοκυριά ανήλθαν σε €13,4 δις (Δεκ. 2022: €13,6 δις), εκ των οποίων το 74% αφορά το στεγαστικό χαρτοφυλάκιο και το υπόλοιπο σε καταναλωτικά δάνεια. Οι καταθέσεις του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε €57,4 δις (Δεκ. 2022: €57,2 δις) με τις καταθέσεις από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα να ανέρχονται σε €40 δις (Δεκ. 2022: €39,6 δις), ενώ οι διεθνείς δραστηριότητες συνεισέφεραν €17,5 δις (Δεκ. 2022: €17,7 δις ή €16 δις εξαιρουμένων των δραστηριοτήτων της Eurobank Direktna). Ως αποτέλεσμα, ο δείκτης δανείων (μετά από προβλέψεις) προς καταθέσεις (L/D) του Ομίλου διαμορφώθηκε σε 72,3% (Δεκ. 2022²: 72,4%) και σε 78,3% για τις δραστηριότητες στην Ελλάδα (Δεκ. 2022: 79,5%). Ο δανεισμός του Ομίλου από πράξεις αναχρηματοδότησης (refinancing operations) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) μειώθηκε κατά €5 δις και διαμορφώθηκε σε €3,8 δις (Δεκ. 2022: €8,8 δις) (σημ. 31 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων). Κατά τη διάρκεια του έτους, στο πλαίσιο της υλοποίησης της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής για την επίτευξη του στόχου για το δείκτη Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) η Τράπεζα προχώρησε σε έκδοση δύο ομολόγων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας €500 εκατ. το καθένα, με τοκομερίδιο 7% και 5.875% και ημερομηνίες λήξεων τον Ιανουάριο 2029 και τον Νοέμβριο 2029, αντίστοιχα. Πιο πρόσφατα, τον Ιανουάριο 2024, η Εταιρεία ολοκλήρωσε την έκδοση ενός ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας 2 (Tier 2) ποσού €300 εκατ. με τοκομερίδιο 6,25% και λήξη τον Απρίλιο 2034 (σημ. 4 και 34 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων). Ο δείκτης κάλυψης ρευστότητας (LCR) διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα στο 178,6% (31 Δεκεμβρίου 2022: 173%).

Τα κέρδη προ προβλέψεων ανήλθαν σε €1,999 εκατ. ή σε €1,902 εκατ. μη συμπεριλαμβανομένων α) του κέρδους €111 εκατ. από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα (Κύπρος) η οποία αναγνωρίστηκε ως συγγενής εταιρεία και β) της συνεισφοράς €14 εκατ. σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές (2022²: €2.184 εκατ. ή €1.859 εκ. εξαιρουμένου του κέρδους €325 εκατ. που προέκυψε από την πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών (Project «Triangle»), ενώ τα οργανικά κέρδη προ προβλέψεων (Core Pre-Provision Income) αυξήθηκαν κατά 58,6% σε ετήσια βάση σε €1,802 εκατ. ή 1,816 εξαιρουμένης της ανωτέρω συνεισφοράς € 14 εκατ. (2022²: €1,145 εκατ.). Τα καθαρά έσοδα τόκων αυξήθηκαν κατά 46,9% σε €2.174 εκατ. (2022²: €1,480 εκατ.), κυρίως λόγω των υψηλότερων επιτοκίων, της οργανικής αύξησης των δανείων και των αυξημένων θέσεων σε επενδυτικά ομόλογα τα οποία αντισταθμίζονται μερικώς από το υψηλότερο κόστος των εκδοθέντων πιστωτικών τίτλων και καταθέσεων. Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου (Net Interest Margin) ανήλθε σε 2,75% (2022²: 1,91%) ενώ στο τέταρτο τρίμηνο διαμορφώθηκε σε 2,90%. Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες αυξήθηκαν κατά 4,2% σε €544 εκατ. (2022²: €522 εκατ.), εκ των οποίων τα καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες αυξήθηκαν κατά 4,8% σε €447 εκατ. (2022²: €427 εκατ.), κυρίως λόγω των αυξημένων εσόδων από τις προμήθειες δανείων και παρά την αρνητική επίδραση από την πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών. Ο δείκτης εσόδων από αμοιβές και προμήθειες προς το σύνολο ενεργητικού διαμορφώθηκε σε 69 μονάδες βάσης (2022²: 67 μονάδες βάσης). Τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 5,2% σε €902 εκατ. μη συμπεριλαμβανομένης της ανωτέρω συνεισφοράς € 14 εκατ. (2022²: €857 εκατ.) λόγω του υψηλότερου κόστους από τις διεθνείς δραστηριότητες, των πληθωριστικών πιέσεων και των επενδύσεων σε έργα πληροφοριακών συστημάτων, τα οποία αντισταθμίστηκαν μερικώς από τις μειωμένες εισφορές σε ταμεία εξυγίανσης και εγγύησης των καταθέσεων. Τα έξοδα από τις διεθνείς δραστηριότητες ανήλθαν σε €258 εκατ. (2022²: €212 εκατ.) συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης από την απόκτηση της BNP Paribas Bulgaria στο τέλος

¹ Οι ορισμοί επιλεγμένων χρηματοοικονομικών δεικτών καθώς και η πηγή των χρηματοοικονομικών πληροφοριών παρατίθενται στο παράρτημα 2.

² Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναπροσαρμοστεί λόγω: α) της αναδρομικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 από τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου, Eurolife FFH Insurance Group Holdings S.A. και β) της παρουσίασης των δραστηριοτήτων της εταιρείας Eurobank Direktna a.d. (Σερβία) ως μη συνεχιζόμενων.

Μαΐου 2023, ενώ στην Ελλάδα μειώθηκαν ελαφρώς κατά 0,1% σε €644 εκατ. (2022: €645 εκατ.) Ο δείκτης κόστους προς έσοδα του Ομίλου διαμορφώθηκε σε 32,2%, μη συμπεριλαμβανομένου του κέρδους €111 εκατ. από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα και της ανωτέρω συνεισφοράς € 14 εκατ. (2022²: 31,6%, μη συμπεριλαμβανομένου του κέρδους €325 εκατ. από το project «Triangle»), ενώ ο δείκτης κόστους προς έσοδα για τις διεθνείς δραστηριότητες ανήλθε σε 33,1% (2022²: 42,7%). Ο αντίστοιχος δείκτης κόστους προς οργανικά έσοδα³ για τον Όμιλο βελτιώθηκε σε 33,2% έναντι 42,8%² το 2022.

Οι εμπορικές και λοιπές δραστηριότητες συνεισέφεραν καθαρά έσοδα €196 εκατ. (2022²: €1,039 εκατ. έσοδα), και περιλαμβάνουν κυρίως α) €86 εκατ. κέρδη από παράγωγα, (2022²: €625 εκατ. κέρδη), β) €57 εκατ. κέρδη από την πώληση επενδυτικών τίτλων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI), μετά από το αποτέλεσμα αντιστάθμισης (2022²: €26 εκατ. ζημιά) και γ) €68 εκατ. καθαρά λοιπά έσοδα, συμπεριλαμβανομένου του κέρδους €111 εκατ. από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα (2022²: €323 εκατ. κέρδη περιλαμβανομένων €325 εκατ. κερδών από την ολοκλήρωση του Project «Triangle») (σημ. 9 και 10 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Ο σχηματισμός των νέων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE formation) ήταν θετικός κατά €138 εκατ., εκ των οποίων €119 εκατ. αφορούν έναν εταιρικό πελάτη (τέταρτο τρίμηνο 2023: €29 εκατ. αρνητικός), (2022: €40 εκατ. θετικός εξαιρουμένων των δραστηριοτήτων στην Σερβία). Συνολικά, το υπόλοιπο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) του Ομίλου, διαμορφώθηκε σε €1,5 δις, κατόπιν της ταξινόμησης του δανειακού χαρτοφυλακίου του project «Leon» ως κατεχόμενου προς πώληση, της πώλησης της Eurobank Direktna, και των διαγραφών κατά την διάρκεια του έτους (31 Δεκεμβρίου 2022: €2,3 δις), οδηγώντας το δείκτη των NPE στο 3,5% (31 Δεκεμβρίου 2022²: 5,2%). Οι προβλέψεις δανείων (ζημίες) ανήλθαν σε €412 εκατ. ή €345 εκατ. μη συμπεριλαμβανομένης της ζημιάς που καταγράφηκε για τα projects «Leon» and «Solar» και αντιστοιχούσαν σε 0,85% του μέσου υπολοίπου δανείων μετά από προβλέψεις (2022²: €276 εκατ. και αντιστοιχούσαν σε 0,71% του μέσου υπολοίπου δανείων μετά από προβλέψεις), ενώ ο δείκτης κάλυψης των NPE διαμορφώθηκε στο 86,4% (31 Δεκεμβρίου 2022²: 75,5%). Τα NPE, μετά την αφαίρεση των σωρευτικών προβλέψεων απομείωσης, ανήλθαν σε € 0,2 δις (31 Δεκεμβρίου 2022: €0,6 δις).

Επιπλέον, ο Όμιλος αναγνώρισε το 2023 λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα ποσού €96 εκατ. (2022²: €103 εκατ.), οι οποίες αναλύονται σε α) €49 εκατ. απομειώσεις για ακίνητα, εκ των οποίων €23 εκατ. ζημιά επανεκτίμησης που σχετίζεται με τη θυγατρική εταιρεία IMO Property Investments Sofia E.A.D., η οποία πωλήθηκε κατά τη διάρκεια του έτους, β) €17 εκατ. απομειώσεις για μηχανογραφικό εξοπλισμό και λογισμικό (σημ. 26 και 28 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων), και €30 εκατ. λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις και έξοδα που σχετίζονται με δικαστικές υποθέσεις και κανονιστική συμμόρφωση. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος κατέγραψε έξοδα αναδιάρθρωσης ποσού €37 εκατ. (2022²: €89 εκατ.) συμπεριλαμβανομένου ποσού €11 εκατ. που αφορά την απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από την Eurobank Bulgaria A.D. (σημ. 23.2). Η αναλογία του Ομίλου στα αποτελέσματα των συγγενών εταιρειών/ κοινοπραξιών ανήλθε σε €88 εκατ. έσοδα, εκ των οποίων €58 εκατ. έσοδο αφορά τα κέρδη της Ελληνικής Τράπεζας (Κύπρος) για το εξάμηνο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2023.

Τέλος το 2023, κατόπιν της ολοκλήρωσης της πώλησης του ποσοστού 70% συμμετοχής που κατείχε στη θυγατρική της Eurobank Direktna. Ο Όμιλος αναγνώρισε € 141 εκατ. καθαρές ζημίες από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, που αναλογούν στους μετόχους, συμπεριλαμβανομένων σωρευτικών ζημιών ύψους € 124 εκατ. (που σχετίζονται κυρίως με συναλλαγματικές διαφορές), οι οποίες αναταξινομήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων από τα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση όπου είχαν προηγουμένως αναγνωρισθεί..

Καθαρά Κέρδη ή Ζημίες

Συνολικά, το 2023, τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους ανήλθαν σε €1,140 εκατ. (2022²: €1,347 εκατ. κέρδη) όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη του Ομίλου, εξαιρουμένων του κέρδους €111 εκατ. από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα που αναγνωρίστηκε ως συγγενής εταιρεία, της ζημιάς (μετά από φόρο) €141 εκατ. από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, της ζημιάς (μετά από φόρο) €48 εκατ. από τα projects «Solar» και «Leon» που σχετίζονται με το σχέδιο μείωσης των NPE, της πρόβλεψης € 10 εκατ. (μετά από φόρο) για συνεισφορά της Τράπεζας σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές, και των εξόδων αναδιάρθρωσης (μετά από φόρο) €29 εκατ., ανήλθαν σε €1,256 εκατ. (2022²: €1,178 εκατ.), εκ των οποίων €468 εκατ. κέρδη αφορούσαν τις διεθνείς δραστηριότητες (2022²: €211 εκατ. κέρδη).

Με βάση τα κέρδη του Ομίλου για το 2023, Τα Κέρδη ανά Μετοχή (Earnings per Share-EPS) διαμορφώθηκαν σε €0,31 (2022²: €0,36) και η απόδοση (προσαρμοσμένα κέρδη) των ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (RoTBV) ανήλθε σε 18,1% (2022²: 11,4%, μετά την αφαίρεση μη επαναλαμβανόμενων χρηματοοικονομικών κερδών €516 εκατ. μετά από φόρο κυρίως από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα).

Για το προσεχές μέλλον, ο Όμιλος επιδιώκει την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου για την περίοδο 2024-2026, το οποίο περιλαμβάνει στόχους για α) την οργανική αύξηση δανείων, β) τη διατήρηση υψηλής οργανικής κερδοφορίας σε ένα περιβάλλον χαμηλότερων επιτοκίων, γ) την βελτίωση των δεικτών ποιότητας ενεργητικού, δ) την ισχυρή δημιουργία επαρκούς οργανικού κεφαλαίου για την υποστήριξη της επιχειρηματικής ανάπτυξης, και ε) την ανταμοιβή των μετόχων, ξεκινώντας από ένα ποσοστό διανομής, με τη μορφή μερισμάτων σε μετρητά ή/και επαναγοράς μετοχών, υπό την αίρεση της λήψης των απαιτούμενων εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές,

² Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναπροσαρμοστεί λόγω: α) της αναδρομικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 από τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου, Eurolife FFH Insurance Group Holdings S.A. και β) της παρουσίασης των δραστηριοτήτων της εταιρείας Eurobank Direktna a.d. (Σερβία) ως μη συνεχιζόμενων.

³ Ο λόγος των λειτουργικών εξόδων προς τα οργανικά έσοδα.

τουλάχιστον 25% για το 2024, το οποίο θα αυξάνεται σταδιακά τα επόμενα έτη, με βάση κυρίως πρωτοβουλίες και δράσεις στους παρακάτω τομείς:

- α) Διατήρηση υψηλών καθαρών εσόδων τόκων (NII), κυρίως μέσω της οργανικής αύξησης των εξυπηρετούμενων δανείων του Ομίλου, η οποία μπορεί να αντισταθμίσει τις πιέσεις από τη πιθανή μείωση των επιτοκίων της ΕΚΤ, τη μεταβολή του μείγματος στις καταθέσεις (προθεσμίας / όψεως) και την έκδοση MREL επιλέξιμων τίτλων υψηλής διαβάθμισης (senior notes),
- β) Ενίσχυση της παρουσίας στις βασικές αγορές και αύξηση της συνεισφοράς από τις διεθνείς δραστηριότητες στα κέρδη και στους όγκους εργασιών, η οποία θα ενισχυθεί περαιτέρω με την πλήρη ενοποίηση της Ελληνικής Τράπεζας στην Κύπρο,
- γ) Αύξηση των εσόδων από αμοιβές και προμήθειες σε ένα αριθμό επιχειρηματικών τομέων όπως οι χρηματοδοτήσεις, οι δραστηριότητες δικτύου, η διαχείριση χαρτοφυλακίων, τα τραπεζο-ασφαλιστικά προϊόντα, η έκδοση καρτών και τα μισθώματα από επενδυτικά ακίνητα,
- δ) Πρωτοβουλίες για την περαιτέρω βελτίωση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας, τον περιορισμό του κόστους των δραστηριοτήτων από την καθημερινή λειτουργία (run the bank) και την περαιτέρω απλοποίηση και ψηφιακό μετασχηματισμό των δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, διατηρώντας την επίσημη αύξηση των λειτουργικών δαπανών σε χαμηλό έως μέσο μονοψήφιο ποσοστό, λαμβάνοντας υπόψη τις πληθωριστικές πιέσεις και τις ανάγκες ανάπτυξης της Τράπεζας «grow the bank». Τον Φεβρουάριο 2024, ο Όμιλος ξεκίνησε ένα νέο Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου (Voluntary Exit Scheme - VES) για συγκεκριμένες μονάδες στην Ελλάδα,
- ε) Διατήρηση χαμηλών δεικτών NPE με υψηλά επίπεδα κάλυψης σε όλες τις βασικές αγορές στις οποίες έχει παρουσία ο Όμιλος, οι οποίοι ενδέχεται να επηρεαστούν αρνητικά λόγω των επιπτώσεων των υψηλότερων επιτοκίων και των πληθωριστικών πιέσεων στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και στα περιθώρια κέρδους των επιχειρήσεων,
- στ) Σημαντικές πρωτοβουλίες μετασχηματισμού που εισάγονται στο πλαίσιο του σχεδίου μετασχηματισμού του Ομίλου «Eurobank 2030»,
- ζ) Υποστήριξη της πράσινης μετάβασης και χρηματοοικονομικής ένταξης μέσω υιοθέτησης της δέσμης κριτήριων της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, της κοινωνικής υπευθυνότητας και της ορθής εταιρικής διακυβέρνησης (Environment, Social, Governance - ESG) σε όλες τις δραστηριότητες και τις διαδικασίες του Ομίλου.

Οι γεωπολιτικοί και μακροοικονομικοί κίνδυνοι, συμπεριλαμβανομένων των διατηρούμενων, αν και αποκλιμακούμενων, πληθωριστικών πιέσεων, θέτουν μια σειρά από προκλήσεις για την επίτευξη του Επιχειρηματικού Σχεδίου 2024-2026 του Ομίλου, και αφορούν κυρίως τις δυνατότητες ανάπτυξης, τα περιθώρια δανείων, τα επιτόκια καταθέσεων, την ποιότητα του ενεργητικού και το λειτουργικό κόστος. Οι δυσμενείς συνθήκες που διαμορφώνονται από τη γεωπολιτική αναταραχή και το μακροοικονομικό περιβάλλον είναι πιθανό να μετριαστούν με:

- α) Την αποτελεσματική αξιοποίηση της ήδη εγκεκριμένης χρηματοδότησης της ΕΕ, κυρίως μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA),
- β) Τις σημαντικές επενδύσεις που έχουν δρομολογηθεί,
- γ) Τη μείωση του ποσοστού ανεργίας το 2024 σε μονοψήφια επίπεδα κοντά στα ιστορικά χαμηλά,
- δ) Τις θετικές εξελίξεις στον τουριστικό κλάδο και τις ισχυρές επενδυτικές ροές,
- ε) Την αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του ελληνικού δημοσίου σε επενδυτική βαθμίδα σύμφωνα με τους τέσσερις από τους πέντε οίκους Εξωτερικής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης που είναι αποδεκτοί από την ΕΚΤ. (περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται επίσης στην ενότητα «Μακροοικονομικές προοπτικές και κίνδυνοι»)

Κεφαλαιακή Επάρκεια

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα συνολικά εποπτικά κεφάλαια του Ομίλου ανήλθαν σε €8,4 δις (31 Δεκ. 2022: €8 δις) και αποτέλεσαν το 19,4% (total CAD) του σταθμισμένου ενεργητικού (Risk Weighted Assets – RWA) (Δεκ. 2022: 19,2%), έναντι του δείκτη CAD Overall Capital Requirements (OCR) 14,68%. Αντίστοιχα, ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) διαμορφώθηκε σε 16,9% του σταθμισμένου ενεργητικού (Δεκ. 2022: 16%), έναντι δείκτη CET1 OCR 9,98% ή 12,20%, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης για πρόσθετο κεφάλαιο της Κατηγορίας 1 (AT1) και Κατηγορίας 2 (Tier 2) (capital shortfall). Οι δείκτες CAD και CET1 ενσωματώνουν την επίδραση της λήξης της πενταετούς μεταβατικής περιόδου για την αναγνώριση της επίπτωσης του ΔΠΧΑ 9 στα εποπτικά κεφάλαια και της επαναφοράς της τυποποιημένης μεθόδου (Standardized Approach) από την 1 Μαρτίου 2023. Οι pro-forma δείκτες total CAD και CET1 με την ολοκλήρωση των projects “Solar” και “Leon” (σημ. 20 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων) και της έκδοσης ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας 2 (Tier 2) ποσού €300 εκατ. τον Ιανουάριο του 2024, θα ήταν 20,2% και 17% αντίστοιχα (σημ. 4 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο δείκτης MREL της Τράπεζας σε ενοποιημένη βάση ανέρχεται σε 24,91% του σταθμισμένου ενεργητικού, (Δεκ. 2022: 23,07%), υπερβαίνοντας τον ενδιάμεσο μη δεσμευτικό στόχο για το δείκτη MREL ύψους 23,23% που ισχύει από τον Ιανουάριο του 2024 (σημείωση 4 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών του Ομίλου για τη βελτιστοποίηση των εποπτικών του κεφαλαίων, τον Δεκέμβριο του 2023, η Τράπεζα προχώρησε στην ολοκλήρωση μιας ακόμα συνθετικής συναλλαγής μεταφοράς κινδύνου (συναλλαγή «Wave IV») με τη μορφή χρηματοοικονομικής εγγύησης, η οποία παρέχει προστασία πιστωτικού κινδύνου επί του μεσαίου τμήματος ζημιών χαρτοφυλακίου ενήμερων δανείων προς μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις ύψους €1,5 δις, η οποία είχε ως αποτέλεσμα κεφαλαιακό όφελος 41 μονάδων βάσης (σημείωση 20 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αρ. 575/2013 (CRR), οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (DTAs), που βασίζονται στην μελλοντική κερδοφορία και υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια, αφαιρούνται κατά τον υπολογισμό του CET1 κεφαλαίου. Αυτή η μεθοδολογία θα εφαρμοστεί σταδιακά μέχρι το 2025. Η ψήφιση του άρθρου 27Α του Νόμου 4172/2013, όπως ισχύει, προβλέπει για τα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα ότι οι επιλέξιμες DTAs υπολογίζονται επί (α) των ζημιών από τη συμμετοχή της Τράπεζας στο πρόγραμμα PSI και στο πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου και (β) του συνολικού ποσού: (i) του αναπόσβεστου υπολοίπου των οριστικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων, (ii) των λογιστικών διαγραφών δανείων ή πιστώσεων και (iii) των υπολειπόμενων συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών ζημιών γενικά λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχαν λογισθεί έως την 30 Ιουνίου 2015 και μπορούν να μετατραπούν σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (tax credits), εάν το λογιστικό, μετά από φόρους αποτέλεσμα της Τράπεζας για τη χρήση είναι ζημιά. Αυτή η νομοθετική διάταξη επέτρεψε στα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένης και της Τράπεζας, να μην αφαιρούν τα επιλέξιμα DTAs από το CET1 κεφάλαιο αλλά να τις αναγνωρίζουν ως 100% σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού, με θετική επίδραση στη κεφαλαιακή τους θέση. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα DTAs της Τράπεζας που πληρούν τα κριτήρια για μετατροπή σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχονται σε €3.212 εκατ. (Δεκ. 2022: €3.402 εκατ.) (σημ. 13 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων). Μια ενδεχόμενη αλλαγή στον εποπτικό χειρισμό των επιλέξιμων αναβαλλόμενων DTAs ως οριστικών και εκκαθαρισμένων απαιτήσεων (tax credits), μπορεί να έχει δυσμενή επίπτωση στη κεφαλαιακή θέση του Ομίλου.

Αποτελέσματα Stress Test για το 2023

Στις 28 Ιουλίου 2023, η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι ο Όμιλος ολοκλήρωσε με επιτυχία την πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων 2023 (Stress Test-ST) η οποία συντονίστηκε από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ). Τα αποτελέσματα του Ομίλου καθώς και η ανθεκτικότητά του στις παραμέτρους του δυσμενούς σεναρίου της άσκησης είναι σημαντικά βελτιωμένα σε σχέση με αυτά της αντίστοιχης άσκησης ST του 2021.

Η αφετηρία της άσκησης είναι η οικονομική και κεφαλαιακή θέση του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2022, όπως υπολογίστηκε σύμφωνα με την Τυποποιημένη Μέθοδο (Standardised Approach-STD). Την εν λόγω ημερομηνία, ο Δείκτης CET1 του Ομίλου, με βάση την πλήρη εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III το 2025 (Fully loaded CET1-FL CET1), ανήλθε σε 14,4%. Υπό το Βασικό σενάριο ο Δείκτης FL CET1 αυξάνεται κατά 360 μ.β. κατά τη διάρκεια του τριετούς χρονικού οριζοντα της άσκησης, φτάνοντας στο επίπεδο του 18% στο τέλος του 2025. Υπό το Δυσμενές σενάριο, ο Δείκτης FL CET1 μειώνεται κατά 220 μ.β. στο τέλος του 2025 και διαμορφώνεται σε 12,2%, ενώ στο τέλος του πρώτου έτους του δυσμενούς σεναρίου (2023), ο Όμιλος σημείωσε τη μεγαλύτερη απομείωση του Δείκτη FL CET1, κατά 316 μ.β.

Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σχετικά με την ανθεκτικότητα έναντι κυβερνοαπειλών για το 2024

Το 2024 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα υποβάλει 109 τράπεζες υπό την άμεση εποπτεία της, περιλαμβανομένης της Eurobank, σε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σχετικά με την ανθεκτικότητά τους έναντι κυβερνοαπειλών. Η άσκηση αυτή θα αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο οι τράπεζες αντιμετωπίζουν την κυβερνοεπίθεση και αποκαθιστούν τη λειτουργία τους και όχι την ικανότητά τους να την αποτρέψουν. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το σενάριο αυτής της άσκησης, η κυβερνοεπίθεση θα καταφέρει να διαταράξει τις καθημερινές εργασίες των τραπεζών. Οι τράπεζες θα δοκιμάσουν τα μέτρα που εφαρμόζουν για την αντιμετώπιση κυβερνοεπίθεσης και για την αποκατάσταση της λειτουργίας τους, μεταξύ άλλων ενεργοποιώντας έκτακτες διαδικασίες και σχέδια έκτακτης ανάγκης και αποκαθιστώντας τις κανονικές συνθήκες εργασίας τους. Η ΕΚΤ θα αξιολογήσει το βαθμό στον οποίο οι τράπεζες μπορούν να ανταπεξέλθουν σε ένα τέτοιο σενάριο.

Αυτή η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων δεν θα έχει αντίκτυπο στην κεφαλαιακή καθοδήγηση του Πυλώνα 2 (P2G), η οποία αποτελεί συγκεκριμένη σύσταση ανά τράπεζα σχετικά με το επίπεδο κεφαλαίου εφαρμοζόμενη επιπλέον των δεσμευτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων. Αντιθέτως, η ΕΚΤ θα συζητήσει τα ευρήματα και τα σχετικά διδάγματα με κάθε τράπεζα στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP) του 2024, η οποία αξιολογεί το προφίλ κινδύνου κάθε τράπεζας. Τα κύρια ευρήματα της άσκησης θα ανακοινωθούν το καλοκαίρι του 2024.

Δραστηριότητες στο εξωτερικό

Ο Όμιλος έχει σημαντική παρουσία σε τρεις χώρες εκτός Ελλάδας. Στην Κύπρο, η Eurobank Cyprus Ltd (Eurobank Cyprus) δραστηριοποιείται μέσω ενός δικτύου 8 τραπεζικών κέντρων σε όλες τις μεγάλες πόλεις της χώρας και έχει πέντε κύριους τομείς δραστηριότητας οι οποίοι είναι: η τραπεζική επιχειρήσεων, η διαχείριση περιουσίας ιδιωτών, η τραπεζική διεθνών εταιρειών, οι διεθνείς κεφαλαιαγορές και η τραπεζική εύπορων πελατών (affluent banking). Στο Λουξεμβούργο, η Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., παράλληλα με τις δραστηριότητες της στο Λουξεμβούργο, λειτουργεί υποκατάστημα στο Λονδίνο και στην Αθήνα και προσφέρει προϊόντα και υπηρεσίες σε πελάτες private banking, στη διαχείριση κεφαλαίων (fund management services) καθώς επίσης και εξειδικευμένες υπηρεσίες τραπεζικής επιχειρήσεων. Στη Βουλγαρία, η Eurobank Bulgaria AD (Postbank), είναι μία τράπεζα που προσφέρει ένα ευρύ φάσμα τραπεζικών υπηρεσιών σε ιδιώτες και επιχειρήσεις, μέσω ενός δικτύου 235 καταστημάτων και επιχειρηματικών κέντρων.

Την 2 Μαρτίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι υπέγραψε δεσμευτική συμφωνία (συμφωνία αγοράς μετοχών) με την AIK Banka a.d. Beograd («AIK») για την πώληση του ποσοστού 70% συμμετοχής που κατέχει στη θυγατρική της στη Σερβία, Eurobank Direktna a.d. Την 2 Νοεμβρίου 2023, μετά τη λήψη των εγκρίσεων από όλες τις αρμόδιες

ρυθμιστικές αρχές, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι η ανωτέρω συναλλαγή ολοκληρώθηκε έναντι τιμήματος €198 εκατ. Η Συναλλαγή είναι ευθυγραμμισμένη με την στρατηγική της Eurobank να κατευθύνει κεφάλαια σε επενδύσεις με προοπτικές υψηλότερων αποδόσεων (RoTBV) και να ενισχύσει περαιτέρω την παρουσία της στις κύριες αγορές που δραστηριοποιείται, συγκεκριμένα στην Ελλάδα, στην Βουλγαρία και στην Κύπρο (σημ. 30 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Την 4 Απριλίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι, μετά τη λήψη των σχετικών κανονιστικών εγκρίσεων, ολοκληρώθηκε η απόκτηση του πρόσθετου ποσοστού συμμετοχής 13,41% στην “Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία” (“Ελληνική Τράπεζα”), ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με έδρα στην Κύπρο, έναντι τιμήματος €70 εκατ. Λαμβάνοντας υπόψη το ανωτέρω, η συνολική συμμετοχή στην Ελληνική Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένου του προηγούμενου ποσοστού συμμετοχής 15,8% την ανωτέρω ημερομηνία, ανήλθε σε 29,2% και ο Όμιλος θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στην εταιρεία. Κατόπιν αυτού, από το δεύτερο τρίμηνο του 2023, η συμμετοχή στην «Ελληνική Τράπεζα» λογιστικοποιείται ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου.

Επιπλέον, τον Αύγουστο 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε τη σύναψη συμβάσεων αγοραπωλησίας μετοχών (SPA) με ορισμένους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας, βάσει των οποίων, συμφώνησε να αποκτήσει πρόσθετο ποσοστό συμμετοχής 26,1% στην εταιρεία, έναντι συνολικού τιμήματος € 253,2 εκατ. (ανακοινώσεις της 23ης, 25ης και 30ης Αυγούστου). Το τμήμα των ανωτέρω συναλλαγών μπορεί να προσαρμοστεί, μεταξύ άλλων, ανάλογα με την ημερομηνία της ολοκλήρωσής τους και τους όρους της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης, σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου περί Δημοσίων Προτάσεων του 2007 της Κυπριακής νομοθεσίας. Η ολοκλήρωση των εξαγορών υπόκειται σε κανονιστικές εγκρίσεις. Με την ολοκλήρωσή τους, το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στην Ελληνική Τράπεζα θα ανέλθει σε 55,3%. Πιο πρόσφατα, σε συνέχεια της έγκρισης από την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού της Κύπρου στην συνεδρία της την 2 Φεβρουαρίου 2024, η εξαγορά του συνολικού πρόσθετου ποσοστού 26,1% των μετοχών της Ελληνικής Τράπεζας, σύμφωνα με τις υπογεγραμμένες συμφωνίες με ορισμένους από τους μετόχους της, υπόκειται πλέον στις εγκρίσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου/Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Εφόρου Ασφαλίσεων της Κύπρου (σημ. 24 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Σε συνέχεια της από την 9 Δεκεμβρίου 2022 ανακοίνωσης, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την 1 Ιουνίου 2023, ότι κατόπιν λήψης των σχετικών εποπτικών εγκρίσεων, ολοκληρώθηκε την 31 Μαΐου 2023 η εξαγορά της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από τη Postbank. Η συναλλαγή ενισχύει τη θέση της Postbank στη λιανική τραπεζική της Βουλγαρίας, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί σημαντικές ευκαιρίες σταυροειδών πωλήσεων, δεδομένης της πελατειακής βάσης της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria, που ξεπερνά τις 300 χιλιάδες πελάτες. Ο σχεδιασμός της λειτουργικής ενοποίησης είναι ήδη σε εξέλιξη αποσκοπώντας στη μεγιστοποίηση των συνεργειών, αξιοποιώντας παράλληλα τις βέλτιστες πρακτικές του επιχειρησιακού μοντέλου Προσωπικής Χρηματοδότησης (σημ. 23.2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Οι διεθνείς δραστηριότητες του Ομίλου παραμένουν ένα θεμελιώδες ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Τραπεζας, με αξιοσημείωτη συμβολή στο συνολικό αποτέλεσμα του Ομίλου. Οι προοπτικές για τις επιδόσεις των διεθνών δραστηριοτήτων του Ομίλου παραμένουν θετικές παρά τις προκλήσεις στο διεθνές οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον. Το επιχειρηματικό μοντέλο των διεθνών δραστηριοτήτων και τα ισχυρά θεμελιώδη μεγέθη τους επιτρέπουν να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις προκλήσεις, να θωρακίζουν την κερδοφορία τους, να προωθούν τη βιώσιμη ευημερία στις τοπικές κοινωνίες και να δημιουργούν αξία για τους πελάτες τους, τους εργαζομένους τους, τους μετόχους και την κοινωνία γενικότερα.

Διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η ανάληψη κινδύνων είναι ένα αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων του για την επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων. Ως εκ τούτου, η Διοίκηση του Ομίλου έχει θεσπίσει επαρκείς μηχανισμούς για την έγκαιρη αναγνώριση των κινδύνων και την αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεών τους στην επίτευξη των στόχων που έχει θέσει.

Λόγω του ότι οι οικονομικές, τραπεζικές, κανονιστικές και λειτουργικές συνθήκες διαρκώς εξελίσσονται και μεταβάλλονται, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει μηχανισμούς διαχείρισης κινδύνων με στόχο τη συνεχή και βέλτιστη προσαρμογή του στο περιβάλλον αυτό. Η δομή, οι εσωτερικές διαδικασίες και οι υφιστάμενοι μηχανισμοί ελέγχου της Τράπεζας διασφαλίζουν τόσο την αρχή της ανεξαρτησίας όσο και την άσκηση επαρκούς εποπτείας.

Η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων αποτελεί βασική προτεραιότητα της Διοίκησης, όπως επίσης και ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τον Όμιλο. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος έχει διαθέσει σημαντικά μέσα για την αναβάθμιση και διατήρηση ενημερωμένων των πολιτικών, μεθόδων και υποδομών του, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της EKT και του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB), με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (European Banking Authority - EBA) και της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, και τις βέλτιστες διεθνείς τραπεζικές πρακτικές. Ο Όμιλος εφαρμόζει μια σαφώς προσδιορισμένη εγκριτική διαδικασία πιστοδοτήσεων, ανεξάρτητες αξιολογήσεις της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αποτελεσματικές πολιτικές διαχείρισης για όλους τους σημαντικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται, στην Ελλάδα και σε κάθε χώρα όπου δραστηριοποιείται. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται από τον Όμιλο αναθεωρούνται σε τακτική βάση.

Η διαχείριση κινδύνων είναι βασικό στοιχείο της εταιρικής κουλτούρας του οργανισμού. Η Διαχείριση Κινδύνων παρέχει το πλαίσιο, τις διαδικασίες και την καθοδήγηση που επιτρέπουν σε όλους τους εργαζομένους να εντοπίζουν, να διαχειρίζονται και να παρακολουθούν προληπτικά τους κινδύνους στους δικούς τους τομείς και να βελτιώνουν τον έλεγχο και το συντονισμό της ανάληψης κινδύνων στη Μονάδα τους. Η συνεχής εκπαίδευση, η επικοινωνία και

η ευαισθητοποίηση πραγματοποιούνται μέσω ειδικών προγραμμάτων εκπαίδευσης, μηνιαίων συναντήσεων, ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και άλλων πρωτοβουλιών. Ο Όμιλος εφαρμόζει επίσης πολιτική για την αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με την εισαγωγή, τις σημαντικές μεταβολές και την περιοδική παρακολούθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών του.

Το ύψος των κινδύνων που προτίθεται να αναλάβει ο Όμιλος για την επιδίωξη των στρατηγικών του στόχων καθορίζεται στο εσωτερικό έγγραφο «Πλαίσιο διάθεσης για ανάληψη κινδύνων» μέσω ποσοτικών και ποιοτικών διατυπώσεων, που συμπεριλαμβάνουν και συγκεκριμένα όρια ανοχής για τους κινδύνους που έχουν αξιολογηθεί ως σημαντικοί. Οι βασικοί στόχοι του προσδιορισμού της διάθεσης ανάληψης κινδύνων εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις, τη διασφάλιση της απρόσκοπτης συνέχισης των δραστηριοτήτων του Ομίλου, και τη διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής επάρκειας σε συνδυασμό με την επίτευξη υψηλής αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων. Το επίπεδο για ανάληψη κινδύνων επικοινωνείται με σαφήνεια σε όλο τον Όμιλο, καθορίζοντας την κουλτούρα διαχείρισης κινδύνου, και διαμορφώνοντας τη βάση στην οποία οι πολιτικές κινδύνου και τα αντίστοιχα όρια αυτών καθορίζονται, τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Στοχεύοντας την αναγνώριση των σημαντικών κινδύνων, η Τράπεζα έχει διαμορφώσει πλαίσιο Αναγνώρισης Κινδύνων και Αξιολόγησης του βαθμού Σημαντικότητάς τους (RIMA Framework). Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση όλων των κινδύνων είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για την αποτελεσματική Διαχείριση Κινδύνων. Ο Όμιλος στοχεύοντας να εξασφαλίσει μια συνολική εικόνα για τους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της στρατηγικής του, αναγνωρίζει τις νέες εξελίξεις έγκαιρα και αξιολογεί τις πιθανές επιπτώσεις.

Η Επιτροπή Κινδύνων (ΕΚ - BRC) είναι μια επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) και ο ρόλος της είναι να συμβουλευεί και να υποστηρίζει το ΔΣ σχετικά με την παρακολούθηση της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους τύπους κινδύνων. Η ΕΚ διασφαλίζει ότι οι στρατηγικές αυτές είναι σύμφωνες με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, την εταιρική κουλτούρα και τις αξίες του οργανισμού. Επίσης η ΕΚ βοηθά το ΔΣ στην επίβλεψη των αντίστοιχων ορίων που έχουν τεθεί. Επιβλέπει την εφαρμογή των στρατηγικών για τη διαχείριση κεφαλαίου και ρευστότητας καθώς και για όλους τους άλλους σχετικούς κινδύνους, όπως πιστωτικούς κινδύνους, κινδύνους αγοράς, μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως λειτουργικούς κινδύνους, φήμης, νομικούς, κυβερνοχώρου, εξωτερικής ανάθεσης, κλιματικούς και περιβαλλοντικούς, προκειμένου να αξιολογηθεί η επάρκειά τους έναντι των αντίστοιχων εγκεκριμένων ορίων. Η ΕΚ αποτελείται από πέντε (5) μη εκτελεστικούς διευθυντές, συνεδριάζει σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στο ΔΣ σε τριμηνιαία βάση και σε έκτακτες περιπτώσεις όταν κρίνεται αναγκαίο.

Η Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (Management Risk Committee - MRC) είναι μια διοικητική επιτροπή που συστάθηκε από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και η κύρια ευθύνη της είναι η επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η MRC υποβάλλει αναφορές προς την ΕΚ του ΔΣ για θέματα που σχετίζονται με κινδύνους και εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Η MRC υποστηρίζει προληπτικά τον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων (GCRO) του Ομίλου, Πρόεδρο της MRC, να αναγνωρίζει σημαντικούς κινδύνους, επιπλέον αυτών που αναγνωρίζονται ανεξάρτητα από τον GCRO και την Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, και να τους θέτει άμεσα υπόψη της ΕΚ του ΔΣ, καθώς και υποστηρίζει τον GCRO διασφαλίζοντας ότι εφαρμόζονται οι απαραίτητες πολιτικές και διαδικασίες για την ορθή διαχείριση των κινδύνων και τη συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου, με επικεφαλής τον GCRO, ενεργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρηματικές μονάδες και είναι υπεύθυνη για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, επιμέτρηση και διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος. Αποτελείται από τη Μονάδα Πίστης (GC) του Ομίλου, τη Μονάδα Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου (GCC), τη Μονάδα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου του Ομίλου (GCRCAC), τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR), τη Μονάδα Group Operational and Non-Financial Risks (GONFR), τη Μονάδα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου (GMVG), τη Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού Λειτουργιών Διαχείρισης Κινδύνου & Κλιματικού Κινδύνου του Ομίλου (GRMSPO&CR), τη Μονάδα Εποπτικών Σχέσεων & Σχεδιασμού Εξυγίανσης (SRRP), και τη Μονάδα Ανάλυσης Κινδύνων (RA).

Ως μέρος του συνολικού συστήματος εσωτερικών δικλείδων ασφαλείας, η Eurobank Ergasias Services and Holdings S.A. έχει συνάψει συμφωνία παροχής υπηρεσιών (Service Level Agreement - SLA) με την Eurobank S.A. (θυγατρική Τράπεζα του Ομίλου) προκειμένου να λαμβάνει υποστηρικτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όλους τους τομείς διαχείρισης κινδύνων που αναλαμβάνει ο Όμιλος.

Οι πιο σημαντικοί τύποι κινδύνων που αντιμετωπίζονται από τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου είναι:

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος περιλαμβάνει τον κίνδυνο ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμών του κατά την ημερομηνία λήξης τους. Επίσης, ο πιστωτικός κίνδυνος συνδέεται με τον κίνδυνο της χώρας και τον κίνδυνο διακανονισμού. Ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προκύπτει κυρίως από το δανεισμό ιδιωτών και επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των παρεχομένων μέσω προσασίας όπως χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές, καθώς και από άλλες δραστηριότητες, όπως επενδύσεις σε χρηματικούς τίτλους, εμπορικές δραστηριότητες, δραστηριότητες σε κεφαλαιαγορές και δραστηριότητες διακανονισμού. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κυριότερος κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος, η ενεργή διαχείριση και παρακολούθηση του έχει ανατεθεί σε εξειδικευμένες μονάδες κινδύνου, οι οποίες αναφέρονται στον GCRO.

Οι διαδικασίες ελέγχου και έγκρισης των πιστοδοτήσεων είναι κεντροποιημένες τόσο στην Ελλάδα όσο και στις διεθνείς δραστηριότητες ακολουθώντας την αρχή “four-eyes principle” και τις συγκεκριμένες οδηγίες που αναφέρονται στο Εγχειρίδιο Πιστωτικής Πολιτικής και στο Πλαίσιο Διάθεσης για Ανάλυση Κινδύνων. Ο διαχωρισμός των καθηκόντων διασφαλίζει την ανεξαρτησία μεταξύ των στελεχών που είναι υπεύθυνοι για την σχέση με τον πελάτη, την διαδικασία έγκρισης και εκταμίευσης του δανείου, καθώς και την παρακολούθηση αυτού σε όλη τη διάρκεια του. Η διαδικασία έγκρισης των πιστοδοτήσεων των επιχειρηματικών δανείων είναι κεντροποιημένη και πραγματοποιείται μέσω επιτροπών πιστοδοτήσεων με κλιμακούμενα εγκριτικά όρια, με σκοπό την αξιολόγηση και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί μοντέλα αξιολόγησης των επιχειρήσεων-πιστούχων (rating models), προκειμένου να υπολογιστεί η πιστοληπτική διαβάθμισή τους η οποία αντικατοπτρίζει τον ενεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο. Τα πιο σημαντικά από αυτά είναι το μοντέλο Moody’s Risk Analyst («MRA»), που χρησιμοποιείται κυρίως σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον βιομηχανικό και εμπορικό τομέα, και τα μοντέλα της ειδικής διαβάθμισης (slotting) τα οποία χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του κινδύνου εξειδικευμένων χρηματοδοτήσεων επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου (χαρτοφυλάκιο ναυτιλίας, ακίνητης περιουσίας και χρηματοδότησης έργων) με συναλλαγές χρηματοοικονομικών όρων περίφραξης (ring fenced transactions). Η αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου διενεργείται από τη Μονάδα Πίστης Ομίλου (ΜΠΟ), η οποία αξιολογεί τα πιστωτικά αιτήματα που υποβάλλονται από τις επιχειρηματικές μονάδες, μια διαδικασία η οποία περιλαμβάνει την αποτίμηση του λειτουργικού και χρηματοοικονομικού προφίλ του πελάτη, την επικύρωση της πιστοληπτικής του διαβάθμισης (borrower’s rating) και την αναγνώριση δυνητικών παραγόντων κινδύνου για την Τράπεζα.

Οι διαδικασίες ελέγχου και έγκρισης για πιστοδοτήσεις προς μικρές επιχειρήσεις (με κύκλο εργασιών μέχρι €5 εκατ.) γίνεται επίσης κεντροποιημένα, βάσει συγκεκριμένων οδηγιών και εφαρμόζοντας την αρχή “four eyes principle”. Η αξιολόγηση στηρίζεται πρωταρχικά στην ανάλυση των λειτουργικών χαρακτηριστικών και της χρηματοοικονομικής κατάστασης του πιστούχου. Το ίδιο ισχύει για πιστοδοτήσεις προς ιδιώτες (καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια) όπου η πιστωτική αξιολόγηση βασίζεται σε κριτήρια σχετιζόμενα με τα χαρακτηριστικά του χαρτοφυλακίου λιανικής όπως η χρηματοοικονομική κατάσταση του πιστούχου, η ικανότητα αποπληρωμής, η ύπαρξη ακίνητης περιουσίας και το είδος και η ποιότητα των εξασφαλίσεων.

Η συνεχής παρακολούθηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου και αποκλίσεων που μπορεί να προκύψουν, οδηγεί σε άμεση αναπροσαρμογή των πολιτικών και των διαδικασιών πιστοδοτήσεων, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Ο Πιστωτικός Έλεγχος του Ομίλου (GCC) παρακολουθεί και αξιολογεί την ποιότητα των δανειακών χαρτοφυλακίων (επιχειρηματικά, καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια στην Ελλάδα και το εξωτερικό) μέσω επιτόπιων, απομακρυσμένων και θεματικών ελέγχων προκειμένου να εντοπιστούν έγκαιρα οι αναδυόμενοι κίνδυνοι, οι αδυναμίες, η συμμόρφωση με τις πιστωτικές πολιτικές και η συνέπεια στην αναδοχή κινδύνου. Επίσης, ο GCC είναι υπεύθυνος για την επίβλεψη της ορθής λειτουργίας των μοντέλων πιστωτικής διαβάθμισης των επιχειρηματικών πιστούχων καθώς και των μοντέλων ενδείξεων πιθανής αδυναμίας πληρωμής. Επιπρόσθετα, ο GCC εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα την επάρκεια των προβλέψεων σε όλα τα δανειακά χαρτοφυλάκια. Επίσης, ο GCC διαμορφώνει τις πιστοδοτικές πολιτικές του ομίλου, ελέγχει τις πολιτικές που συντάσσονται από άλλες μονάδες και συμμετέχει στην ανάπτυξη νέων δανειακών προϊόντων. Τέλος, παρακολουθεί τις κανονιστικές εξελίξεις, τις νέες τάσεις καθώς και τις βέλτιστες πρακτικές και προτείνει σχετικές επικαιροποιήσεις των πολιτικών ή βελτιώσεις των προϊόντων όποτε αυτό κριθεί απαραίτητο. Ο GCC λειτουργεί ανεξάρτητα από όλες τις επιχειρηματικές μονάδες της Τράπεζας και αναφέρεται απευθείας στον GCRO.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (Group Market and Counterparty Risk - GMCR) έχει την ευθύνη για την επιμέτρηση, την παρακολούθηση και τη περιοδική αναφορά της έκθεσης του Ομίλου στον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου (κίνδυνος εκδότη και κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου αγοράς), ο οποίος είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις στο πλαίσιο δραστηριοτήτων της μονάδας διαχείρισης διαθεσίμων, όπως συναλλαγές χρεογράφων και παραγώγων, συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης τίτλων, τοποθετήσεις στην διατραπεζική αγορά και λοιπά. Ο Όμιλος θεσπίζει όρια κινδύνου αντισυμβαλλόμενου τα οποία βασίζονται κυρίως στην πιστοληπτική διαβάθμιση του αντισυμβαλλόμενου, όπως αυτή παρέχεται από διεθνείς οίκους αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, στην κατηγορία του προϊόντος και την ημερομηνία λήξης της συναλλαγής (π.χ. όρια ελέγχου καθαρών ανοικτών θέσεων σε παράγωγα ανά ποσό και διάρκεια, έκθεση σε κυβερνητικά και επιχειρησιακά ομόλογα και σε χρεόγραφα καλυμμένα με περιουσιακά στοιχεία, κ.λ.π.). Η Μονάδα GMCR διατηρεί και επικαιροποιεί τα συστήματα παρακολούθησης των ορίων και διασφαλίζει την ορθότητα και τη συμμόρφωση των ορίων όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων με τις πολιτικές της Τράπεζας, όπως εγκρίθηκαν από τα αρμόδια διοικητικά όργανα του Ομίλου. Η χρήση των ανωτέρω ορίων, τυχόν υπερβάσεις αυτών, καθώς και η συνολική έκθεση ανά θυγατρική του Ομίλου, ανά αντισυμβαλλόμενο και κατηγορία προϊόντος παρακολουθούνται καθημερινά από τον τη Μονάδα GMCR. Ο Όμιλος εφαρμόζει από το 2021 το νέο εποπτικό πλαίσιο για τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου από παράγωγα (SA-CCR).

Κίνδυνος αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς ο οποίος είναι ο κίνδυνος πιθανής ζημιάς λόγω δυσμενών αλλαγών στις μεταβλητές της αγοράς. Μεταβολές σε επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες, περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads), τιμές μετοχών και σε άλλους σχετικούς παράγοντες, όπως στην τεκμαρτή μεταβλητότητα, μπορούν να επηρεάσουν τα έσοδα του Ομίλου ή την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του. Η Μονάδα GMCR παρακολουθεί, ελέγχει και εκτιμά τους κινδύνους αγοράς στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος. Η Μονάδα GMCR είναι υπεύθυνη για την επιμέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αναφορά όλων των κινδύνων αγοράς συμπεριλαμβανοντας τον επιτοκιακό κίνδυνο (Interest rate risk in the Banking Book – IRRBB) και τον κίνδυνο περιθωρίου για τον πιστωτικό κίνδυνο (Credit spread risk in the Banking Book, CSRBB) του Τραπεζικού

χαρτοφυλακίου του Ομίλου και αναφέρεται στον GCRO. Τα ανοίγματα και η χρήση των ορίων αναφέρονται στην Επιτροπή Κινδύνων του ΔΣ και στο ΔΣ.

Ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk - VaR), αναλύσεις ευαισθησίας καθώς και προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (stress testing) για την διαχείριση και παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς στην Ελλάδα και στις διεθνείς του δραστηριότητες. Η μέθοδος VaR χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, υπολογίζοντας την δυναμική αρνητική μεταβολή της αγοραίας αξίας ενός χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένο διάστημα εμπιστοσύνης και για προκαθορισμένη διάρκεια. Το VaR που υπολογίζει ο Όμιλος είναι βασισμένο σε διάστημα εμπιστοσύνης 99% και περίοδο διακράτησης 1 ημέρας, υπολογισμένο με τη μέθοδο προσομοίωσης Monte Carlo (εφαρμόζεται πλήρης επανατιμολόγηση σε κάθε θέση). Επειδή η μέθοδος VaR αποτελεί βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς που είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, έχουν θεσπιστεί όρια VaR για όλες τις ανοικτές θέσεις (εμπορικά και επενδυτικά χαρτοφυλάκια) που επιμετρούνται στην εύλογη αξία, ενώ η πραγματική έκθεση του Ομίλου επισκοπείται από τη διοίκηση σε καθημερινή βάση. Παρόλα αυτά, η χρήση αυτής της μεθοδολογίας δεν αποτρέπει ζημιές έξω από αυτά τα όρια σε περίπτωση ακραίων μεταβολών στην αγορά. Για αυτό το λόγο ο Όμιλος χρησιμοποιεί στην παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς επιπρόσθετες μεθόδους μέτρησης όπως το Stressed VaR, Expected Shortfall και Stress Tests. Τέλος, ο Όμιλος παρακολουθεί ήδη τον αντίκτυπο από το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τον κίνδυνο αγοράς (FRTB) και την εξέλιξη των σχετικών κεφαλαιακών απαιτήσεων μέχρι την επίσημη εφαρμογή του (2025) με βάση ένα σύνολο εγκατεστημένων συστημάτων και διαδικασιών.

Επιτοκιακός Κίνδυνος στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο (IRRBB)

Ο IRRBB ορίζεται ως ο τρέχων και μελλοντικός κίνδυνος μιας αρνητικής επίδρασης στην οικονομική αξία της καθαρής θέσης, ή των καθαρών εσόδων από τόκους (NII – Net Interest Income) του Οργανισμού. Ο εν λόγω κίνδυνος, λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, τις αλλαγές της αγοραίας αξίας που προκύπτουν από δυσμενείς μεταβολές των επιτοκίων, οι οποίες επηρεάζουν τις τοκοφόρες συναλλαγές και συμπεριλαμβάνουν τον κίνδυνο που πηγάζει από την αναντιστοιχία των ταμειακών ροών, τον κίνδυνο βάσης και τα δικαιώματα προαίρεσης.

Η Μονάδα GMCR είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση, τον έλεγχο, την εκτίμηση του IRRBB και την παραγωγή όλων των σχετικών αναφορών, σε επίπεδο Ομίλου. Τόσο η ευαισθησία της μεταβολής της Οικονομικής Αξίας (EVE – Economic Value of Equity), όσο και του NII υπολογίζονται σε περιοδική βάση και συγκρίνονται με τα αντίστοιχα RAS όρια, τα εγκεκριμένα από το ΔΣ. Ο Όμιλος, επί του παρόντος, κάνει χρήση του εγκατεστημένου εργαλείου Διαχείρισης Στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (ALM - Asset and Liability Management), για ένα σημαντικό τμήμα της ανάλυσης σε επίπεδο Τράπεζας, ενώ σχεδιάζει την περαιτέρω επέκταση της χρήσης του για αναλύσεις του Επιτοκιακού Κινδύνου στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο, σε επίπεδο Ομίλου. Επιπλέον ο Όμιλος εφαρμόζει ήδη πρόσθετες αναλύσεις δυσμενών σεναρίων για συγκεκριμένα τμήματα του τραπεζικού χαρτοφυλακίου του για την εκτίμηση του ανοίγματος στην μεταβλητότητα της αποτίμησης σε τρέχουσες τιμές της αγοράς (Mark-to-Market - MTM) και για την εκτίμηση του CSRBB (Κίνδυνος περιθωρίου για τον πιστωτικό κίνδυνο στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο). Η πολιτική για τη διαχείριση του Επιτοκιακού Κινδύνου στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο, όπως έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Κινδύνων και το ΔΣ του Ομίλου, παρέχει μια αναλυτική περιγραφή των μεθοδολογιών, της διακυβέρνησης, καθώς και των ορίων που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του IRRBB & CSRBB.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος εκτίθεται καθημερινά στον κίνδυνο ρευστότητας από αναλήψεις καταθέσεων, λήξεις τίτλων μεσοπρόθεσμης ή μακροπρόθεσμης διάρκειας, λήξεις εξασφαλισμένης ή μη εξασφαλισμένης χρηματοδότησης (συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων («repos») και διατραπεζικός δανεισμός), αλλαγή στην αξία ενεχύρων ως αποτέλεσμα μεταβολών στην αγορά, χρηματοδοτήσεων δανείων και καταπτώσεων εγγυήσεων. Η Επιτροπή Κινδύνων του ΔΣ και το ΔΣ καθορίζουν επαρκή RAS όρια ρευστότητας για να διασφαλίσει ότι υπάρχουν επαρκή αποθέματα για να καλυφθούν όλες ενδεχόμενες ανάγκες σε οποιοδήποτε σενάριο. Ο Όμιλος παρακολουθεί σε διαρκή βάση το επίπεδο του κινδύνου ρευστότητας χρησιμοποιώντας εποπτικά και εσωτερικά συστήματα μέτρησης και μεθοδολογίες (Δείκτης κάλυψης ρευστότητας (LCR), Δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR), ανάλυση αποθεματικών ρευστότητας (buffer analysis), ανάλυση χρηματοροών (cash flow analysis), βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (stress tests) κ.α.).

Η Επιτροπή Κινδύνων είναι υπεύθυνη για την έγκριση όλων των στρατηγικών αποφάσεων για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας και για την παρακολούθηση των ποσοτικών και ποιοτικών διαστάσεων του κινδύνου ρευστότητας. Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού του Ομίλου (Assets and Liabilities Committee G-ALCO) είναι εξουσιοδοτημένη να διαμορφώνει και να εφαρμόζει την πολιτική διαχείρισης ρευστότητας με βάση το υφιστάμενο επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνων (risk appetite) και να ελέγχει τη διαθέσιμη ρευστότητα τουλάχιστον σε μηνιαία βάση. Η Μονάδα Διαχείρισης Διαθεσίμων του Ομίλου (Treasury) είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της στρατηγικής του Ομίλου, όσον αφορά στην ημερήσια διαχείριση ρευστότητας του Ομίλου και για την προετοιμασία και παρακολούθηση του προϋπολογισμού ρευστότητας του Ομίλου, ενώ η Μονάδα GMCR είναι υπεύθυνος για την επιμέτρηση, παρακολούθηση και ενημέρωση σχετικά με τη ρευστότητα του Ομίλου τις επιτροπές G-ALCO, BRC, BoD καθώς και τις σχετικές εποπτικές αρχές.

Λειτουργικοί και Μη-Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι

Με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση του υφιστάμενου Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου σύμφωνα με τις αυξημένες ρυθμιστικές απαιτήσεις όπως ορίζονται στις: i) Κατευθυντήριες Γραμμές της EAT για την εσωτερική διακυβέρνηση (2021) βάσει της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, (ii) Αναθεωρήσεις της BCBS στις Αρχές για τη Σωστή Διαχείριση των Λειτουργικών Κινδύνων (2021), (iii) Αρχές της BCBS για τη Λειτουργική Ανθεκτικότητα και (iv)

Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων ΤΠΕ και ασφάλειας ΕΒΑ/ΓΛ/2019/04, ο Όμιλος έχει αποφασίσει να προχωρήσει στην ολιστική διαχείριση των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων (NFRs).

Ως μη χρηματοοικονομικός κίνδυνος ορίζεται με τη μέθοδο της αποκλειστικότητας, κάθε κίνδυνος εκτός των οικονομικών κινδύνων όπως πιστωτικός, αγοράς και ρευστότητας. Περιλαμβάνει τους λειτουργικούς κινδύνους καθώς και συγκεκριμένους επιπρόσθετους κινδύνους όπως οι επιχειρηματικός, στρατηγικός και κίνδυνος φήμης. Ο λειτουργικός κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος απώλειας που προκύπτει από ανεπαρκείς ή αποτυχημένες εσωτερικές διαδικασίες, ανθρώπους και συστήματα ή από εξωτερικά γεγονότα. Αυτός ο ορισμός περιλαμβάνει τον νομικό κίνδυνο, αλλά εξαιρεί τον επιχειρηματικό, στρατηγικό και τον κίνδυνο φήμης.

Η Eurobank εφαρμόζει σταδιακά το Πλαίσιο διάθεσης για ανάληψη κινδύνων προκειμένου να καλύψει τους μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους, το οποίο ορίζει τους μηχανισμούς μέσω των οποίων ο Όμιλος καθορίζει τα όρια ανοχής του για κίνδυνο και εξασφαλίζει ότι το προφίλ κινδύνου του παραμένει εντός αυτών των ορίων, με στόχο την αντιμετώπιση κινδύνων σε σχέση με τα εσωτερικά και εξωτερικά γεγονότα, καθώς και άλλους περιορισμούς.

Η ευθύνη διακυβέρνησης για τη διαχείριση των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων ξεκινάει από το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), μέσω της Διοικητικής Επιτροπής και της Ανώτερης Διοίκησης, και μεταφέρεται προς τους επικεφαλής και το προσωπικό κάθε Επιχειρηματικής Μονάδας. Το ΔΣ θέτει τους μηχανισμούς με τους οποίους ο Όμιλος διαχειρίζεται τους μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους, καθορίζοντας τις προσδοκίες και αναθέτοντας τις σχετικές ευθύνες. Η Επιτροπή Κινδύνων και η Επιτροπή Ελέγχου του Ομίλου (Audit Committee - AC) παρακολουθούν το επίπεδο και το προφίλ των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών γεγονότων.

Η διαχείριση των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων περιλαμβάνει την αναγνώριση, αξιολόγηση και μείωση του κινδύνου, ενώ χρησιμοποιεί ανεξάρτητη εποπτεία και μια αποτελεσματική κουλτούρα διαχείρισης κινδύνου για να διασφαλίσει ότι οι επιχειρηματικοί στόχοι του Ομίλου επιτυγχάνονται εντός των ορίων ανοχής για κίνδυνο, που αντανακλάται στις Πολιτικές και Οδηγίες του Ομίλου.

Οι Επικεφαλής κάθε Επιχειρηματικής Μονάδας (Risk Owners) έχουν την πρωταρχική ευθύνη για την καθημερινή διαχείριση των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων στις Μονάδες τους και τη συμμόρφωσή τους προς τους σχετικούς μηχανισμούς ελέγχου. Κάθε Επιχειρηματική Μονάδα έχει ορίσει έναν Αρμόδιο Λειτουργικού Κινδύνου (OpRisk Partner) ή μία Μονάδα Ελέγχου Λειτουργικών Κινδύνων (ORMU) ανάλογα με το μέγεθος της Επιχειρηματικής Μονάδας, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για το συντονισμό των προσπαθειών διαχείρισης κινδύνου εντός της Επιχειρηματικής Μονάδας και αποτελούν το σύνδεσμο μεταξύ της Πρώτης και της Δεύτερης Γραμμής Άμυνας.

Η Eurobank έχει υιοθετήσει μία θεματική ταξινόμια κινδύνου (Risk Themes) στα πρότυπα ταξινόμιών αναφοράς του τραπεζικού τομέα, για σκοπούς καλύτερης διαχείρισης κινδύνων και αναφορών προς τη Διοίκηση. Κάθε Risk Theme εποπτεύεται από τον υπεύθυνο Συντονιστή (Theme Coordinator) (Δεύτερη Γραμμή Άμυνας). Τα Risk Themes που εμπίπτουν στο πεδίο των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων είναι τα ακόλουθα:

Εσωτερική Απάτη	Κανονιστική Συμμόρφωση	Ασφάλεια Πληροφοριών	Υποδείγματα	Ανθρώπινο Δυναμικό
Εξωτερική Απάτη	Παράνομη ή Ανήθικη Συμπεριφορά	Τεχνολογία	Φήμη	Τρίτα Μέρη
Εκτέλεση και Διαχείριση Συναλλαγών & Διαδικασιών	Οικονομικό Έγκλημα	Φυσική Ασφάλεια, Ασφάλεια & Διακοπή Δραστηριότητας	Περιβάλλον, Κοινωνική Ευθύνη & Εταιρική Διακυβέρνηση	Επιχειρηματικός & Στρατηγικός

Η Μονάδα Group Operational and Non-Financial Risks (GONFR) έχει οριστεί ως υπεύθυνος συντονιστής για την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες του GONFR στοχεύουν στην εναρμόνιση των δραστηριοτήτων της Δεύτερης Γραμμής Άμυνας σε ολόκληρο τον Όμιλο και στην ολιστική διασφάλιση της αποτελεσματικής, συνεπούς εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι μονάδες της Δεύτερης Γραμμής Άμυνας διατηρούν τις ευθύνες τους για συγκεκριμένα θέματα κινδύνου (Risk Themes) που τους ανήκουν.

Κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει την κλιματική αλλαγή ως σημαντικό κίνδυνο και με βάση τις εποπτικές οδηγίες έχει προσαρμόσει τις πολιτικές και μεθοδολογίες αναγνώρισης και παρακολούθησης των σχετικών κινδύνων.

Συγκεκριμένα, οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι ορίζονται ως οι κίνδυνοι που προκύπτουν από την πιθανή απώλεια ή αρνητική επίδραση στον Όμιλο, συμπεριλαμβανομένων της απώλειας/ζημίας των φυσικών περιουσιακών στοιχείων, της διαταραχής της λειτουργίας της επιχείρησης ή της δυσλειτουργίας των συστημάτων, των δαπανών μετάβασης και των επιπτώσεων στη φήμη από τις αρνητικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και της περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

Οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) Κλιματικός και περιβαλλοντικός φυσικός κίνδυνος: Ο φυσικός κίνδυνος αναφέρεται στη χρηματοοικονομική επίπτωση ενός μεταβαλλόμενου κλίματος, συμπεριλαμβανομένων πιο συχνών ακραίων καιρικών φαινομένων και σταδιακών αλλαγών στο κλίμα, καθώς και της επίδρασης της περιβαλλοντικής υποβάθμισης.
- β) Κλιματικός και περιβαλλοντικός κίνδυνος μετάβασης: Ο κίνδυνος μετάβασης αναφέρεται σε χρηματοοικονομική απώλεια που μπορεί να προκύψει, άμεσα ή έμμεσα, από τη διαδικασία προσαρμογής προς μια οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και περιβαλλοντικά βιώσιμη,
- γ) Περιβαλλοντικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος πραγματικής ή δυνητικής απειλής που συνδέεται με την εξάρτηση από τη φύση και τις άλλες επιπτώσεις της και/ή τη μη συμμόρφωση της στρατηγικής του Ομίλου με την αλλαγή του ρυθμιστικού, πολιτικού ή κοινωνικού πλαισίου στο οποίο λειτουργεί. Ο περιβαλλοντικός κίνδυνος δεν περιλαμβάνει τις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή.

Ο Όμιλος υιοθετεί μία στρατηγική προσέγγιση προς τη βιωσιμότητα, την αναγνώριση και διαχείριση κινδύνων από την κλιματική αλλαγή, υπογραμμίζοντας τη μεγάλη σημασία που δίνεται στους κινδύνους και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από τη μετάβαση σε μια πιο κυκλική οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα ολοκλήρωσε και εφαρμόζει τη στρατηγική της για τις χρηματοδοτήσεις (Financed Impact Strategy), η οποία εστιάζει στα ακόλουθα:

- α) Δέσμευση και ευαισθητοποίηση των πελατών για να προσαρμόσουν την επιχειρησή τους έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής,
- β) Δράσεις για την υποστήριξη των πελατών στις προσπάθειες μετάβασης τους προς ένα οικονομικό περιβάλλον πιο φιλικό προς το ESG,
- γ) Δυνατότητες και εργαλεία, όπως πλαίσια και προϊόντα για τη στήριξη της Βιώσιμης Χρηματοδότησης,
- δ) Αξιολόγηση και διαχείριση του κλιματικού κινδύνου των ανοιγμάτων.

Σε συμφωνία με τις καλές πρακτικές που έχει αναγνωρίσει η ΕΚΤ, η στρατηγική της Τράπεζας για τις χρηματοδοτήσεις (Financed Impact Strategy) επικεντρώνεται σε βιώσιμους χρηματοδοτικούς στόχους / δεσμεύσεις. Ειδικότερα, η Τράπεζα προσδιόρισε συνολικούς στόχους σε επίπεδο χαρτοφυλακίου και επίπεδο κλάδου όσον αφορά τη χρηματοδότηση της πράσινης μετάβασης των πελατών της.

Η Τράπεζα έχει θέσει τους ακόλουθους στόχους για τις βιώσιμες εκταμιεύσεις στα επόμενα έτη:

- α) Νέες εκταμιεύσεις: €2 δις νέες πράσινες εκταμιεύσεις σε επιχειρήσεις έως το 2025 ή 20% των ετήσιων νέων εταιρικών εκταμιεύσεων να κατατάσσονται ως πράσινες/περιβαλλοντικά βιώσιμες,
- β) Ανανεώσιμη ενέργεια: 35% των νέων εκταμιεύσεων στον τομέα της ενέργειας θα κατευθύνονται στη χρηματοδότηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ),
- γ) Πράσινα κτίρια: 80% των εκταμιεύσεων που σχετίζονται με την κατασκευή νέων κτιρίων θα διατίθενται για πράσινα κτίρια,
- δ) Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ): Συνολική συνεισφορά €2.25 δις από το ΤΑΑ στην ελληνική οικονομία έως το 2026,
- ε) Πράσινο απόθεμα / εξέλιξη ανοιγμάτων: 20% απόθεμα σε πράσινα ανοίγματα στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο έως το 2027 (αυξημένο από 11% το 2022), και
- στ) Διπλασιασμός σε πράσινες μικτές εκταμιεύσεις στο χαρτοφυλάκιο της λιανικής το 2023 σε σύγκριση με το 2022.

Για τη διευκόλυνση της ταξινόμησης των ευκαιριών βιώσιμης/πράσινης χρηματοδότησης με δομημένο τρόπο, η Τράπεζα έχει αναπτύξει το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης (Sustainable Finance Framework - SFF). Μέσω του SFF, η Τράπεζα έχει τη δυνατότητα να ταξινομή τις λύσεις βιώσιμου δανεισμού που προσφέρονται στους πελάτες της, προσδιορίζοντας την προσέγγιση ταξινόμησης που εφαρμόζει και τις δραστηριότητες που ορίζονται ως επιλέξιμες για πρόσβαση σε βιώσιμη χρηματοδότηση (επιλέξιμα πράσινα και κοινωνικά περιουσιακά στοιχεία). Επιπλέον, ο Όμιλος έχει επικαιροποιήσει τη δομή διακυβέρνησής του ενσωματώνοντας και καθορίζοντας ρόλους και αρμοδιότητες σε σχέση με κινδύνους ESG καθώς και τους κινδύνους που αφορούν το κλίμα και το περιβάλλον, ενσωματώνοντας ρυθμιστικές κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές της αγοράς με τη συμμετοχή διαφόρων βασικών ενδιαφερόμενων μερών. (π.χ. Επιχειρηματικές Λειτουργίες, Μονάδες και Επιτροπές). Ο Όμιλος εφαρμόζει ένα μοντέλο καθορισμένων ρόλων και αρμοδιοτήτων σχετικά με τη διαχείριση των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων στις 3 Γραμμές Άμυνας.

Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη τον σημαντικό αντίκτυπο των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον (CR&E) τόσο στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσο και στην παγκόσμια οικονομία, ο Όμιλος ανέπτυξε και ενέκρινε την Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων CR&E, η οποία αποσκοπεί στην προώθηση μιας ολιστικής κατανόησης των επιπτώσεων των κινδύνων CR&E στο επιχειρηματικό του μοντέλο, καθώς και στην υποστήριξη της λήψης αποφάσεων σχετικά με τα θέματα αυτά και στην παροχή μιας ισχυρής διακυβέρνησης βάσει του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων.

Η Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού Λειτουργιών Διαχείρισης Κίνδυνου & Κλιματικού Κινδύνου του Ομίλου (GRMSPO&CR) έχει την ευθύνη για την επίβλεψη, την παρακολούθηση και τη διαχείριση κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων. Ειδικότερα, λειτουργεί ως γραφείο διαχείρισης έργου ('Project Office') υπεύθυνο για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης σχετικά με τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς κινδύνους ("Πρόγραμμα Field"), με συντονιστικό και εποπτικό ρόλο σε όλα τα σχετικά έργα με σκοπό τη διασφάλιση της ευθυγράμμισης με την επιχειρηματική στρατηγική της Τράπεζας και τις προσδοκίες των εποπτικών αρχών. Στο πλαίσιο αυτό, η εν λόγω Μονάδα διασφαλίζει την υλοποίηση των αντίστοιχων πρωτοβουλιών σχετικά με το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα (πλαίσια, πολιτικές, διαδικασίες και προϊόντα) καθώς και την συμμόρφωση με τους σχετικούς υφιστάμενους και

επερχόμενους κανονισμούς, στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος στο επίπεδο της Τράπεζας, σε ευθυγράμμιση με το πλάνο που έχει συμφωνηθεί σε εποπτικό επίπεδο, το οποίο επιταχύνεται όπου αυτό είναι εφικτό. Επίσης, η Μονάδα είναι υπεύθυνη για το συντονισμό με τις Επιχειρηματικές Μονάδες και τις άλλες Μονάδες Κινδύνων, την προετοιμασία και υποβολή προς έγκριση της στρατηγικής για τις χρηματοδοτήσεις (Financed Impact Strategy), καθώς και την παρακολούθηση της εφαρμογής της. Επιπλέον, η εν λόγω Μονάδα ηγείται της ανεξάρτητης διαδικασίας επαναξιολόγησης βιώσιμου δανεισμού σε επίπεδο 2ης γραμμής άμυνας. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του εγκεκριμένου Πλαισίου Βιώσιμης Χρηματοδότησης (SFF), η Μονάδα είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση των χαρακτηριστικών βιωσιμότητας νέων δανείων και προϊόντων σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο SFF. Περαιτέρω πληροφορίες για κινδύνους σχετικούς με θέματα ESG παρέχονται στην Ενοποιημένη Έκθεση του Πυλώνα 3 στον ιστότοπο της Εταιρείας.

Ο Όμιλος συμμετέχει στην εποπτική άσκηση One-off Fit-for-55 ανάλυσης σεναρίων κλιματικού κινδύνου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), η οποία ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2023. Η εν λόγω εποπτική άσκηση – με τη συμμετοχή 110 σημαντικών τραπεζών – αποσκοπεί στην απόκτηση πληροφοριών σχετικά με την ικανότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος να υποστηρίξει τη μετάβαση σε μια οικονομία με λιγότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα υπό συνθήκες πίεσης. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία επιτυχούς ολοκλήρωσης αυτής της άσκησης και συνεχίζει να εργάζεται για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης του αναφορικά με τους κλιματικούς κινδύνους και την περαιτέρω ενσωμάτωση τους στην επιχειρηματική του στρατηγική και στις πρακτικές διαχείρισης κινδύνων καθώς και να υποστηρίζει του πελάτες του ως προς την κλιματική μετάβαση και την βιώσιμη επιχειρηματική ανάπτυξη.

Ο Όμιλος εφαρμόζει το μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας για τη διαχείριση όλων των τύπων κινδύνου. Το Μοντέλο Τριών Γραμμών Άμυνας ενισχύει τη διαχείριση και τον έλεγχο κινδύνου καθορίζοντας τους ρόλους και τις ευθύνες εντός του οργανισμού. Υπό την επίβλεψη και την καθοδήγηση της Διοίκησης, οι ευθύνες καθεμιάς από αυτές τις ομάδες ή γραμμές άμυνας είναι:

Πρώτη γραμμή - Αναλαμβάνει και διαχειρίζεται τους κινδύνους και τους ελέγχους. Η πρώτη γραμμή των επιχειρηματικών μονάδων και λειτουργιών είναι υπεύθυνη για την τήρηση του πλαισίου ελέγχου καθώς έχει τις άμεσες ωφέλειες και είναι ο βασικός παράγοντας δημιουργίας κινδύνων,

Δεύτερη γραμμή - Παρακολουθεί τους κινδύνους και τους ελέγχους υποστηρίζοντας την Εκτελεστική Διοίκηση, παρέχοντας εποπτεία, συμβουλή, και ευρεία καθοδήγηση. Η Διαχείριση Κινδύνων και η Κανονιστική Συμμόρφωση είναι οι κύριες μονάδες της δεύτερης γραμμής άμυνας,

Τρίτη Γραμμή - Παρέχει ανεξάρτητη διαβεβαίωση στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Εκτελεστική Διοίκηση για την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνων και των μηχανισμών ελέγχου. Τρίτη γραμμή είναι ο Εσωτερικός Έλεγχος του Ομίλου.

Επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τους στόχους και τις πολιτικές της διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής για την αντιστάθμιση κινδύνων κάθε βασικού τύπου συναλλαγής για την οποία έχει χρησιμοποιηθεί λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων περιγράφονται στις σημειώσεις 2, 5 και 19 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2023.

Διαχείριση Μν Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPE)

Ο Όμιλος υλοποιεί το Στρατηγικό πλάνο των NPE μέσω της εφαρμογής του από την doValue Greece για το χαρτοφυλάκιο που έχει ανατεθεί και τις συναλλαγές τιτλοποίησης.

Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (Troubled Assets Committee-TAC)

Η TAC έχει συσταθεί σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις και ο κύριος σκοπός της είναι να λειτουργεί ως ανεξάρτητο όργανο, που παρακολουθεί στενά το προβληματικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας και την υλοποίηση της στρατηγικής διαχείρισης των NPE.

Remedial and Servicing Strategy (RSS)

Ο Τομέας RSS έχει αποστολή μεταξύ άλλων την εκπόνηση του σχεδίου μείωσης των NPE και τη στενή παρακολούθηση της συνολικής απόδοσης του NPE χαρτοφυλακίου καθώς και της σχέσης της Τράπεζας με την doValue Greece. Επιπρόσθετα, σε συνέχεια των δεσμεύσεων της Τράπεζας έναντι των απαιτήσεων παρακολούθησης της μεταφοράς σημαντικού κινδύνου (SRT) σχετικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας, ο RSS διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της ομαλής και έγκαιρης εκτέλεσης της σχετικής διαδικασίας και στην κατάλληλη επίλυση τυχόν ελλείψεων, παρέχοντας παράλληλα τυχόν απαιτούμενες διευκρινίσεις ή πρόσθετο υλικό που απαιτείται από τις εποπτικές αρχές. Ο επικεφαλής του RSS αναφέρεται στο Γενικό Διευθυντή Στρατηγικής Ομίλου.

Σε αυτό το πλαίσιο ο τομέας RSS, μεταξύ άλλων, είναι υπεύθυνος για τα ακόλουθα:

- α) Ανάπτυξη και ενεργή παρακολούθηση των NPE στόχων και του σχεδίου μείωσης τους,
- β) Καθορισμός στρατηγικών αρχών, προτεραιοτήτων, πλαισίου πολιτικής και παρακολούθηση απόδοσης (Key Performance Indicators – KPIs) βάσει των οποίων η doValue Greece διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο,
- γ) Στενή παρακολούθηση της υλοποίησης των εγκεκριμένων στρατηγικών, καθώς και όλων των συμβατικών διατάξεων στο πλαίσιο των συμβατικών συμφωνιών που αφορούν την ανάθεση του Eurobank χαρτοφυλακίου στην doValue Greece συμπεριλαμβανομένου του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου του ERB Recovery DAC,
- δ) Παρακολούθηση της απόδοσης των τίτλων υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων σε συνεργασία με το Group Risk, ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τη μεταφορά σημαντικού κινδύνου (SRT) και του Προγράμματος Εγγύησης Ελληνικών Τιτλοποιήσεων (HAPS),
- ε) Προϋπολογισμός και παρακολούθηση των εξόδων και εσόδων της Τράπεζας που σχετίζονται με το ανατεθειμένο χαρτοφυλάκιο,
- στ) Στενή συνεργασία με την doValue Greece σε καθημερινή βάση για την επίτευξη των στόχων του Ομίλου,
- ζ) Επικοινωνία με τις εποπτικές αρχές.

Στρατηγική Διαχείρισης και Επιχειρησιακοί στόχοι για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPE)

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM) σχετικά με τη διαχείριση των NPE, τον Μάρτιο 2024, η νέα Στρατηγική Διαχείρισης των NPE (NPE Management Strategy) του Ομίλου για τα έτη 2024-2026, μαζί με τους ετήσιους στόχους για τα NPE τόσο σε επίπεδο Τράπεζας όσο και σε επίπεδο Ομίλου προβλέπει τη μείωση του δείκτη NPE του Ομίλου στο 3,2% το 2026.

Project «Solar»

Στο πλαίσιο της στρατηγικής διαχείρισης των NPE, ο Όμιλος έχει σχεδιάσει μία νέα τιτλοποίηση NPE (project «Solar») ως μέρος μιας κοινής πρωτοβουλίας με τις άλλες Ελληνικές συστημικές τράπεζες, ώστε να μειώσει περαιτέρω τον δείκτη NPE και να ενισχύσει την εξυγίανση του ισολογισμού του. Επιπλέον, ο Όμιλος στοχεύει στην εποπτική και λογιστική αποαναγνώριση του υποκείμενου επιχειρηματικού δανειακού χαρτοφυλακίου από τον ισολογισμό του, μέσω της επίτευξης της μεταφοράς σημαντικού κινδύνου (SRT) και της ένταξης της τιτλοποίησης «Solar» στο Ελληνικό Πρόγραμμα Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων («HAPS»), προκειμένου να ληφθεί η εγγύηση του ελληνικού δημοσίου για τον τίτλο υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης.

Την 2 Νοεμβρίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε την υπογραφή δεσμευτικής συμφωνίας μεταξύ των τεσσάρων Ελληνικών συστημικών τραπεζών (οι Τράπεζες) και της Waterwheel Capital Management L.P., σχετικά με την πώληση στην τελευταία του 95% των τίτλων ενδιάμεσης διαβάθμισης (mezzanine notes) και του 95% των τίτλων χαμηλής διαβάθμισης (junior notes), που θα εκδοθούν στο πλαίσιο της τιτλοποίησης «Solar». Οι Τράπεζες θα διακρατήσουν το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης (senior notes) καθώς και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης. Η συναλλαγή τελεί υπό συνθήκες για τέτοιες συναλλαγές προϋποθέσεις συμπεριλαμβανομένων της εγγύησης στο πλαίσιο του HAPS και την έγκριση σχετικά με τη μεταφορά σημαντικού κινδύνου (SRT) όπως αναφέρονται ανωτέρω (σημ. 20 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Project «Leon»

Τον Δεκέμβριο 2023, η Τράπεζα, με στόχο να επιταχύνει περαιτέρω το σχέδιο μείωσης των NPE, ξεκίνησε τη διαδικασία πώλησης ενός μικτού χαρτοφυλακίου NPE λογιστικής αξίας προ προβλέψεων περίπου €400 εκατ., συμμετέχοντας παράλληλα σε διαπραγματεύσεις με πιθανούς επενδυτές. Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2024. Αντίστοιχα, την 31 Δεκεμβρίου 2023, η Τράπεζα ταξινόμησε το ανωτέρω δανειακό χαρτοφυλάκιο ως κατεχόμενο προς πώληση (σημ. 20 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Μακροοικονομικές Προοπτικές και Κίνδυνοι

Παρά το ευάλωτο διεθνές περιβάλλον, οι οικονομίες της Ελλάδας, της Βουλγαρίας και της Κύπρου παρέμειναν σε τροχιά μεγέθυνσης ταχύτερης από τους περισσότερους εταίρους τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), η ελληνική οικονομία μεγεθύνθηκε κατά 2% σε ετήσια βάση το 2023 (2022: 5,6%), λαμβάνοντας ώθηση από την αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, της κατανάλωσης των νοικοκυριών και των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Στις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της (Φεβρουάριος 2024), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕπ) αναμένει ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ 2,3% το 2024 και το 2025. Εν μέσω ισχυρών αρνητικών επιδράσεων βάσης και υποχώρησης των τιμών της ενέργειας, ο ρυθμός πληθωρισμού, υπολογιζόμενος βάσει της ετήσιας μεταβολής του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), επιβραδύνθηκε στο 4,2% το 2023 από 9,3% το 2022, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, με την ΕΕπ να προβλέπει περαιτέρω αποκλιμάκωση στο 2,7% το 2024 και στο 2% το 2025. Το μέσο τριμηνιαίο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 11,1% το 2023 από 12,4% το 2022, με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το 2024 και το 2025, όπως αποτυπώνονται στην Ετήσια Έκθεση βάσει του Αρ.4 η οποία δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο 2024, να βρίσκονται στο 9,2% και το 8,5% αντίστοιχα.

Σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη στην Ελλάδα, όπως και στη Βουλγαρία και την Κύπρο, αναμένεται να δοθεί από τα έργα και τις μεταρρυθμίσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Η Ελλάδα θα λάβει €36 δις (€18,2 δις σε επιδοτήσεις και €17,7 δις σε δάνεια) έως το 2026 από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA), το μεγαλύτερο μέσο χρηματοδότησης του Προγράμματος “Next Generation EU” (NGEU), εκ των οποίων €14,7 δις (€7,4 δις σε επιδοτήσεις και €7,3 δις σε δάνεια) έχουν ήδη εκταμιευτεί από την ΕΕ. Επιπλέον πόροι €40 δις θα εισρεύσουν μέσω του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΠΔΠ), εκ των οποίων €20,9 δις θα χρηματοδοτήσουν το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021–2027). Επιπρόσθετα, μετά τις πλημμύρες του

Σεπτεμβρίου 2023 στη Θεσσαλία, η Ελλάδα θα μπορούσε να λάβει στήριξη από την ΕΕ ύψους έως και € 2,65 δις, σύμφωνα με την πρόεδρο της ΕΕπ.

Στο πεδίο της νομισματικής πολιτικής, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, σύμφωνα με τη σταθερή προσήλωσή του στο ρόλο του για την εξασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, προέβη σε δέκα αυξήσεις επιτοκίων το 2022 και το 2023 (η πιο πρόσφατη τον Σεπτέμβριο 2023), αυξάνοντας τα τρία βασικά επιτόκια της ΕΚΤ κατά 450 μονάδες βάσης συνολικά. Επιπλέον, παρότι οι καθαρές αγορές ομολόγων στο πλαίσιο του εκτάκτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Program – PEPP) τερματίστηκαν τον Μάρτιο 2022, όπως είχε προγραμματιστεί, η ΕΚΤ θα συνεχίσει να επανεπενδύει τα κεφάλαια από τίτλους που λήγουν τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2024, συμπεριλαμβανομένων αγορών Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) επιπλέον της αξίας αυτών που λήγουν.

Στο δημοσιονομικό πεδίο, το πρωτογενές ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης αναμένεται σύμφωνα με τον Κρατικό Προϋπολογισμό 2024 να καταγράψει πλεονάσματα 1,1% και 2,1% του ΑΕΠ το 2023 και το 2024 αντίστοιχα, από 0,1% του ΑΕΠ το 2022. Έχοντας υποχωρήσει στο 172,6% το 2022 (από το 195% το 2021) λόγω της ισχυρής οικονομικής ανάκαμψης και της επίδρασης του υψηλού πληθωρισμού στο ονομαστικό ΑΕΠ, ο λόγος του δημόσιου χρέους ως προς το ΑΕΠ, προβλέπεται ότι θα μειωθεί περαιτέρω στο 160,3% το 2023 και στο 152,3% το 2024. Το 2023, το Ελληνικό Δημόσιο εξέδωσε ή επανεξέδωσε μέσω του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), δώδεκα ομόλογα με διάφορες ληκτότητες (από 5 έως 19 έτη), συγκεντρώνοντας συνολικά €11,45 δις από τις διεθνείς χρηματαγορές. Τον Φεβρουάριο 2024 ο ΟΔΔΗΧ εξέδωσε ένα νέο 10ετές ομόλογο, αντλώντας €4 δις με απόδοση 3,478% και επανεξέδωσε δύο ομόλογα ύψους €200 εκατ. με εναπομείνουσες ληκτότητες 4,25 και 9,25 ετών και αντίστοιχες αποδόσεις 2,58% και 3,32%.

Όσον αφορά στις μεταβολές στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, ο οίκος Scope Ratings αναβάθμισε το αξιόχρεο της Ελλάδας στην επενδυτική βαθμίδα τον Αύγουστο 2023, με τον DBRS Morningstar να ακολουθεί τον Σεπτέμβριο 2023, τον Standard & Poor's (S&P) τον Οκτώβριο 2023 και τον Fitch τον Δεκέμβριο 2023. Μέχρι τον Μάρτιο 2024, οι μακροχρόνιοι πιστωτικοί τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου κατατάσσονταν στην επενδυτική βαθμίδα σύμφωνα με τους τέσσερις από τους πέντε οίκους Εξωτερικής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης που είναι αποδεκτοί από την ΕΚΤ (Fitch, Scope, S&P: BBB- με σταθερή προοπτική; DBRS: BBB(low) με σταθερή προοπτική) και ένα σκαλί κάτω από την επενδυτική βαθμίδα από τον πέμπτο οίκο, τη Moody's (Ba1 με σταθερή προοπτική, μετά την αναβάθμιση από Ba3 τον Σεπτέμβριο 2023).

Σύμφωνα με στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος (ΤτΕ), το υπόλοιπο της χρηματοδότησης προς τον μη χρηματοπιστωτικό ιδιωτικό τομέα ανερχόταν στα €109,1 δις στο τέλος του 2023, από €107,1 δις στο τέλος του 2022, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 1,8% σε μη προσαρμοσμένη βάση. Με προσαρμογή για τις διαγραφές, τις αναταξινομήσεις και τις συναλλαγματικές διαφορές, η ετήσια αύξηση της χρηματοδότησης προς τον εγχώριο μη χρηματοπιστωτικό ιδιωτικό τομέα ανήλθε στο 2,7%. Στην άλλη πλευρά του ισοζυγίου, οι συνολικές εγχώριες ιδιωτικές καταθέσεις είχαν αυξηθεί στα €190,7 δις στο τέλος του 2023 από €185,1 δις στο τέλος του 2022 (+3%). Βάσει των προσωρινών στοιχείων της ΤτΕ οι τιμές των οικιστικών ακινήτων κατέγραψαν μέση ετήσια αύξηση 13,4% το 2023 και οι τιμές των εμπορικών ακινήτων μέση ετήσια αύξηση 6,9% το πρώτο εξάμηνο του 2023.

Η οικονομία της Βουλγαρίας χαρακτηρίζεται από καλύτερες επιδόσεις μεταξύ των περιφερειακών οικονομιών καθώς μεγεθύνθηκε κατά 2% το 2023 σε σύγκριση με 3,9% το 2022. Η ιδιωτική κατανάλωση παρέμεινε ο βασικός μοχλός ανάπτυξης, υποστηριζόμενη από ευνοϊκές συνθήκες στην αγορά εργασίας οι οποίες με τη σειρά τους βελτίωσαν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών παρά τον αποκλιμακούμενο, αλλά ακόμα σε υψηλά επίπεδα, πληθωρισμό καθ' όλη τη διάρκεια του 2023. Ο ετήσιος πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ επιβραδύνθηκε από 14,3% τον Δεκέμβριο του 2022 σε 8,6% τον Δεκέμβριο του 2023 με προοπτικές περαιτέρω μείωσης το 2024. Σύμφωνα με τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Φεβρουάριος 2024), το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,9% και 2,5% το 2024 και το 2025 αντίστοιχα, με την ιδιωτική κατανάλωση να συνεχίζει να θεωρείται ο βασικός μοχλός ανάπτυξης, ενώ ο ΕνΔΤΚ προβλέπεται ότι θα μειωθεί σε 3,4% το 2024 και 2,9% το 2025. Η τόνωση των επενδύσεων που σημειώθηκε το τρίτο τρίμηνο του 2023 δεν διατηρήθηκε και το τέταρτο τρίμηνο του 2023, ωστόσο οι προοπτικές για το 2024 σχετικά με αυτή τη συνιστώσα του ΑΕΠ παραμένουν θετικές, κυρίως λόγω της υψηλότερης απορρόφησης κονδυλίων της ΕΕ, όπως περιγράφεται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της χώρας. Πιθανή καθυστέρηση στην υιοθέτηση του ευρώ θα μπορούσε να συμβεί δεδομένης της αργής σύγκλισης των τιμών, με αποτέλεσμα η Βουλγαρία να εισέλθει στη ζώνη του ευρώ αργότερα από τον Ιανουάριο του 2025. Η είσοδος στη ζώνη Σένγκεν από τον Μάρτιο του 2024 αξιολογείται ως θετική εξέλιξη. Ωστόσο, οι περιορισμοί της πρόσβασης μόνο από τον αέρα και τη θάλασσα περιορίζουν αντίστοιχα τα οφέλη μόνο για τον τουρισμό.

Σύμφωνα με την προκαταρκτική εκτίμηση του ΑΕΠ για το τέταρτο τρίμηνο 2023, η οικονομία της Κύπρου αναπτύχθηκε με ρυθμό 2,5% το 2023, από 5,1% το 2022. Η επιβράδυνση το 2023 οφείλεται κυρίως στην ηπιότερη αύξηση της κατανάλωσης των νοικοκυριών, υπό συνεχιζόμενες πληθωριστικές πιέσεις (μέσος πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ 3,9% το 2023 έναντι 8,1% το 2022, σύμφωνα με τη Eurostat), παρά την υψηλότερη μερική τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών από τον Ιούνιο του 2023 (66,7% αντί 50% τα προηγούμενα έτη). Ωστόσο, με βάση τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της ΕΕπ (Φεβρουάριος 2024), η επίδοση ανάπτυξης το 2023 ήταν μεταξύ των τριών κορυφαίων στην Ευρωζώνη και το πραγματικό ΑΕΠ στην Κύπρο αναμένεται να αυξηθεί κατά 2,8% και 3% το 2024 και το 2025 αντίστοιχα, ενώ ο ΕνΔΤΚ εκτιμάται σε 2,4% το 2024 και 2,1% το 2025 (2023: 3,9%). Ο αποπληθωρισμός μαζί με μια σφιχτή αγορά εργασίας, καθώς η ανεργία προβλέπεται να αποκλιμακωθεί στο 6,1% το 2024 και στο 5,9% το 2025, έναντι 6,4% το 2023, θα στηρίξουν την επέκταση των καταναλωτικών δαπανών σε αυτή τη διετία. Από την άλλη πλευρά, η βραδύτερη αύξηση του ΑΕΠ το 2024–2025 σε σχέση με το 2022 θα προέλθει από

την επιδείνωση του εξωτερικού ισοζυγίου, κυρίως της συνιστώσας των αγαθών, λόγω της εξασθενημένης αναπτυξιακής δυναμικής στους εμπορικούς εταίρους της Κύπρου, ενώ οι εξαγωγές υπηρεσιών είναι πιο ανθεκτικές, αν και ένας παρατεταμένος πόλεμος στη Μέση Ανατολή θα πλήξει τις τουριστικές προοπτικές, δεδομένου του καθοριστικού ρόλου των τουριστών από το Ισραήλ στην έντονη αύξηση των εσόδων από τον τουρισμό τους πρώτους εννέα μήνες του 2023 (+25% σε ετήσια βάση). Στην πλευρά των επενδύσεων, μετά το πάγωμα της χρηματοδότησης από το RRF το 2023 εν αναμονή της εφαρμογής ορόσημων του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRP) (μεταρρυθμίσεις κ.λπ.), η επανεκκίνηση των εισροών κεφαλαίων το 2024 θα τονώσει τη δημιουργία πράσινων και ψηφιακών υποδομών το 2024-2025. Ειδικά η ισχυρή ζήτηση για ακίνητα το 2023, με τις πωλήσεις σε υψηλό 16 ετών, θα στηρίξει την κατασκευαστική δραστηριότητα, ωστόσο, η προοπτική της συγκεκριμένης αγοράς συνδέεται με τις εξελίξεις στον πόλεμο στη Μέση Ανατολή, λόγω του σημαντικού μεριδίου σε αυτή των Ισραηλινών πέρουςι.

Σχετικά με τις οικονομικές προοπτικές για τους επόμενους 12 μήνες, οι κυριότεροι μακροοικονομικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες στην Ελλάδα και στην περιοχή μας σχετίζονται με: (α) τα ανοικτά πολεμικά μέτωπα στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή και όσα αυτά συνεπάγονται για την περιφερειακή και την παγκόσμια σταθερότητα και ασφάλεια και τις επιπτώσεις τους στην παγκόσμια και την ευρωπαϊκή οικονομία, συμπεριλαμβανομένων των διαταραχών στο διεθνές εμπόριο εξαιτίας των πρόσφατων επιθέσεων σε εμπορικά πλοία στην Ερυθρά Θάλασσα, (β) μια πιθανή συνέχιση του τρέχοντος κύματος πληθωριστικών πιέσεων, με επιπτώσεις στην οικονομική μεγέθυνση, την απασχόληση, τα δημόσια οικονομικά, τον προϋπολογισμό των νοικοκυριών, το κόστος παραγωγής των επιχειρήσεων, το εξωτερικό εμπόριο και την ποιότητα ενεργητικού των τραπεζών, καθώς και τυχόν κοινωνικές ή/και πολιτικές επιπτώσεις που μπορεί αυτά να επιφέρουν, (γ) το χρονοδιάγραμμα της προσδοκώμενης μείωσης επιτοκίων της ΕΚΤ και της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, καθώς η επιμονή σε υψηλότερα επιτόκια για μεγαλύτερο διάστημα ενδέχεται να συνεχίσει να ασκεί πίεση στο κόστος δανεισμού του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα και στους ισολογισμούς ορισμένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ενώ μια πρόωρη μείωση των επιτοκίων εμπεριέχει τον κίνδυνο ανάκαμψης του πληθωρισμού, (δ) την προοπτική οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Ελλάδας και της Βουλγαρίας, ιδίως η Ευρωζώνη, να εισέλθουν σε οικονομική στασιμότητα ή και προσωρινή ύφεση, (ε) τα επίμονα υψηλά ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών τα οποία έχουν αρχίσει να εξελίσσονται ξανά σε δομικό χαρακτηριστικό της ελληνικής οικονομίας, (στ) την ικανότητα αξιοποίησης των πόρων του NGEU και του ΠΔΠ και η προσέλκυση νέων επενδύσεων στη χώρα, (ζ) την αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και τα ορόσημα του TAA και να ενισχυθούν η παραγωγικότητα, η ανταγωνιστικότητα και η ανθεκτικότητα και (η) την επιδείνωση των φυσικών καταστροφών λόγω της κλιματικής αλλαγής και οι επιπτώσεις τους στο ΑΕΠ, την απασχόληση, το δημοσιονομικό ισοζύγιο και τη βιώσιμη ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Η επέλευση των ανωτέρω κινδύνων θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες στο δημοσιονομικό σχεδιασμό του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς θα μπορούσε να επιβραδύνει τον αναμενόμενο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης, στη ρευστότητα, στην ποιότητα του ενεργητικού, στην κεφαλαιακή επάρκεια και στην κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου, παρακολουθούν συνεχώς τις εξελίξεις στο μακροοικονομικό, χρηματοοικονομικό και γεωπολιτικό πεδίο καθώς και την πορεία των βασικών δεικτών αξιολόγησης της ποιότητας του ενεργητικού και της ρευστότητας του Ομίλου (Key Performance Indicators - KPIs). Επίσης, έχουν αυξήσει το επίπεδο ετοιμότητάς τους ως προς τη λήψη αποφάσεων, πρωτοβουλιών και διαμόρφωση πολιτικών για την προστασία του κεφαλαίου και της ρευστότητας του Ομίλου καθώς και την εκπλήρωση στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο για την περίοδο 2024-2026.

Διάρθρωση Μετοχικού Κεφαλαίου

Την 31 Δεκεμβρίου 2023:

- το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Eurobank Holdings ανερχόταν σε €817.625.550,94 και διαιρείται σε 3.716.479.777 κοινές μετοχές με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας €0,22 η κάθε μία. Όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών και έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από την Ελληνική νομοθεσία,
- ο αριθμός των μετοχών της Eurobank Holdings που κατείχαν οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου στα συνήθη πλαίσια των δραστηριοτήτων τους ήταν συνολικά 4.346.566 (31 Δεκεμβρίου 2022: 260.036) (σημείωση 37 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων),
- Ο αριθμός των Ιδίων μετοχών που κατέχονταν από την Eurobank Holdings ήταν 52.080.673

Ίδιες μετοχές

Την 27 Ιουνίου 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να προτείνει στη Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας να εγκρίνει την αγορά του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας που κατέχει το ΤΧΣ, με προσυμφωνημένη συναλλαγή («Επαναγορά»). Η Επαναγορά προβλέπεται στη Στρατηγική Αποεπένδυσης του Ταμείου και έχει λάβει έγκριση από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM). Σε συνέχεια του ανωτέρω, την 20 Ιουλίου 2023, η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας ενέκρινε μεταξύ άλλων την απόκτηση ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 49 του Νόμου 4548/2018, και συγκεκριμένα την αγορά του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας που κατέχει το ΤΧΣ, με τους παρακάτω όρους:

- Ανώτατος αριθμός μετοχών προς απόκτηση: Σύμφωνα με το άρθρο 49 του Νόμου 4548/2018 ο ανώτατος αριθμός μετοχών που δύναται να αποκτήσει η Εταιρεία αθροίζόμενος με τις μετοχές που ανήκουν εκάστοτε στην Εταιρεία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, στην παρούσα συναλλαγή, ο αριθμός μετοχών προς αγορά θα είναι το σύνολο των μετοχών εκδόσεώς της που κατέχει το ΤΧΣ, δηλαδή 52.080.673 μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό περίπου 1,40% του μετοχικού της κεφαλαίου.
- Η διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση ορίζεται σε 6 μήνες από την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης.

- γ) Η μέγιστη τιμή αγοράς ορίζεται στα €1,90 ανά μετοχή και η ελάχιστη τιμή αγοράς στα €1,10 ανά μετοχή.
δ) Να εξουσιοδοτηθεί το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει τους ειδικότερους όρους και τις σχετικές λεπτομέρειες για την απόκτηση, λαμβάνοντας υπόψη και τις εποπτικές εγκρίσεις.

Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε στις 9 Οκτωβρίου 2023 με τιμή ανά μετοχή €1,80 και συνολικό τίμημα €93.745.211,40.

Η Εταιρεία προτίθεται να προχωρήσει στην ακύρωση των ανωτέρω ιδίων μετοχών, με την προϋπόθεση λήψης εγκρίσεων από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της και τις εποπτικές αρχές.

Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Σύμφωνα με το πενταετές πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών που εγκρίθηκε το 2020 και ξεκίνησε το 2021, χορηγήθηκαν σε στελέχη και σε προσωπικό του Ομίλου δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών τα οποία καθίστανται ασκήσιμα τμηματικά σε ετήσια βάση κατά την διάρκεια του προγράμματος, με έκδοση νέων μετοχών και με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Κάθε τμήμα μπορεί να ασκηθεί ολικώς ή μερικώς και να μετατραπεί σε μετοχές κατά την προαίρεση των εργαζομένων, με την προϋπόθεση ότι θα συνεχίσουν να εργάζονται στον Όμιλο μέχρι την πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία άσκησής τους. Ο μέγιστος αριθμός των δικαιωμάτων που δύναται να εγκριθούν καθορίστηκε στα 55.637.000 δικαιώματα, κάθε ένα εκ των οποίων θα αντιστοιχεί σε μια νέα μετοχή και η τιμή εξάσκησης για κάθε μια νέα μετοχή θα είναι ίση με € 0,23.

Τον Ιούλιο του 2023, ο Όμιλος χορήγησε σε στελέχη του 12.101.092 νέα δικαιώματα προαίρεσης, εξασκίσιμα τμηματικά σε ετήσια βάση έως το 2028. Από τα δικαιώματα προαίρεσης που ήταν εξασκίσιμα το 2023, 5.802.269 δικαιώματα εξασκήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης, έχοντας ως αποτέλεσμα την έκδοση ίσου αριθμού νέων κοινών μετοχών με δικαιώματα ψήφου. Επιπλέον πληροφορίες παρέχονται στη σημείωση 39 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Μερίσματα / Διανομή κερδών

Τον Δεκέμβριο του 2023 η Τράπεζα διένειμε προαιρετικά αποθεματικά ποσού €410 εκατ. στο μοναδικό της μέτοχο, την Eurobank Holdings, με σκοπό η τελευταία να είναι σε θέση να διανείμει μερίσμα στους μετόχους της από τα κέρδη της χρήσεως 2023 σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 159 του εταιρικού νόμου 4548/2018.

Σύμφωνα με τις επιδόσεις του Ομίλου για τη χρήση 2023, η Eurobank Holdings σκοπεύει να διανείμει στους μετόχους της μερίσμα σε μετρητά ύψους τουλάχιστον 25% επί των προσαρμοσμένων καθαρών κερδών της χρήσης 2023 του Ομίλου, με την προϋπόθεση λήψης εγκρίσεων από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της και τις εποπτικές αρχές.

Επιπρόσθετα, η Eurobank Holdings προτίθεται να προχωρήσει επίσης σε διανομή κερδών προς το προσωπικό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πολιτική αποδοχών της, με την προϋπόθεση της λήψης έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της.

Βασικοί Μέτοχοι

Με βάση τις πρόσφατες γνωστοποιήσεις που έχει λάβει η Eurobank Holdings από τους μετόχους που κατέχουν ποσοστό 5% και άνω επί του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Eurobank Holdings, οι μέτοχοι αυτοί είναι:

- α) «Fairfax Financial Holdings Limited», κατέχοντας ποσοστό 32,93% επί του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Eurobank Holdings, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 1.224.002.259 δικαιώματα ψήφου επί κοινών μετοχών της Eurobank Holdings. (η ημερομηνία αναφοράς των παραπάνω είναι η 14 Ιουλίου 2021, ενώ το ποσοστό έχει υπολογιστεί βάσει του νέου αριθμού των εισηγμένων μετοχών της Εταιρείας που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, σε συνέχεια της τελευταίας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου λόγω της άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης),
- β) «The Capital Group Companies, Inc», κατέχοντας ποσοστό 5,05% επί του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Eurobank Holdings, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 187.812.291 δικαιώματα ψήφου επί κοινών μετοχών της Eurobank Holdings (η ημερομηνία αναφοράς των παραπάνω είναι η 1 Δεκεμβρίου 2020, ενώ το ποσοστό έχει υπολογιστεί βάσει του νέου αριθμού των εισηγμένων μετοχών της Εταιρείας που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, σε συνέχεια της τελευταίας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου λόγω της άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης),
- γ) «Helikon Investments Limited», κατέχοντας ποσοστό 5,00% επί του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Eurobank Holdings, ποσοστό που αντιστοιχεί 185.957.220 δικαιώματα ψήφου επί κοινών μετοχών της Eurobank Holdings. (η ημερομηνία αναφοράς των παραπάνω είναι η 25 Ιανουαρίου 2023, ενώ το ποσοστό έχει υπολογιστεί βάσει του νέου αριθμού των εισηγμένων μετοχών της Εταιρείας που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, σε συνέχεια της τελευταίας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου λόγω της άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης).

Άλλες πληροφορίες του άρθρου 4 παρ. 7 του Νόμου 3556/2007

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Eurobank Holdings:

- α) Δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Eurobank Holdings,
β) Δεν υφίστανται μετοχές της Eurobank Holdings, οι οποίες παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου ή ψήφου στους κατόχους τους,
γ) Δεν προβλέπονται περιορισμοί στα δικαιώματα ψήφου,
δ) Οι κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του ΔΣ καθώς και για την τροποποίηση του καταστατικού είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το νόμο.

Η Eurobank Holdings δεν γνωρίζει την ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της. Σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Eurobank Holdings κατόπιν δημόσιας πρότασης, δεν υφίστανται σημαντικές συμφωνίες της Eurobank Holdings οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν. Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Eurobank Holdings με μέλη του ΔΣ της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν αποζημίωσή τους σε περίπτωση αποχώρησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση (ΤΓΣ) των Μετόχων την 23 Ιουλίου 2021, για θητεία τριών ετών η οποία θα λήξει την 23 Ιουλίου 2024 παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η ΤΓΣ για το έτος 2024.

Επιπρόσθετα:

- Η ΤΓΣ των Μετόχων κατά τη συνεδρίασή της την 20 Ιουλίου 2023 ενέκρινε την εκλογή των κ.κ. Burkhard Eckes και John Arthur Hollows ως νέων ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. της Eurobank Holdings, η θητεία των οποίων θα λήξει ταυτόχρονα με τη θητεία των υπολοίπων μελών του Δ.Σ. (το οποίο θα αποτελείται πλέον από δεκαπέντε μέλη). Την ίδια ημέρα το Δ.Σ. αποφάσισε τη συγκρότησή του σε σώμα.
- Στις 9 Οκτωβρίου 2023, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την απόκτηση του συνόλου των μετοχών που κατείχε το ΤΧΣ, ήτοι 52.080.673 κοινές ονομαστικές μετοχές. Την ίδια ημέρα το ΤΧΣ ενημέρωσε τη Eurobank Holdings ότι, από την 11 Οκτωβρίου 2023, δεν θα υπόκειται πλέον στον Νόμο 3864/2010, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος διορισμού εκπροσώπου στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές αυτού. Σε αυτό το πλαίσιο, η εκπρόσωπος του ΤΧΣ κα Ευθυμία Δελή, μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων και των Επιτροπών των Διοικητικών Συμβουλίων της Eurobank Holdings και της Eurobank, υπέβαλε την 26.10.2023 την παραίτησή της από τις ανωτέρω θέσεις, με ισχύ από την 7 Νοεμβρίου 2023. Αντιστοίχως, την 10 Νοεμβρίου 2023 το Δ.Σ., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 82 παρ. 2 του Ν. 4548/2018 και στο άρθρο 7 παρ. 2 του Καταστατικού της Εταιρείας, αποφάσισε τη συνέχιση της διαχείρισης και εκπροσώπησης της Εταιρείας από το Δ.Σ. αποτελούμενο πλέον από τα υπόλοιπα δεκατέσσερα (14) μέλη του, καθώς και τη συγκρότησή του σε σώμα.
- Ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εκτελεστικό Μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων της Eurobank Holdings και Eurobank, υπέβαλε την 31 Οκτωβρίου 2023 την παραίτησή του από τις ανωτέρω θέσεις, με ισχύ από την 31 Δεκεμβρίου 2023. Αντιστοίχως, την 08 Ιανουαρίου 2024 το Δ.Σ., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 82 παρ. 2 του Ν. 4548/2018 και στο άρθρο 7 παρ. 2 του Καταστατικού της Εταιρείας, αποφάσισε τη συνέχιση της διαχείρισης και εκπροσώπησης της Εταιρείας από το Δ.Σ. αποτελούμενο πλέον από τα υπόλοιπα δεκατρία (13) μέλη του, καθώς και τη συγκρότησή του σε σώμα.

Το Δ.Σ. της Eurobank Holdings αναφέρεται στη σημείωση 47 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Eurobank Holdings (www.eurobankholdings.gr).

Άλλες πληροφορίες του άρθρου 97, παρ. 1 (β) του Νόμου 4548/2018

Σύμφωνα με το άρθρο 97 παρ. 1 (β) του Νόμου 4548/2018 τα μέλη του ΔΣ οφείλουν να αποκαλύπτουν έγκαιρα και με επάρκεια στα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τα ίδια συμφέροντά τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της Eurobank Holdings, οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε σύγκρουση των συμφερόντων τους με εκείνα της Eurobank Holdings ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων. Σε αυτή την περίπτωση και προς συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 97 παρ. 3 του ίδιου νόμου το μέλος του ΔΣ δεν δικαιούται να ψηφίζει σε θέματα στα οποία υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων με την Eurobank Holdings ή προσώπων με τα οποία αποτελούν συνδεδεμένα μέρη. Στις περιπτώσεις αυτές οι αποφάσεις λαμβάνονται από τα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ.

Για το 2023 σημειώθηκαν τα παρακάτω θέματα στα οποία υπήρξε σύγκρουση συμφερόντων με την Eurobank Holdings:

Για σκοπούς απόφασης που σχετίζεται με την αναγνώριση της παρέλευσης της προθεσμίας της παρ. 3 του άρθ. 100 του Ν. 4548/2018 αναφορικά με τη σύναψη Σύμβασης Αγοράς Μετοχών (SPA), που αφορά τη συμμετοχή της Eurobank στην εταιρεία «Grivalia Hospitality S.A.». (Grivalia Hospitality ή GH) μεταξύ της Eurobank και της «Eurolife FFH Life Insurance Single Member Société Anonyme» (Eurolife), η οποία είναι συνδεδεμένο μέρος της μητρικής εταιρείας της Eurobank, Eurobank Holdings, κατά την έννοια της παραγράφου 2 (α) του άρθρου 99 του ελληνικού νόμου 4548/2018, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, το μέλος του Δ.Σ. κ. Martin επίσης Αντιπρόεδρος Στρατηγικών Επενδύσεων στην Fairfax, η οποία κατέχει το 32,93% του μετοχές της μητρικής εταιρείας της Eurobank, Eurobank Holdings, και ελέγχει επίσης τη μητρική εταιρεία της Eurolife, «Eurolife FFH Insurance Group Holdings Anonyme Société», και έμμεσα την ίδια την Eurolife, δεν δικαιούταν να ψηφίσει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρ. 97 του Νόμου 4548/2018 λόγω σύγκρουσης συμφερόντων.

Για τους σκοπούς των αποφάσεων που σχετίζονται με την επαναγορά μετοχών από το ΤΧΣ και αποφάσεων στο πλαίσιο αυτής της επαναγοράς που σχετίζονται με α) την έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου και β) οδηγίες ψήφου για την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Eurobank, το μέλος του Δ.Σ. και εκπρόσωπος του ΤΧΣ, κα Δελή δεν δικαιούνταν να ψηφίσει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρ. 97 του Νόμου 4548/2018 λόγω σύγκρουσης συμφερόντων.

Για τους σκοπούς αποφάσεων που σχετίζονται με α) το Πρόγραμμα Δικαιωμάτων Προαίρεσης για Απόκτηση Μετοχών (εφαρμογή 2ης και 3ης σειράς) που εγκρίθηκε από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων τον Ιούλιο του 2021, β) χορήγηση μεταβλητών αποδοχών σε μέσα και γ) αποδοχές στελεχών, ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Φ. Καραβίας και οι Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι κ.κ. Ιωάννου, Βασιλείου και Αθανασόπουλος δεν δικαιούνταν να ψηφίσουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθ. 97 του Νόμου 4548/2018, λόγω σύγκρουσης συμφερόντων.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τον Ιανουάριο 2022, ιδρύθηκε ένα ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης («Ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών - ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης προσωπικού Ομίλου Eurobank» εφεξής «το Ταμείο»), ως νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το Νόμο 4680/2020, προς όφελος των εργαζομένων της Εταιρείας, της Τράπεζας και ορισμένων άλλων ελληνικών εταιρειών του Ομίλου, οι οποίες αποτελούν τους εργοδότες που χρηματοδοτούν το Ταμείο. Συνεπώς, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών, το Ταμείο θεωρείται συνδεδεμένο μέρος με τον Όμιλο.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου και τα αντίστοιχα καθαρά έσοδα/έξοδα για το 2023 με (α) τα βασικά μέλη της Διοίκησης (ΒΜΔ) και τις εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ είναι: αμοιβές €9,7 εκατ., απαιτήσεις €5,8 εκατ., υποχρεώσεις €20,2 εκατ., και καθαρά έξοδα €18,1 εκατ., εκ των οποίων έξοδο €4 εκατ. σχετικά με παροχές που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους, (β) με τον όμιλο Fairfax (εξαιρουμένου του ομίλου “Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών”, που είναι επίσης συγγενής του Ομίλου) είναι: απαιτήσεις €132,5 εκατ., υποχρεώσεις €129,4 εκατ., εκδοθείσες εγγυήσεις €2,5 εκατ., καθαρά έσοδα €6,4 εκατ. (γ) με τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες είναι: απαιτήσεις €171,7 εκατ., υποχρεώσεις €201,9 εκατ., και καθαρά έξοδα €76,2 εκατ. και (δ) με το Ταμείο είναι κυρίως καταθέσεις €1 εκατ.

Την ίδια ημερομηνία, τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Εταιρείας και τα αντίστοιχα καθαρά έσοδα/έξοδα για το 2023 με (α) τα βασικά μέλη της Διοίκησης (ΒΜΔ) είναι: αμοιβές €0,2 εκατ. που αφορούν κυρίως σε υπηρεσίες των ΒΜΔ που παρέχονται από την Τράπεζα βάσει της σχετικής συμφωνίας, (β) με τον όμιλο Fairfax αφορούν σε απαιτήσεις και λειτουργικά έσοδα €0,3 εκατ. που σχετίζονται με χρηματοοικονομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, (γ) με τις θυγατρικές εταιρείες είναι: απαιτήσεις €1,677 εκατ., υποχρεώσεις €31,13 εκατ., και καθαρά έσοδα €505,3 εκατ., συμπεριλαμβανομένου του εσόδου από μέρισμα €410 εκατ. και (δ) με τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών είναι: λειτουργικά έξοδα ύψους €0,1 εκατ.

Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη έχουν πραγματοποιηθεί μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών του Ομίλου και σε καθαρά εμπορική βάση (arm's length). Επιπλέον πληροφορίες παρουσιάζονται στη σημείωση 45 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, και στη σημείωση 19 των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

Εξωτερικοί Ελεγκτές

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Eurobank Holdings την 20 Ιουλίου 2023 ενέκρινε τον διορισμό της KPMG ως την ελεγκτική εταιρεία του τακτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Eurobank Holdings (ατομικών και ενοποιημένων) για την χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2023.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Επιτροπή Ελέγχου εξέτασε την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα της KPMG, καθώς και τον ετήσιο προγραμματισμό ελέγχου της. Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου επιβεβαίωσε σε τριμηνιαία βάση ότι α) οι μη ελεγκτικές εργασίες που έχουν ανατεθεί στην KPMG, έχουν εξεταστεί και έχουν εγκριθεί όπως απαιτείται και β) υπάρχει σωστή αναλογία μεταξύ των αμοιβών για ελεγκτικές και μη ελεγκτικές εργασίες που καταβλήθηκαν στην KPMG, σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις της Πολιτικής Ομίλου για την Ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών (σημ. 46 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Επιχειρηματικό μοντέλο

Ο Όμιλος της Eurobank Holdings (ο Όμιλος) παρέχει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής και της τραπεζικής επιχειρήσεων και έχει σημαντική διεθνή παρουσία σε τέσσερις χώρες εκτός Ελλάδας (περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην ενότητα «Διεθνείς Δραστηριότητες»). Η Eurobank είναι μεταξύ των σημαντικότερων παρόχων τραπεζικών υπηρεσιών και πιστώσεων σε μεγάλες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), σε μικρές επιχειρήσεις και επαγγελματίες και σε νοικοκυριά, επικεντρώνοντας τις προσπάθειες της στη χρηματοδότηση του κύκλου ανάπτυξης της οικονομίας στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες που δραστηριοποιείται, συμπεριλαμβανομένης της σημαντικής συμμετοχής στα κεφάλαια του ΤΑΑ. Επιπλέον, η στρατηγική του Ομίλου εστιάζει σε δραστηριότητες που αποφέρουν έσοδα προμηθειών όπως η διαχείριση περιουσίας, οι υπηρεσίες private banking, οι χρημασθηριακές υπηρεσίες, το treasury, η επενδυτική τραπεζική, το factoring, η διαχείριση ακινήτων, χρηματοδότηση εμπορικών εργασιών και τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα.

Ο Όμιλος διαθέτει ένα διαφοροποιημένο (μέσω επιχειρηματικών τομέων, γεωγραφικής κατανομής και πελατών) και ανθεκτικό επιχειρηματικό μοντέλο, το οποίο βασίζεται σε τρεις πηγές εσόδων, δηλαδή τις τραπεζικές εργασίες στην Ελλάδα, τις διεθνείς δραστηριότητες και την διαχείριση ακινήτων. Η στρατηγική του στοχεύει στη βελτιστοποίηση των χρηματοοικονομικών του επιδόσεων, στη διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης και ρευστότητας, στην επιβράβευση των μετόχων του και στην συνεισφορά στην οικονομία και την κοινωνία με ολιστικό τρόπο. Ο Όμιλος συνεχίζει να εφαρμόζει το Πρόγραμμα Μετασχηματισμού «Eurobank 2030», το οποίο αποτελεί ουσιαστικό μέσο για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Τράπεζας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικής της θέσης, καθώς εστιάζει στην επιχειρηματική ανάπτυξη, τη διατήρηση της ανθεκτικότητας των λειτουργιών του

βελτιώνοντας διαρκώς τη λειτουργική αποτελεσματικότητα και, τελικά, την διασφάλιση αυξημένης δημιουργία αξίας και ικανοποίησης στους πελάτες. Παράλληλα, η Τράπεζα επενδύει στο τρίπτυχο Άνθρωπος – Τεχνολογία – Βιωσιμότητα, συνδυάζοντας την τεχνολογική καινοτομία με την εμπειρία και την υψηλή κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της, με στόχο να συμβάλλει, με βέλτιστες πρακτικές, στην προσπάθεια για βιώσιμη ανάπτυξη για όλους. Ο Όμιλος εφαρμόζει μια ολιστική στρατηγική βιωσιμότητας η οποία βασίζεται: α) στη Επιχειρησιακή Στρατηγική, η οποία αφορά τις λειτουργίες και τις δραστηριότητες της Τράπεζας και περιλαμβάνει την Περιβαλλοντική, την Κοινωνική και Επιχειρηματική επίδραση και την επίδραση Εργοδότη και β) τη Στρατηγική Χρηματοδοτήσεων, η οποία περιλαμβάνει τις επενδυτικές επιλογές και τις ενέργειες της Τράπεζας οι οποίες σχετίζονται με την επέκταση της χρηματοδότησης των πελατών και τη συνεργασία μαζί τους για την επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Το μοντέλο λειτουργίας του Ομίλου εξελίσσεται διαρκώς, βασισμένο στους ακόλουθους κεντρικούς πυλώνες:

- α) Χρηματοδότηση μεγάλων έργων υποδομής και επενδύσεων μεγάλων και μεσαίων επιχειρήσεων, κυρίως μέσω επενδύσεων βάσει των κριτηρίων ESG,
- β) Πλήρης υποστήριξη των ΜΜΕ (SMEs), σε συνδυασμό με τις μεγάλες δυνατότητες χρηματοδότησης που είναι διαθέσιμη μέσω ευρωπαϊκών ή/και ελληνικών προγραμμάτων και αφορά ειδικά τις μικρές επιχειρήσεις, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους, την απόκτηση πρόσβασης στις διεθνείς αγορές, τη δημιουργία θέσεων εργασίας προκειμένου να διαχυθούν τα οφέλη της ανάπτυξης σε όλη την κοινωνία,
- γ) Διατήρηση ηγετικής θέσης στη Λιανική Τραπεζική προσφέροντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και καινοτόμα τραπεζικά προϊόντα σε διακριτά τμήματα πελατών αξιοποιώντας προηγμένες στρατηγικές πολλαπλών καναλιών και προσαρμοσμένες στις εξελισσόμενες ανάγκες των πελατών,
- δ) Η ανάπτυξη του ανθρωποκεντρικού μοντέλου 'phygital', ένα υβριδικό μοντέλο που συνενώνει την φυσική παρουσία (physical) με τον ψηφιακό κόσμο (digital), το οποίο αξιοποιεί την άρτια τεχνολογική υποδομή με το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου, προσφέροντας απλές, γρήγορες, προσωποποιημένες και ασφαλείς υπηρεσίες.

Κατά τη άσκηση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες και διαφορετικές ανάγκες των ενδιαφερομένων μερών και επικεντρώνεται στη δημιουργία αξίας για αυτούς.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος:

- α) σχεδιάζει και προσφέρει αποταμιευτικά και επενδυτικά προϊόντα στους καταθέτες και επενδυτές, αξιοποιεί τα διαθέσιμα κεφάλαια για την υποστήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων για την υλοποίηση των σχεδίων τους, χρηματοδοτώντας τις οικονομίες στις οποίες δραστηριοποιείται,
- β) αναπτύσσει έναν πελατοκεντρικό προσανατολισμό με στοχευμένη προσέγγιση ανά τομέα δραστηριότητας και διαχείριση βασισμένη στις σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες,
- γ) βασίζεται στις δεξιότητες και την εμπειρία των ανθρώπινου δυναμικού του για την υλοποίηση της επιχειρηματικής του στρατηγικής καθώς και για την βελτίωση των προϊόντων και υπηρεσιών προς τους πελάτες. Για το σκοπό αυτό, ενισχύει τη δέσμευση του προσωπικού με την ενδυνάμωση των γνώσεων και των εμπειριών των υπαλλήλων του μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και ανάπτυξης και παρέχοντας ένα ασφαλές και παραγωγικό εργασιακό περιβάλλον όπου η διαφορετικότητα, η ισότητα και η συμπερίληψη προωθούνται ενεργά,
- δ) επενδύει σε υποδομές πληροφορικής και στο ψηφιακό μετασχηματισμό ώστε να ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες τεχνολογικές εξελίξεις και να βελτιώνει συνεχώς το επιχειρηματικό και λειτουργικό του μοντέλο,
- ε) έχει θεσμοθετήσει ένα σύστημα εσωτερικών ελέγχων που βασίζεται σε διεθνείς ορθές πρακτικές και στοχεύει στην ελαχιστοποίηση της πιθανότητας λάθους ή οικονομικής ζημίας, στην προστασία των συμφερόντων των μετόχων και των καταθετών, καθώς και στη διασφάλιση ότι οι απαιτήσεις των σχετικών ρυθμιστικών αρχών τηρούνται πλήρως σε όλες τις περιπτώσεις,
- στ) χρησιμοποιεί φυσικούς πόρους για τη λειτουργία του, ενώ δεσμεύεται να ελαχιστοποιήσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα υιοθετώντας φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές και προωθώντας την πράσινη οικονομία. Εφαρμόζονται πράσινες πρακτικές προμηθειών, ενσωματώνοντας περιβαλλοντικές προδιαγραφές και κατευθυντήριες οδηγίες για την επιλογή προϊόντων και προμηθευτών,
- ζ) αναπτύσσει έναν συνεχή διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη και υποστηρίζει την κοινωνία και τις τοπικές κοινότητες. Ο Όμιλος παρακολουθεί και επανεξετάζει πληροφορίες που σχετίζονται με τα ενδιαφερόμενα μέρη του και τις απαιτήσεις τους, διαμορφώνοντας ένα συγκεκριμένο πλαίσιο συνεργασίας και προσέγγισης στην επικοινωνία σε κάθε περίπτωση.

Οι αρχές εταιρικής διακυβέρνησης της διαφάνειας, της αξιοπιστίας, της κοινωνικής ευθύνης και της λογοδοσίας καθορίζουν το πλαίσιο για την επίτευξη των στόχων του Ομίλου, δίδουν την οργάνωση, τις λειτουργίες και τις δραστηριότητες και αντικατοπτρίζουν τις αξίες του, προστατεύοντας τα συμφέροντα των μετόχων και όλων των άλλων ενδιαφερομένων μερών. Οι εταιρικές αξίες κατανόησης, του δυναμισμού, της συνεργασίας, της καινοτομίας και της εμπιστοσύνης υποστηρίζουν μια εταιρική κουλτούρα ισχυρή και ταυτόχρονα που μπορεί να προσαρμόζεται, η οποία επιτρέπει στον Όμιλο να παρέχει υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε κάθε πελάτη, νοικοκυριό ή επιχείρηση, να υποστηρίζει την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και να δημιουργεί βιώσιμη ευημερία για όλες τις κοινότητες που εξυπηρετεί.

Αξιολόγηση Ουσιαστικότητας

Η αξιολόγηση της Ουσιαστικότητας είναι η κύρια διαδικασία που χρησιμοποιείται για να οριστεί το περιεχόμενο του Ετήσιου Απολογισμού Δραστηριοτήτων και Βιώσιμης Ανάπτυξης και σε μεγάλο βαθμό ενημερώνεται και επηρεάζεται από τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών. Για πρώτη φορά, η Τράπεζα υιοθετεί μια προσέγγιση

Διπλής Ουσιαστικότητας, νωρίτερα από την υποχρεωτική εφαρμογή, ενσωματώνοντας μια αξιολόγηση οικονομικής ουσιαστικότητας, επιπρόσθετα της αξιολόγησης της ουσιαστικότητας επιδράσεων που είχε ήδη υιοθετηθεί τα προηγούμενα χρόνια, προκειμένου να εντοπιστούν οι ουσιαστικές επιδράσεις, κίνδυνοι και ευκαιρίες που πρέπει να αναφερθούν.

Η προσέγγιση της διπλής ουσιαστικότητας θα καθορίσει τις οπτικές της Τράπεζας για την ουσιαστικότητα, συνδυάζοντας την οπτική της ουσιαστικότητας των επιδράσεων (inside-out) και την οπτική της οικονομικής ουσιαστικότητας (outside-in).

Ένα θέμα βιωσιμότητας είναι ουσιαστικό από την οπτική των επιδράσεων όταν αφορά τις πραγματικές ή δυνητικές, θετικές ή αρνητικές, ουσιαστικές επιδράσεις της Τράπεζας στην κοινωνία ή το περιβάλλον (θέματα περιβάλλοντος, κοινωνικά και διακυβέρνησης) στο βραχύ, μεσαίο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα. Περιλαμβάνει επιδράσεις που σχετίζονται με τις ίδιες τις λειτουργίες και την αλυσίδα αξίας της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων και των υπηρεσιών της, καθώς και μέσω των επιχειρησιακών της σχέσεων.

Ένα θέμα βιωσιμότητας είναι ουσιαστικό από οικονομικής άποψης εάν δημιουργεί κινδύνους ή ευκαιρίες που επηρεάζουν (ή θα μπορούσαν να επηρεάσουν) τη χρηματοοικονομική θέση, τη χρηματοοικονομική απόδοση, τη ρευστότητα, ή το κόστος κεφαλαίου της Τράπεζας στο βραχύ, μεσαίο ή μακροπρόθεσμο χρόνο.

Ένα αναπόσπαστο μέρος της προσέγγισης της Τράπεζας προς την Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι η προώθηση των ισχυρών σχέσεων, της συνεργασίας και του αμοιβαίου οφέλους με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που επηρεάζονται, θετικά ή αρνητικά, άμεσα ή έμμεσα, από τις δραστηριότητές της. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα προωθεί την αμφίδρομη επικοινωνία και αναπτύσσει ένα συνεχές διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η συνολική μεθοδολογία Αξιολόγησης Ουσιαστικότητας της Τράπεζας, τα επικυρωμένα Ουσιαστικά Θέματα, οι Δείκτες Βιωσιμότητας σύμφωνα με τα Πρότυπα GRI και οι πληροφορίες σχετικά με πρωτοβουλίες σε ολόκληρο το φάσμα του ESG, μαζί με δεδομένα ESG που υποβάλλονται από τις θυγατρικές του Ομίλου, περιλαμβάνονται στον Ετήσιο Απολογισμό Δραστηριοτήτων και Βιώσιμης Ανάπτυξης, ο οποίος δημοσιεύεται στη διεύθυνση www.eurobankholdings.gr.

Η προσέγγιση του Ομίλου για τη βιώσιμη ανάπτυξη

Ο Όμιλος στηρίζει τη βιώσιμη μετάβαση της οικονομίας και θεωρεί τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική αλλαγή ως ευκαιρία. Ένας βασικός στρατηγικός στόχος του είναι να προσαρμόσει τη δραστηριότητα και τη λειτουργία του με τρόπο που να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, να μεριμνά για τις κοινωνικές ανάγκες εντός του τραπεζικού μοντέλου λειτουργίας του, και να διαφυλάσσει την ορθή διακυβέρνηση για τον ίδιο και για τους αντισυμβαλλόμενούς του, σύμφωνα με τις πρωτοβουλίες των εποπτικών αρχών, και ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα / βέλτιστες πρακτικές.

Η Τράπεζα δεσμεύεται να συμβάλλει ενεργά στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (SDGs) και των στόχων της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ, έχοντας υπογράψει το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ (UN Global Compact) από το 2008. Το Σεπτέμβριο του 2019, η Eurobank υπέγραψε τις Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής UNEP FI (PRB), επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή της να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στην εφαρμογή των στόχων SDGs και της Συμφωνίας του Παρισιού για την καταπολέμηση της Κλιματικής Αλλαγής. Σε πλήρη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις της σχετικά με την εφαρμογή των Αρχών, η Τράπεζα εξέδωσε την 3^η Έκθεση Προόδου ως μέρος του Ετήσιου Απολογισμού Δραστηριοτήτων & Βιώσιμης Ανάπτυξης 2022.

Μία εστιασμένη πρωτοβουλία σε επίπεδο Ομίλου για την αντιμετώπιση των απαιτήσεων του ESG οικοσυστήματος
Ο Όμιλος ξεκίνησε μια πρωτοβουλία, συγκεκριμένα το "Program Field", με στόχο την ανάπτυξη και εφαρμογή της στρατηγικής του για τη βιωσιμότητα, την ενσωμάτωση των κλιματικών κινδύνων, την εκπλήρωση των δεσμεύσεών του ως υπογράφοντος το UNEP FI PRB και τη διασφάλιση της ετοιμότητας για συμμόρφωση με τους κανονισμούς που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα (π.χ. "EU Green Deal", οδηγός της ΕΚΤ για τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, κανονισμός της ταξινόμησης της ΕΕ κ.λπ.) Μέσω αυτής της πρωτοβουλίας, ο Όμιλος έχει επίσης εντοπίσει, αξιολογήσει και εφαρμόσει σχέδια δράσης για τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον (CR&E) στο πλαίσιο των τριών γραμμών άμυνας.

Στρατηγική Βιωσιμότητας Ομίλου

Η Eurobank έχει εκφράσει την πλευρά των δραστηριοτήτων της που αφορά το Περιβάλλον, την Κοινωνία και τη Διακυβέρνηση (ESG) υπό το πρίσμα της Επίδρασης. Η Στρατηγική Βιωσιμότητας ορίστηκε με ολιστική προσέγγιση, με βάση δύο πυλώνες δημιουργίας επίδρασης: την επιχειρησιακή επίδραση που προέρχεται από τη λειτουργία της και την επίδραση χρηματοδοτήσεων που προέρχεται από τις δανειοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας σε συγκεκριμένους τομείς και πελάτες. Οι δύο αυτοί πυλώνες επίδρασης έχουν ως στόχο την ουσιαστική αποτύπωση των επιχειρηματικών επιδράσεων της Τράπεζας στο κλίμα, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, τη συνεισφορά στην αντιμετώπιση ευρύτερα κοινωνικών προκλήσεων, την ευημερία των ανθρώπων της, τη συμβολή της στην αύξηση της επιχειρηματικής ικανότητας των αγορών όπου δραστηριοποιείται, καθώς και τις εσωτερικές διαδικασίες που ενισχύουν και διασφαλίζουν την εμπιστοσύνη των ενδιαφερόμενων μερών της.

Η Eurobank σχεδίασε, ενέκρινε και εφαρμόζει τη Στρατηγική Βιωσιμότητας του Ομίλου, περιλαμβάνοντας στόχους και δεσμεύσεις γύρω από τους δύο βασικούς πυλώνες:

A. Στρατηγική Επιχειρησιακής Επίδρασης

Η Τράπεζα στοχεύει να δημιουργήσει θετικές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις από όλες τις πλευρές και περιοχές της λειτουργίας της. Προς το σκοπό αυτό, η στρατηγική Επιχειρησιακής Επίδρασης αποτελείται από 3 στρατηγικούς πυλώνες, και συγκεκριμένα:

- I. Περιβαλλοντική επίδραση με σκοπό να ελαχιστοποιήσει την αρνητική επίδραση σε όλη την αλυσίδα αξίας της Τράπεζας για την προώθηση της περιβαλλοντικής διαχείρισης. Ο στόχος είναι να ελαχιστοποιηθούν οι άμεσες και έμμεσες εκπομπές (Scope 1 και 2), να μειωθεί η χρήση χαρτιού και να επεκταθούν οι πρακτικές κυκλικής οικονομίας.
- II. Επίδραση εργοδότη με σκοπό να ενδυναμώσει τους ανθρώπους ώστε να επιτυγχάνουν τις καλύτερες επιδόσεις τους σε ένα περιβάλλον συμπερίληψης, που προάγει τη δεοντολογία και την ακεραιότητα. Ο στόχος είναι η υιοθέτηση περιβάλλοντος διαφορετικότητας και συμπερίληψης, μιας κουλτούρας ευημερίας και η ενίσχυση ενός καινοτόμου περιβάλλοντος.
- III. Κοινωνική και επιχειρηματική επίδραση με σκοπό να προωθήσει τη θετική αλλαγή για τους επιχειρηματίες και τις κοινωνικές ομάδες, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας. Ο στόχος είναι η εντατικοποίηση των πρακτικών βιώσιμων προμηθειών, ο εξορθολογισμός της Κοινωνικό-Οικονομικής Επίδρασης, καθώς και η προώθηση της διαφάνειας και των δεξιοτήτων ESG.

B. Στρατηγική επίδρασης χρηματοδοτήσεων

Η Τράπεζα προσπαθεί να προωθήσει ευνοϊκά οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά αποτελέσματα σε όλες τις πτυχές και τους τομείς των χρηματοδοτικών της προσπαθειών, με δέσμευση για βιωσιμότητα και υπεύθυνη διαχείριση. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η στρατηγική Επίδρασης Χρηματοδοτήσεων διαρθρώνεται γύρω από τέσσερις στρατηγικούς πυλώνες, δηλαδή:

- I. Συμμετοχή και ευαισθητοποίηση των πελατών για την προσαρμογή των δραστηριοτήτων τους ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής,
- II. Δράσεις για την υποστήριξη των πελατών στις προσπάθειές τους για μετάβαση προς ένα οικονομικό περιβάλλον φιλικότερο προς το ESG,
- III. Ενισχυτές και εργαλεία, όπως πλαίσια και προϊόντα για την υποστήριξη της βιώσιμης χρηματοδότησης,
- IV. Η αξιολόγηση και η διαχείριση των σημαντικών ανοιγμάτων που σχετίζονται με το κλίμα.

Προχωρώντας σε πρόοδο ως προς τους δύο πυλώνες της Στρατηγικής Βιωσιμότητας, η Τράπεζα στοχεύει στη μεγιστοποίηση της συμβολής της στην επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού για το κλίμα και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Μέσα από ένα σύνολο δράσεων με μετρήσιμους στόχους, η Στρατηγική Βιωσιμότητας αντικατοπτρίζει το όραμα του Ομίλου βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σε σχέση με το περιβάλλον, το κοινωνικό αποτύπωμά του, με έμφαση στους ανθρώπους του, και τον αντίκτυπο του ESG στην αγορά και το χαρτοφυλάκιό του.

Πρόοδος της Επιχειρησιακής Στρατηγικής έναντι των στόχων για το 2023

Ο Όμιλος έχει δεσμευτεί σε συγκεκριμένους στόχους Επιχειρησιακής Επίδρασης, περιλαμβάνοντας τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα κατάφερε με επιτυχία να εκπληρώσει τους στόχους επίδρασης του 2023. Ενδεικτικά επιτεύγματα είναι τα εξής:

- Περιβαλλοντική επίδραση:
 - Έχει τεθεί σε εφαρμογή το Σχέδιο Δράσης για επίτευξη Μηδενικού Ισοζυγίου Άνθρακα στις δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων των καμπυλών μείωσης του άνθρακα).
 - Επαλήθευση του λειτουργικού αποτυπώματος άνθρακα σύμφωνα με το ISO 14064, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του Εθνικού Κλιματικού Νόμου.
 - Σημαντική μείωση εντός του 2023 της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και των ισοδύναμων εκπομπών Scope 2 κατά 9,4% και για τα δύο, σε σύγκριση με το 2022.
 - Το 98,04% της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώθηκε το 2023 προήλθε από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (πιστοποιημένες εγγυήσεις προέλευσης).
 - Η Πολιτική για αυτοκίνητα υβριδικού/ηλεκτρικού τύπου εγκρίθηκε το Σεπτέμβριο του 2023 και ήδη εφαρμόζεται, με στόχο τη μεγιστοποίηση του ποσοστού οχημάτων χαμηλών εκπομπών στον εταιρικό στόλο.
 - Μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2023, δεκαεννέα κτήρια της Τράπεζας πιστοποιήθηκαν ως "πράσινα" σύμφωνα με τα πρότυπα LEED/BREEAM.
 - Ολοκληρώθηκαν οι εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών (ΦΒ) ακολουθώντας την αρχή Net Metering στα κτήρια Ν. Ιωνίας & Αχαρνών και η παραγωγή ενέργειας προγραμματίζεται να ξεκινήσει το 2024.
 - Ίδρυση εταιρείας ειδικού σκοπού (Eurobank Renewables A.E. - EuroRES) για την ανάπτυξη αυτόνομων Φωτοβολταϊκών Πάρκων στην κεντρική Ελλάδα.
 - Το νέο πρόγραμμα ανακύκλωσης "Just Go Zero" λειτουργεί για το συγκρότημα Νέας Ιωνίας, την Κεντρική Αποθήκη και το νέο κτίριο Διοίκησης.
- Επίδραση Εργοδότη
 - Έναρξη της πρωτοβουλίας "myProsperity" (ομιλίες από εξειδικευμένους εξωτερικούς συνεργάτες) τον Ιούλιο του 2023, ως μέρος του Πλαισίου Ευημερίας της Τράπεζας.

- Ενεργοποίηση του προγράμματος Culture Shift τον Σεπτέμβριο του 2023 και έναρξη του προγράμματος 12 αρχών “Σκεφτόμαστε πρωτοποριακά, δουλεύουμε διαφορετικά”, προωθώντας νέους τρόπους συνεργασίας στον εργασιακό χώρο.
 - Έναρξη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την προώθηση της διαφορετικότητας και της συμπερίληψης.
 - Έναρξη του εκπαιδευτικού προγράμματος κατά της παρενόχλησης, απευθυνόμενο σε όλους τους εργαζόμενους.
 - Ολοκλήρωση των πρωτοβουλιών ευημερίας για την προώθηση της ψυχικής υγείας.
 - Σχεδιασμός και διεξαγωγή Έρευνας Συμμετοχής Εργαζομένων πλήρους εύρους, συμπεριλαμβανομένης ενότητας για την ευημερία και την ισορροπία μεταξύ εργασίας και προσωπικής ζωής.
- Κοινωνική και επιχειρηματική επίδραση
 - Διαρκείς πρωτοβουλίες κοινωνικο-οικονομικής επίδρασης μέσω των προγραμμάτων «Μπροστά για την Παιδεία» και «Μπροστά για την Οικογένεια».
 - Ανθεκτικότητα και Ανάκαμψη: Διαρκής συνεισφορά στην υποστήριξη της κοινωνίας μέσω προσπαθειών αποκατάστασης φυσικών καταστροφών, κινητοποιώντας εθελοντικές ομάδες εργαζομένων.
 - Εφαρμογή κριτηρίων αξιολόγησης ESG σε διαγωνισμούς προμηθειών.
 - Έναρξη πρωτοβουλιών που προωθούν τη συμπερίληψη στοχεύοντας συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες.
 - Διαρκής υποστήριξη σε επιχειρηματίες και startups μέσω του επιταχυντή Προγράμματος enter.grow.go (egg) (11^{ος} συναπτός ετήσιος κύκλος ξεκίνησε το 2023).
 - Εκτεταμένα προγράμματα επαγγελματικής αναβάθμισης δεξιοτήτων ESG για όλο το προσωπικό καθώς και εξειδικευμένες ομάδες προσωπικού σε νέα θέματα ESG που προκύπτουν.
 - Ανάπτυξη δεξιοτήτων ESG εκτός Τράπεζας: πρωτοβουλίες ενημέρωσης σε πελάτες, συμπεριλαμβανομένης της σειράς διαδικτυακών σεμιναρίων ESG του Digital Academy: διεξήχθησαν 2 διαδικτυακά σεμινάρια για «Ενεργειακή μετάβαση/ Πράσινα κτήρια» και «ESG: Νέο μοντέλο βιώσιμου τουρισμού» στα οποία συμμετείχαν 324 πελάτες.

Οι πρωτοβουλίες της επιχειρησιακής επίδρασης αποτυπώνονται λεπτομερώς στον Ετήσιο Απολογισμό Δραστηριοτήτων και Βιώσιμης Ανάπτυξης (<https://www.eurobank.gr/en/group/esg-environment-society-governance/esg-reporting>).

Πρόοδος στην Επίδραση Χρηματοδοτήσεων σε σχέση με τους στόχους για το 2023

Ο Όμιλος έχει δεσμευτεί σε συγκεκριμένους στόχους για την επίδραση χρηματοδοτήσεων, οι οποίοι περιλαμβάνουν τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά στοιχεία. Πιο συγκεκριμένα, οι σχετικοί στόχοι που επιτεύχθηκαν για το 2023 περιελάμβαναν τα εξής:

Ποιοτικοί στόχοι

- Εφαρμογή της στρατηγικής μας για τη βιωσιμότητα που οδηγεί σε απτά αποτελέσματα
- Σημαντική πρόοδος στην ενσωμάτωση των CR&E κινδύνων στο μοντέλο 3 γραμμών άμυνας
- Ενσωμάτωση στοιχείων κλιματικού κινδύνου στην πολιτική αποδοχών
- Ανάπτυξη του ερωτηματολογίου ESG, το οποίο αναπτύχθηκε σε διατραπεζικό επίπεδο με το συντονισμό της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών
- Ενσωμάτωση της διαδικασίας αξιολόγησης κινδύνων ESG, ενός συνδυασμού της εσωτερικής σκοροκάρτας κλιματικών κινδύνων (Climate Risk Scorecard) και του διατραπεζικού ερωτηματολογίου ESG
- Λειτουργία του διαδικτυακού εργαλείου αξιολόγησης των βιώσιμων χρηματοδοτήσεων για την ταξινόμηση και αξιολόγηση των ευκαιριών βιώσιμης χρηματοδότησης για το εταιρικό χαρτοφυλάκιο
- Αξιολόγηση των CR&E κινδύνων μέσω της κλαδικής ανάλυσης και της ανάλυσης μελλοντικών σεναρίων, στο πλαίσιο της έκθεσης της ομάδας εργασίας για τις χρηματοοικονομικές γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με το κλίμα (TCFD).
- Ευθυγράμμιση της διάθεσης ανάληψης κινδύνων με τη διατυπωμένη στρατηγική βιωσιμότητας
- Ενσωμάτωση των πτυχών του κλιματικού κινδύνου στην αποτίμηση των εξασφαλίσεων
- Δημοσίευση της έκθεσης TCFD για τον κλιματικό και περιβαλλοντικό κίνδυνο
- Δημοσιοποίηση των χρηματοδοτούμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Eurobank για δάνεια, ομόλογα και μετοχικές θέσεις με βάση τη μεθοδολογία PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials)
- Πραγματοποίηση εκπαιδευτικών σεμιναρίων για τους υπαλλήλους μας σε σχέση με τον Κλιματικό Κίνδυνο, τη Βιώσιμη Χρηματοδότηση, τις Δημοσιοποιήσεις Κινδύνων ESG και την Αξιολόγηση Κινδύνων ESG
- Πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης για τους πελάτες μας, συμπεριλαμβανομένης της σειράς διαδικτυακών σεμιναρίων ESG της Digital Academy

Ποσοτικοί στόχοι

- Πάνω από το 20% των νέων εταιρικών εκταμιεύσεων να χαρακτηρίζονται ως πράσινες/περιβαλλοντικές
- Περισσότερο από το 50% των νέων εκταμιεύσεων στον τομέα της ενέργειας κατευθύνεται στις ΑΠΕ
- 100% των εκταμιεύσεων που σχετίζονται με την κατασκευή νέων κτιρίων κατευθύνθηκαν σε πράσινα κτίρια.
- Περισσότερο από 2 φορές αύξηση των νέων πράσινων εκταμιεύσεών μας προς τα νοικοκυριά και τις μικρές επιχειρήσεις.
- €2,1 δισ. Πράσινα/Περιβαλλοντικά ανοίγματα στις 31.12.2023, περίπου 14% του εταιρικού χαρτοφυλακίου (CIB)
- €0,2 δισ. στοιχείων ενεργητικού υπό διαχείριση σε αμοιβαία κεφάλαια με επίκεντρο το ESG
- €0,6 δισ. έκθεση σε πράσινα/βιώσιμα ομόλογα στο τραπεζικό μας χαρτοφυλάκιο

Η Eurobank έχει θέσει τους ακόλουθους στόχους με βάση τη Στρατηγική Επίδρασης Χρηματοδοτήσεων για τα επόμενα έτη:

Στόχοι χαρτοφυλακίου

Νέες εκταμιεύσεις

- €2 δισ. σε νέες πράσινες εκταμιεύσεις σε επιχειρήσεις έως το 2025
- Το 20% των επήσιων νέων εκταμιεύσεων του χαρτοφυλακίου Εταιρικής & Επενδυτικής Τραπεζικής (CIB) να χαρακτηρίζονται ως πράσινες/περιβαλλοντικά βιώσιμες.
- Απόθεμα πράσινων χρηματοδοτήσεων / Εξέλιξη έκθεσης
- 20% απόθεμα πράσινων ανοιγμάτων έως το 2027 για το CIB χαρτοφυλάκιο (από 11% το 2022)
- Ταμείο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (RRF)
- Κινητοποίηση €2,25 δισ. συνολικών πράσινων κονδυλίων του RRF στην ελληνική οικονομία έως το 2026.

Κλαδικοί στόχοι

Ανανεώσιμη ενέργεια

- Το 35% των νέων εκταμιεύσεων στον τομέα της ενέργειας θα κατευθυνθεί στη χρηματοδότηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).
- Πράσινα κτίρια
- Το 80% των εκταμιεύσεων που σχετίζονται με την κατασκευή νέων κτιρίων θα διατεθεί σε πράσινα κτίρια.

Επόμενα ορόσημα

Ευθυγράμμιση χαρτοφυλακίου και μηδενικό καθαρό αποτέλεσμα

- Δέσμευση στη συμμαχία Net Zero Banking Alliance σε επίπεδο ομίλου εντός του 2024.
- Ευθυγράμμιση του δανειακού χαρτοφυλακίου και των επενδύσεων με καθαρό μηδενικό αποτύπωμα άνθρακα έως το 2050 με την ανάπτυξη ενός ισχυρού σχεδίου δράσης και οδικού χάρτη που θα περιλαμβάνει ενδιάμεσους στόχους για το καθαρό μηδενικό αποτέλεσμα και τη δέσμευση. Ενεργή υποστήριξη του ταξιδιού των πελατών για τη κλιματική μετάβαση με φιλοδοξία να αυξηθεί περαιτέρω η βιώσιμη χρηματοδότηση στο μέλλον.
- Εφαρμογή της αξιολόγησης κινδύνων ESG με την υποστήριξη της ανάπτυξης της πρωτοβουλίας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (Διατραπεζικό Ερωτηματολόγιο ESG), διασφαλίζοντας μια εναρμονισμένη προσέγγιση αξιολόγησης για τους πελάτες της Τράπεζας.
- Περαιτέρω ενσωμάτωση των κανονιστικών απαιτήσεων για τον κλιματικό κίνδυνο στην επιχειρηματική στρατηγική και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, αξιοποιώντας βασικές πρωτοβουλίες: α) Διακυβέρνηση, πολιτικές και πλαίσιο ελέγχου, β) Μοντελοποίηση κλιματικού κινδύνου και διαχείριση δεδομένων και γ) Εμπορικές στρατηγικές/ κλαδικές πολιτικές.

Ο Λειτουργικός και ο Χρηματοδοτικός πυλώνας της Στρατηγικής Βιωσιμότητας συνδυάζονται για την αντιμετώπιση της πορείας της Eurobank προς μηδενικές καθαρές εκπομπές μέχρι το 2050. Σύμφωνα με τη δέσμευση της Eurobank στις Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής του UNEP FI, η ανάπτυξη της Στρατηγικής Βιωσιμότητας ευθυγραμμίζεται με τις απαιτήσεις για τον εντοπισμό των σημαντικότερων θετικών και αρνητικών επιπτώσεων στις κοινωνίες και το περιβάλλον όπου δραστηριοποιείται.

ESG Διακυβέρνηση

Η βιωσιμότητα στη Eurobank αναπτύσσεται μέσω μιας δομής διακυβέρνησης ESG που καλύπτει τόσο τις κανονιστικές απαιτήσεις όσο και τις εθελοντικές δεσμεύσεις. Η εποπτεία του ΔΣ σε σχέση με τη Στρατηγική Βιωσιμότητας αντιμετωπίζεται μέσω της συμπερίληψης θεμάτων ESG στην ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του ΔΣ, σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Το μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας ενισχύει τη διαχείριση των κινδύνων και τον έλεγχο μέσω της αποσαφήνισης των ρόλων και των αρμοδιοτήτων εντός του οργανισμού. Η επικαιροποιημένη δομή διακυβέρνησης της Eurobank διασφαλίζει επίσης ότι η διαχείριση των σχετικών κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων ενσωματώνεται στις τρεις γραμμές άμυνας της Τράπεζας, καθώς και στοχεύει στην περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικής εποπτείας των θεμάτων ESG και CR&E σε επίπεδο διοίκησης/ΔΣ.

Σε αυτό το πλαίσιο και λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές επιπτώσεις των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον (CR&E) τόσο στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσο και στην παγκόσμια οικονομία, ο Όμιλος ανέπτυξε και ενέκρινε την πολιτική του για τη διαχείριση των κινδύνων CR&E, η οποία αποσκοπεί στην προώθηση μιας ολιστικής κατανόησης των επιπτώσεων των κινδύνων CR&E στο επιχειρηματικό του μοντέλο, καθώς και στην υποστήριξη της λήψης αποφάσεων και στην παροχή μιας ισχυρής διακυβέρνησης στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων.

Επιπλέον, η Τράπεζα έχει ορίσει ένα εκτελεστικό μέλος ως το μέλος του ΔΣ που είναι υπεύθυνο για τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους. Στο πλαίσιο των καθηκόντων του, το αρμόδιο μέλος ενημερώνει τις Επιτροπές Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίες σύμφωνα με το καταστατικό τους είναι υπεύθυνες να επιβλέπουν, μεταξύ άλλων, τους κινδύνους που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον, τουλάχιστον σε εξαμηνιαία βάση.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την ESG δομή διακυβέρνησης για την εποπτεία και τη διαχείριση της βιωσιμότητας και των θεμάτων που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον παρέχονται στην Έκθεση TCFD – Κλιματικός και Περιβαλλοντικός Κίνδυνος.

ESG & CR&E Δεδομένα

Η Μονάδα ESG είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής Επιχειρησιακής Επίδρασης (OIS), την παρακολούθηση της Επιχειρησιακής επίδοσης ESG και το συντονισμό επιχειρησιακών δραστηριοτήτων που συνδέονται με το ESG και ενισχύουν την Επίδραση της Τράπεζας. Σε αυτό το πλαίσιο, η Μονάδα είναι αρμόδια για τη συλλογή, υπολογισμό και εξέταση δεδομένων που σχετίζονται με την επιχειρησιακή επίδραση σε συνέπεια με τα σχετιζόμενα πιστοποιημένα συστήματα διαχείρισης (ISO 14001/EMAS, ISO 50001, ISO 14064). Ο Επικεφαλής της Μονάδας ESG λειτουργεί ως γραμματέας της Διοικητικής Επιτροπής ESG.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τη σημασία των σχετικών και αξιόπιστων δεδομένων για την παραγωγή ουσιαστικών πληροφοριών, κατάλληλων για σκοπούς λήψης αποφάσεων. Έχοντας ήδη διενεργήσει αξιολόγηση της διαθεσιμότητας CR&E δεδομένων στα εσωτερικά του συστήματα σε σχέση με τις κανονιστικές απαιτήσεις/προσδοκίες, ο Όμιλος συνεχίζει να ενισχύει ανάλογα τις δυνατότητες συγκέντρωσης δεδομένων περιβαλλοντικού κινδύνου και την υποδομή πληροφορικής, ενώ παράλληλα χρησιμοποιεί κατάλληλους ελέγχους και διασφαλίσεις για να διασφαλίσει την ακρίβεια και την πληρότητα των συγκεντρωμένων πληροφοριών. Ο Όμιλος επιδιώκει την περαιτέρω βελτίωση της λεπτομέρειας των δεδομένων περιβαλλοντικού κινδύνου, μέσω της κατανομής λεπτομερών ρόλων και αρμοδιοτήτων για τους σκοπούς της διαχείρισης των δεδομένων CR&E και της εφαρμογής προσεγγίσεων για την αποκατάσταση των εντοπισμένων κενών δεδομένων (π.χ. συνεργασία με εξωτερικούς παρόχους δεδομένων, ανάπτυξη μεθοδολογικών προσεγγίσεων για την εκτίμηση των απαιτούμενων πληροφοριών).

Η Διεύθυνση Κλιματικού Κινδύνου του Ομίλου είναι υπεύθυνη για την καθιέρωση εσωτερικών διαδικασιών υποβολής εκθέσεων και δημοσιοποίησης των επιδράσεων χρηματοδοτήσεων, καθώς και για την εποπτεία της σχετικής συλλογής δεδομένων, σύμφωνα με το πλαίσιο διακυβέρνησης δεδομένων του Ομίλου.

Εσωτερική ευαισθητοποίηση σε θέματα ESG και ανάπτυξη ικανοτήτων

Ο Όμιλος δίνει μεγάλη έμφαση στην ανάπτυξη ικανοτήτων μεταξύ των υπαλλήλων του, ώστε να είναι σε θέση να υποστηρίξουν τους πελάτες του στο ταξίδι τους για τη βιωσιμότητα και την πράσινη μετάβασή τους. Για τον σκοπό αυτό, εκτός από τη δρομολόγηση πρωτοβουλιών ESG για τους πελάτες του, η Τράπεζα εφαρμόζει ένα σχέδιο επιμόρφωσης σε θέματα ESG για τους υπαλλήλους της. Εκτός από τα γενικά προγράμματα επιμόρφωσης, εντός του 2022-2023 η Τράπεζα πραγματοποίησε ειδικές συνεδρίες προσαρμοσμένες στις απαιτήσεις συγκεκριμένων επιχειρηματικών μονάδων και λειτουργιών, για να ενισχύσει την κατανόησή τους, που είναι ζωτικής σημασίας για την υλοποίηση της στρατηγικής της Τράπεζας. Οι εσωτερικές συνεδρίες ευαισθητοποίησης της Eurobank σχετικά με θέματα ESG και CR&E καλύπτουν τόσο τα μέλη του διοικητικού οργάνου όσο και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη σε όλη την Τράπεζα (π.χ. Επιχειρησιακές Μονάδες). Επιπλέον, η Τράπεζα έχει προσφέρει εκπαιδεύσεις σε ενδιαφερόμενα μέρη και από τις τρεις γραμμές άμυνας (δηλ. Επιχειρησιακές Μονάδες, Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων, Λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου) σχετικά με το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης (SFF), προκειμένου να ενισχύσει την κατανόηση των κριτηρίων βιώσιμης χρηματοδότησης.

Αξιολογήσεις ESG

Ειδικά για τη Sustainability, η Τράπεζα έλαβε τη διεθνή διάκριση ESG Regional Top Rated, τη διάκριση ESG Industry Top Rated για 2^η συνεχόμενη χρονιά και εντάχθηκε στη λίστα Morningstar Sustainability's 2024 Top-Rated ESG Companies List. Αυτές οι διακρίσεις αποδεικνύουν εμπράκτως τη δέσμευση της Eurobank σε πρακτικές ESG, κατατάσσοντάς την μεταξύ των τραπεζών με τις καλύτερες επιδόσεις παγκοσμίως. Η Eurobank κατατάχθηκε στην 45^η θέση από τις 1.030 τράπεζες που συμμετείχαν. Η σημαντική αυτή αναγνώριση προέκυψε από την αξιολόγηση της απόδοσης και των διοικητικών πρακτικών που εφαρμόζει η Τράπεζα σε ένα ευρύ φάσμα επιδράσεων ESG που περιλαμβάνει τους τομείς Ανθρώπινου Κεφαλαίου, Προστασίας και Ασφάλειας Δεδομένων, Επιχειρηματικής Ηθικής, Εταιρικής Διακυβέρνησης, Διακυβέρνησης Προϊόντων και Ενσωμάτωσης ESG κριτηρίων σε χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Η Τράπεζα συμμετέχει ενεργά σε διεθνούς κύρους αξιολογήσεις ESG, με στόχο την ανάδειξη της συνεχούς βελτίωσης της περιβαλλοντικής, κοινωνικής και διοικητικής επίδοσής της, την αναβάθμιση των σχετικών γνωστοποιήσεων και την περαιτέρω ενίσχυση της εμπιστοσύνης της επενδυτικής κοινότητας στις πρακτικές της. Το 2023, η Τράπεζα σημείωσε σημαντικές βελτιώσεις σε σύγκριση με το 2022 σε σημαντικές αξιολογήσεις ESG, όπως η Sustainability (από 12,1 σε 10,6, διατηρώντας το βαθμό "Low Risk"), MSCI (από BBB σε A), S&P (από 50 σε 52), CDP (βελτιώθηκε 2 βαθμίδες από D σε B) και FTSE (από 2,8/5 σε 3,4/5) και ISS ESG (από E:2/ S:2/ G:5 σε E:1/ S:2/ G:3).

Στο πλαίσιο δικτύωσης με την αγορά για θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, η Τράπεζα συμμετέχει στην Συντονιστική Επιτροπή ESG της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, στην Επιτροπή Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ελληνο-Αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου και στο Ελληνικό Δίκτυο του UN Global Compact.

Προστασία του περιβάλλοντος

Καθώς η κλιματική αλλαγή γίνεται μια κυρίαρχη απειλή για τον πλανήτη και τους ανθρώπους του, ο Όμιλος αναλαμβάνει ενεργό ρόλο, με δράσεις που ωφελούν το περιβάλλον προς όφελος των μελλοντικών γενεών. Η Τράπεζα διαχειρίζεται συστηματικά το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα το οποίο οφείλεται στις λειτουργίες της. Προς το σκοπό αυτό, η Eurobank έχει υιοθετήσει Περιβαλλοντική Πολιτική, Πολιτική Διαχείρισης Ενέργειας και Πολιτική Διαχείρισης Νερού, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος σε όλες τις πτυχές της δραστηριότητας της.

Σύμφωνα με αυτές τις πολιτικές, η Τράπεζα εφαρμόζει πιστοποιημένα συστήματα διαχείρισης, σύμφωνα με Διεθνή Πρότυπα, συμπεριλαμβανομένου ενός Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ISO 14001, EMAS) και ενός Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας (ISO 50001), δημοσιεύει ετήσια Περιβαλλοντική Έκθεση σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS (Eco-Management and Audit Scheme), και από το 2022 πιστοποιεί τις εκπομπές της σε άνθρακα σύμφωνα με το διεθνές Πρότυπο ISO 14064. Η εφαρμογή αυτών των συστημάτων διαχείρισης υποστηρίζεται από σχετικά εξ-αποστάσεως προγράμματα εκπαίδευσης (e-learning). Επιπλέον, η Τράπεζα έχει θεσπίσει πρακτικές βιωσιμότητας στις διαδικασίες προμήθειας, με σκοπό την επιλογή, όπου είναι δυνατόν, περιβαλλοντικών και κοινωνικά υπεύθυνων αγαθών και προμηθευτών.

Επιπλέον, οι διεθνείς θυγατρικές του Ομίλου ακολουθούν ενεργά τα βήματα της Eurobank προς την κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος. Ως αποτέλεσμα, η Eurobank Κύπρου πιστοποιήθηκε σύμφωνα με το ISO 14001 το 2023 και καταχωρήθηκε στο Μητρώο του Ευρωπαϊκού Σχήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS – Eco-Management and Audit Scheme) για τη Διαχείριση του Περιβάλλοντος, υπογραμμίζοντας τη δέσμευσή της στην προστασία του περιβάλλοντος και στις βιώσιμες πρακτικές.

Η περιβαλλοντική επίδοση για τη βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος που οφείλεται στις λειτουργίες της παρακολουθείται μέσω συγκεκριμένων περιβαλλοντικών δεικτών προκειμένου να ανιχνευθούν οποιεσδήποτε αποκλίσεις και να ληφθούν διορθωτικά μέτρα, και συμπεριλαμβάνεται στον Ετήσιο Απολογισμό Δραστηριοτήτων & Βιώσιμης Ανάπτυξης και στην Περιβαλλοντική Έκθεση (σύμφωνα με τον Κανονισμό EMAS). Και οι δύο αυτές εκθέσεις ελέγχονται από ανεξάρτητα μέρη και είναι διαθέσιμες στις ιστοσελίδες του Ομίλου και της Τράπεζας (www.eurobankholdings.gr και www.eurobank.gr αντίστοιχα).

Τα δεδομένα περιβαλλοντικής επίδοσης παρακολουθούνται σε επίπεδο Ομίλου (συγκεκριμένα για ενέργεια, νερό και απόβλητα). Ωστόσο, τα σχετιζόμενα Συστήματα Διαχείρισης (ISO 14001/EMAS, ISO 50001 και ISO 14064) και τα αντίστοιχα πεδία πιστοποίησης ισχύουν μόνο σε επίπεδο Τράπεζας, και συνεπώς η περιβαλλοντική επίδοση διασφαλίζεται και δημοσιοποιείται μόνο σε επίπεδο Τράπεζας.

Στο πλαίσιο της μείωσης του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, η Τράπεζα έχει εφαρμόσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για τη μείωση της κατανάλωσης χαρτιού και την πλήρη ψηφιοποίηση των λειτουργιών της. Ως αποτέλεσμα αυτών των προπαθειών το 2023, η προμήθεια χαρτιού ανήλθε σε 188 τόνους. Επιπλέον, η αύξηση της χρήσης της υπηρεσίας ηλεκτρονικών καταστάσεων e-Statements συνέχισε για μια ακόμα χρονιά, καθώς περισσότεροι από 190.000 πρόσθετοι χρήστες e-Banking επέλεξαν e-statements, με αποτέλεσμα την επιπλέον εξοικονόμηση των 420.000 φυσικών αντιγράφων (statements) καταστάσεων. Οι οικονομικές εξοικονομήσεις της Τράπεζας είναι επίσης σημαντικές και ανέρχονται σε 38 εκατομμύρια ευρώ από τότε που η υπηρεσία έγινε διαθέσιμη.

Σύμφωνα με την Πολιτική Διαχείρισης Νερού η Τράπεζα έχει ως στόχο την υπεύθυνη διαχείριση των υδάτινων πόρων και τις προσπάθειες για εξοικονόμηση. Το 2023, η κατανάλωση νερού ανήλθε σε 54.894 m³, που αντιστοιχεί σε μια μικρή αύξηση κατά 0,80% σε σύγκριση με το 2022.

Με βάση τις αρχές κυκλικής οικονομίας και τη δέσμευση της Τράπεζας να εφαρμόσει συνεκτικές πρακτικές διαχείρισης απορριμμάτων, με στόχο την ανακύκλωση ή την ανακατεύθυνση όλων των στερεών αποβλήτων που παράγονται, η Τράπεζα πέτυχε μείωση κατά 3,9% των συνολικών αποβλήτων που κατευθύνθηκαν στη χωματερή και ταυτόχρονα μείωση κατά 9,3% των συνολικών στερεών αποβλήτων (ανακυκλωμένων και εγχώριων) σε σύγκριση με το 2022.

Ο Όμιλος είναι ενεργά εμπλεκόμενος σε μια σειρά διεθνών και ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών για την προστασία του περιβάλλοντος και την Αειφόρο Ανάπτυξη, όπως το Ευρωπαϊκό Σχίσμα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS - Eco-Management and Audit Scheme) και η παγκόσμια πρωτοβουλία Priceless Planet Coalition της Mastercard.

Διαχείριση Ενέργειας και Εκπομπών

Η σημασία της κλιματικής αλλαγής καθιστά την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας μία από τις σημαντικότερες περιβαλλοντικές προτεραιότητες της Τράπεζας. Η Τράπεζα εφαρμόζει ένα πιστοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης Ενέργειας (ΣΠΔ) σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001, με σκοπό την υπεύθυνη διαχείριση της ενέργειας σε όλες τις εγκαταστάσεις πέντε Τράπεζας (περιλαμβάνει όλα τα Διοικητικά Κτίρια / Υποκαταστήματα της Τράπεζας και καλύπτει το 100% των λειτουργιών της), το οποίο στοχεύει στο να ελαχιστοποιήσει το κόστος ενέργειας, τις περιβαλλοντικές επιδράσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και την εξάντληση των ορυκτών καυσίμων.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις (Ελληνικός Νόμος για το Κλίμα 4936/2022) και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, η Τράπεζα πιστοποιήθηκε σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISO 14064 για την ποσοτικοποίηση και αναφορά των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (Κατηγορίες 1-7), με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος. Επιπλέον, η Τράπεζα διατηρεί την αντιστοιχία σύμφωνα με τη μεθοδολογία του GHG Protocol (Scope 1, 2 & 3).

Μέσω των πιστοποιημένων συστημάτων διαχείρισης, η Eurobank παρακολουθεί την επίδοσή της και μειώνει το οικολογικό της αποτύπωμα με τους ακόλουθους τρόπους:

- Θέτοντας συγκεκριμένους στόχους.
- Αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες για τη μείωση των αρνητικών επιδράσεων.

- Σχεδιάζοντας και αναπτύσσοντας έργα για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της χρήσης των φυσικών πόρων.

Για την επίτευξη αυτών των ευρύτερων στόχων, καθώς και των συγκεκριμένων ποσοτικών στόχων, προγράμματα περιβαλλοντικής διαχείρισης σχεδιάζονται και υλοποιούνται από το Σύστημα Διαχείρισης Περιβάλλοντος, ενώ για την ενέργεια και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, οι ενέργειες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας. Προς αυτή την κατεύθυνση, η Τράπεζα αντιμετωπίζει:

- Τις εντοπισμένες αρνητικές επιδράσεις μέσω των εσωτερικών της λειτουργιών που συμβάλλουν στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ως έναν άμεσο παράγοντα που συμβάλλει στην κλιματική αλλαγή.
- Τις θετικές επιδράσεις μέσω της μείωσης της ενέργειας και της αποδοτικότητας στις λειτουργίες.

Οι άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (Scope 1) προκύπτουν από την κατανάλωση φυσικού αερίου και πετρελαίου θέρμανσης, για τη θέρμανση των κτιρίων και τη χρήση καυσίμων από τα οχήματα της Τράπεζας για τη μεταφορά εντός της περιοχής Αττικής. Συμπεριλαμβάνει επίσης τα δεδομένα για τα φθοριωμένα αέρια που εκπέμπονται από τις εγκαταστάσεις κλιματισμού και αυτόματης πυρόσβεσης της Τράπεζας (διαφεύγουσες εκπομπές), καθώς και οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση μισθωμένων εταιρικών αυτοκινήτων από το προσωπικό της Τράπεζας.

Η Eurobank αναλαμβάνει την πλήρη αντικατάσταση του στόλου των μισθωμένων οχημάτων της, προσφέροντας στους χρήστες αμιγώς ηλεκτρικά ή υβριδικά οχήματα. Μέχρι το τέλος του 2025, το 75% του στόλου θα έχει αντικατασταθεί, και εντός μιας περιόδου 4 ετών, όλα τα εταιρικά οχήματα θα είναι ηλεκτρικά ή υβριδικά ηλεκτρικά.

Όσον αφορά στη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας (άμεσες εκπομπές - Scope 2), η Τράπεζα υπολογίζει τις εκπομπές της χρησιμοποιώντας και τις δύο εφαρμοζόμενες μεθόδους (location-based, market-based), χρησιμοποιώντας εθνικούς ετήσιους συντελεστές μετατροπής εκπομπών CO₂. Η Τράπεζα, επιδεικνύοντας μακροπρόθεσμη δέσμευση στην περιβαλλοντική και ενεργειακή διαχείριση, επέδειξε σημαντικά αντανακλαστικά κατά την τρέχουσα ενεργειακή κρίση.

Για να επιτύχει τον στόχο της μείωσης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά 10%, συνολικά για τα έτη 2022-2023, η Eurobank έχει λάβει διάφορα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων:

- Αντικατάσταση συστημάτων κλιματισμού/εξαερισμού και φωτισμού σε 120 τοποθεσίες το 2022 και σε 55 καταστήματα και 2 κτίρια γραφείων το 2023.
- Αντικατάσταση πάνω από 3.500 συσκευών φωτισμού με νέα τεχνολογία LED, μετατροπή των συστημάτων κλιματισμού σε τεχνολογία inverter και μια σειρά επεμβάσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, ειδικά στο Κέντρο Δεδομένων του κτιριακού συγκροτήματος στη Νέα Ιωνία (Data center).
- Αυτοπαραγωγή ενέργειας μέσω της κατασκευής φωτοβολταϊκών πάνελ στην οροφή του ίδιου συγκροτήματος και του κτιρίου της Τράπεζας στο Μενίδι, ενώ είναι σε εξέλιξη οι προσπάθειες για την αδειοδότηση αυτόνομων εγκαταστάσεων ΑΠΕ.
- Προγραμματισμός κεντρικού ελέγχου θερμοκρασίας.
- Μετάβαση εφαρμογών IT από φυσικούς διακομιστές σε περιβάλλοντα cloud.
- Απενεργοποίηση φωτιζόμενων πινακίδων στα καταστήματα κατά τις νυχτερινές ώρες.

Σε αυτό το πλαίσιο, το 2023 η συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ήταν στα 34.721 MWh, μειωμένη κατά 9,38% σε σύγκριση με το 2022, υπερβαίνοντας τον στόχο μείωσης του 3% που είχε τεθεί για το 2023. Η επίτευξη μείωσης κατά 16% της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας συνολικά για τα έτη 2002-2023 υπερβαίνει τη δήλωση δέσμευσης της Eurobank για μείωση κατά 10% για την ίδια περίοδο. Επιπλέον, η κατανάλωση φυσικού αερίου ήταν στα 2.269 MWh, μειωμένη κατά 28,25%, ενώ ο στόχος για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για το 2024 είναι μείωση κατά 5%. Η συνολική κατανάλωση ενέργειας (όλες οι πηγές ενέργειας) μειώθηκε κατά 10,88% σε σύγκριση με το 2022.

Επιπλέον, το 98,04% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας προήλθε από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), πιστοποιημένες μέσω "Εγγυήσεων Προέλευσης", ενώ η ίδια διαδικασία θα συνεχιστεί και για το 2024. Σε σύγκριση με το 2022, αυτός ο δείκτης βελτιώθηκε κατά 0,15%. Η συνολική κατανάλωση ενέργειας ανά εργαζόμενο ήταν 6.159 (KWh/εργαζόμενο), μειωμένη κατά 8,14%, ενώ η συνολική κατανάλωση ενέργειας ανά επιφάνεια ήταν 141 (KWh/m²), επίσης μειωμένη κατά 9,4%.

Οι άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (Scope 1) σε ισοδύναμα άνθρακα ήταν στα 2.262 tCO₂e, μειωμένες κατά 4,43%, ενώ οι έμμεσες (Scope 2) ήταν στα 18.545 tCO₂e επίσης μειωμένες κατά 9,38%. Ο δηλωμένος στόχος για τη μείωση των εκπομπών για το 2024 είναι -2% για το Scope 1 και -5% για το Scope 2.

Όσον αφορά τις έμμεσες εκπομπές (λειτουργικό Scope 3), η Τράπεζα παρακολουθεί πολλές κατηγορίες εκπομπών που σχετίζονται με τα επαγγελματικά ταξίδια, τις μετακινήσεις των υπαλλήλων, τα παραγόμενα απόβλητα, τη μεταφορά και διανομή εμπορευμάτων, καθώς και τη χρήση υπολογιστικού νέφους. Οι εκπομπές Scope 3 υπολογίζονται στα 3.912 tCO₂e, αντιπροσωπεύοντας μείωση κατά 25,3% σε σύγκριση με το 2022.

Ως την 31 Δεκεμβρίου 2023, δεκαεννέα (19) κτίρια της Τράπεζας είχαν πιστοποιηθεί ως «πράσινα» σύμφωνα με τα πρότυπα LEED/BREEAM. Τα πιστοποιημένα ακίνητα έχουν συμπεριληφθεί στο Ετήσιο Βιβλίο Πράσινων Κτιρίων της SBC.

Πρόσφατα, η Διοίκηση της Eurobank μετακινήθηκε σε ένα νέο, ιδιωτικό κτίριο στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας. Η Eurobank προέβει σε μια ριζική ανακατασκευή και ενεργειακή αναβάθμιση, μετατρέποντάς το σε ένα μοντέρνο «πράσινο» κτίριο με υψηλή αισθητική, ενσωματώνοντας βιοκλιματικά χαρακτηριστικά σύμφωνα με διεθνή πρότυπα. Αυτή η επιλογή υπογραμμίζει τη δέσμευση της Eurobank για μια σύγχρονη προσέγγιση της διαχείρισης των πόρων με έμφαση στη Βιωσιμότητα. Η μετακίνηση της Διοίκησης στο νέο κτίριο έχει άμεσο και σημαντικό αντίκτυπο στο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης κατά 37% της κατανάλωσης ενέργειας ανά εργαζόμενο ή της μείωσης κατά 47% της κατανάλωσης ενέργειας ανά τετραγωνικό μέτρο.

Τα δεδομένα περιβαλλοντικής επίδοσης μπορεί να τροποποιηθούν ανάλογα με τα αποτελέσματα της διασφάλισης των δημοσιοποιήσεων της Περιβαλλοντικής Έκθεσης. Τα τελικά δεδομένα θα είναι διαθέσιμα στην Ετήσιος Απολογισμός Δραστηριοτήτων & Βιώσιμης Ανάπτυξης 2023. Περαιτέρω, μετά την έκδοση νέων συντελεστών μετατροπής εκπομπών από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, τα περιβαλλοντικά δεδομένα του 2022 σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου επανακαθορίστηκαν. Οι αλλαγές στους συντελεστές μετατροπής μπορεί να επηρεάσουν τους στόχους εκπομπών.

Προσωπικό και Κοινωνικά θέματα

Δέσμευση προς το Προσωπικό

Στον Όμιλο οι άνθρωποί του αποτελούν το σπουδαιότερο κεφάλαιο για την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα του. Από τη διαδικασία της πρόσληψης ήδη, ο Όμιλος επιδιώκει να δημιουργεί μακροχρόνιες και αμοιβαίως επωφελείς σχέσεις συνεργασίας με κάθε εργαζόμενο. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος απασχολούσε 10.728 υπαλλήλους (Δεκ. 2022: 11.328), από τους οποίους οι 4.405 (Δεκ. 2022: 5.060) εργάζονταν εκτός Ελλάδας.

Για να διασφαλίζει τη δίκαιη μεταχείριση όλων και να προσφέρει ίσες ευκαιρίες, ο Όμιλος εφαρμόζει μια σειρά από κατευθυντήριες οδηγίες όσον αφορά τις Αμοιβές και τις μη μισθολογικές Παροχές, τις Προσλήψεις, την Επαγγελματική Ανάπτυξη και την Ενίσχυση των Ταλέντων, την Αξιολόγηση της Απόδοσης, τις Συγγενικές Σχέσεις την Υγεία και την Ασφάλεια, την Εκπαίδευση και την Επικοινωνία. Το 2022, η Τράπεζα ξεκίνησε την εφαρμογή 3 νέων πολιτικών για τον Σχεδιασμό της Διαδοχής των Ανωτάτων Στελεχών, τη Διαφορετικότητα, την Ισότητα και τη Συμπερίληψη, κατά της Βίας και της Παρενόχλησης στην Εργασία. Ο Όμιλος καταβάλλει προσπάθειες προκειμένου να διασφαλίσει ότι το ανθρώπινο δυναμικό του αντικατοπτρίζει όχι μόνον το διεθνές του προφίλ, αλλά και το κοινωνικό σύνολο των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται. Αναγνωρίζει ότι η διαφορετικότητα αποτελεί κλειδί μιας υπεύθυνης επιχειρηματικής στρατηγικής που λειτουργεί υποστηρικτικά προς τη διεθνή του δραστηριότητα. Σχετικά θέματα έχουν συμπεριληφθεί στον Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής του Ομίλου το 2020.

Λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις της αγοράς, ο Όμιλος αναθεωρεί διαρκώς το πλαίσιο Αποδοχών και μη μισθολογικών παροχών για τους εργαζομένους του, με στόχο να προσφέρει ένα ελκυστικό πακέτο αμοιβών, ικανό να προσελκύει στελέχη και να δημιουργεί κίνητρα για την παραμονή τους στον Όμιλο, ενώ παράλληλα συμμορφώνεται με όλες τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις. Οι βασικές Αρχές του πλαισίου αμοιβών και παροχών, οι οποίες διασφαλίζουν την ευθυγράμμιση της ατομικής συνεισφοράς των εργαζομένων με την επιχειρηματική στρατηγική του Ομίλου και με τη μακροπρόθεσμη δημιουργία αξίας για τους μετόχους, είναι οι εξής:

- α) Διασφάλιση ότι το πλαίσιο αποδοχών είναι ουδέτερο ως προς το φύλο,
- β) Διασφάλιση ότι οι συνολικές αποδοχές είναι επαρκείς για τη διακράτηση και προσέλκυση στελεχών με σημαντική ικανότητα και εμπειρία,
- γ) Διασφάλιση ότι διατηρούνται οι απαραίτητες εσωτερικές ισορροπίες μεταξύ των μονάδων του Οργανισμού,
- δ) Αποφυγή ανάληψης υπερβολικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων και έμμεσων κινδύνων βιωσιμότητας,
- ε) Σύνδεση αμοιβών με μακροπρόθεσμη απόδοση.

Επιπλέον, η Τράπεζα προχώρησε στη σύσταση ενός Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης (TEA) για τα μέλη του Ομίλου Eurobank, με στόχο να προσφέρει μακροχρόνια στήριξη στους εργαζομένους της, ενώ παράλληλα δεσμεύεται σε ισχυρά πρότυπα ESG. Με την ίδρυση του TEA, ως πρόσθετου πυλώνα ενός σύγχρονου Συνταξιοδοτικού Προγράμματος, δίνεται σε όλο το προσωπικό του Ομίλου η δυνατότητα συμμετοχής σε προαιρετική βάση. Η σύσταση του TEA υπό τη μορφή Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου το οποίο θα λειτουργεί παράλληλα και συμπληρωματικά προς το δημόσιο συνταξιοδοτικό σύστημα, ολοκληρώθηκε μετά από γραπτή συμφωνία μεταξύ εργαζομένων και εργοδότη.

Εσωτερική Αγορά Εργασίας/ Εσωτερική Κινητικότητα

Η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερο βάρος στο πώς θα κατανέμεται το υπάρχον προσωπικό, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες της, σύμφωνα με τα προσόντα κάθε εργαζομένου. Στο πλαίσιο αυτό, στηρίζει ενεργά τη δυνατότητα συμμετοχής των υπαλλήλων της στην Εσωτερική Αγορά Εργασίας, εξασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες για όλους, ανεξαρτήτως Γενικής Διεύθυνσης, θέσης στην ιεραρχία και ρόλου. Το 2023, 76 θέσεις εργασίας δημοσιεύθηκαν στην Εσωτερική Αγορά Εργασίας, για τις οποίες υπέβαλαν εκδήλωσαν ενδιαφέρον 300 υποψήφιοι, ενώ συνολικά, το 48% των ανοικτών θέσεων στην Ελλάδα καλύφθηκε εσωτερικά.

Μάθηση

Η ανάπτυξη και η ενίσχυση της επαγγελματικής εμπειρίας με την απόκτηση σύγχρονων δυνατοτήτων και δεξιοτήτων, καθώς επίσης και η κατάρτιση σύγχρονων προγραμμάτων εκπαίδευσης και η ανάπτυξη της κατάλληλης μεθοδολογίας αποτελούν βασική προτεραιότητα της στρατηγικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Ομίλου. Το κορυφαίο σύστημα διαχείρισης εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Learning Management System) του Ομίλου προσφέρει σε όλους τους εργαζομένους περισσότερες ευκαιρίες αυτο-εξυπηρέτησης (self-service), ανοίγοντάς

τους τον δρόμο για να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους ή να αποκτήσουν νέες, απαραίτητες για την εργασία τους (reskilling & upskilling). Το μέγεθος της επένδυσης στη μάθηση για το 2023 αποτυπώνεται συνοπτικά στους ακόλουθους δείκτες:

- α) Ο συνολικός αριθμός συμμετοχών στα εκπαιδευτικά προγράμματα ανήλθε σε 84.659 στην Ελλάδα.
- β) Ο συνολικός αριθμός των εκπαιδευτικών ωρών ξεπέρασε τις 206.500 ώρες για το προσωπικό που εργάζεται στην Ελλάδα.
- γ) Περισσότερο από το 83% της εκπαιδευτικής δραστηριότητας στην Ελλάδα προσωπικό διενεργήθηκε ηλεκτρονικά (online) ή μέσα σε ψηφιακές αίθουσες διδασκαλίας (virtual classrooms).

Η αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων, η αξιοποίηση της τεχνολογίας και η πιστοποίηση γνώσεων αποτελούν τους κύριους άξονες του πλαισίου για τη Στρατηγική της Εκπαίδευσης στον Όμιλο. Συγκεκριμένα:

- α) **LinkedIn Learning:** Η στρατηγική συνεργασία με το “LinkedIn Learning” δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους εργαζομένους του Ομίλου στην Ελλάδα να αποκτήσουν πρόσβαση στην ψηφιακή πλατφόρμα μάθησης του LinkedIn, γεγονός το οποίο υπογραμμίζει την ουσιαστική δέσμευση του Ομίλου στην κάλυψη των σύγχρονων αναγκών που γεννά η ψηφιακή εποχή, και την αντίστοιχη στήριξη που προσφέρει ο Όμιλος σε όσους υπαλλήλους επιθυμούν να αποκτήσουν νέες δεξιότητες. Παράλληλα, ο Όμιλος ενισχύει τη συνεργασία του με άλλες γνωστές εκπαιδευτικές πλατφόρμες, όπως το Interskill, η Microsoft LxP και η Udemy, προσφέροντας χιλιάδες εκπαιδευτικά μαθήματα για τεχνολογίες αιχμής.
- β) **Ηγετικές ικανότητες:** Η Ανώτατη Διοίκηση του Ομίλου και οι επικεφαλής των θυγατρικών του Ομίλου ενημερώνονται για τις τελευταίες πληροφορίες από τον κόσμο των επιχειρήσεων, ενώ έχουν την ευκαιρία να επικοινωνούν διαδικτυακά για τις σύγχρονες τάσεις και τις αλλαγές που φέρνει ο στρατηγικός μετασχηματισμός σε επίπεδο ηγεσίας. Κατά τη διάρκεια του 2023, δόθηκε έμφαση στην αντιμετώπιση στρατηγικών σύνθετων προκλήσεων στο περιβάλλον VUCA (volatility, uncertainty, complexity, ambiguity) και στην άνοδο τεχνολογικών ζητημάτων, γύρω από τη διακυβέρνηση και την ασφάλεια του Cloud. Επιπλέον, ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα ανάπτυξης διοικητικών δεξιοτήτων, που απευθύνεται στους Area managers του Δικτύου Καταστημάτων, στοχεύει στην επιτυχή μετάβαση σε ένα νέο μοντέλο ανθρωποκεντρικής ηγεσίας, ευθυγραμμισμένο με τις αρχές του Ομίλου.
- γ) **Κώδικας Δεοντολογίας & Ηθικής:** ένα πρόγραμμα ψηφιακής μάθησης για όλους τους εργαζομένους του Ομίλου σε Ελλάδα και Κύπρο, με στόχο την καθιέρωση μιας βασικής γνώσης του Κώδικα Δεοντολογίας και των δεοντολογικών προτύπων της Eurobank, προκειμένου να ενισχυθεί η επαγγελματική μας κουλτούρα ηθικής (που σχετίζεται με δείκτες ESG).
- δ) **Ψηφιακά εργαστήρια για την καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος (AML Virtual Workshops):** σε συνεργασία με τον ICA (Internal Compliance Association), διοργανώνονται πρακτικά και διαδραστικά εικονικά workshops, που απευθύνονται σε περισσότερα από 1.000 στελέχη των Δικτύων Λιανικής, Τραπεζικής Ιδιωτών & Επιχειρήσεων, καθώς και όλων των κεντρικών υπηρεσιών του Οργανισμού που σχετίζονται με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Επιπλέον, βιντεοσκοπημένα workshops για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML), τα οποία απευθύνονται σε περίπου 4.000 εργαζομένους στις προαναφερθείσες επιχειρηματικές και κεντρικές μονάδες.
- ε) **Πρόληψη και διαχείριση της Βίας & Παρενόκλησης στο χώρο εργασίας:** μια πρωτοβουλία ψηφιακής μάθησης για όλους τους εργαζομένους μας στην Ελλάδα, με στόχο την αναγνώριση συμπεριφορών και επιπτώσεων της Βίας & Παρενόκλησης στην εργασία και την ανάπτυξη των κατάλληλων δράσεων για την ασφάλεια του εργασιακού περιβάλλοντος. Επιπλέον, τον Οκτώβριο του 2023 ξεκίνησε ένα διαδικτυακό workshop για 1.250 Διευθυντές, παρέχοντας πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες για την πρόληψη και διαχείριση συμπεριφορών και περιστατικών Βίας & Παρενόκλησης στην ομάδα τους.
- στ) **“This is how we Hybrid”:** μια μικτή μαθησιακή εμπειρία, αποτελούμενη από 3 ενότητες, που υποστηρίζει τους εργαζομένους που συμμετέχουν στο υβριδικό μοντέλο εργασίας να αναπτύξουν βασικές δεξιότητες (νοοτροπία ανάπτυξης, διαχείριση ενέργειας και ομαδικότητα στο υβριδικό μοντέλο).
- ζ) **Ευαισθητοποίηση για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο:** όλοι οι νεοεισερχόμενοι στην Ελλάδα χρειάζεται να ολοκληρώσουν ένα πρόγραμμα ψηφιακής μάθησης που παρέχει ευαισθητοποίηση σε θέματα ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, ώστε να μπορούν να αναγνωρίσουν πιθανούς κινδύνους και να εφαρμόσουν τις σωστές πρακτικές. Επιπλέον, το ίδιο ισχύει για την Ανώτατη Διοίκηση του Ομίλου και τους Επικεφαλής των θυγατρικών του Ομίλου στην Ελλάδα, ενώ ένα in-class Cyber-War game live workshop διεξάγεται για τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής, τους Γενικούς Διευθυντές και τους Διευθύνοντες Συμβούλους θυγατρικών στην Ελλάδα.
- η) **“PROSPER” :** ένα ειδικό πρόγραμμα ανάπτυξης ταλέντων, το οποίο έχει στόχο να δημιουργήσει «δεξαμενές ταλέντου» για τις μελλοντικές ανάγκες του Οργανισμού, παρέχοντας γνώσεις υψηλού επιπέδου γύρω από θέματα όπως το ESG, την Καινοτομία και την Στρατηγική. Εντός του 2023 ολοκληρώθηκε η τάξη που ξεκίνησε το 2022.
- θ) **ESG Thinking:** ένα ψηφιακό πρόγραμμα εκπαίδευσης με τρεις κατευθύνσεις (modules) το οποίο στοχεύει στην ενημέρωση και την εξοικείωση όλου του προσωπικού για τα θέματα ESG, αλλά και τις στρατηγικές προτεραιότητες του Ομίλου στη συγκεκριμένη κατεύθυνση,
- ι) **Πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων ανά ρόλο:** ο Όμιλος υποστηρίζει τους εργαζομένους του στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν όλες τις επαγγελματικές και ρυθμιστικές πιστοποιήσεις που απαιτούνται από τον ρόλο τους εντός του οργανισμού, προσφέροντας ηλεκτρονικά προγράμματα και ψηφιακά μαθήματα που τους βοηθούν να προετοιμαστούν για τις εξετάσεις πιστοποίησης.

Για να καλύψει πλήρως τις εκπαιδευτικές ανάγκες του προσωπικού του, ο Όμιλος υλοποιεί συγκεκριμένες πολιτικές και διαδικασίες, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001. Παράλληλα, από το 2015 η Τράπεζα διατηρεί τη διάκριση Approved Employer του ACCA (Professional Development Stream), γεγονός που τεκμηριώνει το υψηλό επίπεδο

των προγραμμάτων κατάρτισης και ανάπτυξης των υπαλλήλων της. Η Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου σχεδιάζει και υλοποιεί στοχευμένες πρωτοβουλίες όπως το Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Διαδοχής Διοικητικών Στελεχών (succession planning), το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ταλέντων (talent management), το Πρόγραμμα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Καριέρας (career development & planning) ή το Πρόγραμμα Ανταλλαγής Γνώσεων και Εμπειριών (mentoring & reverse mentoring), με στόχο να ενδυναμώσει και να ενισχύσει τις ηγετικές ικανότητες των υπαλλήλων της οι οποίοι θα ήθελαν να αναλάβουν πιο απαιτητικούς ρόλους εντός του Οργανισμού.

Πρόγραμμα Διαχείρισης Ταλέντων

Το 2023 η Τράπεζα «έκλεισε» την αξιολόγηση των ταλέντων, ολοκληρώνοντας έτσι τη φάση της υλοποίησης του Προγράμματος Διαχείρισης ταλέντων, με στόχο τον εντοπισμό, την ανάπτυξη, τη διακράτηση και την αποτελεσματική αξιοποίηση τους μέσα στον Οργανισμό. Επίσης, την ίδια χρονιά σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε η ανάλυση του Talent pool σε segments με έμφαση στην κινητικότητα τους καθώς και οι δομημένες συζητήσεις σταδιοδρομίας των ταλέντων, παρέχοντας ταυτόχρονα πλάνα καριέρας με συγκεκριμένες επόμενες μετακινήσεις σταδιοδρομίας. Αναπτυξιακά προγράμματα που στοχεύουν στην ανανέωση και ενίσχυση των δεξιοτήτων του Talent pool υλοποιήθηκαν στην Τράπεζα.

Διαχείριση Απόδοσης

Για τη Διαχείριση της Απόδοσης του προσωπικού του, ο Όμιλος διαθέτει ένα διαφανές, συστηματικό και αποτελεσματικό πλαίσιο συνεχούς βελτίωσης των εργαζομένων του, το οποίο ευθυγραμμίζεται διαρκώς με τις Αξίες και τους στρατηγικούς στόχους του. Το πλαίσιο αυτό «μεταφράζει» τη στρατηγική του Ομίλου σε συγκεκριμένους ποσοτικούς επιχειρηματικούς στόχους («τι επιδιώκουμε») για όλους τους εργαζομένους και παράλληλα προωθεί την καλλιέργεια μιας κοινής κουλτούρας ανάδειξης των δυνατοτήτων και των ποιοτικών χαρακτηριστικών («πώς θα το πετύχουμε») σε ολόκληρο τον Οργανισμό. Η Διαχείριση της Απόδοσης εδράζεται σε δύο κύρια συστήματα, στην Ελλάδα και την Κύπρο, μέσω του SAP Success Factors. Και τα δύο αυτά συστήματα εστιάζουν στην ανάπτυξη των ανθρώπινου δυναμικού κι έχουν σχεδιαστεί γύρω από την κεντρική ιδέα του συνεχούς διαλόγου (continuous feedback).

Επαγγελματική Ανάπτυξη

Η ανάπτυξη των εργαζομένων είναι ιδιαίτερα σημαντική για τον Όμιλο. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος αξιοποιεί τόσο τα Πλάνα Ανάπτυξης όσο και τα Πλάνα Βελτίωσης, δίνοντας αξία σε μια ευρεία γκάμα λειτουργιών η ανάπτυξη καριέρας. Με αυτόν τον τρόπο, οι εργαζόμενοι μπορούν να σχεδιάσουν, με την υποστήριξη του διευθυντή τους και ανάλογα με τις προσωπικές τους ανάγκες, είτε ένα Πλάνο Ανάπτυξης για να υποστηρίξουν περαιτέρω την επαγγελματική τους εξέλιξη και το σχεδιασμό της καριέρας τους, είτε ένα Πλάνο Βελτίωσης που λειτουργεί ως οδηγός για την ενίσχυση της απόδοσής τους και την αντιμετώπιση περιοχών που χρήζουν βελτίωσης. Και τα δύο Πλάνα στοχεύουν, μέσω σχετικών εκπαιδευτικών και αναπτυξιακών δραστηριοτήτων, στην περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των συμπεριφορών των εργαζομένων, ενισχύοντας το προφίλ τους για να ανταποκριθεί είτε στο τρέχον ρόλο τους είτε σε έναν διαφορετικό στο μέλλον.

Σχεδιασμός Διαδοχής Ανώτατων Στελεχών (C-Level Succession Planning)

Το πλαίσιο σχετικά με τον σχεδιασμό της διαδοχής των ανωτάτων στελεχών της Τράπεζας αξιολογείται σε ετήσια βάση από εσωτερικούς αξιολογητές, οι οποίοι ακολουθούν μια πλήρη και καλά δομημένη διαδικασία, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, και του ΔΣ. Η Τράπεζα έχει θέσει σε εφαρμογή την Πολιτική Διαδοχής των ανώτατων στελεχών, προκειμένου να εξασφαλίσει την επαγγελματική «ισχύ» στο επίπεδο των σχετικών ρόλων που ευθυγραμμίζονται με τη στρατηγική, τον σκοπό και τον πολιτισμό ηγεσίας του Ομίλου, με στόχο τη διασφάλιση της συνέχειας και της ανάπτυξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Διαφορετικότητα, Ισότητα και Συμπερίληψη

Το 2023, η Τράπεζα υλοποίησε την δεύτερη σεζόν του Women in Banking (WiB) - Transforming Leadership, ακολουθώντας την επιτυχημένη και πολλαπλά βραβευμένη πρώτη σεζόν. Το WiB είναι ένα Leadership Acceleration πρόγραμμα, επικεντρωμένο στο πώς οι γυναίκες στη Eurobank μπορούν να επιταχύνουν την πρόοδό τους προς υψηλότερες ιεραρχικές θέσεις, να συμμετέχουν στη διαμόρφωση μιας μετασχηματιστικής ηγεσίας εντός της Τράπεζας και να λειτουργούν ως πρέσβεις ενός περιβάλλοντος εργασίας δεκτικού, χωρίς διακρίσεις. Είναι ένα πρόγραμμα από γυναίκες για γυναίκες, συνδυάζοντας το mentoring με τη συνεχή μάθηση μέσω διαδραστικών workshops, gamings και άλλων δραστηριοτήτων.

Το 2023 και για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, η Τράπεζα συμπεριλήφθηκε στον δείκτη Bloomberg Gender Equality Index (GEI). Η διάκριση αυτή αντανακλά τη δέσμευση της Τράπεζας να στηρίζει την υπεύθυνη ανάπτυξη χωρίς διακρίσεις, σύμφωνα με τις επιταγές των κριτηρίων Διαφορετικότητας, Ισότητας και Συμπερίληψης, αλλά και πιο γενικά, να ακολουθεί την ατζέντα ESG σε όλες τις πτυχές της λειτουργίας του Ομίλου.

Βελτίωση Εμπειρίας Εργαζομένων

Ο Όμιλος, μέσω της επένδυσης στην πλατφόρμα SAP SuccessFactors αναβαθμίζει το εργασιακό του περιβάλλον και διευρύνει τις δυνατότητες συνεργασίας. Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου έργου, η βασική τεχνολογική υποδομή εμπλουτίστηκε με σύγχρονες εφαρμογές για την προσέλκυση «ταλέντων» (talent acquisition) και την αξιολόγηση της απόδοσης. Οι εφαρμογές της πλατφόρμας SAP SuccessFactors βελτιώνουν την καθημερινή επικοινωνία εντός του Ομίλου, αυξάνουν τον βαθμό αυτονομίας και κινητικότητας (mobility) των χρηστών, ενώ οι προϊστάμενοι μπορούν να παρακολουθούν και να διαχειρίζονται καλύτερα τις ομάδες τους. Συγκεκριμένα, με τις λειτουργίες που είναι διαθέσιμες τόσο από τον χώρο των γραφείων, όσο και από όλες τις «έξυπνες» συσκευές, οι χρήστες μεταξύ άλλων:

- α) Έχουν πρόσβαση, απ' όπου και αν βρίσκονται, στο προσωπικό τους προφίλ και στα στοιχεία επικοινωνίας των συναδέλφων τους,
- β) Καταχωρούν και διαχειρίζονται μόνοι τους αιτήματα για άδειες, και αλλαγές των προσωπικών τους στοιχείων,
- γ) Έχουν πρόσβαση στον εκπαιδευτικό και επιμορφωτικό σχεδιασμό για τους ίδιους και την ομάδα τους, μπορούν να παρακολουθούν online μαθήματα και να συνδέονται με τις διαθέσιμες online βιβλιοθήκες (Learning Management System),
- δ) Έχουν πρόσβαση σε μια σύγχρονη εφαρμογή αξιολόγησης και συνεχούς ανατροφοδότησης.

Ενίσχυση Διαλόγου και Πληροφόρηση

Ο Όμιλος μέσα από το «Connected», ένα σύγχρονο Intranet Portal, προσφέρει σε όλους τους υπαλλήλους στην Ελλάδα έγκαιρη πληροφόρηση για εταιρικά και άλλα θέματα της εργασιακής καθημερινότητας. Μέσα από το intranet, οι εργαζόμενοι έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με κοινωνικά θέματα, με τις φυσικές ή τις ψηφιακές επισκέψεις της Διοίκησης, με τις εταιρικές εκδηλώσεις, με τις συνεντεύξεις μελών της Διοικητικής Ομάδας του Ομίλου σε έντυπα και ψηφιακά μέσα κ.λπ. Επιπλέον, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η εσωτερική κοινωνική δικτύωση και η ανταλλαγή πληροφοριών και ιδεών, η πλατφόρμα Yammer ήταν επίσης διαθέσιμη για τους εργαζομένους. Για τη διάδοση της στρατηγικής και την αμφίδρομη επικοινωνία ανάμεσα στη διοικητική ομάδα και τους εργαζομένους, η Eurobank οργάνωσε Συναντήσεις Στελεχών με συμμετοχή μελών της διοικητικής ομάδας. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν φυσικές επισκέψεις από τη Λιανική Τραπεζική και επισκέψεις από στελέχη της Ανώτατης Διοίκησης σε περιφερειακές αγορές σε όλη την Ελλάδα. Κατά τη δυναμική διαδικασία του ψηφιακού και επιχειρησιακού μετασχηματισμού της, η Eurobank, ενισχύοντας το προφίλ της ως σύγχρονου και ελκυστικού εργοδότη, διοργάνωσε CEO Breakfasts.

Υβριδικό Μοντέλο Εργασίας

Το 2023, η Eurobank διατήρησε τη δέσμευσή της για συνεχή βελτίωση του Υβριδικού Μοντέλου Εργασίας, το οποίο συνδυάζει την εργασία από το σπίτι κι από το γραφείο. Αυτή η προσπάθεια ευθυγραμμίζεται με τη δέσμευση της όσον αφορά το περιβάλλον και την έμφαση που δίνει στη θετική εμπειρία των εργαζομένων. Προκειμένου να αναβαθμισθεί περαιτέρω αυτή η εμπειρία, διεξήχθη ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με το πώς οι εργαζόμενοι της Ομάδας βίωσαν την πρώτη χρονιά της εφαρμογής του Υβριδικού Μοντέλου Εργασίας, δίνοντας παράλληλα προτάσεις για τη βελτίωσή του. Τα αποτελέσματα ήταν θετικά και στα τέλη του 2023 υλοποιήθηκαν μερικές από τις προτάσεις που είχαν καταθέσει οι εργαζόμενοι, όπως ο προγραμματισμός Work@Home χωρίς την ανάγκη έγκρισης από τον διευθυντή, αναδεικνύοντας τη δέσμευση του Ομίλου για την ενίσχυση του Υβριδικού Μοντέλου, στο πλαίσιο της ήδη επιτυχημένης του πορείας.

Πολιτική Αναγνώρισης και Επιβράβευσης Εργαζομένων

Αναγνωρίζοντας τη μακροχρόνια αφοσίωση των υπαλλήλων του, ο Όμιλος βραβεύει κάθε εργαζόμενο που συμπληρώνει 15 ή 25 έτη υπηρεσίας.

Επιπλέον, η Eurobank αναγνωρίζει την αξία της παιδείας και τη σημασία της βράβευσης των εξαιρετικών ακαδημαϊκών επιδόσεων. Έτσι, έχει εγκαινιάσει ένα πρόγραμμα βράβευσης εξαιρετικών επιδόσεων για τους κορυφαίους μαθητές και φοιτητές, τους «Αριστούχους». Το πρόγραμμα απονέμει χρηματικά έπαθλα στους εργαζόμενους και τα παιδιά τους που επιτυγχάνουν εξαιρετικά αποτελέσματα στη δευτεροβάθμια, ή και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η Eurobank επεκτείνει αυτή την αναγνώριση σε όσους προχωρούν σε μεταπτυχιακές σπουδές ή διδακτορικό. Τα τελευταία 21 χρόνια, η Eurobank έχει απονείμει βραβεία σε περισσότερους από 3.500 δικαιούχους μαθητές και φοιτητές. Το 2023 έγιναν 356 βραβεύσεις για το σχολικό/ ακαδημαϊκό έτος 2021-2022.

Στο πλαίσιο προσφοράς προς την κοινωνία, η Τράπεζα έχει εγκαινιάσει και υποστηρίζει την πρωτοβουλία «TeamUp», ένα πρόγραμμα εθελοντισμού των εργαζομένων, το οποίο τρέχει από το 2018. Κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους πραγματοποιήθηκαν συνολικά 10 εκδηλώσεις, με 1.300 υπαλλήλους να προσφέρουν περισσότερες από 2.358 ώρες εθελοντικής εργασίας.

Το 2023 στην Eurobank δημιουργήθηκε επίσης η Eurobank Running Team, η δρομική ομάδα στην οποία μπορούν να συμμετέχουν εργαζόμενοι από τον Οργανισμό. Στόχος της πρωτοβουλίας είναι η αλληλεπίδραση μεταξύ των εργαζομένων καθώς και η δημιουργία της αίσθησης της κοινότητας και συμπερίληψης στον οργανισμό.

Υποστήριξη στον χώρο εργασίας - HR4U

Το τηλεφωνικό κέντρο HR4U υποστηρίζει τους εργαζομένους του Ομίλου, ανταποκρινόμενο επί καθημερινής βάσης σε διάφορα αιτήματα και δρομολογώντας τις απαραίτητες ενέργειες για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους. Το 2023 περισσότερα από 27.673 αιτήματα προωθήθηκαν προς το HR4U, με τα θέματά τους να καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ερωτημάτων, από διαθέσιμες παροχές και προγράμματα, έως και επείγουσες ανάγκες.

Συλλογική Εκπροσώπηση Εργαζομένων

Ο Όμιλος σέβεται το συνταγματικό δικαίωμα του προσωπικού να συμμετέχει σε συνδικαλιστικούς φορείς. Επί του παρόντος, δραστηριοποιούνται έξι σύλλογοι στην Τράπεζα, οι οποίοι εκπροσωπούν συνολικά 5.142 υπαλλήλους, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 85,08% του ανθρώπινου δυναμικού. Ο φορέας με τα περισσότερα μέλη αναγνωρίζεται ως το υπεύθυνο όργανο εκπροσώπησης στις διαπραγματεύσεις των εργαζομένων με τη Διοίκηση της Τράπεζας για τα εργασιακά. Το σύνολο των εργαζομένων της Τράπεζας είναι πλήρους απασχόλησης και καλύπτεται από Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (Κλαδικές και Επιχειρησιακές), ενώ οι εργασιακές τους σχέσεις ρυθμίζονται από τους ισχύοντες νόμους και τον Εσωτερικό Οργανισμό Υπηρεσίας της Τράπεζας. Επιπλέον, η Διοίκηση της Τράπεζας συνεργάζεται με τους συλλόγους και στηρίζει τις προγραμματισμένες συναντήσεις εργασίας, προκειμένου να ενισχύει τον διάλογο και να παραμένει ενήμερη για το πώς εξελίσσεται το περιβάλλον εργασίας.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Ο Όμιλος, καθοδηγούμενος από το αίσθημα ευθύνης και τη δέσμευσή του να ανταποκρίνεται στην κοινωνία, έχει καταστήσει την εταιρική υπευθυνότητα ένα από τα θεμέλια του στρατηγικού του σχεδιασμού, ο οποίος συνδέεται άμεσα με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ (SDGs). Ανταποκρινόμενος στις ανάγκες του σημερινού συνεχώς μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος, ο Όμιλος, μέσω της στρατηγικής εταιρικής υπευθυνότητάς του, στοχεύει να συμβάλει ενεργά στη βελτίωση της οικονομίας και της κοινωνίας εντός της οποίας δραστηριοποιείται, υιοθετώντας υπεύθυνες πρακτικές που προάγουν τη διαφάνεια και την επιχειρηματική ηθική.

Η Τράπεζα έχει ένα αυστηρό πλαίσιο διαδικασιών για την υλοποίηση της στρατηγικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, στοχεύοντας στη μεγιστοποίηση της αξίας που δημιουργείται από τις σχετικές πρωτοβουλίες και δράσεις της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και τη θωράκιση του Οργανισμού από το ενδεχόμενο διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και ξεπλύματος χρήματος. Το ετήσιο πλάνο ενεργειών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης εγκρίνεται, ως μέρος της διαδικασίας διαμόρφωσης του προϋπολογισμού Marketing & Εταιρικής Επικοινωνίας, από την Επιτροπή Επικοινωνίας (COMCOM) στην οποία συμμετέχει ο Διευθύνων Σύμβουλος, οι αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι και ο Γενικός Διευθυντής Marketing & Εταιρικής Επικοινωνίας Ομίλου. Τέλος, όλες οι επιμέρους δαπάνες που σχετίζονται με χορηγίες, δωρεές και άλλες δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης υπόκεινται σε εγκριτικά κλιμάκια ανάλογα με το ύψος αλλά και την κρισιμότητά και την σημασία για την Τράπεζα και τους αποδέκτες τους.

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη βασίζεται στους παρακάτω πυλώνες:

Παιδεία

Η Παιδεία αποτελεί βασικό πυλώνα της στρατηγικής εταιρικής ευθύνης της Τράπεζας. Στο πλαίσιο αυτό, το 2003 η Τράπεζα ξεκίνησε το Πρόγραμμα ΜΠΡΟΣΤΑ για την παιδεία, σύμφωνα με το οποίο απονέμονται βραβεία σε αποφοίτους λυκείου από όλη την Ελλάδα που επιτυγχάνουν κορυφαίες βαθμολογίες στις ετήσιες εθνικές εξετάσεις εισαγωγής στα πανεπιστήμια. Στα 21 χρόνια λειτουργίας του Προγράμματος βραβεύτηκαν συνολικά 22.572 φοιτητές, πολλοί από τους οποίους διακρίνονται πλέον στην οικονομική, ακαδημαϊκή και επιστημονική ζωή της Ελλάδας. Τη σχολική χρονιά 2022-2023 βραβεύθηκαν 1.035 αριστούχοι.

Στήριξη της Κοινωνίας

Το πρόγραμμα Μπροστά για την Οικογένεια, είναι ένα πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για την αντιμετώπιση της δημογραφικής πρόκλησης της χώρας μας που παρέχει κίνητρα στις νέες οικογένειες για να λάβουν την απόφαση να αποκτήσουν παιδιά. Το Πρόγραμμα επικεντρώνεται στα ανατολικά σύνορα της Ελλάδας – Νομός Έβρου, νησιά Βορείου Αιγαίου και Δωδεκάνησα και συμπεριλαμβανομένων συνεργασιών με μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) για την υποστήριξη μελλοντικών και νέων γονέων, προσφέροντας τραπεζικά προϊόντα με προνομιακούς όρους για τους κατοίκους αυτών των γεωγραφικών περιοχών και μια σειρά δράσεων για την τοποθέτηση της δημογραφικής πρόκλησης υψηλότερα στην ατζέντα του δημόσιου διαλόγου.

Η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι θα συμβάλει άμεσα και σημαντικά στην αποκατάσταση του φυσικού πλούτου της Ρόδου, που επλήγη από τις καταστροφικές πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2023. Σε αυτό το πλαίσιο, χρηματοδότησε ειδική μελέτη και αντιπλημμυρικά έργα σε πληγείσα δασική έκταση στο νησί. Επιπλέον, μετά τις καταστροφικές πλημμύρες στη Θεσσαλία, η Τράπεζα ανακοίνωσε μέσω της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών τη σημαντική υποστήριξη της στα έργα αποκατάστασης των σοβαρών ζημιών στην περιοχή. Η συνολική στήριξη των τεσσάρων συστημικών τραπεζών ανέρχεται σε €50 εκατ. Η Τράπεζα ανταποκρίθηκε για άλλη μια φορά στις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες του Εθνικού μας Συστήματος Υγείας προχωρώντας στην κατασκευή 6 μονάδων αρνητικής πίεσης στην Ειδική Μονάδα Λοιμώξεων του Αναπνευστικού του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Σωτηρία».

Το 2022, η Τράπεζα υποστήριξε για άλλη μία χρονιά 33 ΜΚΟ και ιδρύματα που δραστηριοποιούνται σε όλη την Ελλάδα, τα οποία υποστηρίζουν κυρίως παιδιά και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, με το συνολικό ποσό των €440.000. Επιπλέον, η Τράπεζα στηρίζει σταθερά το σημαντικό έργο του μη κερδοσκοπικού σωματείου ΠΝΟΗ-Φίλοι Εντατικής Θεραπείας Παιδιών, βοηθώντας το να πετύχει τον στόχο του που είναι η δημιουργία και ο εξοπλισμός παιδιατρικών μονάδων εντατικής θεραπείας και η υποστήριξη παιδιών που νοσηλεύονται σε μονάδες εντατικής θεραπείας και των γονιών τους. Ειδικότερα, από το 2000, η Τράπεζα κυκλοφόρησε την κάρτα EuroLine και δωρίζει ετησίως το 0,20% της συνολικής αξίας συναλλαγών της κάρτας.

Πρόσβαση στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες / Χρηματοοικονομική ένταξη

Στο πλαίσιο του προγράμματος EaSI για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία, η Τράπεζα συνεργάζεται με το Action Finance Initiative (AFI), παρέχοντας διευκολύνσεις με τη μορφή μικροπιστώσεων (έως €12.500 ανά άτομο) για τη στήριξη των μακροχρόνια ανέργων, ευπαθών κοινωνικών ομάδων και επιχειρηματιών με περιορισμένη πρόσβαση σε τραπεζικά δάνεια. Με αυτόν τον τρόπο, τους προσφέρει τη δυνατότητα να δημιουργήσουν τη δική τους εργασία (αυτοαπασχόληση) ή να ιδρύσουν μικρές επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το 2023, μέσω του AFI, έχουν παρασχεθεί σε 88 φορείς πιστωτικές διευκολύνσεις συνολικού ύψους € 0,99 εκατ., με ευνοϊκούς όρους, τις οποίες εγγυάται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ETE).

Ψηφιακή εκπαίδευση για όλους

Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει το «Digital Academy for Business», ένα κέντρο ψηφιακής γνώσης και δικτύωσης για τις Ελληνικές επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν την τεχνολογία ως βασικό εργαλείο και τον ψηφιακό μετασχηματισμό ως αναπτυξιακή στρατηγική και ως πηγή ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Από το 2019 έχουν πραγματοποιηθεί πάνω από 50 workshops με περισσότερες από 4.620 συμμετοχές. Το 2023, το Digital Academy έχει συγκεντρώσει 4.250 μέλη και έχει επενδύσει σε στρατηγικές συμμαχίες με οργανισμούς και φορείς όπως ΣΕΒ, ΣΕΤΕ, HAT κτλ.

Στήριξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας

Η Τράπεζα συμβάλει ενεργά στην οικονομική ανάπτυξη και αναγνωρίζει τη σημαντικότητα της επιχειρηματικότητας ως κύριο μοχλό ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας. Η Τράπεζα δίνει έμφαση στην υποστήριξη της εξωστρέφειας των Ελληνικών επιχειρήσεων και την ενθάρρυνση νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα έχει αναπτύξει το Exportgate, μια διαδικτυακή πύλη διεθνούς εμπορίου που προωθεί την επιχειρηματική δικτύωση Ελληνικών και Κυπριακών εταιριών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η Τράπεζα, σε στρατηγική συνεργασία με την Banco Santander για το Παγκόσμιο Εμπόριο, έχει ενταχθεί στο «Trade Club Alliance», το πρώτο παγκόσμιο ψηφιακό δίκτυο διασύνδεσης επιχειρήσεων που υποστηρίζεται από 13 διεθνείς τραπεζικούς ομίλους. Το δίκτυο, χρησιμοποιώντας μεταξύ άλλων και τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης, συνδέει πάνω από 22.700 επιχειρήσεις σε περισσότερες από 60 χώρες. Όλες οι συμμετέχοντες τράπεζες ακολουθούν ελέγχους που διασφαλίζουν την ακεραιότητα του δικτύου.

Για να βραβεύσει την επιχειρηματική αριστεία ως ένα μοχλό ανάπτυξης για την Ελληνική οικονομία, η Τράπεζα σε συνεργασία με την Grant Thornton έχει θεσπίσει από το 2016 τα βραβεία Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Growth Awards. Οι 7 διαγωνισμοί έχουν αναδείξει έως σήμερα 44 από τις δυναμικότερες επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

Στον τομέα της νεανικής καινοτόμου επιχειρηματικότητας, η Τράπεζα σε συνεργασία με το Corallia, υλοποιεί το egg-enter grow go ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα επιχειρηματικής επώασης και επιτάχυνσης (incubation-acceleration). Από το 2013 το egg υποστηρίζει συνεχώς τη νεανική καινοτόμο επιχειρηματικότητα στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας σε μία παγκόσμια αγορά γεμάτη προκλήσεις, κάτω από 3 βασικούς πυλώνες εξωτερίκευσης, χρηματοδοτική και επιχειρηματική δικτύωση. Έχει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της νεανικής καινοτόμου επιχειρηματικότητας, μέσα από τις πλατφόρμες Start Up (incubator), Scale Up (accelerator). Το επιχειρηματικό και κοινωνικό της αποτύπωμα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- α) Πάνω από €12 εκατ. έχουν επενδυθεί στον επιχειρηματικό επιταχυντή egg από την Τράπεζα, €3,2 εκατ. έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα ως χρηματοδότηση σε 49 νεοφυείς επιχειρήσεις και €45,8 εκατ. έχουν επενδυθεί από ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια (equity funding) σε 67 επιχειρήσεις,
- β) 350 επιχειρηματικές ομάδες εντάχθηκαν στο egg, 183 από αυτές έχουν γίνει επιχειρήσεις, 101 εκ των οποίων με €12,25 εκατ. κύκλο εργασιών. Συγκεκριμένα, κατά το 2023, 36 επιχειρηματικές ομάδες έχουν δημιουργηθεί μέσω του egg και 29 από αυτές έγιναν επιχειρήσεις.

Αναλυτικά οι δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης περιγράφονται στον Ετήσιο Απολογισμό Δραστηριοτήτων & Βιώσιμης Ανάπτυξης του 2022, ο οποίος δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα www.eurobankholdings.gr

Σεβασμός των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Ο Όμιλος, σύμφωνα με τη Δήλωση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δεσμεύεται να σέβεται και να προάγει τα ανθρώπινα δικαιώματα και να αποφεύγει την ακούσια πρόκληση ή τη συμβολή σε δυσμενείς επιπτώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα που ενδέχεται να επηρεάσουν τους εργαζόμενους, τους προμηθευτές, τους συνεργάτες, τους πελάτες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη που συνδέονται άμεσα με τις λειτουργίες, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες του. Σύμφωνα με τη διεθνή ισχύουσα πρακτική, έχουν θεσπιστεί σχετικές πολιτικές και διαδικασίες, όπως ο Κώδικας Δεοντολογίας και Ηθικής, που αντικατοπτρίζουν αυτή τη δέσμευση. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις Κατευθυντήριες Αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και ειδικότερα την εταιρική ευθύνη για σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες του Ομίλου είναι να διασφαλίσει ότι όλοι οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζονται με σεβασμό και αξιοπρέπεια, συμπεριλαμβανομένου του αποκλεισμού της καταναγκαστικής και παιδικής εργασίας, της δίκαιης και ισότιμης αμοιβής και των ωρών εργασίας, της ελευθερίας του συνδικαλιζέσθαι, του απορρήτου των δεδομένων και του σεβασμού στην ελευθερία δράσης. Επιπλέον, προωθείται ένα ασφαλές, υγιές και συμπεριληπτικό εργασιακό περιβάλλον. Ο Όμιλος εφαρμόζει μια πολιτική μηδενικής ανοχής σε κάθε μορφή βίας, παρενόχλησης και σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας και τέτοιες παραβιάσεις απαγορεύονται αυστηρά για όλους. Επιπλέον, ο Όμιλος συνεργάζεται με προμηθευτές και εξωτερικούς παρόχους / συνεργάτες που σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα εργασιακά δικαιώματα, την εργατική νομοθεσία και τους περιβαλλοντικούς κανονισμούς.

Ο Όμιλος καλλιεργεί ισχυρές σχέσεις εμπιστοσύνης με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλες τις δραστηριότητες με τους πελάτες του. Βασικά στοιχεία της διατήρησης μιας υπεύθυνης σχέσης με τους πελάτες περιλαμβάνουν την υπεύθυνη παροχή πληροφοριών και εξυπηρέτησης πελατών, την προστασία προσωπικών δεδομένων και τη διαχείριση παραπόνων. Ο Όμιλος εφαρμόζει το κανονιστικό πλαίσιο και τον Τραπεζικό Κώδικα Δεοντολογίας και διαθέτει ελεγκτικούς μηχανισμούς για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το νομοθετικό πλαίσιο.

Ο Όμιλος διασφαλίζει ότι τα φυσικά πρόσωπα (π.χ. εργαζόμενοι, πελάτες) μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους σχετικά με τα προσωπικά τους δεδομένα. Εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα και εργαλεία, τα οποία αποσκοπούν στην αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών προστασίας δεδομένων και στην ενσωμάτωση των απαραίτητων διασφαλίσεων στην επεξεργασία των δεδομένων, προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (GDPR) και κάθε άλλης ισχύουσας νομοθεσίας περί απορρήτου και προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων.

Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του Ομίλου ενθαρρύνονται να φέρουν στην προσοχή του Ομίλου περιπτώσεις, όπου οι επιχειρηματικές υπηρεσίες του έχουν δυνητικές ή πραγματικές επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα. Ο Όμιλος εφαρμόζει την Πολιτική για την Αναφορά Παράνομης ή Ανήθικης Συμπεριφοράς σύμφωνα με την οποία οποιαδήποτε υφιστάμενη, απόπειρα ή υποψία ανήθικης συμπεριφοράς μπορεί να αναφερθεί από οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού του Ομίλου και ενδιαφερόμενα τρίτα μέρη.

Εφοδιαστική Αλυσίδα

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει και εφαρμόζει Πολιτική Προμηθειών, η οποία καθορίζει τις γενικές αρχές και τους κανόνες που διέπουν τις προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών. Η εφαρμογή του διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ακεραιότητα της εκτέλεσης των προμηθειών, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμόρφωση των προμηθευτών με τις ισχύουσες τοπικές, εθνικές και διεθνείς νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις, μέσω κατάλληλων μηχανισμών, ως προϋπόθεση για την έναρξη και διατήρηση επιχειρηματικής σχέσης μαζί τους. Επιπλέον, η θέσπιση Πολιτικής Εξωτερικής Ανάθεσης διασφαλίζει την αποτελεσματική παρακολούθηση των σχέσεων με τρίτους με βάση τους σχετικούς κινδύνους που προκύπτουν.

Η Τράπεζα λειτουργεί με κεντρικό και αναβαθμισμένο μοντέλο προμηθειών, το οποίο καλύπτει τόσο εγχώριες όσο και αλλοδαπές θυγατρικές, διαχειριζόμενη αιτήματα προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών μέσω ενιαίου συστήματος προμηθειών καθώς και συστήματος διαχείρισης συμβάσεων, το οποίο διευκολύνει τις ροές έγκρισης, επιτυγχάνοντας παράλληλα αποτελεσματικότητα στην εκτέλεση των αγορών, με βάση την αρχή του τελικού πλειοδότη, καθώς και στην οριστικοποίηση νέων αναθέσεων ή ανανεώσεων και συμβάσεων. Για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της ολοκλήρωσης της σύμβασης, η Μονάδα Προμηθειών του Ομίλου καθιέρωσε ειδικό δείκτη βάσει του οποίου καταγράφεται ο χρόνος ολοκλήρωσης μιας σύμβασης από την ημερομηνία αποστολής της σχετικής ανάθεσης (προμήθειας, έργου ή υπηρεσιών) στον προμηθευτή. Επιπλέον, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και η αποτελεσματικότητά της, η Τράπεζα χρησιμοποιεί σύστημα ηλεκτρονικής τιμολόγησης, σε συνεργασία με συγκεκριμένους προμηθευτές, ενώ παράλληλα διενεργούνται ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί για την προμήθεια ορισμένων ειδών αγαθών και υπηρεσιών.

Η Μονάδα Προμηθειών Ομίλου αξιολογεί τους προμηθευτές της Τράπεζας βάσει ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων, προκειμένου να εκτιμήσει κινδύνους όπως η ποιότητα των υπηρεσιών, η οικονομική κατάσταση, η επιχειρησιακή συνέχεια του προμηθευτή και η νομική/κανονιστική συμμόρφωσή του. Συγκεκριμένα, σε ετήσια βάση, μετρά και σταθμίζει όλα τα βασικά οικονομικά στοιχεία από τους ισολογισμούς των προμηθευτών, ενώ συμπληρώνει την αξιολόγηση με ποιοτικά στοιχεία, όπως πιστοποιήσεις ISO, μέσω ειδικών στοχευμένων ερωτηματολογίων σε εξειδικευμένους αξιολογητές από διάφορες επιχειρησιακές μονάδες της Τράπεζας μαζί με αξιολογητές της Μονάδας Προμηθειών. Στο τέλος, λαμβάνεται μια σταθμισμένη αντικειμενική βαθμολογία για κάθε προμηθευτή που αντικατοπτρίζει την πρόοδο και την ποιότητα της σχέσης μεταξύ της Τράπεζας και του προμηθευτή.

Επιπλέον, η Τράπεζα παρακολουθεί μέσω της Μονάδας Προμηθειών βασικούς δείκτες κινδύνου, όπως προμηθευτές με χαμηλή αξιολόγηση, καθώς και παράπονα εσωτερικών πελατών και προμηθευτών που δεν έχουν επιλυθεί εγκαίρως, με στόχο την έναρξη διορθωτικών ενεργειών.

Επιπλέον, για λόγους διαφάνειας και διασφάλισης των συμφερόντων του Ομίλου, η Τράπεζα τηρεί τη διαδικασία Due Diligence για την ένταξη νέου προμηθευτή στην Τράπεζα. Με βάση τη διαδικασία αυτή, ο νεοεισερχόμενος προμηθευτής υποχρεούται, μεταξύ άλλων, να υποβάλει δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις και όλα τα απαραίτητα οικονομικά στοιχεία για χρονικό διάστημα τριών ετών, πληροφορίες για τη νομική μορφή της εταιρείας, τους πραγματικούς δικαιούχους και τους νόμιμους εκπροσώπους της, καθώς και κανονιστικές πιστοποιήσεις που κατέχει, με στόχο την πληρότητα του φακέλου του προμηθευτή στην Τράπεζα.

Σε ετήσια βάση, η Τράπεζα διενεργεί αξιολόγηση για προμηθευτές πληροφορικής, συμβουλευτικές, τεχνικές και κατασκευαστικές υπηρεσίες, καθώς και για λοιπά αγαθά και υπηρεσίες, τηρώντας, για λόγους ποιότητας και διαχείρισης κινδύνων, συγκεκριμένους δείκτες που μετρούν τον βαθμό εξάρτησης των προμηθευτών και της Τράπεζας από τη μεταξύ τους σχέση ως προς τον συνολικό κύκλο εργασιών κάθε μέρους. Επιπλέον, στο πλαίσιο εμπλουτισμού και επικαιροποίησης της σχέσης της με τους προμηθευτές, η αρμόδια μονάδα επιχειρηματικών πελατών της Τράπεζας παρέχει πληροφορίες και ανατροφοδότηση για την εταιρική σχέση κάθε προμηθευτή, ώστε να υπάρχει πλήρη εικόνα της σχέσης με έναν προμηθευτή.

Κατά κανόνα, εάν κατά την αξιολόγηση των προμηθευτών προκύψει χαμηλή βαθμολογία ενός από αυτούς, τότε ακολουθείται διερευνητική διαδικασία και ενέργειες για τη βελτίωση των παρεχόμενων προϊόντων/υπηρεσιών ή την ενδεχόμενη αντικατάσταση των προμηθευτών αυτών.

Οι προμηθευτές της Τράπεζας και οι αντίστοιχες σχέσεις με καθέναν από αυτούς επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα μέσω επίσημων διαδικασιών. Η Επιτροπή Προμηθειών διασφαλίζει ότι ακολουθούνται οι σχετικές διαδικασίες, τόσο σε σχέση με την αναγκαιότητα της προμήθειας όσο και σε σχέση με τη συγκράτηση του λειτουργικού κόστους.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής πρακτικών Βιώσιμων Προμηθειών, έχουν καθοριστεί κριτήρια ESG για τη διαγωνιστική διαδικασία τόσο για αγαθά και υπηρεσίες πληροφορικής όσο και για λοιπά αγαθά και υπηρεσίες, σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδικασίας διαγωνισμών. Λαμβάνονται υπόψη παράγοντες που σχετίζονται με την επίδραση ενός προϊόντος/ υπηρεσίας/ έργου σε θέματα ESG της εταιρείας/προμηθευτή. Ως εκ τούτου, η συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος, της πράσινης ανάπτυξης και της τοπικής κοινωνίας θεωρείται ότι έχει θετικό αποτέλεσμα.

Επιπλέον, όσον αφορά τους παράγοντες διακυβέρνησης, ζητούνται πιστοποιήσεις από προμηθευτές (e.g. ISO 9001, 14001, 50001), καθώς και γνωστοποιήσεις σχετικά με το λειτουργικό τους αποτύπωμα, τα αποτελέσματα ESG Ratings και τον Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης. Σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία, τα κριτήρια αυτά ενσωματώνονται σε ειδική ενότητα για τις Αιτήσεις Υποβολής Προτάσεων (RFPs)/ Αιτήσεις Προσφορών (RFQs) και εξετάζονται κατά τη φάση της τεχνικής αξιολόγησης.

Ο γενικός στόχος είναι η επιλογή, όπου είναι δυνατόν, περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνων αγαθών από προμηθευτές που ευθυγραμμίζονται με τις εν λόγω αρχές. Οι διαδικασίες προμηθειών αποτελούν μέρος των πιστοποιημένων Συστημάτων Διαχείρισης της Τράπεζας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 9001, ISO 14001 και ISO 50001. Επιπλέον, η Τράπεζα συνεργάζεται κυρίως με προμηθευτές που δραστηριοποιούνται και είναι εγγεγραμμένοι ή έχουν γραφείο στην Ελλάδα, προωθώντας και στηρίζοντας την τοπική οικονομία.

Σημειώνεται ότι το 2023, η Τράπεζα, μέσω της Μονάδας Προμηθειών Ομίλου, επιθυμώντας να προωθήσει τις αρχές των βιώσιμων προμηθειών, δρομολόγησε τις απαραίτητες ενέργειες για την πιστοποίηση των βιώσιμων πρακτικών προμηθειών σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 20400 (Sustainable Procurement Management System), συμβάλλοντας έτσι θετικά στην κοινωνία και την οικονομία μέσω της λήψης βιώσιμων αποφάσεων προμηθειών και της ενθάρρυνσης προμηθευτών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών να πράξουν το ίδιο.

Καταπολέμηση της διαφθοράς και της δωροδοκίας

Καταπολέμηση περιστατικών δωροδοκίας και διαφθοράς

Ο Όμιλος λειτουργεί με βάση υψηλά πρότυπα ηθικής, ακεραιότητας, διαφάνειας και υπευθυνότητας και δεσμεύεται να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διαφυλάσσει την φήμη και πελατεία του.

Ο Όμιλος ακολουθεί τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές έχοντας ενσωματώσει στην κουλτούρα του τις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ. Η 10η αρχή για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς ορίζει ότι «Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αντιτίθενται σε κάθε μορφής διαφθορά, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας». Ο Όμιλος υιοθετεί προσέγγιση μηδενικής ανοχής έναντι όλων των μορφών απάτης, συμπεριλαμβανομένης της δωροδοκίας. Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ο Όμιλος απαγορεύει τη δωροδοκία οποιασδήποτε μορφής είτε άμεση είτε έμμεση (μέσω τρίτου). Η αρχή της μηδενικής ανοχής ισχύει αφενός σε εσωτερικό επίπεδο και αφορά σε όλα τα μέλη του προσωπικού καθώς απαγορεύει την κάθε μορφής δωροδοκία, ενεργητική ή παθητική, είτε άμεση είτε έμμεση, αφετέρου δε αποτυπώνεται στα συμβατικά έγγραφα που υιοθετούνται κατά τη σύναψη σχέσεων με τρίτα πρόσωπα φυσικά ή νομικά. Η αρχή της μηδενικής ανοχής ισχύει επίσης σε ότι αφορά στους πελάτες του Ομίλου, καθώς ακολουθείται και η συνθήκη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) κατά της δωροδοκίας.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος έχει θεσπίσει τις ακόλουθες πολιτικές και διαδικασίες που ρυθμίζουν την αντιμετώπιση περιστατικών δωροδοκίας και διαφθοράς:

- α) Κώδικας Δεοντολογίας και Ηθικής,
- β) Πολιτική κατά της Διαφθοράς και Δωροδοκίας (δήλωση της πολιτικής είναι αναρτημένη στον ιστότοπο του Ομίλου),
- γ) Πολιτική για την Αναφοράς Παράνομης ή Ανήθικης Συμπεριφοράς,
- δ) Διαχείριση Χορηγιών και Δωρεών.

Αναγνωρίζοντας ότι οποιαδήποτε ανάμειξη σε περιπτώσεις δωροδοκίας όχι μόνο αποτελεί απάτη, αλλά θα έχει και αρνητικό αντίκτυπο στη φήμη και πελατεία του, λαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα για τον περιορισμό της έκθεσης σε φαινόμενα δωροδοκίας:

- α) Θέσπιση σαφούς προσέγγισης για την αντιμετώπιση του κινδύνου δωροδοκίας,
- β) Δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου που επιδεικνύει μηδενική ανοχή στη δωροδοκία,
- γ) Δημιουργία μηχανισμών παρακολούθησης πιθανών περιστατικών δωροδοκίας,
- δ) Παροχή εμπιστευτικών μηχανισμών αναφοράς και ενθάρρυνση της χρήσης τους τόσο από το προσωπικό όσο και από τρίτους έχοντας θεσπίσει μέτρα για την προστασία τους.
- ε) Παροχή συνεχούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης του προσωπικού για την πρόληψη και τον εντοπισμό περιστατικών δωροδοκίας και διαφθοράς.

Η Κανονιστική Συμμόρφωση Ομίλου έχει την ευθύνη έκδοσης πολιτικών και διαδικασιών για την καταπολέμηση περιστατικών δωροδοκίας και διαφθοράς. Η κάθε μονάδα της Τράπεζας έχει την ευθύνη συμμόρφωσης στις υφιστάμενες πολιτικές. Η μονάδα Internal Conduct & Ethics της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου διενεργεί ασκήσεις αξιολόγησης κινδύνου και αντιμετωπίζει τυχόν παραβιάσεις μέσω εξειδικευμένων παρακολουθήσεων που διενεργεί. Τέλος, η μονάδα Ειδικών Ελέγχων του Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου διερευνά περιπτώσεις με υπόνοια απάτης / διαφθοράς.

Δράσεις κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (Ξέπλυμα Χρήματος-ΞΧ) και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΧΤ)

Οι δραστηριότητες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ΞΧ) και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΧΤ) αποτελούν απειλή κατά της ακεραιότητας και της σταθερότητας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές οικονομικές απώλειες και να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στη φήμη του Ομίλου. Ο Όμιλος έχει ευθύνη έναντι των πελατών, των μετόχων αλλά και των αρχών να εκτελεί τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του, με τρόπο νόμιμο και ηθικό.

Ο Όμιλος, με την εφαρμογή της Πολιτικής για την Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες / καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας / πολιτική κυρώσεων («Anti-money laundering / combating the financing of terrorism and Sanctions Policy») και μιας σειράς ερμηνευτικών αυτής ρυθμιστικών εγγράφων, στοχεύει στην επίτευξη των παρακάτω στόχων:

- α) Στη διατήρηση της ακεραιότητας, της αξιοπιστίας και της φήμης του, έναντι τέτοιων φαινομένων ,
- β) Στην εφαρμογή των διεθνώς αποδεκτών βέλτιστων πρακτικών,
- γ) Στην εφαρμογή και συμμόρφωση με τις νομικές και τις κανονιστικές απαιτήσεις για το σύνολο των εργασιών του Ομίλου,
- δ) Στη διασφάλιση ότι οι επιχειρηματικές δραστηριότητες, τα κανάλια, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες του Ομίλου δε χρησιμοποιούνται, εκούσια ή ακούσια, για σκοπούς που διευκολύνουν το ΞΧ ή/και τη ΧΤ,
- ε) Στη διασφάλιση της εφαρμογής του ισχύοντος κανονισμού κυρώσεων, βάσει μέτρων και ελέγχων που εφαρμόζονται
- στ) Στη διασφάλιση επαρκών επικαιροποιημένων διαδικασιών, συστημάτων και ελέγχων με σκοπό τον εντοπισμό, την πρόληψη και την αποτροπή οποιασδήποτε δραστηριότητας που σχετίζεται με παραβάσεις σχετικές με ΞΧ/ΧΤ και κυρώσεις.

Οι οριζόμενες στην Πολιτική απαιτήσεις, ισχύουν για τον Όμιλο, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου του Προσωπικού του, των λειτουργιών και των μονάδων του, καθώς και για τρίτα μέρη στα οποία παρέχεται πρόσβαση στις πληροφορίες και τους χώρους του Ομίλου.

Το Πρόγραμμα-πλαίσιο για την καταπολέμηση νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη χρηματοδότηση τρομοκρατίας και την επιβολή κυρώσεων (AML/CFT and Sanctions Control Framework) περιλαμβάνει πολιτικές, κατευθυντήριες οδηγίες και διαδικασίες για την επιχειρηματική δραστηριότητα οι οποίες είναι σύμφωνες με νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τη Δήλωση Ανάληψης Κινδύνου για σκοπούς AML (AML Compliance Risk Appetite).

Παράλληλα η δομή Διακυβέρνησης (Sanctions Governance Structure) από την άλλη πλευρά καθορίζει τους Ρόλους και τις Αρμοδιότητες μεταξύ των τριών γραμμών άμυνας, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του MLRO και του Group MLRO, παράλληλα με τη συνεχή εκπαίδευση που είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους.

Εφαρμογή από τον Όμιλο του Κανονισμού Ταξινόμησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)

Η ταξινόμηση της ΕΕ (κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου) υιοθετήθηκε το 2020 από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς την επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού για κλιματική ουδετερότητα. Καθορίζει τα κριτήρια για τη δημιουργία κοινού συστήματος ταξινόμησης για βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες. Ο κανονισμός για την ταξινόμηση της ΕΕ καθορίζει εάν μια οικονομική δραστηριότητα είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη και υποχρεώνει τις χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές οντότητες που υπόκεινται στην Οδηγία περί μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών (NFRD) να δημοσιεύουν την ευθυγράμμιση των δραστηριοτήτων τους.

Οι χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις υποχρεούνται σε ξεχωριστή υποβολή εκθέσεων και εκτεταμένων κριτηρίων βάσει του Άρθρου 8 της κατ' εξουσιοδότηση πράξης του Κανονισμού Ταξινόμησης της ΕΕ. Το Άρθρο 8 του κανονισμού Ταξινόμησης ορίζει ότι οι εταιρείες που υπόκεινται στην Οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών (NFRD), συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών εταιρειών, πρέπει να δημοσιεύουν σε ποιο βαθμό η δραστηριότητά τους είναι επιλέξιμη και ευθυγραμμισμένη με τα κριτήρια Ταξινόμησης.

Για τα έτη 2021 και 2022, οι χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις που υπόκεινται στην Οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών (NFRD), απαιτήθηκε να γνωστοποιήσουν το ποσοστό των επιλέξιμων για την ταξινόμηση και των μη επιλέξιμων για την ταξινόμηση δραστηριοτήτων, που σχετίζονται με τους περιβαλλοντικούς στόχους της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή (CCA) και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής (CCM).

Το 2023, δύο νέες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2023/2485, ο οποίος επεκτείνει τον αριθμό των επιλέξιμων δραστηριοτήτων στους στόχους προσαρμογής και μετριασμού της κλιματικής αλλαγής.
- Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2023/2486, ο οποίος καθορίζει τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου για τις οικονομικές δραστηριότητες των υπόλοιπων τεσσάρων περιβαλλοντικών στόχων.

Για το τρέχον έτος δημοσιοποίησης, τα πιστωτικά ιδρύματα γνωστοποιούν, σύμφωνα με τον κανονισμό Ταξινόμιας της ΕΕ, πληροφορίες επιλεξιμότητας και ευθυγράμμισης για την ταξινόμια για τους δύο πρώτους περιβαλλοντικούς στόχους (CCM και CCA) και πληροφορίες επιλεξιμότητας για τους πρόσθετους τέσσερις στόχους. Πιο συγκεκριμένα:

- α) Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων,
- β) Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία,
- γ) Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης, και
- δ) Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Ως εκ τούτου, για πρώτη φορά το 2023, τα πιστωτικά ιδρύματα θα δημοσιεύσουν τον δείκτη πράσινων στοιχείων ενεργητικού (GAR), για καθέναν από τους δύο πρώτους περιβαλλοντικούς στόχους (CCM και CCA), ο οποίος καθορίζει τον βαθμό στον οποίο τα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου χρηματοδοτούνται και επενδύονται στην ταξινόμια - ευθυγραμμισμένες οικονομικές δραστηριότητες, δηλαδή η αναλογία των στοιχείων ενεργητικού που είναι ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμηση του Ομίλου προς τα καλυμμένα στοιχεία ενεργητικού (σύνολο ενεργητικού εξαιρουμένης της έκθεσης σε κρατικά χρέη, κεντρικές τράπεζες και το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών). Επιπλέον, όπως απαιτείται από τον Κανονισμό Ταξινόμιας της ΕΕ, οι δραστηριότητες για να είναι ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια πρέπει να πληρούν τα συγκεκριμένα κριτήρια ταξινόμησης και να διασφαλίζουν ότι δεν προκαλούν σημαντική βλάβη σε κανέναν από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους (DNSH) και πληρούν τις ελάχιστες κοινωνικές διασφαλίσεις (MSS). Απαιτούνται πρόσθετοι βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ) σχετικά με τα ανοίγματα εκτός ισολογισμού και συγκεκριμένα για χρηματοοικονομικές εγγυήσεις σε χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις (FinGuar KPI) και υπό διαχείριση στοιχεία ενεργητικού (AuM KPI).

Με τη σταδιακή υιοθέτηση της νέας Οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας (Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD) από τις μεγάλες εταιρίες, τις μικρομεσαίες εισηγμένες εταιρίες και τις μεγάλες εταιρίες εκτός ΕΕ εταιρείες με σχετική δραστηριότητα στην ΕΕ, οι δείκτες του Ομίλου αναμένεται να βελτιωθούν σημαντικά καθώς ο αριθμός των εταιριών που υπόκεινται στη νέα Οδηγία θα αυξηθεί.

Ενσωμάτωση της Ταξινόμιας στην επιχειρηματική στρατηγική, το λειτουργικό μοντέλο, τα προϊόντα και τους πελάτες του Ομίλου

Σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς, ο Όμιλος έχει ενσωματώσει τις απαιτήσεις της Ταξινόμιας της ΕΕ στις τρεις Γραμμές Άμυνας με βασικούς ρόλους που αποτελούνται από:

- δέσμευση πελατών στο πλαίσιο της αξιολόγησης των Περιβαλλοντικών, Κοινωνικών και Διακυβέρνησης (ESG) / Κλιματικών Κινδύνων και Βιώσιμης Χρηματοοικονομικής Αξιολόγησης,
- καθιέρωση και παρακολούθηση του κλιματικού κινδύνου και των ΒΔΕ που σχετίζονται με την Ταξινόμια της ΕΕ για τη διασφάλιση της ευθυγράμμισης με τα όρια κινδύνου και τη βιώσιμη στρατηγική/στόχους χρηματοδότησης καθώς και
- την ανάπτυξη σχετικών γνωστοποιήσεων.

Ως μέρος της στρατηγικής του για τη βιωσιμότητα, ο Όμιλος υλοποιεί πρωτοβουλίες που, μεταξύ άλλων, θα του παρέχουν την δυνατότητα να αυξήσει το μερίδιο των περιουσιακών στοιχείων που είναι ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια τα επόμενα χρόνια:

- α) Ανάπτυξη κλαδικών οδών μείωσης των εκπομπών βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης, σύμφωνα με οδούς απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές που βασίζονται στην επιστήμη.
- β) Διεξαγωγή ανάλυσης της περιμέτρου των κλάδων που σχετίζονται με την Ταξινόμια, των αντισυμβαλλομένων και χρηματοδότησης που επηρεάζουν δείκτη πράσινων στοιχείων ενεργητικού (GAR) και ανάπτυξη σχεδίων δράσης για την αύξηση των χρηματοδοτήσεων που θα ευθυγραμμίζονται με την Ταξινόμια στο μέλλον.
- γ) Περαιτέρω ενσωμάτωση κινδύνων ESG και Εταιρικής Ευθύνης και Περιβάλλοντος (CR&E), και ζητημάτων βιώσιμης χρηματοδότησης στη διαδικασία επιχειρηματικού σχεδιασμού (π.χ. προϋπολογισμός έργων και ιεράρχηση προτεραιοτήτων), ώστε να αντικατοπτρίζεται η επιχειρηματική στρατηγική και οι σχετικοί στόχοι του Ομίλου.

Με τη δέσμευση να είναι διαφανής ως προς την προσέγγισή της και να διασφαλίζει ότι η λήψη αποφάσεων είναι σύμφωνη με τις βέλτιστες πρακτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα, η Eurobank έχει αναπτύξει κατευθυντήρια πλαίσια, καθορίζοντας την προσέγγιση και τα κριτήρια για την ταξινόμηση των χρηματοδοτικών και επενδυτικών της δραστηριοτήτων ως βιώσιμων:

Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης

Με το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης (Sustainable Finance Framework, SFF) ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα να ταξινομεί τις λύσεις βιώσιμης χρηματοδότησης που προσφέρει στους πελάτες του, προσδιορίζοντας την προσέγγιση κατηγοριοποίησης που εφαρμόζεται και τις δραστηριότητες που είναι επιλέξιμες για βιώσιμη χρηματοδότηση. Σκοπός της δημιουργίας του Πλαισίου Βιώσιμης Χρηματοδότησης είναι να παρέχει μια σαφή και ολοκληρωμένη μεθοδολογία για την κατηγοριοποίηση, την παρακολούθηση και την αναφορά της βιώσιμης χρηματοδότησης σύμφωνα με τη στρατηγική του χρηματοδοτούμενου αντίκτυπου. Το SFF έχει προκύψει από διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και βασίζεται σε δύο βασικά καθοδηγητικά πλαίσια: Τις αρχές για τα πράσινα ομόλογα (ICMA) (Green Bond Principles, Green Loan Principles and Sustainability-linked Bond Principles) and τον κανονισμό της Ταξινόμιας της ΕΕ. Επί του παρόντος, το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης εφαρμόζει με τη μέγιστη δυνατή επιμέλεια τα κριτήρια επιλεξιμότητας της ταξινόμιας της ΕΕ. Στόχος της Τράπεζας είναι η περαιτέρω ευθυγράμμιση του Πλαισίου με τις απαιτήσεις ταξινόμιας της ΕΕ. Στο ίδιο πνεύμα, η Eurobank θα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις όσον αφορά την ταξινόμια της ΕΕ, για την επικαιροποίηση του Πλαισίου Βιώσιμης Χρηματοδότησης και την ενσωμάτωση των σχετικών απαιτήσεων στο μέτρο του δυνατού. Το πλαίσιο ορίζει δύο επίπεδα ευθυγράμμισης:

- Ευθυγράμμιση με το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης – Εκ πλήρωσιν των κριτηρίων που υπαγορεύονται από τις βέλτιστες πρακτικές στην αγορά
- Ευθυγράμμιση με την ταξινόμια της ΕΕ – Εκ πλήρωσιν των κριτηρίων που συνδέονται με κάθε στάδιο αξιολόγησης της ταξινόμιας της ΕΕ (σημαντική συμβολή, μη πρόκληση σημαντικής βλάβης, ελάχιστες κοινωνικές διασφαλίσεις)

Μέσω της προσέγγισης χρηματοδότησης δανείων ειδικού σκοπού (δηλαδή, γνωστή χρήση των πόρων), ο Όμιλος αξιολογεί και κατηγοριοποιεί χρηματοδοτήσεις/συναλλαγές ως "Μη ευθυγραμμισμένες με το SFF", "Ευθυγραμμισμένες με το SFF" ή "Ευθυγραμμισμένες με το SFF και την Ταξινόμια της ΕΕ".

Για χρηματοδοτήσεις/συναλλαγές γενικού σκοπού (δηλαδή, μη γνωστή χρήση των πόρων), το SFF καθορίζει δύο άλλες προσεγγίσεις:

- α) Γενικού σκοπού – Company business mix Χρηματοδότηση επιχειρήσεων που εκπληρώνουν τα πράσινα/κοινωνικά κριτήρια επιλεξιμότητας και παράγουν έσοδα από επιλέξιμες δραστηριότητες.
- β) Δάνεια με ρήτρες βιωσιμότητας (Sustainability Linked Loans - SLL) - Χρηματοδότηση που συνδέεται με φιλόδοξους και προκαθορισμένους Στόχους Επιδόσεων Βιωσιμότητας (Sustainability Performance Targets - SPTs).

Ως μέρος της ενσωμάτωσης της βιώσιμης χρηματοδότησης και του SFF στις βασικές του λειτουργίες, ο Όμιλος έχει αναπτύξει δομές και λειτουργίες διακυβέρνησης καθώς και ένα ψηφιακό εργαλείο (Sustainable Finance Framework αξιολόγησης εργαλείο) που διευκολύνει την καθημερινή εφαρμογή του SFF.

Το εργαλείο αξιολόγησης SFF υποστηρίζει τη διαδικασία αξιολόγησης των χρηματοδοτήσεων / συναλλαγών με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στο SFF και την Ταξινόμια της ΕΕ και ενσωματώνει τόσο τα εσωτερικά κριτήρια που ορίζονται από τον Όμιλο (και επαληθεύονται από ανεξάρτητο τρίτο μέρος), όσο και τα βήματα αξιολόγησης και κριτήρια που ορίζονται από τον κανονισμό της ταξινόμιας της ΕΕ. Μέσω του εργαλείου αξιολόγησης του SFF, οι χρήστες κατηγοριοποιούν τη χρηματοδότηση στην ισχύουσα επιλέξιμη δραστηριότητα και καθοδηγούνται στα βήματα αξιολόγησης που συνεπάγονται τεκμηρίωση της ευθυγράμμισης με τα κριτήρια κάθε βήματος, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης για την ευθυγράμμιση με την ταξινόμια (Τεχνικά κριτήρια ελέγχου, κριτήρια μη πρόκληση σημαντικής επιβάρυνσης, ελάχιστη Κοινωνικές διασφαλίσεις).

Στο μέλλον, οι βασικές προτεραιότητες του Ομίλου περιλαμβάνουν την ανάπτυξη ενός ισχυρού και ρεαλιστικού κλαδικού σχεδίου δράσης προς τις καθαρές μηδενικές εκπομπές και την αυξανόμενη υποστήριξη πελατών προς την κλιματική μετάβαση και τη βιώσιμη χρηματοδότηση. Το σχέδιο αυτό συνεπάγεται και τη σταδιακή, με την πάροδο των ετών, αύξηση των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου που είναι ευθυγραμμισμένα με την Ταξινόμια.

Προσέγγιση για την προετοιμασία γνωστοποιήσεων σχετικά με το Άρθρο 8 του κανονισμού της Ταξινόμιας

Η προετοιμασία της υποχρεωτικής έκθεσης επιλεξιμότητας και ευθυγράμμισης με την ταξινόμια βασίζεται στην εποπτική ενοποίηση για τον Όμιλο, σύμφωνα με την εποπτική αναφορά των ιδρυμάτων σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/451 της Επιτροπής (FINREP).

Ο Όμιλος, αφού επανεξετάσει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, για να ευθυγραμμίσει την δημοσίευση της ταξινόμιας με τις βασικές δραστηριότητές του, παρέχει τους βασικούς δείκτες επίδοσης (BDE) και άλλες απαιτήσεις γνωστοποίησης που σχετίζονται με τις κύριες χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις του, όπως ορίζεται στο Άρθρο. 8 της Κατ' εξουσιοδότηση πράξης.

Για το τρέχον έτος, τα πιστωτικά ιδρύματα γνωστοποιούν το συνολικό GAR για τα καλυμμένα στοιχεία ενεργητικού στον ισολογισμό και την κατανομή ανά περιβαλλοντικό στόχο και ανά τύπο αντισυμβαλλομένου. Επιπλέον, τα πιστωτικά ιδρύματα γνωστοποιούν το ποσοστό του συνολικού ενεργητικού τους που εξαιρείται από τον αριθμητή και τον παρονομαστή του GAR. Τα πιστωτικά ιδρύματα γνωστοποιούν επίσης μια συμπληρωματική αναλογία στο

επίπεδο συσχέτισης με οικονομικές δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια των ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού. Αυτά τα ανοίγματα περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που χορηγούνται από το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα και περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση. Σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/2178, ο υπολογισμός των δεικτών απόδοσης τιμών για ανοίγματα εκτός ισολογισμού λαμβάνει υπόψη τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που χορηγούνται από το πιστωτικό ίδρυμα και τα υπό διαχείριση στοιχεία ενεργητικού για μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις που έχουν εγγυηθεί και επενδύονται. Άλλα ανοίγματα εκτός ισολογισμού, όπως δεσμεύσεις, εξαιρούνται από αυτόν τον υπολογισμό.

Η εφαρμογή της ταξινόμιας της ΕΕ διαφέρει για τη χρηματοδότηση γενικού σκοπού και τη χρηματοδότηση ειδικού σκοπού (δηλ. «γνωστή χρήση εσόδων»). Συγκεκριμένα, για τη χρηματοδότηση γενικού σκοπού, ο Όμιλος χρησιμοποιεί πληροφορίες επιλεξιμότητας και ευθυγράμμισης που αναφέρουν οι αντισυμβαλλόμενοι από τις πιο πρόσφατες δημοσιευμένες πληροφορίες ταξινόμιας. Ειδικά για τους εταιρικούς αντισυμβαλλομένους, ο Όμιλος χρησιμοποιεί πραγματικές πληροφορίες που έχουν γνωστοποιηθεί και συλλεγεί από τους αντισυμβαλλομένους του που αναφέρουν βάσει της Οδηγίας περί μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών (NFRD). Αυτές οι πληροφορίες ενδέχεται να μην περιλαμβάνουν οικονομικές δραστηριότητες βάσει των νέων κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, καθώς αυτές οι πληροφορίες είναι επί του παρόντος περιορισμένες.

Προκειμένου να καθοριστεί ποιες εταιρείες υπόκεινται στο NFRD, διενεργείται αξιολόγηση ώστε να διαπιστωθεί ότι πληρούνται όλα τα ακόλουθα κριτήρια. α) εάν η χώρα ίδρυσης του αντισυμβαλλομένου είναι στην ΕΕ, και β) εάν η επιχείρηση είναι είτε εισηγμένη στο χρηματιστήριο, πιστωτικό ίδρυμα ή ασφαλιστική εταιρεία και γ) εάν τα καθαρά έσοδα της οικονομικής οντότητας υπερβαίνουν τα 40 εκατ. ευρώ ή το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων υπερβαίνουν τα €20 εκατ. και δ) ο αντισυμβαλλόμενος έχει πάνω από 500 υπαλλήλους. Ο προσδιορισμός των εταιρειών που υπόκεινται σε NFRD και των εταιρειών που δεν υπόκεινται σε NFRD έχει πραγματοποιηθεί με βάση την εσωτερική κατηγοριοποίηση πελατών στα βασικά τραπεζικά συστήματα καθώς και εξωτερικές πληροφορίες.

Τα ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια στοιχεία ενεργητικού που παρουσιάζονται περιλαμβάνουν την δημοσιοποιημένη ευθυγράμμιση για ανοίγματα σε μη χρηματοοικονομικές εταιρείες που υπόκεινται σε NFRD με βάση τον Δείκτη Κύκλου Εργασιών (Turnover) και κεφαλαιουχικών δαπανών (CapEx) που δημοσιεύουν οι αντισυμβαλλόμενοι. Οι λειτουργικές δαπάνες ΒΔΕ της Ταξινόμιας (OpEx) δεν χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση δραστηριοτήτων που είναι ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια. Για τις χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις που υπόκεινται σε NFRD, τα ανοίγματα του Ομίλου έχουν σταθμιστεί στην αναλογία των στοιχείων ενεργητικού ευθυγραμμισμένα με την Ταξινόμια του αντισυμβαλλομένου.

Για τις χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις οι πληροφορίες είναι περιορισμένες, καθώς αυτό είναι το πρώτο έτος υποβολής εκθέσεων ευθυγράμμισης και οι περισσότερες από τις χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις δεν έχουν ακόμη δημοσιεύσει τις ετήσιες εκθέσεις τους για το 2023. Ως εκ τούτου, οι αναφορές Ταξινόμησης για τις χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις βασίζονται σε δεδομένα που είναι διαθέσιμα στο κοινό από το 2022, τα οποία δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες για ευθυγράμμιση.

Οι χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν αναφορά βάσει του κανονισμού της ΕΕ για την Ταξινόμια (μη NFRD) δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των επιλέξιμων και ευθυγραμμισμένων στοιχείων ενεργητικού, καθώς δεν επιτρέπονται εκτιμήσεις στην υποχρεωτική γνωστοποίηση. Ως εκ τούτου, τα στοιχεία ενεργητικού του ισολογισμού του Ομίλου σε επιχειρήσεις εκτός NFRD δεν αξιολογούνται ως προς την επιλεξιμότητα με την Ταξινόμια. Τα στοιχεία ενεργητικού των μη NFRD αντισυμβαλλομένων, τα παράγωγα, η λογιστική αντιστάθμισης και τα κατ' απαίτηση διατραπεζικά δάνεια δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των επιλέξιμων για την Ταξινόμια και των στοιχείων ενεργητικού που ευθυγραμμίζονται με την Ταξινόμια.

Για τη χρηματοδότηση ειδικού σκοπού, όπου η χρήση των εσόδων είναι γνωστή, οι ΒΔΕ για συγκεκριμένο έργο χρησιμοποιούνται στην αξιολόγηση για την επιλεξιμότητα με την ταξινόμια και την ευθυγράμμιση με την ταξινόμια στο βαθμό που η επιλεξιμότητα με την ταξινόμια και η ευθυγράμμιση με την ταξινόμια μπορούν να αποδειχθούν για την υποκείμενη συναλλαγή. Ως μέρος των διαδικασιών ευθυγράμμισης Βιώσιμης Χρηματοοικονομικής, αξιολογούμε αυτόνομες χρηματοδοτήσεις ειδικού σκοπού για την αξιολόγηση της ευθυγράμμισης με τις απαιτήσεις της Ταξινόμιας της ΕΕ. Η αξιολόγησή μας διενεργείται με αρχές προληπτικής εποπτείας, με βάση τα διαθέσιμα τεκμηριωμένα στοιχεία που παρέχονται από τους αντισυμβαλλομένους, που απαιτούνται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με την Ταξινόμια της ΕΕ και βασίζεται στην ισχύουσα εθνική νομοθεσία σε συγκεκριμένες περιπτώσεις χρηματοδότησης (δηλαδή επενδύσεις του Ταμείου Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, οι οποίες ενσωματώνουν την αξιολόγηση μη πρόκλησης σημαντικής επιβάρυνσης).

Σε σχέση με τα νοικοκυριά, τα δάνεια με εξασφάλιση ακίνητα κατοικίας, τα δάνεια που χορηγήθηκαν για λόγους ανακαίνισης και τα δάνεια που χορηγήθηκαν με σκοπό τη χρηματοδότηση της αγοράς οχημάτων αξιολογήθηκαν για ευθυγράμμιση με την ταξινόμια.

Κατά το τρέχον έτος, ο Όμιλος δημοσιεύει τα ανοίγματα του σε οικονομικές δραστηριότητες που σχετίζονται με το ορυκτό αέριο και την πυρηνική ενέργεια για πρώτη φορά, σύμφωνα με τον Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2022/1214 της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, οι μη επιλέξιμες με την ταξινόμια δραστηριότητες που σχετίζονται με πυρηνική ενέργεια περιλαμβάνονται στον παρονομαστή των βασικών δεικτών επίδοσης. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί επίσης τα σχετικά υποδείγματα που περιλαμβάνονται στο κατ' εξουσιοδότηση νόμο για να γνωστοποιήσει πληροφορίες για δραστηριότητες που σχετίζονται με πυρηνικά και ορυκτά αέρια.

Η προCέγγιCη του Ομίλου για τις γνωCτοποιήCειC που προετοιμάCτηκε CτιC 31 Δεκεμβρίου 2023 βαCίζεται Cτην καλύτερη δυνατή προCπάθεια CυμμόρφωCηC με τουC ιCχύοντεC κανονiCμouC, και νέεC ρυθμιCτικέC εξελίξειC. Cύμφωνα με την καθοδήγηCη που δημοCιεύτηκε CτιC CυχνέC ΕρωτήCειC (FAQs) του Δεκεμβρίου 2023, δεν Cυμπεριλήφθηκαν εκτιμήCειC Cτον υπολογiCμό τηC επιλεξιμότηCαC και τηC ευθυγράμμιCηC για τιC υποχρεωτικέC γνωCτοποιήCειC που παρουCιάCτηκαν.

Ο ΌμιλοC Cυνεχίζει το έργο του για την εφαρμογή των απαιτήCειν τηC ταξινομiαC τηC ΕΕ και την περαιτέρω ενiCχυCη τηC μεθοδολογiαC υποβολήC εκθέCειν για να διαCφαλίCει τη διαφάνεια και την πληρότητα των πληροφοριών που γνωCτοποιούνται καθώC περαιτέρω αξιόπιCτεC πληροφοριέC γίνονται διαθέCιμεC από τουC αντιCυμβαλλομένουC. Για τιC διαδικαCίεC του Ομίλου για τη διαCφάλιCη τηC ποιότηCαC των δεδομένων, ανατρέξειτε Cτην ενόηη «Δεδομένα ESG».

ΑποτελέCματα

Ο CυνολiκόC δείκτηC πράCινων Cτοιχείων ενεργητικóυ του Ομίλου με βάCη τον κύκλο εργαCιών και τον Cυνολiκό δείκτη πράCινων Cτοιχείων ενεργητικóυ με βάCη τιC κεφαλαιοχικέC δαπάνεC, Cτο τέλοC του έτουC 2023 καλύπτουν τουC δύο περιβαλλοντικóC CτόχουC τηC ΕΕ που Cχετίζονται με το κλίμα (CCM και CCA) και παρουCιάCονται Cυνοπτικá παρακάτωC:

Cύνοψη των ΒΔΕ τηC ΤαξινομiαC τηC ΕΕ					
Cτοιχεία Ενεργητικóυ	Cυνολiκή ακαθάριCτη λογιCτική αξία (ποCά Cε € εκατ.)	31 Δεκεμβρίου 2023			
		ΚύκλοC εργαCιών ΒΔΕ		ΚεφαλαιοχικέC δαπάνεC ΒΔΕ	
GAR - Καλυπτόμενα Cτοιχεία ενεργητικóυ Cτον αριθμητή και Cτον παρονομαCτή	21.655				
Άλλα Cτοιχεία ενεργητικóυ που εξαιρούνται από τον αριθμητή για τον υπολογiCμό του GAR (καλυπτόμενα Cτον παρονομαCτή)	38.795				
Επιλέξιμα Cτοιχεία ενεργητικóυ Cύμφωνα με την Ταξινομiα		12.605	20,90%	14.481	24,00%
ΕυθυγραμμιCμένα Cτοιχεία ενεργητικóυ Cύμφωνα με την Ταξινομiα		1.484	2,50%	2.088	3,50%
Cύνολο Cτοιχείων ενεργητικóυ GAR	60.449				
Cύνολο Cτοιχείων ενεργητικóυ	81.165				

ΠροβλέπειC γιαπιCτωτικóC κινδύνουC από δάνεια Cτο αποCβέCιμο κόCτοC, απομειώCειC χρεωCτικών μέCων και άλλεC προCαρμογέC Cύμφωνα με την μεθοδολογiα τηC ΤαξινομiαC τηC ΕΕ

(1.384)

Cύνολο Cτοιχείων ενεργητικóυ Cύμφωνα με τον Ενοπιοιημένο iCολογιCμό την 31 Δεκεμβρίου 2023

79.781

Οι δημοCιευμένοι κύριοι και πρόCθετοι ΒΔΕ που υπολογίCτηκαν CτιC 31 Δεκεμβρίου 2023 για τον Όμιλο, Cυμπεριλαμβανομένων των υποδειγμάτων δημοCιοποιίCηC όπωC ορίζονται Cτον ΚανονiCμό ΤαξινομiαC και CτιC CυχνέC ΕρωτήCειC (FAQs), παρουCιάCονται Cτο Παράρτημα 1. ΠληροφοριέC επιλεξιμότηCαC για τουC τέCσπειC επιπλέον περιβαλλοντικóC CτόχουC δεν έχουν αναφερθεί για το 2023 καθώC δεν υπάρχουν διαθέCιμα Cτοιχεία από τουC αντιCυμβαλλομένουC, με βάCη τιC πιο πρόCφατεC δημοCιευμένεC πληροφοριέC ταξινομηCηC. Επιπλέον, δεν αναφέρονται CυγκριτικέC πληροφοριέC για το 2022.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Σύμφωνα με το άρθ. 17 του Νόμου 4706/2020 για τις εισηγμένες εταιρείες, το οποίο ορίζει ότι οι εισηγμένες εταιρείες θα πρέπει να υιοθετήσουν και να εφαρμόζουν κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, που έχει καταρτιστεί από φορέα εγνωσμένου κύρους, και κατόπιν σχετικής απόφασης από το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank Holdings την 29 Σεπτεμβρίου 2021, η Eurobank Holdings υιοθέτησε και εφαρμόζει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (Κώδικας). Ο Κώδικας έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Eurobank Holdings (www.eurobankholdings.gr)

Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης για το έτος 2023, που επισυνάπτεται, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν, κατά το 2023, οι αρχές που ορίζονται από τον Κώδικα στη Eurobank Holdings και στη Eurobank (100% θυγατρική της Eurobank Holdings).

Γεώργιος Ζανιάς
Πρόεδρος

Φωκίων Καραβίας
Διευθύνων Σύμβουλος

28 Μαρτίου 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Δημοσιοποίηση των υποδειγμάτων που αναφέρονται στα Παραρτήματα VI και XII του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2178

0. Σύνοψη των ΒΔΕ που πρέπει να γνωστοποιούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κανονισμού για την Ταξινόμια

		Σύνολο περιβαλλοντικά βιώσιμων στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾	ΒΔΕ ⁽³⁾	ΒΔΕ ⁽⁴⁾	% κάλυψη (επί του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού) ⁽⁵⁾	% στοιχείων ενεργητικού που εξαιρούνται από τον αριθμητή του GAR (άρθρο 7 παράγραφοι 2 και 3 και τμήμα 1.1.2. του παραρτήματος V)	% στοιχείων ενεργητικού που εξαιρούνται από τον παρονομαστή του GAR (άρθρο 7 παράγραφος 1 και τμήμα 1.2.4. του παραρτήματος V)
Βασικός ΒΔΕ	Δείκτης πράσινων στοιχείων ενεργητικού (GAR) αποθέματος	1.484	2,5	3,5	74,5	47,8	25,5

		Σύνολο περιβαλλοντικά βιώσιμων δραστηριοτήτων ⁽²⁾	ΒΔΕ ⁽³⁾	ΒΔΕ ⁽⁴⁾	% κάλυψη (επί του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού) ⁽⁵⁾	% στοιχείων ενεργητικού που εξαιρούνται από τον αριθμητή του GAR (άρθρο 7 παράγραφοι 2 και 3 και τμήμα 1.1.2. του παραρτήματος V)	% στοιχείων ενεργητικού που εξαιρούνται από τον παρονομαστή του GAR (άρθρο 7 παράγραφος 1 και τμήμα 1.2.4. του παραρτήματος V)
Πρόσθετοι ΒΔΕ	ΒΔΕ (ροή)	650	6,9	11,0	31,5	N/A	N/A
	Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ⁽⁶⁾						
	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις ⁽⁷⁾	44	1,9	6,5			
	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση ⁽⁷⁾	24	0,4	2,1			
	Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ⁽⁶⁾						

(1) Σύνολο περιβαλλοντικά βιώσιμων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον κύκλο εργασιών ΒΔΕ. Τα συνολικά περιβαλλοντικά βιώσιμα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τις Κεφαλαιουχικές δαπάνες ΒΔΕ ανέρχονται σε € 2.088 εκατ.,

(2) Σύνολο περιβαλλοντικά βιώσιμων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον κύκλο εργασιών ΒΔΕ. Τα συνολικά περιβαλλοντικά βιώσιμα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για Κεφαλαιουχικές δαπάνες ΒΔΕ ανέρχονται σε € 1.042 εκατ. για τη ροή GAR,

(3) Βάσει του ΒΔΕ του κύκλου εργασιών του αντισυμβαλλομένου,

(4) Βάσει του ΒΔΕ κεφαλαιουχικών δαπανών του αντισυμβαλλομένου,

(5) % των στοιχείων ενεργητικού που καλύπτονται από τον ΒΔΕ επί του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου,

(6) Οι δείκτες ΒΔΕ του χαρτοφυλακίου συναλλαγών και των "εσόδων από προμήθειες" θα ισχύουν από το 2025 και μετά,

(7) Σύνολο περιβαλλοντικά βιώσιμων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον κύκλο εργασιών ΒΔΕ. Τα συνολικά περιβαλλοντικά βιώσιμα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τις Κεφαλαιουχικές δαπάνες ΒΔΕ ανέρχονται σε € 152 εκατ. Ευρώ για τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και σε € 116 εκατ. για τα στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση.

EUROBANK ERGASIAS YΠHPEΣIΩN KAI ΣYMMETOΧΩN ANΩNYMH ETAIPEIA

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1.Στοιχεία ενεργητικού για τον υπολογισμό του GAR - Κύκλος εργασιών

€ εκατ.	Συνολικη [ακαθάριστη] λογιστική αξία	31 Δεκεμβρίου 2023																	
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)						Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)						
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)						Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)						
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)						Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)						
		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων			Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης			Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες
GAR - Καλυπτόμενα στοιχεία ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή																			
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR	21.065	11.393	1.474	1.327	9	62	173	10	-	1	12.015	1.484	1.327	9	63			
2	Χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	2.519	9	4	-	0	0	5	-	-	-	463	4	-	0	0			
3	Πιστωτικά ιδρύματα	2.447	-	-	-	-	-	-	-	-	-	446	-	-	-	-			
4	Δάνεια και προκαταβολές	987	-	-	-	-	-	-	-	-	-	169	-	-	-	-			
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	1.451	-	-	-	-	-	-	-	-	-	275	-	-	-	-			
6	Μετοχικοί τίτλοι	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-			
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρείες	71	9	4	-	0	0	5	-	-	-	18	4	-	0	0			
8	εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
9	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
11	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
12	εκ των οποίων εταιρείες διαχείρισης	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-			
13	Δάνεια και προκαταβολές	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-			
14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
15	Μετοχικοί τίτλοι	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-			
16	εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-			
17	Δάνεια και προκαταβολές	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-			

€ Εκატ.		Συνολικη [ακαθάριστη] λογιστική αξία	31 Δεκεμβρίου 2023													
			Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)			
			Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)			
			Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)			
			Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	12	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	
19	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	5.016	1.794	1.434	1.291	9	62	167	10	-	1	1.961	1.444	1.291	9	63
21	Δάνεια και προκαταβολές	4.286	1.663	1.377	1.291	2	56	95	1	-	-	1.758	1.378	1.291	2	56
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	721	126	57	-	6	5	72	9	-	1	198	66	-	6	6
23	Μετοχικοί τίτλοι	9	5	0	-	0	0	0	-	-	-	5	0	-	0	0
24	Νοικοκυριά	13.512	9.590	36	36	-	-	-	-	-	-	9.590	36	36	-	-
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	9.162	9.162	-	-	-	-	-	-	-	-	9.162	-	-	-	-
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	36	36	36	36	-	-	-	-	-	-	36	36	36	-	-
27	εκ των οποίων δάνεια αγοράς μηχανοκίνητου οχήματος	392	392	-	-	-	-	-	-	-	-	392	-	-	-	-
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Χρηματοδότηση στέγασης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	590	590	-	-	-	-	-	-	-	-	590	-	-	-	-
32	Στοιχεία ενεργητικού που εξαιρούνται από τον αριθμητή για τον υπολογισμό του GAR	38.795														
33	Χρηματοπιστωτικές και μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	28.901														
34	MME και ΜΧΕ (πλην ΜΜΕ) που δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD	23.799														
35	Δάνεια και προκαταβολές	21.576														
36	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με εμπορικά ακίνητα	7.074														

€ εκατ.		Συνολική [ακαθάριστη] λογιστική αξία	31 Δεκεμβρίου 2023														
			Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)				
			Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμηση (επιλέξιμες για την ταξινόμηση)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμηση (επιλέξιμες για την ταξινόμηση)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμηση (επιλέξιμες για την ταξινόμηση)				
			Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμηση)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμηση)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμηση)				
			Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	
37	Εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	-															
38	Χρεωστικοί τίτλοι	2.038															
39	Μετοχικοί τίτλοι	185															
40	Αντισυμβαλλόμενοι τρίτων χωρών που δεν υποδέκονται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD	5.102															
41	Δάνεια και προκαταβολές	4.732															
42	Χρεωστικοί τίτλοι	321															
43	Μετοχικοί τίτλοι	49															
44	Παράγωγα	897															
45	Διατραπεζικά δάνεια σε πρώτη ζήτηση	19															
46	Μετρητά και στοιχεία ενεργητικού σχετικά με μετρητά	502															
47	Άλλες κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού (π.χ υπεραξία, εμπορεύματα κ.λ.π)	8.476															
48	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού GAR	60.449	11.983	1.474	1.327	9	62	173	10	-	1	12.605	1.484	1.327	9	63	
49	Στοιχεία ενεργητικού που δεν καλύπτονται για τον υπολογισμό του GAR	20.715															
50	Κεντρικές κυβερνήσεις και υπερεθνικοί εκδότες	9.914															
51	Ανοίγματα σε κεντρικές τράπεζες	10.422															
52	Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	379															
53	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	81.165	11.983	1.474	1.327	9	62	173	10	-	1	12.605	1.484	1.327	9	63	
Ανοίγματα εκτός ισολογισμού- Επιχειρήσεις που υπόκεινται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD																	
54	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	2.323	360	44	-	3	4	28	0	-	0	387	44	-	3	4	
55	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση	5.441	142	21	-	3	7	27	2	-	0	169	24	-	3	7	
56	Εκ των οποίων χρεωστικοί τίτλοι	629	107	10	-	1	1	13	1	-	0	120	11	-	1	1	
57	Εκ των οποίων μετοχικοί τίτλοι	237	35	11	-	2	6	14	1	-	0	49	13	-	2	6	

1.Στοιχεία ενεργητικού για τον υπολογισμό του GAR - Κεφαλαιουκικές δαπάνες

€ εκατ.		Συνολική [ακαθάριστη] λογιστική αξία	31 Δεκεμβρίου 2023																
			Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)							
			Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)				Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)							
			Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)				Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)							
			Εκ των οποίων χρήση των εσόδων			Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	
GAR - Καλυπτόμενα στοιχεία ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή																			
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR	21.065	12.469	2.081	1.327	26	78	333	7	-	1	13.251	2.088	1.327	26	79			
2	Χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	2.519	19	18	-	1	-	4	-	-	-	472	18	-	1	-			
3	Πιστωτικά ιδρύματα	2.447	-	-	-	-	-	-	-	-	-	446	-	-	-	-			
4	Δάνεια και προκαταβολές	987	-	-	-	-	-	-	-	-	-	169	-	-	-	-			
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	1.451	-	-	-	-	-	-	-	-	-	275	-	-	-	-			
6	Μετοχικοί τίτλοι	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-			
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρείες	71	19	18	-	1	-	4	-	-	-	26	18	-	1	-			
8	εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
9	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
11	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
12	εκ των οποίων εταιρείες διαχείρισης	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-			
13	Δάνεια και προκαταβολές	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-			
14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
15	Μετοχικοί τίτλοι	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
16	εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-			
17	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			

€ Εκат.		Συνολική [ακαθάριστη] λογιστική αξία	31 Δεκεμβρίου 2023													
			Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)				
			Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμηση (επιλέξιμες για την ταξινόμηση)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμηση (επιλέξιμες για την ταξινόμηση)				Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμηση (επιλέξιμες για την ταξινόμηση)				
			Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμηση)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμηση)				Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμηση)				
				Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
19	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	5.016	2.860	2.027	1.291	25	78	329	7	-	1	3.189	2.034	1.291	25	78
21	Δάνεια και προκαταβολές	4.286	2.498	1.811	1.291	3	67	247	1	-	-	2.745	1.811	1.291	3	67
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	721	357	216	-	21	11	82	6	-	1	440	222	-	21	11
23	Μετοχικοί τίτλοι	9	5	1	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-
24	Νοικοκυριά	13.512	9.590	36	36	-	-	-	-	-	-	9.590	36	36	-	-
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	9.162	9.162	-	-	-	-	-	-	-	-	9.162	-	-	-	-
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	36	36	36	36	-	-	-	-	-	-	36	36	36	-	-
27	εκ των οποίων δάνεια αγοράς μηχανοκίνητου οχήματος	392	392	-	-	-	-	-	-	-	-	392	-	-	-	-
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Χρηματοδότηση στέγασης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	590	590	-	-	-	-	-	-	-	-	590	-	-	-	-
32	Στοιχεία ενεργητικού που εξαιρούνται από τον αριθμητή για τον υπολογισμό του GAR	38.795														
33	Χρηματοπιστωτικές και μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	28.901														
34	MME και ΜΧΕ (πλην ΜΜΕ) που δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD	23.799														
35	Δάνεια και προκαταβολές	21.576														
36	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με εμπορικά ακίνητα	7.074														

€ εκατ.		Συνολική [ακαθάριστη] λογιστική αξία	31 Δεκεμβρίου 2023													
			Μετριάσμος κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)				
			Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)				Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)				
			Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)				Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)				
			Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			
37	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	-														
38	Χρεωστικοί τίτλοι	2.038														
39	Μετοχικοί τίτλοι	185														
40	Αντισυμβαλλόμενοι τρίτων χωρών που δεν υποδέκονται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD	5.102														
41	Δάνεια και προκαταβολές	4.732														
42	Χρεωστικοί τίτλοι	321														
43	Μετοχικοί τίτλοι	49														
44	Παράγωγα	897														
45	Διατραπεζικά δάνεια σε πρώτη ζήτηση	19														
46	Μετρητά και στοιχεία ενεργητικού σχετικά με μετρητά	502														
47	Άλλες κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού (π.χ υπεραξία, εμπορεύματα κ.λπ)	8.476														
48	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού GAR	60.449	13.059	2.081	1.327	26	78	333	7	-	1	13.841	2.088	1.327	26	79
49	Στοιχεία ενεργητικού που δεν καλύπτονται για τον υπολογισμό του GAR	20.715														
50	Κεντρικές κυβερνήσεις και υπερεθνικοί εκδότες	9.914														
51	Ανοίγματα σε κεντρικές τράπεζες	10.422														
52	Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	379														
53	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	81.165	13.059	2.081	1.327	26	78	333	7	-	1	13.841	2.088	1.327	26	79
Ανοίγματα εκτός ισολογισμού- Επιχειρήσεις που υπόκεινται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD																
54	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	2.323	462	152	-	4	6	25	-	-	-	487	152	-	4	6
55	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση	5.441	287	116	-	3	11	22	1	-	-	309	116	-	3	11
56	Εκ των οποίων χρεωστικοί τίτλοι	629	205	64	-	1	3	12	-	-	-	217	64	-	1	3
57	Εκ των οποίων μετοχικοί τίτλοι	237	82	52	-	2	8	10	1	-	-	92	53	-	2	8

EUROBANK ERGASIAS YΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

2. GAR Πληροφορίες σχετικά με τους τομείς- Κύκλος εργασιών

Κατανομή ανά τομέα- τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα) € εκατ.		31 Δεκεμβρίου 2023											
		Μετρισμός κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD	
		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία	
€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)	€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)	€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)	€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)	€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)	€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		
1	Λοιπά Β7 - Εξόρυξη μεταλλευμάτων	16	-			16	-			16	-		
2	C10.6.1 - Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων	-	-			-	-			-	-		
3	Λοιπά C11 - Ποτοποιία	4	-			4	-			4	-		
4	C13.9.5 - Κατασκευή μη υφασμένων ειδών και προϊόντων από μη υφασμένα είδη, εκτός από τα ενδύματα	1	1			1	-			1	1		
5	Λοιπά C17 - Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	3	-			3	-			3	-		
6	C18.1.0 - Εκτυπωτικές και συναφείς δραστηριότητες	1	-			1	-			1	-		
7	C19.2.0 - Παραγωγή προϊόντων διύλισης πετρελαίου	542	3			542	-			542	3		
8	Λοιπά C19 - Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	53	1			53	-			53	1		
9	C20.4.2 - Παραγωγή αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού	27	-			27	-			27	-		
10	C20.5.9 - Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων π.θ.κ.α	2	2			2	-			2	2		
11	Λοιπά C20 - Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	4	-			4	-			4	-		
12	C22.2.1 - Κατασκευή πλαστικών πλακών, φύλλων, σωλήνων και καθορισμένων μορφών	-	-			-	-			-	-		
13	C22.2.2 - Κατασκευή πλαστικών ειδών συσκευασίας	2	1			2	-			2	1		
14	C23.5.0 - Παραγωγή τσιμέντου, ασβέστη και γύψου	-	-			-	-			-	-		

Κατανομή ανά τομέα- τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα)		31 Δεκεμβρίου 2023											
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD	
		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία	
€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.			
Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)			
15	C23.5.1 - Παραγωγή τσιμέντου	20	1			20	1			20	2		
16	Λοιπά C23 - Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	106	5			106	5			106	9		
17	C24.1.0 - Παραγωγή βασικού σιδήρου, χάλυβα και σιδηροκραμάτων	89	9			89	-			89	9		
18	C24.4.2 - Παραγωγή αλουμίνιου (αργίλιου)	11	1			11	-			11	1		
19	C24.4.4 - Παραγωγή χαλκού	47	-			47	-			47	-		
20	C24.5.1 - Χύτευση σιδήρου	51	5			51	-			51	5		
21	C27.2.0 - Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών	-	-			-	-			-	-		
22	C27.3.2 - Κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συρμάτων και καλωδίων	92	35			92	-			92	35		
23	Λοιπά C29 - Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	10	1			10	-			10	1		
24	D35.1.1 - Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος	1.100	1.087			1.100	-			1.100	1.087		
25	D35.1.3 - Διανομή ηλεκτρικού ρεύματος	164	-			164	-			164	-		
26	D35.1.4 - Εμπόριο ηλεκτρικού ρεύματος	441	-			441	-			441	-		
27	Λοιπά D35 - Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	250	15			250	2			250	17		
28	F41.2.0 - Κατασκευαστικές εργασίες κτιρίων για κατοικίες και μη	1	-			1	-			1	-		
29	F42.2.2 - Κατασκευή κοινωφελών έργων ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών	200	200			200	-			200	200		
30	F42.9.9 - Κατασκευή άλλων έργων πολιτικού μηχανικού π.δ.κ.α.	2	2			2	-			2	2		
31	Λοιπά F42 - Έργα πολιτικού μηχανικού	39	4			39	-			39	4		
32	F43.9.9 - Άλλες εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.	4	-			4	-			4	-		

Κατανομή ανά τομέα- τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα)		31 Δεκεμβρίου 2023											
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD	
		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία	
€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.			
Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)			
33	G45.1.1 - Πώληση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
34	G45.3.0 - Πώληση μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων	5	-	5	-	5	-	5	-	-	-		
35	Λοιπά G45 - Χονδρικό και λιανικό εμπόριο-επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-		
36	G46.3.6 - Χονδρικό εμπόριο ζάχαρης, σοκολάτας και ειδών ζαχαροπλαστικής	14	-	14	-	14	-	14	-	-	-		
37	G46.3.9 - Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
38	G46.4.5 - Χονδρικό εμπόριο αρωμάτων και καλλυντικών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
39	G46.4.6 - Χονδρικό εμπόριο φαρμακευτικών προϊόντων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
40	G46.4.7 - Χονδρικό εμπόριο επίπλων, χαλιών και φωτιστικών	21	-	21	-	21	-	21	-	-	-		
41	G46.5.1 - Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακού εξοπλισμού υπολογιστών και λογισμικό	3	-	3	-	3	-	3	-	-	-		
42	G46.5.2 - Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξαρτημάτων	4	-	4	-	4	-	4	-	-	-		
43	G46.7.0 - Άλλο ειδικευμένο χονδρικό εμπόριο	2	-	2	-	2	-	2	-	-	-		
44	G46.7.1 - Χονδρικό εμπόριο στερεών, υγρών και αέριων καυσίμων και συναφών προϊόντων	66	1	66	-	66	-	66	1	-	-		
45	G46.7.2 - Χονδρικό εμπόριο μετάλλων και μεταλλευμάτων	11	1	11	-	11	-	11	1	-	-		

Κατανομή ανά τομέα- τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα) € εκατ.		31 Δεκεμβρίου 2023											
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD	
		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία	
€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)	€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)	€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)	€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)	€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)	€ εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		
46	G46.7.7 - Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων	4	-			4	-			4	-		
47	G47.1.1 - Λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα που πωλούν κυρίως τρόφιμα, ποτά ή καπνό	-	-			-	-			-	-		
48	G47.7.1 - Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα	2	-			2	-			2	-		
49	G47.7.8 - Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα	2	-			2	-			2	-		
50	Λοιπά H51 - Αεροπορικές μεταφορές	4	-			4	-			4	-		
51	H52.1.0 - Αποθήκευση	1	-			1	-			1	-		
52	H52.2.1 - Δραστηριότητες συναφείς με τις χερσαίες μεταφορές	22	5			22	-			22	5		
53	H52.2.3 - Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές	238	2			238	-			238	2		
54	Λοιπά H52 - Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	2	2			2	-			2	2		
55	H53.2.0 - Άλλες ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	-	-			-	-			-	-		
56	I55.1.0 - Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα	43	-			43	-			43	-		
57	Λοιπά J58 - Εκδοτικές δραστηριότητες	3	-			3	-			3	-		
58	Λοιπά J61 - Τηλεπικοινωνίες	28	-			28	-			28	-		
59	J62.0.1 - Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων	1	1			1	-			1	1		
60	Λοιπά J62 - Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	20	-			20	-			20	-		

Κατανομή ανά τομέα- τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα)		31 Δεκεμβρίου 2023											
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD	
		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία	
€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.			
Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)			
61	K64.1.9 - Άλλοι οργανισμοί χρηματικής διαμεσολάβησης (τράπεζες άλλες από την κεντρική)	25	3			25	-			25	3		
62	K64.2.0 - Δραστηριότητες εταιρειών χαρτοφυλακίου (holding)	35	7			35	-			35	7		
63	K64.3.0 - Δραστηριότητες σχετικές με καταπιστεύματα (trusts), κεφάλαια (funds) και παρεμφερή χρηματοπιστωτικά μέσα	50	-			50	-			50	-		
64	L68.1.0 - Αγοραπωλησία ιδιόκτητων ακινήτων	185	-			185	-			185	-		
65	L68.2.0 - Εκμίσθωση και διαχείριση ιδιόκτητων ή μισθωμένων ακινήτων	116	-			116	-			116	-		
66	L68.3.2 - Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης	23	-			23	-			23	-		
67	Λοιπά L68 - Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	9	1			9	-			9	1		
68	M70.2.2 - Δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης	31	-			31	-			31	-		
69	M71.2.0 - Τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	2	-			2	-			2	-		
70	Λοιπά M74 - Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	1	-			1	-			1	-		
71	N77.1.1 - Ενοίκιαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων	49	2			49	-			49	2		
72	N79.1.1 - Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων	-	-			-	-			-	-		
73	Λοιπά R92 - Τυχρά παιχνίδια και στοιχήματα	421	-			421	-			421	-		
74	Q86.1.0 - Νοσοκομειακές δραστηριότητες	54	-			54	-			54	-		
75	Άλλα μη καταμενμένα	234	34			234	3			234	37		

2. GAR Πληροφορίες σχετικά με τους τομείς - Κεφαλαιουχικές δαπάνες

Κατανομή ανά τομέα- τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα)		31 Δεκεμβρίου 2023											
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD	
		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία	
€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.			
Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)			
1	Λοιπά Β7 - Εξόρυξη μεταλλευμάτων	16	-			16	-			16	-		
2	C10.6.1 - Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων	-	-			-	-			-	-		
3	Λοιπά C11 - Ποτοποιία	4	1			4	1			4	1		
4	C13.9.5 - Κατασκευή μη υφασμένων ειδών και προϊόντων από μη υφασμένα είδη, εκτός από τα ενδύματα	1	1			1	-			1	1		
5	Λοιπά C17 - Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	3	-			3	-			3	-		
6	C18.1.0 - Εκτυπωτικές και συναφείς δραστηριότητες	1	-			1	-			1	-		
7	C19.2.0 - Παραγωγή προϊόντων διύλισης πετρελαίου	542	277			542	-			542	277		
8	Λοιπά C19 - Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	53	40			53	-			53	40		
9	C20.4.2 - Παραγωγή αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού	27	-			27	-			27	-		
10	C20.5.9 - Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων π.δ.κ.α	2	2			2	-			2	2		
11	Λοιπά C20 - Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	4	-			4	-			4	-		
12	C22.2.1 - Κατασκευή πλαστικών πλακών, φύλλων, σωλήνων και καθορισμένων μορφών	-	-			-	-			-	-		
13	C22.2.2 - Κατασκευή πλαστικών ειδών συσκευασίας	2	1			2	-			2	1		
14	C23.5.0 - Παραγωγή τσιμέντου, ασβέστη και γύψου	-	-			-	-			-	-		

Κατανομή ανά τομέα- τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα)		31 Δεκεμβρίου 2023											
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD	
		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία	
€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.			
Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)			
15	C23.5.1 - Παραγωγή τσιμέντου	20	3			20	-			20	3		
16	Λοιπά C23 - Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	106	17			106	-			106	17		
17	C24.1.0 - Παραγωγή βασικού σιδήρου, χάλυβα και σιδηροκραμάτων	89	9			89	-			89	9		
18	C24.4.2 - Παραγωγή αλουμίνιου (αργίλιου)	11	8			11	-			11	8		
19	C24.4.4 - Παραγωγή χαλκού	47	-			47	-			47	-		
20	C24.5.1 - Χύτευση σιδήρου	51	5			51	-			51	5		
21	C27.2.0 - Κατασκευή ηλεκτρικών σπηλών και συσσωρευτών	-	-			-	-			-	-		
22	C27.3.2 - Κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συρμάτων και καλωδίων	92	33			92	-			92	33		
23	Λοιπά C29 - Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	10	2			10	-			10	2		
24	D35.1.1 - Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος	1.100	1.097			1.100	-			1.100	1.097		
25	D35.1.3 - Διανομή ηλεκτρικού ρεύματος	164	-			164	-			164	-		
26	D35.1.4 - Εμπόριο ηλεκτρικού ρεύματος	441	-			441	-			441	-		
27	Λοιπά D35 - Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	250	79			250	3			250	81		
28	F41.2.0 - Κατασκευαστικές εργασίες κτιρίων για κατοικίες και μη	1	-			1	-			1	-		
29	F42.2.2 - Κατασκευή κοινωφελών έργων ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών	200	200			200	-			200	200		
30	F42.9.9 - Κατασκευή άλλων έργων πολιτικού μηχανικού π.δ.κ.α.	2	2			2	-			2	2		
31	Λοιπά F42 - Έργα πολιτικού μηχανικού	39	24			39	-			39	24		
32	F43.9.9 - Άλλες εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.	4	-			4	-			4	-		

Κατανομή ανά τομέα- τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα)		31 Δεκεμβρίου 2023											
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD	
		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία	
€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.			
Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)			
33	G45.1.1 - Πώληση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
34	G45.3.0 - Πώληση μερών και εξαρτημάτων μηχανοκίνητων οχημάτων	5	-	5	-	5	-	5	1	-	-		
35	Λοιπά G45 - Χονδρικό και λιανικό εμπόριο-επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-		
36	G46.3.6 - Χονδρικό εμπόριο ζάχαρης, σοκολάτας και ειδών ζαχαροπλαστικής	14	-	14	-	14	-	14	-	-	-		
37	G46.3.9 - Μη εξειδικευμένο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
38	G46.4.5 - Χονδρικό εμπόριο αρωμάτων και καλλυντικών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
39	G46.4.6 - Χονδρικό εμπόριο φαρμακευτικών προϊόντων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
40	G46.4.7 - Χονδρικό εμπόριο επίπλων, χαλιών και φωτιστικών	21	-	21	-	21	-	21	-	-	-		
41	G46.5.1 - Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακού εξοπλισμού υπολογιστών και λογισμικό	3	-	3	-	3	-	3	-	-	-		
42	G46.5.2 - Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξαρτημάτων	4	-	4	-	4	-	4	-	-	-		
43	G46.7.0 - Άλλο ειδικευμένο χονδρικό εμπόριο	2	-	2	-	2	-	2	-	-	-		
44	G46.7.1 - Χονδρικό εμπόριο στερεών, υγρών και αέριων καυσίμων και συναφών προϊόντων	66	44	66	-	66	-	66	44	-	-		
45	G46.7.2 - Χονδρικό εμπόριο μετάλλων και μεταλλευμάτων	11	1	11	-	11	-	11	1	-	-		

Κατανομή ανά τομέα- τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα)		31 Δεκεμβρίου 2023											
		Μετρισμός κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD	
		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία	
€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.			
Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)			
46	G46.7.7 - Χονδρικό εμπόριο απορριμμάτων και υπολειμμάτων	4	-			4	-			4	-		
47	G47.1.1 - Λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα που πωλούν κυρίως τρόφιμα, ποτά ή καπνό	-	-			-	-			-	-		
48	G47.7.1 - Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα	2	-			2	-			2	-		
49	G47.7.8 - Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα	2	-			2	-			2	-		
50	Λοιπά Η51 - Αεροπορικές μεταφορές	4	-			4	-			4	-		
51	H52.1.0 - Αποθήκευση	1	-			1	-			1	-		
52	H52.2.1 - Δραστηριότητες συναφείς με τις χερσαίες μεταφορές	22	16			22	-			22	16		
53	H52.2.3 - Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές	238	29			238	-			238	29		
54	Λοιπά Η52 - Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	2	2			2	-			2	2		
55	H53.2.0 - Άλλες ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	-	-			-	-			-	-		
56	I55.1.0 - Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα	43	-			43	-			43	-		
57	Λοιπά J58 - Εκδοτικές δραστηριότητες	3	-			3	-			3	-		
58	Λοιπά J61 - Τηλεπικοινωνίες	28	-			28	-			28	-		
59	J62.0.1 - Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων	1	-			1	1			1	1		
60	Λοιπά J62 - Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	20	-			20	-			20	-		

Κατανομή ανά τομέα- τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα)		31 Δεκεμβρίου 2023											
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				Σύνολο (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (που υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται στο NFRD	
		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία		[Ακαθάριστη] λογιστική αξία	
€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.		€ εκατ.			
Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)			
61	K64.1.9 - Άλλοι οργανισμοί χρηματικής διαμεσολάβησης (τράπεζες άλλες από την κεντρική)	25	-			25	-			25	-		
62	K64.2.0 - Δραστηριότητες εταιρειών χαρτοφυλακίου (holding)	35	25			35	-			35	25		
63	K64.3.0 - Δραστηριότητες σχετικές με καταπιστεύματα (trusts), κεφάλαια (funds) και παρεμφερή χρηματοπιστωτικά μέσα	50	18			50	-			50	18		
64	L68.1.0 - Αγοραπωλησία ιδιόκτητων ακινήτων	185	-			185	-			185	-		
65	L68.2.0 - Εκμίσθωση και διαχείριση ιδιόκτητων ή μισθωμένων ακινήτων	116	2			116	-			116	2		
66	L68.3.2 - Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης	23	-			23	-			23	-		
67	Λοιπά L68 - Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	9	1			9	-			9	1		
68	M70.2.2 - Δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης	31	-			31	-			31	-		
69	M71.2.0 - Τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	2	-			2	-			2	-		
70	Λοιπά M74 - Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	1	-			1	-			1	-		
71	N77.1.1 - Ενοίκιαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων	49	5			49	-			49	5		
72	N79.1.1 - Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων	-	-			-	-			-	-		
73	Λοιπά R92 - Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	421	-			421	-			421	-		
74	Q86.1.0 - Νοσοκομειακές δραστηριότητες	54	-			54	-			54	-		
75	Άλλα μη καταμενμένα	234	77			234	3			234	80		

3. BAE GAR αποθέματος - Κύκλος εργασιών

		31 Δεκεμβρίου 2023															
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)					
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων του ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					
Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες				
GAR – Καλυπτόμενα στοιχεία ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή																	
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι, μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR	18,8	2,4	2,2	0,0	0,1	0,3	0,0	-	-	0,0	19,9	2,5	2,2	0,0	0,1	26,0
2	Χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-	0,0	0,8	0,0	-	0,0	0,0	3,1
3	Πιστωτικά ιδρύματα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,7	-	-	-	-	3,0
4	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-	1,2
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	-	-	-	-	1,8
6	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	-	0,0
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρίες	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,1
8	εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	εκ των οποίων εταιρίες διαχείρισης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	-	0,0
13	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	-	0,0
14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	-	0,0

		31 Δεκεμβρίου 2023															
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων του ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					
Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling	Of which enabling			
Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			
16	εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	-	0,0	
17	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	-	0,0	
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	-	0,0	
19	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις:	3,0	2,4	2,1	0,0	0,1	0,3	0,0	-	0,0	3,2	2,4	2,1	0,0	0,1	6,2	
21	Δάνεια και προκαταβολές	2,8	2,3	2,1	0,0	0,1	0,2	0,0	-	-	2,9	2,3	2,1	0,0	0,1	5,3	
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	0,2	0,1	-	0,0	0,0	0,1	0,0	-	0,0	0,3	0,1	-	0,0	0,0	0,9	
23	Μετοχικοί τίτλοι	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	-	-	-	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	
24	Νοικοκυριά	15,9	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	15,9	0,1	0,1	-	-	16,6	
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	15,2	-	-	-	-	-	-	-	-	15,2	-	-	-	-	11,3	
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	0,1	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1	-	-	0,0	
27	εκ των οποίων δάνεια αγοράς μηχανοκίνητου οχήματος	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6	-	-	-	-	0,5	
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	
29	Χρηματοδότηση στέγασης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	1,0	-	-	-	-	0,7	
32	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού GAR	19,8	2,4	2,2	0,0	0,1	0,3	0,0	-	0,0	20,9	2,5	2,2	0,0	0,1	26,7	

3. ΒΔΕ GAR αποθέματος - Κεφαλαιουχικές δαπάνες

% (σε σύγκριση με το σύνολο των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού στον παρονομαστή)		31 Δεκεμβρίου 2023														
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)				Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων του ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)				
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)				
Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες						
GAR – Καλυπτόμενα στοιχεία ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή																
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι, μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR	21,7	3,4	2,2	-	0,1	0,6	-	-	-	23,0	3,5	2,2	-	0,1	26,0
2	Χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8	-	-	-	-	3,1
3	Πιστωτικά ιδρύματα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,7	-	-	-	-	3,0
4	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-	1,2
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	-	-	-	-	1,8
6	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρίες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
8	εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	εκ των οποίων εταιρίες διαχείρισης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

% (σε σύγκριση με το σύνολο των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού στον παρονομαστή)		31 Δεκεμβρίου 2023															Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού	
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)						
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων του ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)						
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)						
		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		
16	εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις:	4,7	3,4	2,1	-	0,1	0,5	-	-	-	-	5,3	3,4	2,1	-	0,1	6,2	
21	Δάνεια και προκαταβολές	4,1	3,0	2,1	-	0,1	0,4	-	-	-	-	4,5	3,0	2,1	-	0,1	5,3	
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	0,6	0,4	-	-	-	0,1	-	-	-	-	0,7	0,4	-	-	-	0,9	
23	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24	Νοικοκυριά	16,9	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	16,9	0,1	0,1	-	-	16,6	
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	16,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,2	-	-	-	-	11,3	
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	0,1	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1	-	-	-	
27	εκ των οποίων δάνεια αγοράς μηχανοκίνητου οχήματος	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6	-	-	-	-	0,5	
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	Χρηματοδότηση στέγασης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,0	-	-	-	-	0,7	
32	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού GAR	22,7	3,4	2,2	-	0,1	0,6	-	-	-	-	24,0	3,5	2,2	-	0,1	26,7	

4. ΒΔΕ GAR ροής - Κύκλος εργασιών

		31 Δεκεμβρίου 2023														Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού	
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)					
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					
% (σε σύγκριση με το σύνολο των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού στον παρονομαστή)		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	
GAR – Καλυπτόμενα στοιχεία ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή																	
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι, μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR	13,4	6,8	6,2	0,0	0,1	0,6	0,1	-	-	14,8	6,9	6,2	0,0	0,1		31,1
2	Χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-	0,9	0,0	-	0,0	0,0		4,4
3	Πιστωτικά ιδρύματα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8	-	-	-	-		4,3
4	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8	-	-	-	-		4,2
6	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	-		0,1
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρίες	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-	0,1	0,0	-	0,0	0,0		0,2
8	εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
9	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
11	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
12	εκ των οποίων εταιρίες διαχείρισης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	-		0,0
13	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
15	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-	-		0,0

		31 Δεκεμβρίου 2023																		
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού			
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων του ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)								
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)								
%		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης			Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			%		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης				Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		
16	εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
17	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
19	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις:	7,5	6,8	6,2	0,0	0,1	0,6	0,1	-	-	8,0	6,8	6,2	0,0	0,1	20,8				
21	Δάνεια και προκαταβολές	7,0	6,5	6,2	0,0	0,1	0,4	0,0	-	-	7,4	6,6	6,2	0,0	0,1	19,6				
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	0,4	0,3	-	0,0	0,0	0,2	0,0	-	-	0,7	0,3	-	0,0	0,0	1,2				
23	Μετοχικοί τίτλοι	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0	-	-	-	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0				
24	Νοικοκυριά	5,9	-	-	-	-	-	-	-	-	5,9	-	-	-	-	5,9				
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	5,7	-	-	-	-	-	-	-	-	5,7	-	-	-	-	5,7				
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
27	εκ των οποίων δάνεια αγοράς μηχανοκίνητου οχήματος	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	-	-	-	-	0,2				
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
29	Χρηματοδότηση στέγασης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4	-	-	-	-	0,4				
32	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού GAR	13,7	6,8	6,2	0,0	0,1	0,6	0,1	-	-	15,2	6,9	6,2	0,0	0,1	31,5				

4. ΒΔΕ GAR ροής - Κεφαλαιουχικές δαπάνες

		31 Δεκεμβρίου 2023														
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)				Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων του ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)				
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)				
%		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες				
%		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού στον παρονομαστή														
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή														
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι, μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR	21,1	11,0	6,2	0,1	0,1	0,8	-	-	-	22,7	11,0	6,2	0,1	0,1	31,1
2	Χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	0,2	0,2	-	-	-	-	-	-	-	1,0	0,2	-	-	-	4,4
3	Πιστωτικά ιδρύματα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8	-	-	-	-	4,3
4	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8	-	-	-	-	4,2
6	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρίες	0,2	0,2	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2	-	-	-	0,2
8	εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	εκ των οποίων εταιρίες διαχείρισης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

% (σε σύγκριση με το σύνολο των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού στον παρονομαστή)		31 Δεκεμβρίου 2023																
		Μετριάσμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού	
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)						
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)						
Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες				
16	εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
17	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
19	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις:	15,1	10,8	6,2	0,1	0,1	0,8	-	-	-	15,9	10,9	6,2	0,1	0,1	0,1	20,8	
21	Δάνεια και προκαταβολές	14,6	10,4	6,2	-	0,1	0,5	-	-	-	15,1	10,4	6,2	-	0,1	-	19,6	
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	0,5	0,4	-	0,1	-	0,2	-	-	-	0,7	0,4	-	0,1	-	-	1,2	
23	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24	Νοικοκυριά	5,9	-	-	-	-	-	-	-	-	5,9	-	-	-	-	-	5,9	
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	5,7	-	-	-	-	-	-	-	-	5,7	-	-	-	-	-	5,7	
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
27	εκ των οποίων δάνεια αγοράς μηχανοκίνητου οχήματος	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	-	-	-	-	-	0,2	
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	Χρηματοδότηση στέγασης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4	-	-	-	-	-	0,4	
32	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού GAR	21,5	11,0	6,2	0,1	0,1	0,8	-	-	-	23,1	11,0	6,2	0,1	0,1	0,1	31,5	

5. ΒΔΕ ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού - Απόθεμα- Κύκλος εργασιών

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	aa	ab	ac	ad	ae
		31 Δεκεμβρίου 2023													
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)			
% (σε σύγκριση με το σύνολο των επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού εκτός ισολογισμού)		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)			
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)			
		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες
1	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις (ΒΔΕ FinGuar)	15,5	1,9	-	0,1	0,2	1,2	0,0	-	0,0	16,7	1,9	-	0,1	0,2
2	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση (ΒΔΕ στοιχείων ενεργητικού υπό διαχείριση)	2,6	0,4	-	0,1	0,1	0,5	0,0	-	0,0	3,1	0,4	-	0,1	0,1

5. ΒΔΕ ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού - Απόθεμα- Κεφαλαιουχικές δαπάνες

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	aa	ab	ac	ad	ae
		31 Δεκεμβρίου 2023													
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)			
% (σε σύγκριση με το σύνολο των επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού εκτός ισολογισμού)		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)			
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)			
		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες
1	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις (ΒΔΕ FinGuar)	19,9	6,5	-	0,2	0,2	1,1	-	-	-	20,9	6,5	-	0,2	0,2
2	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση (ΒΔΕ στοιχείων ενεργητικού υπό διαχείριση)	5,3	2,1	-	0,1	0,2	0,4	-	-	-	5,7	2,1	-	0,1	0,2

5. ΒΔΕ ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού -Ροή- Κύκλος εργασιών

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	aa	ab	ac	ad	ae
		31 Δεκεμβρίου 2023													
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)			
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)			
% (σε σύγκριση με το σύνολο των επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού εκτός ισολογισμού)		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)			
		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	
1	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις (ΒΔΕ FinGuar)	8,6	1,8	-	-	-	4,5	0,0	-	0,0	13,1	1,8	-	-	0,0

5. ΒΔΕ ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού -Ροή- Κεφαλαιουχικές δαπάνες

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	aa	ab	ac	ad	ae			
		31 Δεκεμβρίου 2023																
		Μετριασμός κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					Σύνολο (CCM + CCA)						
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμα για την ταξινόμια)						
		Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)					Ποσοστό των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού που χρηματοδοτούν τομείς συναφείς με την ταξινόμια (ευθυγραμμισμένα με την ταξινόμια)						
		Εκ των οποίων χρήση των εσόδων			Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση των εσόδων		Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης		Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	
1	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις (ΒΔΕ FinGuar)	15,1	11,9	-	-	-	1,4	-	-	-	16,5	11,9	-	-	-			

Υπόδειγμα 1 Δραστηριότητες σχετικές με την πυρηνική ενέργεια και τα ορυκτά αέρια

Γραμμή	Δραστηριότητες σχετικές με την πυρηνική ενέργεια	
1.	Η επιχείρηση διεξάγει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην έρευνα, την ανάπτυξη, την επίδειξη και την αξιοποίηση καινοτόμων εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν ενέργεια από πυρηνικές διεργασίες με ελάχιστα απόβλητα από τον κύκλο καυσίμων	OXI
2.	Η επιχείρηση αναλαμβάνει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην κατασκευή και ασφαλή λειτουργία νέων πυρηνικών εγκαταστάσεων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή βιομηχανικής θερμότητας, μεταξύ άλλων για σκοπούς τηλεθέρμανσης ή για βιομηχανικές διεργασίες, όπως η παραγωγή υδρογόνου, καθώς και αναβαθμίσεις της ασφάλειάς τους, χρησιμοποιώντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες.	NAI
3.	Η επιχείρηση αναλαμβάνει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην ασφαλή λειτουργία υφιστάμενων πυρηνικών εγκαταστάσεων που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια ή βιομηχανική θερμότητα, μεταξύ άλλων για σκοπούς τηλεθέρμανσης ή για βιομηχανικές διεργασίες, όπως η παραγωγή υδρογόνου από πυρηνική ενέργεια, καθώς και αναβαθμίσεις της ασφάλειάς τους	NAI
Δραστηριότητες σχετικές με τα ορυκτά αέρια		
4.	Η επιχείρηση αναλαμβάνει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην κατασκευή ή τη λειτουργία εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια με χρήση ορυκτών αερίων καυσίμων.	NAI
5.	Η επιχείρηση αναλαμβάνει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην κατασκευή, ανακαίνιση και λειτουργία εγκαταστάσεων συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας/ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ορυκτών αερίων καυσίμων.	NAI
6.	Η επιχείρηση αναλαμβάνει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην κατασκευή, ανακαίνιση και λειτουργία εγκαταστάσεων παραγωγής θερμότητας, οι οποίες παράγουν θερμότητα/ψύξη με τη χρήση ορυκτών αερίων καυσίμων.	NAI

Υποδείγματα Κύκλος εργασιών ΒΔΕ

Υπόδειγμα 1 Ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια οικονομικές δραστηριότητες (παρονομαστές)							
Γραμμή	Οικονομικές δραστηριότητες	Ποσό και ποσοστό (οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται σε χρηματικά ποσά και ως ποσοστά)					
		(CCM + CCA)		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)		Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)	
		Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%
1.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.26 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
2.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.27 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
3.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.28 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	9	-	9	-	-	-
4.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.29 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
5.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.30 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
6.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.31 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
7.	Ποσό και ποσοστό άλλων ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων που δεν αναφέρονται στις ανωτέρω γραμμές 1 έως 6 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	1.475	2	1.465	2	10	-
8.	Σύνολο εφαρμοστέου ΒΔΕ	1.484	3	1.474	2	10	-

Υπόδειγμα 2 Ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια οικονομικές δραστηριότητες (αριθμητής)							
Γραμμή	Οικονομικές δραστηριότητες	Ποσό και ποσοστό (οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται σε χρηματικά ποσά και ως ποσοστά)					
		CCM + CCA		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)		Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)	
		Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	Ποσό
1.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.26 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
2.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.27 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
3.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.28 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	9	0,6	9	0,6	-	-
4.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.29 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
5.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.30 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	0,4
6.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.31 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
7.	Ποσό και ποσοστό άλλων ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων που δεν αναφέρονται στις ανωτέρω γραμμές 1 έως 6 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	1.475	99,4	1.465	99,4	10	99,6
8.	Συνολικό ποσό και ποσοστό των ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	1.484	100,0	1.474	100,0	10	100,0

Υπόδειγμα 9 Επιλέξιμες για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια, οικονομικές δραστηριότητες							
Γραμμή	Οικονομικές δραστηριότητες	Ποσό και ποσοστό (οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται σε χρηματικά ποσά και ως ποσοστά)					
		(CCM + CCA)		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)		Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)	
		Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%
1.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.26 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
2.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.27 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
3.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.28 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
4.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.29 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	52	0	52	0	-	-
5.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.30 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	3	-	3	-	-	-
6.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.31 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
7.	Ποσό και ποσοστό άλλων επιλέξιμων για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια, οικονομικών δραστηριοτήτων που δεν αναφέρονται στις ανωτέρω γραμμές 1 έως 6 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	10.476	17	9.864	16	162	0
8.	Συνολικό ποσό και ποσοστό των επιλέξιμων για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια, οικονομικών δραστηριοτήτων στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	10.531	17	9.920	16	162	0

Υπόδειγμα 10 Μν επιλέξιμες για την ταξινόμια οικονομικές δραστηριότητες			
Γραμμή	Οικονομικές δραστηριότητες	Ποσό	%
	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 1 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμια σύμφωνα με το τμήμα 4.26 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
2.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 2 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμια σύμφωνα με το τμήμα 4.27 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
3.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 3 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμια σύμφωνα με το τμήμα 4.28 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
4.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 4 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμια σύμφωνα με το τμήμα 4.29 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
5.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 5 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμια σύμφωνα με το τμήμα 4.30 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
6.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 6 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμια σύμφωνα με το τμήμα 4.31 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
7.	Ποσό και ποσοστό άλλων μη επιλέξιμων για την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων που δεν αναφέρονται στις ανωτέρω γραμμές 1 έως 6 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	48.435	80,1
8.	Συνολικό ποσό και ποσοστό των μη επιλέξιμων για την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ»	48.435	80,1

CapexKPI Tables

Υπόδειγμα 1 Ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια οικονομικές δραστηριότητες (παρονομαστής)							
Γραμμή	Οικονομικές δραστηριότητες	Ποσό και ποσοστό (οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται σε χρηματικά ποσά και ως ποσοστά)					
		(CCM + CCA)		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)		Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)	
		Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%
1.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.26 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.27 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	2	0,0	2	0,0	0	0,0
3.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.28 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	14	0,0	14	0,0	0	0,0
4.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.29 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.30 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.31 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7.	Ποσό και ποσοστό άλλων ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων που δεν αναφέρονται στις ανωτέρω γραμμές 1 έως 6 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	2.072	3,4	2.065	3,4	7	0,0
8.	Σύνολο εφαρμοστέου ΒΔΕ	2.088	3,5	2.081	3,4	7	0,0

Υπόδειγμα 2 Ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια οικονομικές δραστηριότητες (αριθμητής)							
Γραμμή	Οικονομικές δραστηριότητες	Ποσό και ποσοστό (οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται σε χρηματικά ποσά και ως ποσοστά)					
		(CCM + CCA)		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)		Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)	
		Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%
1.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.26 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
2.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.27 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	2	0,1	2	0,1	-	-
3.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.28 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	14	0,7	14	0,7	-	-
4.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.29 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
5.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.30 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
6.	Ποσό και ποσοστό της ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.31 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
7.	Ποσό και ποσοστό άλλων ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων που δεν αναφέρονται στις ανωτέρω γραμμές 1 έως 6 στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	2.072	99,2	2.065	99,2	7	100,0
8.	Συνολικό ποσό και ποσοστό των ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων στον αριθμητή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	2.088	100,0	2.081	100,0	7	100,0

Υπόδειγμα 9 Επιλέξιμες για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια, οικονομικές δραστηριότητες							
Γραμμή	Οικονομικές δραστηριότητες	Ποσό και ποσοστό (οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται σε χρηματικά ποσά και ως ποσοστά)					
		CCM + CCA		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)		Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)	
		Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%
1.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.26 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
2.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.27 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
3.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.28 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
4.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.29 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	57	0,1	57	0,1	-	-
5.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.30 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	2	-	2	-	-	-
6.	Ποσό και ποσοστό της επιλέξιμης για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένης με την ταξινόμια, οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στο τμήμα 4.31 των παραρτημάτων I και II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-	-	-	-	-
7.	Ποσό και ποσοστό άλλων επιλέξιμων για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια, οικονομικών δραστηριοτήτων που δεν αναφέρονται στις ανωτέρω γραμμές 1 έως 6 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	11.744	19,4	10.969	19,0	327	0,5
8.	Συνολικό ποσό και ποσοστό των επιλέξιμων για την ταξινόμια, αλλά μη ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια, οικονομικών δραστηριοτήτων στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	11.803	19,5	11.028	18,2	327	0,5

Υπόδειγμα 10 Μη επιλέξιμες για την ταξινόμηση οικονομικές δραστηριότητες			
Γραμμή	Οικονομικές δραστηριότητες	Ποσό	%
1.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 1 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμηση σύμφωνα με το τμήμα 4.26 των παραρτημάτων I και II του κατ'εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
2.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 2 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμηση σύμφωνα με το τμήμα 4.27 των παραρτημάτων I και II του κατ'εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
3.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 3 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμηση σύμφωνα με το τμήμα 4.28 των παραρτημάτων I και II του κατ'εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
4.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 4 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμηση σύμφωνα με το τμήμα 4.29 των παραρτημάτων I και II του κατ'εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
5.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 5 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμηση σύμφωνα με το τμήμα 4.30 των παραρτημάτων I και II του κατ'εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
6.	Ποσό και ποσοστό της οικονομικής δραστηριότητας που αναφέρεται στη γραμμή 6 του υποδείγματος 1, η οποία είναι μη επιλέξιμη για την ταξινόμηση σύμφωνα με το τμήμα 4.31 των παραρτημάτων I και II του κατ'εξουσιοδότηση κανονισμού 2021/2139 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	-	-
7.	Ποσό και ποσοστό άλλων μη επιλέξιμων για την ταξινόμηση οικονομικών δραστηριοτήτων που δεν αναφέρονται στις ανωτέρω γραμμές 1 έως 6 στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ	46.559	77,0
8.	Συνολικό ποσό και ποσοστό των μη επιλέξιμων για την ταξινόμηση οικονομικών δραστηριοτήτων στον παρονομαστή του εφαρμοστέου ΒΔΕ»	46.559	77,0

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Ορισμοί των Εναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ) σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της European Securities and Markets Authority (ESMA) οι οποίοι περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης/ Οικονομικές Καταστάσεις:

- α) **Δείκτης Δανείων προς Καταθέσεις:** Ο λόγος των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος (amortised cost) προς τις υποχρεώσεις προς πελάτες στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου,
- β) **Κέρδη προ προβλέψεων (PPI):** Λειτουργικά κέρδη προ απομειώσεων, προβλέψεων και εξόδων αναδιάρθρωσης όπως γνωστοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις της υπό εξέταση περιόδου,
- γ) **Οργανικά Έσοδα:** Το σύνολο των καθαρών εσόδων από τόκους, των καθαρών εσόδων από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες και των εσόδων από μη τραπεζικές υπηρεσίες,
- δ) **Οργανικά κέρδη προ προβλέψεων (Core PPI):** Τα οργανικά έσοδα αφαιρουμένων των λειτουργικών εξόδων της υπό εξέταση περιόδου,
- ε) **Καθαρό Περιθώριο Επιτοκίου (NIM):** Ο λόγος των καθαρών εσόδων από τόκους σε επτισοποιημένη βάση, προς το μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (ο αριθμητικός μέσος όρος του συνόλου ενεργητικού, εξαιρουμένων των στοιχείων ενεργητικού από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου, στο τέλος των ενδιάμεσων τριμήνων και στο τέλος της προηγούμενης περιόδου),
- στ) **Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες:** Το σύνολο των καθαρών εσόδων από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες και των εσόδων από μη τραπεζικές υπηρεσίες της υπό εξέταση περιόδου,
- ζ) **Δείκτης Εσόδων από αμοιβές και προμήθειες προς σύνολο ενεργητικού:** Ο λόγος των εσόδων από αμοιβές και προμήθειες της υπό εξέταση περιόδου προς το μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (ο αριθμητικός μέσος όρος του συνόλου ενεργητικού, εξαιρουμένων των στοιχείων ενεργητικού από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου, στο τέλος των ενδιάμεσων τριμήνων και στο τέλος της προηγούμενης περιόδου),
- η) **Έσοδα από εμπορικές και λοιπές δραστηριότητες:** Το σύνολο από τα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών, αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους και λοιπά έσοδα/(έξοδα) της υπό εξέταση περιόδου,
- θ) **Δείκτης Κόστους προς Έσοδα:** Ο λόγος των λειτουργικών εξόδων προς τα λειτουργικά έσοδα,
- ι) **Προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη:** Τα καθαρά κέρδη/ζημιές από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, εξαιρουμένων των εξόδων αναδιάρθρωσης, της ζημιάς απομείωσης υπεραξίας / κέρδους από απόκτηση συμμετοχής, των κερδών / ζημιών που σχετίζονται με το σχέδιο μετασχηματισμού και μείωσης των μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPE), της συνεισφοράς σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές και των αναπροσαρμογών φόρου εισοδήματος,
- ια) **Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPE):** Σύμφωνα με το υφιστάμενο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) - European Banking Authority (EBA) - στα NPE περιλαμβάνονται δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αβέβαιης είσπραξης, δηλαδή δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες τα οποία θεωρούνται μη εξυπηρετούμενα, παρόλο που είτε είναι ενήμερα, είτε είναι σε καθυστέρηση μέχρι 90 ημέρες, καθώς υπάρχουν ενδείξεις για δυσκολίες πλήρους αποπληρωμής χωρίς τη ρευστοποίηση της εξασφάλισης. Τα NPE, όπως αναφέρονται στο παρόν, αφορούν τα δάνεια (προ προβλέψεων) που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, εκτός εκείνων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση,
- ιβ) **Δείκτης NPE:** Ο λόγος των NPE προς το σύνολο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (προ προβλέψεων), που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου,
- ιγ) **NPE (σχηματισμός):** Καθαρή αύξηση/μείωση των NPE της υπό εξέταση περιόδου, εξαιρουμένης της επίπτωσης των διαγραφών, των πωλήσεων και λοιπών μεταβολών,
- ιδ) **Δείκτης Κάλυψης NPE:** Ο λόγος των συσσωρευμένων προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και των προβλέψεων για δεσμεύσεις που σχετίζονται με το πιστωτικό κίνδυνο (στοιχεία εκτός ισολογισμού), προς το σύνολο των NPE, στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου,
- ιε) **Δείκτης Προβλέψεων (ζημιές) προς το μέσο υπόλοιπο δανείων (μετά από προβλέψεις) - Κόστος Κινδύνου:** Ο λόγος των προβλέψεων (ζημιών) για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις της υπό εξέταση περιόδου σε επτισοποιημένη βάση, προς το μέσο υπόλοιπο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος (amortised cost) (ο αριθμητικός μέσος όρος των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση, στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου, στο τέλος των ενδιάμεσων τριμήνων και στο τέλος του προηγούμενου έτους),
- ιστ) **Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων:** Ο λόγος των προσαρμοσμένων καθαρών κερδών προς το μέσο υπόλοιπο της Ενσώματης Λογιστικής Αξίας (Tangible Book Value). Ενσώματη Λογιστική Αξία είναι το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων εξαιρουμένων των προνομιούχων μετοχών, των προνομιούχων τίτλων, δικαιωμάτων τρίτων και μείον τα άυλα πάγια στοιχεία.

Ορισμοί των δεικτών κεφαλαίου και λοιπών επιλεγμένων δεικτών που προβλέπονται από το κανονιστικό πλαίσιο και οι οποίοι περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης/Οικονομικές Καταστάσεις:

- α) **Συνολικός δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (Total Capital Adequacy ratio):** Ο λόγος των συνολικών εποπτικών κεφαλαίων, όπως ορίζονται με τον κανονισμό (ΕΕ) Αρ.575/2013 όπως ισχύει, με την εφαρμογή των σχετικών μεταβατικών διατάξεων που αφορούν την υπό εξέταση περίοδο, προς το σύνολο του σταθμισμένου ενεργητικού (Risk Weighted Assets - RWA). Το σταθμισμένο ενεργητικό είναι το σύνολο του ενεργητικού και των στοιχείων εκτός ισολογισμού του Ομίλου, σταθμισμένα με βάση τους συντελεστές στάθμισης κινδύνου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) Αρ. 575/2013, λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό, λειτουργικό και τον κίνδυνο αγοράς,
- β) **Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (CET1):** Ο λόγος των εποπτικών κεφαλαίων κοινών μετοχών κατηγορίας 1, όπως ορίζονται με τον κανονισμό (ΕΕ) Αρ.575/2013 όπως ισχύει, με την εφαρμογή των σχετικών μεταβατικών διατάξεων που αφορούν την υπό εξέταση περίοδο, προς το σύνολο του σταθμισμένου ενεργητικού (RWA),
- γ) **Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Πλήρης εφαρμογή):** Ο λόγος των εποπτικών κεφαλαίων κοινών μετοχών της κατηγορίας 1, όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΕ) Αρ.575/2013 όπως ισχύει, χωρίς την εφαρμογή των σχετικών μεταβατικών διατάξεων προς το σύνολο του σταθμισμένου ενεργητικού (RWA),
- δ) **Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας:** Το συνολικό ποσό των υψηλής ποιότητας άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού ως προς τις καθαρές εκροές ρευστότητας για μια περίοδο ακραίων συνθηκών 30 ημερών.
- ε) **Δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης για τα ίδια κεφάλαια και τις Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL ratio):** Ο λόγος του αθροίσματος i) των συνολικών εποπτικών κεφαλαίων (σε ενοποιημένη βάση για την Eurobank A.E.), όπως ορίζονται με τον κανονισμό (ΕΕ) Αρ.575/2013 όπως ισχύει, με την εφαρμογή των σχετικών μεταβατικών διατάξεων που αφορούν την υπό εξέταση περίοδο ii) το μέρος των κεφαλαιακών μέσων της κατηγορίας 2 που δεν είναι αποδεκτό ως κεφάλαιο της κατηγορίας 2 (το αποσβεσμένο μέρος προσμετράται στο MREL) και iii) των υποχρεώσεων της Eurobank A.E. που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας για το MREL, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) Αρ.575/2013 όπως ισχύει, προς το σύνολο του σταθμισμένου ενεργητικού (Risk Weighted Assets - RWA).

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα στοιχεία υπολογισμού των ανωτέρω ΕΔΜΑ (APMs), οι οποίοι υπολογίσθηκαν με βάση τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 και για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022:

Στοιχεία Υπολογισμού των Εναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης της Απόδοσης

€ εκατ.	2023	2022 (Αναμορφωμένα) (*)
Καθαρά Έσοδα από Τόκους ⁽¹⁾	2.174	1.480
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	544	522
Λειτουργικά Έσοδα ⁽²⁾	2.914	3.041
Λειτουργικά Έσοδα, εξαιρουμένου του κέρδους από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα το 2023 και από το project «Triangle» το 2022 ⁽²⁾	2.803	2.716
Λειτουργικά Έξοδα, εξαιρουμένης της συνεισφοράς σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές ⁽³⁾	(902)	(857)
Κέρδη προ προβλέψεων (PPI)	1.999	2.184
Κέρδη προ προβλέψεων (PPI), εξαιρουμένου του κέρδους από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα και της συνεισφοράς σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές το 2023 και του κέρδους από το project «Triangle» το 2022	1.902	1.859
Οργανικά Κέρδη προ προβλέψεων (Core PPI), εξαιρουμένης της συνεισφοράς σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές το 2023	1.816	1.145
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	1.281	1.345
Κέρδη από το project «Triangle» (πρό φόρου)	-	325
Κέρδη από το project «Triangle» (μετά από φόρο)	-	231
Έξοδα αναδιάρθρωσης (μετά από φόρο)	(29)	(63)
Κέρδος από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα (συγγενής)	111	-
Συνεισφορά σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές (προ φόρου)	(14)	-
Συνεισφορά σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές (μετά από φόρο)	(10)	-
Ζημιές από τα projects "Solar" and "Leon" (μετά από φόρο)	(48)	-
Ζημιές από τα projects "Solar" and "Leon" (προ φόρου)	(67)	-
Προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη	1.256	1.178
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(412)	(276)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια, εξαιρουμένης της ζημιάς από τα projects "Solar" and "Leon"	(345)	(276)
NPE (σχηματισμός) ⁽⁴⁾	138	40
Mn Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPE)	1.512	2.156
Υποχρεώσεις προς Πελάτες	57.442	55.609
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (προ προβλέψεων), που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος	42.773	41.811
Σωρευτικές προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(1.258)	(1.572)
Σωρευτική πρόβλεψη απομείωσης για δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	(48)	(57)
Υποχρεώσεις προς Πελάτες (Δραστηριότητες στην Ελλάδα)	39.955	39.575
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (προ προβλέψεων), που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος - (Δραστηριότητες στην Ελλάδα)	32.308	32.812
Σωρευτικές προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών - (Δραστηριότητες στην Ελλάδα)	(1.003)	(1.332)
Μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων ⁽⁵⁾	79.106	77.672
Μέσο υπόλοιπο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος ⁽⁶⁾	40.645	38.834
Μέσο υπόλοιπο της Ενσώματης Λογιστικής Αξίας (Tangible Book Value) ⁽⁷⁾	6.957	5.793

⁽¹⁾ Τέταρτο τρίμηνο 2023 NIM: Τα καθαρά έσοδα από τόκους του τέταρτου τριμήνου 2023 (€573 εκατ.) σε ετησιοποιημένη βάση, προς το μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (€78.902 εκατ.). Ο αριθμητικός μέσος όρος του υπολοίπου τους στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2023: €79.781 εκατ.) και στο τέλος της προηγούμενης ενδιάμεσης περιόδου (30 Σεπτεμβρίου 2023: €78.023 εκατ.).

⁽²⁾ Διεθνείς Δραστηριότητες: Λειτουργικά Έσοδα: €778 εκατ. (2022, αναμορφωμένα : €497 εκατ.). Δραστηριότητες στην Ελλάδα: Λειτουργικά Έσοδα: €2.025 εκατ., εξαιρουμένου του κέρδους από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα € 111 εκατ. (2022: € 2.219 εκατ. εξαιρουμένου του κέρδους €325 εκατ. από το project «Triangle»).

⁽³⁾ Διεθνείς Δραστηριότητες: Λειτουργικά Έσοδα: €258 εκατ. (2022, αναμορφωμένα: €212 εκατ.). Δραστηριότητες στην Ελλάδα: Λειτουργικά Έσοδα: €644 εκατ., εξαιρουμένης της συνεισφοράς σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές ποσού €14 εκατ. (2022: €645 εκατ.).

⁽⁴⁾ Ο σχηματισμός NPE έχει υπολογισθεί λαμβάνοντας υπόψη την μείωση των NPE το 2023 (€745 εκατ.) εξαιρουμένης της επίπτωσης των διαγραφών ποσού € 405 εκατ., ταξινόμησης ως κατεχόμενα προς πώληση/πωλήσεων ποσού €493 εκατ., και λοιπών μεταβολών ποσού (€15 εκατ.).

⁽⁵⁾ Το μέσο υπόλοιπο του συνόλου ενεργητικού των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων υπολογίζεται ως ο αριθμητικός μέσος όρος του υπολοίπου τους στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2023: €79.781 εκατ.) στο τέλος του ενδιάμεσων τριμήνων (30 Σεπτεμβρίου 2023: €78.023 εκατ., 30 Ιουνίου 2023: €79.137 εκατ. και 31 Μαρτίου 2023: €79.538 εκατ.,) και στο τέλος της προηγούμενης περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2022: €79.052 εκατ.). Τα αντίστοιχα ποσά για την 31 Δεκεμβρίου 2022: €79.052 εκατ., 30 Σεπτεμβρίου 2022: €81.065 εκατ., 30 Ιουνίου 2022: €77.847 εκατ., την 31 Μαρτίου 2022: €74.873 εκατ. και την 31 Δεκεμβρίου 2021: €75.521 εκατ

⁽⁶⁾ Το μέσο υπόλοιπο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος, εξαιρουμένων των δραστηριοτήτων της Eurobank Direktna, υπολογίζεται ως ο αριθμητικός μέσος όρος του υπολοίπου τους στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2023: €41.515 εκατ.), στο τέλος των ενδιάμεσων τριμήνων (30 Σεπτεμβρίου 2023: €40.734 εκατ., 30 Ιουνίου 2023: €40.604 εκατ., και 31 Μαρτίου 2023: €40.137 εκατ.) και στο τέλος της προηγούμενης περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2022: €40.237 εκατ.). Τα αντίστοιχα ποσά για την 31 Δεκεμβρίου 2022: €40.237 εκατ., 30 Σεπτεμβρίου 2022: €39.754 εκατ., 30 Ιουνίου 2022: €38.970 εκατ., την 31 Μαρτίου 2022: €37.761 εκατ. και την 31 Δεκεμβρίου 2021: €37.445 εκατ

⁽⁷⁾ Το μέσο υπόλοιπο της Ενσώματης Λογιστικής Αξίας υπολογίζεται ως ο αριθμητικός μέσος όρος του υπολοίπου των Ιδίων Κεφαλαίων εξαιρουμένων των άυλων πάγιων στοιχείων και των δικαιωμάτων τρίτων στο τέλος της υπό εξέταση περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2023: €7.565 εκατ.) στο τέλος των ενδιάμεσων τριμήνων (30 Σεπτεμβρίου 2023: €7.221 εκατ., 30 Ιουνίου 2023: €7.039 εκατ., και 31 Μαρτίου 2023: €6.618 εκατ.) και στο τέλος της προηγούμενης περιόδου (31 Δεκεμβρίου 2022: €6.340 εκατ.).

⁽⁸⁾ Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναπροσαρμοστεί λόγω: α) της αναδρομικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 από τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου, Eurolife FFH Insurance Group Holdings S.A. και β) της παρουσίασης των δραστηριοτήτων της εταιρείας Eurobank Direktna a.d. (Σερβία) ως μη συνεχιζόμενων.

Πηγή των χρηματοοικονομικών πληροφοριών

Η Έκθεση Διαχείρισης περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά δεδομένα και μεγέθη όπως προέρχονται από τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2023 και για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022, οι οποίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ). Επιπλέον, περιλαμβάνει πληροφορίες οι οποίες αντλούνται από τα εσωτερικά συστήματα πληροφόρησης, σύμφωνες με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου, όπως οι επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τους δύο κύριους τομείς αναφοράς δραστηριοτήτων του Ομίλου α) Ελληνικές Δραστηριότητες, οι οποίες ενσωματώνουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες προερχόμενες από την Εταιρεία, τη Τράπεζα και τις ελληνικές θυγατρικές και β) Διεθνείς Δραστηριότητες, οι οποίες ενσωματώνουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες προερχόμενες από τις τράπεζες και τις τοπικές θυγατρικές οι οποίες δραστηριοποιούνται στη Βουλγαρία, Κύπρο και Λουξεμβούργο (σχετική αναφορά στη σελίδα 4).

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ 2023

1. Υιοθέτηση του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Σε συμμόρφωση με το άρθ. 17 του Ν.4706/2020 για τις εισηγμένες εταιρείες (σε ισχύ από τις 18.7.2021), που ορίζει ότι οι εισηγμένες εταιρείες θα πρέπει να υιοθετήσουν και να εφαρμόζουν κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, που έχει καταρτιστεί από φορέα εγνωσμένου κύρους, η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία (Εταιρεία, Eurobank Holdings, Holdings ή HoldCo) υιοθέτησε και εφαρμόζει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (Κώδικας).

Ο Κώδικας είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα της Eurobank Holdings (<https://www.eurobankholdings.gr/-/media/eurobank/omilos/poioi-eimaste/etairiki-diakubernisi/arxes-etairikis-diakubernisis/kodikas-etairikis-diakubernisis-2021-eng.pdf>).

Δεδομένου ότι ο Όμιλος Eurobank Holdings (ο Όμιλος) αποτελείται κυρίως από την Eurobank A.E. (Eurobank ή Τράπεζα) και τις θυγατρικές της (Όμιλος Eurobank ή Όμιλος της Τράπεζας), η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης περιγράφει το πώς εφαρμόστηκαν οι αρχές που ορίζει ο Κώδικας τόσο από τη Eurobank Holdings όσο και από την Eurobank κατά το 2023.

2. Διοικητικό Συμβούλιο⁴

2.1 Γενικά

Η HoldCo και η Τράπεζα διοικούνται από τα αντίστοιχα Διοικητικά Συμβούλια («Δ.Σ.»), τα οποία είναι συλλογικά υπεύθυνα για την μακροπρόθεσμη επιτυχία τους. Το κάθε Δ.Σ. ασκεί τις αρμοδιότητές του σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές καθώς και σύμφωνα με το καταστατικό τους και τις νόμιμες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Ο ρόλος του Δ.Σ. είναι η παροχή επιχειρηματικής καθοδήγησης στον Όμιλο, εντός ενός πλαισίου συνετών και αποτελεσματικών ελέγχων, που επιτρέπει την αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου. Το Δ.Σ. καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους του Ομίλου, διασφαλίζει ότι υπάρχουν διαθέσιμοι οι οικονομικοί και ανθρώπινοι πόροι για να επιτύχει ο Όμιλος τους στόχους του και αξιολογεί την απόδοση της διοίκησης. Το Δ.Σ. καθορίζει τις αξίες και τα πρότυπα του Ομίλου και διασφαλίζει ότι οι υποχρεώσεις προς τους μετόχους και τρίτους αναγνωρίζονται και εκπληρώνονται. Όλα τα μέλη του υποχρεούνται να ενεργούν προς το συμφέρον του Ομίλου, σύμφωνα με τα θεσμικά τους καθήκοντα.

2.2 Σύνθεση του Δ.Σ.

Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται από τις Γενικές Συνελεύσεις της HoldCo και της Τράπεζας, η οποίες καθορίζουν τον ακριβή αριθμό των μελών του Δ.Σ. και τη διάρκεια της θητείας τους, εντός των ορίων που προβλέπονται στον Νόμο και το Καταστατικό της HoldCo και της Τράπεζας, και ορίζουν επίσης τα ανεξάρτητα μη-εκτελεστικά μέλη.

Κατά το 2023:

- μετά τις συζητήσεις και τις αποφάσεις που λήφθηκαν στις συνεδριάσεις των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της 22.06.2023, 23.06.2023 και 27.06.2023 και των αποφάσεων των Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων (ΤΓΣ) των μετόχων της HoldCo και της Τράπεζας το 2023, ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. της HoldCo και της Τράπεζας αυξήθηκε σε δεκαπέντε με την εκλογή των κκ. Burkhard Eckes και John Hollows, οι οποίοι διορίστηκαν ως ανεξάρτητοι Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι. Η θητεία των ως άνω νέων μελών λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία των λοιπών

⁴ Πληροφορίες για τη σύνθεση του Δ.Σ. περιλαμβάνονται και σε σχετικό σημείωμα των ενοποιημένων καταστάσεων της HoldCo και της Eurobank αντίστοιχα.

μελών του Δ.Σ. της HoldCo και της Τράπεζας και ειδικότερα στις 23.07.2024, παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η ΤΓΣ για το έτος 2024.

- μετά την αποεπένδυση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) από την HoldCo και λαμβάνοντας υπόψη ότι η HoldCo και η Τράπεζα δεν υπόκεινται πλέον στον νόμο 3864/2010 και στα ειδικά δικαιώματα του ΤΧΣ που προβλέπονται σε αυτόν τον νόμο, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος του ΤΧΣ να ορίζει τον εκπρόσωπο του στα Συμβούλια και τις Επιτροπές του Δ.Σ. της HoldCo και της Τράπεζας, η εκπρόσωπος του ΤΧΣ κα Ευθυμία Δελη, υπέβαλε την παραίτησή της από τις προαναφερόμενες θέσεις στις 26 Οκτωβρίου 2023, με ισχύ από 7 Νοεμβρίου 2023.

- Στις 31 Οκτωβρίου 2023, ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της HoldCo και της Τράπεζας υπέβαλε την παραίτησή του από τις παραπάνω θέσεις με ισχύ από 31 Δεκεμβρίου 2023.

Σε συνέχεια των παραπάνω, το τρέχον Δ.Σ., κατά την ημερομηνία έγκρισης της παρούσας Έκθεσης του Δ.Σ., αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη εκ των οποίων τρία (3) εκτελεστικά, τρία (3) μη εκτελεστικά, επτά (7) ανεξάρτητα μη εκτελεστικά:

		Eurobank Holdings		Eurobank	
		Πρώτη εκλογή	Λήξη θητείας	Πρώτη εκλογή	Λήξη θητείας
Γεώργιος Π. Ζανιάς	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μαρ. 2019	2024	Μαρ. 2020	2024
Γεώργιος Κ. Χρυσικός	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Ιουν. 2014	2024	Μαρ. 2020	2024
Φωκίων Χ. Καραβίας	Διευθύνων Σύμβουλος	Ιουν. 2014	2024	Μαρ. 2020	2024
Σταύρος Ε. Ιωάννου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Απρ. 2015	2024	Μαρ. 2020	2024
Κωνσταντίνος Β. Βασιλείου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Ιουλ. 2018	2024	Μαρ. 2020	2024
Bradley Paul L. Martin	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Ιουν. 2014	2024	Μαρ. 2020	2024
Rajeev K. L. Kakar	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Ιουλ. 2018	2024	Μαρ. 2020	2024
Jawaid A. Mirza	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Ιουν. 2016	2024	Μαρ. 2020	2024
Αλίκη Α. Γρηγοριάδη	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Απρ. 2020	2024	Απρ. 2020	2024
Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Απρ. 2020	2024	Απρ. 2020	2024
Cinzia V. Basile	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Δεκ. 2020	2024	Δεκ. 2020	2024
Burkhard Eckes	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Ιουλ. 2023	2024	Ιουλ. 2023	2024
John Arthur Hollows	Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Ιουλ. 2023	2024	Ιουλ. 2023	2024

Τα σύντομα βιογραφικά των μελών των Δ.Σ. της HoldCo και της Τράπεζας, όπως συνοψίζονται παρακάτω, αποδεικνύουν ότι η σύνθεση του Δ.Σ. αντικατοπτρίζει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με την Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ., το επιχειρηματικό μοντέλο της HoldCo/Τράπεζας και τη στρατηγική τους.

Σημειώνεται επίσης ότι οι θέσεις που κατέχουν τα μέλη του Δ.Σ. της HoldCo και της Eurobank, σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιρειών, κατά την 31.12.2023, περιγράφονται στην Ενότητα 2.7, «Θέσεις των μελών του Δ.Σ. σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιρειών».

<p>Γεώργιος Ζανιάς Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1955</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -</p>	<p>Ο κ. Ζανιάς εντάχθηκε στη Eurobank ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου το 2019. Είναι επίσης Ομότιμος Καθηγητής Οικονομικών Επιστημών στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και μέλος του ΔΣ του IOBE.</p> <p>Στο παρελθόν ο κ. Ζανιάς έχει διατελέσει ως Υπουργός Οικονομικών (2012), Πρόεδρος του ΔΣ της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (2012-2015), Πρόεδρος του ΔΣ της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών (ΕΕΤ) (2012-2015), Μέλος του ΔΣ της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (2012-2015), Μέλος του Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου (2019-2022), Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Συμβούλων του Υπουργείου Οικονομικών (2009-2012), Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (2001-2004), Πρόεδρος και Επιστημονικός Διευθυντής του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) (1998-2001).</p> <p>Ο κ. Ζανιάς έχει επίσης διατελέσει Μέλος του ΔΣ της Ελληνικά Χρηματιστήρια (2000-2001), του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους (2009-2012), της Γενικής Τράπεζας (1996-1997), της Chirita AE (2015 –2019) και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (2010-2012), καθώς και Μέλος του Συμβουλίου Διοικητών της Black Sea Trade and Development Bank (2003-2004), Αναπληρωτής Διοικητής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (2002-2004), Μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κινητών Αξιών (2001-2002), Μέλος της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος (Μάιος 2012 – Ιούλιος 2012) Πρόεδρος του ΔΣ της Πειραιώς Real Estate AE και της PICAR AE (2017 –2019), Αντιπρόεδρος του ΔΣ της ETBA Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙΠΕ) AE (2018 – Μάρτιος 2019).</p> <p>Κατέχει PhD στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης (1983), MSc στην Αγροτική Οικονομική από το Πανεπιστήμιο του Reading (1980) και Πτυχίο στα Οικονομικά από την Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ) (1978).</p>
<p>Γεώργιος Χρυσικός Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Αποδοχών – Μέλος</p>	<p>Ο κ. Χρυσικός είναι ιδρυτής και μέλος του ΔΣ της Grivalia Management Company AE και Πρόεδρος του ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος της Grivalia Hospitality.</p>

<p>Έτος Γέννησης: 1972</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 800.000</p>	<p>Στο παρελθόν ο κ. Χρυσικός είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Μη Εκτελεστικό Μέλος στο ΔΣ της MYTILINEOS (2017-2019), Μέλος στο ΔΣ της Praktiker Hellas (2014-2019), Μέλος στο ΔΣ και Γενικός Γραμματέας στο Ελληνοβρετανικό Εμπορικό Επιμελητήριο (2014-2017), Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος στο ΔΣ και Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής της Grivalia Properties ΑΕΕΑΠ (2013-2019), Μη Εκτελεστικό Μέλος στο ΔΣ της Lamda Hellix (2013-2017), Γενικός Διευθυντής, Εκτελεστικό Μέλος στο ΔΣ και Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής της Grivalia Properties ΑΕΕΑΠ (2008), Διευθυντής Επενδύσεων και Μέλος στην Επενδυτική Επιτροπή της Grivalia Properties ΑΕΕΑΠ (2006).</p> <p>Κατέχει MBA in Corporate Finance & Strategy από το Columbia Business School, ΗΠΑ, MSc in Engineering & Construction Management από το UC Berkeley, ΗΠΑ και MEng Πολιτικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.</p>
<p><i>Φωκίων Καραβίας</i> Διευθύνων Σύμβουλος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1964</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 269.495</p>	<p>Ο κ. Καραβίας εντάχθηκε στην Eurobank το 1997 και διετέλεσε, μεταξύ άλλων, Ανώτατος Γενικός Διευθυντής Group Corporate & Investment Banking, Capital Markets & Wealth Management (2014-2015) και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής (2014-2015), Γενικός Διευθυντής και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής (2005-2013), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής και Treasurer (2002-2005) και Επικεφαλής διαπραγμάτευσης προϊόντων σταθερού εισοδήματος και παραγώγων προϊόντων (1997).</p> <p>Στο παρελθόν ο κ. Καραβίας είχε επίσης τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Treasurer στην Τέλεσις Τράπεζα Επενδύσεων (2000), Υπεύθυνος/Επικεφαλής προϊόντων σταθερού εισοδήματος και παραγώγων προϊόντων στην Ελλάδα στη Citibank Αθήνας (1994) και έχει ακόμα εργαστεί στο Market Risk Management Division της JPMorgan NY (1991).</p> <p>Κατέχει PhD in Chemical Engineering από το University of Pennsylvania, Philadelphia, ΗΠΑ, MA in Chemical Engineering από το ίδιο πανεπιστήμιο, καθώς και Δίπλωμα Χημικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Αθήνας. Έχει δημοσιεύσει αρκετά άρθρα σε θέματα που αφορούν την ακαδημαϊκή του έρευνα.</p>

<p><i>Σταύρος Ιωάννου</i> Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Group Chief Operating Officer (COO) & Διεθνείς Δραστηριότητες</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Μέλος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1961</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 133.154</p>	<p>Ο κ. Ιωάννου κατέχει πολλές άλλες θέσεις στον Όμιλο Eurobank ως μέλος του ΔΣ της Eurobank Bulgaria AD (από τον Οκτώβριο του 2015), Αντιπρόεδρος στην Eurobank Cyprus Ltd (από τον Νοέμβριο του 2022) και είναι επίσης Πρόεδρος του ΔΣ της BE-Business Exchanges SA (από τον Ιανουάριο του 2014). Στις αρμοδιότητες του εντάσσεται από το 2019 το Group Private Banking και έχει επίσης οριστεί ως υπεύθυνο μέλος ΔΣ της Eurobank Holdings και της Eurobank για τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους καθώς και για τη λειτουργία εξωτερικής ανάθεσης</p> <p>Σήμερα είναι Μη Εκτελεστικό Μέλος της Grivalia Management Company S.A. (από τον Σεπτέμβριο του 2019).</p> <p>Στο παρελθόν, ο κ. Ιωάννου είχε επίσης τις ακόλουθες σημαντικές θέσεις: Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής στην Ελληνική Ένωση Τραπεζών (2020-2022) όπου ήταν μέλος από το 2013, Αντιπρόεδρος στην Cardlink SA (2013-2015), Μέλος του ΔΣ στη Millennium Bank, αρμόδιο για το Retail, Private Banking και Business Banking (2003), Επικεφαλής της Barclays Bank PLC, υπεύθυνος για τη Λιανική Τραπεζική, την Ιδιωτική Τραπεζική και τις Λειτουργίες (1990-1997).</p> <p>Κατέχει MA Banking and Finance από το University of Wales, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά.</p>
<p><i>Κώστας Βασιλείου</i> Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Επικεφαλής Corporate & Investment Banking</p> <p>Έτος Γέννησης: 1972</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 131.626</p>	<p>Ο κ. Βασιλείου κατέχει διάφορες άλλες θέσεις στον Όμιλο Eurobank ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Επικεφαλής Group Corporate & Investment Banking της Eurobank Holdings, Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Insurance Group AE Συμμετοχών (από τον Ιανουάριο του 2021), Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Ασφαλίσεων Ζωής (από τον Δεκέμβριο του 2020) και Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Γενικών Ασφαλίσεων (από τον Δεκέμβριο του 2020).</p> <p>Στο παρελθόν ο κ. Βασιλείου είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Country Manager στη Mitsubishi UFJ Financial Group, με έδρα το Λονδίνο και με περιοχές ευθύνης την Ελλάδα, την Κύπρο και τα Βαλκάνια (2000-2005) και Senior Relationship</p>

	<p>Manager, Mitsubishi UFJ Financial Group, London (1998-2000).</p> <p>Κατέχει MBA από το Boston University, ΗΠΑ και Πτυχίο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.</p>
<p><i>Αλίκη Γρηγοριάδη</i> Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Κινδύνων – Μέλος Επιτροπή Αποδοχών – Μέλος Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Πρόεδρος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1968</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -</p>	<p>Η κα Γρηγοριάδη υπηρετεί επίσης ως Συνδεδεμένος Συνεργάτης – Σύμβουλος Επιχειρήσεων της True North Partners LLP, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο. Στο παρελθόν η κα Γρηγοριάδη είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών & Περιουσίας ΑΕ, Ελλάδα, Μη Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ, μέλος Επιτροπής Ελέγχου, μέλος Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης (Φεβρουάριος 2017 – Φεβρουάριος 2021), JPMorgan, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο, διάφορες θέσεις ως Managing Director (Φεβρουάριος 2010 – Μάιος 2015), Μέλος ΔΣ στην IBOS (Απρίλιος 2010 – Αύγουστος 2014), ABN Amro Bank, Amsterdam, Ολλανδία & Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο, διάφορες θέσεις ως Managing / Executive Director (Νοέμβριος 2001 – Δεκέμβριος 2009), Citibank NA, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο, διάφορες ανώτατες θέσεις ως Executive Director (Φεβρουάριος 1994 – Αύγουστος 2001), Clearing House Automated Payments System (CHAPS), Ηνωμένο Βασίλειο, Μέλος ΔΣ (Ιούνιος 1997 – Ιούλιος 2000).</p> <p>Κατέχει MBA από το Manchester Business School, Ηνωμένο Βασίλειο (1991-1993), περιλαμβανομένου MBA προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών από το E.J.Cox School of Management, Texas, ΗΠΑ – (1992), Πιστοποίηση Στελεχών για Blockchain for business από το University College London, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο (2019), Πιστοποίηση Στελεχών για το ηλεκτρονικό εμπόριο από το Darden School of Business, Πανεπιστήμιο της Βιρτζίνια, ΗΠΑ (2000) και BSc in Business Administration από το American College, Αθήνα (1987-1990).</p>
<p><i>Rajeev Kakar</i> Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ελέγχου – Μέλος Επιτροπή Κινδύνων – Πρόεδρος Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης - Μέλος</p>	<p>Ο κ. Kakar είναι έμπειρος διεθνής τραπεζίτης με 35 χρόνια εμπειρίας στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και υπηρετεί επίσης ως μέλος του ΔΣ πολλών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων - συμπεριλαμβανομένων των Commercial International Bank (Αίγυπτος), Gulf International Bank Group Board (Μπαχρέιν), Gulf International</p>

<p>Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Αντιπρόεδρος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1963</p> <p>Εθνικότητα: Ινδική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -</p>	<p>Bank (Σαουδική Αραβία), UTI Asset Management Company Ltd. (Ινδία), και είναι επίσης μέλος της Παγκόσμιας Συμβουλευτικής Επιτροπής στο Booth School of Business του Πανεπιστημίου του Σικάγο. Στο παρελθόν, ο κ. Kakar είχε επίσης υπηρετήσει ως μέλος του ΔΣ σε πολλά διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα/συμβούλια τραπεζών, όπως μεταξύ άλλων, ως μέλος του ΔΣ της Visa International CEEMEA (Ηνωμένο Βασίλειο 2004-2006), Πρόεδρος του ΔΣ, Fullerton Securities & Wealth Advisors (Νέο Δελχί, Ινδία 2008-2017), μέλος του ΔΣ της Fullerton India Credit Company (Ινδία 2009-2017), μέλος του Συμβουλίου Επιτρόπων της Adira Dinamika Multi Finance Tbk, θυγατρική της Bank Danamon (Ινδονησία 2010-2013) κ.λπ.</p> <p>Μεταξύ 2006-2018, ο κ. Kakar ήταν Παγκόσμιος Συνιδρυτής της Fullerton Financial Holdings (Σιγκαπούρη) - μιας εξ ολοκλήρου θυγατρικής της Temasek Holdings, Σιγκαπούρη. Σε αυτό το ρόλο, υπηρέτησε επίσης ως Παγκόσμιος Διευθύνων Σύμβουλος Καταναλωτικής Τραπεζικής της Fullerton, Περιφερειακός Διευθύνων Σύμβουλος για την Κεντρική Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική, καθώς και ως Ιδρυτής, Διευθύνων Σύμβουλος και Διευθύνων Σύμβουλος της Dunia Finance (θυγατρική της Fullerton στα ΗΑΕ). Πριν από το 2016, βρισκόταν στη Citibank για 20 χρόνια και εργαζόταν σε διάφορες χώρες και κατείχε διάφορες ανώτερες διευθυντικές θέσεις, συμπεριλαμβανομένης της πιο πρόσφατης αποστολής του στη Citibank όπου υπηρέτησε ως Περιφερειακός Διευθύνων Σύμβουλος και Διευθύνων Σύμβουλος για τη Citibank-Τουρκία, Μέση Ανατολή και Αφρική μέχρι τον Ιανουάριο του 2006.</p> <p>Κατέχει MBA, Finance & Marketing από το Indian Institute of Management, Ahmedabad, Ινδία, (1985-1987) και Bachelor of Technology, Μηχανολόγος Μηχανικός από το Indian Institute of Technology, Ινδία, (1980-1985).</p>
<p><i>Bradley Paul Martin</i> Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Κινδύνων – Μέλος Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης – Αντιπρόεδρος</p>	<p>Ο κ. Martin είναι επίσης Αντιπρόεδρος Στρατηγικών Επενδύσεων στη Fairfax Financial Holdings, όπου εργάζεται σε ανώτατο επίπεδο από το 1998.</p> <p>Στο παρελθόν ο κ. Martin είχε τους ακόλουθους ρόλους: Μέλος στο ΔΣ της Bank of Ireland (2013-2017), Επικεφαλής λειτουργιών (Chief Operating Officer) στη Fairfax Financial Holdings (2006-2012) και Συνεργάτης στο δικηγορικό γραφείο Torys LLP (πριν το 1998).</p>

<p>Έτος Γέννησης: 1959</p> <p>Εθνικότητα: Καναδική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 122.500</p>	<p>Κατέχει BA από το Harvard University, ΗΠΑ και LLB από το University of Toronto, Καναδάς.</p>
<p><i>Jawaid Mirza</i> Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ελέγχου – Πρόεδρος Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης – Μέλος Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Μέλος Επιτροπή Αποδοχών - Αντιπρόεδρος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1958</p> <p>Εθνικότητα: Καναδική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -</p>	<p>Ο κ. Mirza είναι ένας ισχυρός υποστηρικτής και επαγγελματίας της διεθνούς εταιρικής διακυβέρνησης και φέρνει μαζί του πάνω από 35 χρόνια διαφοροποιημένης εμπειρίας και ένα σταθερό ιστορικό σε όλες τις πτυχές της χρηματοοικονομικής διαχείρισης και διαχείρισης κινδύνων, της τεχνολογίας, των συγχωνεύσεων και εξαγορών, των επιχειρηματικών ανακατατάξεων και της διαχείρισης λειτουργίας.</p> <p>Στο παρελθόν, ο κ. Mirza ήταν επίσης επικεφαλής διευθυντής στην Commercial International Bank of Egypt, καθώς και Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Διευθυντής στην South Africa Bank of Athens (Γιοχάνεσμπουργκ). Υπηρέτησε επίσης στην Commercial Bank of Egypt (CIB) ως Διευθύνων Σύμβουλος & Διευθύνων Σύμβουλος της Consumer Banking και του Group COO. Όλα αυτά τα χρόνια, ο κ. Mirza έχει εργαστεί με παγκόσμιους οργανισμούς όπως η Citibank και η ABN AMRO Bank Ltd, όπου κατείχε αρκετές ανώτερες θέσεις ως CFO European Region, Διευθύνων Σύμβουλος και COO στο Global Private Banking, Asset Management and New Growth Markets, Chief Financial Officer για την περιοχή της Ασίας, συμπεριλαμβανομένης της Αυστραλίας/Νέας Ζηλανδίας και της Μέσης Ανατολής. Ο κ. Mirza διηύθυνε αρκετές μελέτες δέουσας επιμέλειας για την απόκτηση τραπεζών στην Ευρώπη, την Ασία και τη Λατινική Αμερική. Ο κ. Mirza ήταν επίσης μέλος του Ανώτατου Εκτελεστικού Ομίλου (TEG) της ABN AMRO Bank καθώς και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Group Finance και Group COO.</p> <p>Ο κ. Mirza υπηρετεί επίσης ως Μη Εκτελεστικός Ανεξάρτητος Διευθυντής της AGT Food & Ingredients (Καναδάς), IDRF (Καναδάς).</p> <p>Ο κ. Mirza έχει παρακολουθήσει διάφορα μαθήματα διαχείρισης επιχειρήσεων από αξιόπιστα ιδρύματα όπως το Queens Business School, το Wharton Business School, το Stanford Graduate School of Business και είναι επίσης μέλος του Institute of Corporate Directors, Καναδάς.</p>

<p><i>Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου</i> Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης – Πρόεδρος Επιτροπή Ελέγχου – Αντιπρόεδρος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1958</p> <p>Εθνικότητα: Κυπριακή</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -</p>	<p>Η κα Ρουβιθά Πάνου είναι Ανεξάρτητη Μη-Εκτελεστική Σύμβουλος της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων ΚΕΔΙΠΕΣ όπου διατελεί Μέλος των Επιτροπών Ελέγχου και Κινδύνων του ΔΣ. Είναι Μέλος ΔΣ (Board of Trustees) του Stelios Philanthropic Foundation Ηνωμένου Βασιλείου, Μέλος του Συμβουλευτικού Σώματος της Σχολής Οικονομικών & Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κύπρου, Μέλος της κριτικής επιτροπής του British High Commission UK Study Awards, Μέλος της Διεθνούς Συμβουλευτικής Επιτροπής του Δικτύου Παγκόσμιου Ελληνισμού ΚΟΜΒΟΣ.</p> <p>Στο παρελθόν, η κα Ρουβιθά Πάνου είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Πρόεδρος ΔΣ της Cyta (του κορυφαίου παρόχου ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Κύπρο) για δύο συνεχόμενες θητείες (Ιούλιος 2016-Ιούλιος 2021), Πρόεδρος Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων Cyta (Ιανουάριος 2019-Ιούλιος 2021), Μέλος ΔΣ της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (Μάιος 2020-Ιούλιος 2021) και της κυπριακής δημόσιας εταιρείας Τσιμεντοποιία Βασιλικού όπου ήταν Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου ΔΣ (Φεβρουάριος 2012-Οκτώβριος 2014). Διετέλεσε Ανεξάρτητο Μη-Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ θυγατρικών του Ομίλου Alpha Bank (Alpha Bank Ρουμανίας, Alpha Bank Κύπρου, Alpha Leasing στην Ελλάδα) όπου ήταν Πρόεδρος/Μέλος των Επιτροπών ΔΣ Ελέγχου, Κινδύνων και Αμοιβών (Νοέμβριος 2014-Απρίλιος 2020). Η κ. Ρουβιθά Πάνου ήταν Πρόεδρος ΔΣ της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως μετά την ιδιωτικοποίηση της Τράπεζας (Σεπτέμβριος 2008-Απρίλιος 2014). Εργάστηκε στον Όμιλο Λαϊκής (HSBC associate bank) (Οκτώβριος 1991-Νοέμβριος 2006) όπου ήταν, μεταξύ άλλων, Γενική Διευθύντρια Ομίλου (Ιανουάριος 2000-Νοέμβριος 2006) και Διευθύνουσα Σύμβουλος της Λαϊκής Τράπεζας Ελλάς ΑΕ (Απρίλιος 2002-Νοέμβριος 2006), υπηρετώντας παράλληλα ως Μέλος στα ΔΣ του Ομίλου Λαϊκής στην Κύπρο και των τραπεζικών θυγατρικών της στην Ελλάδα και Αυστραλία. Διετέλεσε ανώτερο διευθυντικό στέλεχος σε συμβουλευτικές εταιρείες στον τομέα παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με έδρα τη Βοστώνη των ΗΠΑ (Ιούνιος 1984-Σεπτέμβριος 1991).</p> <p>Αποφοίτησε από το London School of Economics, Ηνωμένου Βασιλείου (B.Sc. Economics, Metcalfe Scholar), με μεταπτυχιακές σπουδές στο University of Cambridge, Ηνωμένου Βασιλείου (M.Phil.</p>
---	--

	Economics) και στο Massachusetts Institute of Technology, ΗΠΑ (Master of Science in Management, Fulbright Scholar).
<p><i>Cinzia Basile</i> Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Κινδύνων – Αντιπρόεδρος Επιτροπή Αποδοχών – Πρόεδρος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1971</p> <p>Εθνικότητα: Ιταλική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -</p>	<p>Στο παρελθόν η κα Basile είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: συνέστησε και διηύθυνε στην Credit Suisse τις εργασίες διαχείρισης επενδύσεων πολλαπλών περιουσιακών στοιχείων της Credit Suisse AG Investment Bank (Custom Markets) στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο, Μη Εκτελεστικό Μέλος του ΔΣ και Πρόεδρος της Επιτροπής Λειτουργίας και Διαχείρισης Κινδύνων της Credit Suisse Custom Markets, μίας εταιρείας διαχείρισης υποστηριζόμενης από την Credit Suisse, με έδρα στο Λουξεμβούργο (Αύγουστος 2011 – Αύγουστος 2017), Μη Εκτελεστικό Μέλος του ΔΣ και Πρόεδρος της Επιτροπής Λειτουργίας της Custom Markets plc και της Custom Markets QIAF, εταιρειών διαχείρισης υποστηριζόμενων από την Credit Suisse, με έδρα στην Ιρλανδία (Αύγουστος 2011 – Αύγουστος 2017), Μη Εκτελεστικό Μέλος του ΔΣ και Πρόεδρος της Επιτροπής Λειτουργίας και Κινδύνων της Custom Markets QIAF, θυγατρικής της Credit Suisse, με έδρα στην Ιρλανδία (Αύγουστος 2011 – Αύγουστος 2017).</p> <p>Κατέχει Juris Doctor Degree από το University of Rome “La Sapienza”, Ιταλία της έχει απονεμηθεί Thesis Scholarship (derivative instruments), από το London School of Economics, Ηνωμένο Βασίλειο.</p>
<p><i>John Arthur Hollows</i> Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Κινδύνων – Μέλος Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Μέλος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1956</p> <p>Εθνικότητα: Βρετανική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -</p>	<p>Ο κ. Hollows υπηρέτησε για 26 χρόνια στον Όμιλο KBC ως Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου στην KBC Bank και την KBC Insurance (2009-2022), Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου KBC (2009-2022), Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου στη Československá obchodní banka, a. s. (ČSOB) και CEO (2014-2022), Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου στο KBC Group N.V., Group Chief Risk Officer (2010-2014), CEO, Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και Ρωσία (2009-2010), Senior General Manager, Banking, Central Europe Business Unit, Όμιλος KBC, Βρυξέλλες (2006-2009), CEO της Kereskedelmi es Hitelbank Rt., Ουγγαρία (2003-2006), Γενικός Διευθυντής, Asia Pacific στην KBC Bank N.V. (1999- 2003), Γενικός Διευθυντής, Κατάστημα Σαγκάης στην KBC Bank N.V. (1997-1999) και Commercial Banking Head, Κατάστημα Χονγκ Κονγκ στην Kredietbank N.V. (1996).</p>

	<p>Στο παρελθόν ο κ. Hollows υπηρέτησε στην Barclays Bank PLC ως Chief Manager, Κατάστημα Ταϊπέι, (1991-1995), Head of International Trade Services, Λονδίνο (1989-1991), Manager, Export Finance Department, Λονδίνο (1986-1989), Corporate Manager, Κατάστημα Γουότφορντ, (1984-1986), Assistant Manager, Cost Control Unit, General Manager's Office (1982-1984) και Πτυχιούχος ασκούμενος (1978-1982). Έχει διατελέσει επίσης ως Πρόεδρος του European Council of Commerce and Trade (1994-1995) και Αναπληρωτής πρόεδρος του British Exporters Association (1989-1991).</p> <p>Είναι κάτοχος Master of Arts, Sidney Sussex College, Cambridge (νομικά και οικονομικά).</p>
<p><i>Burkhard Eckes</i> Ανεξάρτητος Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ελέγχου – Αντιπρόεδρος Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης – Μέλος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1960</p> <p>Εθνικότητα: Γερμανική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -</p>	<p>Ο κ. Eckes υπηρέτησε για περισσότερα από 30 χρόνια στην PwC ως Senior Advisor, PwC Γερμανίας και EMEA (Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Αφρική) (2022 - 2023), Global Banking and Capital Markets (BCM), ESG Leader και μέλος της Global Financial Services (FS) ESG Leadership Team (2019 - 2022), υπεύθυνος για τις δραστηριότητες του τομέα BCM σε συμβουλευτική σε θέματα ESG σε παγκόσμιο επίπεδο, Leader και μέλος της EMEA FS Leadership Team (2017 - 2022), υπεύθυνος για τις σχέσεις του τομέα BCM, τα έργα και τη στρατηγική στη συμβουλευτική και υπηρεσίες διασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης και εφαρμογής τραπεζικών στρατηγικών, επιχειρηματικών μοντέλων, εποπτικών και κανονιστικών απαιτήσεων και πρακτικών, διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων, βέλτιστων πρακτικών λογιστικής και αναφοράς, ESG, αναδιάρθρωσης τραπεζών και συμβουλών τραπεζικού μετασχηματισμού, Μέλος της Global BCM Leadership Team. 2009 - 2022), Μέλος της German BCM Leader και μέλος της German FS Leadership Team (2009-2018), υπεύθυνος για υπηρεσίες συμβουλευτικής και διασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων ανθρωπίνου δυναμικού, ανάπτυξης προσωπικού και τακτικών ελέγχων μεγάλων γερμανικών τραπεζών, Πρόεδρος του Global Banking International Accounting Group (2002 - 2023) και Partner (1996 - 2022).</p> <p>Στο παρελθόν ο κ. Eckes έχει διατελέσει πρόεδρος της Πρόεδρος της Banks Working Party of Accountancy Europe (πρώην FEE – Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Λογιστών) (2015-2022), Πρόεδρος της Banking Committee (Bankenfachausschuss – BFA) του German Institute of Public Auditors (Institut der Wirtschaftsprüfer – IDW) (2017-2022) και μέλος της</p>

	<p>BFA (2008-2022), Μέλος του European Parliamentary Financial Services Forum – EPFSF (2012-2023) και Μέλος της Steering Committee Sustainability της IDW (2020-2022).</p> <p>Είναι κάτοχος MBA από το Πανεπιστήμιο του Saarland, Saarbrücken (1986) και Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής (German Wirtschaftsprüfer) (1996).</p>
--	---

Το σύντομο βιογραφικό του Γραμματέα των Δ.Σ. είναι το ακόλουθο:

<p><i>Ιωάννης Χαδόλιας</i> Γραμματέας ΔΣ, Επικεφαλής Group Company Secretariat</p> <p>Γραμματέας στις Επιτροπές του Δ.Σ. : Επιτροπή Αποδοχών Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού</p> <p>Έτος Γέννησης: 1970</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 10.000</p>	<p>Ο κ. Χαδόλιας είναι υπεύθυνος να παρέχει αποτελεσματική γραμματειακή υποστήριξη στα ΔΣ και στις Επιτροπές του ΔΣ της Eurobank και της Eurobank Holdings καθώς και στις σημαντικότερες Διοικητικές Επιτροπές αυτών όπως και να διασφαλίζει την ακεραιότητα του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης των εν λόγω εταιρειών.</p> <p>Ο κ. Χαδόλιας έχει υπηρετήσει στον Όμιλο Eurobank από τις θέσεις του Αναπληρωτή Εταιρικού Γραμματέα (Σεπτέμβριος 2016 – Ιανουάριος 2021), του Επικεφαλής της Διεύθυνσης Group Corporate Governance (Σεπτέμβριος 2009 – Αύγουστος 2016) και Subsidiaries Control and Compliance Manager (Δεκέμβριος 2006 – Σεπτέμβριος 2009).</p> <p>Κατέχει Master of Science (MSc) in Project Analysis, Finance and Investment από το University of York, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Οικονομικής Επιστήμης από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ) καθώς και πολλές πιστοποιήσεις επαγγελματικών προσόντων.</p>
---	---

Στο καταστατικό της HoldCo και της Eurobank δεν προβλέπονται περιορισμοί στην επανεκλογή και παύση των μελών του Δ.Σ.. Σε κάθε περίπτωση ελλειπόντων μελών, το Δ.Σ. δικαιούται να συνεχίσει τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της HoldCo και της Eurobank, χωρίς να προβεί σε αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών υπό την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των απομενόντων μελών υπερβαίνει το ήμισυ των μελών όπως είχαν πριν την επέλευση των γεγονότων απώλειας της ιδιότητάς τους και πάντως δεν είναι μικρότερος των τριών (3).

Σύμφωνα με το καταστατικό της HoldCo και της Eurobank, σε συμμόρφωση με τον Ν. 4548/2018, το Δ.Σ. αποτελείται από τρία (3) έως δεκαπέντε (15) μέλη. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4706/2020 για την εταιρική διακυβέρνηση τα Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη διορίζονται από τη

Γενική Συνέλευση και πρέπει να αποτελούν τουλάχιστον ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού μελών του Δ.Σ. (στρογγυλοποιημένος στον πλησιέστερο ακέραιο), και σε κάθε περίπτωση, όχι λιγότερο από δύο (2).

Για το 2023, η Επιτροπές Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της HoldCo και της Eurobank στις συνεδριάσεις τους στις 30.05.2023 και 12.12.2023 εξέτασαν τα κριτήρια ανεξαρτησίας που ορίζονται στις διατάξεις του Ν. 4706/2020, τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2005/162/EC και τις Κοινές κατευθυντήριες γραμμές ESMA και EBA σχετικά με την «Αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις» (EBA/GL/2021/06). Οι Επιτροπές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι τα επτά Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη συνεχίζουν να πληρούν τα σχετικά κριτήρια ανεξαρτησίας.

2.3 ΤΧΣ και Τριμερής Συμφωνία Πλαισίου Συνεργασίας (TRFA)

Μετά την πλήρη διάθεση των μετοχών που κατείχε το ΤΧΣ στην HoldCo στις 9.10.2023, η HoldCo και η Eurobank, δεν υπόκεινται πλέον στον νόμο 3864/2010 και στα ειδικά δικαιώματα του ΤΧΣ που προβλέπονται στον εν λόγω νόμο, ούτε στις διατάξεις της Τριμερούς Συμφωνίας Πλαισίου Συνεργασίας (TRFA).

2.4 Καταμερισμός αρμοδιοτήτων

Υφίσταται σαφής διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων σε ανώτατο επίπεδο διοίκησης της HoldCo και της Τράπεζας διαχωρίζοντας τις λειτουργίες διακυβέρνησης που επιβλέπονται από τον Πρόεδρο και της καθημερινής διαχείρισης και ελέγχου των δραστηριοτήτων της HoldCo και της Τράπεζας, που αποδίδεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους. Συγκεκριμένα, οι ρόλοι του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου ασκούνται από διαφορετικά άτομα.

Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας είναι Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος και δεν υπηρετεί ταυτόχρονα ως Πρόεδρος ούτε της Επιτροπής Κινδύνων ούτε της Επιτροπής Ελέγχου. Ο Πρόεδρος, ο οποίος εκλέγεται από όλα τα μέλη του Δ.Σ., συμπεριλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Μη Εκτελεστικών, σύμφωνα με τον Ν. 4548/2018 και το Καταστατικό, προεδρεύει του Δ.Σ. και είναι υπεύθυνος για τη συνολική αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία και οργάνωση των συνεδριάσεών του.

Ο Πρόεδρος είναι υπεύθυνος να:

- οργανώνει και συντονίζει τις εργασίες του Δ.Σ
- καθορίζει την ημερήσια διάταξη του Δ.Σ. και να διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής χρόνος για τη συζήτηση όλων των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, ιδίως των στρατηγικών θεμάτων
- προωθεί μια κουλτούρα ανοιχτόμυαλης σκέψης και εποικοδομητικού διαλόγου
- διευκολύνει και προωθεί τη δημιουργία καλών και εποικοδομητικών σχέσεων μεταξύ των μελών του ΔΣ και την αποτελεσματική συμβολή όλων των μη εκτελεστικών μελών
- διασφαλίζει ότι οι Σύμβουλοι λαμβάνουν ακριβείς, έγκαιρες και σαφείς πληροφορίες και ότι ικανοποιούνται οι αναπτυξιακές τους ανάγκες, με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. ως ομάδας
- διασφαλίζει συνεχή και σαφή επικοινωνία με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, της ΤΤΕ, του ΤΧΣ και άλλων δημόσιων αρχών
- διασφαλίζει ότι το Δ.Σ. στο σύνολό του έχει ικανοποιητική κατανόηση των θέσεων των μετόχων
- διασφαλίζει αποτελεσματική επικοινωνία με όλους τους μετόχους καθώς και δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων τους και ανάπτυξη εποικοδομητικού διαλόγου μαζί τους προκειμένου να κατανοηθούν οι θέσεις τους

• συνεργάζεται στενά με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Εταιρικό Γραμματέα για την προετοιμασία του ΔΣ και την πλήρη ενημέρωση των μελών του.

Το Δ.Σ. έχει επίσης εκλέξει έναν Αντιπρόεδρο. Ο Αντιπρόεδρος που είναι Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος, υποστηρίζει τον Πρόεδρο και ενεργεί ως σύνδεσμος μεταξύ του Προέδρου και των μελών του Δ.Σ.

Σημειώνεται ότι το ΔΣ δεν έχει ορίσει Ανώτερο Ανεξάρτητο Μέλος (Senior Independent Director).

Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της HoldCo/Τράπεζας είναι υπεύθυνος και διαχειρίζεται την ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικής σύμφωνα με το όραμα του Ομίλου. Ο ρόλος του περιλαμβάνει την καθοδήγηση του οργανισμού προς την υλοποίηση των στόχων και των σκοπών του.

Εκτελεστικοί Σύμβουλοι

Οι Εκτελεστικοί Σύμβουλοι της HoldCo/Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων του Διευθύνοντος Συμβούλου και των Αναπληρωτών Διευθυνόντων Συμβούλων, είναι υπεύθυνοι για την καθημερινή διαχείριση και επίβλεψη του Ομίλου, καθώς και για την εφαρμογή της στρατηγικής του, όπως ορίζεται από το Δ.Σ. Επιπλέον, έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

- να διαβουλεύονται τακτικά με τους μη εκτελεστικούς συμβούλους για να αξιολογήσουν την καταλληλότητα της στρατηγικής που εφαρμόζεται,
- να παρέχουν ενημερώσεις στο Δ.Σ. (σε συνεργασία με τα άλλα ανώτερα διευθυντικά στελέχη της HoldCo/Τράπεζας) σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς και οποιεσδήποτε άλλες εξελίξεις που επηρεάζουν την HoldCo/Τράπεζα και
- να ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση το Δ.Σ., είτε από κοινού είτε χωριστά εγγράφως, υποβάλλοντας έκθεση με τις εκτιμήσεις και τις προτάσεις τους, για καταστάσεις κρίσεων ή κινδύνων που αναμένεται να επηρεάσουν την οικονομική κατάσταση της HoldCo/Τράπεζας.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος και οι Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι της HoldCo/Τράπεζας ασκούν τα καθήκοντά τους όπως αυτά ορίζονται αντίστοιχα στα Εγχειρίδια Εσωτερικού Ελέγχου και Διακυβέρνησης της HoldCo και της Τράπεζας (IGCM) που εγκρίνονται από το αντίστοιχο Διοικητικό Συμβούλιο της HoldCo/Τράπεζας. Τα IGCM της HoldCo και της Τράπεζας που πληρούν τις νομικές και ρυθμιστικές απαιτήσεις για θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, περιγράφουν το συνολικό πλαίσιο μέσω του οποίου διευθύνονται και ελέγχονται η HoldCo και η Τράπεζα.

Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι

Οι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για την προώθηση και διαφύλαξη των συμφερόντων της HoldCo και της Τράπεζας. Επιπλέον, έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

- παρακολούθηση και αξιολόγηση της στρατηγικής και της εκτέλεσής της, παράλληλα με την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων,
- εξασφάλιση αποτελεσματικής εποπτείας των εκτελεστικών μελών, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και της αξιολόγησης της απόδοσής τους,
- την εξέταση και την παροχή σχολίων σχετικά με τις προτάσεις που υποβάλλονται από τους Εκτελεστικούς Συμβούλους με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες,
- την έγκριση, την αναθεώρηση και την επίβλεψη της εφαρμογής της πολιτικής αποδοχών σε επίπεδο Ομίλου.

Οι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι έχουν την εξουσία να ζητήσουν, σύμφωνα με τις καθιερωμένες εσωτερικές διαδικασίες της HoldCo/Τράπεζας, να συνεργαστούν με τα στελέχη της ανώτατης διοίκησης της εταιρείας. Αυτό μπορεί να διευκολυνθεί μέσω τακτικών παρουσιάσεων που πραγματοποιούν οι προϊστάμενοι τμημάτων και υπηρεσιών.

Οι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι συνέρχονται τουλάχιστον ετησίως ή όταν κρίνεται σκόπιμο χωρίς την παρουσία των Εκτελεστικών Συμβούλων προκειμένου να αξιολογηθεί η επίδοση των τελευταίων. Στις συνεδριάσεις αυτές οι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι δεν ενεργούν ως de facto όργανο ή ως επιτροπή του Δ.Σ. Το 2023, οι μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι της HoldCo/Τράπεζας συνεδρίασαν στις 26.1.2023.

Η HoldCo και η Τράπεζα ενθαρρύνουν τους μη Εκτελεστικούς Συμβούλους να μεριμνούν για την ενημέρωσή τους σχετικά με όλα τα θέματα με τα οποία ασχολείται το αντίστοιχο Δ.Σ.

Οι Ανεξάρτητοι Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι έχουν καθήκον να υποβάλλουν, καθένας από αυτούς ή από κοινού, στην Τακτική ή Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, δικές τους εκθέσεις πλην εκείνων του Δ.Σ.

2.5 Λειτουργία του Δ.Σ.

Η λειτουργία του Δ.Σ., συμπεριλαμβανομένων των πρωτοκόλλων συνεδριάσεων, των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και των διαδικαστικών κατευθυντήριων γραμμών, περιγράφεται στο Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου Διακυβέρνησης της HoldCo/Τράπεζας (IGCM). Αυτό το εγχειρίδιο έχει εγκριθεί από το αντίστοιχο Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας και έχει διαμορφωθεί έτσι ώστε να συμμορφώνεται με νομικά και ρυθμιστικά πρότυπα σχετικά με θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, επιπλέον της εξέτασης των σχετικών διατάξεων του Καταστατικού της HoldCo/Τράπεζας.

Συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Το Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικά κάθε τρίμηνο και σε ad hoc βάση, όποτε το απαιτούν ο νόμος ή οι ανάγκες της HoldCo και της Τράπεζας. Για κάθε ημερολογιακό έτος και εντός του 3ου τριμήνου του προηγούμενου έτους, το Δ.Σ. εγκρίνει ένα ετήσιο ημερολόγιο συνεδριάσεων του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. και ένα ετήσιο σχέδιο δράσης. Αυτό το πλάνο αναθεωρείται ανάλογα, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή, ολοκληρωμένη και έγκαιρη εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του, καθώς και η ενδελεχής εξέταση όλων των θεμάτων που απαιτούν λήψη αποφάσεων. Όλες οι ενημερώσεις/τροποποιήσεις του εγκεκριμένου ετήσιου ημερολογίου του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. κοινοποιούνται έγκαιρα στα μέλη του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. ώστε να κάνουν τον απαραίτητο προγραμματισμό.

Οι συνεδριάσεις του Δ.Σ. πραγματοποιούνται με ειδοποίηση τουλάχιστον δύο (2) εργάσιμων ημερών ή τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμων ημερών, εάν μια συνεδρίαση πραγματοποιείται εκτός της έδρας της HoldCo/Τράπεζας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Εταιρικού Νόμου 4548/2018. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, διαφορετικά η απόφαση λαμβάνεται μόνο όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Δ.Σ. και κανείς δεν έχει αντίρρηση για τη σύγκληση της συνεδρίασης και τη λήψη αποφάσεων. Οι υποβολές του υποστηρικτικού υλικού Δ.Σ. κυκλοφορούν κανονικά μαζί με την ημερήσια διάταξη.

Παροχή πληροφοριών

Το ΔΣ αξιοποιεί τεχνολογικά εργαλεία με τις απαραίτητες προδιαγραφές ασφαλείας για την πληροφόρηση σε πραγματικό χρόνο και για τη διευκόλυνση της σύνδεσης και ενημέρωσης των μελών.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα στελέχη της ανώτερης διοίκησης διασφαλίζουν ότι κάθε πληροφορία απαραίτητη για την άσκηση των καθηκόντων των μελών του Δ.Σ. είναι στη διάθεσή τους ανά πάσα στιγμή.

Απαρτία στις συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Το Δ.Σ. θεωρείται ότι βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται τουλάχιστον τα μισά συν ένα μέλη του. Ο αριθμός των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών (3), μην υπολογίζοντας οποιοδήποτε κλάσμα που προκύπτει κατά τον καθορισμό της απαρτίας. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των Συμβούλων που είναι παρόντες ή αντιπροσωπεύονται. Σε περίπτωση ισοψηφίας, ο Πρόεδρος του ΔΣ δεν έχει καθοριστική ψήφο.

Αποφάσεις Δ.Σ και πρακτικά

Οι αποφάσεις λαμβάνονται μετά από συζητήσεις που εξαντλούν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης προς ικανοποίηση όλων των παρόντων μελών. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Δ.Σ. τηρούνται από τον Γραμματέα του Δ.Σ., εγκρίνονται σε επόμενες συνεδριάσεις του Δ.Σ. και υπογράφονται από όλα τα παρόντα μέλη. Τέλος, η σύνταξη και υπογραφή των πρακτικών από όλα τα μέλη του Δ.Σ. ή τους εκπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του Δ.Σ., ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Εταιρικός Γραμματέας

Τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας υποστηρίζονται από έναν ικανό, καταρτισμένο και έμπειρο Εταιρικό Γραμματέα, προκειμένου να συμμορφώνονται με τις εσωτερικές διαδικασίες και πολιτικές, τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς και να λειτουργούν αποτελεσματικά και αποδοτικά. Ο Εταιρικός Γραμματέας της HoldCo/Τράπεζας είναι ανώτατο στέλεχος της διοίκησης που διορίζεται ή παύεται από το Δ.Σ. με πρόταση του Προέδρου.

Ο Εταιρικός Γραμματέας είναι επικεφαλής της Εταιρικής Γραμματείας του Ομίλου που είναι τμήμα της Τράπεζας. Σε συνεργασία με τον Πρόεδρο, ο Γραμματέας της Εταιρείας έχει διάφορες αρμοδιότητες, μεταξύ των οποίων:

- εξασφάλιση άμεσης, διαφανούς και ολοκληρωμένης επικοινωνίας με το Δ.Σ. και τις Επιτροπές του Δ.Σ.,
- διαχείριση της ένταξης νέων μελών στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές του Δ.Σ.,
- διοργάνωση των Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων,
- διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ των μετόχων και του Δ.Σ.
- διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ του Δ.Σ. και της ανώτατης διοίκησης.

Επιπλέον, ο Εταιρικός Γραμματέας έχει καθήκον να συμβουλεύει το Δ.Σ. μέσω του Προέδρου για όλα τα θέματα διακυβέρνησης και να διασφαλίζει ότι τηρούνται οι διαδικασίες του Δ.Σ.

Όλα τα μέλη θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στις συμβουλές και τις υπηρεσίες του Εταιρικού Γραμματέα, ο οποίος είναι υπεύθυνος να διευκολύνει την εισαγωγή τους στο Δ.Σ. και να τους βοηθάει στην επαγγελματική τους εξέλιξη.

2.6 Συμμετοχή μελών Δ.Σ. στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές Δ.Σ.

Σύμφωνα με την «Πολιτική Συμμετοχής στο Δ.Σ. και τις Επιτροπές του Δ.Σ.» της HoldCo και της Τράπεζας, τα μέλη του Δ.Σ. αναμένεται να συμμετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. στις οποίες έχουν διοριστεί.

Γίνεται αποδεκτό, ωστόσο, ότι τα μέλη του Δ.Σ. ενδέχεται να μην μπορούν να συμμετέχουν σε ορισμένες συνεδριάσεις λόγω σύγκρουσης με άλλες δεσμεύσεις ή λόγω άλλων απρόβλεπτων περιστάσεων. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να επιτυγχάνεται υποχρεωτική ελάχιστη συμμετοχή τουλάχιστον 85% για κάθε μέλος σε κάθε ημερολογιακό έτος. Σε ατομικό επίπεδο τα μέλη μπορούν να μην παρευρεθούν στο 15% των συνεδριάσεων μόνο εάν παρέχεται έγκυρη δικαιολογία.

Επιπλέον, σύμφωνα με τον Ν. 4706/2020, σε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας μέλους του Δ.Σ. σε δύο (2) τουλάχιστον διαδοχικές συνεδριάσεις του Δ.Σ., το μέλος αυτό θεωρείται παραιτηθέν. Η

παραίτηση αυτή διαπιστώνεται με απόφαση του Δ.Σ., το οποίο και αντικαθιστά το μέλος, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει ο Νόμος.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της HoldCo και της Τράπεζας εξέτασε τη συμμετοχή των Μελών στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές του Δ.Σ. στις 30.05.2023 και στις 12.12.2023. Επιπλέον, κατά το 2023, ο μέσος όρος συμμετοχής των Συμβούλων στα Δ.Σ της της HoldCo και της Τράπεζας ήταν ο εξής:

<u>Εταιρεία</u>	<u>Συνεδριάσεις</u>		<u>Μέσος όρος συμμετοχής Συμβούλων (σε ποσοστά)</u>	
	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
HoldCo	24	20	96.4%	99.6%
Τράπεζα	23	21	96.3%	98%

Κατά το 2023, σε ατομικό επίπεδο, η συμμετοχή όλων των Μελών στο Δ.Σ. (με εξαίρεση τον κ. Ανδρέα Αθανασόπουλο) ξεπέρασε το όριο του 85%. Ωστόσο, ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος παρείχε πληρεξούσια εκπροσώπησης, για τη συμμετοχή του στο ΔΣ (21 από τις 24 συνεδριάσεις) με αποτέλεσμα τη συνολική συμμετοχή (φυσική και με εκπροσώπηση) στο 100%.

Ειδικότερα, τα ποσοστά συμμετοχής των Συμβούλων στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. το 2023 ήταν τα ακόλουθα:

	Eurobank Holdings ΔΣ			Eurobank ΔΣ		
	Δικαίωμα Συμμετοχής	Αυτοπρόσωπη Συμμετοχή (# και %)		Δικαίωμα Συμμετοχής	Αυτοπρόσωπη Συμμετοχή (# και %)	
Γεώργιος Ζανιάς, <i>Πρόεδρος, Μη εκτελεστικός Σύμβουλος</i>	24	24	100%	23	23	100%
Γεώργιος Χρυσικός, <i>Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</i>	24	22	92%	23	21	91%
Φωκίων Καραβίας, <i>Διευθύνων Σύμβουλος</i>	24	24	100%	23	23	100%
Σταύρος Ιωάννου, <i>Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος</i>	24	24	100%	23	23	100%
Κωνσταντίνος Βασιλείου, <i>Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος</i>	24	24	100%	23	23	100%
Ανδρέας Αθανασόπουλος, <i>Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος¹</i>	24	21	88%	23	19	83%
Bradley Paul Martin, <i>Μη εκτελεστικός Σύμβουλος</i>	24	22	92%	23	23	100%
Rajeev Kakar, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>	24	23	96%	23	23	100%
Jawaid Mirza, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>	24	24	100%	23	23	100%
Αλίκη Γρηγοριάδη, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>	24	24	100%	23	23	100%
Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>	24	23	96%	23	22	96%
Cinzia Basile, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>	24	23	96%	23	23	100%
Burkhard Eckes, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος²</i>	13	13	100%	13	11	85%
John Arthur Hollows, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος²</i>	13	11	85%	13	11	85%
Ευθυμία Π. Δελή, <i>Μη εκτελεστικός Σύμβουλος, Εκπρόσωπος του ΤΧΣ³</i>	20	20	100%	19	18	95%

¹ Ο κύριος Ανδρέας Αθανασόπουλος παραιτήθηκε στις 31.12.2023.

² Ο κύριος Burkhard Eckes και ο κύριος John Arthur Hollows διορίστηκαν ως μέλη του Δ.Σ. στις 20.7.2023.

³ Η κυρία Ευθυμία Δελή παραιτήθηκε στις 7.11.2023

Ο μέσος όρος των ποσοστών συμμετοχής των Συμβούλων στις Επιτροπές του Δ.Σ. της HoldCo και της Eurobank, μαζί με τα επιμέρους (σε ατομικό επίπεδο) ποσοστά συμμετοχής ανά Επιτροπή Δ.Σ., παρουσιάζονται χωριστά, στην υποενότητα της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που αναφέρεται στην κάθε Επιτροπή του Δ.Σ.

2.7 Θέσεις των μελών του Δ.Σ. σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιρειών

Οι θέσεις των μελών του Δ.Σ. σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιρειών (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων προς εταιρείες και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς) κοινοποιούνται πριν από τον διορισμό τους στον Πρόεδρο της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης ή/και στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης σύμφωνα με την «Πολιτική για Ανάληψη Θέσεων εκτός Ομίλου» της HoldCo και της Τράπεζας. Παράλληλα, τα μέλη του Δ.Σ. γνωστοποιούν τις αλλαγές σχετικά με τις θέσεις τους στην Εταιρική Γραμματεία Ομίλου της Τράπεζας μόλις αυτές πραγματοποιηθούν.

Ο αριθμός των θέσεων σε διοικητικά συμβούλια που μπορούν να κατέχουν ταυτόχρονα τα μέλη του Δ.Σ. είναι σύμφωνος με τις διατάξεις του άρθ. 83 του Ν. 4261/2014 (Νόμος), σύμφωνα με τον οποίο οι Σύμβουλοι δεν θα πρέπει να κατέχουν ταυτόχρονα περισσότερους από έναν (1) από τους παρακάτω συνδυασμούς θέσεων α) μία θέση εκτελεστικού μέλους Διοικητικού Συμβουλίου και δύο θέσεις μη εκτελεστικού μέλους Διοικητικού Συμβουλίου, β) τέσσερις θέσεις μη εκτελεστικού μέλους Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτός ο περιορισμός δεν εφαρμόζεται στις θέσεις εντός του Ομίλου. Η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) ως αρμόδια αρχή μπορεί να επιτρέπει σε μέλη του Δ.Σ. να κατέχουν μία (1) επιπλέον θέση μη εκτελεστικού μέλους Διοικητικού Συμβουλίου

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι οι θέσεις σε οργανισμούς, οι οποίοι δεν επιδιώκουν κυρίως εμπορικούς σκοπούς, δεν προσμετρώνται για ρυθμιστικούς λόγους.

Στο πλαίσιο αξιολόγησης της συνολικής αποτελεσματικότητας του Δ.Σ., μέσω της οποίας η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης αξιολογεί ετησίως τις γνώσεις, τις δεξιότητες, την εμπειρία και τη συνεισφορά των μεμονωμένων μελών του Δ.Σ. και το Δ.Σ. συλλογικά και αναφέρεται στο Δ.Σ. αναλόγως, εξετάστηκαν επίσης οι θέσεις των μελών του Δ.Σ. σε διοικητικά συμβούλια για το 2023. Από τη σχετική επισκόπηση προέκυψε ότι όλα τα μέλη του Δ.Σ. συμμορφώνονται με τις διατάξεις του Νόμου.

Θέσεις μελών HoldCo και Eurobank σε Διοικητικά Συμβούλια (συμπεριλαμβανομένων των θέσεων εντός του Ομίλου) την 31.12.2023

Γεώργιος Ζανιάς, Πρόεδρος, *Μη εκτελεστικός Σύμβουλος*
Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) - Μέλος του ΔΣ ¹

Γεώργιος Χρυσικός, Αντιπρόεδρος, *Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος*
Grivalia Management Company A.E. – Αντιπρόεδρος, *Μη Εκτελεστικό Μέλος*
Grivalia Hospitality A.E. – Πρόεδρος του ΔΣ, *Διευθύνων Σύμβουλος*

Φωκίων Καραβίας, *Διευθύνων Σύμβουλος*
Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ) – Αντιπρόεδρος ¹

Σταύρος Ιωάννου, *Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος*
Grivalia Management Company A.E. – *Μη Εκτελεστικό Μέλος*
BE-Business Exchanges AE - Πρόεδρος
Eurobank Cyprus Ltd - *Μη Εκτελεστικό Μέλος* ²
Eurobank Bulgaria AD - *Μη Εκτελεστικό Μέλος, Εποπτικό Συμβούλιο*²

Κωνσταντίνος Βασιλείου, *Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος*
Ελληνικά Χρηματιστήρια – Χρηματιστήριο Αθηνών ΑΕ - *Μη Εκτελεστικό Μέλος*
Marketing Greece ΑΕ. - *Μη Εκτελεστικό Μέλος*¹
Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Γενικών Ασφαλίσεων – *Αντιπρόεδρος – Μη Εκτελεστικό Μέλος*³
Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Ασφαλίσεων Ζωής. - *Αντιπρόεδρος – Μη Εκτελεστικό Μέλος*³
Eurolife FFH Insurance Group ΑΕ Συμμετοχών - *Αντιπρόεδρος – Μη Εκτελεστικό Μέλος*³
Eurobank Equities Μονοπρόσωπη ΑΕΠΕΥ - *Μη Εκτελεστικό Μέλος*²
Eurobank Factors Μονοπρόσωπη ΑΕΠΕΑ - *Πρόεδρος*²

Bradley Paul Martin - *Μη εκτελεστικός Σύμβουλος*
Blue Ant Media Inc.- *Μη Εκτελεστικό Μέλος*
AGT Food and Ingredients Inc – *Εκτελεστικό Μέλος*

Rajeev Kakar - *Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος*
Gulf International Bank, Bahrain – *Μη Εκτελεστικό Μέλος*⁴
Gulf International Bank, Kingdom of Saudi Arabia – *Μη Εκτελεστικό Μέλος*⁴
Commercial International Bank (CIB) – *Μη Εκτελεστικό Μέλος*⁷
Commercial International Bank (CIB) Kenya Limited - *Μη Εκτελεστικό Μέλος*⁷
UTI Asset Management Co. Ltd (UTIAMC) – *Μη Εκτελεστικό Μέλος*

Jawaid Mirza - *Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος*
AGT Food and Ingredients Inc – *Μη Εκτελεστικό Μέλος*
Commercial International Bank (CIB) - *Μη Εκτελεστικό Μέλος*⁷

Αλίκη Γρηγοριάδη - *Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος*
Hellenic Blockchain Hub - *Μη εκτελεστικό Μέλος*¹

Cinzia Basile - *Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος*
Credito Servizi Finanziari S.p.A. – *Μη Εκτελεστικό Μέλος*⁶
Brent Shrine Credit Union (trading name My Community Bank) - *Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος*¹
Zenith Service S.p.A. - *Μη Εκτελεστικό Μέλος*
Nikko Europe Asset Management - *Μη Εκτελεστικό Μέλος*⁵
Nikko AM Global Umbrella Fund – *Μη Εκτελεστικό Μέλος*⁵
Fincentro Finance S.p.A. – *Μη Εκτελεστικό Μέλος*⁶

Ειρήνη Ρουβιθά-Πάνου, *Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος*
Stelios Philanthropic Foundation – *Μέλος του Board of Trustees*¹
Cyprus Asset Management Company Ltd (KEDIPES) – *Μη Εκτελεστικό Μέλος*

Burkhard Eckes – *Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος*
Solaris SE – *Μη Εκτελεστικό Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου (Supervisory Board)*
Bank Pictet & Cie (Europe) AG – *Μη Εκτελεστικό Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου (Supervisory Board)*
Inexogy Energy Holding KGaA – *Μη Εκτελεστικό Μέλος – Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου (Supervisory Board)*

*John Hollows – Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος
Καμία*

¹ Οργανισμός που δεν επιδιώκει κυρίως εμπορικούς σκοπούς

² Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Eurobank και μαζί με τις θέσεις σε HoldCo, Eurobank και τις λοιπές εταιρείες του Ομίλου θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος Δ.Σ.

³ Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Eurolife FFH και μαζί με τις θέσεις στις άλλες εταιρείες του ομίλου αυτού, θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος του Δ.Σ.

⁴ Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Gulf International Bank και μαζί με τις θέσεις στις άλλες εταιρείες του ομίλου αυτού, θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος του Δ.Σ.

⁵ Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Nikko Asset Management Group και μαζί με τις θέσεις στις άλλες εταιρείες του ομίλου αυτού, θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος του Δ.Σ.

⁶ Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Columbus HoldCo S.a.r.l και μαζί με τις θέσεις στις άλλες εταιρείες του ομίλου αυτού, θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος του Δ.Σ.

⁷ Εταιρεία που ανήκει στον Όμιλο Commercial International Bank (CIB) και μαζί με τις θέσεις στις άλλες εταιρείες του ομίλου αυτού, θεωρείται ως 1 (μία) θέση για κάθε μέλος του Δ.Σ.

2.8 Συγκρούσεις συμφερόντων

Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει μια «Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων», που έχει εγκριθεί από το Δ.Σ. της HoldCo και της Eurobank, η οποία περιλαμβάνει ένα σύνολο πολιτικών, διαδικασιών, συστημάτων και ελέγχων για τον εντοπισμό, την πρόληψη και τη διαχείριση καταστάσεων που μπορεί να οδηγήσουν σε πραγματικές, πιθανές, ή αντιληπτές συγκρούσεις συμφερόντων που προκύπτουν από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Για την αποφυγή συγκρούσεων καθηκόντων, ο Όμιλος έχει θεσπίσει διαδικασίες που διαχωρίζουν τις εκτελεστικές και μη εκτελεστικές αρμοδιότητες των μελών του Δ.Σ., συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου από τις εκτελεστικές αρμοδιότητες του Διευθύνοντος Συμβούλου. Αυτές οι διαδικασίες διασφαλίζουν τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των καθηκόντων για την αποφυγή ασυμβίβαστων ρόλων, σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ των μελών του Δ.Σ., της Διοίκησης και των Στελεχών και την κατάχρηση εμπιστευτικών πληροφοριών ή περιουσιακών στοιχείων.

Τα μέλη του ΔΣ αναμένεται να:

- να τηρούν υψηλά πρότυπα επαγγελματικής δεοντολογίας και να εφαρμόζουν τις αρχές της Πολιτικής Σύγκρουσης Συμφερόντων,
- ενεργούν ανεξάρτητα, παίρνοντας ορθές, αντικειμενικές και ανεξάρτητες αποφάσεις και κρίσεις,
- αποκαλύπτουν τυχόν προσωπικά συμφέροντα που ενδέχεται να έρχονται σε σύγκρουση με τα συμφέροντα των Συμμετοχών (ή του Ομίλου) ή οποιαδήποτε άλλη πιθανή σύγκρουση συμφερόντων,
- διατηρούν το απόρρητο και το απόρρητο των μη δημοσίων πληροφοριών και να αποφεύγουν συμπεριφορές που συνιστούν κατάχρηση αγοράς ή σύγκρουση συμφερόντων.

Τα Μέλη του Δ.Σ. υποχρεούνται να αποκαλύπτουν οποιοσδήποτε δεσμεύσεις, διευθυντικές θέσεις ή συμφέροντα εκτός του Ομίλου και παρέχουν οποιοσδήποτε απαραίτητες πληροφορίες στον Όμιλο. Πρέπει επίσης να αποκαλύπτουν τρέχοντα ή νέα γεγονότα που μπορεί να επηρεάσουν την αξιολόγηση της σύγκρουσης συμφερόντων και της ανεξαρτησίας σκέψης.

Όλες οι πραγματικές ή πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων σε επίπεδο Δ.Σ. θα πρέπει να κοινοποιούνται, να συζητούνται, να τεκμηριώνονται, να αποφασίζονται και να διαχειρίζονται/μετριάζονται από τον Όμιλο. Οι συγκρούσεις συμφερόντων που θεωρούνται επίμονες αντιμετωπίζονται συνεχώς, ενώ οι έκτακτες συγκρούσεις που προκύπτουν απροσδόκητα αντιμετωπίζονται με συγκεκριμένα μέτρα. Τα Μέλη του Δ.Σ. πρέπει να απέχουν από την ψηφοφορία για θέματα για τα οποία έχουν εντοπίσει σύγκρουση συμφερόντων.

2.9 Αποδοχές

Η Eurobank Holdings έχει θεσπίσει «Πολιτική Αποδοχών του Διοικητικού Συμβουλίου» (Πολιτική) σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του Νόμου 4548/2018 (Νόμος), με την τελευταία έκδοση της Πολιτικής να έχει εγκριθεί από την ΤΓΣ στις 20.07.2023). Η Πολιτική δημιουργήθηκε για να ικανοποιεί τις σχετικές διατάξεις του Νόμου, περιλαμβάνοντας τα άρθρα 109, 110, 111, 112 και 114.

Η Πολιτική Αποδοχών περιγράφει τα βασικά στοιχεία και τις εκτιμήσεις του πλαισίου αμοιβών για τα μέλη του Δ.Σ. Στόχος της είναι να διασφαλίζει ότι οι αποδοχές είναι δίκαιες, ουδέτερες ως προς το φύλο και επαρκείς για τη διατήρηση και την προσέλκυση μελών με τις κατάλληλες δεξιότητες και εμπειρία για την ανάπτυξη και εφαρμογή της επιχειρηματικής στρατηγικής της Eurobank Holdings. Επιπλέον, στοχεύει στη διασφάλιση των μακροπρόθεσμων συμφερόντων και της βιωσιμότητας του οργανισμού αποφεύγοντας την υπερβολική ανάληψη κινδύνων. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της συνεχούς παρακολούθησης των τάσεων της αγοράς και των βέλτιστων πρακτικών τόσο σε εγχώριο όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Το πλαίσιο αποδοχών καθορίζει τη δομή και το εύρος των μισθών, που είναι προσαρμοσμένα ώστε να προσελκύουν και να διατηρούν κατάλληλα ταλαντούχα άτομα.

Κατά τη διαμόρφωση της Πολιτικής Αμοιβών, χρησιμοποιούνται εξωτερικές και ανεξάρτητα παραγόμενες αναλύσεις συγκριτικής αξιολόγησης των αποδοχών στον χρηματοπιστωτικό και τραπεζικό τομέα στην Ελλάδα. Αυτή η συγκριτική αξιολόγηση περιλαμβάνει επίσης το πλαίσιο αμοιβών για τα Μέλη του Δ.Σ., διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τα πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου.

Επιπλέον, σχετικά με την Πολιτική Αποδοχών, σημειώνεται ότι:

- η διαδικασία διαμόρφωσής της χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα και διαφάνεια,
- τα μέλη του Δ.Σ. δρουν με ανεξάρτητη κρίση και διακριτική ευχέρεια όταν εγκρίνουν ή εισηγούνται στη Γενική Συνέλευση την έγκρισή της και γενικά όταν εγκρίνουν οποιαδήποτε αμοιβή, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την ατομική απόδοση όσο και την απόδοση της εταιρείας.

Η Eurobank Holdings εκπονεί, για κάθε οικονομικό έτος, μια Έκθεση Αποδοχών σχετικά με τις αμοιβές και άλλα οικονομικά οφέλη που καταβάλλονται σε κάθε Εκτελεστικό και Μη Εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους αναφοράς, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Άρθρου 112 του Νόμου. Η Έκθεση Αποδοχών της Eurobank Holdings για το 2022 (<https://www.eurobankholdings.gr/-/media/holding/omilos/grafeio-tupou/etairikies-anakoynoseis/2023/etairiki-anakoynosi-28-06-23/politiki-apodoxon-melon.pdf>) έχει εγκριθεί από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 20.07.2023 και για λόγους διαφάνειας και αποτελεσματικής ενημέρωσης, παρουσιάζει με σαφήνεια τις πρόσθετες αμοιβές των μελών του Δ.Σ. που συμμετέχουν σε επιτροπές.

Οι αμοιβές των εκτελεστικών Συμβούλων, καθώς και της ανώτατης διοίκησης της εταιρείας, σχετίζονται με το μέγεθος της Εταιρείας, την έκταση των αρμοδιοτήτων τους, την εταιρική στρατηγική, τους στόχους της Εταιρείας και την υλοποίησή τους, με απώτερο σκοπό την αποφυγή υπερβολικής ανάληψης κινδύνων, σε σχέση με άμεσους ή έμμεσους κινδύνους βιωσιμότητας και τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας στην Εταιρεία.

Επιπλέον, σχετικά με τις αμοιβές των εκτελεστικών Συμβούλων σημειώνεται ότι:

- τα Δικαιώματα Προαιρέσεως Αγοράς Μετοχών (Stock Options) που τους παρέχονται ωριμάζουν πλήρως μετά από τέσσερα (4) έτη από την ημερομηνία χορήγησης,
- δεν έχουν λάβει μπόνους κατά το 2023, επομένως δεν χρειάστηκε να εξετάσει το Δ.Σ. την επιστροφή του συνόλου ή μέρους του μπόνους που τους χορηγήθηκε, λόγω παραβίασης συμβατικών όρων ή εσφαλμένων οικονομικών καταστάσεων.

Λόγω της ίδιας σύνθεσης του Δ.Σ. της Eurobank Holdings με το Δ.Σ. της Eurobank και δεδομένου ότι οι Σύμβουλοι αμείβονται αποκλειστικά από τη μια εκ των δύο, δηλαδή την Τράπεζα, οποιαδήποτε αναφορά στις αμοιβές ή/και στις παροχές που καταβάλλονται στους Συμβούλους της Eurobank

Holdings, ισχύει για τις σχετικές αμοιβές που λαμβάνουν ως Σύμβουλοι της Τράπεζας. Η γνωστοποίηση αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου και των βασικών διευθυντικών στελεχών του 2023 περιλαμβάνεται στη σχετική σημείωση των ενοποιημένων λογαριασμών της Eurobank Holdings και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου 4548/2018 και προκειμένου να διασφαλιστεί η επαρκής διαφάνεια στην αγορά των δομών αποδοχών και των συναφών κινδύνους, αναρτάται στην ιστοσελίδα www.eurobankholdings.gr.

2.10 Ρόλος και αρμοδιότητες του Δ.Σ.

Τα κύρια καθήκοντα και οι ευθύνες του Δ.Σ της HoldCo/Τράπεζας περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα στρατηγικών, εποπτικών και διακυβέρνησης λειτουργιών:

- να ελέγχει, να καθοδηγεί και να εγκρίνει τη στρατηγική, τα μεγάλα σχέδια δράσης, την πολιτική κινδύνου, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα σχέδια αναδιάρθρωσης και να θέτει στόχους απόδοσης,
- να παρακολουθεί την απόδοση και να εγκρίνει τις σημαντικές κεφαλαιακές δαπάνες, τις εξαγορές, τις εκποιήσεις και το σχηματισμό νέων οντοτήτων συμπεριλαμβανομένων των οχημάτων ειδικού σκοπού,
- να διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα των απαραίτητων οικονομικών και ανθρώπινων πόρων, καθώς και ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου
- να εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό και να παρακολουθεί την εκτέλεσή του σε τριμηνιαία βάση
- να εγκρίνει το τριετές επιχειρηματικό σχέδιο και να παρακολουθεί την εφαρμογή του
- να επανεξετάζει και εγκρίνει τουλάχιστον ετησίως τη στρατηγική κινδύνου και την ανάληψη κινδύνου, διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τη συνολική επιχειρηματική στρατηγική και άλλα σχέδια,
- να λαμβάνει και να συζητά εκτενείς εκθέσεις κινδύνου σε τριμηνιαία βάση,
- να αναπτύσσει και να υλοποιεί στόχους σε συμφωνημένα σχέδια αναδιάρθρωσης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,
- να παρέχει επίβλεψη στα ανώτερα στελέχη και εγκρίνει πρακτικές και αξίες εταιρικής διακυβέρνησης,
- να θέτει πρότυπα που διαμορφώνουν την εταιρική κουλτούρα και ενσωματώνουν την επιθυμητή κουλτούρα σε συστήματα, πολιτικές και συμπεριφορές,
- να εγκρίνει τη στρατηγική κινδύνου και κεφαλαίου και παρακολουθεί την εφαρμογή από το Διευθύνοντα Σύμβουλο και την Εκτελεστική Επιτροπή,
- να εγκρίνει το οργανόγραμμα και τις σχετικές πολιτικές όπως απαιτείται από τη νομοθεσία ή τις εσωτερικές διαδικασίες,
- να εξασφαλίσει αυστηρές διαδικασίες για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του οργανισμού με τη στρατηγική, την ανάληψη κινδύνου, τους νόμους και τους κανονισμούς,
- να επιλέγει, αποζημιώνει, παρακολουθεί και αντικαθιστά βασικά στελέχη όπως απαιτείται και να επιβλέπει τον σχεδιασμό διαδοχής,
- να ευθυγραμμίζει τις αμοιβές των στελεχών και του Δ.Σ. με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα του Ομίλου και των μετόχων,
- να διευκολύνει τις επίσημες και διαφανείς διαδικασίες εκλογής και διορισμού διοικητικών συμβουλίων,
- να παρακολουθεί και διαχειρίζεται πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ της διοίκησης, του Δ.Σ. και των μετόχων,
- να διασφαλίσει την ακεραιότητα των συστημάτων λογιστικής και χρηματοοικονομικής αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ανεξάρτητου ελέγχου και ελέγχου,

- να εξετάζει και να παρακολουθεί την απόδοση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (NPL) και των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPE),
- να επιβλέπει τις διαδικασίες διαφάνειας και επικοινωνίας,
- να καθορίζει το κατάλληλο επίπεδο αμοιβών για τα μέλη του Δ.Σ. και των Επιτροπών,
- να αντιμετωπίζει θέματα που σχετίζονται με νέες τεχνολογίες και περιβαλλοντικά ζητήματα,
- να εντοπίζει και συνεργάζεται με σημαντικούς ενδιαφερόμενους φορείς, κατανοώντας τα ενδιαφέροντα και τις αλληλεπιδράσεις τους με τη στρατηγική του Ομίλου,
- να διευκολύνει τον ανοιχτό διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη και να χρησιμοποιεί διάφορους διαύλους επικοινωνίας για αποτελεσματική δέσμευση και κατανόηση.

Αυτά τα καθήκοντα συμβάλλουν συλλογικά στην αποτελεσματική διακυβέρνηση, τη στρατηγική κατεύθυνση, τη διαχείριση κινδύνων και τη βιώσιμη ανάπτυξη της HoldCo Τράπεζας και των λειτουργιών της.

2.11 Κύρια θέματα με τα οποία ασχολήθηκε το Δ.Σ. κατά το 2023

Το 2023, το Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας εξέτασε την εταιρική στρατηγική, τους βασικούς επιχειρηματικούς κινδύνους και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

Πιο συγκεκριμένα τα κύρια θέματα που απασχόλησαν το Δ.Σ. HoldCo/Τράπεζας, κατά την άσκηση των καθηκόντων του το 2023, σχετίζονται με:

Eurobank Holdings

α. Εταιρική Διακυβέρνηση:

- έγκριση (με την επιφύλαξη της έγκρισης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης (ΤΓΣ) του διορισμού νέου/νέων μέλους/μελών στο ΔΣ και στην Επιτροπή Ελέγχου
- έγκριση αλλαγών στη σύνθεση των Επιτροπών του ΔΣ
- έγκριση του αναθεωρημένου Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και της Επιτροπής Αποδοχών
- προετοιμασία και σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων
- ετήσια αξιολόγηση του ΔΣ και των Επιτροπών του ΔΣ και έγκριση του Σχεδίου Δράσης 2023 που περιλάμβανε συστάσεις από την αυτοαξιολόγηση για το 2022 του ΔΣ και των Επιτροπών του ΔΣ
- έλεγχος της παρουσίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου
- έγκριση από τα μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ της αξιολόγησης απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2022 και των οικονομικών και μη οικονομικών στόχων του για το 2023
- έγκριση της Πολιτικής Εξωτερικών Δεσμεύσεων, της Πολιτικής Αξιολόγησης

Τράπεζα

α) Εταιρική Διακυβέρνηση:

- έγκριση (με την επιφύλαξη έγκρισης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης (ΤΓΣ) του διορισμού νέου/νέων μέλους/μελών στο ΔΣ και στην Επιτροπή Ελέγχου
- έγκριση αλλαγών στη σύνθεση των Επιτροπών του ΔΣ
- έγκριση του αναθεωρημένου Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και της Επιτροπής Αποδοχών.
- προετοιμασία και σύγκληση των Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων
- ετήσια αξιολόγηση του ΔΣ και των Επιτροπών του ΔΣ και έγκριση του Σχεδίου Δράσης 2023 που περιλάμβανε συστάσεις από την αυτοαξιολόγηση για το 2022 του ΔΣ και των Επιτροπών του ΔΣ
- έλεγχος της παρουσίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου
- έγκριση από τα μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ της αξιολόγησης απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2022 και των οικονομικών και μη στόχων του για το 2023
- έγκριση της Πολιτικής Υποψηφιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου, της Πολιτικής

του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, της Πολιτικής Αναφοράς Παράνομης ή Ανήθικης Συμπεριφοράς και του διορισμού του Υπεύθυνου Παραλαβής & Παρακολούθησης Αναφορών, της Πολιτικής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου, της Πολιτικής Σύγκρουσης Συμφερόντων, της Πολιτικής κατά της Δωροδοκίας και της Διαφθοράς, της Οδηγίας για συναλλαγές εμπιστευτικών πληροφοριών και της Πολιτικής Διανομής Μερισμάτων

- έγκριση και περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση, της Πολιτικής Υποψηφιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου
 - έγκριση από τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Πολιτικής Αποδοχών και της Πολιτικής Αποζημίωσης λόγω αποχώρησης έγκριση και περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση, των αμοιβών ΔΣ και Επιτροπών ΔΣ για τα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., της Πολιτικής Αποδοχών των μελών του ΔΣ και της Έκθεσης Αποδοχών για το οικονομικό έτος 2022
 - έγκριση προγράμματος δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών
 - έγκριση από τα μη εκτελεστικά μέλη ενός Σχεδίου Εθελούσιας Εξόδου (VES)
 - έγκριση από τα μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ του Πλαισίου Αποδοχών της Eurobank Holdings και των Συνολικών Μεταβλητών Αποδοχών Ομίλου (Group Variable Remuneration Pool)
 - έγκριση του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διακυβέρνησης της HoldCo
 - έγκριση του αναθεωρημένου Οργανογράμματος Ομίλου HoldCo
 - τακτική ενημέρωση για τα θέματα των Επιτροπών του ΔΣ
 - έγκριση ημερολογίου ΔΣ και Επιτροπών ΔΣ για το 2024,
 - διάφορα θέματα αμοιβών
 - έγκριση και περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση του ορισμού των ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2023
 - συζήτηση σχετικά με την αξιολόγηση της Προκαταρκτικής Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Preliminary
- Αμοιβών των Διοικητικών Συμβουλίων Θυγατρικών Ομίλου, της Πολιτικής Εξωτερικών Δεσμεύσεων, της Πολιτικής Αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, της Πολιτικής Αναφοράς Παράνομης ή Ανήθικης Συμπεριφοράς & του διορισμού του Υπεύθυνου Παραλαβής & Παρακολούθησης Αναφορών, της Πολιτικής Συμμόρφωσης Ομίλου, της Πολιτικής διανομής μερισμάτων, της Πολιτικής Σύγκρουσης Συμφερόντων, της Πολιτικής κατά της Δωροδοκίας και της Διαφθοράς, της Οδηγίας για συναλλαγές εμπιστευτικών πληροφοριών και της Πολιτικής για την καταπολέμηση νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AML/CFT) και κυρώσεων
- έγκριση από τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Πολιτικής Αποδοχών και της Πολιτικής Αποζημίωσης λόγω αποχώρησης έγκριση και περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση των Αποδοχών ΔΣ και Επιτροπών ΔΣ για τα μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ
 - ενημέρωση για την εφαρμογή της Πολιτικής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου των Θυγατρικών Ομίλου κατά το 2022
 - έγκριση από τα μη εκτελεστικά μέλη ενός Σχεδίου Εθελούσιας Εξόδου (VES)
 - έγκριση από τα μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ του Πλαισίου Αποδοχών και των Συνολικών Μεταβλητών Αποδοχών Ομίλου (Group Variable Remuneration Pool)
 - έγκριση του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διακυβέρνησης της Τράπεζας
 - έγκριση του αναθεωρημένου Οργανογράμματος του Ομίλου Eurobank
 - τακτική ενημέρωση για τα θέματα των Επιτροπών του ΔΣ
 - Έγκριση ημερολογίου ΔΣ και Επιτροπών ΔΣ για το 2024
 - διάφορα θέματα αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων των θυγατρικών εξωτερικού (μεταβλητές αποδοχές που σχετίζονται με την απόδοση, προσαρμογές αποδοχών κ.λπ.)
 - έγκριση και περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση του

Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) του 2023 και ενημερώσεις για τις σχετικές αποφάσεις

- έγκριση των επόμενων βημάτων μετά την πώληση ολόκληρου του μεριδίου του ΤΧΣ στην HoldCo.
- ορισμού των ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2023
- ενημέρωση από τις τραπεζικές θυγατρικές εξωτερικού
- έγκριση πιστωτικών διευκολύνσεων σε συνδεδεμένα μέρη
- έγκριση διορισμού μέλους του ΔΣ που είναι αρμόδιο για την εφαρμογή του Ελληνικού Νόμου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες
- έγκριση των επόμενων βημάτων μετά την πώληση ολόκληρου του μεριδίου του ΤΧΣ στην HoldCo.

β. Θέματα Περιβάλλοντος, Κοινωνίας και Εταιρικής Διακυβέρνησης (Environmental, Social & Governance (ESG)):

- έγκριση της στρατηγικής ESG
- ενημέρωση για διάφορα θέματα ESG
- ενημέρωση από το αρμόδιο μέλος του ΔΣ για τον κλιματικό και περιβαλλοντικό κίνδυνο

b) Θέματα Περιβάλλοντος, Κοινωνίας και Εταιρικής Διακυβέρνησης (Environmental, Social & Governance (ESG)):

- έγκριση της στρατηγικής ESG
- ενημέρωση για διάφορα θέματα ESG
- ενημέρωση από το αρμόδιο μέλος του ΔΣ για τον κλιματικό και περιβαλλοντικό κίνδυνο

γ. Στρατηγικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων εταιρικών και άλλων πράξεων:

- συζήτηση διαφόρων θεμάτων στρατηγικής
- έγκριση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου μετά την άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (stock options) και τροποποίηση του άρθρου 5 του Καταστατικού της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 113 παρ.3 του Ν.4548/2018.
- έγκριση (με την επιφύλαξη της έγκρισης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης) της εξαγοράς των μετοχών του ΤΧΣ
- έγκριση έκδοσης κοινού ομολογιακού δανείου στο πλαίσιο εξαγοράς μετοχών του ΤΧΣ

c) Στρατηγικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων εταιρικών και άλλων πράξεων:

- συζήτηση διαφόρων θεμάτων στρατηγικής
- έγκριση της συγχώνευσης της Τράπεζας με την «STANDARD SINGLE MEMBER REAL ESTATE A.E.» με απορρόφησή της από την Τράπεζα
- έγκριση της συγχώνευσης της Τράπεζας με την «CLOUD HELLAS SINGLE MEMBER ΚΤΙΜΑΤΙΚΗ Α.Ε.». με απορρόφησή της από την Τράπεζα
- έγκριση της συγχώνευσης της Τράπεζας με την «ADEXA MONOPROΣOPI ANONYMI ETAIREIA DIACHEIRISHS KAI EKMETALLEFSHS AKINITON» με απορρόφησή της από την Τράπεζα
- έγκριση πώλησης της Σερβίας (Project Leo)
- έγκριση εξαγοράς πρόσθετου ποσοστού στην Ελληνική Τράπεζα (Project Hermione)
- έγκριση αναθεωρημένης στρατηγικής ιδιοκτησίας ακινήτων (REO).
- έγκριση εξαγορών Ακινήτων
- έγκριση Συμφωνιών Διαιτησίας (Arbitration Agreements) και εξουσιοδοτήσεων

- έγκριση του Προγράμματος II Καλυμμένων Ομολογιών της Τράπεζας έως 5 δισ. ευρώ
- έγκριση της πιλοποίησης HAPS κοινοπρακτικών εταιρικών θέσεων και στις τέσσερις συστημικές τράπεζες ύψους 1,2 δισ. (Project Solar)
- έγκριση του Προγράμματος Καλυμμένων Ομολογιών II - Χρήση της επικέτας «Ευρωπαϊκό Καλυμμένο Ομόλογο (Premium)»
- Έγκριση Προγράμματος Καλυμμένων Ομολογιών III της Τράπεζας μέχρι €5 δισ
- συζήτηση πώλησης ενός χαρτοφυλακίου NPE (Project Leon)

δ. Κεφαλαιακή επάρκεια:

- έγκριση των Εσωτερικών Δηλώσεων Επάρκειας Κεφαλαίου & Ρευστότητας 2023 (CAS & LAS) στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας και Επάρκειας Ρευστότητας (ICAAP & ILAAP 2023)
- έγκριση συλλογής ad hoc δεδομένων για χρηματοοικονομικές και μακροοικονομικές προβλέψεις.
- ενημέρωση για τις κεφαλαιακές προβολές και το σχέδιο για την ελάχιστη απαίτηση για τα ίδια κεφάλαια και τις επιλέξιμες υποχρεώσεις (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities (MREL))

d) Κεφαλαιακή επάρκεια:

- έγκριση των Εσωτερικών Δηλώσεων Επάρκειας Κεφαλαίου & Ρευστότητας 2023 (CAS & LAS) στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας και Επάρκειας Ρευστότητας (ICAAP & ILAAP 2023)
- έγκριση συλλογής ad hoc δεδομένων για χρηματοοικονομικές και μακροοικονομικές προβλέψεις
- έγκριση των πιλοποιήσεων των απαιτήσεων της Τράπεζας από χαρτοφυλάκια επιχειρηματικών και λοιπών δανείων.

ε. Παρακολούθηση Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων:

- έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων 2022 και των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων 2023
- έγκριση του Ετήσιου Προϋπολογισμού 2024 και του Τριετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου για την περίοδο 2024-2026
- συζήτηση για τις επιδόσεις του 2023 έναντι του προϋπολογισμού
- συζήτηση για τις επιχειρηματικές εξελίξεις και τη ρευστότητα
- συζήτηση του Επιχειρηματικού από πάνω προς τα κάτω και Κεφαλαιακού Σχεδίου 2023-2025.

e) Παρακολούθηση Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων:

- έγκριση των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2022 και των ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2023
- έγκριση του Ετήσιου Προϋπολογισμού 2024 και του Τριετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου για την περίοδο 2024-2026
- έγκριση των στόχων του Ομίλου για τα μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα για την περίοδο 2023-2025 και της στρατηγικής διαχείρισης των μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων
- ενημέρωση για σημαντικές δραστηριότητες θυγατρικών και στρατηγικές προτεραιότητες
- συζήτηση για τις επιδόσεις του 2023 έναντι του προϋπολογισμού
- επισκόπηση των επιχειρηματικών εξελίξεων και της ρευστότητας.

στ. Διαχείριση Κινδύνων και Εσωτερικός Έλεγχος:

- ενημέρωση για την αξιολόγηση των ετήσιων κανονιστικών εκθέσεων του Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου
- ενημέρωση για σημαντικά θέματα εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης
- ενημέρωση για σημαντικά νομικά ζητήματα
- έγκριση του Πλαισίου Ανάληψης Κινδύνων, της Στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνου και Κεφαλαίου Ομίλου, και των Δηλώσεων Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων Ομίλου
- έγκριση του πλαισίου και των αναφορών για την Αναγνώριση Κινδύνου και την Αξιολόγηση Σημαντικότητας (RIMA)
- έγκριση του επικαιροποιημένου σχεδίου Χρηματοδότησης
- έγκριση των ενοποιημένων εκθέσεων του Πυλώνα 3 (γνωστοποιήσεις κεφαλαίου και διαχείρισης κινδύνου) για το 2022, το 1ο τρίμηνο του 2023, το 6μηνο 2023 και το 9μηνο 2023
- τακτική ενημέρωση για θέματα της Επιτροπής Κινδύνων της Επιτροπής Ελέγχου
- ενημέρωση για σημαντικά ζητήματα κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της Ετήσιας Έκθεσης του Chief Risk Officer του Ομίλου για το έτος 2022
- ενημέρωση για την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων για το 2022 της Επιτροπής Ελέγχου πριν από την υποβολή της στην Τακτική Γενική Συνέλευση
- έγκριση νέων ή αναθεωρημένων πολιτικών και σχεδίων σύμφωνα με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και τις εσωτερικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής διαχείρισης μη χρηματοοικονομικών Κινδύνων, του σχεδίου βελτίωσης μη χρηματοοικονομικών κινδύνων και της πολιτικής εξωτερικών ανάθεσεων (Outsourcing Policy)
- έγκριση του Σχεδίου Ανάκαμψης Ομίλου 2023
- έγκριση του διορισμού της Εταιρικής Ασφάλειας Ομίλου ως Ελεγκτικής Λειτουργίας αρμόδιας για τη διαχείριση και επίβλεψη «Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και κινδύνων

φ) Διαχείριση Κινδύνων και Εσωτερικός Έλεγχος:

- ενημέρωση για την αξιολόγηση των ετήσιων κανονιστικών εκθέσεων του Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου
- ενημέρωση για σημαντικά θέματα εσωτερικού ελέγχου
- ενημέρωση για σημαντικά ζητήματα κανονιστικής συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης επιχειρηματικού κινδύνου από τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της αξιολόγησης κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης
- ενημέρωση για σημαντικά νομικά ζητήματα
- έγκριση του Πλαισίου Ανάληψης Κινδύνων, της Στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνου και Κεφαλαίου Ομίλου, και των Δηλώσεων Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων Ομίλου
- έγκριση του πλαισίου και των αναφορών για την Αναγνώριση Κινδύνου και την Αξιολόγηση Σημαντικότητας (RIMA)
- έγκριση των ενοποιημένων εκθέσεων του Πυλώνα 3 (γνωστοποιήσεις κεφαλαίου και διαχείρισης κινδύνου) για το 2022
- ενημέρωση για πιστωτικά θέματα και μη εξυπηρετούμενα δάνεια μέσω διαφόρων αναφορών
- τακτική ενημέρωση για θέματα της Επιτροπής Κινδύνων της Επιτροπής Ελέγχου
- ενημέρωση για σημαντικά ζητήματα κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της Ετήσιας Έκθεσης του Chief Risk Officer του Ομίλου για το έτος 2022
- ενημέρωση για την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων για το 2022 της Επιτροπής Ελέγχου πριν από την υποβολή της στην Τακτική Γενική Συνέλευση
- έγκριση νέων ή αναθεωρημένων πολιτικών σύμφωνα με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και τις εσωτερικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής διαχείρισης μη χρηματοοικονομικών Κινδύνων, του σχεδίου βελτίωσης μη χρηματοοικονομικών κινδύνων και της πολιτικής εξωτερικών ανάθεσεων (Outsourcing Policy)
- αρχική έγκριση για το διάδοχο του Γενικού Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου (Chief

ασφάλειας», σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Πράξης 190/2/16.6.2021 της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ, που υιοθετεί τις Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (European Banking Authority (EBA)) για τις ΤΠΕ και τη Διαχείριση Κινδύνων Ασφαλείας.

Audit Executive) (που θα τεθεί σε ισχύ εντός του 2024)

- έγκριση του διορισμού της Εταιρικής Ασφάλειας Ομίλου ως Ελεγκτικής Λειτουργίας αρμόδιας για τη διαχείριση και επίβλεψη «Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και κινδύνων ασφάλειας», σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Πράξης 190/2/16.6.2021 της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ, που υιοθετεί τις Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Τράπεζας (European Banking Authority (EBA)) για τις ΤΠΕ και τη Διαχείριση Κινδύνων Ασφαλείας.

ζ. Έργο Μετασχηματισμού:

- τακτικές ενημερώσεις σχετικά με το έργο μετασχηματισμού

g) Έργο Μετασχηματισμού:

- τακτικές ενημερώσεις σχετικά με το έργο μετασχηματισμού

Ημέρα Στρατηγικής του Διοικητικού Συμβουλίου

Εκτός από τις επίσημες συνεδριάσεις για τον ετήσιο προϋπολογισμό της Eurobank και το τριετές επιχειρηματικό της σχέδιο, πραγματοποιείται μια ετήσια συνεδρίαση για στρατηγικά θέματα, γνωστή ως Ημέρα Στρατηγικής του Δ.Σ., εκτός των τακτικών συνεδριάσεων του Δ.Σ.. Κατά τη διάρκεια αυτής της ανεπίσημης συνεδρίασης, δεν τηρούνται επίσημα πρακτικά. Σκοπός της Ημέρας Στρατηγικής του Δ.Σ. είναι να παρέχει άφθονο χρόνο στα Μέλη του Δ.Σ. για συζήτηση σχετικά με τις κορυφαίες στρατηγικές πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την ανάπτυξη της Eurobank και την ανταγωνιστική της θέση μεταξύ των ομολόγων της.

Η πιο πρόσφατη Ημέρα Στρατηγικής του Δ.Σ. πραγματοποιήθηκε στις 29 και 30.9.2023 και επικεντρώθηκε στις προτεραιότητες του μετασχηματισμού και σε εις βάθος αναλύσεις βασικών ροών μετασχηματισμού.

2.12 Εκτίμηση συνολικής αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των Επιτροπών του

Αξιολόγηση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. που πραγματοποιείται εσωτερικά

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της HoldCo/Τράπεζας είναι επιφορτισμένη με την αξιολόγηση της δομής, του μεγέθους, της σύνθεσης και της απόδοσης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του, διατυπώνοντας συστάσεις για τις απαραίτητες αλλαγές. Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης επιβλέπει την αυτοαξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των Επιτροπών (Εσωτερική Αξιολόγηση), συνήθως χρησιμοποιώντας ένα ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης.

Η Εσωτερική Αξιολόγηση του 2023 χρησιμοποίησε ερωτηματολόγια αυτοαξιολόγησης του Δ.Σ. ως κύριο εργαλείο. Αυτά τα ερωτηματολόγια, μέσω της ασφαλούς διαδικτυακής πλατφόρμας του Diligent, κάλυπταν διάφορους τομείς όπως η επίβλεψη στρατηγικής, η ενασχόληση με τη διαχείριση, η διαχείριση κινδύνου, η σύνθεση του Δ.Σ., η δυναμική, ο ρόλος του προέδρου, η γραμματειακή υποστήριξη και η αποτελεσματικότητα των Επιτροπών του Δ.Σ.

Τα αποτελέσματα της Εσωτερικής Αξιολόγησης έδειξαν ότι τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας συνέχισαν να λειτουργούν αποτελεσματικά το 2023, παρόμοια με το 2022. Τα βασικά ευρήματα σε διάφορους τομείς είναι τα εξής:

Στρατηγική:

- Θετική εντύπωση σχετικά με το ρόλο του Δ.Σ. στη στρατηγική, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης και έγκρισης επιχειρηματικών σχεδίων και προϋπολογισμού.

Σχέση με τη Διοίκηση:

- Θετική άποψη για τις επιδόσεις των ανώτατων διευθυντικών στελεχών και τη συχνότητα αναφοράς στο Δ.Σ.

Στρατηγικό ανθρώπινο δυναμικό και αμοιβές:

- Σημειώθηκε βελτίωση στις πρακτικές αποδοχών.

Διακυβέρνηση κινδύνου και εσωτερικός έλεγχος:

- Το Δ.Σ. έχει πλήρη κατανόηση του προφίλ κινδύνου και ασκεί επαρκή εποπτεία στη διαχείριση κινδύνου.

Προφίλ και Σύνοψη Δ.Σ.:

- Επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες, εμπειρία και ποικιλομορφία εντός του Δ.Σ..

Λειτουργία και δυναμική του πίνακα:

- Επαρκής συχνότητα συναντήσεων, ετοιμότητα, σχεδιασμός ατζέντας και εποικοδομητικές συζητήσεις.

Ρόλος Προέδρου Δ.Σ.:

- Αντικατοπτρίζει αποτελεσματικά τις ηγετικές ανάγκες του Δ.Σ.

Γραμματειακή Υποστήριξη Δ.Σ.:

- Παρέχεται αποτελεσματική υποστήριξη με έγκαιρη παράδοση εγγράφων και ποιοτικών πακέτων και πρακτικών του Δ.Σ.

Ενώ η αξιολόγηση τόνισε θετικές πτυχές, εντόπισε επίσης τομείς προς βελτίωση, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση της διακυβέρνησης των κινδύνων και του εσωτερικού ελέγχου, εστιάζοντας σε μη οικονομικούς κινδύνους όπως το κλίμα και η κυβερνοασφάλεια.

Τα κύρια συμπεράσματα της Εσωτερικής Αξιολόγησης σχετικά με τις Επιτροπές του Δ.Σ. έχουν ενσωματωθεί στις σχετικές ενότητες που περιγράφουν λεπτομερώς τη λειτουργία και τη λειτουργία των Επιτροπών.

Αξιολόγηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της εμπειρίας του Δ.Σ. συλλογικά καθώς και των γνώσεων, των δεξιοτήτων, της εμπειρίας και συνεισφοράς μεμονωμένων μελών του Δ.Σ.

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης έχει επίσης την ευθύνη να αξιολογεί τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία του Δ.Σ. συλλογικά, καθώς και τις γνώσεις, τις δεξιότητες, την εμπειρία και τη συνεισφορά μεμονωμένων μελών του Δ.Σ. και να κάνει σχετικές αναφορές στο Δ.Σ.

Ατομικές Αξιολογήσεις

Οι επιμέρους αξιολογήσεις (δηλαδή η αξιολόγηση του Προέδρου του Δ.Σ., η αξιολόγηση των Μη Εκτελεστικών και Εκτελεστικών Μελών του) λαμβάνουν υπόψη την ιδιότητα του μέλους (εκτελεστικό, μη εκτελεστικό, ανεξάρτητο), τη συμμετοχή σε επιτροπές, την ανάληψη συγκεκριμένων ευθυνών / έργων, το χρόνο που αφιερώθηκε, τη συμπεριφορά και την εφαρμογή των γνώσεων και της εμπειρίας.

A. Αξιολόγηση του Προέδρου του Δ.Σ

Η αξιολόγηση του Προέδρου του Δ.Σ. αποτελεί μέρος της Εσωτερικής Αξιολόγησης (που αναφέρεται παραπάνω) και διενεργείται από όλα τα άλλα μέλη του Δ.Σ. μέσω του Ερωτηματολογίου για την αυτοαξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.

Η αξιολόγηση του Προέδρου του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας το 2023 παρέμεινε πολύ ισχυρή (όμοια με την αντίστοιχη αξιολόγηση το 2022).

B. Αξιολόγηση της συνεισφοράς στο Δ.Σ. των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ., εξαιρουμένου του Προέδρου.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι υπεύθυνος για τη διεξαγωγή της αξιολόγησης της συνεισφοράς στο Δ.Σ. των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ. και για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Η αξιολόγηση της συνεισφοράς στο Δ.Σ. των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ. πραγματοποιείται στα ακόλουθα διακριτά βήματα:

- η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης εγκρίνει το ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ.,
- το ερωτηματολόγιο διανέμεται στα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ.. Οι απαντήσεις είναι αυστηρά εμπιστευτικές και μπορούν να αποσταλούν μόνο στον Πρόεδρο του Δ.Σ. ή/και σε όσους έχουν εξουσιοδοτηθεί ρητά από τον ίδιο για να βοηθήσουν στη διεξαγωγή της εργασίας αυτής,
- ο Πρόεδρος του Δ.Σ. πραγματοποιεί εμπιστευτικές, κατ' ιδίαν συνεντεύξεις με κάθε Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ., χρησιμοποιώντας ως βάση το ατομικό Ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ.,
- ο Πρόεδρος του Δ.Σ. παρουσιάζει στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης μια συνολική έκθεση σχετικά με τα ευρήματά του,
- οι απόψεις του Προέδρου του Δ.Σ. σχετικά με τις επιδόσεις των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ. και τη συνεισφορά τους σύμφωνα με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις εμπειρίες τους, παρουσιάζονται και συζητούνται στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης επίσης κατά τη διαδικασία ανάπτυξης των προτάσεων της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης στη συζήτηση για τον (επανα)διορισμό / σχεδιασμό διαδοχής μεμονωμένων μελών του Δ.Σ.

Σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω, η ετήσια αξιολόγηση του 2023 για τη συνεισφορά των Μη Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ. στο Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας συντονίστηκε από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. με τη χρήση ενός ατομικού ερωτηματολογίου αυτοαξιολόγησης αποτελούμενο από 10 ερωτήσεις, με στόχο τον εντοπισμό των δυνατών σημείων και των τομέων για βελτίωση των μεμονωμένων μελών στους ακόλουθους 5 τομείς:

- συνεισφορά στο γενικό πλαίσιο δεξιοτήτων του Δ.Σ.
- συμμετοχή στο Δ.Σ. και ποιοτική συνεισφορά στις διαβουλεύσεις του Δ.Σ.
- συνέπεια και συμμετοχή στις συνεδριάσεις
- ομαδικό πνεύμα και καλή διαγωγή/συμπεριφορά
- ανεξάρτητη σκέψη και εποικοδομητική προσφορά/αντιμετώπιση

Η ετήσια αξιολόγηση του 2023 για τη συνεισφορά των Μη Εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας έδειξε ότι τα Μη Εκτελεστικά Μέλη ανταποκρίνονται επαρκώς στις προσδοκίες για την αποτελεσματική εκπλήρωση του ρόλου τους ως μέλη του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας.

Γ. Αξιολόγηση Απόδοσης των Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ.

Η αξιολόγηση της απόδοσης των Εκτελεστικών Μελών του Δ.Σ., συμπεριλαμβανομένων του Διευθύνοντος Συμβούλου και των Αναπληρωτών Διευθυνόντων Σύμβουλων, διεξάγεται χωριστά μέσω μιας δομημένης διαδικασίας που περιλαμβάνει τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, την Επιτροπή

Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και την Επιτροπή Αποδοχών του Δ.Σ.. Αυτή η αξιολόγηση πραγματοποιείται ετησίως και βασίζεται τόσο σε ποιοτικούς όσο και σε ποσοτικούς Βασικούς Δείκτες Απόδοσης (Key Performance Indicators (KPIs)), όπως αυτοί εγκρίνονται κάθε έτος από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ.

Ειδικά για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, η Επιτροπή Αποδοχών προτείνει τους σχετικούς KPIs που σχετίζονται με την αμοιβή του Διευθύνοντος Συμβούλου στα Μη Εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. για έγκριση. Στη συνέχεια, η απόδοση του Διευθύνοντος Συμβούλου αξιολογείται με βάση αυτούς τους εγκεκριμένους KPIs. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο και λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της αμοιβής του.

Αξιολόγηση Συλλογικής Καταλληλότητας

Κατά το 2023, πέραν της προαναφερθείσας αξιολόγησης του Δ.Σ., πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση της συλλογικής καταλληλότητας του Δ.Σ. με βάση τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές ESMA/EBA σχετικά με την «αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις» (EBA/GL/2021/06) με την υποστήριξη της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Η αξιολόγηση επικεντρώθηκε στο κατά πόσον το Δ.Σ. διαθέτει συλλογικά τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία για να κατανοήσει το επιχειρηματικό μοντέλο, τη στρατηγική, τους κινδύνους και διάφορα θέματα που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το Δ.Σ. είναι συλλογικά κατάλληλο για να κατανοήσει αποτελεσματικά αυτούς τους τομείς. Ωστόσο, η αξιολόγηση υπογράμμισε επίσης τις δυνατότητες βελτίωσης σε ορισμένα σύνολα δεξιοτήτων, ιδιαίτερα σε τομείς όπως η τεχνολογία και η ψηφιοποίηση, συγκεκριμένες επιχειρηματικές γραμμές και προϊόντα, διάφορες γεωγραφικές περιοχές και θυγατρικές.

2.13 Προγράμματα Εισαγωγής και Συνεχούς Επαγγελματικής Κατάρτισης/Ανάπτυξης για τα μέλη του Δ.Σ.

Όλα τα νέα μέλη του Δ.Σ. λαμβάνουν ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Κατάρτισης που έχει σχεδιαστεί για την επίτευξη αρκετών βασικών στόχων. Πρώτον, στοχεύει να μεταφέρει το όραμα και την κουλτούρα της HoldCo/Τράπεζας. Δεύτερον, καλύπτει πρακτικά διαδικαστικά καθήκοντα για να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση στους ρόλους τους. Τρίτον, στοχεύει στην επιτάχυνση της παραγωγικότητάς τους μειώνοντας τον χρόνο που απαιτείται για να εξοικειωθούν με τις ευθύνες τους. Τέταρτον, τους εντάσσει ως πολύτιμα μέλη του Δ.Σ. Πέμπτον, τους εξοικειώνει με την οργανωτική δομή της HoldCo/Τράπεζας. Τέλος, τους συνδράμει προκειμένου να κατανοήσουν την επιχείρηση, τη στρατηγική, τη δυναμική της αγοράς, των σχέσεων και των ανθρώπων της HoldCo/Τράπεζας.

Επίσης, τα νέα μέλη του Δ.Σ., κατά τον διορισμό τους, λαμβάνουν το Εγχειρίδιο με τις Υποχρεώσεις προς τις Εποπτικές Αρχές και την HoldCo/Τράπεζα, με σκοπό να ενημερωθούν σχετικά με τις βασικές υποχρεώσεις τους. Μέσω του Εγχειριδίου ενημερώνονται για το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και τις διαδικασίες του Δ.Σ. Επιπλέον, πραγματοποιούνται συναντήσεις και παρουσιάσεις με τα βασικά στελέχη της HoldCo/Τράπεζας, προκειμένου τα νέα μέλη να αποκτήσουν μια γενική επισκόπηση της HoldCo/Τράπεζας.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης, η HoldCo/Τράπεζα παρέχει πόρους για συνεχή βελτίωση γνώσεων και δεξιοτήτων για όλα τα μέλη του Δ.Σ.. Το 2023 περιλάμβανε επίσημες εκπαιδευτικές συνεδρίες για θέματα εργατικού δυναμικού στον τραπεζικό τομέα, παρόχους cloud και προστασία δεδομένων, ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο και ευαισθητοποίηση σχετικά με την ασφάλεια και Προκλήσεις και Ευκαιρίες Παραγωγής Τεχνητής Νοημοσύνης. Επιπλέον, τα μέλη του Δ.Σ. λάμβαναν τακτικές ενημερώσεις, εκθέσεις και παρουσιάσεις από τα ανώτερα στελέχη για επιχειρησιακούς και στρατηγικούς στόχους, καθώς και ενημερώσεις για θέματα κινδύνου, ελέγχου, συμμόρφωσης, χρηματοοικονομικών, ανθρώπινων πόρων, νομικών και κανονιστικών θεμάτων. Έλαβαν επίσης τακτικά και ad-hoc ερευνητικά και οικονομικά δελτία από τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Επιτροπές Δ.Σ.

Τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας υποβοηθούνται στο έργο τους από Επιτροπές του Δ.Σ., στις οποίες αναθέτουν ορισμένες από τις αρμοδιότητές τους. Επιπλέον τα Δ.Σ. εγκρίνουν τον Κανονισμό Λειτουργίας των Επιτροπών, λαμβάνουν τακτικές και έκτακτες εκθέσεις από αυτές και αξιολογούν την απόδοσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.

2.14 Επιτροπή Ελέγχου 5

Ο κύριος ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου συνίσταται στη συνδρομή του Δ.Σ. αναφορικά με τη διεκπεραίωση των εποπτικών του αρμοδιοτήτων που, κατά κύριο λόγο, αφορούν:

- την εξέταση της επάρκειας των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων και τη συμμόρφωση με κανόνες και κανονισμούς της εποπτικής διαδικασίας,
- την επίβλεψη και αξιολόγηση της διαδικασίας κατάρτισης και έκδοσης των οικονομικών καταστάσεων της HoldCo και της συνοχής αυτών,
- την επιλογή, αξιολόγηση της απόδοσης και ανεξαρτησία των εξωτερικών ελεγκτών,
- την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του Εσωτερικού Ελέγχου και της λειτουργίας της Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της ευθύνης της Επιτροπής Ελέγχου να προστατεύει την ανεξαρτησία των εξωτερικών ελεγκτών, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η φύση των μη ελεγκτικών υπηρεσιών, πριν αναληφθούν από τους Εξωτερικούς Ελεγκτές, έχει επανεξεταστεί και εγκριθεί όπως απαιτείται και ότι υπάρχει η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ ελεγκτικών και μη ελεγκτικών εργασιών σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου / Τράπεζας για την Ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών.

Σύνθεση Επιτροπής Ελέγχου

Οι Επιτροπές Ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας είναι Επιτροπές που αποτελούνται αποκλειστικά από μέλη του Δ.Σ και οι συνθέσεις τους έχουν εγκριθεί από τις (αντίστοιχες) Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων (σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο), μετά από εισήγηση των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης στα Δ.Σ. Η θητεία των μελών των Επιτροπών συμπίπτει με τη θητεία των Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας, με δυνατότητα ανανέωσης του διορισμού τους, αλλά σε κάθε περίπτωση η θητεία στις Επιτροπές δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα εννέα (9) συνολικά έτη. Ο Πρόεδρος των Επιτροπών ορίζεται από τα μέλη της κάθε Επιτροπής, ενώ τα μέλη τους μπορούν να ορίσουν και Αντιπρόεδρο.

Όλα τα μέλη των Επιτροπών Ελέγχου έχουν επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η HoldCo/Τράπεζα και τις απαιτούμενες ικανότητες και εμπειρία για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους καθώς και εδραιωμένη γνώση και εμπειρία σε ελεγκτικά ή/και λογιστικά θέματα.

Οι Επιτροπές Ελέγχου αποτελούνται από τέσσερα (4) Ανεξάρτητα μη Εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.. Συγκεκριμένα, η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας περιγράφεται παρακάτω:

Πρόεδρος:	Jawaid Mirza - <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
Αντιπρόεδρος:	Burkhard Eckes- <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
Μέλη:	Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου - <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
	Rajeev Kakar - <i>Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>

Σημειώνεται ότι λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως ισχύει και κατόπιν των από 20.07.2023 αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων σχετικά με την

⁵ Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της HoldCo/Τράπεζας (www.eurobankholdings.gr & www.eurobank.gr).

ανασύνθεση των Επιτροπών Ελέγχου και συγκεκριμένα για το είδος, τη σύνθεση και τη θητεία τους και των από 23.06.2023 (σε συνδυασμό με της από 27.06.2023) και 20.07.2023 αποφάσεων των Δ.Σ. σχετικά με την ανάδειξη και το διορισμό νέου μέλους στις Επιτροπές Ελέγχου αντίστοιχα, και ειδικότερα του κ. Burkhard Eckes, κατόπιν σχετικών εισηγήσεων των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της 22.06.2023, οι Επιτροπές Ελέγχου αποφάσισαν τη συγκρότησή τους και τον ορισμό του Προέδρου τους.

Σε σύγκριση με την προηγούμενη σύνθεση των Επιτροπών Ελέγχου και σε συνέχεια της ανασύνθεσης των Επιτροπών στις 20.07.2023, τα μέλη των Επιτροπών παρέμειναν τέσσερα (4) αφού η κα Ευθυμία Δελη υπέβαλε την παραίτησή της στις 26.10.2023, με ισχύ από 7.11.2023, από τα Δ.Σ. και τις Επιτροπές Ελέγχου και Αποδοχών, των οποίων ήταν μέλος εκείνη την εποχή.

Συνεδριάσεις Επιτροπής Ελέγχου

Οι Επιτροπές Ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας συνεδριάζουν τουλάχιστον οκτώ (8) φορές ετησίως ή συχνότερα, ανάλογα με τις περιστάσεις, αναφέρουν τις δραστηριότητές τους στα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας σε τριμηνιαία βάση και υποβάλλουν τα πρακτικά των συνεδριάσεών τους και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (πριν την υποβολή τους στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της HoldCo/Bank) στα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας.

Απαρτία στις συνεδριάσεις Επιτροπής Ελέγχου

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται τα μισά μέλη της συν ένα (1), υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τρία (3) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου είναι παρόντα. Κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να εκπροσωπεί έγκυρα μόνο ένα από τα άλλα μέλη της. Η εκπροσώπηση στην Επιτροπή δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλα πρόσωπα πλην των μελών της.

Αποφάσεις Επιτροπής Ελέγχου

Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται έγκυρα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας του υπερισχύει η ψήφος του Αντιπροέδρου. Σε περίπτωση μη ομόφωνων αποφάσεων ενημερώνεται το Δ.Σ.

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις Επιτροπής Ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του 2023 οι λεπτομέρειες συμμετοχής για την Επιτροπή Ελέγχου ήταν οι εξής:

<u>Εταιρεία</u>	<u>Συνεδριάσεις</u>		<u>Μέσος όρος συμμετοχής μελών</u>	
	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
HoldCo	17	14	100%	100%
Τράπεζα	16	14	100%	100%

Γραμματέας και Πρακτικά Επιτροπής Ελέγχου

Η Επιτροπή διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία του Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών των εργασιών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων και των σχεδίων δράσης της παρακολούθησης των αναθέσεων, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Οι αποφάσεις, οι ενέργειες και η παρακολούθησή τους διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται.

Κανονισμός Λειτουργίας Επιτροπής Ελέγχου

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου επανεξετάζεται κάθε χρόνο και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται από το Δ.Σ.

Αξιολόγηση απόδοσης Επιτροπής Ελέγχου

Η Επιτροπή πραγματοποίησε αυτοαξιολόγηση και τα μέλη της εξέφρασαν ικανοποίηση για την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της επιτροπής. Επαίνεσαν την αποτελεσματική χρήση του χρόνου από την Επιτροπή, τις καλά προγραμματισμένες συναντήσεις και τον έγκαιρο προγραμματισμό. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής διακρίθηκε ως καλά προετοιμασμένος και επιδέξιος στην καθοδήγηση των συζητήσεων μέσω της ημερήσιας διάταξης, την προώθηση του κριτικού διαλόγου και τη διασφάλιση ότι όλα τα μέλη μπορούσαν να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Οι συμμετέχοντες αναγνωρίστηκαν επίσης για την ετοιμότητά τους και την ενεργό συμμετοχή τους σε ζωτικής σημασίας συζητήσεις, επιδεικνύοντας ένα αξιόπαινο επίπεδο πρόκλησης.

Ωστόσο, η αξιολόγηση εντόπισε τομείς προς βελτίωση, ιδίως την ανάγκη για ενισχυμένη εποπτεία σε κρίσιμα θέματα ελέγχου και συμμόρφωσης στις μεγάλες θυγατρικές. Υπήρξε επίσης έκκληση για ενίσχυση των μηχανισμών κυβερνοασφάλειας και των ελέγχων και μέτρων κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML). Επιπλέον, η αξιολόγηση τόνισε τη σημασία της παροχής κατάρτισης σε νέους τομείς για την ενίσχυση των δεξιοτήτων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Αυτοί οι τομείς βελτίωσης επισημάνθηκαν για την περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και των δυνατοτήτων της Επιτροπής στην εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της.

Δραστηριότητες Επιτροπής Ελέγχου για το 2023

Για το 2023, η Επιτροπή Ελέγχου, μεταξύ άλλων:

Eurobank Holdings

- αποφάσισε τη σύσταση / ανασύστασή της και τον διορισμό του Προέδρου της
- ενέκρινε τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας (Mandate and Terms of Reference (ToR)) του Εσωτερικού Ελέγχου και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Mandate)
- ενέκρινε τα ετήσια σχέδια δράσης Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης και παρακολούθησε την πρόοδό τους
- εξέτασε και συζήτησε εκθέσεις με πληροφορίες που σχετίζονται κυρίως με θέματα Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων των τριμηνιαίων εκθέσεων από τις μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης
- ενημερώθηκε για διάφορα νομικά και κανονιστικά ζητήματα
- επιβεβαίωσε ότι η ετήσια αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου για το 2022 έλαβε χώρα και έχει τεκμηριωθεί από τον Εσωτερικό Έλεγχο του Ομίλου. Η Επιτροπή συνέταξε τη δική της αναφορά επί της ως άνω Έκθεσης Αξιολόγησης. Οι εκθέσεις κατατέθηκαν στο Δ.Σ. και ακολούθως στην ΤτΕ, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/2006

Τράπεζα

- αποφάσισε τη σύσταση / ανασύστασή της και τον διορισμό του Προέδρου της
- ενέκρινε τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας (Mandate and Terms of Reference (ToR)) του Εσωτερικού Ελέγχου και της Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Mandate)
- ενέκρινε και περαιτέρω υπέβαλε στο ΔΣ για ενημέρωση τα ετήσια και τριετή σχέδια δράσης Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης και παρακολούθησε την πρόοδό τους.
- εξέτασε και συζήτησε εκθέσεις με πληροφορίες σχετικά με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων τριμηνιαίων εκθέσεων από τον Εσωτερικό Έλεγχο Ομίλου, τον Τομέα Λειτουργικού Κινδύνου, το Γραφείο Σχέσεων Πελατών κλπ.
- ενημερώθηκε για διάφορα νομικά και κανονιστικά ζητήματα
- επιβεβαίωσε ότι η ετήσια αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου για το 2022 έλαβε χώρα και έχει τεκμηριωθεί από τον Εσωτερικό Έλεγχο του Ομίλου. Η Επιτροπή συνέταξε τη δική της αναφορά επί της ως άνω Έκθεσης Αξιολόγησης. Οι εκθέσεις κατατέθηκαν στο Δ.Σ. και

- εξέτασε τις ετήσιες εκθέσεις του Τομέα Κανονιστικής Συμμόρφωσης σχετικά με τις δραστηριότητες κανονιστικής συμμόρφωσης για το έτος 2022 και συνέταξε τη δική του έκθεση αξιολόγησης επ' αυτών. Οι εκθέσεις υποβλήθηκαν περαιτέρω στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην ΤτΕ, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/2006
- στο πλαίσιο της ανεξάρτητης τριετούς αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικών Ελέγχων (ΣΕΕ) σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, ενέκρινε το προτεινόμενο αντικείμενο (Scope) της αξιολόγησης και το διορισμό της εταιρείας
- αναθεώρησε και ανάλογα με την περίπτωση, ενέκρινε ή ενέκρινε και υπέβαλε περαιτέρω στο ΔΣ για έγκριση / ενημέρωση α) τον αναθεωρημένο Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής, β) την αναθεωρημένη Πολιτική Αναφοράς Παράνομης ή Ανήθικης Συμπεριφοράς και τον ορισμό του υπεύθυνου λήψης & παρακολούθησης αναφορών στην Ελλάδα, γ) την αναθεωρημένη Πολιτική Αντιμνηστωπιακής Συμμόρφωσης Ομίλου, δ) την αναθεωρημένη Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης, ε) την αναθεωρημένη Πολιτική Συγκρούσεων Συμφερόντων του Ομίλου, στ) την αναθεωρημένη Πολιτική κατά της δωροδοκίας και της διαφθοράς και ζ) την αναθεωρημένη κατευθυντήρια γραμμή συναλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών.
- συζήτησε με τη Διοίκηση, τον Εσωτερικό Έλεγχο και τους Εξωτερικούς Ελεγκτές θέματα που σχετίζονται με τα οικονομικά αποτελέσματα
- εξέτασε και ενέκρινε τις οικονομικές καταστάσεις και άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία και παρουσιάσεις πριν από τη δημοσίευσή τους
- συζήτησε με τη Διοίκηση την εφαρμογή των διορθωτικών μέτρων που υιοθετήθηκαν ύστερα από συστάσεις των Εσωτερικών και Εξωτερικών Ελεγκτών και των Εποπτικών Αρχών
- αξιολόγησε την αποτελεσματικότητα, την αντικειμενικότητα και την ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2022, συζήτησε τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με τη Διοίκηση και με τον Εσωτερικό Έλεγχο και τα υπέβαλε στο Δ.Σ. και στους Εξωτερικούς Ελεγκτές
- ενέκρινε την αμοιβή των Εξωτερικών Ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2023
- πρότεινε στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων για ακολούθως στην ΤτΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2577/2006
- στο πλαίσιο της ανεξάρτητης τριετούς αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικών Ελέγχων (ΣΕΕ) σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, ενέκρινε το προτεινόμενο αντικείμενο (Scope) της αξιολόγησης και το διορισμό της εταιρείας
- εστίασε ιδιαίτερα στη λειτουργία της Πρόληψης και Καταστολής της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και έλαβε τακτικές ενημερώσεις σε αυτά τα θέματα
- συζήτησε και υπέβαλε περαιτέρω στο ΔΣ για συζήτηση την Αξιολόγηση Κινδύνου καταπολέμησης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την Αξιολόγηση Κινδύνου Κανονιστικών Θεμάτων
- εξέτασε την ετήσια έκθεση του Τομέα Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου για την Πρόληψη και Καταστολή της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και για τα θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης του έτους 2022 και συνέταξε τη δική της αξιολόγηση επί αυτής της έκθεσης. Οι εκθέσεις κατατέθηκαν στο Δ.Σ. και στην ΤτΕ σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/2006
- αναθεώρησε και ανάλογα με την περίπτωση, ενέκρινε ή ενέκρινε και υπέβαλε περαιτέρω στο ΔΣ για έγκριση / ενημέρωση α) τον αναθεωρημένο Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής, β) την αναθεωρημένη Πολιτική Αναφοράς Παράνομης ή Ανήθικης Συμπεριφοράς και τον ορισμό του υπεύθυνου λήψης & παρακολούθησης αναφορών στην Ελλάδα, γ) την αναθεωρημένη Πολιτική Αντιμνηστωπιακής Συμμόρφωσης Ομίλων, δ) την αναθεωρημένη Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης, ε) την αναθεωρημένη Πολιτική Συγκρούσεων Συμφερόντων Ομίλου, στ) την αναθεωρημένη Πολιτική κατά της δωροδοκίας και της διαφθοράς ζ) την αναθεωρημένη κατευθυντήρια γραμμή συναλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών, η) την αναθεωρημένη Πολιτική Κινήτρων, ι) την αναθεωρημένη Πολιτική AML/CFT και κυρώσεων, ι) την αναθεωρημένη Πολιτική εκτέλεσης εντολών
- συζήτησε με τη Διοίκηση, τον Εσωτερικό Έλεγχο και με τους Εξωτερικούς Ελεγκτές

- έγκριση τον διορισμό των Εξωτερικών Ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2023
- ενέκρινε την Πολιτική Ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών και παρακολούθησε, σύμφωνα με την εν λόγω Πολιτική, τις μη ελεγκτικές υπηρεσίες των Εξωτερικών Ελεγκτών για το 2023
 - ενέκρινε την πολιτική επιλογής/αλλαγής του Βασικού Εταίρου του Ελέγχου (Key Audit Partner), η οποία αποτελεί προσθήκη της Πολιτικής και της Διαδικασίας Επιλογής Ελεγκτικής Εταιρείας του Ομίλου (Group Tendering Policy and Procedure)
 - συζήτησε ένα 5ετές πρόγραμμα (2024-28) σχετικά με την καταλληλότητα των ελεγκτικών γραφείων για τον υποχρεωτικό έλεγχο του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων πιθανών καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων με ελεγκτικές εταιρείες που μπορούν να επιλεγθούν, βάσει του Ελληνικού Νόμου 4449/17 και του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 537/ 14, και τις απαιτήσεις του Διεθνούς Κώδικα Δεοντολογίας για Λογιστές του Διεθνούς Συμβουλίου Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (International Standards Ethics Board for Accountants (IESBA))
 - αξιολόγησε την απόδοση του Εσωτερικού Ελεγκτή και του Επικεφαλής της Κανονιστικής Συμμόρφωσης /Υπεύθυνου για την καταπολέμηση ξεπλύματος χρήματος από παράνομες δραστηριότητες
 - έλαβε ενημερώσεις για την εξέλιξη του Ετήσιου Προϋπολογισμού
 - σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2533/1997, η Επιτροπή Ελέγχου εξέτασε τις εκθέσεις για σημαντικές χρηματιστηριακές συναλλαγές από Συμβούλους και Γενικούς Διευθυντές της HoldCo που πληρούν τα κριτήρια του Νόμου 2533/1997 και ενημέρωσε ακολούθως το Δ.Σ
 - ενέκρινε και κοινοποίησε στο ΔΣ για περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση, την ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής Ελέγχου για το 2022
 - ενέκρινε το πλάνο λειτουργίας της για το 2024.
- θέματα που αφορούν τα οικονομικά αποτελέσματα
- εξέτασε και ενέκρινε τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
 - συζήτησε με τη Διοίκηση την εφαρμογή των διορθωτικών μέτρων που υιοθετήθηκαν ύστερα από συστάσεις των Εσωτερικών και Εξωτερικών Ελεγκτών και των Εποπτικών Αρχών
 - συζήτησε με τους Προέδρους των Επιτροπών Ελέγχου της Eurobank Bulgaria, της Eurobank Cyprus και της Eurobank Private Bank Luxembourg, τα βασικά θέματα ελέγχου των θυγατρικών στο εξωτερικό
 - αξιολόγησε την αποτελεσματικότητα, την αντικειμενικότητα και την ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2022, συζήτησε τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με τη Διοίκηση και με τον Εσωτερικό Έλεγχο και τα υπέβαλε στο Δ.Σ. και στους Εξωτερικούς Ελεγκτές
 - ενέκρινε την αμοιβή των Εξωτερικών Ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2023
 - πρότεινε στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων για έγκριση τον διορισμό των Εξωτερικών Ελεγκτών για το οικονομικό έτος 2023
 - ενέκρινε την Πολιτική Ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών και παρακολούθησε, σύμφωνα με την εν λόγω Πολιτική, τις μη ελεγκτικές υπηρεσίες των Εξωτερικών Ελεγκτών για το 2023
 - αξιολόγησε την απόδοση των Επικεφαλής των Διευθύνσεων Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης/Υπεύθυνου για την καταπολέμηση ξεπλύματος χρήματος από παράνομες δραστηριότητες
 - παρακολούθησε τη σύνθεση των Επιτροπών Ελέγχου των Τραπεζικών θυγατρικών και επισκόπησε, όπως απαιτείται, τις Εκθέσεις των πεπραγμένων τους
 - σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2533/1997, η Επιτροπή Ελέγχου εξέτασε τις εκθέσεις για σημαντικές χρηματιστηριακές συναλλαγές από Συμβούλους και Γενικούς Διευθυντές της HoldCo που πληρούν τα κριτήρια του Νόμου 2533/1997 και ενημέρωσε ακολούθως το Δ.Σ
 - ενέκρινε και κοινοποίησε στο ΔΣ για περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση, την ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής Ελέγχου για το 2022
 - ενέκρινε το πλάνο λειτουργίας της για το 2024.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον Νόμο 4449/2017 όπως ισχύει, οι Επιτροπές Ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας υποβάλλουν Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τους για τα θέματα που ασχολήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, συμπεριλαμβανομένης και περιγραφής της πολιτικής βιωσιμότητας που ακολουθεί κάθε οντότητα.

Οι Εκθέσεις Πεπραγμένων των Επιτροπών Ελέγχου 2023 της HoldCo/Τράπεζας, οι οποίες αποτελούν επίσης μέρος των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων της HoldCo/Τράπεζας για το 2023, αναφέρονται στη δραστηριότητα των Επιτροπών Ελέγχου κατά το 2023, στα ζητήματα που αντιμετώπιστηκαν και στην πολιτική βιωσιμότητας.

2.15 Επιτροπή Κινδύνων⁶

Ο σκοπός της Επιτροπής Κινδύνων είναι να συνδράμει το έργο του Δ.Σ. στα ακόλουθα θέματα τα οποία σχετίζονται με τη διαχείριση κινδύνων:

- να συμβουλεύει και να υποστηρίζει το Δ.Σ. σχετικά με την παρακολούθηση της συνολικής πραγματικής και μελλοντικής διάθεσης και στρατηγικής της για ανάληψη κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη κάθε είδους κινδύνους ώστε να διασφαλίζεται ότι συνάδουν με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, την εταιρική κουλτούρα και τις αξίες του ιδρύματος,
- να παρέχει στο Δ.Σ. συστάσεις για τις απαραίτητες προσαρμογές στη στρατηγική κινδύνου,
- να βοηθάει το Δ.Σ. στην επίβλεψη της εφαρμογής της στρατηγικής κινδύνου της Eurobank και των αντίστοιχων ορίων που έχουν τεθεί,
- να επιβλέπει την εφαρμογή των στρατηγικών για τη διαχείριση κεφαλαίου και ρευστότητας καθώς και για όλους τους άλλους σχετικούς κινδύνους, όπως πιστωτικούς κινδύνους και κινδύνους αγοράς καθώς και μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως λειτουργικούς κινδύνους, συμπεριφορά φήμης, νομικό, κυβερνοχώρο, εξωτερική ανάθεση, κλίμα και περιβαλλοντικό, προκειμένου να αξιολογηθεί η επάρκειά τους έναντι της εγκεκριμένης διάθεσης για κινδύνους και στρατηγικής,
- να επιβλέπει την πρόοδο για την ενίσχυση της δυνατότητας εξυγίανσης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Αρχών Εξυγίανσης (εφαρμόζεται μόνο στην Επιτροπή Κινδύνων της Τράπεζας),
- να επανεξετάζει μια σειρά από πιθανά σενάρια, συμπεριλαμβανομένων των σεναρίων ακραίων καταστάσεων για να αξιολογεί πώς θα αντιδρούσε το προφίλ κινδύνου σε εξωτερικά και εσωτερικά γεγονότα,
- να επιβλέπει την ευθυγράμμιση όλων των ουσιαστών χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρονται στους πελάτες με το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική κινδύνου. Η Επιτροπή Κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί τους κινδύνους που συνδέονται με τα προσφερόμενα χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες και να λαμβάνει υπόψη την ευθυγράμμιση μεταξύ των τιμών που έχουν ανατεθεί και των κερδών που αποκομίζονται από αυτά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες (εφαρμόζεται μόνο στην Επιτροπή Κινδύνων της Τράπεζας),
- να παρέχει συμβουλές σχετικά με το διορισμό εξωτερικών συμβούλων που μπορεί να αποφασίσει να προσλάβει το Δ.Σ. για συμβουλές ή υποστήριξη,
- να αξιολογεί τις συστάσεις εσωτερικών ή εξωτερικών ελεγκτών και να παρακολουθεί την κατάλληλη εφαρμογή των μέτρων που έχουν ληφθεί,
- να διασφαλίζει ότι έχει αναπτυχθεί ένα κατάλληλο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου το οποίο ενσωματώνεται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (π.χ. εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών, τιμολόγηση προσαρμοσμένη στον κίνδυνο, μοντέλα εσωτερικού κινδύνου, μέτρα απόδοσης προσαρμοσμένα στον κίνδυνο και κατανομή κεφαλαίων),
- να καθορίζει τις αρχές διαχείρισης κινδύνου και να διασφαλίζει ότι υπάρχουν οι κατάλληλες μεθοδολογίες, εργαλεία μοντελοποίησης, πηγές δεδομένων και επαρκές και ικανό προσωπικό για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την παρακολούθηση και τον μετριασμό των κινδύνων,
- να ορίζει, να εγκρίνει και να επιβλέπει την εφαρμογή της κουλτούρας κινδύνου, των βασικών αξιών και των προσδοκιών του ιδρύματος σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο.

⁶ Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Κινδύνων είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της HoldCo/Τράπεζας (www.eurobankholdings.gr & www.eurobank.gr).

Σύνθεση Επιτροπής Κινδύνων

Τα μέλη της Επιτροπής Κινδύνων διορίζονται από το Δ.Σ., μετά από εισήγηση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Ο Πρόεδρος πληροί τις προϋποθέσεις ως ανεξάρτητο μέλος με ισχυρή εμπειρία στην εμπορική τραπεζική και κατά προτίμηση στη διαχείριση κινδύνων ή/και μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων και είναι εξοικειωμένος με το ελληνικό και διεθνές ρυθμιστικό πλαίσιο. Ο διορισμός του Προέδρου και του Αντιπροέδρου θα περάσει από τη διαδικασία προτάσεων της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και θα εγκριθεί από το Δ.Σ. Η θητεία των μελών της Επιτροπής συμπίπτει με τη θητεία του Δ.Σ. της Τράπεζας, με δυνατότητα ανανέωσης του διορισμού τους, αλλά σε κάθε περίπτωση η θητεία στην Επιτροπή δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα εννέα (9) συνολικά έτη.

Η Επιτροπή Κινδύνων αποτελείται από πέντε (5) μη εκτελεστικά μέλη, τέσσερα (4) από τα οποία είναι ανεξάρτητα, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου και της Αντιπροέδρου. Συγκεκριμένα, η σύνθεση της Επιτροπής περιγράφεται παρακάτω:

Πρόεδρος:	Rajeev Kakar - <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
Αντιπρόεδρος:	Cinzia Basile - <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
Μέλη:	Bradley Paul L. Martin - <i>Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</i> Αλίκη Γρηγοριάδη - <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i> John Arthur Hollows - <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του 2023 και κατόπιν συστάσεων των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης για την ανασύνθεση των Επιτροπών των ΔΣ της HoldCo/Τράπεζας, τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας αποφάσισαν στις 29.9.2023, ο κ. John Arthur Hollows να αντικαταστήσει την κα Ευθυμία Δελή (λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι ο ρόλος της ως εκπροσώπου του ΤΧΣ θα έπαυε μετά τη διάθεση της συμμετοχής του ΤΧΣ).

Συνεδριάσεις Επιτροπής Κινδύνων

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον σε μηνιαία βάση και ο Πρόεδρος ενημερώνει τα μέλη του Δ.Σ. για τα ουσιαστικά θέματα που κάλυψε η Επιτροπή κατά την προηγούμενη περίοδο (εάν υπάρχουν) στις τριμηνιαίες συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Εκτός από τα μέλη της Επιτροπής, τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου μπορούν επίσης να παρευρίσκονται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Κινδύνων όταν συζητούνται κοινά ζητήματα (δηλαδή σε θέματα λειτουργικού κινδύνου, ασφάλειας πληροφορικής και κινδύνων στον κυβερνοχώρο). Ο Πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί επίσης να καλεί στις συνεδριάσεις άλλα στελέχη του Ομίλου ή εξωτερικούς συμβούλους ή εμπειρογνώμονες, όπως κρίνεται σκόπιμο.

Απαρτία στις συνεδριάσεις Επιτροπής Κινδύνων

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται τα μισά μέλη της συν ένα (1), υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τρία (3) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου, είναι παρόντες. Κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να εκπροσωπεί έγκυρα μόνο ένα από τα άλλα μέλη της. Η εκπροσώπηση στην Επιτροπή δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλα πρόσωπα πλην των μελών της.

Αποφάσεις Επιτροπής Κινδύνων

Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται έγκυρα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας του υπερισχύει η ψήφος του Αντιπροέδρου. Σε περίπτωση μη ομόφωνων αποφάσεων, θα πρέπει να τηρούνται στα πρακτικά και οι απόψεις της μειοψηφίας. Το Δ.Σ. ενημερώνεται για τα πρακτικά της Επιτροπής.

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις Επιτροπής Κινδύνων

Κατά τη διάρκεια του 2023 οι λεπτομέρειες συμμετοχής για την Επιτροπή Κινδύνων ήταν οι εξής:

<u>Εταιρεία</u>	<u>Συνεδριάσεις</u>		<u>Μέσος όρος συμμετοχής μελών</u>	
	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
HoldCo	12	10	100%	95%
Τράπεζα	13	14	100%	97%

Σημειώνεται ότι το 2022, οι Σύμβουλοι παρείχαν πληρεξούσια εκπροσώπησης για κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής που δεν παρέστησαν, με συνέπεια το συνολικό ποσοστό συμμετοχής τους (φυσική και υπό εκπροσώπηση) να ανέρχεται στο 100% στην HoldCo/Τράπεζα.

Γραμματέας και Πρακτικά Επιτροπής Κινδύνων

Η Επιτροπή διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία του Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής και τον Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών των εργασιών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων και των σχεδίων δράσης και της παρακολούθησης των αναθέσεων, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Οι αποφάσεις, οι ενέργειες και η παρακολούθηση τους διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται.

Κανονισμός Λειτουργίας Επιτροπής Κινδύνων

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Κινδύνων επανεξετάζεται κάθε χρόνο και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται από το Δ.Σ.

Αξιολόγηση Επιτροπής Κινδύνων

Η απόδοση της Επιτροπής αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.

Σύμφωνα με την αυτοαξιολόγηση της Επιτροπής, τα μέλη της Επιτροπής είναι συνολικά ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής.

Τα μέλη της Επιτροπής εξέφρασαν ικανοποίηση για την ηγεσία που παρείχε ο Πρόεδρος της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος είναι καλά προετοιμασμένος για τις συνεδριάσεις και ενθαρρύνει κρίσιμες συζητήσεις, διασφαλίζοντας ότι κάθε μέλος μπορεί να εκφράσει ελεύθερα τις απόψεις του. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής είναι επίσης καλά προετοιμασμένα για τις συνεδριάσεις, οδηγώντας σε υψηλό επίπεδο συμμετοχής σε σημαντικές συζητήσεις και διατηρώντας ένα επαρκές επίπεδο πρόκλησης εντός της Επιτροπής.

Ωστόσο, η αξιολόγηση υπογράμμισε επίσης τομείς προς βελτίωση. Συγκεκριμένα, η επίβλεψη των κινδύνων της τοπικής αγοράς από την Επιτροπή και η εστίασή της στους κινδύνους που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια, την προστασία δεδομένων και τη γεωπολιτική προσδιορίστηκαν ως τομείς που πρέπει να ενισχυθούν. Αυτή η αναγνώριση υπογραμμίζει τη σημασία της συνεχούς εξέλιξης στρατηγικών διαχείρισης κινδύνου για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αναδυόμενων απειλών και προκλήσεων σε αυτούς τους τομείς.

Δραστηριότητες Επιτροπής Κινδύνων 2023

Για το 2023, η Επιτροπή Κινδύνων, μεταξύ άλλων:

Eurobank Holdings

- παρακολούθησε την τρέχουσα και μελλοντική συνολική διάθεση ανάληψης κινδύνων και στρατηγικής του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους τύπους κινδύνων για να διασφαλίσει ότι συνάδουν με την

Τράπεζα

- παρακολούθησε την τρέχουσα και μελλοντική συνολική διάθεση ανάληψης κινδύνων και στρατηγικής της Τράπεζας, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους τύπους κινδύνων για να διασφαλίσει ότι συνάδουν με την

επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, την εταιρική κουλτούρα και τις αξίες του Ομίλου

- ενέκρινε μεταξύ άλλων τις ακόλουθες κανονιστικές και άλλες αναφορές, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και πλαισίων σχετικών με κινδύνους:
 - τις εσωτερικές Διαδικασίες Αξιολόγησης Επάρκειας Κεφαλαίων και Επάρκειας Ρευστότητας (ICAAP & ILAAP)
 - Εκθέσεις Κεφαλαιακής Επάρκειας και Εκθέσεις Επάρκειας Ρευστότητας (CAS & LAS)
 - Έκθεση Διαδικασίας Αναγνώρισης Κινδύνων και Σημαντικότητας (Risk Identification and Materiality Process (RIMA))
 - Σχέδιο Ανάκαμψης Ομίλου
 - ενέκρινε την ετήσια Έκθεση του Chief Risk Officer Ομίλου
 - ενέκρινε τη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίων του Ομίλου, το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων και τις Δηλώσεις Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων.
- παρακολούθησε ποιοτικές και ποσοτικές πτυχές των πιστωτικών κινδύνων, κινδύνων της αγοράς, κινδύνων της ρευστότητας και των λειτουργικών κινδύνων
 - επανεξέτασε τον κίνδυνο και την ασφάλεια Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Information and Communication Technology (ICT)) (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο), της φυσικής ασφάλειας και του εντοπισμού απάτης
 - εξέτασε την κατάσταση σχετικά με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR) και την Ευρωπαϊκή Οδηγία σχετικά με τις Υπηρεσίες Πληρωμών (PSD2)
 - ενέκρινε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες κανονιστικές και άλλες εκθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών και των πλαισίων κινδύνου:
 - τις προτεραιότητες του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ) για την Τράπεζα και το Πρόγραμμα Εξυγίανσης της Τράπεζας (Bail in playbook, κλπ.)
 - το σχέδιο Έκδοσης & Στόχους σχετικά με Ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και υποχρεώσεις (MREL)
 - το σχέδιο μείωσης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) 2023-2025: Συνοπτική έκθεση, απομειώσεις και βασικές μετρήσεις κινδύνου
 - τον Πίνακα Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA Dashboard)
 - εξέτασε και/ή ενέκρινε:
 - το πλαίσιο έγκαιρης προειδοποίησης (Early Warning Framework)
 - τις αναφορές ρυθμίσεων λόγω δυσκολιών (forbearance reporting)
 - την Παρακολούθηση παραμέτρων κινδύνου (Risk Parameters monitoring)
 - τις Αναφορές εξωτερικής ανάθεσης συμπεριλαμβανομένης Επιτόπιας Επιθεώρησης (OSI) σχετικά με εξωτερικές αναθέσεις για θέματα IT
 - την ενημέρωση απόδοσης για τη Μεταφορά Σημαντικού Κινδύνου (SRT) για πιλοποίηση
 - την κατευθυντήρια γραμμή πλαισίου διακυβέρνησης για Διαχείριση Κύκλου Ζωής Εφαρμογών (ALM)
 - ενέκρινε διάφορες πολιτικές συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων

- αγοράς, αντισυμβαλλομένου, ρευστότητας, πίστωσης, είσπραξης κ.λπ.
- Άσκηση για το τεστ αντοχής για το 2023 (Stress Test Exercise 2023)
- Γνωστοποιήσεις για τον κλιματικό και περιβαλλοντικό κίνδυνο.

2.16 Επιτροπή Αποδοχών⁷

Τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας έχουν αναθέσει στις αντίστοιχες Επιτροπές Αποδοχών την ευθύνη α) για την παροχή εξειδικευμένων και ανεξάρτητων συμβουλών επί θεμάτων που σχετίζονται με την Πολιτική Αποδοχών και την εφαρμογή της σε επίπεδο Ομίλου HoldCo/Τράπεζας και για τα κίνητρα που προκύπτουν κατά τη διαχείριση κινδύνων, κεφαλαίων και ρευστότητας, β) να διασφαλίσει την κατάλληλη άσκηση των καθηκόντων της, την αποτελεσματική ευθυγράμμιση των αμοιβών του προσωπικού με τους κινδύνους που η HoldCo/Τράπεζα αναλαμβάνει και διαχειρίζεται και την απαιτούμενη ευθυγράμμιση μεταξύ της HoldCo/Τράπεζας και του Ομίλου και γ) να εγκρίνει ή να προτείνει για έγκριση όλα τα ανοίγματα των ανώτατων διοικητικών στελεχών⁸ της HoldCo/Τράπεζας και των συγγενών τους (σύζυγοι, παιδιά, αδέρφια). Τα μη εκτελεστικά μέλη έχουν την ευθύνη για την έγκριση και την περιοδική ανασκόπηση της Πολιτικής Αποδοχών της HoldCo/Τράπεζας και την επίβλεψη της εφαρμογής της σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου.

Η εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών είναι εναρμονισμένη με τις διατάξεις που Νόμου 4261/2014 και της ΠΔ/ΤΕ 2650/2012.

Η Επιτροπή Αποδοχών της HoldCo/Τράπεζας είναι επίσης υπεύθυνη να:

- καθορίζει το σύστημα αμοιβών των μελών του Δ.Σ. και των ανώτατων στελεχών και να εισηγείται σχετικά προς το Δ.Σ. που αποφασίζει για αυτούς ή να εισηγείται στη Γενική Συνέλευση όπου απαιτείται,
- προτείνει προς έγκριση στα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας τους στόχους και επιδιώξεις που σχετίζονται με τις αμοιβές του Διευθύνοντος Συμβούλου της HoldCo/Τράπεζας και αξιολογεί την απόδοση του Διευθύνοντος Συμβούλου λαμβάνοντας υπόψη αυτούς τους στόχους και τις επιδιώξεις,
- καθοδηγεί και παρακολουθεί τον εξωτερικό σύμβουλο αμοιβών (εάν προσληφθεί) και διασφαλίζει ότι λαμβάνει τις κατάλληλες αναφορές από αυτόν. Επιπλέον, η Επιτροπή Αποδοχών διασφαλίζει ότι ο εξωτερικός σύμβουλος αναφέρεται στην ετήσια έκθεση της HoldCo/Τράπεζας για το έτος που προσλήφθηκε ή/και ολοκλήρωσε την εργασία του/της, μαζί με δήλωση τυχόν πιθανής σχέσης μεταξύ του/της και της HoldCo/Τράπεζας ή με μέλη του Δ.Σ. μεμονωμένα.

Σύνθεση Επιτροπής Αποδοχών

Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από το Δ.Σ.

Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας είναι μέλος της Επιτροπής Αποδοχών, δεν μπορεί να συμμετέχει στον καθορισμό της αμοιβής του.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής συμπίπτει με τη θητεία του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας, με δυνατότητα ανανέωσης του διορισμού τους, αλλά σε κάθε περίπτωση η θητεία στην Επιτροπή Αποδοχών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα εννέα (9) συνολικά έτη.

⁷ Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Αποδοχών είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της HoldCo/Τράπεζας (www.eurobankholdings.gr & www.eurobank.gr).

⁸ Ανώτατα Διοικητικά Στελέχη είναι: τα μέλη των Δ.Σ. της Τράπεζας, τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής της Τράπεζας, οι Γενικοί Διευθυντές της Τράπεζας που δεν είναι μέλη της Διοικητικής Επιτροπής, οι επικεφαλής του Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου, της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου και της Διαχείρισης Κινδύνου Ομίλου.

Η Επιτροπή αποτελείται από τέσσερα (4) μη εκτελεστικά μέλη, τρία (3) από τα οποία είναι ανεξάρτητοι Σύμβουλοι, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου και του Αντιπροέδρου. Συγκεκριμένα, η σύνθεση της Επιτροπής της HoldCo/Τράπεζας περιγράφεται παρακάτω:

Πρόεδρος:	Cinzia Basile, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
Αντιπρόεδρος:	Jawaid Mirza, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
Μέλη:	Γεώργιος Χρυσικός, <i>Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</i> Αλίκη Γρηγοριάδη, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>

Σε σύγκριση με την προηγούμενη σύνθεση της Επιτροπής, ο αριθμός των μελών της μειώθηκε από πέντε (5) σε τέσσερα (4), αφού η κα Ευθυμία Δελή υπέβαλε την παραίτησή της στις 26.10. 2023, με ισχύ από 7.11.2023, από τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας και τις Επιτροπές Ελέγχου και Αποδοχών, των οποίων ήταν μέλος εκείνη την εποχή.

Συνεδριάσεις Επιτροπής Αποδοχών

Η Επιτροπή Αποδοχών της HoldCo/Τράπεζας συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο και τηρούνται πρακτικά.

Απαρτία στις συνεδριάσεις Επιτροπής Αποδοχών

Η Επιτροπή Αποδοχών της HoldCo/Τράπεζας βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται τα μισά μέλη της συν ένα (1) (κλάσματα, εάν υπάρχουν, δεν υπολογίζονται), υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τρία (3) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου είναι παρόντες. Κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να εκπροσωπεί έγκυρα μόνο ένα από τα άλλα μέλη της. Η εκπροσώπηση στην Επιτροπή δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλα πρόσωπα πλην των μελών της.

Αποφάσεις Επιτροπής Αποδοχών

Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται έγκυρα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας του υπερισχύει η ψήφος του Αντιπροέδρου. Σε περίπτωση μη ομόφωνων αποφάσεων, θα πρέπει να τηρούνται στα πρακτικά και οι απόψεις της μειοψηφίας. Το Δ.Σ. ενημερώνεται όταν δεν λαμβάνεται ομόφωνα απόφαση της Επιτροπής.

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις Επιτροπής Αποδοχών

Κατά τη διάρκεια του 2023 οι λεπτομέρειες συμμετοχής για την Επιτροπή Αποδοχών ήταν οι εξής:

<u>Εταιρεία</u>	<u>Συνεδριάσεις</u>		<u>Μέσος όρος συμμετοχής μελών</u>	
	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
HoldCo	12	6	97%	100%
Τράπεζα	12	8	98%	100%

Τα ατομικά ποσοστά συμμετοχής των Συμβούλων στις συνεδριάσεις της Επιτροπής το 2023 ήταν τα ακόλουθα:

	Eurobank Holdings			Eurobank		
	Δικαίωμα Συμμετοχής	Αυτοπρόσωπη Συμμετοχή (# και %)		Δικαίωμα Συμμετοχής	Αυτοπρόσωπη Συμμετοχή (# και %)	
Cinzia Basile, Πρόεδρος	12	12	100%	12	12	100%
Jawaid Mirza, Αντιπρόεδρος	12	12	100%	12	12	100%
Γεώργιος Χρυσικός, Μέλος	12	11	92%	12	11	92%
Αλίκη Γρηγοριάδη, Μέλος	12	12	100%	12	12	100%
Ευθυμία Δελη , Μέλος μέχρι 7.11.2023	10	9	90%	10	10	100%

Σημειώνεται ότι το 2023, ο κ. Γεώργιος Χρυσικός παρείχε πληρεξούσια εκπροσώπησης για κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής που δεν παρέστη, με συνέπεια το συνολικό ποσοστό συμμετοχής του (φυσική και υπό εκπροσώπηση) να ανέρχεται στο 100% στην HoldCo/Τράπεζα.

Γραμματέας και Πρακτικά Επιτροπής Αποδοχών

Η Επιτροπή διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία του Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών των εργασιών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων και των σχεδίων δράσης και της παρακολούθησης των αναθέσεων, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Οι αποφάσεις, οι ενέργειες και η παρακολούθηση τους διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται.

Κανονισμός Λειτουργίας Επιτροπής Αποδοχών

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Αποδοχών επανεξετάζεται κάθε χρόνο και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται από το Δ.Σ.

Αξιολόγηση απόδοσης Επιτροπής Αποδοχών

Η απόδοση της Επιτροπής αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του.

Σύμφωνα με την αυτοαξιολόγηση της Επιτροπής, τα μέλη της είναι συνολικά ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση, τα μέλη της Επιτροπής πιστεύουν ότι η Επιτροπή αξιοποιεί αποτελεσματικά τον χρόνο της και έχει καλό σχεδιασμό και προγραμματισμό των συνεδριάσεων. Το υλικό για τις συνεδριάσεις παρέχεται εκ των προτέρων, επιτρέποντας τόσο στον Πρόεδρο όσο και στα μέλη να είναι καλά προετοιμασμένοι. Οι συζητήσεις εντός της Επιτροπής περιγράφονται ως ανοιχτές και επαρκώς διεξοδικές, με μέλη που συμμετέχουν ενεργά, διαθέτουν υψηλά επίπεδα γνώσης και ενεργούν ανεξάρτητα για να διασφαλίσουν ένα επαρκές επίπεδο πρόκλησης.

Ωστόσο, η αξιολόγηση τόνισε επίσης την ανάγκη διατήρησης της εστίασης σε θέματα αμοιβών. Αν και έχουν γίνει βελτιώσεις σε αυτόν τον τομέα, προτείνεται να συνεχιστεί η τακτική αξιολόγηση των αποδοχών με βάση σχετικές εγχώριες και διεθνείς συγκριτικές αξιολογήσεις. Αυτή η συνεχής αξιολόγηση διασφαλίζει ότι οι πρακτικές αποδοχών παραμένουν ανταγωνιστικές και ευθυγραμμισμένες με τα πρότυπα του κλάδου.

Δραστηριότητες Επιτροπής Αποδοχών για το 2023

Για το 2023, η Επιτροπή Αποδοχών, μεταξύ άλλων:

Eurobank Holdings

- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της
- εξέτασε και πρότεινε στους μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση την Πολιτική Αποδοχών της HoldCo
- εξέτασε και πρότεινε στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση την Πολιτική Αποδοχών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- εξέτασε και πρότεινε στα μη Εκτελεστικά μέλη του ΔΣ για έγκριση το Πλαίσιο Αποδοχών της HoldCo
- εξέτασε και πρότεινε στα μη Εκτελεστικά μέλη του ΔΣ για έγκριση τις Μεταβλητές Αποδοχές (Variable Remuneration) - Βασικοί Δείκτες Απόδοσης & Βασικοί Δείκτες Κινδύνου και Σύνολο Μεταβλητών Αποδοχών Ομίλου
- εξέτασε και ενέκρινε την κατάσταση που περιλαμβάνει αυτούς που λαμβάνουν κίνδυνο αγοράς (market risk takers' list)
- συζήτησε την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών σε επίπεδο Ομίλου
- συζήτησε την Ανασκόπηση Πολιτικής Αποδοχών – Παρακολούθηση (για το έτος 2021), που διενεργήθηκε από τον Εσωτερικό Έλεγχο Ομίλου
- πρότεινε στο Δ.Σ. και στην Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση τις Αποδοχές του Δ.Σ. και των Επιτροπών του αναφορικά με τους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους της HoldCo (Πραγματικές Αμοιβές 2022 & Εκτιμώμενες Αμοιβές 2023)
- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση την Έκθεση Αποδοχών για το οικονομικό έτος 2022
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους της Τράπεζας για έγκριση την Αξιολόγηση Απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2022 & τους Οικονομικούς και Μη χρηματοοικονομικούς στόχους του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2023
- ενέκρινε τις Γνωστοποιήσεις Αποδοχών για το 2022
- εξέτασε την εφαρμογή της Πολιτικής Συμμετοχών στο ΔΣ και στις Επιτροπές του ΔΣ
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου

Τράπεζα

- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της
- εξέτασε και πρότεινε στους μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας
- εξέτασε και πρότεινε στα μη Εκτελεστικά μέλη του ΔΣ για έγκριση το Πλαίσιο Αποδοχών της HoldCo
- εξέτασε και πρότεινε στα μη Εκτελεστικά μέλη του ΔΣ για έγκριση τη Μεταβλητή Αμοιβή (Variable Remuneration) - Βασικοί Δείκτες Απόδοσης & Βασικοί Δείκτες Κινδύνου και η Ομάδα Μεταβλητών Αποδοχών Ομίλου
- εξέτασε και ενέκρινε την κατάσταση που περιλαμβάνει αυτούς που λαμβάνουν κίνδυνο αγοράς (market risk takers' list)
- συζήτησε την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου Τράπεζας
- συζήτησε την Ανασκόπηση Πολιτικής Αποδοχών – Παρακολούθηση (για το έτος 2021), που διενεργήθηκε από τον Εσωτερικό Έλεγχο Ομίλου
- πρότεινε στο Δ.Σ. και την Τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση τις Αποδοχές του Δ.Σ. και των Επιτροπών του αναφορικά με τους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους της Τράπεζας (Πραγματικές Αμοιβές 2022 & Εκτιμώμενες Αμοιβές 2023)
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους της Τράπεζας για έγκριση την Αξιολόγηση Απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2022 & τους Οικονομικούς και Μη χρηματοοικονομικούς στόχους του Διευθύνοντος Συμβούλου για το 2023
- εξέτασε την εφαρμογή της Πολιτικής Συμμετοχών στο Δ.Σ. και τις Επιτροπές του
- συζήτησε και υπέβαλε περαιτέρω στο Δ.Σ. για ενημέρωση την εφαρμογή στον Όμιλο της Πολιτικής Αποδοχών του Διοικητικού Συμβουλίου Θυγατρικών Ομίλου κατά το 2022
- ενέκρινε τις Γνωστοποιήσεις Αποδοχών για το 2022
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου
- ανάλογα με την περίπτωση, ενέκρινε ή πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση διάφορα θέματα

- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση το 8^ο Πρόγραμμα Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών
- ανάλογα με την περίπτωση, ενέκρινε ή πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση διάφορα θέματα αποδοχών και αιτημάτων δανεισμού
- συζήτησε τα ευρήματα της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) σχετικά με θέματα Ανθρώπινου Δυναμικού
- πρότεινε στα Μη Εκτελεστικά μέλη του ΔΣ για έγκριση την Πολιτική Αποζημίωσης λόγω αποχώρησης
- ενέκρινε την αναθεωρημένη πολιτική παροχών
- ενέκρινε την πρόταση για ανάθεση σε Εξωτερικούς Συμβούλους της διεξαγωγής συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking exercise) για τις αμοιβές ανώτατης διοίκησης
- συζήτησε το ετήσιο πλάνο της για το 2024.
- αποδοχών των θυγατρικών εξωτερικού (πλαίσιο αποδοχών, μεταβλητές αποδοχές που σχετίζονται με την απόδοση, αυξήσεις αποδοχών κ.λπ.)
- ανάλογα με την περίπτωση, ενέκρινε ή προτείνει στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση διάφορα θέματα αποδοχών και αιτημάτων δανεισμού
- έλαβε και εξέτασε τις ετήσιες υποβολές των Προέδρων των Επιτροπών Αποδοχών των τραπεζικών θυγατρικών του Ομίλου
- ενέκρινε το διορισμό Προέδρου της Επιτροπής Αποδοχών στη Eurobank Σερβίας και στη Eurobank Κύπρου
- συζήτησε τα ευρήματα της Διαδικασίας Αξιολόγησης Εποπτικού Ελέγχου και (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) σχετικά με θέματα Ανθρώπινου Δυναμικού
- πρότεινε στα Μη Εκτελεστικά μέλη του ΔΣ για έγκριση την Πολιτική Αποζημίωσης λόγω αποχώρησης
- ενέκρινε την αναθεωρημένη πολιτική παροχών
- ενέκρινε την πρόταση για ανάθεση σε Εξωτερικούς Συμβούλους της διεξαγωγής συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking exercise) για τις αμοιβές ανώτατης διοίκησης
- συζήτησε το ετήσιο πλάνο της για το 2024.

2.17 Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης⁹

Το Δ.Σ. της Eurobank Holdings και της Τράπεζας έχουν αναθέσει στις Επιτροπές Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης την ευθύνη για α) την καθοδήγηση της διαδικασίας του διορισμού των μελών του Δ.Σ. και των Επιτροπών του, συμπεριλαμβανομένου του εντοπισμού, της ανάδειξης και τη σύστασης υποψηφίων για διορισμό στο Δ.Σ., β) την εξέταση θεμάτων που σχετίζονται με την επάρκεια, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του Δ.Σ. και γ) την αναθεώρηση των πολιτικών, διαδικασιών και ρυθμίσεων εταιρικής διακυβέρνησης του Ομίλου. Οι Επιτροπές μετονομάστηκαν σε Επιτροπές Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης προκειμένου να αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια τον διευρυμένο σκοπό τους.

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης για την εκτέλεση των καθηκόντων της, λογοδοτεί στο Δ.Σ.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, η Επιτροπή είναι αρμόδια για τα παρακάτω:

- τουλάχιστον ετησίως και σύμφωνα με την Πολιτική Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του, να αξιολογεί τη δομή, το μέγεθος, τη σύνθεση και τις επιδόσεις του Δ.Σ. και να κάνει συστάσεις στο Δ.Σ. σχετικά με την ανάγκη ανανέωσής του ή/και οποιεσδήποτε άλλες αλλαγές κρίνει κατάλληλες,
- τουλάχιστον ετησίως και σύμφωνα με την Πολιτική Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του, να αξιολογεί τις γνώσεις, τις δεξιότητες, την εμπειρία και τη συνεισφορά των μεμονωμένων μελών του Δ.Σ. και του Δ.Σ. συλλογικά και να αναφέρεται στο Δ.Σ. ανάλογα,

⁹ Ο Κανονισμός Λειτουργίας των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων της HoldCo/Τράπεζας είναι αναρτημένος στις ιστοσελίδες των εταιρειών (www.eurobankholdings.gr & www.eurobank.gr)

- στο πλαίσιο της εφαρμογής της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του, για τον καθορισμό των παραμέτρων αξιολόγησης με βάση τις βέλτιστες πρακτικές και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της αξιολόγησης του Δ.Σ., την ατομική αξιολόγηση των Μη Εκτελεστικών Συμβούλων, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, το σχέδιο διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου και των μελών του Δ.Σ., τη στοχευμένη σύνθεση του Δ.Σ. σε σχέση με τη στρατηγική και την Πολιτική Υποψηφιοτήτων του Δ.Σ.,
- να έχει καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία ανάδειξης υποψηφιοτήτων και στο σχεδιασμό του σχεδίου διαδοχής για τα μέλη του Δ.Σ. και τα ανώτερα στελέχη,
- να επανεξετάζει τουλάχιστον μία φορά κάθε δύο χρόνια και να εισηγείται για έγκριση στο Δ.Σ. την Πολιτική Καταλληλότητας μελών Δ.Σ.,
- να διασφαλίζει ότι η διαδικασία διορισμού, όπως αυτή ορίζεται στην Πολιτική Καταλληλότητας μελών του Δ.Σ., ορίζεται με σαφήνεια και εφαρμόζεται με διαφανή τρόπο και με τρόπο που να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητά της,
- να διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής, σταδιακός σχεδιασμός διαδοχής για τα μέλη του Δ.Σ., ώστε να διατηρείται ένα κατάλληλο επίπεδο συνέχειας και οργανωτικής μνήμης σε επίπεδο Δ.Σ., ειδικά σε ξαφνικές ή απροσδόκητες απουσίες ή αποχωρήσεις μελών του Δ.Σ.,
- να παρακολουθεί τον σχεδιασμό διαδοχής του Δ.Σ., προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή διαδοχή των μελών του Δ.Σ. με σταδιακή αντικατάστασή τους, ώστε να αποφευχθεί η έλλειψη διοίκησης,
- να διασφαλίζει ότι το πλαίσιο διαδοχής λαμβάνει υπόψη τα ευρήματα της αξιολόγησης του Δ.Σ. προκειμένου να επιτευχθούν οι απαραίτητες αλλαγές στη σύνθεση ή τις δεξιότητες και να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα και η συλλογική καταλληλότητα του Δ.Σ.,
- να επανεξετάζει τουλάχιστον ετησίως και πάντα πριν από την έναρξη της διαδικασίας διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου, να διασφαλίζει ότι υπάρχει μια βιώσιμη ομάδα εσωτερικών και εξωτερικών υποψηφίων και επίσης να διασφαλίζει ότι ο Διευθύνων Σύμβουλος συμμετέχει σε όλους τους τομείς/τα στάδια του Σχεδίου Διαδοχής Διευθύνοντος Συμβούλου, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των υποψηφίων για τη θέση του/της, όπως κρίνει σκόπιμο,
- να διασφαλίζει ότι ο Διευθύνων Σύμβουλος συμμετέχει στη διαδικασία σχεδιασμού διαδοχής των ανώτατων στελεχών στο επίπεδο του Διευθύνοντος Συμβούλου μείον ένα, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των υποψηφίων για τις εν λόγω θέσεις.

Σε ό,τι αφορά τις Επιτροπές Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης θυγατρικών εταιρειών, δεν υποκαθίστανται από τις αντίστοιχες επιτροπές της HoldCo/ Τράπεζας. Ωστόσο, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Eurobank έχει τη συνολική ευθύνη να επιβλέπει τη συμμόρφωση των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης των θυγατρικών με τα πρότυπα, τον τρόπο λειτουργίας και το πλαίσιο διακυβέρνησής της.

Σύνθεση Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από το Δ.Σ. Η θητεία των μελών της συμπίπτει με τη θητεία του Δ.Σ., με δυνατότητα ανανέωσης του διορισμού τους, αλλά σε κάθε περίπτωση η θητεία στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα εννέα (9) συνολικά έτη.

Η Επιτροπή αποτελείται από πέντε (5) μη εκτελεστικά μέλη, τέσσερα (4) από τα οποία είναι ανεξάρτητοι Σύμβουλοι, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου που δεν μπορεί να υπηρετεί ταυτόχρονα ως Πρόεδρος της Επιτροπής Αποδοχών. Η σύνθεση της Επιτροπής περιγράφεται παρακάτω:

Πρόεδρος:	Ειρήνη Ρουβιθά Πάνου, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
Αντιπρόεδρος:	Jawaid Mirza, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
Μέλη:	Burkhard Eckes - <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
	Rajeev Kakar, <i>Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος</i>
	Bradley Paul L. Martin, <i>Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος</i>

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του 2023 και κατόπιν εισηγήσεων των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης για την ανασύνθεση των Επιτροπών των Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας, τα ΔΣ της HoldCo/Τράπεζας αποφάσισαν στις 29.09.2023:

- να διορίσουν τον κ. Burkhard Eckes ως νέο μέλος των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, σε αντικατάσταση της κας Ευθυμίας Δελή (λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι ο ρόλος της ως εκπροσώπου του ΤΧΣ θα έπαυε μετά τη διάθεση της συμμετοχής του ΤΧΣ).
- ο κ. Jawaid Mirza να ανταλλάξει την ιδιότητά του στις Επιτροπές Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης με αυτό του κ. Bradley Paul Martin, δηλαδή ο κ. Jawaid Mirza να αναλάβει τη θέση του Αντιπροέδρου της Επιτροπής (προηγουμένως κατείχε τη θέση του μέλους της Επιτροπής) ενώ ο κ. Bradley Paul Martin να αναλάβει την θέση μέλους της Επιτροπής (προηγουμένως κατείχε τη θέση του Αντιπροέδρου της Επιτροπής).

Συνεδριάσεις Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο και τηρούνται πρακτικά.

Απαρτία στις συνεδριάσεις Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται τα μισά μέλη της συν ένα (1) (κλάσματα, εάν υπάρχουν, δεν υπολογίζονται), υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τρία (3) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου είναι παρόντες. Κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να εκπροσωπεί έγκυρα μόνο ένα από τα άλλα μέλη της. Η εκπροσώπηση στην Επιτροπή δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλα πρόσωπα πλην των μελών της.

Αποφάσεις Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται έγκυρα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας του υπερισχύει η ψήφος του Αντιπροέδρου. Σε περίπτωση μη ομόφωνων αποφάσεων, θα πρέπει να τηρούνται στα πρακτικά και οι απόψεις της μειοψηφίας. Το Δ.Σ. ενημερώνεται όταν δεν λαμβάνεται ομόφωνα απόφαση της Επιτροπής.

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Κατά τη διάρκεια του 2023 οι λεπτομέρειες συμμετοχής για την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης ήταν οι εξής:

<u>Εταιρεία</u>	<u>Συνεδριάσεις</u>		<u>Μέσος όρος συμμετοχής μελών</u>	
	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
HoldCo	11	6	100%	97%
Τράπεζα	11	7	100%	98%

Σημειώνεται ότι το 2022, οι Σύμβουλοι παρείχαν πληρεξούσια εκπροσώπησης για κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής που δεν παρέστησαν, με συνέπεια το συνολικό ποσοστό συμμετοχής τους (φυσική και υπό εκπροσώπηση) να ανέρχεται στο 100% στην HoldCo/Τράπεζα.

Γραμματέας και Πρακτικά Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Επιτροπή διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία του Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών των εργασιών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων και των σχεδίων δράσης και της παρακολούθησης των αναθέσεων, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Οι αποφάσεις, οι ενέργειες και η παρακολούθηση τους διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται.

Κανονισμός Λειτουργίας Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής επανεξετάζεται κάθε χρόνο και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές στον ρόλο, τις αρμοδιότητες, την οργάνωση ή/και τις κανονιστικές απαιτήσεις απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται από το Δ.Σ.

Αξιολόγηση απόδοσης Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η απόδοση της Επιτροπής αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του.

Σύμφωνα με την αυτοαξιολόγηση της Επιτροπής, τα μέλη της είναι συνολικά ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής.

Τα μέλη της Επιτροπής πιστεύουν ότι η Επιτροπή αξιοποιεί το χρόνο της αποτελεσματικά και επιδεικνύει καλό σχεδιασμό και προγραμματισμό συνεδριάσεων. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής είναι καλά προετοιμασμένος για τις συνεδριάσεις, διευκολύνοντας την Επιτροπή να περιηγηθεί αποτελεσματικά στην ημερήσια διάταξη, ενθαρρύνοντας την κριτική συζήτηση και διασφαλίζοντας ότι όλα τα μέλη μπορούν να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Τα μέλη της Επιτροπής είναι επίσης καλά προετοιμασμένα, οδηγώντας σε υψηλό επίπεδο συμμετοχής σε σημαντικές συζητήσεις και διατηρώντας ένα επαρκές επίπεδο πρόκλησης εντός της Επιτροπής.

Ωστόσο, η αξιολόγηση τόνισε επίσης τομείς προς βελτίωση, εστιάζοντας ιδιαίτερα στον σχεδιασμό της διαδοχής. Η Επιτροπή πιστεύει ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις προσπάθειες σχεδιασμού διαδοχής, οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν πρόσθετη κατάρτιση και σχεδιασμό σταδιοδρομίας για πιθανούς διαδόχους. Αυτή η έμφαση στον σχεδιασμό διαδοχής είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και αποτελεσματικότητας της ηγεσίας εντός του οργανισμού.

Δραστηριότητες Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2023

Για το 2023, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων:

Eurobank Holdings

- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της
- εξέτασε την αυτοαξιολόγηση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. για το 2022 και τη συνολική αξιολόγηση αποτελεσματικότητας του Δ.Σ.
- συζήτησε και πρότεινε προς έγκριση στο Δ.Σ. τη νέα σύνθεση των Επιτροπών του Δ.Σ. και άλλα θέματα του Δ.Σ. και των Επιτροπών του
- πρότεινε στο Δ.Σ. και στην Ετήσια Γενική Συνέλευση για έγκριση τα νέα μέλη του Δ.Σ. και της Επιτροπής Ελέγχου
- εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση την Πολιτική Ανάληψης Θέσεων εκτός Ομίλου και την Πολιτική Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.. Επιπρόσθετα, εξέτασε και πρότεινε στην Ετήσια Γενική Συνέλευση για έγκριση την Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του ΔΣ
- εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση το αναθεωρημένο Οργανόγραμμα του Ομίλου HoldCo
- πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας και Διακυβέρνησης

Τράπεζα

- πρότεινε στο ΔΣ για έγκριση τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της
- εξέτασε την αυτοαξιολόγηση του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. για το 2022 και τη συνολική αξιολόγηση αποτελεσματικότητας του Δ.Σ.
- συζήτησε και πρότεινε προς έγκριση στο Δ.Σ. τη νέα σύνθεση των Επιτροπών του Δ.Σ. και άλλα θέματα του Δ.Σ. και των Επιτροπών του
- πρότεινε στο Δ.Σ. και στην Ετήσια Γενική Συνέλευση για έγκριση τα νέα μέλη του Δ.Σ. και της Επιτροπής Ελέγχου
- εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση την Πολιτική Ανάληψης Θέσεων εκτός Ομίλου, την Πολιτική Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. και την Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του ΔΣ
- εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση το αναθεωρημένο Οργανόγραμμα του Ομίλου της Τράπεζας
- πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας και Διακυβέρνησης
- ενέκρινε την επιλογή των υποψηφίων ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή/και

- εξέτασε και πρότεινε στην Επιτροπή Ελέγχου και στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης 2022
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση το διορισμό Ανώτερου στελέχους / Εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ.
- συζήτησε τον χειρισμό πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων μετά την παραίτηση εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ., με ισχύ από 31.12.2023
- εξέτασε και ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο για το σχέδιο διαδοχής Ανώτατων Στελεχών
- ενέκρινε την ανάληψη θέσεων σε εταιρίες εκτός Ομίλου Μελών του Δ.Σ.
- εξέτασε την ανεξαρτησία των Ανεξάρτητων Μη Εκτελεστικών μελών
- εξέτασε τη συμμετοχή των μελών στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές του Δ.Σ.
- εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση το Σχέδιο Δράσης 2023 συμπεριλαμβανομένων συστάσεων από την Αυτοαξιολόγηση 2022 του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.
- συζήτησε το ετήσιο σχέδιο της για το 2024
- συζήτησε και υπέβαλε πρόταση στο Δ.Σ. σχετικά με τη θητεία του Μη Εκτελεστικού μέλους Δ.Σ./εκπροσώπου του ΤΧΣ μετά την επαναγορά μετοχών του ΤΧΣ.
- Διευθυνόντων Συμβούλων των σημαντικών θυγατρικών του Ομίλου
- ενέκρινε τον Προέδρο της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων της Eurobank Κύπρου
- πρότεινε στους Μη Εκτελεστικούς Συμβούλους για έγκριση το διορισμό Ανώτερου στελέχους / Εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ.
- συζήτησε τον χειρισμό πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων μετά την παραίτηση εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ., με ισχύ από 31.12.2023
- έλαβε και εξέτασε τις ετήσιες εκθέσεις των Προέδρων των Επιτροπών Υποψηφιοτήτων των τραπεζικών θυγατρικών του Ομίλου
- εξέτασε και ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο για το σχέδιο διαδοχής Ανώτατων Στελεχών
- ενέκρινε την ανάληψη θέσεων σε εταιρίες εκτός Ομίλου Μελών του Δ.Σ. και Γενικών Διευθυντών / μελών της Διοικητικής Επιτροπής που δεν είναι μέλη του Δ.Σ.
- εξέτασε την ανεξαρτησία των Ανεξάρτητων Μη Εκτελεστικών μελών
- εξέτασε τη συμμετοχή των μελών στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές του Δ.Σ.
- εξέτασε και πρότεινε στο Δ.Σ. για έγκριση το Σχέδιο Δράσης 2023 συμπεριλαμβανομένων συστάσεων από την Αυτοαξιολόγηση 2022 του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.
- συζήτησε για τις πρακτικές ανάπτυξης και κινητοποίησης ταλέντων στη Eurobank
- συζήτησε το ετήσιο σχέδιο της για το 2024
- συζήτησε και υπέβαλε πρόταση στο Δ.Σ. σχετικά με τη θητεία του Μη Εκτελεστικού μέλους Δ.Σ./εκπροσώπου του ΤΧΣ μετά την επαναγορά μετοχών του ΤΧΣ.

Πολιτική Διαφοροποίησης των μελών του Δ.Σ.

Η Πολιτική Διαφοροποίησης των μελών του Δ.Σ. (Πολιτική) καθορίζει την προσέγγιση στην πολυμορφία/ποικιλομορφία των μελών του Δ.Σ. και είναι σύμφωνη με τις διεθνείς πρακτικές και με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Σύμφωνα με την Πολιτική, η πολυμορφία/ποικιλομορφία του Δ.Σ. περιλαμβάνει διάφορους παράγοντες όπως τις δεξιότητες, το μορφωτικό και επαγγελματικό υπόβαθρο, τη γεωγραφική προέλευση (εθνικότητα), το φύλο, την ηλικία και άλλα σχετικά χαρακτηριστικά των μελών. Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι υπεύθυνη για την εξέταση της διαφοροποίησης κατά την αξιολόγηση της σύνθεσης και της δομής του Δ.Σ.

Κατά τη διαδικασία αναθεώρησης της συλλογικής καταλληλότητας του Δ.Σ., τα μέλη της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης συζητούν και συμφωνούν σε μετρήσιμους στόχους για την επίτευξη διαφορετικότητας στο Δ.Σ.. Αυτοί οι στόχοι λαμβάνονται επίσης υπόψη κατά τον

(επανα)διορισμό και τον προγραμματισμό διαδοχής μεμονωμένων μελών του Δ.Σ., σύμφωνα με την Πολιτική Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.

Ένας από τους συγκεκριμένους στόχους που περιγράφονται στην Πολιτική σχετίζεται με την ποικιλομορφία των φύλων. Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης στοχεύει σε τουλάχιστον 25% εκπροσώπηση του λιγότερο εκπροσωπούμενου φύλου στο Δ.Σ., που υπολογίζεται με βάση το συνολικό μέγεθος του Δ.Σ.. Ο στόχος αυτός τίθεται για τα επόμενα τρία χρόνια, με την πρόθεση να διατηρείται το πραγματικό ποσοστό πάνω από τον ελάχιστο στόχο ανά πάσα στιγμή, λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις του κλάδου και τις βέλτιστες πρακτικές.

Κατά την 31.12.2023, η εκπροσώπηση του γυναικείου φύλου στο Δ.Σ. πληρούσε τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας, η οποία απαιτεί εκπροσώπηση τουλάχιστον 25%. Εάν υπάρχει κλάσμα, το ποσοστό στρογγυλοποιείται στον προηγούμενο ακέραιο. Αυτό υποδηλώνει ότι η HoldCo/Τράπεζα επιτυγχάνει τους στόχους της για την πολυμορφία, ιδίως όσον αφορά την εκπροσώπηση των φύλων στο Δ.Σ.

Διαφοροποίηση Ανώτατων Διευθυντικών Στελεχών

Η HoldCo/Τράπεζα έχει κάνει σημαντικά βήματα για την ενίσχυση της ποικιλομορφίας των φύλων και τη στήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης για τις γυναίκες στελέχη. Αυτές οι προσπάθειες στοχεύουν στη δημιουργία μιας σειράς επιλέξιμων γυναικών στελεχών που μπορούν ενδεχομένως να ενταχθούν στη Διοικητική Επιτροπή ή/και στο Δ.Σ.

Μια βασική πρωτοβουλία είναι η ετήσια άσκηση Σχεδιασμού Διαδοχής, η οποία προσδιορίζει πιθανούς διαδόχους και έχει σημειώσει αύξηση 27% στη συμμετοχή των γυναικών διαδόχων στην ομάδα. Αυτό δείχνει μια δέσμευση για την προώθηση της διαφορετικότητας των φύλων σε ανώτερα επίπεδα εντός του οργανισμού.

Επιπλέον, η Τράπεζα συμμετέχει ενεργά σε πρωτοβουλίες όπως η πρωτοβουλία «the Boardroom» στην Ελλάδα, η οποία υποστηρίζει γυναίκες ηγέτες με στόχο να γίνουν μέλη Διοικητικών Συμβουλίων σε σημαντικούς οργανισμούς. Ως χορηγός σε τέτοιες πρωτοβουλίες, η Τράπεζα ενθαρρύνει τους υπαλλήλους και τους πελάτες της να εκμεταλλευτούν ευκαιρίες για ηγετικούς ρόλους.

Σε πιο μακροπρόθεσμη προοπτική, η Τράπεζα έχει εγκαινιάσει το πρόγραμμα «Women In Banking», ένα πρόγραμμα Women Leadership Acceleration Mentoring. Στόχος του είναι να επικεντρωθεί και να υποστηρίξει την ανάπτυξη της σταδιοδρομίας για γυναίκες υψηλής δυναμικής που βρίσκονται επί του παρόντος σε ρόλους μεσαίας διοίκησης, προκειμένου να δημιουργήσει το πλαίσιο για τη μετάβασή τους σε κορυφαίους εκτελεστικούς ρόλους στο μέλλον.

Επιπλέον, το τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού της Τράπεζας εξετάζει συνεχώς πρόσθετες ενέργειες για την περαιτέρω ενίσχυση της ποικιλομορφίας σε ανώτερα διοικητικά επίπεδα εντός της Τράπεζας/HoldCo. Αυτές οι προσπάθειες αντικατοπτρίζουν μια ισχυρή δέσμευση για την προώθηση της διαφορετικότητας των φύλων και την υποστήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης των γυναικών εντός του οργανισμού.

Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ.

Η Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ. (Πολιτική) της HoldCo/Τράπεζας καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές και την επίσημη διαδικασία για την αναγνώριση, επιλογή και ορισμό υποψηφίων για το Δ.Σ. Η Πολιτική διασφαλίζει ότι οι σχετικοί διορισμοί γίνονται: α) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νομικού και του κανονιστικού πλαισίου, β) λαμβάνοντας υπόψη τις προσδοκίες των κύριων μετόχων και γ) επί τη βάση προσωπικών αξιών και ικανοτήτων, ακολουθώντας τις βέλτιστες πρακτικές.

Οι πρωταρχικοί στόχοι της Πολιτικής είναι να:

- καθορίσει τις γενικές αρχές που καθοδηγούν την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης καθώς ασκεί το ρόλο της σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάδειξης υποψηφιοτήτων,
- σχεδιάσει τα συγκεκριμένα κριτήρια και απαιτήσεις για τους υποψηφίους του Δ.Σ.,
- καθιερώσει μια διαφανή, αποτελεσματική και κατάλληλη διαδικασία υποψηφιοτήτων,
- διασφαλίσει ότι η δομή του Δ.Σ. (συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού διαδοχής) πληροί υψηλά πρότυπα δεοντολογίας, έχει τη βέλτιστη ισορροπία γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειρίας και ευθυγραμμίζεται με τις τρέχουσες κανονιστικές απαιτήσεις.

Το Δ.Σ. που υποστηρίζεται από την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης θα προτείνει υποψηφίους που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια καταλληλότητας:

- *Φήμη μαζί με ειλικρίνεια, ακεραιότητα και εμπιστοσύνη*
 - α. Φήμη: Επαρκώς καλή φήμη, υψηλό κοινωνικό κύρος και συμμόρφωση με τα κριτήρια φήμης, τιμιότητας και ακεραιότητας που προβλέπει το κανονιστικό πλαίσιο
 - β. Ειλικρίνεια, ακεραιότητα και εμπιστοσύνη: Επίδειξη των υψηλότερων προτύπων ηθικής, τιμιότητας, ακεραιότητας, αμεροληψίας και πειθαρχίας που αποδεικνύονται μέσω της προσωπικής και επαγγελματικής πορείας ή άλλων δημόσιων δεσμεύσεων
- *Γνώσεις, δεξιότητες, εμπειρία και λοιπά κριτήρια καταλληλότητας*
 - α. Κατανόηση της HoldCo/Τράπεζας: Επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία για την ενημερωμένη κατανόηση των δραστηριοτήτων της Τράπεζας, της κουλτούρας, της δομής του ομίλου, των ρυθμίσεων διακυβέρνησης, του ρυθμιστικού και εποπτικού πλαισίου, των προϊόντων, των γεωγραφικών αγορών και λειτουργιών και των τρίτων σχετιζόμενων μερών και των κινδύνων της HoldCo με τις θυγατρικές της
 - β. Προηγούμενη εμπειρία/Προϋπηρεσία: Αρκετά χρόνια εμπειρίας σε γενικώς αναγνωρισμένη θέση ευθύνης στο πεδίο εξειδίκευσής τους
 - γ. Ανεξαρτησία στον τρόπο σκέψης και ικανότητα για πρόκληση προβληματισμών: Ικανότητα να διαμορφώνουν και να εκφράζουν ανεξάρτητη άποψη σε όλα τα θέματα με τα οποία ασχολείται το Δ.Σ. και να προκαλούν τη Διοίκηση και τους άλλους υποψηφίους να εκφράζουν απόψεις και προτάσεις
 - δ. Συναδελφικότητα, ομαδικότητα και ηγετικές ικανότητες: Ικανότητα να συνεισφέρουν εποικοδομητικά και παραγωγικά στις συζητήσεις και τις αποφάσεις του Δ.Σ. μαζί με την ικανότητα να κατευθύνουν τέτοιες συζητήσεις ως Πρόεδροι ή Αντιπρόεδροι
 - ε. Επιπρόσθετα κριτήρια για τον διορισμό εκτελεστικών μελών του Δ.Σ.: Μέσω άλλων θέσεων που κατείχαν ή κατέχουν ως στελέχη, αποδεδειγμένη γνώση, δεξιότητα, εμπειρία και χαρακτήρα προκειμένου να οδηγούν την Τράπεζα και τις θυγατρικές της στην επίτευξη των στρατηγικών τους στόχων, μαζί με προθυμία πλήρους απασχόλησης στην HoldCo/Τράπεζα.
- *Σύγκρουση Συμφερόντων και ανεξαρτησία σκέψης*

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης ελέγχει τα προσωπικά, επαγγελματικά, οικονομικά, πολιτικά και λοιπά συμφέροντα των υποψηφίων καθώς και τις σχέσεις τους, διαβεβαιώνοντας ότι δεν έχουν πραγματικές, πιθανές ή θεωρητικές συγκρούσεις συμφερόντων των οποίων δεν θα ήταν δυνατή η αποφυγή, ο επαρκής περιορισμός ή η σωστή διαχείριση σύμφωνα με τις γραπτές πολιτικές της HoldCo/Τράπεζας και οι οποίες θα τους εμπόδιζαν να εκπροσωπούν τα συμφέροντα όλων των μετόχων της HoldCo/Τράπεζας, να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους ως μέλη του Δ.Σ. και να προβαίνουν σε αντικειμενικές και ανεξάρτητες αποφάσεις (να ενεργούν με ανεξαρτησία σκέψης).

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης θα πρέπει επίσης να εξετάζει τα σχετικά άμεσα και έμμεσα οικονομικά και μη οικονομικά συμφέροντα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προκύπτουν από σχέσεις και συμμετοχές σε άλλες εταιρείες.

- *Δέσμευση για αφιέρωση επαρκούς χρόνου*

Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης διασφαλίζει ότι όλοι οι υποψήφιοι έχουν τη δυνατότητα να αφιερώνουν τον απαιτούμενο χρόνο για την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μέλη του Δ.Σ., συμπεριλαμβανομένων των τακτικών παρουσιών και συμμετοχών στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και των Επιτροπών του.

- *Συλλογική Καταλληλότητα*

Το Δ.Σ. θα πρέπει συλλογικά να είναι σε θέση να κατανοεί τις δραστηριότητες του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένων των κύριων κινδύνων, και να λαμβάνει τις κατάλληλες αποφάσεις λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό μοντέλο, την ανάληψη κινδύνου, τη στρατηγική και τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται το ίδρυμα, δηλαδή:

- Η σύνθεση του Δ.Σ. θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την πείρα που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η απαίτηση το Δ.Σ. συλλογικά να κατανοεί επαρκώς τους τομείς για τους οποίους τα μέλη είναι συλλογικά υπεύθυνα, και να διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες για να ασκεί αποτελεσματικά τη διαχείριση και επίβλεψη της HoldCo και της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων πτυχών:

- επιχειρηματική δραστηριότητα της HoldCo/ Τράπεζας και βασικοί κίνδυνοι που συνδέονται με αυτή,
- καθεμία από τις βασικές δραστηριότητες της HoldCo/ και της Τράπεζας,
- συναφή πεδία τομεακών/χρηματοπιστωτικών γνώσεων, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών αγορών και των κεφαλαιαγορών, της φερεγγυότητας και των υποδειγμάτων, των κινδύνων και των παραγόντων κινδύνου που συνδέονται με το περιβάλλον, τη διακυβέρνηση και τις κοινωνικές συνθήκες,
- χρηματοοικονομική λογιστική και χρηματοοικονομικές αναφορές,
- διαχείριση κινδύνων, κανονιστική συμμόρφωση, συμπεριλαμβανομένης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και εσωτερικό,
- τεχνολογία των πληροφοριών και ασφάλεια,
- τοπικές, περιφερειακές και παγκόσμιες αγορές, κατά περίπτωση,
- το νομικό και ρυθμιστικό περιβάλλον,
- διευθυντικές δεξιότητες και εμπειρία,
- την ικανότητα στρατηγικού σχεδιασμού,
- διαχείριση (διεθνών ή) εθνικών ομίλων και των κινδύνων που συνδέονται με τις ομιλικές δομές, κατά περίπτωση,
- εταιρική διακυβέρνηση,
- θέματα που σχετίζονται με τους τομείς του Περιβάλλοντος, της Κοινωνίας και της Διακυβέρνησης (ESG),
- εκπροσώπηση φύλων σύμφωνα με την Πολιτική Διαφορετικότητας του Δ.Σ.

Μεταξύ άλλων, κατά την επίβλεψη της διαδικασίας υποψηφιοτήτων, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής, σταδιακός σχεδιασμός διαδοχής για τα μέλη του Δ.Σ., έτσι ώστε να διατηρείται ένα κατάλληλο επίπεδο συνέχειας και οργανωτικής μνήμης σε επίπεδο Δ.Σ., ειδικά όταν πρόκειται για ξαφνικές ή απροσδόκητες απουσίες ή αποχωρήσεις μελών Δ.Σ. Ως προς αυτό, η Επιτροπή θα:

- παρακολουθεί τη θητεία των μελών του Δ.Σ. και θα υποβάλλει τις προτάσεις διορισμού τους με τέτοιο τρόπο ώστε να ενθαρρύνει κλιμακωτούς διορισμούς/αποχωρήσεις στο Δ.Σ., όπου είναι δυνατόν. Ο επαναδιορισμός των σημερινών μελών του Δ.Σ. θα βασίζεται στη συνεχή τήρηση των κριτηρίων που ορίζονται στην παρούσα Πολιτική,
- διασφαλίζει ότι υπάρχει κατάλληλο επίπεδο παρουσίας των σχετικών Γνώσεων, Δεξιοτήτων, Εμπειριών στο Δ.Σ., χωρίς αδικαιολόγητη εξάρτηση από την πείρα ολιγάριθμων Συμβούλων,
- εξετάζει εάν υπάρχουν επαρκή μέλη του Δ.Σ. που είναι ικανά να υπηρετήσουν ως Πρόεδροι του Δ.Σ. και Πρόεδροι Επιτροπών, εάν είναι απαραίτητο,
- παρακολουθεί περιοδικά, όπως απαιτείται, τη διαθεσιμότητα υποψηφίων που θα μπορούσαν να ανταποκριθούν στις ανάγκες σχεδιασμού διαδοχής του Δ.Σ.,

- λαμβάνει υπόψη: α) τους στόχους που ορίζονται στην Πολιτική Διαφοροποίησης του Δ.Σ της HoldCo/Τράπεζας και β) τα ευρήματα των αξιολογήσεων του Δ.Σ. της HoldCo και της Τράπεζας προκειμένου να επιτευχθούν οι απαραίτητες αλλαγές στη σύνθεση ή τις δεξιότητες και να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα και η συλλογική καταλληλότητα του Δ.Σ. της HoldCo και της Τράπεζας.

Η Πολιτική Καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ. αναθεωρείται κάθε χρόνο από την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης και εγκρίνεται από τα Δ.Σ./Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων, όπως προβλέπεται, εκτός εάν υπάρχουν ουσιώδεις αλλαγές, κανονιστικές ή άλλες, οι οποίες απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση.

Σχεδιασμός Διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου

Η Πολιτική Σχεδιασμού Διαδοχής Διευθύνοντος Συμβούλου της HoldCo/Τράπεζας διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη διασφάλιση ομαλής μετάβασης στην ηγεσία. Τα βασικά στοιχεία της Πολιτικής περιγράφονται παρακάτω:

- Προσόντα για τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου: Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης, σε συνεργασία με τον τρέχοντα Διευθύνοντα Σύμβουλο, ορίζει τα προσόντα που απαιτούνται για τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου. Αυτό διασφαλίζει ότι ο διάδοχος διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες, εμπειρία και χαρακτηριστικά για να ηγηθεί αποτελεσματικά του οργανισμού.
- Βιώσιμη Ομάδα Υποψηφίων: Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης διασφαλίζει ότι υπάρχει μια βιώσιμη ομάδα υποψηφίων που πληρούν το απαιτούμενο προφίλ για τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τον εντοπισμό εσωτερικών υποψηφίων εντός του οργανισμού ή την εξέταση εξωτερικών υποψηφίων επίσης.
- Ετήσια Αναθεώρηση: Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης εξετάζει τα προσόντα που απαιτούνται για τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου και το σύνολο των υποψηφίων τουλάχιστον ετησίως. Αυτή η συνεχής αναθεώρηση διασφαλίζει ότι η διαδικασία σχεδιασμού διαδοχής παραμένει ενημερωμένη και ευθυγραμμισμένη με τις εξελισσόμενες ανάγκες του οργανισμού.
- Διαδικασία Επιλογής: Η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης ηγείται της διαδικασίας επιλογής για τον διάδοχο Διευθύνοντα Σύμβουλο. Αυτό περιλαμβάνει την αξιολόγηση των υποψηφίων με βάση τα προσόντα, την εμπειρία, τις ηγετικές τους ικανότητες και την προσαρμογή τους στην κουλτούρα και τους στρατηγικούς στόχους του οργανισμού.
- Προσαρμοσμένο Πρόγραμμα Εισαγωγής: Με την επιλογή του νέου Διευθύνοντος Συμβούλου, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης εγκρίνει ένα προσαρμοσμένο πρόγραμμα εισαγωγής. Αυτό το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να διευκολύνει την ομαλή μετάβαση και να διασφαλίσει ότι ο νέος Διευθύνων Σύμβουλος είναι εξοπλισμένος με τις απαραίτητες γνώσεις, πόρους και υποστήριξη για να επιτύχει στον ρόλο του.

Συνολικά, η Πολιτική Σχεδιασμού Διαδοχής Διευθύνοντος Συμβούλου διασφαλίζει ότι ο οργανισμός είναι καλά προετοιμασμένος για μεταβάσεις ηγεσίας και μπορεί να διατηρήσει τη συνέχεια και την αποτελεσματικότητα στην ηγετική του ομάδα.

2.18 Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού¹⁰

Η Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού είναι ένα συμβουλευτικό όργανο, το οποίο εξετάζει προτάσεις και παρέχει τη στρατηγική του συμβουλή και καθοδήγηση στο Δ.Σ. επί αυτών για θέματα που άπτονται της ψηφιακής τεχνολογίας, καινοτομίας, μετασχηματισμού και ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη του οράματος και των στρατηγικών στόχων της Τράπεζας. Η Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, αναφέρεται στο Δ.Σ. της Τράπεζας.

Σύνθεση Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού /Πρόεδρος

Τα μέλη της Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού διορίζονται από το Δ.Σ. Η θητεία των μελών της Επιτροπής συμπίπτει με τη θητεία του Δ.Σ. της Τράπεζας, με δυνατότητα ανανέωσης του διορισμού τους, αλλά σε κάθε περίπτωση η θητεία στην Επιτροπή δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα εννέα (9) συνολικά έτη.

Η Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού αποτελείται από πέντε (5) μέλη από τα οποία ένα (1) είναι εκτελεστικό και τέσσερα (4) ανεξάρτητα μη εκτελεστικά. Η σύνθεση της Επιτροπής περιγράφεται παρακάτω:

Πρόεδρος: Αλίκη Γρηγοριάδη, *Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος*

Αντιπρόεδρος: Rajeen Kakar, *Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος*
Jawaid Mirza, *Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος*

Μέλη:

John Arthur Hollows, *Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος Σύμβουλος*

Σταύρος Ιωάννου, *Εκτελεστικός Σύμβουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Group Chief Operating Officer (COO) & Διεθνείς Δραστηριότητες*

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του 2023 και κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας για ανασύνθεση των Επιτροπών Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας, τα Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας αποφάσισαν στις 29.09.2023, ο κ. John Arthur Hollows να αντικαταστήσει την κα Ευθυμία Δελή (λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότιο ρόλος της ως εκπροσώπου του ΤΧΣ θα έπαυε μετά τη διάθεση της συμμετοχής του ΤΧΣ). Επιπλέον, στις 31.10.2023, ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της HoldCo/Τράπεζας και μέλος της Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού της Τράπεζας υπέβαλε την παραίτησή του από τις θέσεις αυτές, με ισχύ από την 31.10.2023.

Συνεδριάσεις Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού

Η Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο και όπως απαιτείται κάθε φορά, λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι η Ημέρα Στρατηγικής που διοργανώνεται ετησίως είναι ένα φόρουμ στο οποίο συζητούνται επίσης σχετικά ψηφιακά και στρατηγικά θέματα μετασχηματισμού, ενώ τηρούνται πρακτικά για όλες τις συνεδριάσεις.

¹⁰ Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού υπάρχει στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

Απαρτία Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού

Η Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται τα μισά μέλη της συν ένα (1) (κλάσματα, εάν υπάρχουν, δεν υπολογίζονται), υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τρία (3) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου και ενός μη εκτελεστικού μέλους είναι παρόντες. Ανά πάσα στιγμή, ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος είναι παρόντες και ο συνολικός αριθμός των μη εκτελεστικών (συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών) συμβούλων θα πρέπει να αποτελεί την πλειοψηφία των παρόντων ή εκπροσωπούμενων μελών. Κάθε μέλος μπορεί να εκπροσωπεί έγκυρα μόνο ένα από τα άλλα μέλη της ΕΨΤΜ και η εκπροσώπηση δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλα πρόσωπα εκτός από τα μέλη της Επιτροπής.

Αποφάσεις Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού

Οι αποφάσεις της Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού λαμβάνονται έγκυρα με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου και σε περίπτωση απουσίας του/της υπερισχύει η ψήφος του/της Αντιπροέδρου. Σε περίπτωση μη ομόφωνων αποφάσεων, θα πρέπει να τηρούνται στα πρακτικά και οι απόψεις της μειοψηφίας. Το Δ.Σ. ενημερώνεται όποτε δεν λαμβάνεται ομόφωνα απόφαση της ΕΨΤΜ.

Ποσοστά Συμμετοχής Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού πραγματοποίησε τρεις (3) συνεδριάσεις και το ποσοστό συμμετοχής ήταν 94% (ενώ το 2022 ήταν 100%).

Τα ατομικά ποσοστά συμμετοχής των Συμβούλων στις συνεδριάσεις της Επιτροπής το 2023 ήταν τα ακόλουθα:

	Eurobank	
	Δικαίωμα Συμμετοχής	Αυτοπρόσωπη Συμμετοχή (# και%)
Αλίκη Γρηγοριάδη, Πρόεδρος	3	3 100%
Rajeev Kakar, Αντιπρόεδρος	3	3 100%
Jawaid Mirza, Μέλος	3	3 100%
John Arthur Hollows, Μέλος από 20.7.2023	1	1 100%
Σταύρος Ιωάννου, Μέλος,	3	3 100%
Ευθυμία Δελή, Μέλος μέχρι 7.11.2023	2	2 100%
Ανδρέας Αθανασόπουλος, Μέλος μέχρι 31.12.2023	3	2 67%

Σημειώνεται ότι το 2023, ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος παρείχε πληρεξούσια εκπροσώπησης για κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής που δεν παρέστη, με συνέπεια το συνολικό ποσοστό συμμετοχής του (φυσική και υπό εκπροσώπηση) να ανέρχεται στο 100% στην HoldCo/Τράπεζα.

Γραμματέας και Πρακτικά Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού

Η Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στη Εταιρική Γραμματεία του Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών, των εργασιών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων, των σχεδίων δράσης και παρακολούθησης αναθέσεων, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Οι αποφάσεις, οι ενέργειες και η παρακολούθησή τους διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται.

Κανονισμός Λειτουργίας Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού επανεξετάζεται κάθε δύο (2) χρόνια και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές στον ρόλο, τις αρμοδιότητες, την οργάνωση ή/και τις κανονιστικές απαιτήσεις απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση. Ο Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται από το Δ.Σ.

Αξιολόγηση απόδοσης Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού

Η απόδοση της Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ.

Σύμφωνα με την αυτό - αξιολόγηση της Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού, τα μέλη της είναι ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής. Πιστεύουν ότι η Επιτροπή αξιοποιεί το χρόνο της αποτελεσματικά και συμμετέχει στον ενδεδειγμένο σχεδιασμό και τον προγραμματισμό των συνεδριάσεων. Ο Πρόεδρος Επιτροπής είναι σταθερά καλά προετοιμασμένος για τις συνεδριάσεις και καθοδηγεί επιδέξια την Επιτροπή στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ενθαρρύνοντας κριτικές συζητήσεις και διασφαλίζοντας ότι όλα τα μέλη έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Επιπλέον, τα μέλη είναι επαρκώς προετοιμασμένα για συζητήσεις, οδηγώντας σε υψηλό επίπεδο συμμετοχής, γεγονός που υποδηλώνει ένα ικανοποιητικό επίπεδο πρόκλησης εντός της Επιτροπής.

Η αξιολόγηση ανέδειξε επίσης τομείς για πιθανή βελτίωση εντός της Επιτροπής, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση του σχεδιασμού και του προγραμματισμού μελλοντικών συνεδριάσεων. Η πρόταση είναι να ενσωματωθούν περισσότερα θέματα συγκριτικής αξιολόγησης και βέλτιστων πρακτικών στην ημερήσια διάταξη, απομακρύνοντας την εστίαση από θέματα που αφορούν αποκλειστικά την τρέχουσα κατάσταση της Τράπεζας.

Δραστηριότητες της Επιτροπής Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού

Για το 2023, η Επιτροπή συζήτησε τις εξελίξεις του Eurobank 2030 Μετασχηματισμού και τους βασικούς στόχους για το 2024, συμπεριλαμβανομένων των συζητήσεων σε βάθος σε διάφορες περιοχές. Η Επιτροπή εξέτασε μεταξύ άλλων το μοντέλο αρχιτεκτονικής πληροφορικής και τη στρατηγική για τη στήριξη του μετασχηματισμού, της ψηφιακής ωριμότητας και επίσης ενημερώθηκε για τη συγκριτική αξιολόγηση καινοτομίας, περιηγήθηκε στο Κέντρο Καινοτομίας της Eurobank (Innovation Center) και σημείωσε την πρόοδο των πρωτοβουλιών καινοτομίας.

3. Επιτροπές συνιστώμενες από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο

Δεδομένου ότι δεν υπάρχει ούτε σχετική κανονιστική απαίτηση ούτε επιχειρηματική ανάγκη, ο Διευθύνων Σύμβουλος δεν έχει συστήσει Επιτροπές σε επίπεδο HoldCo.

Αναφορικά με την Τράπεζα, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας συστήνει Επιτροπές προς υποβοήθηση του έργου του, όπως απαιτείται, για την εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του. Οι σημαντικότερες Επιτροπές συνιστώμενες από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο είναι η Διοικητική Επιτροπή (Executive Board), η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΕΣΣ), η Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΕΔΚ), η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού του Ομίλου, οι Κεντρικές Επιτροπές Πιστοδοτήσεων (I & II), η Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (Troubled Assets Committee) η Επιτροπή Προϊόντων και Υπηρεσιών (PSC) και η Επιτροπή Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Κοινωνικής και Διακυβέρνησης (ESG).

Διοικητική Επιτροπή¹¹

Η σύνθεση του Διοικητικής Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά στοιχεία των μελών της συνοψίζονται παρακάτω:

<p><i>Φωκίων Καραβίας</i> Διευθύνων Σύμβουλος</p> <p>Έτος Γέννησης: 1964</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 269.495</p>	<p>Ο κ. Καραβίας εντάχθηκε στην Eurobank το 1997 και διετέλεσε, μεταξύ άλλων, Ανώτατος Γενικός Διευθυντής Group Corporate & Investment Banking, Capital Markets & Wealth Management (2014-2015) και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής (2014-2015), Γενικός Διευθυντής και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής (2005-2013), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής και Treasurer (2002-2005) και Επικεφαλής διαπραγμάτευσης προϊόντων σταθερού εισοδήματος και παραγώγων προϊόντων (1997).</p> <p>Στο παρελθόν ο κ. Καραβίας είχε επίσης τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Treasurer στην Τέλεσις Τράπεζα Επενδύσεων (2000), Υπεύθυνος/Επικεφαλής προϊόντων σταθερού εισοδήματος και παραγώγων προϊόντων στην Ελλάδα στη Citibank Αθήνας (1994) και έχει ακόμα εργαστεί στο Market Risk Management Division της JPMorgan NY (1991).</p> <p>Κατέχει PhD in Chemical Engineering από το University of Pennsylvania, Philadelphia, ΗΠΑ, MA in Chemical Engineering από το ίδιο πανεπιστήμιο, καθώς και Δίπλωμα Χημικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Αθήνας. Έχει δημοσιεύσει αρκετά άρθρα σε θέματα που αφορούν την ακαδημαϊκή του έρευνα.</p>
<p><i>Σταύρος Ιωάννου</i> Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Group Chief Operating Officer (COO) & Διεθνείς Δραστηριότητες</p> <p>Συμμετοχή σε Επιτροπές του Δ.Σ.: Επιτροπή Ψηφιακής Τεχνολογίας και Μετασχηματισμού – Μέλος</p>	<p>Ο κ. Ιωάννου κατέχει πολλές άλλες θέσεις στον Όμιλο Eurobank ως μέλος του ΔΣ της Eurobank Bulgaria AD (από τον Οκτώβριο του 2015), Αντιπρόεδρος στην Eurobank Cyprus Ltd (από τον Νοέμβριο του 2022) και είναι επίσης Πρόεδρος του ΔΣ της BE-Business Exchanges SA (από τον Ιανουάριο του 2014). Στις αρμοδιότητες του εντάσσεται από το 2019 το Group Private Banking και έχει επίσης οριστεί ως υπεύθυνο μέλος ΔΣ της Eurobank Holdings και της Eurobank για</p>

¹¹ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

<p>Έτος Γέννησης: 1961</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 133.154</p>	<p>τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους καθώς και για τη λειτουργία εξωτερικής ανάθεσης</p> <p>Σήμερα είναι Μη Εκτελεστικό Μέλος της Grivalia Management Company S.A. (από τον Σεπτέμβριο του 2019).</p> <p>Στο παρελθόν, ο κ. Ιωάννου είχε επίσης τις ακόλουθες σημαντικές θέσεις: Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής στην Ελληνική Ένωση Τραπεζών (2020-2022) όπου ήταν μέλος από το 2013, Αντιπρόεδρος στην Cardlink SA (2013-2015), Μέλος του ΔΣ στη Millennium Bank, αρμόδιο για το Retail, Private Banking και Business Banking (2003), Επικεφαλής της Barclays Bank PLC, υπεύθυνος για τη Λιανική Τραπεζική, την Ιδιωτική Τραπεζική και τις Λειτουργίες (1990-1997).</p> <p>Κατέχει MA Banking and Finance από το University of Wales, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά.</p>
<p><i>Κώστας Βασιλείου</i> Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Επικεφαλής Corporate & Investment Banking</p> <p>Έτος Γέννησης: 1972</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 131.626</p>	<p>Ο κ. Βασιλείου κατέχει διάφορες άλλες θέσεις στον Όμιλο Eurobank ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Επικεφαλής Group Corporate & Investment Banking της Eurobank Holdings, Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Insurance Group AE Συμμετοχών (από τον Ιανουάριο του 2021), Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Ασφαλίσεων Ζωής (από τον Δεκέμβριο του 2020) και Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Γενικών Ασφαλίσεων (από τον Δεκέμβριο του 2020).</p> <p>Στο παρελθόν ο κ. Βασιλείου είχε τους ακόλουθους σημαντικούς ρόλους: Country Manager στη Mitsubishi UFJ Financial Group, με έδρα το Λονδίνο και με περιοχές ευθύνης την Ελλάδα, την Κύπρο και τα Βαλκάνια (2000-2005) και Senior Relationship Manager, Mitsubishi UFJ Financial Group, London (1998-2000). Κατέχει MBA από το Boston University, ΗΠΑ και Πτυχίο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.</p>

<p><i>Χρήστος Αδάμ</i> Γενικός Διευθυντής Risk Management Ομίλου, Group Chief Risk Officer (Group CRO) της Τράπεζας Eurobank</p> <p>Έτος Γέννησης: 1958</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 120.365</p>	<p>Ο κ. Αδάμ είναι Γενικός Διευθυντής Risk Management Ομίλου, Group Chief Risk Officer (Group CRO) από το Νοέμβριο του 2013 και έχει διατελέσει στον Όμιλο Eurobank ως Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής (2005-2013), Επικεφαλής στον Τομέα Πιστωτικού Ελέγχου (1998-2013) και Senior Account Officer & Senior Manager στο Corporate Division (1990-1997). Στο παρελθόν ο κύριος Αδάμ εργάστηκε στο ελληνικό υποκατάστημα της ANZ Grindlays, ως Account Manager στο Corporate Division.</p> <p>Κατέχει MBA με ειδίκευση στα Χρηματοοικονομικά από το Πανεπιστήμιο Michigan, Ann Arbor, ΗΠΑ, με πλήρη υποτροφία από το ίδρυμα Fulbright και Πτυχίο στα Οικονομικά με Άριστα από την Οικονομική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών.</p>
<p><i>Θανάσης Αθανασόπουλος</i> Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου της Τράπεζας</p> <p>Έτος Γέννησης: 1973</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 103.888</p>	<p>Στο παρελθόν ο κ. Αθανασόπουλος έχει διατελέσει Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου Alpha Bank και Αντιπρόεδρος Audit & Risk Review, Mellon Financial Corporation.</p> <p>Κατέχει Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, MSc, in Banking από το University of Reading, MSc in Economic History από το London School of Economics και είναι πιστοποιημένος Fellow Chartered Accountant από το ICAEW και Certified Director (IDP) από το INSEAD.</p>
<p><i>Ιάκωβος Γιαννακλής</i> Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Επικεφαλής Retail & Digital Banking της Τράπεζας Eurobank AE</p> <p>Έτος Γέννησης: 1971</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 82.421</p>	<p>Είναι επίσης Αντιπρόεδρος ΔΣ στην Worldline Merchant Acquiring Greece A.E. (από Ιανουάριο 2024). Στο παρελθόν, ο κ. Γιαννακλής κατείχε θέσεις Δ.Σ. στις ακόλουθες εταιρείες του Ομίλου Eurobank: Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (2018-2019), Eurobank Υπηρεσίες Προώθησης και Διαχείρισης Προϊόντων Καταναλωτικής και Στεγαστικής Πίστης AE (2016-2018), Eurobank Asset Management ΑΕΔΑΚ (2014- 2017) και Eurobank Business Services (2009-2017).</p>

	<p>Κατείχε επίσης τις ακόλουθες θέσεις στη Eurobank: Επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Λιανικής Τραπεζικής (2016-2023), Επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Δικτύου Καταστημάτων (2014-2016), Επικεφαλής Τομέα Εμπορικής Ανάπτυξης Δικτύου Καταστημάτων (2014) και Επικεφαλής Τομέα Δικτύου Καταστημάτων. (2009-2014). Επίσης, υπήρξε μέλος των Δ.Σ. της Eurolife FFH Group Holdings, Γενικών Ασφαλίσεων και Ασφαλίσεων Ζωής (2021-2023). Ο κ. Γιαννακλής διετέλεσε επίσης Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Ομίλου, Retail and Digital, Growth and Transformation στην Bank Muscat, Ομάν (2023)</p> <p>Κατέχει MBA από το University of Indianapolis, ΗΠΑ και Πτυχίο Business Administration από το City University of Seattle, ΗΠΑ.</p>
<p><i>Τάσος Ιωαννίδης</i> Γενικός Διευθυντής Markets & Asset Management, της Τράπεζας Eurobank</p> <p>Έτος Γέννησης: 1968</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 101.962</p>	<p>Στο παρελθόν ο κ. Ιωαννίδης έχει διατελέσει στον Όμιλο Eurobank ως Γενικός Διευθυντής, Head of Global Markets & Treasury (Απρίλιος 2015 - Ιούλιος 2019), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής, Head of Global Markets & Treasury (Οκτώβριος 2013 - Μάρτιος 2015), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής, Group Treasurer (Απρίλιος 2009 - Οκτώβριος 2013), Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής, Group Head of Trading (Μάρτιος 2007 - Απρίλιος 2009). Έχει επίσης διατελέσει Μέλος ΔΣ της Eurobank Asset Management ΑΕΔΑΚ (Μάιος 2015 - Σεπτέμβριος 2017), Πρόεδρος ΔΣ της Eurobank ERB ΑΕΔΑΚ (πρώην ΤΤ ΕΛΤΑ ΑΕΔΑΚ) (Φεβρουάριος 2014 - Σεπτέμβριος 2015), Μέλος ΔΣ της Global Διαχείριση Κεφαλαίων ΑΕΠΕΥ (Ιούνιος 2006 - Δεκέμβριος 2009) και Μέλος ΔΣ της Επενδύσεις Εργασίας Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου (Ιούνιος 2002 - Απρίλιος 2003).</p> <p>Κατέχει MSc in Shipping, Trade and Finance από το Cass Business School, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο και BSc Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.</p>

<p>Απόστολος Καζάκος Γενικός Διευθυντής Στρατηγικής Ομίλου της Eurobank</p> <p>Έτος Γέννησης: 1972</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 104.417</p>	<p>Ο κ. Καζάκος έχει διατελέσει ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank Equities, επενδυτικού βραχίονα του Ομίλου Eurobank (Μάιος 2010 – Αύγουστος 2013), Βοηθός Γενικός Διευθυντής, Επικεφαλής Στρατηγικής Ομίλου & Επενδυτικών Σχέσεων της Εθνικής Τράπεζας (Αύγουστος 2014 – Μάρτιος 2015), Γενικός Διευθυντής και Επικεφαλής της Διεύθυνσης Επενδυτικής Τραπεζικής, Αναδιρθρώσεων & Επενδύσεων Κεφαλαίου της Γενικής Τράπεζας του Ομίλου Πειραιώς (Σεπτέμβριος 2013 – Ιούλιος 2014), Ανώτερο Στέλεχος και στη συνέχεια Επικεφαλής στον τομέα Επενδυτικής Τραπεζικής της Eurobank Equities και της Telesis Bank (Ιανουάριος 1998 – Μάιος 2010).</p> <p>Κατέχει MSc σε Διεθνή Χρεόγραφα, Επενδύσεις και Τραπεζική (ISMA), από το University of Reading, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Λογιστικής από το Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος (πρώην Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κεντρικής Μακεδονίας).</p>
<p>Χάρης Κοκολογιάννης Γενικός Διευθυντής Finance Ομίλου, Group Chief Financial Officer (Group CFO) της Τράπεζας Eurobank</p> <p>Έτος Γέννησης: 1967</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 119.788</p>	<p>Ο κ. Κοκολογιάννης εντάχθηκε στη Eurobank τον Ιανουάριο του 2008 ως Επικεφαλής του Τομέα Group Finance and Control της Eurobank μέχρι το διορισμό του ως Group CFO τον Ιούλιο του 2013.</p> <p>Έχει διατελέσει ως Audit Supervisor στην Deloitte (Tax, Audit, Management Consultant) (1991-1995), Group CFO στη Lafarge – Heracles General Cement Company (2005-2007), Director of Finance and Control στη L'Oréal Hellas (2002-2005) και Group Financial Manager στον Όμιλο Plias (1999-2002).</p> <p>Είναι πιστοποιημένος Ορκωτός Λογιστής-Ελεγκτής, μέλος του Chartered Institute of Management Accountants. Κατέχει MBA από το University of Warwick, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.</p>

<p><i>Μιχάλης Λούης</i> Επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Διεθνών Δραστηριοτήτων & Group Private Banking της Τράπεζας Eurobank</p> <p>Έτος Γέννησης: 1962</p> <p>Εθνικότητα: Κυπριακή</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: -</p>	<p>Ο κ. Λούης υπηρετεί ως Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank Κύπρου (από το 2007, Μέλος στο ΔΣ της Eurobank Private Bank Luxembourg και Μέλος στο Supervisory Board (SB) της Eurobank Bulgaria AD.</p> <p>Κατέχει MSc στη Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων και Λογιστική από το London School of Economics and Political Sciences, Ηνωμένο Βασίλειο και Πτυχίο Λογιστικής από το Ealing College, Ηνωμένο Βασίλειο.</p>
<p><i>Νατάσσα Πασχάλη</i> Γενική Διευθύντρια, Επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου, Group Chief HR Officer (Group CHRO) της Τράπεζας Eurobank</p> <p>Έτος Γέννησης: 1972</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 47.968</p>	<p>Η κα Πασχάλη είναι η Γενική Διευθύντρια Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου (Group CHRO) από τον Ιούνιο του 2018. Στο παρελθόν έχει διατελέσει στον Όμιλο Eurobank ως Επικεφαλής του τομέα People Engagement (Ιανουάριος 2017 – Ιούνιος 2018), Επικεφαλής Ανθρώπινου Δυναμικού στην Eurobank Private Bank Luxembourg SA (Μάιος 2014 – Μάιος 2017) και Επικεφαλής HR Line Management, Wholesale Banking (2008-2016). Κατείχε επίσης θέσεις στη Citigroup- Citibank International Plc ως Επικεφαλής Ανθρώπινου Δυναμικού – Αντιπρόεδρος, Global Corporate and Investment Banking Group, (Ιούλιος 2006 – Ιούνιος 2008) και Υπεύθυνη Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης – Βοηθός Αντιπρόεδρος, Consumer Banking Group, (Φεβρουάριος 2004 Ιούλιος 2006).</p> <p>Κατέχει MSc in Industrial Relations and Personnel Management από το London School of Economics and Political Science (1995-1996) και Πτυχίο στην Αγγλική Γλώσσα και Φιλολογία από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή (1991-1995).</p>
<p><i>Ιωάννης Σεραφειμίδης</i> Γενικός Διευθυντής Δικτύων Retail Banking της Τράπεζας Eurobank AE</p> <p>Έτος Γέννησης: 1973</p> <p>Εθνικότητα: Ελληνική</p> <p>Αριθμός μετοχών της Eurobank Holdings: 44.523</p>	<p>Ο κ. Σεραφειμίδης είναι επίσης μη εκτελεστικό μέλος των ΔΣ της Eurolife FFH Insurance Group AE Συμμετοχών (από τον Ιούλιο 2023), της Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Ασφαλίσεων Ζωής (από τον Ιούλιο του 2023) και Eurolife FFH Μονοπρόσωπη Α.Ε. Γενικών Ασφαλίσεων (από τον Ιούλιο του 2023).</p> <p>Στο παρελθόν ο κ. Σεραφειμίδης έχει διατελέσει Γενικός Διευθυντής και Επικεφαλής Δικτύου Καταστημάτων, Eurobank, Αθήνα (2019-2023), Εκτελεστικός Σύμβουλος και Επικεφαλής Λιανικής</p>

	<p>Τραπεζικής, Postbank, Σόφια (2014-2019), Επικεφαλής Δικτύου Καταστημάτων, Postbank, Σοφία (2011-2014), Senior Executive Manager και Επικεφαλής Small Business Banking, Bancprost, Βουκουρέστι (2008-2011), καθώς και άλλες σημαντικές θέσεις στο Δίκτυο Καταστημάτων της Eurobank, στην οποία εντάχθηκε το 2002 μετά από 4 χρόνια θητείας στην KPMG Management Consulting στην Αθήνα.</p> <p>Είναι κάτοχος MSc στις Διεθνείς Σχέσεις από το London School of Economics (Ηνωμένο Βασίλειο) και BSc στα Οικονομικά από το University College του Λονδίνου (Ηνωμένο Βασίλειο).</p>
--	--

Η κα Βερονίκη Κάραλη, Αναπληρώτρια Εταιρική Γραμματέας Ομίλου, υπηρετεί ως Γραμματέας της Διοικητικής Επιτροπής.

Η Διοικητική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση της στρατηγικής του Ομίλου σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Δ.Σ. της Τράπεζας. Η Διοικητική Επιτροπή συστήνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, ο οποίος διορίζει τα μέλη της. Η Διοικητική Επιτροπή συνεδριάζει σε εβδομαδιαία βάση ή όποτε κρίνεται απαραίτητο και τηρούνται πρακτικά. Επίσης, κατά περίπτωση και ανάλογα με το θέμα που συζητείται, μπορεί να προσκαλούνται και άλλα στελέχη του Ομίλου.

Η Διοικητική Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, εάν τα μισά πλέον ενός εκ των μελών της είναι παρόντα ή αντιπροσωπευόμενα. Για τον καθορισμό του αριθμού των μελών της για την απαρτία, τυχόν κλάσματα δεν πρέπει να συνυπολογίζονται. Οι αποφάσεις της Διοικητικής Επιτροπής λαμβάνονται έγκυρα με απλή πλειοψηφία των παριστάμενων μελών. Η Διοικητική Επιτροπή ορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πρακτικών και των αποφάσεων όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των παρόντων και παρισταμένων, των σχεδίων δράσης και των παρεπόμενων ενεργειών που απαιτούνται για την παρακολούθησή τους, καθώς και για την έκδοση αποσπασμάτων. Αποφάσεις, δράσεις και παρεπόμενες ενέργειες διανέμονται στις αρμόδιες Μονάδες της Τράπεζας, όπως απαιτείται. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Διοικητικής Επιτροπής εγκρίνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και αναθεωρείται όταν κρίνεται απαραίτητο.

Τα κύρια καθήκοντα και αρμοδιότητες της Διοικητικής Επιτροπής είναι να:

- διαχειρίζεται την υλοποίηση της στρατηγικής του Ομίλου όπως έχει διαμορφωθεί από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΕΣΣ), σύμφωνα με την καθοδήγηση του Δ.Σ. της Τράπεζας,
- συντάσσει τον ετήσιο προϋπολογισμό και το επιχειρηματικό σχέδιο. Η ΕΣΣ ανασκοπεί τα κύρια σημεία και τους στόχους που εμπεριέχονται σε αυτά, καθώς και τις σημαντικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και τις υποβάλλει για έγκριση στο Δ.Σ.
- εγκρίνει θέματα σχετικά με τις στρατηγικές επιλογές του Ομίλου (π.χ. στρατηγικές συνεργασίες, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, εκδόσεις μετατρέψιμων ομολογιακών και/ή προγράμματα έκδοσης χρέους, συγχωνεύσεις, εξαγορές ή πωλήσεις, το σχηματισμό κοινοπραξιών, σύσταση ή λύση εταιρειών ειδικού σκοπού, διανομή μερίσματος, τις λοιπές σημαντικές επενδύσεις ή από-επενδύσεις του Ομίλου¹² κ.λπ.) διασφαλίζοντας ότι είναι σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, εάν το θέμα υπό συζήτηση είναι χαμηλότερο από ή ίσο με € 40 εκατ. Στην περίπτωση όμως όπου:
 - α. το υπό συζήτηση θέμα υπερβαίνει τα € 40 εκατ.,

¹² Όπως περιγράφονται στην Πολιτική Από- επένδυσης (Divestment Policy)

β. η απόφαση του Δ.Σ. είναι υποχρεωτική από το νόμο ή από συμβατικές δεσμεύσεις της Τράπεζας,

γ. κρίνεται αναγκαία από την ΕΣΣ, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα και τη φύση των στρατηγικών επιλογών υπό συζήτηση,

τα θέματα αυτά θα πρέπει να εγκριθούν από το Δ.Σ. μετά από σχετική πρόταση της ΕΣΣ (σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της),

- παρακολουθεί την απόδοση της κάθε επιχειρηματικής μονάδας και χώρας σε σχέση με τον προϋπολογισμό και εξασφαλίζει ότι λαμβάνονται τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα, όπου απαιτείται,ι
- λαμβάνει αποφάσεις για όλες τις σημαντικές πρωτοβουλίες του Ομίλου, που στοχεύουν στην αναμόρφωση του επιχειρηματικού και λειτουργικού μοντέλου, στην ενίσχυση της λειτουργικής αποδοτικότητας και του εξορθολογισμού του κόστους και στη βελτίωση της οργανωτικής και επιχειρηματικής δομής,

- εξασφαλίζει τη διατήρηση επαρκούς συστήματος εσωτερικού ελέγχου ,

- εξετάζει και εγκρίνει πολιτικές της Τράπεζας (εκτός από τις Πιστωτικές Πολιτικές οι οποίες εγκρίνονται από την Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ή/και την Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων ή/και την Επιτροπή Κινδύνων) που σχετίζονται με τις περιοχές ευθύνης της και/ή που έχουν καθοριστική σημασία για την Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά και όχι περιοριστικά των πολιτικών που εγκρίνονται από το Δ.Σ. σύμφωνα με το TRFA,

- εξετάζει την απόδοση της κάθε Επιτροπής ή / και προσώπων στους οποίους έχει εκχωρηθεί μέρος των αρμοδιοτήτων της, όπως έχουν εγκριθεί,

- εξασφαλίζει την επάρκεια της διακυβέρνησης, των διαδικασιών και των συστημάτων του Σχεδίου Εξυγίανσης (Resolution Planning),

- προσλαμβάνει και διακρατεί εξωτερικές εταιρείες συμβούλων επιχειρήσεων και εγκρίνει τις αμοιβές και τους όρους απασχόλησης τους, σύμφωνα με τις πολιτικές και τις διαδικασίες της Τράπεζας,

- προσλαμβάνει και διακρατεί συμβούλους επενδυτικών τραπεζών και εγκρίνει τις αμοιβές και τους όρους απασχόλησης τους, σύμφωνα με τις πολιτικές και τις διαδικασίες της Τράπεζας, όπου απαιτείται,

- εξετάζει την τριμηνιαία έκθεση του Τομέα Λειτουργικού Κινδύνου Ομίλου (GORS) πριν από την υποβολή της στην Επιτροπή Κινδύνων καθώς αφορά θέματα λειτουργικού κινδύνου Ομίλου.

Η απόδοση της Διοικητικής Επιτροπής αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Το 2023, η Διοικητική Επιτροπή πραγματοποίησε την αυτοαξιολόγησή της. Σύμφωνα με την αξιολόγηση αυτή, διαπιστώθηκε ότι η συνολική απόδοσή της παρέμεινε ισχυρή σε όλους τους τομείς με ελαφρά μείωση σε σχέση με πέρυσι. Τα μέλη της Επιτροπής έκαναν τις ακόλουθες διαπιστώσεις: i) ο αριθμός των θεμάτων στην ημερήσια διάταξη είναι υπερβολικός, ii) η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων είναι περισσότερο εστιασμένη σε θέματα ρυθμιστικά και λειτουργικά και λιγότερο σε στρατηγικά και επιχειρηματικά και iii) το υποστηρικτικό υλικό είναι μακροσκελές και είναι αναγκαία η ύπαρξη περίληψης (executive summary).

Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού¹³

Σκοπός της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού είναι:

α) να συνδράμει τη Διοίκηση στο σχεδιασμό, στην ανάπτυξη και την υλοποίηση της στρατηγικής του Ομίλου της Τράπεζας και

β) να προτείνει στο Δ.Σ. συγκεκριμένες πρωτοβουλίες σε σχέση με τη στρατηγική του Ομίλου της Τράπεζας.

Τα κύρια καθήκοντα και αρμοδιότητες της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού είναι:

- να εξετάζει, στο πλαίσιο που η Διοικητική Επιτροπή (ExBo) συντάσσει τον ετήσιο προϋπολογισμό και το μεσοπρόθεσμο επιχειρηματικό σχέδιο, τους βασικούς στόχους που εμπεριέχονται εκεί, καθώς και τις κύριες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, πριν από την υποβολή τους στο Δ.Σ. για έγκριση,

¹³ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

- να εξετάζει, αναλύει και μελετά θέματα σχετικά με τις στρατηγικές επιλογές του Ομίλου της Τράπεζας (π.χ. στρατηγικές συνεργασίες, αυξήσεις κεφαλαίων, εκδόσεις μετατρέψιμων ομολογιακών και γενικότερα εκδόσεις χρέους, συγχωνεύσεις, διασπάσεις, εξαγορές ή πωλήσεις, σχηματισμό κοινοπραξιών, δημιουργία ή λύση εταιρειών ειδικού σκοπού, διανομή μερίσματος και όλες τις λοιπές σημαντικές επενδύσεις ή από-επενδύσεις του Ομίλου της Τράπεζας) διασφαλίζοντας ότι είναι σύμφωνα με την εγκεκριμένη στρατηγική του Ομίλου της Τράπεζας. Η Επιτροπή υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις προς το Δ.Σ. εφόσον:
 - α. το υπό συζήτηση θέμα υπερβαίνει τα €40εκατ, ενώ για θέματα που δεν υπερβαίνουν τα €40 εκατ. η έγκριση θα δίνεται από την Διοικητική Επιτροπή,
 - β. η έγκριση από το Δ.Σ. είναι αναγκαία βάσει νόμου ή άλλων συμβατικών δεσμεύσεων,
 - γ. κρίνεται αναγκαίο από την ίδια την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα και τη φύση των στρατηγικών επιλογών υπό συζήτηση,
- να καταθέτει στο Δ.Σ. προς έγκριση προτάσεις σχετικά με τη στρατηγική και τον προϋπολογισμό του χαρτοφυλακίου ακινήτων όπως περιγράφεται στη Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών (Service Level Agreement (SLA)) μεταξύ Eurobank και Grivalia Management Company,
- να καταθέτει στο Δ.Σ. προς έγκριση προτάσεις για αγορά και πώληση ακινήτων εκτός από ανακτηθέντα ακίνητα (όπως αυτά ορίζονται στο SLA μεταξύ Eurobank και Grivalia Management Company) με λογιστική αξία μεγαλύτερη από €10εκ.,
- να καταθέτει στο Δ.Σ. προς έγκριση προτάσεις για πώληση ανακτηθέντων ακινήτων (όπως αυτά ορίζονται στο SLA μεταξύ Eurobank και Grivalia Management Company) με ακαθάριστη λογιστική αξία μεγαλύτερη από €20εκ.,
- να παρακολουθεί και να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου τα απαιτούμενα εποπτικά και εσωτερικά κεφάλαια να καλύπτουν όλες τις μορφές κινδύνων (συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών κινδύνων ή κινδύνων φήμης, καθώς και άλλων μη-ποσοτικών μετρήσιμων κινδύνων) και να εξασφαλίσει ότι οι κεφαλαιακές απαιτήσεις πληρούνται ανά πάσα στιγμή,
- να εξετάζει και να αξιολογεί όλες τις στρατηγικές πρωτοβουλίες του Ομίλου της Τράπεζας που στοχεύουν στον ανασχεδιασμό του επιχειρηματικού και λειτουργικού μοντέλου,
- να παρακολουθεί σε τακτική βάση τους στρατηγικούς και βασικούς δείκτες απόδοσης του Ομίλου της Τράπεζας, ανά κλάδο, συμπεριλαμβανομένης της τμηματικής προβολής,
- να εξετάζει και, εφόσον απαιτείται, να υποβάλει προτάσεις προς το Δ.Σ. για όλα τα λοιπά θέματα στρατηγικής σημασίας για τον Όμιλο της Τράπεζας.

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη με δικαίωμα ψήφου:

- τον Διευθύνοντα Σύμβουλο
- τους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους
- τον Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου
- τον Οικονομικό Διευθυντή του Ομίλου

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ., ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. και ο Γενικός Διευθυντής Στρατηγικής Ομάδας συμμετέχουν στην Επιτροπή ως μόνιμοι συμμετέχοντες χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Στην Επιτροπή προεδρεύει ο Διευθύνων Σύμβουλος και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του ο μακροβιότερος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος που παρίσταται.

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού συνεδριάζει σε εβδομαδιαία βάση ή ad hoc, όταν είναι απαραίτητο, και τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της.

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν (α) είναι παρόντα τα μισά μέλη της συν ένα (για τον καθορισμό της απαρτίας παραλείπεται οποιοδήποτε κλάσμα που προκύπτει), υπό την προϋπόθεση ότι παρίστανται τουλάχιστον τρία μέλη και (β) παρίσταται ο Πρόεδρος της Επιτροπής ή ο μακροβιότερος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος που τον αναπληρώνει.

Οι αποφάσεις της ΕΣΣ λαμβάνονται με πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου της ΕΣΣ. Εάν ο Πρόεδρος της ΕΣΣ απουσιάζει, ο μακροβιότερος Αναπληρωτής

Διευθύνων Σύμβουλος που είναι παρών, που δικαιούται να προεδρεύει της Επιτροπής, έχει την υπερισχύουσα ψήφο.

Στο πλαίσιο της παροχής υποστήριξης στον Πρόεδρο για τη διασφάλιση της ομαλής και εύρυθμης λειτουργίας της ΕΣΣ, η ΕΣΣ διορίζει τον Γραμματέα της, ο οποίος αναφέρεται στην Εταιρική Γραμματεία Ομίλου και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Επιπλέον, ο Γραμματέας είναι υπεύθυνος να οργανώνει τις λεπτομέρειες της συνεδρίασης (συμπεριλαμβανομένων των τόπων διεξαγωγής), να καταγράφει την παρουσία των μελών και άλλων παρευρισκομένων/προσκεκλημένων, να διασφαλίζει ότι πληρούνται οι απαιτήσεις απαρτίας, να σημειώνει τις εργασίες και τις αποφάσεις όλων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, να εκδίδει ακριβή αντίγραφα/αποσπάσματα των πρακτικών της ΕΣΣ και να ενημερώνει τους αρμόδιους διευθυντές για οποιοδήποτε θέμα συζητείται από την ΕΣΣ και είναι σχετικό με αυτούς ή για το οποίο πρέπει να λάβουν μέτρα.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της ΕΣΣ εγκρίνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και αναθεωρείται όταν κρίνεται απαραίτητο.

Η απόδοση της ΕΣΣ αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Σύμφωνα με την αυτό - αξιολόγηση της ΕΣΣ για το 2023, η συνολική της απόδοση και όλοι οι συγκεκριμένοι τομείς αξιολόγησης, δηλαδή το προφίλ και η σύνθεση, η οργάνωση και η διοίκηση και τα βασικά καθήκοντα και αρμοδιότητες, κρίθηκαν ισχυρά.

Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων¹⁴

Η βασική αρμοδιότητα της Εκτελεστικής Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΕΔΚ) είναι να επιβλέπει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας. Η ΕΕΔΚ διασφαλίζει ότι οι σημαντικοί κίνδυνοι αναγνωρίζονται και τίθενται άμεσα υπόψη της Επιτροπής Κινδύνων, καθώς και ότι οι ισχύουσες πολιτικές και διαδικασίες είναι επαρκείς για την ορθή διαχείριση των κινδύνων και τη συμμόρφωση της Τράπεζας με τις εποπτικές απαιτήσεις.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η ΕΕΔΚ διευκολύνει την υποβολή εκθέσεων στην Επιτροπή Κινδύνων σχετικά με τα θέματα που σχετίζονται με τον κίνδυνο που εμπίπτουν στο χώρο ευθύνης της.

Στο πλαίσιο της εντολής της, η ΕΕΔΚ:

- παρακολουθεί το προφίλ κινδύνων του Ομίλου έναντι της καθορισμένης διάθεσης ανάληψης κινδύνων και εξετάζει προτεινόμενες τροποποιήσεις του πλαισίου διάθεσης ανάληψης κινδύνων
- εξετάζει και εγκρίνει τα αποτελέσματα του προγράμματος Stress Testing
- καθορίζει τα κατάλληλα μέτρα διαχείρισης, τα οποία παρουσιάζονται και συζητούνται στη Διοικητική Επιτροπή και στη συνέχεια υποβάλλονται στην Επιτροπή Κινδύνων για έγκριση.

Η ΕΕΔΚ διατηρεί ανά πάσα στιγμή προληπτική προσέγγιση στη διαχείριση κινδύνων.

Η ΕΕΔΚ κατανοεί και αξιολογεί τους κινδύνους, αντιμετωπίζει τα ζητήματα που της αναθέτονται, επιβλέπει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου – συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής πολιτικών κινδύνου – και ενημερώνει την Επιτροπή Κινδύνων για το προφίλ κινδύνου του Ομίλου. Ο CRO του Ομίλου ενημερώνει τη Διοικητική Επιτροπή για σημαντικούς κινδύνους και ζητήματα σε περιοδική βάση. Επιπλέον, η ΕΕΔΚ βοηθά την Επιτροπή Κινδύνων στον καθορισμό αρχών και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνου, διασφαλίζοντας έτσι ότι το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου περιέχει διαδικασίες για τον εντοπισμό, τη μέτρηση, την παρακολούθηση, τον μετριασμό και την καταγραφή του τρέχοντος προφίλ κινδύνου σε σχέση με την διάθεση ανάληψης κινδύνων, τα όρια και τους στόχους απόδοσης. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες της ΕΕΔΚ περιγράφονται παρακάτω:

¹⁴ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

- αναθεωρεί και παρουσιάζει στην Επιτροπή Κινδύνων προς έγκριση τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, τα όρια κινδύνου και τα μέτρα παρακολούθησης τόσο των χρηματοοικονομικών όσο και των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων, σε συνδυασμό με την έγκριση του ετήσιου επιχειρηματικού σχεδίου/στρατηγικής από το Διοικητικό Συμβούλιο
- παρακολουθεί: α) την τρέχουσα έκθεση σε κίνδυνο σε επίπεδο Ομίλου, β) τη συμμόρφωση με τα όρια κινδύνου σε επίπεδο εταιρείας, γ) τις συνολικές διαδικασίες αξιολόγησης κινδύνου της Τράπεζας και δ) την ικανότητα της Τράπεζας να εντοπίζει και να διαχειρίζεται τους νέους τύπους κινδύνου που εμφανίζονται
- συμβάλει στην αποκατάσταση κινδύνου εξετάζοντας και αναφέροντας τυχόν σημαντικές παραβιάσεις των ορίων κινδύνου και την επάρκεια των προτεινόμενων συγκεκριμένων ενεργειών για την αντιμετώπισή τους
- εξετάζει το Πρόγραμμα Stress Test αναφορικά με:
 - ο την αποτελεσματικότητα και την ευρωστία του
 - ο τους σημαντικούς κινδύνους που αναπτύχθηκαν στη διαδικασία προσδιορισμού κινδύνου και τα σενάρια που αναπτύχθηκαν κατά τη διαδικασία σχεδιασμού του σεναρίου
 - ο τις βασικές παραδοχές μοντελοποίησης και τα αποτελέσματα stress testing πριν από την υποβολή στην Επιτροπή Κινδύνων
- εξετάζει τουλάχιστον σε μηνιαία βάση τις ακόλουθες αναφορές:
 - ο τις εσωτερικές Διαδικασίες Αξιολόγησης Επάρκειας Κεφαλαίων και Επάρκειας Ρευστότητας Ομίλου (Group ICAAP & ILAAP)
 - ο το Σχέδιο Ανάκαμψης Ομίλου σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις και οδηγίες πριν από την τελική υποβολή τους στην Επιτροπή Κινδύνων
- σχετικά με τον Σχεδιασμό Εξυγίανσης, η ΕΕΔΚ εξετάζει και εγκρίνει τις πρωτοβουλίες σχεδιασμού εξυγίανσης της Τράπεζας για να βελτιώσει υλικό/έγγραφα σχετικά με τη δυνατότητα εξυγίανσης που ζητούνται από τις Αρχές Εξυγίανσης (SRB).

Οι αρμοδιότητες της ΕΕΔΚ δεν έρχονται σε σύγκρουση με τις αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή Risk Management Ομίλου ή τις αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Risk Management που αφορούν στη διακυβέρνηση διαχείρισης κινδύνων, όπως αυτές προβλέπονται στην Πράξη Διοικητή της ΤτΕ υπ' αριθμ. 2577/2006. Αυτοί έχουν την ευθύνη να παραπέμπουν τους σημαντικούς κινδύνους και τα σημαντικά θέματα στην Ε.Κ. και να ενημερώνουν σχετικά τη Διοικητική Επιτροπή σε περιοδική βάση.

Η ΕΕΔΚ, η οποία συνεδριάζει σε μηνιαία βάση πριν τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Κινδύνων ή πιο συχνά όποτε χρειαστεί, βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως όταν τα μισά τουλάχιστον από τα μέλη της συν ένα, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου, είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται. Επιλεγμένοι συμμετέχοντες δύναται να προσκληθούν στις συνεδριάσεις της ΕΕΔΚ, όταν τα θέματα για συζήτηση εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους ή όταν αυτοί διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία για να συμμετάσχουν εποικοδομητικά. Τα τελικά πρακτικά των συνεδριάσεων της ΕΕΔΚ διανέμονται στα μέλη της Ε.Κ., της ΕΣΣ και της Διοικητικής Επιτροπής, όπως αυτά συντάσσονται από τον Γραμματέα και εγκρίνονται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Εν συνεχεία, αποσπάσματα των αποφάσεων και των ενεργειών που έχουν δρομολογηθεί δίνονται στη Διοίκηση, στην ΕΣΣ ή/και στη Διοικητική Επιτροπή, όπως απαιτείται.

Οι αποφάσεις της ΕΕΔΚ λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας, ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος σε περίπτωση απουσίας του προέδρου, έχει την αποφασιστική ψήφο. Η γνώμη της μειοψηφίας καταγράφεται στα πρακτικά της συνεδρίασης κάθε φορά που δεν λαμβάνεται ομόφωνη απόφαση της ΕΕΔΚ και η Ε.Κ. ενημερώνεται αναλόγως.

Οι αλλαγές στον Κανονισμό Λειτουργίας της ΕΕΔΚ, επανεξετάζονται από την ΕΕΔΚ κατ' ελάχιστο κάθε δύο (2) χρόνια και αναθεωρείται αν κριθεί απαραίτητο, εκτός και αν σημαντικές αλλαγές στη

σύνθεση, τον ρόλο, τις αρμοδιότητες, την οργάνωση και/ή τις κανονιστικές απαιτήσεις επιβάλλουν νωρίτερα αναθεώρηση και εγκρίνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Επιπλέον, ο Κανονισμός Λειτουργίας της ΕΕΔΚ υποβάλλεται στην Ε.Κ. με σκοπό την ενημέρωση των μελών της.

Η απόδοση της ΕΕΔΚ αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Για το 2023, η Επιτροπή πραγματοποίησε την πρώτη της αυτοαξιολόγηση και διαπιστώθηκε ότι η συνολική της απόδοση και όλοι οι συγκεκριμένοι τομείς αξιολόγησης, δηλαδή το προφίλ και η σύνθεση, η οργάνωση και η διοίκηση και τα βασικά καθήκοντα και αρμοδιότητες, είναι ισχυρά. Τα μέλη εξέτασαν βασικά σημεία που τέθηκαν από την άσκηση αυτοαξιολόγησης, σημειώνοντας ότι τα κύρια θέματα αφορούν την παρουσία και τη συμμετοχή των μελών, τη διάρκεια της συνεδρίασης και την ημερήσια διάταξη καθώς και τις έγκαιρες υποβολές. Τα μέλη αντάλλαξαν απόψεις σχετικά με τον τρόπο βελτίωσης της Επιτροπής και συμφώνησαν στην ανάγκη εκπαίδευσης των παρουσιαστών ώστε να είναι σύντομοι και συνοπτικοί ώστε να δίνεται περισσότερος χρόνος για ερωτήσεις/συζήτηση.

Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού του Ομίλου ¹⁵

Η πρωταρχική αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού Ομίλου (G-ALCO) είναι να:

- α) διαμορφώνει, προτείνει, εγκρίνει, εφαρμόζει και παρακολουθεί – κατά περίπτωση – τη θέση ρευστότητας και το προφίλ κινδύνου του Ομίλου και τις στρατηγικές και πολιτικές χρηματοδότησής του ii) κατευθυντήριες γραμμές για τα επιτόκια και το προφίλ και τις πολιτικές κινδύνου επιτοκίου iii) επενδύσεις κεφαλαίων - καθώς και έκθεση και αντιστάθμιση συναλλαγματικών ισοτιμιών - στρατηγική iv) επιχειρηματικές πρωτοβουλίες ή/και επενδύσεις του Ομίλου που επηρεάζουν το προφίλ κινδύνου κεφαλαίου, αγοράς και ρευστότητας της τράπεζας. Περαιτέρω, να εγκρίνει σε πρώτο στάδιο και να προτείνει στην Επιτροπή Κινδύνων του Δ.Σ. για τελική έγκριση τα αντίστοιχα όρια χωρών και τη σχετική πολιτική/μεθοδολογία (ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην έγκριση/παρακολούθηση των ορίων για χώρες όπου η Eurobank έχει τοπική παρουσία),
- β) εγκρίνει ή προτείνει – ανάλογα με την περίπτωση – αλλαγές σε αυτές τις πολιτικές που συνάδουν με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου και τα επίπεδα έκθεσης της Τράπεζας όπως καθορίζονται από την Επιτροπή Κινδύνων του Δ.Σ. (και το Δ.Σ. κατά περίπτωση) και τη Διοίκηση, ενώ συμμορφώνεται με την ρυθμιστικές/εποπτικές αρχές.

Η ευθύνη της G-ALCO είναι επίσης να επανεξετάζει τις συνολικές θέσεις ρευστότητας και τις εξελίξεις του Ομίλου σε επίπεδο χώρας προς χώρα. Σε αυτό το πλαίσιο, οι ALCO των διεθνών θυγατρικών θα πρέπει να αναφέρουν σε μηνιαία βάση σημαντικές εξελίξεις και αποφάσεις ανά χώρα (που αντικατοπτρίζονται στα αντίστοιχα πρακτικά ALCO χώρας) στην G-ALCO, με βάση τις παραπάνω αρχές και τις αντίστοιχες ρυθμιστικές/εποπτικές αρχές και οδηγίες.

Τα βασικά καθήκοντα και οι ευθύνες της G-ALCO περιλαμβάνουν τους ακόλουθους ευρείς τομείς:

- Έγκριση γενικών πολιτικών και κατευθυντήριων γραμμών, συμμόρφωση με κανονιστικές απαιτήσεις, επανεξέταση δραστηριοτήτων/επενδύσεων, κινδύνων και ανοιγμάτων,
- Κίνδυνο ρευστότητας
- Κίνδυνο επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο (IRRBB) και κίνδυνος πιστωτικού διασποράς στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο (CSRBB)

¹⁵ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

Βασικές αναφορές που εξετάστηκαν από την G-ALCO:

- Εξέλιξη επιτοκίων καταθέσεων (ανά επιχειρηματική μονάδα) και εξέλιξη μεριδίου αγοράς (Ελλάδα),
- Εξέλιξη LCR & NSFR σε μηνιαία βάση (σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο),
- Ανάλυση αποθέματος ρευστότητας (Solo, Group και ανά χώρα),
- Προσομοίωση ακραίων καταστάσεων ρευστότητας,,
- Ανάλυση/ευαισθησίες κινδύνου ρευστότητας
- Αναφορές ανάλυσης κινδύνου αγοράς (PV01 σε FVOCI και AC, ανάλυση VaR, ιστορικά αποτελέσματα προσομοίωσης και αναφορά των σχετικών KRI για την έκθεση MTM σε OCI & AC, εξέλιξη των RWA για τον κίνδυνο αγοράς, αναφορές για το επίπεδο των KRI που σχετίζονται με τον κίνδυνο αγοράς,
- Αναφορές IRRBB: ευαισθησία του NII και ευαισθησία του EVE ανά κανονιστικό πλαίσιο (κατευθυντήρια γραμμή EBA IRRBB) & ανά εσωτερικό πλαίσιο,
- Αποθέματα ρευστότητας και ρυθμιστικοί δείκτες διεθνών θυγατρικών.

Η G-ALCO συνεδριάζει μια φορά το μήνα ή/και οποτεδήποτε κρίνεται αναγκαίο.

Η απαιτούμενη απαρτία για να είναι οι συνεδριάσεις της G-ALCO έγκυρες έχει προσδιοριστεί στα έξι μέλη. Προκειμένου να υπάρχει απαρτία απαιτείται η παρουσία του Προέδρου της και κατ' ελάχιστο τριών (3) μελών της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού. Οι αποφάσεις για θέματα πρέπει να λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας, το υπό συζήτηση θέμα κλιμακώνεται στο επίπεδο της Διοικητικής Επιτροπής. Επιπρόσθετα, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται με προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση, που ισοδυναμεί με απόφαση της G-ALCO. Στη συνέχεια εκδίδεται σχετικό σημείωμα λήψης απόφασης από τον Γραμματέα.

Η απόδοση της G-ALCO αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Η αυτοαξιολόγηση της G ALCO για το 2023 βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ σύμφωνα με την αυτό - αξιολόγηση της για το 2022 i) η δέσμευση των μελών της είναι κατάλληλη, ii) η G-ALCO συνεχίζει να λειτουργεί αποτελεσματικά σε σχέση με την εντολή και τις αρμοδιότητές της, με τα μέλη να συμμετέχουν σε κρίσιμες συζητήσεις κατά τη διάρκεια συνεδριάσεων για βασικά θέματα κινδύνου, iii) υπό το φως της αυξανόμενης πολυπλοκότητας και σημασίας των θεμάτων που προκύπτουν, της εξέλιξης του ρυθμιστικού πλαισίου και της εμφάνισης πρόσθετων εκτιμήσεων κινδύνου, η G-ALCO θα πρέπει να βελτιώσει την οργανωτική και λειτουργική της αποτελεσματικότητα με αυξανόμενη συχνότητα ή/και διάρκεια των συνεδριάσεων που μπορεί να απαιτηθεί για να παραμείνει τόσο αποτελεσματική.

Κεντρικές Επιτροπές Πιστοδοτήσεων - ΚΕΠ (Central Credit Committees)

Κεντρική Επιτροπή Πιστοδοτήσεων I

Ο βασικός σκοπός της Κεντρικής Επιτροπής Πιστοδοτήσεων I (ΚΕΠ I) είναι να διασφαλίσει αντικειμενική αξιολόγηση για όλο το Ελληνικό χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών εξυπηρετούμενων δανείων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Εγχειρίδιο Πιστοδοτικής Πολιτικής για τα εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Credit Policy Manual) και στο Πλαίσιο Διάθεσης για Ανάληψη Κινδύνου της Τράπεζας (Risk Appetite Framework), έτσι ώστε ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος να καταλήγει σε ικανοποιητική απόδοση με παράλληλη διατήρηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Στην ΚΕΠ I προεδρεύει ένα ανεξάρτητο Στέλεχος σε σχέση με το Business and Risk , συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά την εβδομάδα και τηρούνται πρακτικά όλων των συνεδριάσεων. Οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα. Σε περίπτωση μη ομόφωνης απόφασης, το αίτημα παραπέμπεται από τον Πρόεδρο στο επόμενο (ανώτερο) εγκριτικό κλιμάκιο, του οποίου η απόφαση θα πρέπει να είναι ομόφωνη. Σε περίπτωση μη επίτευξης ομοφωνίας, η τελική απόφαση θα πρέπει να ληφθεί από την Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων κατά πλειοψηφία.

Η κύρια αρμοδιότητα της ΚΕΠ I είναι να αξιολογεί και να εγκρίνει όλα τα πιστοδοτικά αιτήματα του ελληνικού επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου εξυπηρετούμενων δανείων με συνολικό άνοιγμα άνω των €50 εκατ. και μη εξασφαλισμένων δανείων με συνολικό άνοιγμα άνω των €35 εκατ. Για κάθε συνολικό άνοιγμα που υπερβαίνει τα €75 εκατ. και μη εξασφαλισμένο άνοιγμα που υπερβαίνει τα €50 εκατ., απαιτείται η επιπρόσθετη έγκριση του Γενικού Διευθυντή Risk Management Ομίλου, ενώ για κάθε συνολικό άνοιγμα που υπερβαίνει τα €150 εκατ. και μη εξασφαλισμένο άνοιγμα που υπερβαίνει τα €100 εκατ., απαιτείται η επιπρόσθετη έγκριση του Διευθύνοντος Συμβούλου. Επιπλέον, για κάθε άνοιγμα που υπερβαίνει το 10% (ή 20% για επιλεγμένους δανειολήπτες όταν δεν υπάρχει ενιαίος κίνδυνος (single risk)) των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας, απαιτείται επιπρόσθετη έγκριση από την Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Ακολούθως η τελική έγκριση δίνεται από την Επιτροπή Κινδύνων (Board Risk Committee).

Κεντρική Επιτροπή Πιστοδοτήσεων II

Ο βασικός σκοπός της Κεντρικής Επιτροπής Πιστοδοτήσεων II (ΚΕΠ II) είναι ίδιος με αυτόν της ΚΕΠ I αλλά για μικρότερα ανοίγματα.

Η ΚΕΠ II συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά την εβδομάδα και τηρούνται πρακτικά όλων των συνεδριάσεων. Οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα. Σε περίπτωση μη ομόφωνης απόφασης, το αίτημα παραπέμπεται από τον Πρόεδρο στο επόμενο (ανώτερο) εγκριτικό κλιμάκιο.

Η κύρια αρμοδιότητα της ΚΕΠ II είναι να αξιολογεί και να εγκρίνει όλα τα πιστοδοτικά αιτήματα του Ελληνικού επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου εξυπηρετούμενων δανείων με συνολικό άνοιγμα από €20 εκατ. μέχρι €50 εκατ. και μη εξασφαλισμένων δανείων με συνολικό άνοιγμα από €10 εκατ. μέχρι €35 εκατ. και ανοίγματα λιανικής με συνολικό άνοιγμα από €3 εκατ.

Η απόδοση της ΚΕΠ II αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Η αυτό - αξιολόγηση της ΕΣΣ για το 2023 βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη.

Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (Troubled Assets Committee)¹⁶

Η Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (ΕΔΠΔ) συστήνεται σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο. Ο κύριος σκοπός της ΕΔΠΔ είναι να ενεργεί ως ανεξάρτητος φορέας εποπτείας, παρακολουθώντας στενά το χαρτοφυλάκιο προβληματικών δανείων της Τράπεζας και την εκτέλεση της στρατηγικής διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPE Management Strategy).

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το μήνα ή/και όποτε απαιτείται, εάν παρίστανται η πλειοψηφία των μελών, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία, τηρούνται πρακτικά και κυκλοφορούν όπως ορίζεται. Ο Πρόεδρος έχει αποφασιστική ψήφο. Η ΕΔΠΔ συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου για την επίτευξη αμοιβαίας κατανόησης και την ανάπτυξη κατάλληλης μεθοδολογίας για την αξιολόγηση των κινδύνων που είναι εγγενείς στη διαχείριση του χαρτοφυλακίου. Οι προτάσεις της ΕΔΠΔ σχετικά με τις ενημερώσεις της πολιτικής Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων υποβάλλονται στην Επιτροπή Κινδύνων του Δ.Σ.

Βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής, μεταξύ άλλων, είναι οι ακόλουθες:

- η παρακολούθηση όλων των εσωτερικών αναφορών της λειτουργίας διαχείρισης των προβληματικών δανείων, με βάση το ρυθμιστικό πλαίσιο
- η έγκριση των διαθέσιμων τύπων ρύθμισης και οριστικής διευθέτησης ανά υποχαρτοφυλάκιο δανείων και η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας τους μέσω κατάλληλων δεικτών απόδοσης (KPIs)

¹⁶ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

- ο καθορισμός των κριτηρίων σύμφωνα με τα οποία θα εξετάζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα (“sustainability”) εκάστου τύπου ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης (ανάπτυξη και χρήση ειδικών δένδρογραμμάτων – “decision trees”)
- η έγκριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση (σε συνεργασία με τις επιχειρησιακές μονάδες) των πιλοτικών προγραμμάτων ρυθμίσεων και
- η παρακολούθηση και επίβλεψη καθώς και η παροχή υποστήριξης και τεχνογνωσίας στη διαχείριση των προβληματικών δανείων των θυγατρικών Τραπεζών του Ομίλου στο εξωτερικό

Η απόδοση της ΕΔΠΔ αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Η αυτοαξιολόγηση της ΕΔΠΔ για το 2023 βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ σύμφωνα με την αξιολόγηση της ΕΔΠΔ για το 2022 η επιτροπή λειτουργεί αποτελεσματικά, στους τομείς του Προφίλ και Σύνθεσης, Οργάνωσης & Διοίκησης καθώς και ως προς τα Βασικά της Καθήκοντα και Αρμοδιότητες. Ωστόσο, η αξιολόγηση εντόπισε επίσης ότι ενώ η συνολική ποιότητα και ποσότητα των πληροφοριών που υποβλήθηκαν σχετικά με τις προτάσεις για αξιολόγηση από τα μέλη ΕΔΠΔ είναι επαρκής, υπάρχει περιθώριο περαιτέρω βελτίωσης όσον αφορά την παροχή περισσότερων λεπτομερειών σχετικά με την ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων των προτεινόμενων για έγκριση ενεργειών. Αυτή η βελτίωση θα ωφελήσει τα μέλη της ΕΔΠΔ ώστε να λαμβάνουν πιο ενημερωμένες αποφάσεις.

Επιτροπή Προϊόντων & Υπηρεσιών¹⁷

Η Επιτροπή Προϊόντων & Υπηρεσιών (ΕΠ&Υ) είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία και την εποπτεία του πλαισίου διακυβέρνησης για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προσφέρονται στους πελάτες της Eurobank στην Ελλάδα μέσω των φυσικών και εναλλακτικών καναλιών, σύμφωνα με τις εποπτικές και ρυθμιστικές απαιτήσεις. Υπάρχει ένα πλαίσιο διακυβέρνησης που αξιολογεί τους χρηματοοικονομικούς και μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους. Η ΕΠ&Υ εγκρίνει όλα τα νέα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και σημαντικές τροποποιήσεις στα υπάρχοντα. Η Επιτροπή πραγματοποιεί επίσης περιοδική αναθεώρηση όλων των προϊόντων και υπηρεσιών, ανάλογα με το προφίλ κινδύνου τους για να καθορίσει τη συνέχιση, την τροποποίηση ή τη διακοπή τους. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες του Τομέα Remedial & Servicing εξαιρούνται και είναι υπό την ευθύνη της Επιτροπής Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων (ΕΔΠΔ).

Η ΕΠ&Υ συνεδριάζει μία φορά το μήνα ή/και όποτε απαιτείται. Άλλα στελέχη ή διευθυντικά στελέχη του Ομίλου, ανάλογα με το θέμα που θα συζητηθεί, ενδέχεται να κληθούν να παραστούν όπως απαιτείται.

Η ΕΠ&Υ βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα τα μισά μέλη της συν ένα (τα κλάσματα εξαιρούνται από τον υπολογισμό). Για την ύπαρξη απαρτίας θα πρέπει να είναι παρών και ο Πρόεδρος.

Οι αποφάσεις απαιτούν, τουλάχιστον, πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα στη συνεδρίαση και καταχωρούνται στα πρακτικά της συνεδρίασης. Σε περίπτωση ισοψηφίας, ο Πρόεδρος έχει την αποφασιστική ψήφο. Όλα τα μέλη της ΕΠ&Υ έχουν ίσα δικαιώματα ψήφου. Σε περίπτωση μη λήψης απόφασης λόγω διαφωνίας των μελών, το υπό συζήτηση θέμα κλιμακώνεται στη Διοικητική Επιτροπή.

Επιπρόσθετα, οι αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται οι αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται με προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση, που ισοδυναμεί με απόφαση της Επιτροπής, εκτός των αποφάσεων που αφορούν προϊόντα/υπηρεσίες υψηλού κινδύνου. Τα θέματα αυτά υποβάλλονται σε συνεδρίαση της Επιτροπής για έγκριση ή απόρριψη.

¹⁷ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

Η απόδοση της ΕΠ&Υ αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Η αυτοαξιολόγηση της ΕΠ&Υ για το 2023 βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ σύμφωνα με την αυτό-αξιολόγηση της ΕΠ&Υ για το 2022, η απόδοσή της αξιολογήθηκε ως πολύ ισχυρή, διαπιστώθηκε ότι η λειτουργία της Επιτροπής βελτιώνεται συνεχώς και ότι λειτουργεί πολύ αποτελεσματικά, ιδιαίτερα στους τομείς της ηγεσίας και της συμβολής του Προέδρου της ΕΠ&Υ στη διοργάνωση/συντονισμό συνεδριάσεων και στην ενθάρρυνση εποικοδομητικών συζητήσεων στις συνεδριάσεις.

Διοικητική Επιτροπή ESG (Περιβάλλον, Κοινωνία & Διακυβέρνηση) - ESG ManCo¹⁸

Ο κύριος σκοπός της Επιτροπής ESG είναι να i) παρέχει στρατηγική κατεύθυνση στις πρωτοβουλίες ESG, ii) επανεξετάζει τη στρατηγική ESG πριν από την έγκριση, iii) ενσωματώνει τα στοιχεία της στρατηγικής ESG στο επιχειρηματικό μοντέλο και τις λειτουργίες της Τράπεζας, iv) εγκρίνει τα επιλέξιμα περιουσιακά στοιχεία των πλαισίων Πράσινων Ομολόγων, v) μετρά και αναλύει τακτικά την πρόοδο των στόχων ESG και των στόχων απόδοσης, και vi) διασφαλίζει τη σωστή εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών που σχετίζονται με το ESG, σύμφωνα με τις εποπτικές απαιτήσεις και τις εθελοντικές δεσμεύσεις.

Η Επιτροπή ESG συνεδριάζει τέσσερις φορές το χρόνο ή/και όταν είναι απαραίτητο. Άλλοι υπάλληλοι της Τράπεζας, ανάλογα με το θέμα που θα συζητηθεί, μπορούν να προσκληθούν όπως κρίνεται σκόπιμο.

Η απαιτούμενη απαρτία για να είναι αποτελεσματικές οι συνεδριάσεις της Επιτροπής ESG είναι επτά μέλη. Για την ύπαρξη απαρτίας απαιτείται η παρουσία του Προέδρου του και τουλάχιστον έξι (6) μελών. Οι αποφάσεις για θέματα λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Όποτε δεν λαμβάνεται ομόφωνα απόφαση της Επιτροπής ESG, αυτή καταγράφεται στα πρακτικά μαζί με τη γνώμη της μειοψηφίας. Όλες οι συνεδριάσεις και οι αποφάσεις συντάσσονται από τον Γραμματέα της Επιτροπής και διανέμονται στα μέλη της Επιτροπής ESG.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής ESG επανεξετάζεται τουλάχιστον κάθε δύο (2) χρόνια και αναθεωρείται εάν είναι απαραίτητο, εκτός εάν σημαντικές αλλαγές στη σύνθεση, το ρόλο, τις αρμοδιότητες, την οργάνωση ή/και τις κανονιστικές απαιτήσεις απαιτούν νωρίτερα αναθεώρηση.

Η απόδοση της Επιτροπής ESG αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Σύμφωνα με την αυτό – αξιολόγηση της Επιτροπής για το 2023, κρίθηκε ότι συνεχίζει να λειτουργεί αποτελεσματικά και αποτελεσματικά, ειδικά σε τομείς που ο Πρόεδρος της Επιτροπής ενθαρρύνει κρίσιμες συζητήσεις σε συναντήσεις και διασφαλίζει εποικοδομητικό διάλογο, αναθεωρώντας τα αποτελέσματα αξιολόγησης ESG και καθήκοντα γραμματέα. Η αξιολόγηση υπογράμμισε την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης του επιπέδου ευαισθητοποίησης στην Τράπεζα καθώς και αύξησης του ρυθμού των συνεδριάσεων.

Επιτροπή Δεοντολογίας¹⁹

Έργο της Επιτροπής Δεοντολογίας είναι να διασφαλίζει την τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας της Τράπεζας, να τον ερμηνεύει και να τον εμπλουτίζει διαρκώς, καθώς και να συμβάλλει γενικά στη διαμόρφωση ενός κώδικα αξιών με τον οποίο η συμπεριφορά των στελεχών και του προσωπικού της Τράπεζας, καθώς και τρίτων προσώπων που συνεργάζονται τακτικά με την Τράπεζα, οφείλουν να συμμορφώνονται. Η τήρηση των κανόνων δεοντολογίας συμβάλλει αφενός στην προστασία της

¹⁸ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

¹⁹ Σχετική πληροφόρηση αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της Επιτροπής και σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.eurobank.gr).

αξιοπρέπειας και της προσωπικότητας του προσωπικού και αφετέρου στην καλή φήμη και στην προστασία των συμφερόντων της Τράπεζας.

Η Επιτροπή Δεοντολογίας συνεδριάζει μία φορά το μήνα, εάν υπάρχουν θέματα προς συζήτηση ή, κατ' εξαίρεση, συχνότερα, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, σε τόπο και χρόνο που αναφέρονται στην ημερήσια διάταξη. Η Επιτροπή Δεοντολογίας μπορεί να συνεδριάζει είτε με φυσική παρουσία των μελών της, είτε με ηλεκτρονικά μέσα. Η επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα.

Η απόδοση της Επιτροπής Δεοντολογίας αξιολογείται ετησίως τις προβλέψεις της Πολιτικής των Επιτροπών Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας. Η απόδοση της Επιτροπής Δεοντολογίας αξιολογήθηκε για πρώτη φορά το 2022 και διαπιστώθηκε ότι συνεχίζει να λειτουργεί αποτελεσματικά, ειδικά στους τομείς του Προφίλ & Σύνθεσης καθώς και Οργάνωσης & Διοίκησης. Η Επιτροπή Δεοντολογίας ενθαρρύνει την κριτική συζήτηση και μια υγιή κουλτούρα προκλήσεων.

4. Ελεγκτικές Μονάδες

Ως μέρος του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η HoldCo/Τράπεζα έχουν θεσπίσει μία σειρά εξειδικευμένων ελεγκτικών μονάδων, των οποίων η κύρια ευθύνη είναι να λειτουργούν ως ανεξάρτητοι ελεγκτικοί μηχανισμοί, ενισχύοντας έτσι τη δομή ελέγχου της HoldCo/Τράπεζας. Οι πιο σημαντικές λειτουργίες και οι βασικές τους ευθύνες περιγράφονται παρακάτω.

4.1 Εσωτερικός Έλεγχος

Eurobank Holdings

Ο Εσωτερικός Έλεγχος (ΕΕ) είναι μια ανεξάρτητη και αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική μονάδα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες της Eurobank Holdings. Ο ΕΕ έχει επαρκή οργανωτική δομή και κατάλληλους πόρους προκειμένου να διασφαλίσει ότι μπορεί να εκπληρώσει τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του.

Ο ΕΕ της Eurobank διατηρεί πρόγραμμα διασφάλισης ποιότητας και βελτίωσης για να διασφαλίσει ότι η μεθοδολογία εφαρμόζεται με συνέπεια και ότι εκπληρώνονται οι στόχοι και οι ευθύνες του ΕΕ. Στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ IAU και IAG, η IA αναθέτει στην IAG την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων εσωτερικού ελέγχου και της συμμόρφωσης με τα Διεθνή Πρότυπα (IIA Standards).

Προκειμένου να διαφυλαχθεί η ανεξαρτησία του, ο ΕΕ αναφέρεται λειτουργικά στην Επιτροπή Ελέγχου και διοικητικά στο Διευθύνοντα Σύμβουλο. Το Δ.Σ. έχει αναθέσει την ευθύνη για την παρακολούθηση της δραστηριότητας του ΕΕ στην Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας. Ο Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου διορίζεται από την Επιτροπή Ελέγχου, η οποία και αξιολογεί την απόδοσή του.

Ο σκοπός του ΕΕ είναι να ενισχύει και να προστατεύει την αξία του οργανισμού διαβεβαιώνοντας, συμβουλευοντας και προβλέποντας με αντικειμενικότητα και με βάση την αξιολόγηση κινδύνων (risk based). Οι βασικές διαβεβαιωτικές και συμβουλευτικές αρμοδιότητες του ΕΕ είναι:

- να παρέχει εύλογη διασφάλιση, υπό τη μορφή ανεξάρτητης γνώμης, ως προς την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της HoldCo,
- να βοηθά τη Διοίκηση στην πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης ή υπεξαίρεσης ή αντιδεοντολογικών πρακτικών
- να βοηθά τη Διοίκηση για την πρόληψη και τον εντοπισμό απάτης ή παραποίησης/απάτης ή ανήθικων πρακτικών και να αναλαμβάνει ειδικά έργα όπως απαιτείται,
- να βοηθά τη Διοίκηση στην ενίσχυση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των υφιστάμενων πολιτικών και διαδικασιών
- να παρακολουθεί προκειμένου να διαπιστώσει ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για τα αναφερόμενα ευρήματα του ελέγχου εντός συμφωνημένων προθεσμιών,

- να εκτελεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες που απαιτούνται από τις Ρυθμιστικές Αρχές ή/και να συμμετέχει σε έργα της HoldCo με συμβουλευτική ή διαβεβαιωτική ιδιότητα.

Eurobank

Η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου (ΓΔΕΕ) είναι μια ανεξάρτητη και αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική μονάδα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών. Η ΓΔΕΕ έχει επαρκή οργανωτική δομή και κατάλληλους πόρους προκειμένου να διασφαλίσει ότι μπορεί να εκπληρώσει τον ρόλο και τις αρμοδιότητες της.

Η ΓΔΕΕ απαρτίζεται από τον Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit Sector), τη Διεύθυνση Forensic Audit Division, τη Διεύθυνση International Audit και τη Διεύθυνση Business Monitoring and Organizational Support. Στη ΓΔΕΕ ανήκει επίσης η μονάδα Quality Assurance, η οποία αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον εσωτερικό έλεγχο Ομίλου και τη συμμόρφωση με τα Διεθνή Πρότυπα (IIA Standards). Η μονάδα αυτή λειτουργεί ως Centre of Excellence for Audit Standards & Methodology, ενεργεί ως σύμβουλος της ΓΔΕΕ σε θέματα που σχετίζονται με τη βελτίωση της ποιότητας και τη μεθοδολογία. Επιπλέον, η μονάδα Data Analytics Center of Excellence (DAnCoE) της ΓΔΕΕ στοχεύει να ενισχύσει τις δεξιότητες των ανθρώπων ως προς την ανάλυση δεδομένων, να επιτρέψει τη δημιουργία γνώσεων βάσει δεδομένων και να παρέχει πολύτιμες προοπτικές στη Διοίκηση του Ομίλου.

Προκειμένου να διαφυλαχθεί η ανεξαρτησία της, η ΓΔΕΕ αναφέρεται λειτουργικά στην Επιτροπή Ελέγχου και διοικητικά στο Διευθύνοντα Σύμβουλο. Το Δ.Σ. έχει αναθέσει την ευθύνη για την παρακολούθηση της δραστηριότητας της ΓΔΕΕ στην Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας. Ο Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου διορίζεται από την Επιτροπή Ελέγχου, η οποία και αξιολογεί την απόδοσή του.

Οι βασικές διαβεβαιωτικές και συμβουλευτικές αρμοδιότητες της ΓΔΕΕ είναι:

- να παρέχει εύλογη διασφάλιση, υπό τη μορφή ανεξάρτητης γνώμης, ως προς την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας και των θυγατρικών της. Προκειμένου να διαμορφώσει μια γνώμη, η ΓΔΕΕ καταρτίζει και εκτελεί ένα πρόγραμμα ελεγκτικών εργασιών (βάσει της αξιολόγησης κινδύνου του ελεγκτικού κόσμου),
- να βοηθά και να παρέχει συμβουλές στη Διοίκηση για την πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης ή υπεξαίρεσης ή αντιδεοντολογικών πρακτικών και να αναλαμβάνει ειδικά έργα όποτε απαιτείται,
- να βοηθά τη Διοίκηση στην ενίσχυση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των υφιστάμενων πολιτικών και διαδικασιών,
- να παρακολουθεί συστηματικά και να διασφαλίζει ότι λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την υλοποίηση των συστάσεων του ελέγχου εντός των συμφωνηθεισών ημερομηνιών,
- εκτελεί οποιαδήποτε άλλα ειδικά καθήκοντα που απαιτούνται από τις Εποπτικές Αρχές,
- να συμμετέχει σε έργα της Τράπεζας με συμβουλευτική και διαβεβαιωτική ιδιότητα,
- αξιολογεί την απόδοση των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου του Ομίλου, οι οποίες έχουν άμεση γραμμή αναφοράς στην ΓΔΕΕ.

4.2 Διαχείριση Κινδύνου

Eurobank Holdings

Ως μέρος του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η HoldCo έχει συνάψει Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών (Service Level Agreement/SLA) με την Eurobank προκειμένου να λάβει υποστηρικτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όλους τους τομείς διαχείρισης κινδύνων (πιστωτικοί κίνδυνοι, αγορά, ρευστότητα και λειτουργικοί κίνδυνοι) που αναλαμβάνει ο Όμιλος. Οι πιο σημαντικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω της προαναφερόμενης SLA περιγράφονται παρακάτω:

- Παροχή συμβουλών σε σχέση με:
 - αναγνώριση, εκτίμηση και παρακολούθηση πιστωτικού κινδύνου,

- διασφάλιση της πολιτικής και των οδηγιών (στρατηγική και προϊόντα) που προτείνουν οι υπεύθυνες μονάδες και οι Servicers είναι σύμφωνες με τις ισχύουσες οδηγίες και τις κανονιστικές οδηγίες πιστωτικής πολιτικής,
 - τυποποίηση διαδικασιών και κατευθυντήριων γραμμών
 - ενημέρωση και συντήρηση του βασικού εγγράφου στρατηγικού πλαισίου κινδύνου
 - συμμετοχή σε επιτροπές διαβούλευσης συστημικών τραπεζών
 - αξιολόγηση νέων προϊόντων αναδιάρθρωσης και πρωτοβουλίες πριν από την υποβολή στην ΕΔΠΔ ή την έγκριση
- συντονισμός των σχετικών ρυθμιστικών αναφορών με τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPE),
 - παροχή στοιχείων για υποβολή στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό και ζετές επιχειρηματικό σχέδιο, μηνιαία πραγματικά δεδομένα MIS (συμπεριλαμβανομένων ελληνικών και διεθνών θυγατρικών),
 - παροχή συμβουλών σχετικά με τον προσδιορισμό, την υποστήριξη/συμβουλή, την καταγραφή και την αξιολόγηση των κινδύνων ρευστότητας και την οικονομική παρακολούθηση,
 - παροχή συμβουλών στον προσδιορισμό, την αξιολόγηση, την καταγραφή και την παρακολούθηση των λειτουργικών κινδύνων (π.χ. RCSA, σύλληψη συμβάντων, εξωτερική ανάθεση κ.λπ.),
 - παροχή συμβουλών για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την καταγραφή και την παρακολούθηση του κλιματικού κινδύνου.

Eurobank

Η Διαχείριση Κινδύνων του Ομίλου (ΔΚ) με επικεφαλής τον Γενικό Διευθυντή Risk Management Ομίλου (Group Chief Risk Officer - GCRO), λειτουργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρηματικές μονάδες και έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση των ουσιωδών κινδύνων, όπως προσδιορίζονται μέσω της διαδικασίας Αναγνώρισης Κινδύνων και Αξιολόγησης Σημαντικότητας (RIMA) και παρατίθενται στο τη σχετική έκθεση RIMA. Οι τύποι σημαντικών κινδύνων περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικούς και μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους, ενδεικτικά πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς, κίνδυνο ρευστότητας, κίνδυνο επιτοκίου και κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο, λειτουργικό κίνδυνο, κίνδυνο κλίματος, κίνδυνο χώρας, κίνδυνο φήμης, κίνδυνο συμπεριφοράς, κινδύνους που απορρέουν από στρατηγικά έργα.

Περιλαμβάνει την Πίστη Ομίλου, τον Πιστωτικό Έλεγχο Ομίλου, τον Έλεγχο Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου, τον Κίνδυνο Αγοράς και Αντισυμβαλλομένου Ομίλου, τους Λειτουργικούς και μη Χρηματοοικονομικούς Κινδύνους Ομίλου, το Μοντέλο Επικύρωσης & Διακυβέρνησης Ομίλου, τον Σχεδιασμό Στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου και Κλιματικού Κινδύνου, την Ανάλυση Κινδύνων και τις Εποπτικές Μονάδες Σχέσεων & Σχεδιασμού Εξυγίανσης²⁰.

Ο GCRO λειτουργεί ως κεντρικό σημείο αναφοράς για τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων. Η συγκέντρωση διασφαλίζει ότι οι επιχειρηματικοί στόχοι και η σχετική ανάπτυξη συνδυάζονται με μια προοπτική συνειδητοποιημένης κινδύνου, διασφαλίζοντας έτσι την τήρηση των εγκεκριμένων ορίων της διάθεσης για ανάληψη κινδύνων.

Ο GCRO αναπτύσσει και επισημοποιεί το Πλαίσιο Ανάληψης Κινδύνου (RAF), ορίζει τις Δηλώσεις Ανάληψης Κινδύνου (RAS) και τις υποβάλλει στην Επιτροπή Κινδύνων του Δ.Σ. για έγκριση. Ο GCRO επιβλέπει την εφαρμογή των πλαισίων και των πολιτικών για τον εντοπισμό, τη μέτρηση και τη διαχείριση των κινδύνων.

Ο GCRO εξετάζει και εγκρίνει τις πιστωτικές πολιτικές πριν από την υποβολή τους για έγκριση στην Επιτροπή Κινδύνων ή στο Δ.Σ. και επιβλέπει την ορθή εφαρμογή τους. Ο GCRO αναφέρει στην Επιτροπή Κινδύνων αποκλίσεις από πολιτικές κινδύνου ή πιθανή σύγκρουση με την εγκεκριμένη στρατηγική κινδύνου και την ανάληψη κινδύνου.

Ο GCRO είναι υπεύθυνος να παρέχει στην Επιτροπή Κινδύνων επαρκείς πληροφορίες, έτσι ώστε η Επιτροπή να μπορεί να αξιολογεί και να συμβουλεύει σωστά το ΔΣ σχετικά με τις εκθέσεις / το προφίλ κινδύνου του Ομίλου και τη στρατηγική κινδύνου. Ο GCRO επιβλέπει τη συμμόρφωση με τα

²⁰ Η Μονάδα Εποπτικών Σχέσεων & Σχεδιασμού έχει διπλή γραμμή αναφοράς στον GCRO και τον GCFO.

εγκεκριμένα Όρια Ανάληψης Κινδύνου και αναφέρει στην Επιτροπή Κινδύνων την κατάσταση συμμόρφωσης και τυχόν αποκλίσεις, όπως ορίζεται στο Πλαίσιο Ανάληψης Κινδύνου (RAF).

Η Eurobank έχει μια καλά εδραιωμένη στρατηγική και σαφείς στόχους διαχείρισης κινδύνων που πρέπει να υλοποιηθούν μέσω βασικών διαδικασιών και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνων. Σε στρατηγικό επίπεδο, οι στόχοι της διαχείρισης κινδύνων είναι:

- Αναγνώριση όλων των νέων κινδύνων που σχετίζονται με τον Όμιλο και αξιολογεί τη σημαντικότητα τους
- Αξιολόγηση των υπάρχοντων και των αναδυόμενων κινδύνων ως αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού
- Παροχή γνώμης για το Επιχειρηματικό Σχέδιο του Ομίλου σχετικά με την προοπτική κινδύνου για τη συνολική έκβαση και την αξιοπιστία του Σχεδίου
- Διασφάλιση ότι το επιχειρηματικό σχέδιο είναι σύμφωνο με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων της Τράπεζας
- Ενεργή συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για να διασφαλιστεί ότι οι εκτιμήσεις κινδύνου λαμβάνονται δεόντως υπόψη
- Βελτιστοποίηση της σχέσης κινδύνου / απόδοσης στη λήψη αποφάσεων, επιβεβαιώνοντας ότι αυτές λαμβάνονται όσο το δυνατόν γίνεται σε συνεργασία με τις επιχειρηματικές μονάδες και διασφαλίζοντας συγχρόνως την ύπαρξη ενός ανεξάρτητου ελεγκτικού μηχανισμού,
- Διασφάλιση ότι τα πλάνα επιχειρηματικής ανάπτυξης υποστηρίζονται επαρκώς από αποτελεσματικές υποδομές διαχείρισης κινδύνων,
- Διαχείριση του προφίλ κινδύνου με τρόπο που θα διασφαλιστεί ότι η επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων είναι εφικτή ακόμα και υπό δυσμενείς επιχειρηματικές συνθήκες,
- Υποστήριξη των ανώτερων διευθυντικών στελεχών με σκοπό τη βελτίωση του ελέγχου και του συντονισμού της ανάληψης κινδύνων σε όλες τις επιχειρηματικές μονάδες,
- Καλλιέργεια μιας ισχυρής κουλτούρας κινδύνου σε όλη την Τράπεζα, ενθαρρύνοντας μια θετική στάση απέναντι στη διαχείριση κινδύνων, τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς και το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου, μέσω ισχυρής συνειδητοποίησης κινδύνου και ιδιοκτησίας, όπου όλα τα μέλη του προσωπικού θεωρούν τη διαχείριση κινδύνου ως αναπόσπαστο μέρος των καθημερινών τους αρμοδιοτήτων
- Παροχή του πλαισίου, των διαδικασιών και των κατευθυντήριων γραμμών προκειμένου να είναι δυνατή από όλους τους εργαζομένους η διαχείριση κινδύνων στις περιοχές ενασχόλησής τους και βελτίωση του ελέγχου και του συντονισμού ανάληψης κινδύνου στην Τράπεζα
- Παροχή συμβουλών και υποστήριξη της Eurobank Holdings στη διαχείριση κινδύνων σύμφωνα με τη Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών (Service Level Agreement/SLA) μεταξύ της Eurobank Holdings και της Eurobank.

Η Διαχείριση Κινδύνων μαζί με την Κανονιστική Συμμόρφωση και άλλες Μονάδες εμπλέκονται στην αξιολόγηση όλων των προϊόντων και υπηρεσιών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

Ο Όμιλος εφαρμόζει τα στοιχεία του Μοντέλου Τριών Γραμμών Άμυνας (Three Lines of Defense Model) για τη διαχείριση κινδύνου. Το Μοντέλο Τριών Γραμμών Άμυνας ενισχύει τη διαχείριση και τον έλεγχο κινδύνου καθορίζοντας ρόλους και ευθύνες εντός του οργανισμού. Υπό την επίβλεψη και την καθοδήγηση του Δ.Σ., οι τρεις ξεχωριστές γραμμές άμυνας είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου. Συγκεκριμένα:

Γραμμή 1 - Κατοχή και διαχείριση των κινδύνων και ελέγχων. Οι λειτουργίες πρώτης γραμμής είναι υπόλογες για αυτήν την ευθύνη, καθώς κατέχουν τις ανταμοιβές και είναι οι κύριοι παράγοντες που δημιουργούν κινδύνους.

Γραμμή 2 - Παρακολούθηση κινδύνων και ελέγχων για την υποστήριξη της Εκτελεστικής Διοίκησης, παρέχοντας εποπτεία, πρόκληση, συμβουλές και καθοδήγηση σε επίπεδο Ομίλου. Αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Γραμμή 3 - Παροχή ανεξάρτητης διασφάλισης στο Δ.Σ. και στην Εκτελεστική Διοίκηση σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνου και ελέγχου. Αυτή αναφέρεται στον Εσωτερικό Έλεγχο.

4.3 Κανονιστική Συμμόρφωση

Eurobank Holdings

Η Κανονιστική Συμμόρφωση της Eurobank Holdings έχει συσταθεί με την έγκριση του Δ.Σ. και της Επιτροπής Ελέγχου της Eurobank Holdings. Λειτουργεί ως μόνιμη και ανεξάρτητη μονάδα από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Eurobank Holdings, ώστε να αποφεύγονται οι συγκρούσεις συμφερόντων. Για να διασφαλίσει την ανεξαρτησία της, έχει γραμμή αναφοράς στην Επιτροπή Ελέγχου της Eurobank Holdings και για διοικητικά θέματα στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Η Επιτροπή Ελέγχου σε διαβούλευση με την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης προτείνει Δ.Σ. για έγκριση το διορισμό, αντικατάσταση ή παύση του Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Eurobank Holdings. Η απόδοση του Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης αξιολογείται σε ετήσια βάση από την Επιτροπή Ελέγχου. Ο Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης παρακολουθεί όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου και υποβάλλει τριμηνιαίες και ετήσιες εκθέσεις (ανά ρυθμιστικές απαιτήσεις) συνοψίζοντας τη δραστηριότητα της Κανονιστικής Συμμόρφωσης και επισημαίνοντας τα κύρια ζητήματα.

Αποστολή της Κανονιστικής Συμμόρφωσης είναι να προάγει εντός της Eurobank Holdings της μια εταιρική κουλτούρα, η οποία ενθαρρύνει τη δεοντολογική συμπεριφορά και τη δέσμευση για συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο καθώς και με τα διεθνή πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης.

Ο κύριος σκοπός της Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Eurobank Holdings είναι η διασφάλιση ενός επαρκούς συστήματος εσωτερικών ελέγχων το οποίο της επιτρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με το σύνολο των ηθικών αξιών που περιέχονται στον «Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής» της και σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και εσωτερικές πολιτικές. Ειδικότερα, για τα κανονιστικά θέματα εντός του πεδίου ευθύνης της, η Κανονιστική Συμμόρφωση της Eurobank Holdings είναι υπεύθυνη να:

- παρέχει ευαισθητοποίηση σχετικά με την κανονιστική συμμόρφωση στη Eurobank Holdings
- παρέχει συμβουλές προς το Δ.Σ. και τη Διοίκηση σχετικά με τη συμμόρφωση της Eurobank Holdings με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και να διασφαλίζει τη διαρκή ενημέρωσή τους για τις σχετικές εξελίξεις
- εκδίδει, όποτε είναι απαραίτητο, πολιτικές, διαδικασίες και άλλα έγγραφα, όπως εγχειρίδια συμμόρφωσης, εσωτερικούς κώδικες δεοντολογίας και κατευθυντήριες οδηγίες για πρακτικά θέματα, με σκοπό την παροχή καθοδήγησης στο προσωπικό σχετικά με την κατάλληλη εφαρμογή των νόμων, κανόνων και προτύπων και υποστηρίζει τις επιχειρηματικές μονάδες στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών για ρυθμιστικά θέματα και διαδικασιών
- εξετάζει νέες υπηρεσίες και να συμβουλεύει για τους πιθανούς κινδύνους συμμόρφωσης
- διασφαλίζει ότι το προσωπικό είναι επαρκώς εκπαιδευμένο σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης
- υποστηρίζει και εξετάζει τη συμμόρφωση, εάν απαιτείται, τη διαχείριση επιχειρησιακών γραμμών σχετικά με την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων διαχείρισης του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης
- παρακολουθεί και ελέγχει αν το προσωπικό εφαρμόζει αποτελεσματικά τις εσωτερικές διαδικασίες που αποσκοπούν στην επίτευξη συμμόρφωσης με τις κανονιστικές διατάξεις
- παρακολουθεί, μέσω κατάλληλων διαδικασιών, τη συμμόρφωση του προσωπικού με τις εσωτερικές πολιτικές και τον «Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής» προκειμένου να εντοπίσει ενδείξεις απάτης
- παρακολουθεί την έγκαιρη υποβολή των εκθέσεων προς τις Εποπτικές Αρχές και αναφέρει στην Επιτροπή Ελέγχου τυχόν καθυστερήσεις και πρόστιμα από πιθανές παραβιάσεις των κανονισμών

- εκπληρώνει τις απαιτήσεις που προβλέπονται από το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο και συνεργάζεται με τις Εποπτικές Αρχές και τους εξωτερικούς φορείς σε θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης.

Eurobank

Η Κανονιστική Συμμόρφωση Ομίλου έχει συσταθεί με την έγκριση του Δ.Σ. και της Επιτροπής Ελέγχου της Eurobank. Λειτουργεί ως μόνιμη και ανεξάρτητη μονάδα από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Τράπεζας, ώστε να αποφεύγονται οι συγκρούσεις συμφερόντων. Για να διασφαλίσει την ανεξαρτησία της, η Κανονιστική Συμμόρφωση Ομίλου αναφέρεται λειτουργικά στο Δ.Σ. μέσω της Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας και για διοικητικά θέματα²¹ στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Η Επιτροπή Ελέγχου σε συνεννόηση με την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης προτείνει στο Δ.Σ. για έγκριση το διορισμό, την αντικατάσταση ή την παύση του Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου. Ο Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου αξιολογείται σε ετήσια βάση από την Επιτροπή Ελέγχου. Επίσης, ο Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου παρίσταται σε όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου και υποβάλλει τριμηνιαίες και ετήσιες εκθέσεις (ανά ρυθμιστικές απαιτήσεις) συνοψίζοντας τη δραστηριότητα Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου και επισημαίνοντας τα κύρια σχετικά ζητήματα.

Ο σκοπός της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου είναι να προάγει εντός της Τράπεζας και των θυγατρικών της (Όμιλος Eurobank) μια εταιρική κουλτούρα η οποία ενθαρρύνει τη δεοντολογική συμπεριφορά μέσω της ακεραιότητας και τη δέσμευση για συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο καθώς και με τα διεθνή πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης.

Η κύρια αρμοδιότητα της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου είναι η διασφάλιση ενός επαρκούς συστήματος εσωτερικών ελέγχων στον Όμιλο Eurobank, το οποίο του επιτρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με το σύνολο των ηθικών αξιών όπως αυτές ορίζονται στον «Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής» και σε συμμόρφωση με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, τις εσωτερικές πολιτικές και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Συνοπτικά, για τα κανονιστικά θέματα εντός του πεδίου ευθύνης της, η Κανονιστική Συμμόρφωση Ομίλου είναι υπεύθυνη να:

- παρέχει ευαισθητοποίηση σχετικά με την κανονιστική συμμόρφωση στον Όμιλο Eurobank
- συμβουλεύει το Δ.Σ. και τη Διοίκηση σχετικά με τη συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και να διασφαλίζει τη διαρκή ενημέρωσή τους για τις σχετικές εξελίξεις,
- εκδίδει πολιτικές, διαδικασίες και άλλα έγγραφα με σκοπό την παροχή καθοδήγησης στο προσωπικό σχετικά με την κατάλληλη εφαρμογή των νόμων, κανόνων και προτύπων και να υποστηρίζει τις επιχειρηματικές μονάδες στην ανάπτυξη και την εφαρμογή ρυθμιστικών πολιτικών και διαδικασιών,
- εξετάζει νέες υπηρεσίες και να συμβουλεύει για τους πιθανούς κινδύνους συμμόρφωσης,
- διασφαλίζει ότι το προσωπικό είναι επαρκώς εκπαιδευμένο και ενημερώνεται συνεχώς σε θέματα συμμόρφωσης, σχεδιάζοντας εκπαιδευτικά προγράμματα και συνεργάζεται με τη Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού (HR) για την υλοποίησή τους,
- αναπτύσσει ένα ισχυρό πλαίσιο αναγνώρισης και αξιολόγησης των κινδύνων συμμόρφωσης. Υποστηρίζει και εξετάζει τη συμμόρφωση, εάν απαιτείται, τη διαχείριση επιχειρησιακών γραμμών σχετικά με την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων διαχείρισης του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης
- συντονίζει τις ενέργειες διαχείρισης κινδύνου συμμόρφωσης που εκτελούνται από άλλες επιχειρηματικές μονάδες
- παρακολουθεί και ελέγχει αν το προσωπικό εφαρμόζει αποτελεσματικά τις εσωτερικές διαδικασίες που αποσκοπούν στην επίτευξη συμμόρφωσης με τις κανονιστικές διατάξεις και υποβάλλει αναφορές στις Μονάδες για πιθανές παραβιάσεις, προκειμένου οι τελευταίες να προχωρήσουν στις απαραίτητες βελτιώσεις
- παρακολουθεί τη συμμόρφωση του προσωπικού με τις εσωτερικές πολιτικές και τον «Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής» προκειμένου να εντοπίσει πιθανές παραβιάσεις ή ενδείξεις απάτης,

²¹ Η γραμμή διοικητικής αναφοράς προς τον Διευθύνοντα Σύμβουλο δε συνεπάγεται καμία μορφή εποπτείας επί της Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Αποσκοπεί κυρίως στη διευκόλυνση των ομαλών καθημερινών διοικητικών διαδικασιών.

- παρακολουθεί την έγκαιρη υποβολή των εκθέσεων προς τις Εποπτικές Αρχές και να αναφέρει στην Επιτροπή Ελέγχου τυχόν καθυστερήσεις και πρόστιμα από πιθανές παραβιάσεις των κανονισμών,
- εκπληρώνει τις απαιτήσεις που προβλέπονται από το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο και να συνεργάζεται με τις Εποπτικές Αρχές και τους εξωτερικούς φορείς για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης
- εποπτεύει, παρακολουθεί, συντονίζει και αξιολογεί τις δραστηριότητες των Υπεύθυνων Κανονιστικής Συμμόρφωσης των τοπικών και διεθνών θυγατρικών της Τράπεζας, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τα κανονιστικά πρότυπα του Ομίλου Eurobank.

Το πεδίο των δραστηριοτήτων της Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου καλύπτει τα ακόλουθα βασικά κανονιστικά θέματα:

- το Οικονομικό Έγκλημα, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και των κανονισμών για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της νομοθεσίας κατά της φοροδιαφυγής (φορολογική συμμόρφωση). Το πεδίο εφαρμογής περιλαμβάνει την παροχή έγκαιρων και ορθών απαντήσεων στα αιτήματα των Εποπτικών και Δικαστικών Αρχών για την άρση του τραπεζικού απορρήτου ή τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τη συνεργασία μαζί τους. Το οικονομικό έγκλημα περιλαμβάνει επίσης νομοθεσία κατά της δωροδοκίας και της διαφθοράς. Η Επιτροπή Ελέγχου σε συνεργασία με την Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης προτείνει στο Δ.Σ. για έγκριση το διορισμό, την αντικατάσταση ή απόλυση του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, που μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον Επικεφαλής Κανονιστικής Συμμόρφωσης, και του Αναπληρωτή του,
- κανονισμούς σχετικά με συμπεριφορά, συμπεριλαμβανομένων:
 - Κανονισμός για θέματα συμπεριφοράς αγοράς σχετικά με την παροχή επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών σε πελάτες, συμπεριλαμβανομένων νόμων και κανονισμών σχετικά με τη χειραγώγηση της αγοράς, τις συναλλαγές εμπιστευτικών πληροφοριών, την παράνομη αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών και άλλα οικονομικά εγκλήματα,
 - Εσωτερικοί κανόνες δεοντολογίας και ηθικής, συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών διατάξεων περί σύγκρουσης συμφερόντων, εσωτερικών κωδικών δεοντολογίας, συναλλαγών με εμπιστευτικές πληροφορίες,
 - Νόμοι και κανονισμοί για τη συμπεριφορά των καταναλωτών (συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της νομοθεσίας για τους αδρανείς λογαριασμούς, του Κώδικα Δεοντολογίας της ΤτΕ για τα δάνεια, της Οδηγίας για τις Υπηρεσίες Πληρωμών και του Συστήματος Εγγύησης Καταθέσεων).

Η Κανονιστική Συμμόρφωση του Ομίλου έχει επικαλυπτόμενο ρόλο στο ρυθμιστικό πλαίσιο σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων, την εταιρική διακυβέρνηση, την προληπτική ρύθμιση (πιστωτική αγορά, ρευστότητα και λειτουργικός κίνδυνος), την ασφάλεια πληροφοριών και πληροφορικής, τον κίνδυνο ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, την εξωτερική ανάθεση και τα θέματα ESG. Στο πλαίσιο αυτό, η Συμμόρφωση του Ομίλου διενεργεί παρακολούθηση υψηλού επιπέδου μέσω αξιολογήσεων κινδύνου συμμόρφωσης της ευθυγράμμισης των δραστηριοτήτων της Τράπεζας με τις ρυθμιστικές απαιτήσεις.

Το πεδίο των δραστηριοτήτων της Κανονιστικής Συμμόρφωσης μπορεί να επεκταθεί με την έγκριση της Επιτροπής Ελέγχου.

Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Eurobank Holdings

Στο πλαίσιο της Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, η Eurobank Holdings έχει αναθέσει τις ακόλουθες λειτουργίες στη Μονάδα Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα της Τράπεζας με την υποστήριξη της Νομικής Υπηρεσίας όπου χρειάζεται:

- διαβουλεύσεις και συμβουλές σχετικά με τη σύνταξη ειδοποιήσεων απορρήτου για τους πελάτες, τους υπαλλήλους, τους μετόχους της HoldCo ή/και τα άτομα με δικαίωμα ψήφου και τους εκπροσώπους τους στις συνεδριάσεις και τις επιτροπές της HoldCo
- παροχή σχεδίων πολιτικών απορρήτου, πολιτικών cookies και εργαλείου διαχείρισης cookies για τον ιστότοπο της HoldCo
- παροχή συμβουλών για το χειρισμό αιτημάτων και παραπόνων
- παροχή συμβουλών για διαχείριση περιστατικών και παραβίασης δεδομένων και ειδοποιήσεις στην αρμόδια αρχή, εάν απαιτείται,
- παροχή συμβουλών σχετικά με τις πολιτικές GDPR και τις σχετικές οδηγίες.

Eurobank

Η Μονάδα Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα βοηθά τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (DPO) στην άσκηση των καθηκόντων του με ανεξάρτητο τρόπο. Οι βασικές εργασίες περιλαμβάνουν:

- εκδίδει σχετικές κατευθυντήριες γραμμές για τις απαιτήσεις του GDPR και παρέχει σχετικές συμβουλές στις εμπλεκόμενες Μονάδες
- παρέχει συμβουλές, όπου ζητείται, για τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις αρχές της ιδιωτικής
- παρέχει συμβουλές σχετικά με το περιεχόμενο των ειδοποιήσεων απορρήτου
- παρέχει συμβουλές σχετικά με τον κατάλληλο χειρισμό των αιτημάτων και/ή παραπόνων του GDPR
- κατόπιν αιτήματος, παρέχει συμβουλές σχετικά με την κατηγοριοποίηση των τρίτων, σύμφωνα με τον GDPR και οποιαδήποτε άλλη ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία δεδομένων και τους σχετικούς όρους απορρήτου που πρέπει να υπογραφούν
- παρέχει συμβουλές στην Ομάδα Διαχείρισης Συμβάντων σχετικά με το εάν το περιστατικό πρέπει να αναφερθεί στην αρχή προστασίας δεδομένων
- παρέχει συμβουλές, όπου ζητηθεί, σχετικά με την εκτέλεση των αξιολογήσεων επιπτώσεων στην προστασία δεδομένων
- παρέχει συμβουλές όπου ζητούνται σχετικά με την τήρηση του Μητρώου Δραστηριότητας.

5. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Αρχές Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει ένα ισχυρό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου που ευθυγραμμίζεται με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και χρησιμοποιεί την ορολογία COSO. Αυτό το σύστημα έχει σχεδιαστεί για να παρέχει εύλογη βεβαιότητα σχετικά με την επίτευξη των στόχων σε βασικές κατηγορίες:

- Αποτελεσματικές και Αποδοτικές Λειτουργίες: Οι εσωτερικοί έλεγχοι του Ομίλου διασφαλίζουν ότι οι λειτουργίες διεξάγονται αποτελεσματικά και αποδοτικά, προάγοντας την παραγωγικότητα και τη βέλτιστη χρήση των πόρων.
- Αξιοπιστία και πληρότητα των οικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών διοίκησης: Υπάρχουν εσωτερικοί έλεγχοι για να διασφαλιστεί ότι οι οικονομικές πληροφορίες και οι πληροφορίες διοίκησης

είναι αξιόπιστες, ακριβείς και πλήρεις. Αυτό βοηθά στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και στη διατήρηση της διαφάνειας.

• Συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς: Ο Όμιλος δίνει έμφαση στη συμμόρφωση με όλους τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς και πρότυπα του κλάδου. Οι εσωτερικοί έλεγχοι έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις νομικές απαιτήσεις και να μετριάζουν τους ρυθμιστικούς κινδύνους.

Οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Ομίλου είναι οι κατωτέρω:

- **Περιβάλλον Ελέγχου:** Το περιβάλλον ελέγχου χρησιμεύει ως βάση για όλα τα στοιχεία εσωτερικού ελέγχου. Περιλαμβάνει παράγοντες όπως η ακεραιότητα και οι ηθικές αξίες της διοίκησης, οι πολιτικές πρόσληψης και κατάρτισης, η οργανωτική δομή και η ανάθεση εξουσίας. Αυτά τα στοιχεία συμβάλλουν σε μια ισχυρή συνείδηση ελέγχου μεταξύ των εργαζομένων.
- **Διαχείριση Κινδύνων:** Ο Όμιλος αναγνωρίζει τη σημασία της διαχείρισης κινδύνων στις δραστηριότητές του. Εφαρμόζει μηχανισμούς για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων που ενδέχεται να επηρεάσουν την επίτευξη των στόχων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων είναι δυναμικό και εξελίσσεται για την αντιμετώπιση νέων και αναδυόμενων κινδύνων.
- **Ελεγκτικοί Μηχανισμοί:** Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί τεκμηριώνονται σε πολιτικές και διαδικασίες που διασφαλίζουν ασφαλείς λειτουργίες και ακριβή τήρηση αρχείων. Ο διαχωρισμός των καθηκόντων είναι ένα κρίσιμο οργανωτικό μέτρο για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου, διασφαλίζοντας ότι οι βασικές λειτουργίες όπως η έγκριση, η συναλλαγή, η διοίκηση και ο έλεγχος διαχωρίζονται.
- **Πληροφόρηση και επικοινωνία:** Δημιουργούνται αποτελεσματικά κανάλια πληροφόρησης και επικοινωνίας για να διασφαλιστεί ότι οι σχετικές πληροφορίες εντοπίζονται, συλλέγονται και κοινοποιούνται έγκαιρα. Αυτό περιλαμβάνει εσωτερική επικοινωνία εντός του οργανισμού και εξωτερική επικοινωνία με ενδιαφερόμενα μέρη όπως ρυθμιστικές αρχές, μετόχους και πελάτες.
- **Παρακολούθηση:** Ο Όμιλος διενεργεί συνεχή παρακολούθηση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο των εργασιών του. Αυτό περιλαμβάνει τακτικές δραστηριότητες διαχείρισης και εποπτείας, εσωτερικούς ελέγχους και ανεξάρτητες αξιολογήσεις του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Οι ελλείψεις εσωτερικού ελέγχου αναφέρονται και κλιμακώνονται όπως απαιτείται, με σημαντικά ζητήματα να αναφέρονται στην ανώτατη διοίκηση, στην Επιτροπή Ελέγχου και στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Επιπρόσθετα, η αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου αξιολογείται ανεξάρτητα κάθε τρία χρόνια από ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρεία, σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις. Η έκθεση αξιολόγησης αξιολογείται από αρμόδιους φορείς του Ομίλου και υποβάλλεται στις ρυθμιστικές αρχές για έλεγχο και αναγνώριση.

Χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ)

Η HoldCo και η Eurobank έχουν θεσπίσει βασικά χαρακτηριστικά του Συστήματος Εσωτερικών Ελέγχων (ΣΕΕ), τα οποία είναι ενδεικτικά και όχι περιοριστικά. Αυτά τα χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν:

- Κώδικας Δεοντολογίας: Υπάρχει καθορισμένος Κώδικας Δεοντολογίας μαζί με διαδικασίες για την παρακολούθηση της εφαρμογής του για να διασφαλιστεί η ηθική συμπεριφορά και η τήρηση των προτύπων.
- Οργανόγραμμα: Υπάρχει εγκεκριμένο οργανόγραμμα, το οποίο απεικονίζει την ιεραρχία και τις λειτουργίες κάθε τομέα/τμήματος σαφώς καθορισμένες ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική διαχείριση.
- Επιτροπή Ελέγχου: Η σύνθεση και η λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου περιγράφονται για την επίβλεψη των οικονομικών αναφορών και της συμμόρφωσης.
- Στρατηγικός Σχεδιασμός: Παρέχεται περιγραφή των διαδικασιών στρατηγικού σχεδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης, εφαρμογής και περιοδικής αξιολόγησης των στρατηγικών στόχων.
- Σχέδια Δράσης: Καταρτίζονται μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα σχέδια δράσης για σημαντικές δραστηριότητες, με περιοδικές αναφορές και εντοπισμό αποκλίσεων μαζί με αιτιολογήσεις.
- Καταστατικό: Το καταστατικό είναι πλήρες και ενημερωμένο, αντικατοπτρίζοντας τους στόχους και τις λειτουργίες της οντότητας.
- Διευθύνσεις και Τμήματα: Τα καθήκοντα των διευθύνσεων, των τμημάτων και οι περιγραφές θέσεων εργασίας καθορίζονται για να διασφαλίζεται η σαφήνεια στους ρόλους και τις αρμοδιότητες.
- Πολιτικές και διαδικασίες: Οι πολιτικές και οι διαδικασίες για σημαντικές λειτουργίες τεκμηριώνονται, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών ελέγχων για τη διαχείριση κινδύνου.
- Διαδικασίες συμμόρφωσης: Καθιερώνονται διαδικασίες συμμόρφωσης με νομικά και κανονιστικά πλαίσια για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους νόμους και τους κανονισμούς.
- Εκτίμηση και Διαχείριση Κινδύνων: Υπάρχουν διαδικασίες για την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνου για τον αποτελεσματικό εντοπισμό και τον μετριασμό των κινδύνων.
- Ακεραιότητα χρηματοοικονομικών πληροφοριών: Οι διαδικασίες διασφαλίζουν την ακεραιότητα και την αξιοπιστία των οικονομικών πληροφοριών μέσω ακριβών αναφορών και ελέγχων.
- Αξιολόγηση της απόδοσης στελεχών: Περιγράφονται οι διαδικασίες για πρόσληψη, εκπαίδευση, ανάθεση, στόχευση και αξιολόγηση της απόδοσης των στελεχών.
- Ασφάλεια Συστημάτων Πληροφορικής: Καθιερώνονται διαδικασίες για την ασφάλεια, την επάρκεια και την αξιοπιστία των συστημάτων πληροφορικής για την προστασία των δεδομένων.

- Προστασία Προσωπικού και Περιουσιακών Στοιχείων: Εφαρμόζονται διαδικασίες για την προστασία του προσωπικού και των περιουσιακών στοιχείων, διασφαλίζοντας την ασφάλεια και την προστασία.
- Γραμμές Αναφοράς και Επικοινωνία: Οι γραμμές αναφοράς και τα κανάλια επικοινωνίας εντός και εκτός του οργανισμού περιγράφονται για αποτελεσματική ροή πληροφοριών.
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση: Δημιουργούνται μηχανισμοί για την παρακολούθηση και την τακτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών.
- Ανεξάρτητη Αξιολόγηση: Υπάρχει μια διαδικασία περιοδικής αξιολόγησης της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της ΣΕΕ από ανεξάρτητο ελεγκτή για τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας.
- Περιβαλλοντικές Πολιτικές: Οι πολιτικές για την περιβαλλοντική διαχείριση και άλλοι παράγοντες ESG καταγράφονται για την αντιμετώπιση της βιωσιμότητας και της κοινωνικής ευθύνης.

Αυτές οι πολιτικές και διαδικασίες αποτελούν μέρος της αξιολόγησης του συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης και επανεξετάζονται και ενημερώνονται τακτικά ώστε να ευθυγραμμίζονται με τις βέλτιστες πρακτικές και τις κανονιστικές απαιτήσεις.

Αξιολόγηση των ΣΕΕ

Η Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2577/2006 και τον Κανονισμό Λειτουργίας της είναι υπεύθυνη για την ετήσια επανεξέταση και αξιολόγηση της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) τόσο της Τράπεζας όσο και των θυγατρικών της. Αυτή η αξιολόγηση βασίζεται σε δεδομένα και πληροφορίες που παρέχονται από την Ομάδα Εσωτερικού Ελέγχου (IAG) της Τράπεζας, σε πορίσματα και παρατηρήσεις εξωτερικών ελεγκτών, καθώς και σε σχόλια από τις εποπτικές αρχές. Η Επιτροπή Ελέγχου χρησιμοποιεί μηχανισμούς εποπτείας και αναφοράς που έχουν συσταθεί με τις Επιτροπές Ελέγχου των Θυγατρικών της Τράπεζας για να διασφαλίσει μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση.

Ομοίως, η Επιτροπή Ελέγχου της HoldCo είναι επιφορτισμένη με την επανεξέταση και την αξιολόγηση της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) της ίδιας της HoldCo. Αυτή η αξιολόγηση διενεργείται με βάση σχετικά δεδομένα και πληροφορίες από τον Εσωτερικό Έλεγχο (ΕΕ) της HoldCo, πορίσματα και παρατηρήσεις από εξωτερικούς ελεγκτές και σχόλια από εποπτικές αρχές. Η Επιτροπή Ελέγχου διασφαλίζει μια ενδεδειγμένη αξιολόγηση του ΣΕΕ της HoldCo για την τήρηση των προτύπων διακυβέρνησης και συμμόρφωσης.

Ανεξάρτητη αξιολόγηση των ΣΕΕ της HoldCo και της Τράπεζας

Τον Μάρτιο του 2024, η Grant Thornton παρουσίασε το εύρος, τα ευρήματα και τη μεθοδολογία της Ανεξάρτητης τριετούς αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικών Ελέγχων HoldCo/Bank (ΣΕΕ) στα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος 2577/9.3.2006.

Με βάση τις διαδικασίες που διεξήχθησαν και τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, δεν υπήρχαν ενδείξεις ότι το ΣΕΕ, κατά τη στιγμή της αξιολόγησης, δεν συμμορφωνόταν σε όλες τις ουσιώδεις πτυχές με τις απαιτήσεις της Πράξης Διοικητή της ΤΤΕ.

Η Grant Thornton εντόπισε 21 παρατηρήσεις κατά την αξιολόγησή της, οι οποίες κατηγοριοποιήθηκαν ως 16 παρατηρήσεις χαμηλού κινδύνου και 5 παρατηρήσεις μεσαίου κινδύνου που σχετίζονται με θέματα πληροφορικής στην Eurobank Equities και 7 συστάσεις για βελτίωση. Η διοίκηση θα λάβει τις κατάλληλες ενέργειες ως απάντηση σε αυτές τις παρατηρήσεις.

6. Βιωσιμότητα

Προσέγγιση της βιωσιμότητας

Η Eurobank δίνει μεγαλύτερη σημασία στη βιωσιμότητα σε σχέση με το παρελθόν. Η προσέγγιση της Τράπεζας για τη βιωσιμότητα συνδέεται με το φιλόδοξο όραμά της να επαναπροσδιορίσει τις επιχειρήσεις και τις δραστηριότητές της σε ένα μετασχηματιστικό ταξίδι στην επόμενη δεκαετία προς ένα μέλλον με χαμηλότερο άνθρακα, ένα καινοτόμο ψηφιακό περιβάλλον που ενισχύει τις δυνατότητες των πελατών της, μία ποικιλόμορφη, χωρίς αποκλεισμούς και δίκαιη κοινωνία και ένα περιβάλλον διακυβέρνησης που οικοδομεί εμπιστοσύνη στην αγορά. Η φιλοδοξία της Τράπεζας για βιωσιμότητα εκφράζεται μέσω ποσοτικοποιημένων στόχων, όπως το λεπτομερές σχέδιο δράσης της για την ευθυγράμμιση των λειτουργιών, του χαρτοφυλακίου και των επενδύσεών της ώστε να γίνουν Καθαρό Μηδέν (Net Zero) έως το 2050.

Η Eurobank έχει εκφράσει την πτυχή της επιχείρησής σε θέματα που σχετίζονται με Περιβάλλον, Κοινωνία, Διακυβέρνηση (ESG) μέσα από το πρίσμα του Impact Generation. Η Στρατηγική Αειφορίας έχει καθοριστεί με μια ολιστική προσέγγιση σε δύο πυλώνες επιπτώσεων: το λειτουργικό αντίκτυπο που προκύπτει από τις δικές της δραστηριότητες και το χρηματοδοτούμενο αντίκτυπο που προκύπτει από τις δανειοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας σε συγκεκριμένους τομείς και πελάτες. Αυτοί οι δύο πυλώνες επιπτώσεων στοχεύουν να συλλάβουν την ουσία της επιχειρηματικής επίδρασης της Τράπεζας στο κλίμα, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, τη συμβολή της στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων γενικότερα, την ευημερία των δικών της ανθρώπων, τη συμβολή της στην αύξηση της επιχειρηματικής ικανότητας στις αγορές όπου δραστηριοποιείται η Τράπεζα και τις εσωτερικές διαδικασίες που οικοδομούν και διασφαλίζουν την εμπιστοσύνη των μετόχων της.

Η Eurobank έχει σχεδιάσει, εγκρίνει και εφαρμόζει επί του παρόντος τη Στρατηγική Αειφορίας, συμπεριλαμβανομένων στόχων και δεσμεύσεων στους δύο βασικούς πυλώνες:

A. Στρατηγική Λειτουργικού Αντίκτυπου (Operational Impact Strategy)

Η Στρατηγική Λειτουργικού Αντίκτυπου θέτει στόχους και δεσμεύσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων που προκύπτουν από τις επιχειρησιακές δραστηριότητες και το αποτύπωμα της Τράπεζας και βασίζεται σε τρεις στρατηγικούς άξονες, καθένας από τους οποίους υποστηρίζεται από συγκεκριμένο στόχο, δεσμεύσεις και στόχους:

- Περιβαλλοντικές επιπτώσεις: Λειτουργικό καθαρό μηδέν, τραπεζική χωρίς χαρτιά, κυκλική οικονομία.
- Επιπτώσεις του εργοδότη: Ποικιλομορφία και ένταξη, κουλτούρα ευημερίας, καινοτόμο περιβάλλον.
- Κοινωνικός και επιχειρηματικός αντίκτυπος: Βιώσιμες προμήθειες, κοινωνικοοικονομικό αποτέλεσμα, διαφάνεια.

B. Στρατηγική Χρηματοδοτικού Αντίκτυπου (Financed Impact Strategy)

Η στρατηγική Χρηματοδοτικού Αντίκτυπου της Τράπεζας θέτει στόχους και δεσμεύσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων που προκύπτουν από τις δανειοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας σε συγκεκριμένους τομείς και πελάτες και εστιάζει σε:

- Δέσμευση και ευαισθητοποίηση των πελατών για να προσαρμόσουν την επιχείρησή τους έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής
- Δράσεις για την υποστήριξη των πελατών στις προσπάθειες μετάβασης τους προς ένα πιο φιλικό προς το ESG οικονομικό περιβάλλον
- Δυνατότητες και εργαλεία, όπως πλαίσια και προϊόντα για τη στήριξη της Βιώσιμης Χρηματοδότησης
- Η αξιολόγηση και διαχείριση των υλικών που σχετίζονται με το κλίμα.

Πολιτικές και Πλαίσια Βιωσιμότητας

Η Eurobank έχει αναλάβει δράση για την επικαιροποίηση του Πλαισίου Πολιτικής Αειφορίας της, για να σκιαγραφήσει την προσέγγιση για τήρηση των ισχυουσών κανονιστικών απαιτήσεων και εθελοντικών πρωτοβουλιών καθώς και υιοθετημένα πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές, επιτρέποντας έτσι μια σύγχρονη και συνεχώς επικαιροποιημένη προσέγγιση της Αειφορίας, σύμφωνα

με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Το Πλαίσιο Πολιτικής Αειφορίας θέτει τα θεμέλια για την ενσωμάτωση του ESG στο επιχειρηματικό μοντέλο και τις λειτουργίες της Eurobank.

Εστιάζοντας στην κοινωνική πτυχή του ESG, η Eurobank έχει προβεί σε ενέργειες που σκιαγραφούν τις εταιρικές της αξίες, αρχές και δεσμεύσεις εκδίδοντας τη Δήλωση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την Πολιτική Διαφορετικότητας, Ισότητας και Ένταξης καθώς και την Πολιτική κατά της Παρενόχλησης και της Βίας στο Χώρο Εργασίας. Προκειμένου να ενισχύσει περαιτέρω τις προσπάθειές της κατά της Παρενόχλησης και της Βίας στο Χώρο Εργασίας, η Τράπεζα έχει εισαγάγει ένα σχετικό επικεντρωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης σε όλους τους εργαζομένους. Αυτή η προσέγγιση περιγράφει τη μηδενική ανοχή για διάφορους τύπους παραβάσεων και διακρίσεων, καθώς και για τις ίσες ευκαιρίες με δικαιοσύνη και αξιοκρατία και ανεξάρτητα από φύλο, εθνικότητα, ηλικία ή άλλα χαρακτηριστικά σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής των εργαζομένων (π.χ. πρόσληψη και επιλογή, μάθηση, απόδοση, ανάπτυξη ταλέντου και καριέρας, διαχείριση ανταμοιβής).

Επιπλέον, η Eurobank έχει αναπτύξει και εφαρμόζει τρία κατευθυντήρια πλαίσια, τα οποία καθορίζουν την προσέγγιση και τα κριτήρια για την ταξινόμηση των χρηματοδοτικών και επενδυτικών της δραστηριοτήτων ως βιώσιμα:

- το Βιώσιμο Χρηματοοικονομικό Πλαίσιο (SFF), το οποίο υποστηρίζει τον εντοπισμό βιώσιμων/πράσινων ευκαιριών χρηματοδότησης (χρηματοδότηση της μετάβασης των πελατών της Τράπεζας),
- το Πλαίσιο για το Πράσινο Ομόλογο. Το Πλαίσιο, το οποίο έχει αναθεωρηθεί εξωτερικά από έναν καθιερωμένο πάροχο γνώμης, διευκολύνει τη χρηματοδότηση έργων που θα αποφέρουν περιβαλλοντικά οφέλη στην οικονομία και θα στηρίξουν την επιχειρηματική στρατηγική και το όραμα της Τράπεζας,
- το Βιώσιμο Επενδυτικό της Πλαίσιο, το οποίο καθορίζει τα αντίστοιχα κριτήρια που χρησιμοποιούνται στην επενδυτική στρατηγική των τραπεζικών χαρτοφυλακίων της Τράπεζας, καθώς και τη διαδικασία επιλογής των επιλέξιμων βιώσιμων επενδύσεων.

Τα προαναφερθέντα πλαίσια επιτρέπουν στην Τράπεζα να επιδιώξει την οικονομική ανάπτυξη σύμφωνα με τα κριτήρια ESG.

Τα πλαίσια αυτά συμπληρώνονται από την υιοθετηθείσα Περιβαλλοντική Πολιτική, Πολιτική Ενεργειακής Διαχείρισης και Πολιτική Διαχείρισης Υδάτων, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος σε όλες τις πτυχές της λειτουργίας της. Σύμφωνα με αυτές τις πολιτικές, η Τράπεζα εφαρμόζει πιστοποιημένα συστήματα διαχείρισης, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, όπως Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ISO 14001, EMAS) και Σύστημα Διαχείρισης Ενέργειας (ISO 50001).

Σχέσεις με ενδιαφερόμενα μέρη

Αναπόσπαστο μέρος της προσέγγισης της Eurobank για την Αειφορία είναι η καλλιέργεια ισχυρών σχέσεων εμπιστοσύνης, συνεργασίας και αμοιβαίου οφέλους με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς που επηρεάζονται από τις δραστηριότητές της, άμεσα ή έμμεσα. Η Eurobank προωθεί την αμφίδρομη επικοινωνία και αναπτύσσει συνεχή διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται ενεργά στις προσδοκίες, τις ανησυχίες και τα ζητήματα που εγείρονται από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς. Μια πιο λεπτομερής παρουσίαση του πλαισίου συνεργασίας, των προσδοκιών και των μέσων επικοινωνίας και ανταπόκρισης για κάθε ομάδα ενδιαφερομένων περιλαμβάνεται στην Ετήσια Έκθεση 2021 – Business & Sustainability.

Η ανάλυση ουσιαστικότητας της Eurobank είναι η βασική διαδικασία που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της Ετήσιας Έκθεσης 2022 – Περιεχόμενα Επιχειρήσεων και Αειφορίας. Υιοθετώντας τη νέα μεθοδολογία GRI Standards (2021), η Eurobank εντόπισε, αξιολόγησε, ιεράρχησε και επικύρωσε τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις που δημιουργεί ή μπορεί να δημιουργήσει η Τράπεζα στο περιβάλλον, τους ανθρώπους και την οικονομία. Η ιεράρχηση των επιπτώσεων που εντοπίστηκαν συνέβαλε στον καθορισμό των θεμάτων ουσιαστικότητας της αειφόρου ανάπτυξης της Τράπεζας. Η μεθοδολογία πραγματοποιήθηκε σε 4 φάσεις, δηλαδή i. Κατανόηση του πλαισίου του οργανισμού, ii. Προσδιορισμός επιπτώσεων, iii. Εκτίμηση των επιπτώσεων, και iv. Προτεραιότητα και επικύρωση των επιπτώσεων. Ως προς το τελικό στάδιο της διαδικασίας ανάλυσης ουσιαστικότητας, δόθηκε

προτεραιότητα σε μια λίστα θεμάτων ως υλικό, η οποία αποτέλεσε τη βάση για τον προσδιορισμό των περιεχομένων της Ετήσιας Έκθεσης 2022 – Business & Sustainability, καθώς και για τις γνωστοποιήσεις σχετικών βασικών δεικτών απόδοσης. Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την προαναφερθείσα διαδικασία και τα αποτελέσματά της ενσωματώνονται στον Ετήσιο Απολογισμό 2022 – Business & Sustainability.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της στρατηγικής Financed Impact Strategy, προκειμένου να διευκολυνθεί η πράσινη μετάβαση των πελατών της, η Eurobank έχει αναπτύξει μια ειδική προσέγγιση για την αύξηση της δέσμευσης και της ευαισθητοποίησης των πελατών σχετικά με τους περιβαλλοντικούς κινδύνους.

Διακυβέρνηση

Η βιωσιμότητα στη Eurobank αναπτύσσεται σε μια δομή διακυβέρνησης ESG που καλύπτει τόσο τις κανονιστικές απαιτήσεις όσο και τις εθελοντικές δεσμεύσεις. Η εποπτεία του ΔΣ σε σχέση με τη Στρατηγική Αειφορίας αντιμετωπίζεται μέσω της συμπερίληψης θεμάτων ESG στην ημερήσια διάταξη των Συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τη διεθνή βέλτιστη πρακτική. Ο Όμιλος έχει ενημερώσει τη δομή διακυβέρνησής του εισάγοντας και καθορίζοντας τους ρόλους και τις αρμοδιότητες σε σχέση με τους κινδύνους ESG και που σχετίζονται με το κλίμα και περιβαλλοντικούς (CR&E), ενσωματώνοντας ρυθμιστικές κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές αγοράς που περιλαμβάνουν διάφορα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. επιχειρηματικές λειτουργίες, μονάδες και επιτροπές). Η ενημερωμένη δομή διακυβέρνησης στοχεύει στην περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικής επίβλεψης θεμάτων ESG σε επίπεδο Διοίκησης / ΔΣ, στη στήριξη της ανάπτυξης της Στρατηγικής Αειφορίας και στην ενσωμάτωση των κινδύνων ESG και C&E. Σε αυτό το πλαίσιο, η Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου Σχεδιασμός Επιχειρήσεων και Κλιματικού Κινδύνου (GRMSPO&CR) έχει τη συνολική ευθύνη για την επίβλεψη, την παρακολούθηση και τη διαχείριση των κινδύνων CR&E. Συγκεκριμένα, η Μονάδα λειτουργεί ως το γραφείο έργου που είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή του οδικού χάρτη για τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους («Πεδίο Προγράμματος»), με συντονιστικό και εποπτικό ρόλο σε όλες τις σχετικές ροές έργων ώστε να διασφαλίζεται η ευθυγράμμιση με την επιχειρηματική στρατηγική της Τράπεζας και τις ρυθμιστικές προσδοκίες των αρχών. Επιπλέον, το ΔΣ της HoldCo/Bank έχει ορίσει ένα εκτελεστικό μέλος ως υπεύθυνο μέλος του ΔΣ για κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον, διασφαλίζοντας ότι τα σημαντικά ζητήματα ESG λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Στο πλαίσιο των καθηκόντων του, το αρμόδιο μέλος ενημερώνει την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (BRC) (σε ευθυγράμμιση με τους Όρους Αναφοράς της BRC) και το Διοικητικό Συμβούλιο της HoldCo και της Τράπεζας σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τους σχετικούς με το περιβάλλον κινδύνους τουλάχιστον ανά εξαμηνιαία βάση.

Μια ειδική Επιτροπή Διαχείρισης ESG συμπληρώνει το μοντέλο διακυβέρνησης ESG και προεδρεύεται από το μέλος του ΔΣ που είναι υπεύθυνο για τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον. Σκοπός της Επιτροπής Διαχείρισης ESG, που ιδρύθηκε από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας και διορίζει τα μέλη της, είναι να παρέχει στρατηγική κατεύθυνση για πρωτοβουλίες ESG, να αναθεωρεί τη Στρατηγική Αειφορίας πριν από την έγκριση, να ενσωματώνει τα στοιχεία της Στρατηγικής Αειφορίας στο επιχειρηματικό μοντέλο και τις λειτουργίες της Τράπεζας, να εγκρίνει τα επιλέξιμα περιουσιακά στοιχεία των πλαισίων πράσινων ομολόγων, να μετράει και να αναλύει τακτικά την πρόοδο των στόχων και των στόχων απόδοσης του ESG, να διασφαλίζει τη σωστή εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών που σχετίζονται με το ESG και να επικυρώνει τις επιδράσεις / Ουσιαστικά Θέματα που αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεση - Business & Βιωσιμότητα, σύμφωνα με τις εποπτικές απαιτήσεις και τις εθελοντικές δεσμεύσεις.

Μια ειδική Μονάδα ESG είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής Λειτουργικού Αντίκτυπου, την παρακολούθηση της απόδοσης της Επιχειρησιακής ESG και τον συντονισμό των λειτουργικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με το ESG και ενισχύουν τον αντίκτυπο της Τράπεζας. Η Μονάδα αναφέρεται στον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο, COO του Ομίλου και Διεθνείς Δραστηριότητες και ενεργεί ως θεματοφύλακας των αρχών και της κουλτούρας του ESG και ως διαλειτουργικός συντονιστής προκειμένου να διασφαλιστεί η ευθυγράμμιση σε θέματα ESG. Ο Επικεφαλής του ESG ενεργεί ως γραμματέας της Επιτροπής Διαχείρισης ESG.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το μοντέλο διακυβέρνησης ESG της Τράπεζας ενσωματώνονται στην Ετήσια Έκθεση 2022 – Business & Sustainability

Αναφορά και Διαφάνεια

Η HoldCo/Bank εκδίδει την Ετήσια Έκθεσή της – Business & Sustainability με σκοπό την πλήρη ενημέρωση των ενδιαφερομένων της σχετικά με τις επιδόσεις της στους πυλώνες της αειφόρου ανάπτυξης (οικονομία, κοινωνία, περιβάλλον). Η δημοσίευση συντάσσεται σύμφωνα με τα πρότυπα Global Reporting Initiative (GRI) (2021), εφαρμόζοντας τις αρχές αναφοράς (ακρίβεια, ισορροπία, σαφήνεια, συγκρισιμότητα, πληρότητα, πλαίσιο βιωσιμότητας, επικαιρότητα, επαληθευσιμότητα). Αυτή η προσέγγιση αναφοράς στοχεύει στην παροχή ολοκληρωμένης και διαφανούς πληροφόρησης στα ενδιαφερόμενα μέρη, σχετίζεται με την ανταπόκριση της Eurobank στις προσδοκίες και τα συμφέροντά τους και επενδύει στη συνεχή προώθηση του ανοιχτού διαλόγου μαζί τους. Μέσω της Έκθεσης, η Eurobank/HoldCo παρέχει πλήρη γνωστοποίηση των επιπτώσεων στη βιωσιμότητα, όπως περιβαλλοντικές επιδόσεις, ενέργεια και εκπομπές, κοινωνικές επιπτώσεις και εταιρική διακυβέρνηση, πληροφορίες σχετικά με τις πρωτοβουλίες της Τράπεζας, ενώ απευθύνεται σε όλα τα σημαντικά συμφέροντα των ενδιαφερομένων σε όλο το φάσμα της ESG. Η Ετήσια Έκθεση - Business & Sustainability είναι προσβάσιμη σε όλους τους ενδιαφερόμενους μέσω της εταιρικής ιστοσελίδας. Επιπλέον, εκτός από τα πλαίσια αναφοράς βιωσιμότητας του τομεακού συμπληρώματος GRI για τις Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες, έχουν ληφθεί υπόψη το Πρότυπο SASB Commercial Banks, καθώς και ο Οδηγός Αναφοράς ESG του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ) (2022). Αυτή η έκθεση ενσωματώνει επίσης τις 10 Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών (UNGC), καθώς και τις Αρχές Accountability AA1000 2018. Οι γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα στην έκθεση διασφαλίζονται από έναν αρμόδιο πάροχο διασφάλισης σύμφωνα με το Πρότυπο Διασφάλισης AA1000 (έκδοση 3) και τις σχετικές Αρχές για τη συμπερίληψη, την ουσιαστικότητα, την ανταπόκριση και τον αντίκτυπο, σύμφωνα με την Έκθεση Περιορισμένης Διασφάλισης του ανεξάρτητου ελεγκτή που γνωστοποιείται ως μέρος της Ετήσιας Έκθεσης – Business & Sustainability. Επιπλέον, η Holdco/Bank αναφέρει γνωστοποιήσεις όπως απαιτείται από την Ταξινόμηση της ΕΕ (Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου). Συγκεκριμένα, κατά την επανεξέταση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, για να ευθυγραμμιστεί η ταξινόμηση με τις βασικές δραστηριότητές της, παρέχει τους βασικούς δείκτες απόδοσης (KPI) και άλλες απαιτήσεις γνωστοποίησης που σχετίζονται με τις δεσπόζουσες χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις της, όπως ορίζεται στο άρθρο 10 του άρθρου 8 στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη (Delegated Act). Επιπλέον, στο πλαίσιο των γνωστοποιήσεων του Πυλώνα III για τους κινδύνους ESG, η Holdco/Bank αποκαλύπτει πληροφορίες κινδύνου ESG σε εξαμηνιαία βάση. Επιπλέον, δημοσιεύτηκε η πρώτη Task Force για τις οικονομικές γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με το κλίμα (TCFD) σχετικά με το κλίμα και την Έκθεση για τον Περιβαλλοντικό Κίνδυνο, καθώς και την πρώτη Έκθεση σχετικά με το Κλίμα και τον Περιβαλλοντικό Κίνδυνο. Επίσης, γνωστοποιήθηκαν οι χρηματοδοτούμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου της Τράπεζας για δάνεια, ομόλογα και θέσεις μετοχών, σύμφωνα με τη μεθοδολογία PCAF.

Επιπλέον, οι επιδόσεις της Τράπεζας σε θέματα περιβαλλοντικής και ενεργειακής διαχείρισης, όσον αφορά τη βελτίωση του λειτουργικού της αποτυπώματος, παρακολουθούνται μέσω συγκεκριμένων δεικτών και συναφών στόχων που γνωστοποιούνται και στην Περιβαλλοντική Έκθεση (EMAS). Αυτό αποτελεί ένα εργαλείο παρακολούθησης και αυτοβελτίωσης του περιβάλλοντος και της ενέργειας, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις, που ρυθμίζονται από τα ισχύοντα πρότυπα, ελεγμένο και επαληθευμένο από ανεξάρτητο τρίτο μέρος. Στο πλαίσιο της Έκθεσης EMAS, η Τράπεζα αποκαλύπτει το αρχείο εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σύμφωνα με το πρότυπο ISO14064, όπως επαληθεύεται από εξωτερικό ανεξάρτητο μέρος και σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για το κλίμα. Επιπλέον, η Holdco/Bank συμμετέχει ενεργά σε διεθνώς αναγνωρισμένες αξιολογήσεις ESG για να τονίσει τη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και διοικητικών επιδόσεων της, να αναβαθμίσει τις σχετικές γνωστοποιήσεις και να ενισχύσει περαιτέρω την εμπιστοσύνη των επενδυτών στις πρακτικές της.

7. Γενική Συνέλευση των μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων (Γενική Συνέλευση), λειτουργεί ως το ανώτατο όργανο εντός της HoldCo/Τράπεζας και συγκαλείται από το αντίστοιχο Δ.Σ. για την αντιμετώπιση όλων των θεμάτων που αφορούν την οντότητα. Έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για θέματα που αναφέρονται στο άρθρο 117 του εταιρικού νόμου 4548/2018, όπως τροποποιήσεις του Καταστατικού. Κάθε μέτοχος έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση είτε αυτοπροσώπως είτε δια νόμιμων αντιπροσώπων τους, σύμφωνα με την εκάστοτε προβλεπόμενη στο νόμο διαδικασία.

Για να θεωρηθεί η Γενική Συνέλευση σε απαρτία και να είναι έγκυρη, οι παρόντες ή αντιπροσωπευόμενοι μέτοχοι πρέπει να αντιπροσωπεύουν συλλογικά τουλάχιστον το 20% (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που σχετίζεται με μετοχές με δικαίωμα ψήφου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία και είναι δεσμευτικές τόσο για τους απόντες όσο και για τους διαφωνούντες μετόχους. Ωστόσο, για ορισμένες σημαντικές αποφάσεις, όπως αυτές που σχετίζονται με μεταβολές του μετοχικού κεφαλαίου ή συγχωνεύσεις, απαιτείται υψηλότερη απαρτία τουλάχιστον 50,00% (1/2) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία δύο τρίτων (2/3).

Σύμφωνα με το άρθρο 119 του εταιρικού νόμου 4548/2018, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται ετησίως το αργότερο τη δέκατη (10η) ημερολογιακή ημέρα του ένατου μήνα μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης, ενώ το Δ.Σ. μπορεί να συγκαλεί εκτάκτως τη Γενική Συνέλευση όταν το κρίνει σκόπιμο ή αναγκαίο ή όταν απαιτείται από το νόμο.

Τα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης επικυρώνονται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα της Γενικής Συνέλευσης και ισχύουν τα δικαιώματα μειοψηφίας που αναφέρονται στον εταιρικό νόμο 4548/2018.

Πληροφορίες για τις Γενικές Συνελεύσεις της Eurobank Holdings

Προϋποθέσεις σύγκλησης των Γενικών Συνελεύσεων

Δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου έχουν όλα τα πρόσωπα που εμφανίζονται ως μέτοχοι κοινών μετοχών της HoldCo στο μητρώο του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) που διαχειρίζεται το Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε. κατά την Ημερομηνία Καταγραφής, δηλαδή κατά την έναρξη της πέμπτης μέρας πριν από ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης. Η προαναφερθείσα Ημερομηνία Καταγραφής ισχύει και για την Επαναληπτική Συνέλευση. Οι μέτοχοι ενημερώνονται έγκαιρα για την ημερήσια διάταξη κάθε Γενικής Συνέλευσης και χρησιμοποιούνται νέες τεχνολογίες για τη συμμετοχή τους.

Τουλάχιστον 20 ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης ενημερώνονται οι μέτοχοι και τους δίνεται πρόσβαση σε όλη την απαραίτητη πληροφόρηση σύμφωνα με τη νομοθεσία. Η Πρόσκληση στη Γενική Συνέλευση περιλαμβάνει:

- Ημερομηνία, ώρα και τόπο διεξαγωγής
- Θέματα ημερήσιας διάταξης
- Δικαιώματα συμμετοχής και ψήφου με τις σχετικές διαδικασίες
- Δικαιώματα των μετόχων μειοψηφίας
- Διαθέσιμα σχετικά έγγραφα

Όλες οι αποφάσεις και οι πληροφορίες για κάθε Γενική Συνέλευση δημοσιεύονται στην Ενημέρωση Επενδυτών, στον διαδικτυακό τόπο της Eurobank Holdings.

Συμμετοχή και αντιπροσώπευση

Οι μέτοχοι διευκολύνονται να συμμετέχουν στις Γενικές Συνελεύσεις. Όλοι οι μέτοχοι της Eurobank Holdings έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν, αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου. Ο διορισμός αντιπροσώπου πρέπει να γίνει τουλάχιστον 48 ώρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

Στο βαθμό που οι ερωτήσεις των μετόχων για θέματα της ημερήσιας διάταξης δεν απαντώνται κατά τη Γενική Συνέλευση, η HoldCo έχει διαδικασία υποβολής των σχετικών απαντήσεων.

Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της HoldCo, που συνεδρίασε στις 20 Ιουλίου 2023, από απόσταση, σε πραγματικό χρόνο μέσω τηλεδιάσκεψης, συμμετείχαν μέτοχοι που εκπροσωπούσαν 2,754,969,489 μετοχές επί 3.710.677.508 μετοχών, ήτοι ποσοστό 74.24% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου με δικαίωμα ψήφου επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Σε σχέση με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όπως αναφέρονται στην από 27.06.2023 πρόσκληση, η Γενική Συνέλευση:

1. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, τις Ετήσιες και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2022 καθώς και τις σχετικές Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών.
2. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, τη συνολική διαχείριση για τη χρήση 2022 καθώς και την απαλλαγή των Ελεγκτών για τη χρήση 2022.
3. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου:
 - α) την εκλογή της εταιρείας «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Ανώνυμη Εταιρεία» (KPMG) ως τακτικού ελεγκτή των Ετήσιων και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας για τη χρήση 2023 και
 - β) η σχετική αμοιβή της KPMG για τον έλεγχο των Ετήσιων και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας για τη χρήση 2023 να ανέλθει σε €0,2 εκατ.
4. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, την απόκτηση ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν. 4548/2018, και συγκεκριμένα την αγορά του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας που κατέχει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Ταμείο»), με τους παρακάτω όρους:
 - (α) Ανώτατος αριθμός μετοχών προς απόκτηση:
Σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν.4548/2018 ο ανώτατος αριθμός μετοχών που δύναται να αποκτήσει η Εταιρεία αθροιζόμενος με τις μετοχές που ανήκουν εκάστοτε στην Εταιρεία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, στην παρούσα συναλλαγή, ο αριθμός μετοχών προς αγορά θα είναι το σύνολο των μετοχών εκδόσεώς της που κατέχει το Ταμείο, δηλαδή 52.080.673 μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό περίπου 1,4% του μετοχικού της κεφαλαίου.
 - (β) Η διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση ορίζεται σε 6 μήνες από την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης.
 - (γ) Η μέγιστη τιμή αγοράς ορίζεται στα €1,90 ανά μετοχή και η ελάχιστη τιμή αγοράς στα €1,10 ανά μετοχή.
 - (δ) Να εξουσιοδοτηθεί το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει τους ειδικότερους όρους και τις σχετικές λεπτομέρειες για την απόκτηση, λαμβάνοντας υπόψη και τις εποπτικές εγκρίσεις.
5. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, την τροποποίηση της Πολιτικής Αποδοχών για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.
6. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, τις αμοιβές που καταβλήθηκαν για τη χρήση 2022 καθώς και την προκαταβολή αμοιβών για τη χρήση 2023 στα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και ως μελών των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.
7. Ψήφισε θετικά επί της Έκθεσης Αποδοχών για τη χρήση 2022.
8. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, σύμφωνα με τις προβλέψεις και με τη διαδικασία του άρθρου 86 του ν. 4261/2014, υψηλότερη από 100% μέγιστη αναλογία μεταξύ σταθερής και μεταβλητής συνιστώσας των αποδοχών για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τους τρεις (3) Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους, τον Γενικό Διευθυντή Risk Management Ομίλου, τον Γενικό Διευθυντή Group Finance και τον Γενικό Διευθυντή Στρατηγικής Ομίλου.
9. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, την τροποποίηση της Πολιτικής Καταλληλότητας Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

10. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου, την εκλογή των κ.κ Burkhard Eckes και John Arthur Hollows ως νέων ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. της Εταιρείας.
Η θητεία των ανωτέρω νέων μελών λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία των υπολοίπων μελών (του δεκαπενταμελούς πλέον) Διοικητικού Συμβουλίου και συγκεκριμένα στις 23.07.2024, παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η Τακτική Γενική Συνέλευση για το έτος 2024.
11. Ενέκρινε, με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου:
 - α) Η Επιτροπή Ελέγχου να λειτουργεί ως Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου («Δ.Σ.») αποτελούμενη από μέλη του Δ.Σ..
 - β) Η Επιτροπή Ελέγχου να απαρτίζεται από πέντε (5) μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. εκ των οποίων τουλάχιστον τα τέσσερα (4) να είναι ανεξάρτητα.
 - γ) Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου που θα οριστούν από το Δ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 1γ του ν. 4449/2017, όπως ισχύει, θα συμπίπτει με τη θητεία τους ως μελών του Δ.Σ., δηλαδή θα λήγει στις 23.07.2024, παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η Τακτική Γενική Συνέλευση για το έτος 2024.
12. Ενέκρινε με πλειοψηφία που υπερβαίνει το όριο του νόμου την τροποποίηση του άρθρου 11 του Καταστατικού της Εταιρείας με επικαιροποίηση της παραγράφου 1, ώστε ο ορισμός και ανάκληση του αντιπροσώπου του μετόχου και η κοινοποίησή τους στην Εταιρεία να μπορούν να γίνονται και με ηλεκτρονικά μέσα και συγκεκριμένα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) στην ηλεκτρονική διεύθυνση που αναφέρεται στην Πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης ή/και με άλλα ηλεκτρονικά μέσα που αναφέρονται σε αυτήν.
13. Ενημερώθηκε για την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής Ελέγχου για τη χρήση 2022.
14. Ενημερώθηκε για την Έκθεση Ανεξάρτητων Μη Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Όλες οι πληροφορίες για τη Γενική Συνέλευση βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Eurobank Holdings (<https://www.eurobankholdings.gr/el/enimerosi-ependuton/enimerosi-metoxon-eurobank-holdings/genikes-suneleuseis-pages/taktiki-geniki-suneleusi-ton-metoxon-20-07-23>).

Πληροφορίες για τις Γενικές Συνελεύσεις της Eurobank

Η HoldCo, μετά τη διάσπαση, αποτελεί τον μοναδικό μέτοχο της Eurobank, ο οποίος αντιπροσωπεύει το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 121 παρ. 5 του Ν. 4548/2018, δεν απαιτείται πρόσκληση σύγκλησης γενικής συνέλευσης της Eurobank σε περίπτωση που στη συνέλευση παρίστανται ή εκπροσωπούνται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του κεφαλαίου και κανείς από αυτούς δεν έχει αντίρρηση για τη διεξαγωγή και λήψη της απόφασης. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες γενικές συνελεύσεις της Eurobank.

Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Eurobank, που συνεδρίασε στις 20 Ιουλίου 2023, στην Αθήνα, στο «Μέγαρο Ιδρύματος Μποδοσάκη» (αίθουσα «Ιωάννης Σ. Λάτσης») επί της Λεωφόρου Αμαλίας 20, συμμετείχε ο μοναδικός μέτοχος Eurobank Holdings, εκπροσωπώντας 3.683.244.830 μετοχές που αντιστοιχούν στο 100% του μετοχικού της κεφαλαίου με δικαιώματα ψήφου στα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, η Γενική Συνέλευση:

1. Ενέκρινε τις Ετήσιες και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις χρήσεως 2022, τις Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και τη Διάθεση κερδών.
2. Ενέκρινε τη συνολική διαχείριση για τη χρήση 2022 και την απαλλαγή των Ελεγκτών για τη χρήση 2022.
3. Ενέκρινε την εκλογή της εταιρείας «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Ανώνυμη Εταιρεία» (KPMG) για τη χρήση 2023.

4. Ενέκρινε τις αμοιβές για τη χρήση 2022 και προκαταβολή αμοιβών για τη χρήση 2023 για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
5. Ενέκρινε σύμφωνα με τις διατάξεις και τη διαδικασία του άρθρου 86 του ν. 4261/2014, υψηλότερη από 100% μέγιστη αναλογία μεταξύ σταθερής και μεταβλητής συνιστώσας των αποδοχών για επτά (7) στελέχη.
6. Ενέκρινε την εκλογή των κ.κ. Burkhard Eckes και John Arthur Hollows ως νέων μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας και τον ορισμό τους ως Ανεξάρτητων Μη Εκτελεστικών Μελών, με τη θητεία αυτών να λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία των υπολοίπων μελών του (δεκαπενταμελούς πλέον) Δ.Σ. και συγκεκριμένα στις 23.07.2024, παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η Τακτική Γενική Συνέλευση για το έτος 2024.
7. Ενέκρινε την ανασύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου.
8. Ενέκρινε την τροποποίηση του άρθρου 11 του Καταστατικού της Τράπεζας με σκοπό την επικαιροποίησή του.
9. Ενέκρινε την Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής Ελέγχου για τη χρήση 2022.

Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Eurobank, που συνεδρίασε την 31 Ιουλίου 2023, στην Αθήνα, στο «Μέγαρο Ιδρύματος Μποδοσάκη» (αίθουσα «Ιωάννης Σ. Λάτσης») επί της Λεωφόρου Αμαλίας 20, συμμετείχε ο μοναδικός μέτοχος Eurobank Holdings, εκπροσωπώντας 3,683,244,830 μετοχές που αντιστοιχούν στο 100% του μετοχικού της κεφαλαίου με δικαιώματα ψήφου στα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Επί του μοναδικού θέματος της ημερήσιας διάταξης, η Γενική Συνέλευση αποφάσισε:

Την έγκριση κάλυψης ομολογιών Ομολογιακού Δανείου εκδόσεως της Eurobank Holdings, για μερική χρηματοδότηση της επαναγοράς από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας 52.080.673 ονομαστικών μετοχών έκδοσης Eurobank Holdings.

8. Άλλες πληροφορίες που απαιτούνται από την Οδηγία 2004/25/EU

Τα στοιχεία γ), δ), στ), η), θ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ενσωματώνονται στα στοιχεία γ), δ), ε), ζ), η) του άρθρου 4 παρ. 7 του ν. 3556/2007, και αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου", μέρος της οποίας είναι η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΈΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023

Σκοπός

1. Σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, όπως ισχύει, η Επιτροπή Ελέγχου (Ε.Ε.) της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμης Εταιρείας (Eurobank Holdings ή HoldCo ή Εταιρεία) υποχρεούται να υποβάλει ετήσια έκθεση πεπραγμένων προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων με τα θέματα που η Ε.Ε. πραγματεύτηκε κατά το προηγούμενο έτος και η οποία επίσης περιλαμβάνει περιγραφή της πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης που ακολουθεί η Εταιρεία.
2. Η παρούσα Έκθεση Πεπραγμένων για το 2023 της Ε.Ε. της Eurobank Holdings, η οποία αποτελεί μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων για το 2023, περιλαμβάνει αναφορά στα πεπραγμένα της Ε.Ε. για το 2023 και στα θέματα που διευθετήθηκαν. Επιπλέον, περιγράφει την πολιτική βιώσιμης ανάπτυξης της Eurobank Holdings.
3. Δεν εντοπίστηκαν αποκλίσεις από τον Κανονισμό Λειτουργίας (ΚΛ) της Ε.Ε..

Σύνθεση Ε.Ε. – Μέλη

4. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν. 4449/2017, όπως ισχύει, και κατόπιν απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της HoldCo στις 20.7.2023 σχετικά με την ανασύνθεση της Ε.Ε. και πιο συγκεκριμένα αναφορικά με το είδος, τη σύνθεση και τη θητεία της· και την από 23.06.2023 (σε συνδυασμό με τις 27.06.2023) και 20.07.2023 απόφαση του ΔΣ σχετικά με τον διορισμό νέου μέλους στο ΔΣ και στην Ε.Ε. αντίστοιχα, και ειδικότερα του κ. Burkhard Eckes, μετά από σχετικές εισηγήσεις της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης στις 22.06.2023, η Ε.Ε. αποφάσισε για τη συγκρότησή της και για το διορισμό του Προέδρου της.
5. Επιπλέον, μετά την αποεπένδυση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) από την HoldCo και λαμβάνοντας υπόψη ότι η HoldCo δεν υπόκειται πλέον στον νόμο 3864/2010 και στα ειδικά δικαιώματα του ΤΧΣ που προβλέπονται στον νόμο αυτό, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος του ΤΧΣ να ορίσει εκπρόσωπό στο Δ.Σ. και τις Επιτροπές του Δ.Σ. της HoldCo, η εκπρόσωπος του ΤΧΣ στις Επιτροπές του Δ.Σ. και στο Δ.Σ. της HoldCo, κα Ευθυμία Δελή, υπέβαλε την παραίτησή της από το ΔΣ της HoldCo και την Επιτροπή Ελέγχου και Επιτροπή Αμοιβών της HoldCo (που ήταν τότε μέλος) στις 26 Οκτωβρίου 2023, με ισχύ από 7 Νοεμβρίου 2023.
6. Κατόπιν των ανωτέρω, η Ε.Ε. αποτελείται αποκλειστικά από μέλη Δ.Σ., τέσσερα (4) συνολικά, τα οποία είναι όλα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 4706/2020. Ειδικότερα, η Ε.Ε. αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη: 1. Jawaid Mirza (Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.), 2. Burkhard Eckes (Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.), 3. Ειρήνη Ρουβιθά-Πάνου (μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.), και 4. Rajeen Kakar (μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.).
7. Όλα τα μέλη της Ε.Ε. έχουν επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η HoldCo και τις απαιτούμενες ικανότητες και εμπειρία για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους καθώς και γνώση και εμπειρία σε ελεγκτικά ή/και λογιστικά θέματα.
8. Πληροφορίες αναφορικά με την τρέχουσα σύνθεση της ΕΕ και συνοπτικά βιογραφικά των μελών της υπάρχουν στον ιστότοπο της HoldCo (www.eurobankholdings.gr).

Συνεδριάσεις και παρουσία / συμμετοχή μελών

9. Κατά τη διάρκεια του 2023, η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε δεκαεφτά (17) συναντήσεις, συμπεριλαμβανομένων τεσσάρων (4) αποφάσεων δια περιφοράς, ενώ το 2022 είχε πραγματοποιήσει δεκατέσσερις συναντήσεις.
10. Ο μέσος όρος συμμετοχής των μελών στις συνεδριάσεις της Ε.Ε. ανήρθε στο 100% (2022: 100%).
11. Οι τριμηνιαίες συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν δια ζώσης και οι υπόλοιπες πραγματοποιήθηκαν μέσω τηλεδιάσκεψης. Αυτή η πρακτική είναι σύμφωνη με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Ε.Ε. και ακολουθείται απ' όλες τις επιτροπές του Δ.Σ. της HoldCo.
12. Το υποστηρικτικό υλικό για τις συνεδριάσεις της ΕΕ έχει διανεμηθεί σε όλα τα μέλη του ΔΣ μέσω της πλατφόρμας Diligent.
13. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. παρακολούθησε σε τακτική βάση τις συνεδριάσεις της Ε.Ε. Σε όλες τις συναντήσεις παραβρέθηκαν εκπρόσωποι από τον Εσωτερικό Έλεγχο, ενώ ο Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ομίλου συμμετείχε στις συνεδριάσεις ανάλογα με το θέμα συζήτησης.
14. Ο εξωτερικός ελεγκτής των οικονομικών καταστάσεων του 2023 (δηλ. η KPMG) έχει προσκληθεί και παρευρεθεί σε συνεδριάσεις, όπως απαιτείται.
15. Ο Πρόεδρος της Ε.Ε. ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ., στις τριμηνιαίες συνεδριάσεις του Δ.Σ., αναφορικά με τα σημαντικά θέματα που καλύφθηκαν κατά τις συνεδριάσεις της Ε.Ε..
16. Το 2023, τα μέλη της Ε.Ε. είχαν προσκληθεί και συμμετάσχει σε συνεδριάσεις της Επιτροπής Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (Ε.Κ.) και ομοίως τα μέλη της Ε.Κ. είχαν προσκληθεί και συμμετάσχει σε συνεδριάσεις της Ε.Ε. (κοινές συναντήσεις Επιτροπής Ελέγχου και Επιτροπής Κινδύνων Διοικητικού Συμβουλίου) για τη συζήτηση / έγκριση θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα και των δύο Επιτροπών.

Σημαντικά γεγονότα του 2023

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείριση Κινδύνου

17. Η Ε.Ε., σύμφωνα με τον ΚΛ της, εξετάζει την επάρκεια των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων και τη συμμόρφωση με κανόνες και κανονισμούς της διαδικασίας παρακολούθησης.
18. Κατά τη διάρκεια του 2023:
 - τα μέλη της Ε.Ε. έλαβαν ενημέρωση από την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου και τη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, για θέματα Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, Διαχείρισης Κινδύνων, συμμόρφωσης με κανόνες και κανονισμούς και νομικά θέματα.
 - σημαντικές αδυναμίες στους εσωτερικούς ελέγχους και η πρόοδος των ενεργειών που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπισή τους, παρουσιάστηκαν στην Έκθεση Πεπραγμένων Εσωτερικού Ελέγχου και διάφορα εκκρεμή ζητήματα (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων της Επιστολής Ελέγχου των Εξωτερικών Ελεγκτών (External Auditors' Management Letter points)) συζητήθηκαν με τη Διοίκηση και ως εκ τούτου η Ε.Ε. διασφάλισε ότι τα χρονοδιαγράμματα και οι προθεσμίες θα παρακολουθούνται.
 - η Ε.Ε. ενέκρινε την ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, απαίτηση της Πράξης Διοικητή της ΤτΕ 2577/9.3.2006. Η εν λόγω έκθεση μαζί με την αξιολόγηση της ίδιας της Ε.Ε. υποβλήθηκαν περαιτέρω στο ΔΣ και στη συνέχεια στην ΤτΕ τον Ιούνιο του 2023.
 - στο πλαίσιο της ανεξάρτητης τριετούς Αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικών Ελέγχων (ΣΕΕ) σύμφωνα με την Πράξη ΤτΕ 2577/9.3.2006, η Ε.Ε. ενέκρινε το προτεινόμενο αντικείμενο της ανάθεσης και το διορισμό της εταιρείας.

- σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2533/1997, η Ε.Ε. εξέτασε τις αναφορές για τις σημαντικές συναλλαγές των μετοχών που πραγματοποιήθηκαν από τα μέλη του Δ.Σ. και τους Γενικούς Διευθυντές της Εταιρείας σε εισηγμένους τίτλους και ενημέρωσε το Δ.Σ.

Εσωτερικός Έλεγχος

19. Ο Εσωτερικός Έλεγχος της HoldCo είναι ανεξάρτητος (έχει γραμμή αναφοράς για λειτουργικά θέματα στην Ε.Ε. και διακεκομμένη γραμμή αναφοράς για διοικητικά θέματα προς τον Διευθύνοντα Σύμβουλο), είναι επαρκώς οργανωμένος, έχει απεριόριστη πρόσβαση σε οποιαδήποτε σχετική πληροφορία και λειτουργεί αποτελεσματικά σύμφωνα με τα Πρότυπα του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών.

20. Κατά τη διάρκεια του 2023, η Ε.Ε.:

- ενέκρινε τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου
- έλαβε επιβεβαίωση από τον Chief Internal Auditor (CIA) σχετικά με την ανεξαρτησία του Εσωτερικού Ελέγχου για το 2022.
- συζήτησε την εξέλιξη του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών Εσωτερικού Ελέγχου για το 2022.
- ενέκρινε και στη συνέχεια υπέβαλε στο ΔΣ για ενημέρωση το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών Εσωτερικού Ελέγχου για το 2024.
- παρακολούθησε την εξέλιξη του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών Εσωτερικού Ελέγχου για το 2023 μέσω των Εκθέσεων Πεπραγμένων του Εσωτερικού Ελέγχου.
- στις τριμηνιαίες συνεδριάσεις της Ε.Ε., συζήτησε τα βασικά σημεία των Εκθέσεων Πεπραγμένων Εσωτερικού Ελέγχου (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων της Επιστολής Ελέγχου των Εξωτερικών Ελεγκτών (External Auditors' Management Letter).
- συζήτησε την πρόοδο των ενεργειών για την επίλυση ενός ευρήματος πολύ υψηλού κινδύνου που εντοπίστηκε στις αρχές του 2022 (doValue Suspense Accounts)
- πραγματοποίησε την αξιολόγηση της απόδοσης του CIA για το 2022.

Κανονιστική Συμμόρφωση

21. Η Κανονιστική Συμμόρφωση της HoldCo είναι μια μόνιμη και ανεξάρτητη λειτουργία (ο Επικεφαλής της Κανονιστικής Συμμόρφωσης αναφέρεται για λειτουργικά θέματα στην Ε.Ε. και για διοικητικούς σκοπούς στον Διευθύνοντα Σύμβουλο) επαρκώς οργανωμένη, έχει απεριόριστη πρόσβαση σε κάθε σχετική πληροφορία και λειτουργεί αποτελεσματικά.

22. Κατά τη διάρκεια του 2023, η Ε.Ε.:

- ενέκρινε τον αναθεωρημένο Κανονισμό Λειτουργίας της Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- ενέκρινε και περαιτέρω υπέβαλε στο Δ.Σ. για ενημέρωση το ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Κανονιστικής Συμμόρφωσης για το 2024.
- στις τριμηνιαίες συναντήσεις της Ε.Ε., συζήτησε τα βασικά σημεία των Εκθέσεων Πεπραγμένων της Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- αναθεώρησε και ανάλογα με την περίπτωση, ενέκρινε ή ενέκρινε και υπέβαλε περαιτέρω στο ΔΣ για έγκριση / ενημέρωση α) τον αναθεωρημένο Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής, β) την αναθεωρημένη Πολιτική Αναφοράς Παράνομης ή Ανήθικης Συμπεριφοράς και τον

ορισμό Υπεύθυνου Λήψης & Παρακολούθησης Αναφορών στην Ελλάδα, γ) την αναθεωρημένη Πολιτική Συμμόρφωσης σε αντιμονοπωλιακά θέματα του Ομίλου, δ) την αναθεωρημένη Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης, ε) την αναθεωρημένη Πολιτική Συγκρούσεων Συμφερόντων του Ομίλου, στ) την αναθεωρημένη Πολιτική κατά της δωροδοκίας και τη διαφθορά και ζ) την αναθεωρημένη Οδηγία Συναλλαγής και Εμπιστευτικών Πληροφοριών.

- έλαβε για έγκριση την Ετήσια Έκθεση Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου σύμφωνα με την Πράξη Διοικητή της ΤτΕ 2577/9.3.2006 (συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης MiFID). Η εν λόγω έκθεση μαζί με την αξιολόγηση της Ε.Ε. υποβλήθηκαν περαιτέρω στο ΔΣ και στη συνέχεια στην ΤτΕ τον Ιούνιο του 2022.
- πραγματοποίησε την αξιολόγηση της απόδοσης του Επικεφαλής της Κανονιστικής Συμμόρφωσης για το 2022.

Οικονομικές Αναφορές

23. Η Ε.Ε., σύμφωνα με τον ΚΛ της, παρακολουθεί τη διαδικασία σύνταξης οικονομικών αναφορών και υποβάλλει συστάσεις και προτάσεις για τη διασφάλιση της ακεραιότητάς της. Επιπλέον, εποπτεύει και αξιολογεί εάν οι εσωτερικοί έλεγχοι που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση είναι επαρκείς και αποτελεσματικοί και εάν αυτοί οι έλεγχοι προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν τυχόν σημαντικές αλλαγές στο προφίλ κινδύνου της Holdings.

24. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων της Ε.Ε. το 2023:

- η Ε.Ε., μεταξύ άλλων, εξέτασε και ενέκρινε τα τριμηνιαία αποτελέσματα, τις εξαμηνιαίες και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τα θέματα της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης και τα θέματα των Εξωτερικών Ελεγκτών. Επιπλέον, η Ε.Ε. εξέτασε και πρότεινε προς έγκριση στο ΔΣ την έκθεση του Ενοποιημένου Πυλώνα III (Consolidated Pillar III report).
- Το Group Finance έκανε παρουσιάσεις για θέματα όπως πολιτικές για λογιστικούς χειρισμούς, περιοχές οι οποίες χρήζουν ανάλυση με κριτική σκέψη, σημαντικά στοιχεία μεμονωμένης αντιμετώπισης που επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις, σημαντικές διακυμάνσεις μεταξύ περιόδων, σημαντικές γνωστοποιήσεις, σημαντικά ζητήματα με τις φορολογικές αρχές, καθώς και θέματα οικονομικών ελέγχων σε επίπεδο Ομίλου.
- Ο Εσωτερικός Έλεγχος πραγματοποίησε έλεγχο του υλικού που υποβλήθηκε στην Ε.Ε. για την έγκριση των οικονομικών αποτελεσμάτων και ανέφερε τα σημαντικά στοιχεία στον Πρόεδρο της Ε.Ε..
- Όσον αφορά την παρακολούθηση του προϋπολογισμού, η Ε.Ε. έλαβε από τις Οικονομικές Υπηρεσίες Ομίλου τριμηνιαίες ενημερώσεις σχετικά με το θέμα, οι οποίες στη συνέχεια παρουσιάστηκαν στο Δ.Σ.

Εξωτερικοί Ελεγκτές

25. Η Ε.Ε., σύμφωνα με τον ΚΛ της, είναι υπεύθυνη για την επιλογή, την απόδοση και την ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών, KPMG. Επιπλέον, η Ε.Ε. επανεξετάζει το εύρος του ελεγκτικού έργου και την προσέγγιση ελέγχου και αξιολογεί τη διαδικασία για τον εντοπισμό και την αντίδραση σε βασικούς κινδύνους ελέγχου.

26. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων της Ε.Ε. το 2023:

- Η KPMG παρουσίασε στην Ε.Ε. το Σχέδιο Ελέγχου για το 2023. Η Ε.Ε. επίσης, σύμφωνα με τον ΚΛ της, εξέτασε την επιστολή ανάθεσης ελέγχου (Engagement Letter) για τον Ετήσιο Τακτικό Έλεγχο του 2023.
 - Η KPMG παρουσίασε και συζήτησε με τα μέλη της Ε.Ε. περίληψη των εργασιών ελέγχου, σημαντικά ευρήματα, συμπεριλαμβανομένης μιας περίληψης των μη προσαρμοσμένων διαφορών και άλλα σημαντικά θέματα.
27. Η Ε.Ε. έλαβε την Επιστολή Ελέγχου (Management Letter) της KPMG για το 2022 και συζήτησε τα ζητήματα που τέθηκαν με την KPMG και τη Διοίκηση.
28. Η ετήσια αξιολόγηση των Εξωτερικών Ελεγκτών για τον έλεγχο του 2022 συζητήθηκε μεταξύ των μελών της Ε.Ε. και της Διοίκησης. Στην ίδια συνεδρίαση της Ε.Ε., η Ε.Ε. αποφάσισε να προτείνει για έγκριση στο Δ.Σ. και μετέπειτα σύσταση προς έγκριση στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, τον επαναδιορισμό της KPMG ως νόμιμου ελεγκτή για τις ενοποιημένες και μη ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Eurobank Holdings για το οικονομικό έτος 2023.
29. Η Ε.Ε. συζήτησε και ενέκρινε σε επίπεδο Ομίλου, τις αμοιβές των Εξωτερικών Ελεγκτών για το 2023.
30. Η Ε.Ε. έλαβε γραπτή επιβεβαίωση ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών, ενώ παρακολούθησε την ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών μέσω των εκθέσεων παρακολούθησης της ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών που ελήφθησαν από τις Οικονομικές Υπηρεσίες Ομίλου, οι οποίες απεικονίζουν τις αμοιβές για τις παρεχόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες της KPMG σε σύγκριση με τα όρια που ορίζονται στην Πολιτική Ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών Ομίλου η οποία αναθεωρήθηκε επίσης το 2023. Σύμφωνα με την Πολιτική Ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών Ομίλου, η Ε.Ε. εξέτασε και ενέκρινε όλες τις μη ελεγκτικές υπηρεσίες για το 2023, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης ελέγχου (audit assurance related work) σχετικά με την ετήσια απαίτηση της Fairfax Financial Holdings (FFH) για τη συμφωνία των ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων και αποτελεσμάτων σε ΔΠΧΑ και U.S. GAAP για το έτος που έληξε στις 31.12.2022, διασφαλίζοντας την τήρηση των ορίων ανεξαρτησίας.
31. Η Ε.Ε. συναντήθηκε με τους Εξωτερικούς Ελεγκτές (με και χωρίς την παρουσία της Διοίκησης) για να συζητήσει θέματα που σχετίζονται με τον εξωτερικό έλεγχο, πέρα από τα θέματα που σχετίζονται με αλλαγές που απαιτούνται στο σχέδιο ελέγχου των Εξωτερικών Ελεγκτών.
32. Η Ε.Ε. εξέτασε την Έκθεση του Εξωτερικού Ελεγκτή και την Έκθεση για Βασικά Θέματα Ελέγχου.
33. Η Ε.Ε. ενέκρινε την επικαιροποιημένη Πολιτική και Διαδικασία Διορισμού Εξωτερικών Ελεγκτών, καθώς και την πολιτική επιλογής/εναλλαγής βασικού εταίρου ελέγχου (Key Audit Partner) ως προσθήκη σε αυτήν, βάσει πρακτικών της αγοράς.
34. Η Ε.Ε. συζήτησε ένα 5ετές (2024-28) σχέδιο για την καταλληλότητα των ελεγκτικών εταιρειών για τον ετήσιο έλεγχο του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων πιθανών καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων με επιλέξιμες ελεγκτικές εταιρείες, βάσει του ελληνικού νόμου 4449/17 και του κανονισμού ΕΕ 537/14 και απαιτήσεις του Διεθνούς Κώδικα Δεοντολογίας για τους Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA))

Αξιολόγηση της Ε.Ε.

35. Η απόδοση της Ε.Ε. αξιολογείται ετησίως σύμφωνα με τις διατάξεις της Πολιτικής Αξιολόγησης του Δ.Σ. και των Επιτροπών του Δ.Σ. της HoldCo. Σύμφωνα με την αυτοαξιολόγηση της Ε.Ε. για το 2023, τα μέλη της Ε.Ε. είναι ικανοποιημένα με την αποτελεσματικότητα και την ηγεσία της Επιτροπής. Σχολίασαν την αποτελεσματική χρήση του χρόνου από την Ε.Ε., τις καλά προγραμματισμένες συναντήσεις και τον έγκαιρο προγραμματισμό. Ο Πρόεδρος της Ε.Ε. ήταν καλά προετοιμασμένος και αποτελεσματικός στην καθοδήγηση των συζητήσεων μέσω της ατζέντας, στην προώθηση του επικοδομητικού διαλόγου και στη διασφάλιση ότι όλα τα μέλη μπορούν να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Οι συμμετέχοντες επίσης ξεχώρισαν για την ετοιμότητά τους και την ενεργό συμμετοχή τους σε ζωτικής σημασίας συζητήσεις, επιδεικνύοντας ένα αξιόπαινο επίπεδο πρόκλησης.
36. Ωστόσο, η αξιολόγηση εντόπισε και τομείς προς βελτίωση, ιδίως την ανάγκη για ενισχυμένη εποπτεία στις μεγάλες θυγατρικές αναφορικά με κρίσιμα θέματα ελέγχου και κανονοστικής συμμόρφωσης. Υπήρξε επίσης πρόταση για ενίσχυση των μηχανισμών κυβερνοασφάλειας και των ελέγχων και μέτρων κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML). Επιπλέον, η αξιολόγηση τόνισε τη σημασία της παροχής κατάρτισης σε νέους τομείς για την ενίσχυση των δεξιοτήτων της Ομάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Αυτοί οι τομείς βελτίωσης επισημάνθηκαν για την περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και των δυνατοτήτων της Ε.Ε στην εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της.

Λοιπά θέματα Ε.Ε.

37. Η Ε.Ε. ενέκρινε και κοινοποίησε το ΔΣ για περαιτέρω υποβολή στην Τακτική Γενική Συνέλευση, την ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων για το 2022.
38. Η Ε.Ε. συζήτησε το ετήσιο πλάνο της για το 2024.

Βιώσιμη Ανάπτυξη - Σύνοψη

39. Ο Όμιλος υποστηρίζει τη βιώσιμη μετάβαση της οικονομίας και θεωρεί τη βιωσιμότητα και την κλιματική αλλαγή ως ευκαιρία. Ένας βασικός στρατηγικός στόχος του είναι να προσαρμόσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και τη λειτουργία του με τρόπο που να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, να καλύπτει τις κοινωνικές ανάγκες στο πλαίσιο του τραπεζικού επιχειρηματικού μοντέλου και να διασφαλίζει τη συνετή διακυβέρνηση για τον ίδιο και τους αντισυμβαλλομένους του, σύμφωνα με τις εποπτικές πρωτοβουλίες και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα/ βέλτιστες πρακτικές.
40. Δεσμευμένη να συμβάλλει ενεργά στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (United Nations Sustainable Development Goals (SDGs)) και των στόχων της Ατζέντας 2030, η Eurobank έχει υπογράψει το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ (UN Global Compact) από το 2008. Τον Σεπτέμβριο του 2019 η Eurobank υπέγραψε τις Αρχές του UNEP FI για την Υπεύθυνη Τραπεζική (Principles of Responsible Banking (PRB)), επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή της να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στην εφαρμογή των SDGs και στη Συμφωνία του Παρισιού για την Κλιματική Αλλαγή. Σε πλήρη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις της σχετικά με την εφαρμογή των Αρχών, η Eurobank εξέδωσε την 3η Έκθεση Προόδου PRB ως μέρος της Ετήσιας Έκθεσης 2022 – Business & Sustainability.
41. Η Eurobank έχει εκφράσει την πτυχή των εργασιών της σε θέματα Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά, Διακυβέρνησης (ESG) μέσα από το πρίσμα του Impact Generation. Η Στρατηγική Αειφορίας έχει καθοριστεί σε δύο πυλώνες επιπτώσεων: τον λειτουργικό αντίκτυπο που προκύπτει από τις δικές

της δραστηριότητες και τον χρηματοδοτικό αντίκτυπο που προκύπτει από τις δανειοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες της Τράπεζας.

42. Η Eurobank έχει σχεδιάσει, εγκρίνει και εφαρμόζει επί του παρόντος τη Στρατηγική Αειφορίας, συμπεριλαμβανομένων στόχων και δεσμεύσεων στους δύο βασικούς πυλώνες.
43. Η Στρατηγική Επιχειρησιακών Επιπτώσεων αποτελείται από 3 στρατηγικούς πυλώνες, και συγκεκριμένα:
- i. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων σε όλη την Τράπεζα για την προώθηση της περιβαλλοντικής διαχείρισης. Στόχος είναι να ελαχιστοποιηθούν οι εκπομπές του Πεδίου 1 και 2, να γίνει ένα τραπεζικό δίκτυο χωρίς χαρτί και να επεκταθούν οι πρακτικές κυκλικής οικονομίας.
 - ii. Ο αντίκτυπος του εργοδότη με στόχο να ενδυναμώσει τους ανθρώπους και να αποδώσουν τα μέγιστα μέσα από ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς, προάγοντας την ηθική και την ακεραιότητα. Ο στόχος είναι να ενσωματωθεί ένα ποικίλο και χωρίς αποκλεισμούς περιβάλλον, να περιλαμβάνει μια κουλτούρα ευημερίας, μαζί με την τόνωση ενός καινοτόμου περιβάλλοντος.
 - iii. Κοινωνικός και επιχειρηματικός αντίκτυπος με στόχο την προώθηση θετικών αλλαγών για τους επιχειρηματίες και τις ευρύτερες κοινότητες για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και τη διασφάλιση της κοινωνικής ευημερίας. Στόχος είναι η εντατικοποίηση της βιωσιμότητας στις πρακτικές προμηθειών, ο εξορθολογισμός του κοινωνικοοικονομικού αντίκτυπου καθώς και η ενίσχυση της διαφάνειας και των προοπτικών ESG.
44. Η Στρατηγική Χρηματοδοτικών Επιπτώσεων, που εφαρμόζεται σε όλα τα δανειακά και επενδυτικά χαρτοφυλάκια, αξιοποιεί το προσδιορισμένο ESG και τις ευκαιρίες που σχετίζονται με το κλίμα και με την αξιολόγηση των σχετικών κινδύνων στοχεύει στον μετριασμό των κινδύνων ESG και του κλίματος για τα χαρτοφυλάκια του Ομίλου.
45. Η Στρατηγική Χρηματοδοτικών Επιπτώσεων στοχεύει επίσης στη δέσμευση και την ευαισθητοποίηση των πελατών για να προσαρμόσουν την επιχείρησή τους κατά τρόπο ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, στις δράσεις για την υποστήριξη των πελατών στις προσπάθειές τους για μετάβαση προς ένα πιο φιλικό σε θέματα ESG οικονομικό περιβάλλον, στα μέσα διευκόλυνσης και στα εργαλεία όπως πλαίσια και προϊόντα για τη στήριξη της βιώσιμης χρηματοδότησης, καθώς και στην αξιολόγηση και διαχείριση της έκθεσης σε υλικά που σχετίζονται με το κλίμα.
46. Κλιματικός Κίνδυνος – Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει την κλιματική αλλαγή ως σημαντικό κίνδυνο και με βάση τις εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές, προσαρμόζει τις πολιτικές και τις μεθοδολογίες του για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των σχετικών κινδύνων. Σε αυτό το πλαίσιο, δημιουργήθηκε ένα ειδικό έγγραφο Αξιολόγησης Σημαντικότητας για Κλιματικούς & Περιβαλλοντικούς Κινδύνους, το οποίο περιγράφει την Εκτίμηση Σημαντικότητας Κλιματικών και Περιβαλλοντικών Κινδύνων (CR&E) του Ομίλου Eurobank.
47. Υιοθετώντας μια στρατηγική προσέγγιση για τη διαχείριση των κινδύνων και τον εντοπισμό ευκαιριών σε σχέση με τη βιωσιμότητα και την κλιματική αλλαγή, η Τράπεζα ακολουθεί και επιταχύνει όπου είναι δυνατόν, ένα λεπτομερές σχέδιο δράσης που δίνει προτεραιότητα στις ενέργειες για την αποτελεσματική διαχείριση των κλιματικών και περιβαλλοντικών (CR&E) κινδύνων σε ευθυγράμμιση με τις εποπτικές προσδοκίες που περιλαμβάνονται στον Οδηγό της ΕΚΤ για τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους. Επίσης, ο Εσωτερικός Έλεγχος ενημερώνεται και παρακολουθεί το σχέδιο δράσης για τον κλιματικό κίνδυνο, ο οποίος έχει

συμφωνηθεί με τον επόπτη. Οι αντίστοιχες εξελίξεις λαμβάνονται υπόψη στην προσέγγιση ελέγχου βάσει κινδύνου (risk-based audit approach) του Εσωτερικού Ελέγχου. Σε ό,τι αφορά την τραπεζική δραστηριότητα της HoldCo (δηλαδή της Eurobank S.A. ή της Τράπεζας), ο Εσωτερικός Έλεγχος Ομίλου της Τράπεζας εξέδωσε το 2023 μία συμβουλευτική έκθεση στην εν λόγω περιοχή (Pillar III γνωστοποιήσεις για τον κίνδυνο ESG)

48. Ο Όμιλος έχει ενδυναμώσει τη δομή διακυβέρνησής του εισάγοντας και καθορίζοντας τους ρόλους και τις αρμοδιότητες σε σχέση με τους κινδύνους ESG και τους κινδύνους σχετικά με το κλίμα και το περιβάλλον, ενσωματώνοντας ρυθμιστικές κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές αγοράς (τόσο για τον κίνδυνο μετάβασης όσο και για τον φυσικό κίνδυνο) στις 3 Γραμμές Άμυνας. Επιπλέον, το ΔΣ της HoldCo/Bank έχει ορίσει ένα εκτελεστικό μέλος ως υπεύθυνο μέλος του ΔΣ για κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον. Το ίδιο μέλος προεδρεύει της Επιτροπής Διαχείρισης ESG της Eurobank, που έχει συσταθεί από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Eurobank. Στο πλαίσιο των καθηκόντων του, το αρμόδιο μέλος ενημερώνει την Επιτροπή Κινδύνων του Δ.Σ. (σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Κινδύνων του Δ.Σ.) και το Δ.Σ. της HoldCo και Τράπεζας για την κλιματική αλλαγή και τους σχετικούς με το περιβάλλον κινδύνους τουλάχιστον σε εξαμηνιαία βάση.
49. Δεσμευμένη να είναι διαφανής και να ενισχύει περαιτέρω την προσέγγισή της για τα θέματα ESG καθώς και να διασφαλίζει ότι η λήψη αποφάσεων είναι σύμφωνη με την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα, η Eurobank έχει δημιουργήσει έναν πίνακα ελέγχου με κατάλληλους Δείκτες Κινδύνων και Κινδύνων CR&E που προορίζονται για την Ανώτατη Διοίκηση καθώς και το Διοικητικό Συμβούλιο σε περιοδική βάση, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εποπτεία των κινδύνων CR&E. Ο Όμιλος ανέπτυξε επίσης και ενέκρινε την Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων CR&E, η οποία στοχεύει στην ενίσχυση της ολιστικής κατανόησης των επιπτώσεων των κινδύνων CR&E στο επιχειρηματικό του μοντέλο, καθώς και στη στήριξη της λήψης αποφάσεων σχετικά με αυτά τα θέματα και στην παροχή ισχυρής διακυβέρνησης στο πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων. Επιπλέον, η Εκτίμηση Κινδύνων ESG υποστηρίζει την επιχειρηματική στρατηγική της Eurobank και τη συνειδητοποίηση κινδύνου ESG και διασφαλίζει την τήρηση της διάθεσης κινδύνου και των πιστωτικών πολιτικών του Ομίλου.

Jawaid Mirza
Πρόεδρος Επιτροπής
Ελέγχου

Αθήνα, Μάρτιος 2024

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.

Λεωφόρος Συγγρού 44

117 42 Αθήνα, Ελλάδα

Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100

Φαξ: +30 210 60 62 111

Email: info@kpmg.gr

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. (η «Εταιρεία»), οι οποίες αποτελούνται από τον Εταιρικό και Ενοποιημένο Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2023, την Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων, τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Καταστάσεις Συνολικού Αποτελέσματος, Μεταβολών Καθαρής Θέσης και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις Σημειώσεις που περιλαμβάνουν ουσιώδεις πληροφορίες λογιστικής πολιτικής και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής (ο «Όμιλος») κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά, περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις άλλες δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσης. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρομε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες έναντι δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος

Αναφορά στις Σημειώσεις 2.2.13, 3.1, 20 και 21 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημαντικό Θέμα Ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικό θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος για τον Όμιλο ανερχόταν σε Ευρώ 42 773 εκατομμύρια την 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: Ευρώ 43 450 εκατομμύρια) και η πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες του Ομίλου ανερχόταν σε

Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες περιλάμβαναν μεταξύ άλλων:

Έλεγχος δικλίδων διασφάλισης:

Εξετάσαμε τις σχετικές δικλίδες διασφάλισης καθώς και τις γενικές δικλίδες πληροφοριακής τεχνολογίας και επιλεγμένες δικλίδες εφαρμογής στα σημαντικότερα συστήματα που

Ευρώ 1 258 εκατομμύρια την 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: Ευρώ 1 626 εκατομμύρια).

Η εκτίμηση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος απαιτεί σημαντική εφαρμογή κρίσης και εκτιμήσεων. Οι σημαντικότερες περιοχές όπου εντοπίσαμε υψηλότερο βαθμό κρίσης και εκτιμήσεων από τη διοίκηση και επομένως επικεντρώσαμε τον έλεγχό μας για την εκτίμηση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας του Ομίλου, είναι:

- **Σημαντική Αύξηση Πιστωτικού Κινδύνου (SICR)** - Ο προσδιορισμός των ποιοτικών χαρακτηριστικών που απαιτούνται για τον εντοπισμό Σημαντικής Αύξησης Πιστωτικού Κινδύνου για σκοπούς ταξινόμησης σε επίπεδο πιστωτικών κινδύνων εμπεριέχει σημαντικό βαθμό κρίσης, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το τρέχον μακροοικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον.
- **Εκτιμήσεις Μοντέλων** - Για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας χρησιμοποιούνται μαθηματικοί τύποι και παραδοχές τα οποία ενδογενώς εμπεριέχουν την εφαρμογή κρίσης. Ο υπολογισμός της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας στηρίζεται στον υπολογισμό της πιθανότητας αθέτησης (Probability of Default), της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default) και της έκθεσης κατά την αθέτηση (Exposure at Default). Η πιστωτική ζημία μπορεί να είναι εσφαλμένη σε περίπτωση που κάποια μοντέλα ή παραδοχές που ενσωματώνονται ή η εφαρμογή των παραπάνω δεν προσδιορίζουν με ακρίβεια τις αθετήσεις ή τις εισπράξεις στο χρόνο ή δεν αποτυπώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο των δανείων και απαιτήσεων. Κατά συνέπεια, τα μοντέλα που χρησιμοποιούνται για

χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εκτιμώμενης πιστωτικής ζημίας.

Οι βασικές πτυχές της ελεγκτικής μας εργασίας περιλάμβαναν την αξιολόγηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των σημαντικότερων δικλίδων διασφάλισης σχετικά με:

- Την πληρότητα και την ακρίβεια των βασικών στοιχείων που ενσωματώνονται στα μοντέλα απομείωσης του ΔΠΧΑ 9.
- Την εφαρμογή των κριτηρίων ταξινόμησης σε στάδιο πιστωτικού κινδύνου.
- Την επικύρωση των μοντέλων.
- Την έγκριση και τον υπολογισμό των προσαρμογών της διοίκησης.

Ουσιαστικές Διαδικασίες Ελέγχου:

Τα σημαντικότερα στοιχεία του ελέγχου μας περιλάμβαναν μεταξύ άλλων:

- Διενεργήσαμε ουσιαστικές διαδικασίες αξιολόγησης σε δειγματοληπτική βάση σε επιχειρηματικά χαρτοφυλάκια και χαρτοφυλάκια λιανικής τραπεζικής, σχετικά με την εφαρμογή της Σημαντικής Αύξησης Πιστωτικού Κινδύνου (SICR).
- Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των προσαρμογών της διοίκησης στην αναμενόμενη πιστωτική ζημία που υπολογίστηκε από μοντέλα, λαμβάνοντας υπόψη τις παραδοχές, επισκοπώντας τους υπολογισμούς και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν και επιθεωρώντας το σύστημα διακυβέρνησης σχετικά με αυτές τις προσαρμογές.
- Εκτιμήσαμε τη λογικότητα και την καταλληλότητα των μακροοικονομικών μεταβλητών, των σεναρίων, των σταθμίσεων και των μοντέλων που εφαρμόστηκαν, με την υποστήριξη των ειδικών εμπειρογνομόνων μας. Οι διαδικασίες μας περιλάμβαναν συγκριτική αξιολόγηση σε σχέση με εξωτερικές πηγές.
- Πραγματοποιήσαμε ουσιαστικές διαδικασίες προκειμένου να εκτιμήσουμε την πληρότητα

σκοπούς της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 όπως και οι παραδοχές και τα δεδομένα αυτών, συνιστούν τους κύριους λόγους για τους οποίους ο υπολογισμός της ζημίας πιστωτικού κινδύνου για τον Όμιλο, είναι σύνθετος και υποκειμενικός.

- Προσαρμογές της διοίκησης – Οι προσαρμογές στα αποτελέσματα της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας που υπολογίζονται βάσει των μοντέλων, εφαρμόζονται από τη διοίκηση για την αντιμετώπιση όποιων γνωστών περιορισμών των μοντέλων ή αναδυόμενων τάσεων και κινδύνων που δεν καταγράφονται από μοντέλα. Αυτές οι προσαρμογές εμπεριέχουν εγγενή αβεβαιότητα και σημαντική κρίση της διοίκησης, ιδίως σε σχέση με το τρέχον μακροοικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον.
- Μακροοικονομικά σενάρια – Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί από τον Όμιλο να επιμετρά τη ζημία από τον αναμενόμενο πιστωτικό κίνδυνο με μια αμερόληπτη μελλοντική βάση που να αντικατοπτρίζει μια σειρά μελλοντικών οικονομικών συνθηκών. Σημαντική κρίση εφαρμόζεται από τη διοίκηση στον προσδιορισμό των οικονομικών σεναρίων πρόγνωσης που χρησιμοποιούνται, των σταθμισμένων πιθανοτήτων που σχετίζονται με τα σενάρια αυτά, καθώς και της πολυπλοκότητας των μοντέλων που εφαρμόζονται σε αυτά λαμβάνοντας ειδικά υπόψη το τρέχον μακροοικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον.
- Χορηγήσεις που αξιολογούνται σε εξατομικευμένη βάση – Η εκτίμηση μελλοντικών ταμειακών ροών, η αποτίμηση των εξασφαλίσεων και η στάθμιση της πιθανότητας των σεναρίων είναι παραδοχές που εμπεριέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.

και την ακρίβεια των κρίσιμων δεδομένων που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα υπολογισμού της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.

- Επανυπολογίσαμε την αναμενόμενη πιστωτική ζημία από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε όλα τα στάδια με την υποστήριξη των ειδικών εμπειρογνομώνων μας σε θέματα διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου σε δειγματοληπτική βάση.
- Πραγματοποιήσαμε ουσιαστικές διαδικασίες για να εκτιμήσουμε το εύλογο των σημαντικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν στην επιμέτρηση της απομείωσης των απομειωμένων δανείων που αξιολογούνται σε εξατομικευμένη βάση, συμπεριλαμβανομένων των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των μελλοντικών προεξοφλημένων ταμειακών ροών και της αποτίμησης των εξασφαλίσεων για την οποία έχουμε χρησιμοποιήσει ειδικούς εκτιμητές.

Τα εξειδικευμένα στελέχη μας σε θέματα διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου μας υποστήριξαν:

- Στην αξιολόγηση της συμμόρφωσης της εφαρμοζόμενης μεθοδολογίας απομείωσης από τον Όμιλο με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.
- Στην αξιολόγηση της εφαρμογής των μεθοδολογιών υπολογισμού των παραμέτρων κινδύνου του Ομίλου, καθώς και στον επανυπολογισμό ορισμένων παραμέτρων κινδύνου, σε δειγματοληπτική βάση.

Επάρκεια γνωστοποιήσεων:

Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα και την επάρκεια των γνωστοποιήσεων επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων αναφορικά με την αβεβαιότητα που συνδέεται με τον καθορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επίσης, εκτιμήσαμε αν οι γνωστοποιήσεις για τις σημαντικές κρίσεις και παραδοχές είναι σαφείς και επεξηγηματικές.

<p>Γνωστοποιήσεις επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.</p> <p>Οι γνωστοποιήσεις αναφορικά με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 από τον Όμιλο είναι κρίσιμες για την κατανόηση των ουσιαστικών κρίσεων και των σημαντικών παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του Ομίλου, καθώς επίσης και για την διαφάνεια ως προς την πιστωτική έκθεση του Ομίλου.</p>	
Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων	
Αναφορά στις Σημειώσεις 2.2.16, 3.5 και 13 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.	
Σημαντικό Θέμα Ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικό θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας
<p>Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις Ευρώ 3 991 εκατομμύρια την 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: Ευρώ 4 161 εκατομμύρια).</p> <p>Η αναγνώριση και η επιμέτρηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς βασίζεται σε εκτιμήσεις μελλοντικής κερδοφορίας, οι οποίες απαιτούν σημαντική κρίση της διοίκησης και ενέχουν τον κίνδυνο της μεροληψίας.</p> <p>Οι σημαντικές κρίσεις και οι ιδιαίτερα πολύπλοκες παραδοχές και μέθοδοι λόγω των εγγενών αβεβαιοτήτων τους περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none">• Την ύπαρξη πιθανών μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα επιτρέψουν στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις να ανακτηθούν στο προβλεπόμενο μέλλον.	<p>Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none">• Αξιολογήσαμε τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των δικλίδων διασφάλισης που σχετίζονται με την αναγνώριση και την ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης του τριετούς επιχειρηματικού σχεδίου και της παρακολούθησης των πραγματικών αποτελεσμάτων έναντι των προϋπολογισμένων.• Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των παραδοχών που χρησιμοποίησε η διοίκηση στο εγκεκριμένο τριετές επιχειρηματικό πλάνο συγκρίνοντας τα έσοδα και τις προβλέψεις ανάπτυξης με τις τάσεις του κλάδου και επιβεβαιώνοντας τη συνέπεια με τα στρατηγικά σχέδια της διοίκησης. <p>Αξιολογήσαμε επίσης την καταλληλότητα</p>

- Την πρόβλεψη του ύψους των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, η οποία εξαρτάται κυρίως από μελλοντικές μακροοικονομικές μεταβλητές.

Γνωστοποιήσεις επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι γνωστοποιήσεις αναφορικά με την εφαρμογή των σχετικών ΔΠΧΑ από τον Όμιλο είναι σημαντικές για την κατανόηση των σημαντικών κρίσεων που εφαρμόστηκαν κατά τον υπολογισμό της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

των παραδοχών και τη λογικότητα των προβλέψεων για την περίοδο μετά το πέρας της περιόδου του τριετούς επιχειρηματικού σχεδίου.

- Εκτιμήσαμε την ακρίβεια των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογητέων κερδών αξιολογώντας την ακρίβεια των προβλέψεων της διοίκησης την προηγούμενη χρονιά, συγκρίνοντάς τες με τα πραγματοποιηθέντα αποτελέσματα.
- Ελέγξαμε την ακρίβεια των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν στην εκτίμηση της ανακτησιμότητας της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής των μελλοντικών λογιστικών κερδών σε φορολογικά κέρδη.
- Τα εξειδικευμένα στελέχη μας για φορολογικά θέματα μας υποστήριξαν στην επιβεβαίωση της πληρότητας και της ακρίβειας των φορολογικών προσαρμογών από τις οποίες προκύπτουν τα φορολογητέα αποτελέσματα.

Επάρκεια γνωστοποιήσεων:

Αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις σχετικά με την ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Επίσης, αξιολογήσαμε αν οι γνωστοποιήσεις για τις σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές είναι σαφείς και επεξηγηματικές.

Σημαντικό Θέμα Ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικό θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας
<p>Οι διαδικασίες χρηματοοικονομικής αναφοράς του Ομίλου βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε πληροφορίες που παράγονται από τα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου και/ή τις αυτοματοποιημένες διαδικασίες και δικλίδες (όπως για παράδειγμα υπολογισμούς, συμφωνίες) που έχουν υλοποιηθεί στα συστήματα αυτά.</p> <p>Το παραπάνω θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς τα συστήματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης του Ομίλου βασίζονται ουσιαστικά σε περίπλοκα πληροφοριακά συστήματα που επεξεργάζονται μεγάλους όγκους συναλλαγών. Αυτά τα πληροφοριακά συστήματα στηρίζονται στην αποτελεσματικότητα των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου, που πρέπει να έχουν σχεδιαστεί και να λειτουργούν αποτελεσματικά προκειμένου να εξασφαλίζεται η πληρότητα και η ακρίβεια των χρηματοοικονομικών στοιχείων καθώς και η ασφάλεια πληροφοριών του Ομίλου που παράγουν τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση η οποία συμπεριλαμβάνεται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.</p>	<p>Με τη βοήθεια των εξειδικευμένων στελεχών μας αξιολογήσαμε τις εσωτερικές δικλίδες διασφάλισης για τα πληροφοριακά συστήματα, τις βάσεις δεδομένων και τις εφαρμογές που υποστηρίζουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.</p> <p>Για το σκοπό αυτό προβήκαμε στις εξής ελεγκτικές διαδικασίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογήσαμε την ανθεκτικότητα της ασφάλειας των πληροφοριών του Ομίλου, εξετάζοντας το σχεδιασμό των σημαντικότερων διαδικασιών και δικλίδων επί των πληροφοριακών συστημάτων που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική αναφορά. • Αξιολογήσαμε τις αποτρεπτικές και ανιχνευτικές δικλίδες διασφάλισης του Ομίλου που σχετίζονται με τη διαχείριση των προσβάσεων σε προγράμματα και δεδομένα για τα συστήματα που εμπíπτουν στο εύρος του ελέγχου μας και ελέγξαμε τη λειτουργική αποτελεσματικότητα αυτών των δικλίδων. • Αξιολογήσαμε τις δικλίδες διασφάλισης του Ομίλου που σχετίζονται με την ανάπτυξη των προγραμμάτων, τη διαχείριση των αλλαγών στα πληροφοριακά συστήματα και των λειτουργιών πληροφορικής για τα συστήματα που εμπíπτουν στο εύρος του ελέγχου μας και ελέγξαμε τη λειτουργική αποτελεσματικότητα αυτών των δικλίδων ελέγχου.

Άλλες Πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων» και στις

Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά δεν περιλαμβάνουν τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και την Έκθεση Ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των Υπευθύνων για τη Διακυβέρνηση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες

σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη, είτε σε λάθος, και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λαμβάνονται με βάση αυτές τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

Στα πλαίσια του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το αν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Αν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων ή, αν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή.

Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία ή ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε σε αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας, και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσης και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή, εκτός εάν νόμος ή κανονισμός αποκλείει τη δημοσιοποίηση ενός θέματος ή όταν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, διαπιστώσουμε ότι ένα θέμα δε θα έπρεπε να γνωστοποιηθεί με την έκθεσή μας, διότι ενεργώντας κατ' αυτό τον τρόπο θα αναμενόταν εύλογα ότι οι αρνητικές επιπτώσεις θα υπερτερούσαν από τα οφέλη δημοσίου συμφέροντος μιας τέτοιας δημοσιοποίησης.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1 Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή. Η γνώμη μας επί των Οικονομικών Καταστάσεων δεν καλύπτει την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου επ' αυτής. Η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν, με βάση τον έλεγχό μας επί των Οικονομικών Καταστάσεων, οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτήν είναι ουσιωδώς εσφαλμένες ή ασυνεπείς με τις Οικονομικές Καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας. Με βάση αποκλειστικά αυτή την εργασία κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του Άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- (α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.
- (β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί

σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των Άρθρων 150-151 και 153-154 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023.

- (γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

2 Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας με ημερομηνία 29 Μαρτίου 2024, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του Κανονισμού αριθ. 537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

3 Παροχή μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού αριθ. 537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 γνωστοποιούνται στις Σημειώσεις 20 και 46 των συνημμένων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, αντίστοιχα.

4 Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές της Εταιρείας με την από 10 Ιουλίου 2018 απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο έξι ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

5 Κανονισμός Λειτουργίας

Η Εταιρεία διαθέτει Κανονισμό Λειτουργίας σύμφωνα με το περιεχόμενο που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4706/2020.

6 Έκθεση Διασφάλισης επί του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου Αναφοράς

Εξετάσαμε τα ψηφιακά αρχεία της εταιρείας Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. (εφεξής Εταιρεία ή/και Όμιλος), τα οποία καταρτίστηκαν σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Ενιαίο Ηλεκτρονικό Μορφότυπο (ESEF) που ορίζεται από τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) 2019/815, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/1989 (εφεξής Κανονισμός ESEF), καθώς και τα οποία περιλαμβάνουν τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, σε μορφή XHTML (JEUVK5RWVJEN8W0C9M24-2023-12-31-el.zip), καθώς και το προβλεπόμενο αρχείο XBRL (JEUVK5RWVJEN8W0C9M24-2023-12-31-el.zip) με την κατάλληλη σήμανση, επί των προαναφερόμενων ενοποιημένων οικονομικών Καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των γνωστοποιήσεων των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Κανονιστικό πλαίσιο

Τα ψηφιακά αρχεία του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου (ESEF) καταρτίζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό ESEF και την 2020/C 379/01 Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 10^{ης} Νοεμβρίου 2020, όπως προβλέπεται από το Ν. 3556/2007 και τις σχετικές ανακοινώσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εφεξής «Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF»).

Συνοπτικά το Πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- Όλες οι ετήσιες χρηματοοικονομικές εκθέσεις θα πρέπει να συντάσσονται σε μορφότυπο XHTML.
- Όσον αφορά τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, η χρηματοοικονομική πληροφόρηση, που περιλαμβάνεται στον Ενοποιημένο Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2023, στις Ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και Συνολικού Αποτελέσματος, Μεταβολών Καθαρής Θέσης και Ταμειακών Ροών, καθώς και στις Σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, θα πρέπει να επισημαίνεται με ετικέτες XBRL (XBRL 'tags'), σύμφωνα με την Ταξινόμια του ESEF (ESEF Taxonomy), όπως ισχύει. Οι τεχνικές προδιαγραφές για τον ESEF, συμπεριλαμβανομένης και της σχετικής ταξινόμιας, παρατίθενται στα Ρυθμιστικά Τεχνικά Πρότυπα (Regulatory Technical Standards) του ESEF.

Οι απαιτήσεις που ορίζονται από το ισχύον Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF αποτελούν κατάλληλα κριτήρια για να εκφράσουμε συμπέρασμα που παρέχει εύλογη διασφάλιση.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και υποβολή των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται από το Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο

καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των ψηφιακών αρχείων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνες του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι ο σχεδιασμός και η διενέργεια αυτής της εργασίας διασφάλισης, σύμφωνα με την υπ' αρ. 214/4/11-02-2022 Απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ) και τις «Κατευθυντήριες οδηγίες σε σχέση με την εργασία και την έκθεση διασφάλισης των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών επί του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου Αναφοράς (ESEF) των εκδοτών με κινητές αξίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά στην Ελλάδα», όπως εκδόθηκαν από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών την 14 Φεβρουαρίου 2022 (εφεξής «Κατευθυντήριες Οδηγίες ESEF»), έτσι ώστε να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση ότι οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου που καταρτίστηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τον ESEF συμμορφώνονται από κάθε ουσιώδη άποψη με το ισχύον Κανονιστικό Πλαίσιο ESEF.

Η εργασία μας διενεργήθηκε σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και επιπλέον έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές υποχρεώσεις ανεξαρτησίας, σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014.

Η εργασία διασφάλισης που διενεργήσαμε καλύπτει περιοριστικά τα αντικείμενα που περιλαμβάνονται στις Κατευθυντήριες Οδηγίες ESEF και διενεργήθηκε σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Εργασιών Διασφάλισης 3000, «Έργα Διασφάλισης Πέραν Ελέγχου ή Επισκόπησης Ιστορικής Οικονομικής Πληροφόρησης». Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι η εργασία αυτή θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα αναφορικά με μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κανονισμού ESEF.

Συμπέρασμα

Με βάση τη διενεργηθείσα εργασία και τα τεκμήρια που αποκτήθηκαν, διατυπώνουμε το συμπέρασμα ότι οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, σε μορφή αρχείου XHTML (JEUVK5RWVJEN8W0C9M24-2023-12-31-el.zip), καθώς και το προβλεπόμενο αρχείο XBRL (JEUVK5RWVJEN8W0C9M24-2023-12-31-el.zip) με την κατάλληλη σήμανση, επί των προαναφερόμενων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των γνωστοποιήσεων των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, έχουν καταρτιστεί, από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονιστικού Πλαισίου ESEF.

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2024

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Χαράλαμπος Συρούνης, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 19071

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Πίνακας Περιεχομένων των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων	Σελίδα
Ενοποιημένος Ισολογισμός	1
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων.....	2
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος.....	3
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης.....	4
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	5

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

1. Γενικές πληροφορίες	6
2. Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και ουσιώδεις λογιστικές αρχές	6
2.1 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων.....	6
2.2 Ουσιώδεις λογιστικές αρχές.....	12
2.3 Επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17 από συγγενή εταιρεία του Ομίλου	47
3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	48
4. Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων	59
5. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων	62
5.2.1 Πιστωτικός Κίνδυνος	64
5.2.2 Κίνδυνος αγοράς.....	100
5.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας.....	106
5.2.4 Μεταρρύθμιση επιτοκίων αναφοράς-«IBOR reform»	110
5.2.5 Κίνδυνος από κλιματικές αλλαγές.....	110
5.3 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	111
6. Καθαρά έσοδα από τόκους	117
7. Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	118
8. Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	118
9. Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών και επενδυτικών τίτλων	119
10. Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	120
11. Λειτουργικά έξοδα.....	121
12. Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα αναδιάρθρωσης.....	122
13. Φόρος εισοδήματος	122
14. Κέρδη ανά μετοχή	127
15. Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	128
16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και λοιπές πληροφορίες για την κατάσταση ταμειακών ροών	129
17. Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	129
18. Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	130
19. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων	130
20. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	134
21. Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	139

22. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	141
23. Σύνοψη του Ομίλου.....	144
23.1. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	144
23.2. Απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από την Eurobank Bulgaria A.D.....	149
24. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες.....	150
25. Οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης.....	154
26. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	157
27. Επενδύσεις σε ακίνητα	158
28. Άυλα πάγια στοιχεία.....	160
29. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	160
30. Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση και σχετιζόμενες υποχρεώσεις και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	161
31. Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες.....	163
32. Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.....	163
33. Υποχρεώσεις προς πελάτες	164
34. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.....	164
35. Λοιπές υποχρεώσεις.....	166
36. Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	167
37. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές	169
38. Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	171
39. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	172
40. Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	173
41. Μισθώσεις.....	175
42. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιπές δεσμεύσεις	176
43. Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα.....	178
44. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	183
45. Συνδεόμενα μέρη	183
46. Εξωτερικοί Ελεγκτές	185
47. Διοικητικό Συμβούλιο.....	186
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Γνωστοποιήσεις βάσει του Νόμου 4261/ 2014.....	187

Ενοποιημένος Ισολογισμός

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου	
		2023	2022
		Αναμορφωμένα ⁽¹⁾	
		€ εκατ.	€ εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	15	10.943	14.994
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	17	2.354	1.329
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	18	379	134
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	19	881	1.185
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	20	41.545	41.677
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	22	14.710	13.261
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	24	541	187
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	26	773	775
Επενδύσεις σε ακίνητα	27	1.357	1.410
Άυλα πάγια στοιχεία	28	334	297
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	13	3.991	4.161
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	29	1.767	1.980
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	30	206	84
Σύνολο ενεργητικού		79.781	81.474
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	31	3.771	8.774
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32	3.078	1.814
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	19	1.450	1.661
Υποχρεώσεις προς πελάτες	33	57.442	57.239
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	34	4.756	3.552
Λοιπές υποχρεώσεις	35	1.385	1.702
Σύνολο υποχρεώσεων		71.882	74.742
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	37	818	816
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	37	1.161	1.161
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	38	5.920	4.660
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας		7.899	6.637
Δικαιώματα τρίτων		0	95
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		7.899	6.732
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		79.781	81.474

⁽¹⁾ Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναμορφωθεί λόγω της αναδρομικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 από τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου, Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών (σημ. 2.3).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 186 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2023	2022
		Αναμορφωμένα ⁽¹⁾	
		€ εκατ.	€ εκατ.
Τόκοι έσοδα		4.454	2.226
Τόκοι έξοδα		(2.280)	(746)
Καθαρά έσοδα από τόκους	6	2.174	1.480
Έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		570	554
Έξοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		(123)	(127)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	7	447	427
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	8	97	95
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	9	71	725
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	9	57	(9)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	10	68	323
Λειτουργικά έσοδα		2.914	3.041
Λειτουργικά έξοδα	11	(915)	(857)
Λειτουργικά κέρδη προ απομειώσεων, προβλέψεων για κινδύνους και εξόδων αναδιάρθρωσης		1.999	2.184
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	21	(412)	(276)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα	12	(96)	(103)
Έξοδα αναδιάρθρωσης	12	(37)	(89)
Αναλογία κερδών από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	24	88	35
Κέρδη προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		1.542	1.751
Φόρος εισοδήματος	13	(261)	(406)
Καθαρά κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		1.281	1.345
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	30	(153)	2
Καθαρά κέρδη		1.128	1.347
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν σε τρίτους		(12)	0
Καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους		1.140	1.347
		€	€
Κέρδη ανά μετοχή			
-Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	14	0,31	0,36
Κέρδη ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
-Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	14	0,34	0,36

⁽¹⁾ Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναμορφωθεί λόγω: α) της αναδρομικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 από τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου, Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών (σημ. 2.3) και β) της παρουσίασης των δραστηριοτήτων της εταιρείας Eurobank Direktna a.d. (Σερβία) ως μη συνεχιζόμενων (σημ. 30).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 186 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
	2023	2022
	Αναμορφωμένα ⁽¹⁾	
	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρά κέρδη	1.128	1.347
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση:		
Ποσά που αναταξινομήθηκαν ή ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων:		
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών		
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	19	5
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	(21)	(5)
Χρεωστικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	188	(547)
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους (σημ. 22)	(104)	84
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους (σημ. 22)		222
Συναλλαγματικές διαφορές	1	1
- συναλλαγματικές διαφορές δραστηριοτήτων εξωτερικού		
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, λόγω της ρευστοποίησης θυγατρικής εταιρείας εξωτερικού (σημ. 23.1)	122	123
Συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	(4)	(2)
- μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους (σημ.24)	(4)	(2)
Ποσά που δε θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων:	201	(250)
- Κέρδη/(ζημιές) από μετοχές που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, μετά από φόρους	18	24
- Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) υποχρεώσεων για παροχές στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία, μετά από φόρους	(2)	4
	16	28
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	217	(222)
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο που αναλογεί σε:		
Μετόχους		
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	1.371	1.127
- από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(15)	(1)
Δικαιώματα τρίτων	0	0
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
- από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(11)	(1)
	1.345	1.125

⁽¹⁾ Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναμορφωθεί λόγω: α) της αναδρομικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 από τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου, EuroLife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών (σημ. 2.3) και β) της παρουσίασης των δραστηριοτήτων της εταιρείας Eurobank Direktna a.d. (Σερβία) ως μη συνεχιζόμενων (σημ. 30).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 186 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

	Αποθεματικά και				
	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Υπέρ το άρτιο € εκατ.	αποτελέσματα εις νέον € εκατ.	Δικαιώματα τρίτων € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	816	8.056	(3.333)	96	5.635
Αναμόρφωση λόγω υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 17 από συγγενή εταιρεία του Ομίλου (σημ. 2.3)	-	-	(33)	-	(33)
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022, αναμορφωμένο	816	8.056	(3.366)	96	5.602
Καθαρά κέρδη (αναμορφωμένα, σημ. 2.3)	-	-	1.347	0	1.347
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση (αναμορφωμένα σημ.2.3)	-	-	(221)	(1)	(222)
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022	-	-	1.126	(1)	1.125
Συμψηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων	-	(6.895)	6.895	-	-
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	0	0	4	-	4
Αγορά/πώληση ιδίων μετοχών	-	-	1	-	1
	0	(6.895)	6.900	-	5
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022 (αναμορφωμένο)	816	1.161	4.660	95	6.732
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	816	1.161	4.660	95	6.732
Καθαρά κέρδη	-	-	1.140	(12)	1.128
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	216	1	217
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023	-	-	1.356	(11)	1.345
Μεταβολές των ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	-	(83)	(83)
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (σημ. 39)	1	0	7	-	8
Αγορά/πώληση ιδίων μετοχών (σημ. 37 και 38)	-	-	(100)	-	(100)
Λοιπά	-	-	(3)	-	(3)
	1	0	(96)	(83)	(178)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023⁽¹⁾	818	1.161	5.920	0	7.899

Σημ. 37

Σημ. 37

Σημ. 38

⁽¹⁾ Τα υπόλοιπα που παρουσιάζονται για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, δεν συμφωνούν ακριβώς με το άθροισμα των μεταβολών της καθαρής θέσης λόγω στρογγυλοποιήσεων.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 186 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2023	2022
		Αναμορφωμένα ⁽¹⁾	
		€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		1.542	1.751
Προσαρμογές για:			
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	21	412	276
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα αναδιάρθρωσης	12	133	192
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	11	120	117
Λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	16	(70)	(15)
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	10	(6)	(34)
Λοιπές προσαρμογές	16	(153)	(260)
		1.978	2.027
Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες			
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες		104	(246)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε τίτλους εμπορικού χαρτοφυλακίου		(260)	0
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα		(447)	1.048
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες		(1.517)	(3.124)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		(62)	868
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε λοιπά στοιχεία ενεργητικού		158	247
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα		(3.637)	(2.073)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε υποχρεώσεις προς πελάτες		1.730	3.925
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε λοιπές υποχρεώσεις		(313)	155
		(4.244)	800
Φόρος εισοδήματος που πληρώθηκε		(64)	(45)
		(2.330)	2.782
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Απόκτηση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	26,27,28	(140)	(153)
Εισπράξεις από πώληση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	26,27	33	121
(Αγορές)/πωλήσεις και λήξεις επενδυτικών τίτλων		(1.287)	(2.950)
Απόκτηση θυγατρικών, μετά από αποκτηθέντα ταμειακά διαθέσιμα	23	(440)	-
Απόκτηση συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου	24	(73)	-
Πώληση θυγατρικών και της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών, μετά από πωληθέντα ταμειακά διαθέσιμα	10,23,30	(425)	281
Πώληση/εκκαθάριση συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	24	3	26
Μερίσματα από επενδυτικούς τίτλους, συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	16,24	15	21
		(2.314)	(2.654)
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
(Αποπληρωμές)/ εισπράξεις από πιστωτικούς τίτλους	16	1.048	1.059
Αποπληρωμή υποχρεώσεων από μισθώσεις	41	(40)	(37)
(Αγορά)/πώληση ιδίων μετοχών και άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών	37	(99)	1
		909	1.023
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(3.735)	1.151
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) μη συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		148	93
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) μη συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		44	(3)
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) μη συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(1)	(3)
Επίπτωση διακύμανσης συναλλαγματικών ισοτιμιών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		1	1
		192	88
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	16	14.388	13.149
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	16	10.845	14.388

⁽¹⁾ Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναμορφωθεί λόγω: α) της αναδρομικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 από τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου, Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών (σημ. 2.3) και β) της παρουσίασης των δραστηριοτήτων της εταιρείας Eurobank Direktna a.d. (Σερβία) ως μη συνεχιζόμενων (σημ. 30).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 186 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

1. Γενικές πληροφορίες

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία («Εταιρεία» ή «Eurobank Holdings»), η οποία είναι η μητρική εταιρεία της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» («Τράπεζα») και οι θυγατρικές της συνιστούν τον Όμιλο, ο οποίος περιλαμβάνει κυρίως τον Όμιλο της Τράπεζας. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, διαχείρισης περιουσίας και κεφαλαίων, treasury και κεφαλαιαγορών καθώς και στην παροχή άλλων υπηρεσιών και έχει παρουσία κυρίως στην Ελλάδα, την Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η Εταιρεία έχει συσταθεί στην Ελλάδα, με διεύθυνση της έδρας της την Όθωνος 8, Αθήνα 105 57, και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι εν λόγω ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν και το Παράρτημα, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 28 Μαρτίου 2024. Η Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή περιλαμβάνεται στην ενότητα Β.1 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων, μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο θυγατρικών της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και των εκθέσεων διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών αυτών, αναρτώνται στον ιστότοπο: eurobankholdings.gr.

2 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και ουσιώδεις λογιστικές αρχές

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί στη βάση της συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και σύμφωνα με τις ουσιώδεις λογιστικές αρχές όπως αναφέρονται παρακάτω:

2.1 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), και ειδικότερα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που έχουν εκδοθεί και είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή έχουν εφαρμοστεί, νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI), τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων), τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και των επενδυτικών ακινήτων τα οποία επιμετρώνται με την μέθοδο της εύλογης αξίας.

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου εφαρμόστηκαν με συνέπεια για τις χρήσεις 2023 και 2022 λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ όπως αυτές περιγράφονται στην σημείωση 2.1.1 (α) «Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο την 1 Ιανουαρίου 2023». Επιπλέον, όπως παρουσιάζεται στις σημειώσεις 2.1.1 (α) και 2.3, τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναμορφωθεί λόγω της εφαρμογής με αναδρομική ισχύ του ΔΠΧΑ 17- «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια». Όπου είναι απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα χρήση.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης, οι οποίες επηρεάζουν τα λογιστικά υπόλοιπα των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα υπόλοιπα των εσόδων και εξόδων της περιόδου αναφοράς. Παρά το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στη βέλτιστη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τις τρέχουσες συνθήκες και γεγονότα, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το συναλλακτικό νόμισμα της μητρικής εταιρείας. Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε ευρώ έχουν στρογγυλοποιηθεί στο πλησιέστερο εκατομμύριο. Τα αθροίσματα των στοιχείων που παρατίθενται στις σημειώσεις μπορεί να μην συμφωνούν ακριβώς με τα σύνολα που παρουσιάζονται λόγω στρογγυλοποιήσεων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Εκτιμήσεις για τη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern), η οποία κρίθηκε ως κατάλληλη από το Διοικητικό Συμβούλιο, αξιολογώντας τα ακόλουθα:

Παρά το ευάλωτο διεθνές περιβάλλον, οι οικονομίες της Ελλάδας, της Βουλγαρίας και της Κύπρου παρέμειναν σε τροχιά μεγέθυνσης ταχύτερης από τους περισσότερους εταίρους τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), η ελληνική οικονομία μεγεθύνθηκε κατά 2% σε ετήσια βάση το 2023 (2022: 5,6%), λαμβάνοντας ώθηση από την αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, της κατανάλωσης των νοικοκυριών και των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Στις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της (Φεβρουάριος 2024), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕπ) αναμένει ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ 2,3% το 2024 και το 2025. Εν μέσω της σημαντικής επίδρασης από την υψηλή βάση σύγκρισης και της υποχώρησης των τιμών της ενέργειας, ο ρυθμός πληθωρισμού, υπολογιζόμενος βάσει της ετήσιας μεταβολής του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), επιβραδύνθηκε στο 4,2% το 2023 από 9,3% το 2022, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, με την ΕΕπ να προβλέπει περαιτέρω αποκλιμάκωση στο 2,7% το 2024 και στο 2% το 2025. Το μέσο τριμηνιαίο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 11,1% το 2023 από 12,4% το 2022, με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το 2024 και το 2025, όπως αποτυπώνονται στην Ετήσια Έκθεση βάσει του Αρ.4 η οποία δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο 2024, να βρίσκονται στο 9,2% και το 8,5% αντίστοιχα. Στο δημοσιονομικό πεδίο, το πρωτογενές ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης αναμένεται σύμφωνα με τον Κρατικό Προϋπολογισμό 2024 να καταγράψει πλεονάσματα 1,1% και 2,1% του ΑΕΠ το 2023 και το 2024 αντίστοιχα, από 0,1% του ΑΕΠ το 2022. Ο λόγος του δημόσιου χρέους ως προς το ΑΕΠ, έχοντας υποχωρήσει στο 172,6% το 2022 λόγω της ισχυρής οικονομικής ανάκαμψης και της επίδρασης του υψηλού πληθωρισμού στο ονομαστικό ΑΕΠ, αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω στο 160,3% το 2023 και στο 152,3% το 2024.

Σύμφωνα με τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της ΕΕπ (Φεβρουάριος 2024), το πραγματικό ΑΕΠ στη Βουλγαρία αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,9% και 2,5% το 2024 και το 2025, αντίστοιχα (2023: 2%), ενώ ο ΕνΔΤΚ προβλέπεται να μειωθεί στο 3,4% το 2024 και 2,9% το 2025 (2023: 8,6%). Στην Κύπρο, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ προβλέπεται σε 2,8% και 3%, το 2024 και το 2025, αντίστοιχα (2023: 2,5%), ενώ ο ΕνΔΤΚ εκτιμάται σε 2,4% το 2024 και 2,1% το 2025 (2023: 3,9%).

Σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη στην Ελλάδα, όπως και στη Βουλγαρία και την Κύπρο, αναμένεται να δοθεί από τα έργα και τις μεταρρυθμίσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Η Ελλάδα θα λάβει €36 δις (€18,2 δις σε επιδοτήσεις και €17,7 δις σε δάνεια) έως το 2026 από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), το μεγαλύτερο μέσο χρηματοδότησης του Προγράμματος “Next Generation EU” (NGEU), εκ των οποίων €14,7 δις (€7,4 δις σε επιδοτήσεις και €7,3 δις σε δάνεια) έχουν ήδη εκταμιευτεί από την ΕΕ. Επιπλέον πόροι €40 δις θα εισρεύσουν μέσω του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΠΔΠ), εκ των οποίων €20,9 δις θα χρηματοδοτήσουν το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021–2027). Επιπρόσθετα, μετά τις πλημμύρες του Σεπτεμβρίου 2023 στη Θεσσαλία, η Ελλάδα θα μπορούσε να λάβει στήριξη από την ΕΕ ύψους έως και € 2,65 δις, σύμφωνα με την πρόεδρο της ΕΕπ.

Στο πεδίο της νομισματικής πολιτικής, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, σύμφωνα με τη σταθερή προσήλωσή του στο ρόλο του για την εξασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, πρόβη σε δέκα αυξήσεις επιτοκίων το 2022 και το 2023 (με την πιο πρόσφατη τον Σεπτέμβριο 2023), αυξάνοντας τα τρία βασικά επιτόκια της ΕΚΤ κατά 450 μονάδες βάσης συνολικά. Επιπλέον, παρότι οι καθαρές αγορές ομολόγων στο πλαίσιο του εκτάκτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Program – PEPP) τερματίστηκαν τον Μάρτιο 2022, όπως είχε προγραμματιστεί, η ΕΚΤ θα συνεχίσει να επανεπενδύει τα κεφάλαια από τίτλους που λήγουν τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2024, συμπεριλαμβανομένων αγορών Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) επιπλέον της αξίας αυτών που λήγουν.

Το 2023, το Ελληνικό Δημόσιο εξέδωσε ή επανεξέδωσε μέσω του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), δώδεκα ομόλογα με διάφορες ληκτότητες (από 5 έως 19 έτη), συγκεντρώνοντας συνολικά €11,45 δις από τις διεθνείς χρηματαγορές. Τον Φεβρουάριο 2024, ο ΟΔΔΗΧ άντλησε επιπλέον €4,4 δις μέσω ενός νέου 10ετούς και της επανέκδοσης δύο παλαιότερων ομολόγων. Ως αποτέλεσμα μιας σειράς αναβαθμίσεων του αξιόχρεου του Ελληνικού Δημοσίου το δεύτερο εξάμηνο του 2023, οι μακροχρόνιοι πιστωτικοί τίτλοι του κατατάσσονταν στην επενδυτική βαθμίδα τον Μάρτιο 2024 σύμφωνα με τους τέσσερις από τους πέντε οίκους Εξωτερικής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης που είναι αποδεκτοί από την ΕΚΤ (Fitch, Score, S&P: BBB- με σταθερή προοπτική; DBRS: BBB(low) με σταθερή προοπτική) και μία βαθμίδα κάτω της επενδυτικής από τον πέμπτο οίκο, τη Moody's (Ba1 με σταθερή προοπτική, μετά την αναβάθμιση από Ba3 τον Σεπτέμβριο 2023).

Σχετικά με τις οικονομικές προοπτικές για τους επόμενους 12 μήνες, οι κυριότεροι μακροοικονομικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες στην Ελλάδα και στην περιοχή μας σχετίζονται με: (α) τα ανοιχτά πολεμικά μέτωπα στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή και όσα αυτά συνεπάγονται για την περιφερειακή και την παγκόσμια σταθερότητα και ασφάλεια και τις επιπτώσεις τους στην παγκόσμια

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

και την ευρωπαϊκή οικονομία, συμπεριλαμβανομένων των κλυδωνισμών στο διεθνές εμπόριο εξαιτίας των πρόσφατων επιθέσεων σε εμπορικά πλοία στην Ερυθρά Θάλασσα, (β) μια πιθανή συνέχιση του τρέχοντος κύματος πληθωριστικών πιέσεων, με επιπτώσεις στην οικονομική μεγέθυνση, την απασχόληση, τα δημόσια οικονομικά, τον προϋπολογισμό των νοικοκυριών, το κόστος παραγωγής των επιχειρήσεων, το εξωτερικό εμπόριο και την ποιότητα ενεργητικού των τραπεζών, καθώς και τυχόν κοινωνικές ή/και πολιτικές επιπτώσεις που μπορεί αυτά να επιφέρουν, (γ) το χρονοδιάγραμμα της προσδοκώμενης μείωσης επιτοκίων της ΕΚΤ και της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, καθώς η επιμονή σε υψηλότερα επιτόκια για μεγαλύτερο διάστημα ενδέχεται να συνεχίσει να ασκεί πίεση στο κόστος δανεισμού του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα και στους ισολογισμούς ορισμένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ενώ μια πρόωρη μείωση των επιτοκίων εμπεριέχει τον κίνδυνο ανάκαμψης του πληθωρισμού, (δ) την προοπτική οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Ελλάδας και της Βουλγαρίας, ιδίως η Ευρωζώνη, να εισέλθουν σε οικονομική στασιμότητα ή και προσωρινή ύφεση, (ε) τα επίμονα υψηλά ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών τα οποία έχουν αρχίσει να εξελίσσονται ξανά σε δομικό χαρακτηριστικό της ελληνικής οικονομίας, (στ) την ικανότητα αξιοποίησης των πόρων του NGEU και του ΠΔΠ και η προσέλκυση νέων επενδύσεων στη χώρα, (ζ) την αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και τα ορόσημα του TAA και να ενισχυθούν η παραγωγικότητα, η ανταγωνιστικότητα και η ανθεκτικότητα και (η) την επιδείνωση των φυσικών καταστροφών λόγω της κλιματικής αλλαγής και οι επιπτώσεις τους στο ΑΕΠ, την απασχόληση, το δημοσιονομικό ισοζύγιο και τη βιώσιμη ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Η επέλευση των ανωτέρω κινδύνων θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες στο δημοσιονομικό σχεδιασμό του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς θα μπορούσε να επιβραδύνει τον αναμενόμενο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης, στη ρευστότητα, στην ποιότητα του ενεργητικού, στην κεφαλαιακή επάρκεια και στην κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου, παρακολουθούν συνεχώς τις εξελίξεις στο μακροοικονομικό, χρηματοοικονομικό και γεωπολιτικό πεδίο καθώς και την πορεία των βασικών δεικτών αξιολόγησης της ποιότητας του ενεργητικού και της ρευστότητας του Ομίλου (Key Performance Indicators - KPIs). Επίσης, έχουν αυξήσει το επίπεδο ετοιμότητάς τους ως προς τη λήψη αποφάσεων, πρωτοβουλιών και διαμόρφωση πολιτικών για την προστασία του κεφαλαίου και της ρευστότητας του Ομίλου καθώς και την εκπλήρωση στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο για την περίοδο 2024-2026.

Για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους ανήλθαν σε € 1.140 εκατ. (2022: € 1.347 εκατ.). Τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη, μη συμπεριλαμβανομένου του κέρδους € 111 εκατ. που προέκυψε από την απόκτηση της συμμετοχής 29,2% στην Ελληνική Τράπεζα, η οποία λογιστικοποιείται ως συγγενής εταιρεία (σημ.24), της καθαρής ζημίας € 141 εκατ. από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ. 30), της καθαρής ζημίας € 48 εκατ. από τα projects «Solar» και «Leon» που σχετίζονται με το σχέδιο μείωσης των NPE (σημ. 20), της πρόβλεψης € 10 εκατ. (μετά φόρου) για συνεισφορά της Τράπεζας σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές (σημ.11), και των εξόδων αναδιάρθρωσης ποσού € 29 εκατ. (μετά φόρου) (σημ.12), ανήλθαν σε € 1.256 εκατ. (2022: €1.178 εκατ.), εκ των οποίων κέρδη € 468 εκατ. αφορούν στις διεθνείς δραστηριότητες (2022: € 211 εκατ. κέρδος).

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι δείκτες συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας (CAD) και κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε 19,4% (31 Δεκεμβρίου 2022: 19,2%) και 16,9% (31 Δεκεμβρίου 2022: 16%) αντίστοιχα, ενσωματώνοντας την επίδραση της λήξης της πενταετούς μεταβατικής περιόδου για την αναγνώριση της επίπτωσης του ΔΠΧΑ 9 στα εποπτικά κεφάλαια και της επαναφοράς της τυποποιημένης μεθόδου (Standardized Approach) από την 1 Μαρτίου 2023. Οι pro-forma δείκτες CAD και CET1 με την ολοκλήρωση των projects «Solar» και «Leon» και της έκδοσης ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας 2 τον Ιανουάριο 2024, θα ήταν 20,2% και 17% αντίστοιχα (σημ.4). Ο Όμιλος ολοκλήρωσε με επιτυχία την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) για το 2023, η οποία συντονίστηκε από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board - ESRB) (σημ. 4). Την 9 Οκτωβρίου 2023, η Εταιρεία ολοκλήρωσε την επαναγορά του συνόλου των μετοχών της που κατείχε το ΤΧΣ. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία και η Τράπεζα δεν υπόκεινται πλέον στον Ν. 3864/2010 και στα ειδικά δικαιώματα του ΤΧΣ που προβλέπονται στον εν λόγω νόμο (σημ. 37).

Όσον αφορά την ποιότητα του ενεργητικού, ο σχηματισμός των νέων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE formation) του Ομίλου κατά την διάρκεια του έτους ήταν θετικός κατά € 138 εκατ., εκ των οποίων € 119 εκατ. αφορούν έναν εταιρικό πελάτη (τέταρτο τρίμηνο 2023: € 29 εκατ. αρνητικός), (2022: € 40 εκατ. θετικός, εξαιρουμένων των δραστηριοτήτων στην Σερβία). Συνολικά, το υπόλοιπο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) του Ομίλου, διαμορφώθηκε σε € 1,5 δις κατόπιν της ταξινόμησης του δανειακού χαρτοφυλακίου του project «Leon» ως κατεχόμενου προς πώληση, της πώλησης της Eurobank Direktna a.d., και των διαγραφών κατά την διάρκεια του έτους (31 Δεκεμβρίου 2022: € 2,3 δις), οδηγώντας το δείκτη των NPE στο 3,5% (31 Δεκεμβρίου

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2022: 5,2%), ενώ ο δείκτης κάλυψης των NPE βελτιώθηκε σε 86,4% (31 Δεκεμβρίου 2022: 74,6%). Τα καθαρά NPE, δηλαδή τα συνολικά NPE μετά την αφαίρεση των σωρευτικών προβλέψεων απομείωσης, ανήλθαν σε € 0,2 δις.

Όσον αφορά τη ρευστότητα, την 31 Δεκεμβρίου 2023, κατόπιν της πώλησης της Eurobank Direktna a.d., οι καταθέσεις του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε € 57,4 δις (31 Δεκεμβρίου 2022: € 57,2 δις) οδηγώντας το δείκτη δανείων (μετά από προβλέψεις) προς καταθέσεις (L/D) του Ομίλου σε 72,3% (31 Δεκεμβρίου 2022: 73,1%), ενώ η χρηματοδότηση από πράξεις αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ διαμορφώθηκε σε € 3,8 δις (31 Δεκεμβρίου 2022: € 8,8 δις) (σημ. 31). Κατά τη διάρκεια του έτους, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση δυο ομολόγων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (preferred senior note) ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. το καθένα (σημ. 4). Πιο πρόσφατα, τον Ιανουάριο 2024, η Εταιρεία ολοκλήρωσε την έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας 2 (Tier 2) ποσού € 300 εκατ. (σημ.34). Την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο δείκτης MREL της Τράπεζας σε ενοποιημένη βάση ανέρχεται σε 24,91% του σταθμισμένου ενεργητικού, υψηλότερα από τον ενδιάμεσο μη δεσμευτικό στόχο MREL του 23,23% που ισχύει από τον Ιανουάριο του 2024. Ο δείκτης κάλυψης ρευστότητας (LCR) του Ομίλου διατηρήθηκε σε υψηλό επίπεδο και διαμορφώθηκε σε 178,6% (31 Δεκεμβρίου 2022: 173%). Στο πλαίσιο της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Ρευστότητας (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process - ILAAP) για το 2024, τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας (stress test) κατέδειξαν ότι η Τράπεζα διαθέτει επαρκές απόθεμα ρευστότητας για να αντιμετωπίσει τις πιθανές εκροές που θα μπορούσαν να συμβούν σε όλα τα σενάρια σε βραχυπρόθεσμη (σε ορίζοντα 1 μηνός), 3 μηνών και μεσοπρόθεσμη βάση (σε ορίζοντα 1 έτους). Πληροφορίες σχετικά με την έκθεση του Ομίλου στον επιτοκιακό κίνδυνο και στον κίνδυνο ρευστότητας περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5.2.2 και 5.2.3.

Εκτίμηση για τη συνέχιση της δραστηριότητας

Το Διοικητικό Συμβούλιο, αναγνωρίζοντας τους γεωπολιτικούς, μακροοικονομικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους στην οικονομία και το τραπεζικό σύστημα και λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω παράγοντες σχετικά με (α) τις προοπτικές ανάπτυξης στην Ελλάδα και στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για το τρέχον και τα επόμενα έτη, που υποστηρίζονται επίσης από την αξιοποίηση της ήδη εγκεκριμένης χρηματοδότησης της ΕΕ κυρίως μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA), και (β) την ικανότητα του Ομίλου για δημιουργία κερδών προ προβλέψεων, την ποιότητα ενεργητικού, την επάρκεια κεφαλαίων, και τη θέση ρευστότητάς του, έκρινε ότι οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου μπορούν να συνταχθούν με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern).

2.1.1 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες**(α) Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο την 1 Ιανουαρίου 2023**

Τα ακόλουθα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα, όπως εκδόθηκαν από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ, είναι σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023:

ΔΠΧΑ 17, Ασφαλιστήρια Συμβόλαια

Το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια», παρέχει ένα συνολικό και συνεκτικό λογιστικό μοντέλο για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Έχει εφαρμογή σε όλους του τύπους ασφαλιστήριων συμβολαίων καθώς και σε συγκεκριμένους τύπους εγγυήσεων και χρηματοοικονομικών μέσων με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής. Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων επιτρέπεται να ενταχθούν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17, εφόσον η οικονομική οντότητα έχει προηγουμένως διαβεβαιώσει ότι τα θεωρεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Σύμφωνα με το βασικό γενικό μοντέλο του ΔΠΧΑ 17, οι ομάδες από ασφαλιστήρια συμβόλαια που τελούν υπό κοινή διαχείριση και υπόκεινται σε παρόμοιους κινδύνους, επιμετρώνται με βάση ομάδες προεξοφλημένων, σταθμισμένων βάσει πιθανοτήτων, μελλοντικών ταμειακών ροών, μιας αναπροσαρμογής λόγω κινδύνου και ενός περιθωρίου συμβατικών υπηρεσιών (contractual service margin) το οποίο αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος των συμβολαίων. Σύμφωνα με το μοντέλο, οι εκτιμήσεις επαναμετρώνται σε κάθε περίοδο αναφοράς. Μια απλοποιημένη μέθοδος επιμέτρησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί αν αναμένεται ότι από αυτή θα παραχθεί μια λογική προσέγγιση του γενικού μοντέλου ή αν τα συμβόλαια είναι μικρής διάρκειας.

Το έσοδο κατανέμεται στις περιόδους αναλογικά με την αξία της αναμενόμενης κάλυψης και των λοιπών υπηρεσιών που ένας ασφαλιστής παρέχει κατά τη διάρκεια της περιόδου, οι διεκδικήσεις για αποζημίωση παρουσιάζονται όταν προκύψουν και οποιαδήποτε επενδυτικά στοιχεία, όπως τα ποσά που καταβάλλονται σε ασφαλισμένους ακόμα και αν το ασφαλιστικό γεγονός δεν έχει συντελεστεί, δεν περιλαμβάνονται στα έσοδα και στις διεκδικήσεις για αποζημίωση. Τα αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες παρουσιάζονται ξεχωριστά από το χρηματοοικονομικό έσοδο ή έξοδο των ασφαλίσεων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τον Ιούνιο 2020, το ΣΔΛΠ εξέδωσε «Τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 17», ώστε να βοηθήσει τις οικονομικές οντότητες στην εφαρμογή του προτύπου. Οι τροποποιήσεις στοχεύουν να βοηθήσουν τις εταιρείες κατά την μετάβαση έτσι ώστε να είναι ευκολότερη η εφαρμογή του προτύπου, ενώ προσθέτουν την αναβολή της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του προτύπου, ώστε να είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2023.

Τον Δεκέμβριο 2021, το ΣΔΛΠ εξέδωσε μία τροποποίηση περιορισμένου πεδίου εφαρμογής των απαιτήσεων που καλύπτουν την μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 για τις οικονομικές οντότητες που εφαρμόζουν για πρώτη φορά το συγκεκριμένο πρότυπο ταυτόχρονα με το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα».

Ο Όμιλος δεν έχει εκδώσει συμβόλαια που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17. Συνεπώς η υιοθέτηση του προτύπου δεν είχε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, παρά μόνο μέσω του μεριδίου συμμετοχής του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών (σημ. 2.3).

ΔΛΠ 8, Τροποποιήσεις, Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων

Οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 8 «Λογιστικές πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» εισήγαγαν τον ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων ενώ περιλαμβάνουν και άλλες τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8 οι οποίες πρόκειται να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να διαχωρίσουν τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις από τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές.

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πώς οι λογιστικές πολιτικές σχετίζονται με τις λογιστικές εκτιμήσεις: i) εξηγώντας ότι η ανάπτυξη λογιστικών εκτιμήσεων πραγματοποιείται εφόσον η εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών απαιτεί στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις να επιμετρηθούν με τέτοιο τρόπο που να εμπεριέχει αβεβαιότητα επιμέτρησης και ii) αντικαθιστώντας τον ορισμό της μεταβολής των λογιστικών εκτιμήσεων με τον σχετικό ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων, οι οποίες ορίζονται ως «χρηματικά ποσά στις οικονομικές καταστάσεις τα οποία υπόκεινται σε αβεβαιότητα ως προς την επιμέτρηση τους». Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η επιλογή μίας τεχνικής εκτίμησης ή αποτίμησης και ο καθορισμός των παραμέτρων που θα χρησιμοποιηθούν, αποτελούν ανάπτυξη λογιστικής εκτίμησης καθώς επίσης ότι τα αποτελέσματα της αλλαγής μιας παραμέτρου ή τεχνικής που χρησιμοποιήθηκε για την δημιουργία μιας λογιστικής εκτίμησης, αποτελούν μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων, εάν δεν είναι αποτέλεσμα διόρθωσης λαθών προηγούμενων χρήσεων.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων και ΔΠΧΑ Δήλωση Πρακτικής Νο.2: Γνωστοποιήσεις Λογιστικών Πολιτικών

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων» ώστε να απαιτήσει από τις οικονομικές οντότητες να γνωστοποιούν τις ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές τους αντί για τις σημαντικές λογιστικές πολιτικές τους.

Σύμφωνα με το ΣΔΛΠ, η πληροφόρηση για τις λογιστικές πολιτικές κρίνεται ουσιώδης εάν όταν ληφθεί υπόψη σε συνδυασμό με τις λοιπές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μια οικονομική οντότητα, μπορεί εύλογα να επηρεάσει τις αποφάσεις των βασικών χρηστών των οικονομικών καταστάσεων γενικής χρήσης, που ελήφθησαν με βάση τις καταστάσεις αυτές.

Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν, πώς μια οικονομική οντότητα μπορεί να εντοπίσει ουσιώδη πληροφόρηση στις λογιστικές πολιτικές και παραθέτουν παραδείγματα περιπτώσεων όπου μία πληροφόρηση στις λογιστικές πολιτικές είναι πιθανό να είναι ουσιώδης. Επίσης, οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1, διευκρινίζουν ότι η μη ουσιώδης πληροφόρηση σχετικά με την λογιστική πολιτική μπορεί να μην γνωστοποιηθεί. Ωστόσο, εάν γνωστοποιηθεί, δεν θα πρέπει να επισκιάζει την ουσιώδη πληροφόρηση για την λογιστική πολιτική. Προκειμένου να υποστηρίξει τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1, το Συμβούλιο, ανέπτυξε σχέδιο καθοδήγησης και παραδείγματα ώστε να εξηγήσει και να παρουσιάσει την εφαρμογή της «διαδικασίας αξιολόγησης των τεσσάρων βημάτων της ουσιώδους πληροφόρησης» όπως περιγράφεται στην Δήλωση Πρακτικής Νο.2 των ΔΠΧΑ «Κρίσεις Ουσιώδους Πληροφόρησης», στις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι τροποποιήσεις λήφθηκαν υπόψη κατά τη γνωστοποίηση των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου (σημ.2.2).

ΔΛΠ 12, Τροποποιήσεις, Αναβαλλόμενη Φορολογία σχετιζόμενη με Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η εξαίρεση αρχικής αναγνώρισης όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος», δεν ισχύει για συναλλαγές όπως οι μισθώσεις και οι υποχρεώσεις παροπλισμού που, κατά την αρχική αναγνώριση τους, δημιουργούν ισόποσες

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

φορολογήσιμες και εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές. Συνεπώς, για τέτοιου είδους συναλλαγές, μία οικονομική οντότητα απαιτείται να αναγνωρίσει την σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και υποχρέωση, με την αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης να υπόκειται στα κριτήρια ανακτησιμότητας του ΔΛΠ 12. Οι τροποποιήσεις ισχύουν για τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται την ή μετά την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 12, Τροποποιήσεις, Διεθνής Φορολογική Μεταρρύθμιση - Πρότυποι Κανόνες του Δεύτερου Πυλώνα

Οι τροποποιήσεις εισάγουν μια προσωρινή υποχρεωτική εξαίρεση από τις απαιτήσεις για αναγνώριση και γνωστοποίηση των αναβαλλόμενων φόρων που προκύπτουν από την εφαρμογή των Πρότυπων Κανόνων του Δεύτερου Πυλώνα («φόροι εισοδήματος κατά Πυλώνα II») του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), που είναι σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2024. Επίσης οι τροποποιήσεις υποχρεώνουν μία οικονομική οντότητα να γνωστοποιήσει ότι έχει εφαρμόσει την παραπάνω εξαίρεση σχετική με τους φόρους εισοδήματος κατά Πυλώνα II, ενώ για τις περιόδους κατά τις οποίες η σχετική νομοθεσία έχει (ουσιαστικά) θεσπιστεί, αλλά δεν είναι σε ισχύ, απαιτείται η γνωστοποίηση γνωστών ή ευλόγως εκτιμώμενων πληροφοριών που διευκολύνουν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν την έκθεσή της στους φόρους εισοδήματος κατά Πυλώνα II. Ακολουθώντας, στις περιόδους που η σχετική νομοθεσία είναι σε ισχύ, απαιτείται η διακριτή γνωστοποίηση του τρέχοντος φορολογικού εξόδου (εσόδου) που σχετίζεται με τους φόρους εισοδήματος του Πυλώνα II.

Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τις τροποποιήσεις και την προσωρινή εξαίρεση σχετικά με την αναβαλλόμενη φορολογία, μετά την υιοθέτησή τους από την ΕΕ τον Νοέμβριο 2023. Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Περαιτέρω πληροφόρηση σχετικά με την έκθεση του Ομίλου στους φόρους εισοδήματος κατά Πυλώνα II, παρέχεται στην σημείωση 13.

(b) Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων που δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από τον Όμιλο

Ένα πλήθος τροποποιήσεων σε υπάρχοντα πρότυπα θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2023, δεδομένου ότι δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την ΕΕ, ή ο Όμιλος δεν τα έχει υιοθετήσει νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους. Αυτά που ενδέχεται να είναι σχετικά με τον Όμιλο έχουν ως ακολούθως:

ΔΛΠ 1, Τροποποιήσεις, Ταξινόμηση Υποχρεώσεων σε Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024)

Οι τροποποιήσεις, οι οποίες δημοσιεύτηκαν τον Ιανουάριο 2020, εισάγουν τον ορισμό του διακανονισμού μίας υποχρέωσης, ενώ ταυτόχρονα αποσαφηνίζουν ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες, θα πρέπει να βασίζεται σε δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η αξιολόγηση που διενεργείται στη λήξη της περιόδου αναφοράς σχετικά με την ταξινόμηση των υποχρεώσεων, δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες που δημιουργούνται ως προς το εάν η οικονομική οντότητα θα εξασκήσει το δικαίωμα της να αναβάλλει τον διακανονισμό μίας υποχρέωσης. Διευκρινίστηκε επίσης από το ΣΔΛΠ ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες, από μία οικονομική οντότητα, δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν εκείνα τα δικαιώματα μετατροπής που κατηγοριοποιούνται στα ίδια κεφάλαια.

Τον Οκτώβριο 2022, το ΣΔΛΠ εξέδωσε τις «Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις με Συμφωνίες (Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1)» σχετικά με τις υποχρεώσεις μίας οικονομικής οντότητας, για τις οποίες το δικαίωμα για αναβολή του διακανονισμού για τουλάχιστον 12 μήνες υπόκειται στην τήρηση συγκεκριμένων συνθηκών μετά την περίοδο αναφοράς. Οι συγκεκριμένες τροποποιήσεις ορίζουν πως οι σχετικές συμφωνίες που απαιτείται να τηρούνται μετά την ημερομηνία αναφοράς δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση του χρέους κατά την ημερομηνία αναφοράς ως Βραχυπρόθεσμο ή Μακροπρόθεσμο. Αντί αυτού, οι τροποποιήσεις ορίζουν πως απαιτείται η γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με αυτές τις συμφωνίες στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16, Τροποποίηση, Υποχρεώσεις από Μισθώσεις από συναλλαγή Πώλησης και Επαναμίσθωσης (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024)

Η τροποποίηση ορίζει πως σε μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης, ο πωλητής-μισθωτής απαιτείται να πραγματοποιήσει την μεταγενέστερη επιμέτρηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις με τέτοιο τρόπο ώστε να μην αναγνωριστεί κέρδος ή ζημιά σχετιζόμενο με το δικαίωμα χρήσης που διατηρεί. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά σχετικό με τον τερματισμό (εξ ολοκλήρου ή μερικώς)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

της μίσθωσης, συνεχίζει να αναγνωρίζεται την στιγμή που πραγματοποιείται. Η τροποποίηση δεν αλλάζει τον λογιστικό χειρισμό για τις μισθώσεις που δεν σχετίζονται με συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

ΔΛΠ 21, Τροποποιήσεις, Έλλειψη Ανταλλαξιμότητας (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2025, δεν έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 21 «Οι Επιπτώσεις των Αλλαγών στις Συναλλαγματικές Ισοτιμίες», καθορίζουν τον τρόπο που μία οικονομική οντότητα μπορεί να προσδιορίσει εάν ένα νόμισμα είναι ανταλλάξιμο σε κάποιο άλλο νόμισμα κατά την ημερομηνία επιμέτρησης και σε περίπτωση που δεν είναι, την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί. Επιπλέον, όταν ένα νόμισμα δεν είναι ανταλλάξιμο, μία οικονομική οντότητα απαιτείται να γνωστοποιήσει την απαραίτητη πληροφόρηση που θα διευκολύνει τους χρήστες των οικονομικών της καταστάσεων να κατανοήσουν τις σχετικές επιπτώσεις και κινδύνους, καθώς και τα εκτιμώμενες συναλλαγματικές ισοτιμίες και τις αντίστοιχες τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να επηρεάσει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2.2 Ουσιώδεις λογιστικές αρχές

2.2.1 Ενοποίηση

(i) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες που ελέγχονται από τον Όμιλο. Ο Όμιλος ελέγχει μια εταιρεία όταν έχει έκθεση, ή δικαιώματα, σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμειξη του με την εταιρεία και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του πάνω στην εταιρεία. Ο Όμιλος ενοποιεί μια εταιρεία μόνο όταν συνυπάρχουν και τα τρία παραπάνω στοιχεία που συνιστούν έλεγχο.

Η εξουσία πάνω σε μια εταιρεία μπορεί να προκύψει μέσω δικαιωμάτων ψήφου από συμμετοχικούς τίτλους όπως οι μετοχές, ή σε άλλες περιπτώσεις, μπορεί να προέρχεται από συμβατικές συμφωνίες.

Όταν τα δικαιώματα ψήφου είναι σχετικά, ο Όμιλος θεωρείται ότι έχει έλεγχο όταν κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, περισσότερα από τα μισά δικαιώματα ψήφου μιας εταιρείας, εκτός αν υπάρχουν ενδείξεις ότι κάποιος άλλος επενδυτής έχει στην πράξη την δυνατότητα να διευθύνει μονομερώς τις συναφείς δραστηριότητες.

Ο Όμιλος μπορεί να έχει εξουσία ακόμα και όταν κατέχει λιγότερα από την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρείας μέσω συμβατικής συμφωνίας με άλλους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου, δικαιωμάτων που προκύπτουν από άλλες συμβατικές συμφωνίες, ουσιαστών δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, κατοχής του μεγαλύτερου ποσοστού των δικαιωμάτων ψήφου σε μια κατάσταση όπου τα υπόλοιπα δικαιώματα είναι ευρέως διασκορπισμένα («εκ των πραγμάτων εξουσία»), ή μέσω συνδυασμού των παραπάνω. Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον ο Όμιλος διαθέτει εκ των πραγμάτων εξουσία, λαμβάνονται υπόψη όλα τα σχετικά γεγονότα και συνθήκες, περιλαμβανομένου του σχετικού μεγέθους των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει ο Όμιλος και της διασποράς των δικαιωμάτων που κατέχονται από άλλους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου, προκειμένου να καθοριστεί αν ο Όμιλος έχει στην πράξη την δυνατότητα να διευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες.

Για να αξιολογηθεί το κατά πόσον ο Όμιλος έχει την δυνατότητα να επηρεάζει το ύψος των αποδόσεων από την ανάμειξη του με την εταιρεία, ο Όμιλος καθορίζει αν κατά την άσκηση των δικαιωμάτων λήψης αποφάσεων ενεργεί ως εντολοδόχος ή ως εντολέας. Ο Όμιλος ενεργεί ως εντολοδόχος όταν ενεργεί για λογαριασμό και προς όφελος ενός άλλου μέρους και ως εκ τούτου δεν ελέγχει την εταιρεία. Συνεπώς, σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος δεν ενοποιεί την εταιρεία. Για την παραπάνω αξιολόγηση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη το εύρος της εξουσίας λήψης αποφάσεων επί της εταιρείας, τα δικαιώματα που κατέχονται από άλλα μέρη, την αμοιβή που δικαιούται ο Όμιλος από την ανάμειξη του, και την έκθεση του στη μεταβλητότητα των αποδόσεων από άλλες συμμετοχές του σε αυτή την εταιρεία.

Ο Όμιλος έχει συμμετοχές σε εταιρείες που έχουν δομηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε τα δικαιώματα ψήφου δεν αποτελούν τον κύριο παράγοντα στην απόφαση ποιος ελέγχει την εταιρεία, όπως όταν τα δικαιώματα ψήφου σχετίζονται μόνο με θέματα διοικητικής φύσεως και οι συναφείς δραστηριότητες διευθύνονται μέσω συμβατικών δικαιωμάτων. Για να αξιολογηθεί το κατά πόσον ο Όμιλος έχει έλεγχο πάνω σε τέτοιου είδους οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες:

- Ο σκοπός και ο σχεδιασμός της εταιρείας,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Αν ο Όμιλος κατέχει συγκεκριμένα δικαιώματα που του παρέχουν την δυνατότητα να διευθύνει μονομερώς τις σχετικές δραστηριότητες της εταιρείας, ως επακόλουθο των υφιστάμενων συμβατικών συμφωνιών από τις οποίες απορρέει η εξουσία να ορίζει την διακυβέρνηση της οντότητας και να διευθύνει τις δραστηριότητές της.
- Σε περίπτωση που χορηγούνται δικαιώματα λήψης αποφάσεων σε κάποια άλλη οντότητα, ο Όμιλος αξιολογεί το κατά ποσό αυτή ενεργεί ως εκπρόσωπος (agent) του Ομίλου ή ως άλλος επενδυτής.
- Η ύπαρξη ειδικής σχέσης με την εταιρεία, και
- Ο βαθμός έκθεσης του Ομίλου στην μεταβλητότητα των αποδόσεων από την ανάμιξή του με την εταιρεία και εάν ο Όμιλος έχει την δυνατότητα να επηρεάζει αυτήν τη μεταβλητότητα, περιλαμβανομένης και της έκθεσης στην μεταβλητότητα από τις εκδόσεις ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης για σκοπούς τιτλοποίησης καθώς και αυτής των δανείων μειωμένης εξασφάλισης ή και άλλων μέτρων πιστωτικής ενίσχυσης που παρέχονται στην εταιρεία.

Πληροφορίες σχετικά με τις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης του Ομίλου παρατίθενται στην σημ. 25.

Ο Όμιλος επαναξιολογεί το κατά πόσον ελέγχει μια εταιρεία αν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι υπάρχουν μεταβολές σε ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που συνιστούν έλεγχο. Περιλαμβάνονται και οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες τα δικαιώματα που κατέχονταν από τον Όμιλο, και τα οποία επρόκειτο να είναι προστατευτικής φύσεως, μετατρέπονται σε ουσιώδη δικαιώματα λόγω της παραβίασης ρητρών ή της αθέτησης πληρωμών σε μια δανειακή σύμβαση και έχουν ως αποτέλεσμα ο Όμιλος να έχει εξουσία πάνω στην εταιρεία.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως από την ημέρα κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά δικαίωμα ελέγχου, και παύουν να ενοποιούνται την ημέρα κατά την οποία ο Όμιλος παύει να έχει δικαίωμα ελέγχου. Το σύνολο των συνολικών εσόδων λογίζεται κατά αναλογία στους ιδιοκτήτες της μητρικής και στα δικαιώματα τρίτων, ακόμη και αν το υπόλοιπο που αναλογεί στα δικαιώματα τρίτων είναι χρεωστικό. Προκειμένου να καθορίσει την αναλογία των αποτελεσμάτων και των μεταβολών στην καθαρή θέση που αντιστοιχούν στον Όμιλο και στα δικαιώματα τρίτων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τα υφιστάμενα ποσοστά συμμετοχής, περιλαμβανομένων και των κατ'ουσίαν υφιστάμενων ποσοστών συμμετοχής, αφού αξιολογήσει και την τελική εξάσκηση τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου και λοιπών παραγώγων, τα οποία επί του παρόντος στον Όμιλο πρόσβαση στις αποδόσεις που σχετίζονται με ένα ποσοστό συμμετοχής.

Μεταβολές των ποσοστών συμμετοχής του Ομίλου που δεν επιφέρουν απώλεια ελέγχου στις θυγατρικές εταιρείες αναγνωρίζονται ως συναλλαγές στην καθαρή θέση και η διαφορά μεταξύ του τιμήματος και της συμμετοχής στη νέα καθαρή θέση της θυγατρικής που αποκτήθηκε αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου. Κέρδη ή ζημιές από πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής που δεν επιφέρουν απώλεια ελέγχου της θυγατρικής αναγνωρίζονται επίσης απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου. Για πωλήσεις του ποσοστού συμμετοχής που επιφέρουν απώλεια ελέγχου, ο Όμιλος αποαναγνωρίζει τα στοιχεία ενεργητικού και τις υποχρεώσεις της θυγατρικής και τυχόν δικαιώματα τρίτων και λοιπών στοιχείων ιδίων κεφαλαίων και αναγνωρίζει κέρδη και ζημιές στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Όταν ο Όμιλος παύσει να έχει τον έλεγχο μιας θυγατρικής, τυχόν συμμετοχικά δικαιώματα που απομένουν επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους με όλες τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη την τελική εξάσκηση τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου και λοιπών παραγώγων και εάν παρέχουν επί του παρόντος στον Όμιλο πρόσβαση στις αποδόσεις που σχετίζονται με το ποσοστό συμμετοχής που απομένει, προκειμένου να καθορίσει αν αυτό το ποσοστό συμμετοχής θα πρέπει να αποαναγνωριστεί ή όχι.

Ενδοεταιρικές συναλλαγές, ενδοεταιρικά υπόλοιπα και ενδοομιλικά κέρδη που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται, όπως επίσης απαλείφονται και οι ενδοομιλικές ζημιές, εκτός αν η εν λόγω συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

(ii) Συνενώσεις εταιρειών

Η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το μεταβιβασθέν αντάλλαγμα της απόκτησης ελέγχου υπολογίζεται βάσει της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού που μεταφέρονται, τους συμμετοχικούς τίτλους που εκδίδονται ή ανταλλάσσονται ή των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία εξαγοράς, συμπεριλαμβανοντας την εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων που απορρέουν από μία ρύθμιση ενδεχόμενου ανταλλάγματος. Το σχετιζόμενο με τις αποκτήσεις κόστος θα λογιστικοποιείται ως έξοδο εντός των περιόδων κατά τη διάρκεια των οποίων ο αποκτών ανέλαβε το κόστος. Τα αναγνωρίσιμα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μια επιχειρηματική συνένωση, επιμετρώνται αρχικά κατά την ημερομηνία απόκτησης στην εύλογη αξία τους, ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής των δικαιωμάτων τρίτων. Εάν υπήρχαν ήδη συμμετοχικά δικαιώματα στον αποκτώμενο, αυτά επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης και ενδεχόμενο κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται στην κατάσταση

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αποτελεσμάτων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει κατά περίπτωση, την απόκτηση δικαιωμάτων τρίτων στον αποκτώμενο είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου.

Το υπερβάλλον του συνόλου του μεταφερθέντος ανταλλάγματος, των δικαιωμάτων τρίτων και της εύλογης αξίας προηγούμενων συμμετοχικών δικαιωμάτων στον αποκτώμενο κατά την ημερομηνία απόκτησης, επί της εύλογης αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, λογιστικοποιείται ως υπεραξία. Αν το σύνολο των παραπάνω είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν η αρχική λογιστικοποίηση μιας συνένωσης εταιρειών δεν έχει ολοκληρωθεί έως την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου στην οποία αυτή πραγματοποιήθηκε, ο Όμιλος γνωστοποιεί τις προσωρινές αξίες. Οι ανωτέρω προσωρινές αξίες, κατά την διάρκεια της περιόδου επιμέτρησης, αναπροσαρμόζονται αναδρομικά ώστε τα στοιχεία εκείνα για τα οποία η λογιστικοποίηση δεν έχει ολοκληρωθεί να αντικατοπτρίζουν τις νέες πληροφορίες που λήφθηκαν για τα γεγονότα και τις συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς και οι οποίες, εάν ήταν γνωστές κατά την ανωτέρω ημερομηνία, θα είχαν επηρεάσει αντίστοιχα τις αξίες που αναγνωρίστηκαν. Οι αναπροσαρμογές της περιόδου επιμέτρησης, όπως αναφέρεται ανωτέρω, επηρεάζουν αντίστοιχα το ποσό της υπεραξίας που υπολογίστηκε αρχικά ενώ η περίοδος επιμέτρησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς.

Δεσμεύσεις για αγορά δικαιωμάτων τρίτων, μέσω παραγώνων χρηματοοικονομικών μέσων, στα πλαίσια μιας συνένωσης εταιρειών λογιστικοποιούνται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση, χωρίς να αναγνωρίζονται δικαιώματα τρίτων. Η χρηματοοικονομική υποχρέωση επιμετράται στην εύλογη αξία της, χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης που βασίζονται στις πιο κατάλληλες εκτιμήσεις, διαθέσιμες στη Διοίκηση. Κάθε διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την αρχική της αναγνώριση και της ονομαστικής αξίας του μεριδίου των δικαιωμάτων τρίτων στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζεται ως μέρος της υπεραξίας. Μεταγενέστερες αναθεωρήσεις στην αποτίμηση των παραγώνων χρηματοοικονομικών μέσων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Προθεσμιακές συμβάσεις για την αγορά/πώληση μιας οικονομικής οντότητας που θα έχουν ως αποτέλεσμα τη συνένωση εταιρειών σε μελλοντική ημερομηνία, οι οποίες δεν υπερβαίνουν την περίοδο που απαιτείται κανονικά για την ολοκλήρωση της συναλλαγής, περιλαμβανομένης και της λήψης των απαιτούμενων εγκρίσεων, δεν λογιστικοποιούνται από τον Όμιλο ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αλλά ως εκτελεστές συμβάσεις.

Για αποκτήσεις θυγατρικών εταιρειών που δεν ικανοποιούν τον ορισμό της «επιχείρησης», ο Όμιλος κατανέμει το τίμημα στα μεμονωμένα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις βάσει των σχετικών εύλογων αξιών τους την ημερομηνία εξαγοράς. Τέτοιου τύπου συναλλαγές ή γεγονότα δεν δημιουργούν υπεραξία.

Οι θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας παρουσιάζονται στη σημ. 23.

(iii) Συνενώσεις εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη» και δεδομένου ότι οι συνενώσεις εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις εταιρειών», οι εν λόγω συναλλαγές λογιστικοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με τη μέθοδο της συνένωσης συμφερόντων, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πρόσφατες εκδόσεις άλλων φορέων θέσπισης λογιστικών προτύπων, οι οποίοι χρησιμοποιούν παρόμοιο εννοιολογικό πλαίσιο και συμμορφώνονται με τις γενικές αρχές που διέπουν τα ΔΠΧΑ, καθώς και τις αποδεκτές πρακτικές του κλάδου.

Στο πλαίσιο της μεθόδου συνένωσης συμφερόντων, ο Όμιλος αναγνωρίζει το ενεργητικό και τις υποχρεώσεις της αποκτώμενης εταιρείας στις λογιστικές αξίες προ συνένωσης προερχόμενες από το υψηλότερο επίπεδο κοινού ελέγχου, χωρίς οποιαδήποτε προσαρμογή στην εύλογη αξία. Ενδεχόμενη διαφορά μεταξύ του κόστους της συναλλαγής και της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται λογιστικοποιείται στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου.

Το κόστος συμμετοχής των συνενώσεων αυτών, όπως αναγνωρίζεται από τον Όμιλο, είναι η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε, δηλαδή το ποσό των μετρητών που καταβλήθηκαν ή των μετοχών που εκδόθηκαν, ή αν αυτό δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της αποκτώμενης εταιρείας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ίδρυση νέας εταιρείας του Ομίλου για τη πραγματοποίηση μιας συνένωσης εταιρειών

Οι συναλλαγές μεταξύ εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο και οι οποίες περιλαμβάνουν την ίδρυση μιας νέας εταιρείας του Ομίλου με σκοπό την πραγματοποίηση μιας επιχειρηματικής συνένωσης, συνενώνοντας δύο ή περισσότερες εταιρείες κάτω από την νέα εταιρεία του Ομίλου, λογιστικοποιούνται επίσης με τη μέθοδο της συνένωσης συμφερόντων.

Άλλες συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων που τελούν υπό κοινό έλεγχο και περιλαμβάνουν την απόκτηση μιας υφιστάμενης εταιρείας του Ομίλου ή ενός ομίλου επιχειρήσεων από μια νέα εταιρεία που δημιουργήθηκε για αυτό τον σκοπό λογιστικοποιούνται ως κεφαλαιακές αναδιοργανώσεις, καθώς δεν υφίσταται κάποια συνένωση επιχειρήσεων ή κάποια ουσιώδης οικονομική μεταβολή στον Όμιλο. Σε μια κεφαλαιακή αναδιοργάνωση, ο αποκτών ενσωματώνει το ενεργητικό και τις υποχρεώσεις της αποκτώμενης εταιρείας στις λογιστικές αξίες όπως παρουσιάζονται στα βιβλία της αποκτώμενης, αντί αυτών που προέρχονται από το υψηλότερο επίπεδο κοινού ελέγχου. Η διαφορά ανάμεσα στο κόστος της συναλλαγής και τη λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια της νέας εταιρείας. Οι κεφαλαιακές αναδιοργανώσεις δεν έχουν κάποια επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

(iv) Συγγενείς εταιρείες

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες λογίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Συγγενείς είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά δεν έχει έλεγχο.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, το μερίδιο του Ομίλου επί των ετήσιων κερδών ή ζημιών των συγγενών εταιρειών, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στον ισολογισμό παρουσιάζεται το μερίδιο συμμετοχής του Ομίλου στη συγγενή επιχείρηση ως το μερίδιό του στην καθαρή θέση της συγγενούς επιχείρησης πλέον οποιαδήποτε υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά μετά την αφαίρεση τυχόν συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Εάν το μερίδιο συμμετοχής του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς επιχείρησης είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το μερίδιο συμμετοχής του σε αυτή, τότε παύει να αναγνωρίζει το μερίδιό του επί των επιπλέον ζημιών, εκτός εάν έχει υφιστάμενες υποχρεώσεις ή έχει πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς επιχείρησης.

Εάν ο Όμιλος αποκτήσει ή παύσει να έχει ουσιώδη επιρροή σε μια επιχείρηση, τυχόν συμμετοχικά δικαιώματα που προϋπήρχαν ή απέμειναν επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους και όλες οι μεταβολές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες όπου μια συμμετοχή σε συγγενή επιχείρηση μετατρέπεται σε συμμετοχή σε κοινοπραξία, οπότε και το συμμετοχικό δικαίωμα που απομένει δεν επιμετράται εκ νέου και συνεχίζει η χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης.

(v) Από κοινού συμφωνίες

Μια από κοινού συμφωνία είναι μια συμφωνία βάσει της οποίας ο Όμιλος έχει από κοινού έλεγχο μαζί με ένα ή περισσότερα άλλα μέρη. Από κοινού έλεγχος είναι η συμβατικώς συμφωνηθείσα κοινή άσκηση ελέγχου και υφίσταται μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις σημαντικές δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συναίνεση των μερών που ασκούν από κοινού τον έλεγχο.

Ο Όμιλος εξετάζει τους συμβατικούς όρους των από κοινού συμφωνιών για να καθορίσει αν μια από κοινού συμφωνία αποτελεί κοινοπραξία ή από κοινού δραστηριότητα. Όλες οι από κοινού συμφωνίες στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος αποτελούν κοινοπραξίες.

Όπως και οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες, οι συμμετοχές του Ομίλου σε κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Συνεπώς, η λογιστική αρχή που περιγράφεται στη σημ. 2.2.1(iv) ισχύει και για τις κοινοπραξίες.

Οι συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου παρουσιάζονται στη σημ. 24.

2.2.2 Ξένο νόμισμα

(i) Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των θυγατρικών εταιρειών εξωτερικού μετατρέπονται στο συναλλακτικό νόμισμα του Ομίλου με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ενώ τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με βάση τη μέση τιμή συναλλάγματος για την περίοδο αναφοράς. Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε μια θυγατρική του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών απαιτήσεων ή υποχρεώσεων από θυγατρικές, οι οποίες δε σχεδιάζεται ή δεν αναμένεται να τακτοποιηθούν και αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές εξωτερικού, αναγνωρίζονται στην «Κατάσταση συνολικών εσόδων».

Οι συναλλαγματικές διαφορές από τις θυγατρικές του Ομίλου στο εξωτερικό μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πώληση της θυγατρικής. Όσον αφορά τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα νομισματικά στοιχεία που

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στη θυγατρική, αυτές μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την αποπληρωμή τους ή όταν αναμένεται να τακτοποιηθούν.

(ii) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη/ζημιές) που προκύπτουν κατά το διακανονισμό των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που είναι σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει σε κάθε περίοδο αναφοράς και οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από εκείνες που προκύπτουν από τη μετατροπή υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα που αντισταθμίζουν την καθαρή επένδυση σε θυγατρικές εξωτερικού ή τις ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα, οι οποίες μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια.

Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, εκτός από τα μη χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα που αποτιμώνται σε εύλογη αξία και τα οποία μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία που προσδιορίστηκε η εύλογη αξία. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος του κέρδους ή της ζημιάς από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή απευθείας σε αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια, βάσει της κατηγοριοποίησης του μη χρηματικού στοιχείου.

2.2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν κυρίως συμβάσεις ξένου συναλλάγματος (foreign exchange contracts), προθεσμιακές νομισματικές συμβάσεις ("forward currency agreements") και συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων και αγοράς και πώλησης συναλλάγματος - που πωλήθηκαν και αγοράστηκαν ("interest rate & currency options - written and purchased"), καθώς και ανταλλαγές συναλλάγματος και επιτοκίων ("currency and interest rate swaps"). Τα παράγωγα, αναγνωρίζονται αρχικά στον ισολογισμό στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης των συμβολαίων, και ακολούθως επαναμετρώνται στην εύλογη αξία τους. Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα περιλαμβάνονται στο ενεργητικό, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις.

Οι αρχές επιμέτρησης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, περιγράφονται στις σημ. 3.2 και 5.3.

Ενσωματωμένα παράγωγα

Τα ενσωματωμένα παράγωγα είναι στοιχεία υβριδικών συμβολαίων τα οποία περιλαμβάνουν επίσης κύρια συμβόλαια που έχουν ως αποτέλεσμα μερικές από τις ταμειακές ροές αυτών των συνδυασμένων μέσων να μεταβάλλονται παρόμοια με τα απλά παράγωγα.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που εμπεριέχουν ενσωματωμένα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό στην ολότητα τους στην κατάλληλη κατηγορία ταξινόμησης, ακολουθώντας την αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών ροών και επιχειρηματικού μοντέλου των χρηματοοικονομικών μέσων, όπως περιγράφεται στη σημ. 2.2.9.

Αντιθέτως, ορισμένα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε χρηματοοικονομικά στοιχεία του παθητικού, όπως ομόλογα που εκδίδονται από τον Όμιλο, αναγνωρίζονται ως διακριτά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους αξιολογούνται ότι δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου, και το κύριο συμβόλαιο δε λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα αυτά παράγωγα, παρουσιάζονται διακριτά στον ισολογισμό και αναγνωρίζονται παρόμοια με τα απλά παράγωγα, επιμετρώνται στην εύλογη αξία, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Παράγωγα που κατέχονται για σκοπούς λογιστικής αντιστάθμισης

Η χρήση παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων είναι ενσωματωμένη στις δραστηριότητες του Ομίλου και στοχεύει πρωτίστως στην αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων του.

Συνεπώς, ο Όμιλος, στα πλαίσια της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων του, δύναται να πραγματοποιήσει συναλλαγές με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους ώστε να αντισταθμίσει μερικώς ή πλήρως την έκθεση που έχει αναφορικά με τα επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες, τιμές μετοχών και άλλους παράγοντες της αγοράς που δημιουργείται από τις δραστηριότητες του.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι στόχοι της αντιστάθμισης με την χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων περιλαμβάνουν:

- Την μείωση της επιτοκιακής έκθεσης που υπερβαίνει το αποδεκτό επίπεδο ανάληψης κινδύνου που έχει θέσει ο Όμιλος
- Την αποτελεσματική διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου και επίτευξη της βελτιστοποίησης και ομαλοποίησης που προκύπτει από την εξέλιξη του καθαρού περιθωρίου κέρδους και καθαρών εσόδων από τόκους μέσω της παρακολούθησης της εξέλιξης των επιτοκίων και περιθωρίων και της αντιστάθμισης των μεταβολών των επιτοκίων αναφοράς με βάση τα εκάστοτε επιτόκια αναφοράς
- Την μείωση της μεταβλητότητας που προκύπτει από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των παραγώγων που εμπεριέχονται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού
- Την διαχείριση μελλοντικών μεταβλητών ταμειακών ροών
- Την μείωση του συναλλαγματικού ή πληθωριστικού κινδύνου
- Την μείωση της μεταβλητότητας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου που προκύπτει από την μετατροπή μίας καθαρής επένδυσης σε θυγατρική εξωτερικού σε διαφορετικές συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Λογιστική αντιστάθμιση

Ο Όμιλος επέλεξε, ως πολιτική που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9, να συνεχίσει να εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμιση σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, όπως έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (IAS 39 “carve out”). Το 2023, ο Όμιλος παρουσίασε μια νέα στρατηγική διαχείρισης κινδύνου, η οποία είναι η αντιστάθμιση εύλογης αξίας των βασικών καταθέσεων που διακρατούνται στην Ελλάδα και την Κύπρο σε χαρτοφυλάκια λιανικής τραπεζικής και επιχειρηματικό. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος εφάρμοσε για πρώτη φορά τις προβλέψεις του IAS 39 carve-out που επιτρέπουν στις οντότητες να προσδιορίζουν τις βασικές καταθέσεις ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία σε αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, όπως περιγράφεται περαιτέρω στις παρακάτω ενότητες. Σύμφωνα με την έκδοση του IAS 39 carve-out, ορισμένες απαιτήσεις που σχετίζονται με την λογιστική αντιστάθμιση έχουν διαγραφεί, για να διευκολύνουν α) την εφαρμογή της αντιστάθμισης της εύλογης αξίας σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging) για διαρθρωτικές αντισταθμίσεις συμπεριλαμβανομένων και των καταθέσεων όψεως και β) την αξιολόγηση αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης επιτρέποντας την χρήση της μεθόδου «του κατώτερου επιπέδου» (bottom layer approach) για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας του στοιχείου που αντισταθμίζεται ως προς τον επιτοκιακό κίνδυνο.

Για σκοπούς λογιστικής αντιστάθμισης, ο Όμιλος σχηματίζει μια σχέση αντιστάθμισης μεταξύ ενός μέσου αντιστάθμισης ή ενός συνόλου μέσων αντιστάθμισης και ενός σχετικού στοιχείου ή ομάδας στοιχείων που πρόκειται να αντισταθμιστούν. Το μέσο αντιστάθμισης αποτελεί ένα προσδιορισμένο παράγωγο ή σύνολο παραγώγων είτε κάποιο άλλο προσδιορισμένο μη-παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο του ενεργητικού ή χρηματοοικονομική υποχρέωση, του οποίου η εύλογη αξία ή οι ταμειακές ροές εκτιμάται πως συμψηφίζουν τις αλλαγές στην εύλογη αξία ή στις ταμειακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζουν.

Συγκεκριμένα ο Όμιλος προσδιορίζει ορισμένα παράγωγα ως: (α) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου των μεταβολών εύλογης αξίας αναγνωρισθέντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, μεμονωμένα ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου ή των μη αναγνωρισθέντων βέβαιων δεσμεύσεων (αντιστάθμιση εύλογης αξίας), (β) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισθέντα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων ή από πολύ πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές (αντιστάθμιση ταμειακών ροών) ή (γ) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής της αξίας καθαρής επένδυσης σε θυγατρική εξωτερικού που σχετίζεται με τη μετάφραση των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της επένδυσης στο νόμισμα βάσης του Ομίλου (αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης).

Για την εφαρμογή λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων συγκεκριμένα κριτήρια πρέπει να πληρούνται. Συνεπώς, κατά την έναρξη της σχέσης αντιστάθμισης, ο Όμιλος τεκμηριώνει τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το σκοπό και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου που εξυπηρετείται μέσω της σύναψης διάφορων συναλλαγών αντιστάθμισης και την μέθοδο που θα χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης. Επίσης, ο Όμιλος στοιχειοθετεί την εκτίμησή του, κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, για την αποτελεσματικότητα των παραγώγων - που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές αντιστάθμισης - στο να συμψηφίζουν μεταβολές στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζουν και εάν τα πραγματικά αποτελέσματα της κάθε αντιστάθμισης κυμαίνονται μεταξύ 80-125%. Εάν μία σχέση αντιστάθμισης δεν πληροί τα ανωτέρω κριτήρια αποτελεσματικότητας, ο Όμιλος διακόπτει την λογιστική αντιστάθμιση με μελλοντική ισχύ. Ομοίως, όταν το παράγωγο αντιστάθμισης εκπνέει ή πωλείται, διακόπτεται ή εξασκείται, ή όταν ο αντισταθμιστικός προσδιορισμός ανακαλείται, τότε η λογιστική αντιστάθμιση διακόπτεται με μελλοντική ισχύ. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία δεν έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης, για να διαχειριστεί την έκθεσή του κατά κύριο λόγο σε επιτοκιακό και συναλλαγματικό κίνδυνο. Τα παράγωγα αυτά που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης, χρησιμοποιούνται για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Τα προαναφερθέντα παράγωγα έχουν κατηγοριοποιηθεί μαζί με εκείνα που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς.

Επίσης, ο Όμιλος δύναται να καταχωρήσει ομάδες στοιχείων ως στοιχεία αντιστάθμισης, αθροίζοντας αναγνωρισμένα στοιχεία του ενεργητικού ή υποχρεώσεων ή μη αναγνωρισμένες αλλά εξαιρετικά πιθανές συναλλαγές με όμοια χαρακτηριστικά κινδύνου τα οποία μοιράζονται έναν κίνδυνο ο οποίος αντισταθμίζεται. Παρόλο που η συνολική έκθεση μπορεί να διαφέρει για τα μεμονωμένα στοιχεία της ομάδας, ο συγκεκριμένος κίνδυνος που αντισταθμίζεται, είναι εγγενής σε κάθε ένα από τα στοιχεία της ομάδας.

Ο Όμιλος εφάρμοσε τις τροποποιήσεις της πρώτης και δεύτερης Φάσης στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 λόγω της μεταρρύθμισης IBOR, οι οποίες παρείχαν προσωρινές απαλλαγές στις σχέσεις αντιστάθμισης κατά την περίοδο μέχρι την αντικατάσταση των υπαρχόντων επιτοκίων αναφοράς με εναλλακτικά επιτόκια μηδενικού κινδύνου, θεώρησε ότι δεν υπάρχει αλλαγή στις σχέσεις αντιστάθμισης που έχει ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης IBOR και προέβη ακολούθως σε τροποποιήσεις στην επίσημη τεκμηρίωση αυτών των σχέσεων.

Ο Όμιλος εφάρμοσε το πρόγραμμα μετάβασης IBOR στις τρέχουσες θέσεις που κατείχε και που συνδέονταν με τα παραπάνω επιτόκια, κυρίως στα δάνεια και τα παράγωγα και ως εκ τούτου, οι σχετικές απαλλαγές έπαψαν να έχουν εφαρμογή.

ι) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση εύλογης αξίας για να αντισταθμίσει τις εκθέσεις του κυρίως έναντι των μεταβολών της εύλογης αξίας που οφείλονται στον επιτοκιακό, σχετικό με το εφαρμοστέο επιτόκιο αναφοράς καθώς και στον συναλλαγματικό κίνδυνο.

Στοιχεία που αντισταθμίζονται

Τα στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις για λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, όπως :

- επενδυτικοί τίτλοι σταθερού επιτοκίου που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος ή την εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)
- προθεσμιακές καταθέσεις και υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους σταθερού επιτοκίου που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος
- χαρτοφυλάκια δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου και επενδυτικοί τίτλοι που ενσωματώνουν συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων (όπως τίτλοι παραγώγων κατώτατου επιτρεπόμενου επιτοκίου), που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος
- χαρτοφυλάκια τοκοχρεωλυτικών δανείων σταθερού επιτοκίου (αντιστάθμιση σε επίπεδο χαρτοφυλακίου) συμπεριλαμβανομένων ομολόγων για σκοπούς τιτλοποίησης που εκδόθηκαν και διακρατούνται από τον Όμιλο που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος
- χαρτοφυλάκια στοιχείων παθητικού (αντιστάθμιση σε επίπεδο χαρτοφυλακίου) και συγκεκριμένα καταθέσεων όψεως με επιτόκια που έχουν προσδιοριστεί από τον Όμιλο και ανακοινωθεί στην τιμολογιακή του λίστα (τρεχούμενες ή ταμειυτηρίου), οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως υποχρεώσεις μη ευαίσθητες στις εξελίξεις των επιτοκίων, που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος. Συγκεκριμένα, οι καταθέσεις όψεως αποτελούν υποχρεώσεις οι οποίες δεν έχουν συμβατική λήξη και οι πελάτες έχουν την ευελιξία να αποσύρουν οποιαδήποτε στιγμή. Ανεξάρτητα από τους συμβατικούς τους όρους και λόγω της φύσης τους, μέρος των καταθέσεων όψεως, συμπεριφέρεται σαν ένα χαρτοφυλάκιο που αποτελείται από μακράς διάρκειας σταθερού επιτοκίου υποχρεώσεις, λόγω του ότι παραμένουν μη ευαίσθητες στις μετακινήσεις των επιτοκίων. Αυτή η κατηγορία των καταθέσεων όψεως αντιπροσωπεύει τις βασικές (core) καταθέσεις.

Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο «dollar-offset» ώστε να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης της εύλογης αξίας ανά χαρτοφυλάκιο ή ανά σχέση αντιστάθμισης, στην έναρξη της (αξιολόγηση των προοπτικών αντιστάθμισης) και σε συνεχή βάση (αναδρομική αξιολόγηση). Η παραπάνω αποτελεί μια ποσοτική μέθοδο που περιλαμβάνει την σύγκριση της αλλαγής στην εύλογη αξία του μέσου αντιστάθμισης με την αλλαγή στην εύλογη αξία του στοιχείου αντιστάθμισης που οφείλεται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται. Η προαναφερθείσα σύγκριση αντιπροσωπεύει τον δείκτη «dollar-offset» ο οποίος απαιτείται να βρίσκεται εντός του εύρους 80-125% ώστε η αντιστάθμιση να θεωρείται «εξαιρετικά αποτελεσματική».

Ο Όμιλος μπορεί να χρησιμοποιήσει επίσης την «μέθοδο υποθετικού παραγώγου», μία προσέγγιση της μεθόδου «dollar-offset», η οποία εφαρμόζεται κυρίως σε αντισταθμίσεις χαρτοφυλακίων που περιέχουν ενσωματωμένα παράγωγα, όπου ο αντισταθμιζόμενος κίνδυνος σχηματίζεται από υποθετικά παράγωγα, τα οποία αναπαράγουν το εν λόγω ενσωματωμένο παράγωγο. Η εύλογη αξία του υποθετικού παραγώγου χρησιμοποιείται ως ένδειξη της καθαρής παρούσας αξίας των αντισταθμισμένων μελλοντικών ταμειακών

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ρών με τις οποίες πραγματοποιείται σύγκριση της μεταβολής της αξίας του πραγματικού μέσου αντιστάθμισης, ώστε να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα και να επιμετρηθεί η επακόλουθη αναποτελεσματικότητα αντιστάθμισης. Αναποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης δύναται να προκύψει σε περίπτωση πιθανών διαφορών στους κρίσιμους όρους μεταξύ του στοιχείου που αντισταθμίζεται και του μέσου αντιστάθμισης, όπως η ληκτότητα, η συχνότητα που μηδενίζεται το επιτόκιο και οι καμπύλες προεξόφλησης, καθώς και διαφορών μεταξύ των αναμενόμενων και των πραγματικών ταμειακών ροών.

Επιπροσθέτως, στις σχέσεις αντιστάθμισης όπου οι κρίσιμοι όροι του στοιχείου που αντισταθμίζεται, όπως το επιτόκιο, η ληκτότητα και η συχνότητα αποπληρωμής, συμπίπτουν με τους αντίστοιχους του μέσου αντιστάθμισης, τεκμαίρεται ότι εκ κατασκευής της σχέσης αντιστάθμισης η αποτελεσματικότητά της αναμένεται να είναι εξαιρετικά αποτελεσματική.

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τις ακόλουθες πηγές αναποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης:

- Διαφορές στη συχνότητα επανατιμολόγησης του επιτοκίου μεταξύ των στοιχείων που αντισταθμίζονται και των μέσων αντιστάθμισης,
- Η χρήση διαφορετικών καμπυλών προεξόφλησης στην προεξόφληση των στοιχείων που αντισταθμίζονται και των μέσων αντιστάθμισης,

Αναπροσαρμογές της αντιστάθμισης εύλογης αξίας και παύση της λογιστικής αντιστάθμισης

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών», όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των στοιχείων που αντισταθμίζονται, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται (αναπροσαρμογές αντιστάθμισης εύλογης αξίας). Οι προαναφερθείσες αναπροσαρμογές στα στοιχεία που αντισταθμίζονται επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος και αναγνωρίζονται ως μέρος της λογιστικής αξίας στον ισολογισμό, με εξαίρεση τις αναπροσαρμογές στα χαρτοφυλάκια στοιχείων σταθερού επιτοκίου στα πλαίσια αντιστάθμισης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging) (βλ. παρακάτω).

Ο Όμιλος παύει τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων με μελλοντική εφαρμογή σε περίπτωση που το μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί, διακοπεί ή ασκηθεί, η σχέση αντιστάθμισης δεν πληροί εφεξής τα κριτήρια εφαρμογής της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων, ή όταν ανακαλείται η αντισταθμιστική σχέση. Σε αυτές τις περιπτώσεις, κάθε αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας του στοιχείου που αντισταθμίζεται για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, αποσβένεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «καθαρά έσοδα από τόκους» κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Η απόσβεση ξεκινάει όχι αργότερα από την στιγμή που το στοιχείο που αντισταθμίζεται σταματήσει να αναπροσαρμόζεται λόγω των αλλαγών στην εύλογη αξία του που οφείλονται στον αντισταθμισμένο κίνδυνο. Εάν το στοιχείο που αντισταθμίζεται αποαναγνωριστεί, το αναπόσβεστο ποσό της αναπροσαρμογής της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging)

Σχετικά με την αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, ακολουθείται μία δυναμική στρατηγική αντιστάθμισης σύμφωνα με την οποία ο Όμιλος εκουσίως ορίζει και αποπροσδιορίζει την σχέση αντιστάθμισης σε μηνιαία βάση.

Για τα χαρτοφυλάκια στοιχείων ενεργητικού, ο Όμιλος καθορίζει το ποσό που πρέπει να αντισταθμιστεί μέσω της εύρεσης χαρτοφυλακίων ομοειδών στοιχείων ενεργητικού σταθερού επιτοκίου βασιζόμενος στα συμβατικά επιτόκια, στην λήξη και άλλα χαρακτηριστικά κινδύνου. Τα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στα χαρτοφυλάκια κατανέμονται σε περιόδους επανατιμολόγησης με βάση τις ημερομηνίες επανατιμολόγησης/λήξης ή πληρωμής τόκου και με τις αντίστοιχες παραδοχές όσον αφορά τις αναμενόμενες σχετικές προπληρωμές/αποπληρωμές κεφαλαίου. Τα μέσα αντιστάθμισης αφορούν ομάδες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων που προσομοιάζουν στο σύνολο τους τον τρόπο απόσβεσης των στοιχείων του ενεργητικού και ορίζονται σύμφωνα με την εκάστοτε ενδεδειγμένη περίοδο επανατιμολόγησης. Σε συνέχεια του επιμερισμού σε «χρονικές κατηγορίες», προσδιορίζεται το καθοριζόμενο ονομαστικό ποσό και το επακόλουθο ποσοστό του χαρτοφυλακίου που αντισταθμίζεται (δείκτης αντιστάθμισης) για κάθε χρονική κατηγορία.

Για τα χαρτοφυλάκια των βασικών καταθέσεων, ο Όμιλος καθορίζει τα συγκεντρωτικά υπόλοιπα και τα επιμερίζει σε χρονικές κατηγορίες εφαρμόζοντας προσέγγιση που προκύπτει μέσω μοντέλων και βασίζεται σε εποπτικά πρότυπα. Συγκεκριμένα, το χαρτοφυλάκιο των βασικών καταθέσεων το οποίο αντισταθμίζεται προσδιορίζεται από ένα εσωτερικό μοντέλο συμπεριφοράς το οποίο αξιοποιεί διάφορες παραδοχές που αφορούν στην συμπεριφορά και εξέλιξη των υπολοίπων των καταθέσεων όψεως, οι οποίες αξιολογούνται, παρακολουθούνται και καταγράφονται σύμφωνα με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου. Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει τον επιμερισμό των καταθέσεων όψεως σε υπο-κατηγορίες βάσει της φύσης τους, δηλ. χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής και επιχειρηματικό, της ανάλυσης της ιδιάζουσας συμπεριφοράς ανά χαρτοφυλάκιο, της

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ευαισθησίας στην εξέλιξη των επιτοκίων και του μοτίβου ανάληψης των καταθέσεων και αναμενόμενο προφίλ ληκτότητας το οποίο αναλύεται σε χρονικές κατηγορίες με μέγιστη περίοδο των δέκα ετών. Επιπρόσθετα, το μοντέλο πραγματοποιεί έλεγχο για την επάρκεια των καταθέσεων για κάθε χρονική κατηγορία έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι υπάρχει επάρκεια στο αποσβεσμένο κεφάλαιο των καταθέσεων που αντισταθμίζεται σε σύγκριση με το κεφάλαιο των μέσων αντιστάθμισης έτσι ώστε το δεύτερο να μην υπερβαίνει το πρώτο (overhedge).

Έναντι αυτής της έκθεσης στον επιτοκιακό κίνδυνο, ο Όμιλος χρησιμοποιεί σαν μέσα αντιστάθμισης ομάδες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων με λήξη μέχρι τα δέκα χρόνια τα οποία λαμβάνουν σταθερό επιτόκιο και πληρώνουν κυμαινόμενο επιτόκιο βάσει του επιτοκίου αναφοράς που αντισταθμίζεται. Οι ομάδες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων εναλλάσσονται έτσι ώστε να καλύπτουν διαφορετικές χρονικές περιόδους αναπαράγοντας την εκτιμώμενη απόσβεση κεφαλαίου των αντισταθμιζόμενων βασικών καταθέσεων για κάθε χρονική κατηγορία. Επιπρόσθετα, ο όγκος τους επανεκτιμάται σε μηνιαία βάση. Μετά τον επιμερισμό σε χρονικές κατηγορίες, ο Όμιλος καθορίζει το κεφάλαιο που προσδιορίζεται για αντιστάθμιση και το ποσοστό του χαρτοφυλακίου που αντισταθμίζεται (ποσοστό αντιστάθμισης) για κάθε χρονική κατηγορία.

Για σκοπούς αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης, η μέθοδος «dollar-offset» εφαρμόζεται επίσης στην αντιστάθμιση σε επίπεδο χαρτοφυλακίου έναντι του επιτοκιακού κινδύνου και η αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης επιμετρώνται σε μηνιαία βάση. Στην επιμέτρηση της αναμενόμενης μελλοντικής αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης (prospective effectiveness), η παραπάνω μέθοδος αφορά την σύγκριση της ευαισθησίας της εύλογης αξίας σε αλλαγή κατά 1 μονάδα βάσης (bp) στα επιτόκια (Dollar Value of a basis point- DV01), μεταξύ των στοιχείων που αντισταθμίζονται και των μέσων αντιστάθμισης. Ένας συμψηφισμός του DV01, ανάμεσα στο εύρος 80% -125% αποδεικνύει πως η σχέση αναμένεται να είναι εξαιρετικά αποτελεσματική. Η επιμέτρηση της αναδρομικής αποτελεσματικότητας (retrospective effectiveness) επιμετρώνται μέσω της σύγκρισης των αλλαγών της εύλογης αξίας στο καθορισμένο μέρος του χαρτοφυλακίου των στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού, οι οποίες οφείλονται στον αντισταθμισμένο κίνδυνο, και εκτιμώνται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ρών προεξοφλημένες βάσει του κατάλληλου επιτοκίου αναφοράς κατά την ημερομηνία έναρξης της αντιστάθμισης και ημερομηνία αναφοράς, έναντι των αλλαγών της εύλογης αξίας των παραγώγων, ώστε να βεβαιωθεί ότι το αποτέλεσμα της σύγκρισης αυτής είναι ανάμεσα στο εύρος 80% -125%.

Οι αναπροσαρμογές που σχετίζονται με την αντιστάθμιση της εύλογης αξίας δεν επηρεάζουν την λογιστική αξία των στοιχείων που αντισταθμίζονται, αλλά παρουσιάζονται σε διακριτή γραμμή σαν μέρος των γραμμών ισολογισμού «Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες» και «υποχρεώσεις σε πελάτες», αντίστοιχα. Λαμβάνοντας υπόψιν πως η διαδικασία ορισμού/αποπροσδιορισμού για την αντιστάθμιση έναντι του επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου πραγματοποιείται σε μηνιαία βάση, η απόσβεση των σχετικών αναπροσαρμογών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στην γραμμή «αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» και ξεκινάει τον μήνα που πραγματοποιήθηκαν με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης βάσει της λήξης της χρονικής περιόδου που έχει οριστεί.

Επιπροσθέτως, η διαχείριση της ομάδας των μέσων αντιστάθμισης πραγματοποιείται με δυναμικό τρόπο και συνεπώς όταν προστίθενται νέα παράγωγα στην ομάδα των μέσων αντιστάθμισης, συμπεριλαμβάνονται στην αξιολόγηση αποτελεσματικότητας της αμέσως επόμενης περιόδου. Επομένως, η αλλαγή της εύλογης αξίας του νέου παραγώγου τον μήνα που ξεκίνησε η αντιστάθμιση, επηρεάζει τα αποτελέσματα. Αντίστοιχα, όταν αποπροσδιορίζονται υπάρχουσες συμβάσεις παραγώγων ανταλλαγής, ώστε να βελτιωθεί η σχετική αποτελεσματικότητα αντιστάθμισης, είτε λόγω ρευστοποίησης του μέσου, οι αντίστοιχες μεταβολές στην εύλογη αξία τους από την ημερομηνία του αποπροσδιορισμού ή της ρευστοποίησης τους μέχρι την επόμενη ημερομηνία επαναπροσδιορισμού αντιστάθμισης κινδύνου, επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ρών

Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση ταμειακών ρών ώστε να αντισταθμίσει την έκθεση στην μεταβλητότητα των ταμειακών ρών που οφείλεται κυρίως στον επιτοκιακό και συναλλαγματικό κίνδυνο που συνδέεται με ένα αναγνωρισμένο στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρεώσεων ή με μια πολύ πιθανή προσδοκώμενη συναλλαγή.

Τα στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις για αντιστάθμιση ταμειακών ρών περιλαμβάνουν αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων όπως καταθέσεις κυμαινόμενου επιτοκίου ή δάνεια που επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος, υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους κυμαινόμενου επιτοκίου και δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου σε ξένο νόμισμα. Ο κίνδυνος επιτοκίου αναφορικά με το κατάλληλο επιτόκιο αναφοράς μπορεί να αντισταθμιστεί χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος μπορεί να αντισταθμιστεί χρησιμοποιώντας προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος και συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Επιπροσθέτως, η αντιστάθμιση ταμειακών ροών χρησιμοποιείται για πολύ πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές, όπως οι προσδοκώμενες μελλοντικές ανανεώσεις των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων ή συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων που επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος. Συγκεκριμένα, οι μελλοντικές πληρωμές κυμαινόμενου τόκου μια σειράς από προσδοκώμενες ανανεώσεις αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων αντισταθμίζονται ως σύνολο όσον αφορά τις αλλαγές στα επιτόκια αναφοράς, εξαλείφοντας την μεταβλητότητα των ταμειακών ροών. Επιπλέον, η αντιστάθμιση ταμειακών ροών εφαρμόζεται για την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου από πιθανές προβλεπόμενες πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή τον διακανονισμό των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα.

Εάν το στοιχείο που αντισταθμίζεται έχει καταχωρηθεί ως μελλοντική συναλλαγή, ο Όμιλος αξιολογεί και επιβεβαιώνει ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα αυτή η συναλλαγή να πραγματοποιηθεί.

Προκειμένου να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των αντισταθμίσεων ταμειακών ροών του επιτοκιακού κινδύνου, ο Όμιλος χρησιμοποιεί την τεχνική ανάλυσης παλινδρόμησης που επιδεικνύει εάν υπάρχει υψηλή συσχέτιση, ιστορικά και προσδοκώμενη μεταξύ του επιτοκιακού κινδύνου του στοιχείου που έχει προσδιοριστεί για αντιστάθμιση και του επιτοκιακού κινδύνου του μέσου αντιστάθμισης. Σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των αντισταθμίσεων ταμειακών ροών του συναλλαγματικού κινδύνου, ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο «dollar-offset», όπως περιγράφεται στην ενότητα (i) παραπάνω.

Η αποτελεσματική αναλογία της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται και πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστούν ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα λουπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ η μη αποτελεσματική αναλογία, αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών.

Ποσά που έχουν συσσωρευτεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημιά (π.χ. όταν πραγματοποιείται η προβλεπόμενη πώληση του στοιχείου που αντισταθμίζεται).

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήγει ή πωλείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη παραμένουν στα ίδια κεφάλαια μέχρι οι ταμιακές ροές που αντισταθμίζονται να επηρεάσουν την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημιά που είχε καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(iii) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης για να αντισταθμίσει τις εκθέσεις στη μεταβλητότητα της αξίας μιας καθαρής επένδυσης σε εταιρείες εξωτερικού συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών στοιχείων που σχηματίζουν μέρος της καθαρής επένδυσης, όπως ξένες θυγατρικές, συγγενείς εταιρείες και λοιπές επιχειρήσεις του εξωτερικού, ως επακόλουθο της μετατροπής της λογιστικής αξίας της επένδυσης στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

Οποιοσδήποτε συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή παραμένουν στα λουπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση έως ότου η καθαρή επένδυση πωληθεί ή ρευστοποιηθεί οπότε και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η συναλλαγματική έκθεση σε ξένο νόμισμα που δημιουργείται από τις μεταβολές των τρεχουσών ισοτιμιών μεταξύ του λειτουργικού νομίσματος της καθαρής επένδυσης εταιρείας του εξωτερικού και του νομίσματος παρουσίασης του Ομίλου, μπορεί να αντισταθμιστεί χρησιμοποιώντας, προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος και ανταλλαγής συναλλάγματος και ισοδύναμων μέσων, όπως επίσης και μέσω χρηματικών διαθεσίμων.

Η αποτελεσματικότητα των αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης αξιολογείται με την μέθοδο «Dollar-Offset» όπως περιγράφεται παραπάνω για τις αντισταθμίσεις καθαρής αξίας.

Οι αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού, λογίζεται με τρόπο παρόμοιο με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, δηλαδή, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στο μέσο αντιστάθμισης σχετικά με την αποτελεσματική αναλογία της αντιστάθμισης, αναγνωρίζεται στα λουπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ το κέρδος ή η ζημιά σχετικά με τη μη αποτελεσματική αναλογία, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πώληση της θυγατρικής εξωτερικού σαν μέρος του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση.

(iv) Παράγωγα τα οποία δεν έχουν καταχωρηθεί ως μέσα αντιστάθμισης για σκοπούς λογιστικής αντιστάθμισης

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία πραγματοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς ή ως μέσα οικονομικής αντιστάθμισης περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων ή καθαρής θέσης, σύμφωνα με τους στόχους αντιστάθμισης του Ομίλου και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνου, τα οποία ενδέχεται να μην πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι εύλογες αξίες παραγώγων μέσων που διακρατούνται για εμπορικούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων αυτών που διακρατούνται για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης, καθώς και αυτών που αφορούν λογιστική αντιστάθμιση, παρουσιάζονται στη σημ. 19.

2.2.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν και μόνον όταν, ο Όμιλος έχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών, και παράλληλα προτίθεται είτε να προβεί σε διακανονισμό του καθαρού υπολοίπου, είτε να εισπράξει το ποσό της απαίτησης του περιουσιακού στοιχείου εξοφλώντας ταυτόχρονα την υποχρέωση.

2.2.5 Κατάσταση αποτελεσμάτων

(i) Έσοδα και έξοδα από τόκους

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματικό είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου ή, σε μικρότερη περίοδο όπου κρίνεται κατάλληλο, στην λογιστική αξία προ απομείωσης ή στη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων αντίστοιχα. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, εκτός των αγορασμένων ή κατά την αρχική τους αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (POCI), ο Όμιλος υπολογίζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου εξαιρώντας τις αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν χαρακτηριστεί ως POCI ο Όμιλος υπολογίζει εκείνο το προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο (credit-adjusted EIR) το οποίο κατά την αρχική αναγνώριση, προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εισροές ή εκροές (συμπεριλαμβανομένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών) στην εύλογη αξία του στοιχείου του ενεργητικού που έχει χαρακτηριστεί ως POCI.

Το αποσβέσιμο κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων είναι το ποσό στο οποίο επιμετρώνται κατά την αρχική αναγνώριση, αφαιρώντας αποπληρωμές κεφαλαίου, προσθέτοντας ή αφαιρώντας σωρευμένες αποσβέσεις που έχουν υπολογιστεί με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (όπως περιγράφεται παραπάνω) και για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αφαιρώντας τις προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η λογιστική αξία προ απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ισούται με το αποσβέσιμο κόστος του προ απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

Ο υπολογισμός του πραγματικού επιτοκίου περιλαμβάνει τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγών, και άλλες επαυξήσεις ή εκπτώσεις. Το κόστος συναλλαγών περιλαμβάνει επιπλέον έξοδα τα οποία συνδέονται άμεσα με την απόκτηση ή έκδοση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης.

Ο Όμιλος υπολογίζει τα έσοδα και έξοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου στην προ απομείωσης λογιστική αξία των μη απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (ανοίγματα σε Στάδιο 1 και 2) και αντίστοιχα στο αποσβέσιμο κόστος των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο Στάδιο 3, ο Όμιλος υπολογίζει τα έσοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR) επί του αποσβέσιμου κόστους των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού προσαρμοσμένο με τις προβλέψεις των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Εάν το στοιχείο του ενεργητικού σταματήσει να θεωρείται πιστωτικά απομειωμένης αξίας, το EIR εφαρμόζεται εκ νέου στην προ προβλέψεων λογιστική αξία, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν χαρακτηριστεί ως POCI, για τα οποία τα έσοδα από τόκους δεν υπολογίζονται εκ νέου με βάση την προ απομείωσης λογιστική αξία.

Για τα χρηματοοικονομικά μέσα που συνδέονται με δείκτη πληθωρισμού ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδα και έξοδα από τόκους αναπροσαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate - EIR), σε κάθε περίοδο αναφοράς, λόγω της αλλαγής των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών με την ενσωμάτωση της μεταβολής των προσδοκιών αναφορικά με τον πληθωρισμό

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

κατά τη διάρκεια αυτών των χρηματοοικονομικών μέσων. Το αναπροσαρμοσμένο πραγματικό επιτόκιο εφαρμόζεται ώστε να υπολογιστεί ή νέα προ απομείωσης λογιστική αξία σε κάθε περίοδο αναφοράς.

Οι αλλαγές της βάσης πάνω στην οποία υπολογίζονται οι ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου, που επιφέρει η μεταρρύθμιση IBOR, λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως οι αλλαγές του πραγματικού επιτοκίου (EIR).

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους παρουσιάζονται ξεχωριστά στη κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα στα καθαρά έσοδα από τόκους.

(ii) Αμοιβές και προμήθειες

Οι αμοιβές και προμήθειες που εισπράττονται ή καταβάλλονται και οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης περιλαμβάνονται στο πραγματικό επιτόκιο.

Τα λοιπά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, όπως η εξυπηρέτηση λογαριασμών και οι αμοιβές διαχείρισης χαρτοφυλακίων (περιλαμβανομένων και αμοιβών βάσει απόδοσης) αναγνωρίζονται στην πάροδο του χρόνου καθώς οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται στον πελάτη, στον βαθμό που θεωρείται πολύ πιθανό ότι δεν θα προκύψει σημαντικός αντιλογισμός του ποσού του εσόδου που αναγνωρίστηκε. Οι αμοιβές που προκύπτουν από συναλλαγές όπως αγοραπωλησίες συναλλάγματος, εισαγωγές/εξαγωγές, εμβάσματα, τραπεζικά έξοδα και χρηματιστηριακές δραστηριότητες, αναγνωρίζονται κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή που διενεργούνται οι εν λόγω συναλλαγές. Τα λοιπά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες αφορούν κυρίως αμοιβές από συναλλαγές και υπηρεσίες, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδα καθώς λαμβάνονται οι σχετικές υπηρεσίες.

Στην περίπτωση σύμβασης με πελάτη που έχει ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, το οποίο ενδέχεται να εμπίπτει μερικώς στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 και μερικώς στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15, ο Όμιλος εφαρμόζει πρώτα το ΔΠΧΑ 9 για να διαχωρίσει και να επιμετρήσει το μέρος της σύμβασης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 και ακολούθως εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 15 στο εναπομένον μέρος.

2.2.6 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και επενδύσεις σε ακίνητα

(i) Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση του παγίου. Έξοδα μεταγενέστερα της ημερομηνίας κτήσης ενσωματώνονται στο κόστος του παγίου, μόνο όταν ο Όμιλος είναι πιθανό να έχει οικονομικά οφέλη στο μέλλον και είναι δυνατή η αξιόπιστη μέτρηση της αξίας του παγίου. Όταν προκύπτουν έξοδα επισκευών και συντήρησης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης βάσει της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων, προκειμένου να μειωθεί το κόστος κτήσης των παγίων στην τελική υπολειπόμενη αξία τους ως ακολούθως:

- Γήπεδα: μηδενική απόσβεση
- Κτίρια: 40-50 έτη και μέχρι 70 έτη (για συγκεκριμένα ακίνητα στρατηγικού χαρακτήρα, τα οποία κατασκευάστηκαν ή ανακαινίστηκαν σε μεγάλο βαθμό εφαρμόζοντας βέλτιστες πρακτικές των αιφόρων κατασκευών και ανακαινίσεων και με βάση σχεδιασμό και υλικά που παρέχουν ανθεκτικότητα.
- Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων: κατά τη διάρκεια του συμβολαίου εκμίσθωσης ή της ωφέλιμης ζωής του παγίου εάν είναι μικρότερη
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και τα σχετικά ενσωματωμένα λογισμικά προγράμματα: 4-10 έτη
- Λοιπά έπιπλα και εξοπλισμός: 4-20 έτη, και
- Οχήματα: 5-7 έτη

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(ii) Επενδύσεις σε ακίνητα

Ακίνητα τα οποία διακρατούνται για μακροχρόνιες αποδόσεις ενοικίων ή/και για ανατίμηση κεφαλαίου και δε χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών άμεσων εξόδων κτήσης και στη συνέχεια σε εύλογη αξία, με τις μεταβολές της εύλογης αξίας να καταχωρούνται στη γραμμή της κατάστασης αποτελεσμάτων «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)».

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία του ακινήτου μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που σχετίζονται με το εν λόγω ακίνητο, θα εισρεύσουν στον Όμιλο και ότι τα σχετικά κόστη μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τέτοιου είδους δαπάνες περιλαμβάνουν βελτιώσεις που προσαυξάνουν την αξία του περιουσιακού στοιχείου και την μελλοντική του προοπτική να αποφέρει έσοδα καθώς και το κόστος συμμόρφωσης με περιβαλλοντικές ή άλλες νομικές απαιτήσεις. Τα έξοδα επισκευών και συντηρήσεων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Ενδεχόμενο κέρδος ή ζημιά από την πώληση (υπολογιζόμενο ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος πώλησεως και της λογιστικής αξίας του ακινήτου) αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν μια επένδυση σε ακίνητο μεταβληθεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενο πάγιο, τότε αναταξινομείται στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και η εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης ορίζεται ως το κόστος κτήσης του, για λογιστικούς σκοπούς. Εάν ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο αναταξινομηθεί από τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία στις επενδύσεις σε ακίνητα, λόγω αλλαγής στη χρήση του, όποια ζημιά από αποτίμηση προκύψει μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς του, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ενώ όποιο κέρδος από αποτίμηση προκύψει, τότε το κέρδος αυτό αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο βαθμό που αντιλογίζει μια προγενέστερη ζημιά απομείωσης, ενώ τυχόν υπόλοιπο κέρδους αναγνωρίζεται στα Λοιπά Αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση αυξάνοντας το αποθεματικό αναπροσαρμογής στα Ίδια Κεφάλαια.

Αν ένα ανακτηθέν ακίνητο ταξινομηθεί στις επενδύσεις σε ακίνητα, τυχόν προκύπτουσα διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του ακινήτου, κατά την ημερομηνία ταξινόμησης, και της λογιστικής του αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Μεταφορές μεταξύ των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων, των ανακτηθέντων ακινήτων και των επενδύσεων σε ακίνητα μπορεί να πραγματοποιηθούν όταν υπάρχει αλλαγή στο σκοπό της χρήσης των στοιχείων αυτών. Επιπρόσθετα, οι «επενδύσεις σε ακίνητα» μπορεί να μεταφερθούν στη κατηγορία «μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση» στη περίπτωση κατά την οποία πληρούνται οι προϋποθέσεις που περιγράφονται στη σημ. 2.2.25.

2.2.7 Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

(i) Υπεραξία

Η υπεραξία που προκύπτει από συνενώσεις εταιρειών, περιλαμβάνεται στα «άυλα πάγια στοιχεία» και λογίζεται στο κόστος μετά την αφαίρεση συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης.

Η υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά συγγενών και από κοινού ελεγχόμενων επιχειρήσεων δεν γνωστοποιείται ούτε ελέγχεται ξεχωριστά για απομείωση, αλλά περιλαμβάνεται στις «συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες» και στις «συμμετοχές σε από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες».

(ii) Λογισμικά προγράμματα

Το κόστος που σχετίζεται με τη συντήρηση υφιστάμενων λογισμικών προγραμμάτων, αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν προκύπτει. Το κόστος που σχετίζεται με την ανάπτυξη αναγνωρίσιμων λογισμικών προγραμμάτων που ελέγχονται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται ως άυλο πάγιο στοιχείο όταν αναμένεται ότι τα στοιχεία αυτά θα επιφέρουν οφέλη τα οποία μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα. Τα λογισμικά προγράμματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί από τον Όμιλο αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο σε 4 έτη εκτός των κύριων λειτουργικών συστημάτων όπου η ωφέλιμη ζωή τους μπορεί να παραταθεί μέχρι τα 20 έτη.

(iii) Λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι πάγια στοιχεία που είναι διαχωρίσιμα ή προκύπτουν από συμβατικά ή άλλα νομικά δικαιώματα και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει άυλα πάγια στοιχεία που αποκτώνται από εξαγορές και συγχωνεύσεις εταιρειών.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν ωφέλιμη ζωή αορίστου διάρκειας δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται ετησίως για απομείωση.

2.2.8 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

(i) Υπεραξία

Η υπεραξία ελέγχεται για απομείωση σε ετήσια βάση ή συχνότερα, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει προκύψει απομείωση. Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη εξωτερική πληροφόρηση, όπως δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, συνεχή ύφεση στις χρηματοοικονομικές αγορές, αστάθεια στις αγορές και μεταβολές στα επίπεδα του κινδύνου αγοράς και του συναλλαγματικού κινδύνου, μια μη αναμενόμενη πτώση στην εμπορική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή περιπτώσεις όπου η αγοραία αξία κεφαλαιοποίησης είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας της καθαρής θέσης, μαζί με μια επιδείνωση σε εσωτερικούς δείκτες απόδοσης, προκειμένου να αξιολογήσει αν υπάρχει κάποια ένδειξη απομείωσης.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία που αποκτήθηκε σε μια συνένωση επιχειρήσεων κατανέμεται σε εκείνες τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να έχουν οφέλη από τις συνέργειες της συνένωσης επιχειρήσεων. Ο Όμιλος παρακολουθεί την υπεραξία είτε σε επίπεδο ξεχωριστής νομικής οντότητας είτε ομάδας νομικών οντοτήτων σύμφωνα με την εσωτερική παρακολούθηση των επιχειρηματικών τομέων.

Το μοντέλο ελέγχου απομείωσης που χρησιμοποιεί ο Όμιλος συγκρίνει τη λογιστική αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδας μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών με το ανακτήσιμο ποσό τους. Η λογιστική αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών βασίζεται στα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της μονάδας. Το ανακτήσιμο ποσό καθορίζεται με βάση την αξία λόγω χρήσης (value-in-use), η οποία είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδα μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρων που αντιπροσωπεύει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς σχετικά με την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που είναι συναφείς με το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και τις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Ζημιά απομείωσης προκύπτει αν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του και αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης δεν αντισταθμίζονται μεταγενέστερα. Ο υπολογισμός των κερδών και των ζημιών από την πώληση μιας εταιρείας περιλαμβάνει και τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην εταιρεία που πωλείται.

Η υπεραξία που προκύπτει σε μια συνένωση εταιρειών δεν ελέγχεται για απομείωση κατά την περίοδο του ενός έτους από την ημερομηνία εξαγοράς που προβλέπεται για την ολοκλήρωση της λογιστικοποίησης με τη μέθοδο της εξαγοράς και τον επιμερισμό της υπεραξίας, εκτός και αν έχει προκύψει κάποιο γεγονός το οποίο υποδεικνύει ότι η αποκτηθείσα υπεραξία ενδέχεται να έχει απομειωθεί, ακόμα και εάν η διαδικασία επιμερισμού δεν έχει ολοκληρωθεί.

(ii) Λοιπά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, περιλαμβανομένων των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων και των λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων, ελέγχονται για ενδείξεις απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές πηγές πληροφοριών, όπως μία σημαντική μείωση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου και στοιχεία ότι η οικονομική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου είναι ή θα είναι χειρότερη από την αναμενόμενη. Όταν κάποια γεγονότα ή μεταβολές σε συνθήκες υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη, αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο ανάμεσα στην εύλογη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου μείον το κόστος πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης του. Για σκοπούς εκτίμησης της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα χαμηλότερα επίπεδα όπου μπορούν να προσδιοριστούν ξεχωριστές ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, εκτός της υπεραξίας, για τα οποία έχει αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης σε προηγούμενες περιόδους, εξετάζονται για πιθανό αντιλογισμό της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Οι ζημιές απομείωσης που προκύπτουν από τις συγγενείς εταιρείες και τις κοινοπραξίες του Ομίλου υπολογίζονται σύμφωνα με την παρούσα λογιστική πολιτική.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2.2.9 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού – Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου διαχείρισης αυτών των στοιχείων και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Κατά συνέπεια, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται κατά την αρχική αναγνώριση τους σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες επιμέτρησης: αποσβέσιμο κόστος, εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση ή εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, την ημερομηνία δηλαδή κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο ενεργητικού. Τα δάνεια που προέρχονται από τον Όμιλο αναγνωρίζονται τη στιγμή της εκταμίευσης.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος ("AC")

Ο Όμιλος κατατάσσει και επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο αποσβέσιμο κόστος μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις και επιπλέον δεν προσδιορίζεται ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

(α) το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (επιχειρηματικό μοντέλο "hold-to-collect" - HTC) και

(β) βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία του ενεργητικού αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον/μείον των άμεσων και πρόσθετων εξόδων συναλλαγής και εισπραχθέντων προμηθειών που μπορούν να καταλογιστούν στην αγορά αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR), (όπως περιγράφεται στην σημείωση 2.2.5).

Τα έσοδα από τόκους, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την παύση αναγνώρισης και οι μεταβολές στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από στοιχεία του ενεργητικού ταξινομημένα στο αποσβέσιμο κόστος, περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στη εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση ("FVOCI")

Ο Όμιλος ταξινομεί και αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις και επιπλέον δεν προσδιορίζεται ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

(α) Το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού διακρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (επιχειρηματικό μοντέλο "hold-to-collect-and-sell"— HTC&S) και

(β) Βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που πληρούν αυτά τα κριτήρια είναι χρεωστικά μέσα και επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, πλέον/μείον των άμεσων και πρόσθετων εξόδων συναλλαγής που μπορούν να καταλογιστούν στην αγορά αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρεωστικά μέσα εύλογης αξίας μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, εκτός από τα έσοδα από τόκους, τα συναφή κέρδη ή ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές και τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές που είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων, όταν το χρεωστικό μέσο παύει να αναγνωρίζεται.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση

Ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα συμμετοχικό τίτλο ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση. Αυτός ο χαρακτηρισμός, εάν επιλεγεί, γίνεται κατά την αρχική αναγνώριση και ανά τίτλο. Τα κέρδη και οι ζημιές από αυτά τα μέσα, περιλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται, καταχωρούνται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και δεν επαναταξινομούνται στη συνέχεια στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα μερίσματα που εισπράττονται καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ("FVTPL")

Ο Όμιλος ταξινομεί και επιμετρά όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που δεν ταξινομούνται σε αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων με τις αλλαγές στην εύλογη αξία να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν έχουν καταχωρηθεί ως μέσα αντιστάθμισης, όπου στην περίπτωση αυτή οι απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 για την λογιστική αντιστάθμιση ισχύουν (όπως περιγράφεται στην σημείωση 2.2.3).

Επιπλέον, ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού που πληροί τους ανωτέρω όρους για να ταξινομηθεί σε αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, μπορεί να οριστεί από τον Όμιλο ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση, εάν με τον τρόπο αυτό εξαλείφεται ή μειώνεται σημαντικά μια λογιστική ανακολουθία που θα ανέκυπτε σε διαφορετική περίπτωση.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε FVTPL αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και τυχόν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν λόγω μεταβολών στην εύλογη αξία περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου και συμβατικών χαρακτηριστικών

Η αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος διαχειρίζεται μια ομάδα στοιχείων του ενεργητικού για να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Δηλαδή, αν ο σκοπός του Ομίλου είναι μόνο να εισπράξει συμβατικές ταμειακές ροές από τα στοιχεία του ενεργητικού, να πραγματοποιήσει ταμειακές ροές από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού ή να εισπράξει συμβατικές ταμειακές ροές καθώς και ταμειακές ροές από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού. Επιπρόσθετα, το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζεται μετά την συγκέντρωση των στοιχείων του ενεργητικού σε ομάδες (επιχειρηματικές γραμμές), η διαχείριση των οποίων γίνεται με παρόμοιο τρόπο, αντί για τον καθορισμό σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου.

Ο καθορισμός του επιχειρηματικού μοντέλου πραγματοποιείται από τα βασικά μέλη της Διοίκησης σύμφωνα με το λειτουργικό μοντέλο του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο διαχείρισης των στοιχείων του ενεργητικού για τη δημιουργία ταμειακών ροών, τους στόχους και τον τρόπο παρακολούθησης και απεικόνισης της απόδοσης κάθε χαρτοφυλακίου και οποιαδήποτε διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με το ιστορικό πωλήσεων και της στρατηγικής μελλοντικών πωλήσεων, όπου είναι εφαρμόσιμο.

Κατά συνέπεια, κατά την ανωτέρω αξιολόγηση, ο Όμιλος εξετάζει ορισμένους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που συνδέονται με την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου και του τρόπου αξιολόγησης και διαχείρισης αυτών των κινδύνων, της σχετικής αποζημίωσης προσωπικού και της συχνότητας, του όγκου και των λόγων για τις πωλήσεις του παρελθόντος, καθώς και τις προσδοκίες για τις μελλοντικές πωλήσεις.

Τύποι επιχειρηματικών μοντέλων

Τα επιχειρηματικά μοντέλα του Ομίλου εμπίπτουν σε τρεις κατηγορίες, οι οποίες είναι ενδεικτικές των βασικών στρατηγικών που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία κερδών.

Το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης για είσπραξη (HTC) έχει ως στόχο τη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που ταξινομούνται σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο περιλαμβάνουν επενδυτικούς τίτλους, δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβανομένων και εκδιδόμενων τίτλων ομολόγων για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο και ενοποιούνται στον ισολογισμό του, και επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος. Οι πωλήσεις σε αυτό το μοντέλο παρακολουθούνται ανά τύπο χρηματοοικονομικού στοιχείου και μπορούν να πραγματοποιηθούν για λόγους που δεν είναι συμβατοί με το εν λόγω επιχειρηματικό μοντέλο. Ειδικότερα, πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που σχετίζονται με την αύξηση του πιστωτικού κινδύνου καθώς και πωλήσεις που

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

γίνονται κοντά στη λήξη του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρούνται συμβατές με το σκοπό διακράτησης για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ανεξάρτητα από τη συχνότητα και την αξία τους. Πωλήσεις που πραγματοποιούνται για άλλους λόγους δύναται να θεωρηθούν συμβατές με το HTC επιχειρηματικό μοντέλο, όπως πωλήσεις για τις ανάγκες ρευστότητας σε οποιοδήποτε σενάριο ακραίων καταστάσεων ή πωλήσεις που πραγματοποιούνται για τη διαχείριση υψηλού επιπέδου συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου. Αυτές οι πωλήσεις παρακολουθούνται και αξιολογούνται ανάλογα με τη συχνότητα και την αξία τους ώστε να καθοριστεί εάν είναι συμβατές με το HTC επιχειρηματικό μοντέλο.

Το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης για είσπραξη και διάθεση (HTC&S) έχει ως στόχο τόσο την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και την πώληση στοιχείων του ενεργητικού. Δραστηριότητες όπως η διαχείριση της ρευστότητας, η απόδοση των τόκων και η διάρκεια είναι σύμφωνες με αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο, ενώ οι πωλήσεις στοιχείων του ενεργητικού αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του επιχειρηματικού μοντέλου για την επίτευξη των στόχων του. Τα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού που ταξινομούνται σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, με την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI.

Τα λοιπά επιχειρηματικά μοντέλα περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού των οποίων η διαχείριση και επιμέτρηση γίνεται σε εύλογη αξία, καθώς και χαρτοφυλάκια που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς. Πρόκειται για μια υπολειμματική κατηγορία χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που δεν πληρούν τα κριτήρια των επιχειρηματικών μοντέλων HTC ή HTC&S, ενώ η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών έχει παρεπόμενο χαρακτήρα όσον αφορά την επίτευξη του στόχου του επιχειρηματικού μοντέλου.

Ο Όμιλος διενεργεί την επαναξιολόγηση των επιχειρηματικών του μοντέλων τουλάχιστον ετησίως, ή νωρίτερα εάν προκύψει η ανάγκη αξιολόγησης λόγω πωλήσεων ή εάν υπάρχουν αλλαγές στην στρατηγική της Τράπεζας ή στις κύριες δραστηριότητες της, όπως προκύπτει από το επιχειρηματικό σχέδιο και τον προϋπολογισμό της Τράπεζας καθώς και την στρατηγική της σχετικά με τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα.

Αξιολόγηση χαρακτηριστικών των ταμειακών ροών

Για να επιμετρηθεί ένα χρηματοπιστωτικό μέσο ενεργητικού στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, οι συμβατικοί όροι του πρέπει να δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (SPPI).

Για τον σκοπό αυτής της αξιολόγησης, ως κεφάλαιο ορίζεται η εύλογη αξία τους στοιχείου ενεργητικού κατά την αρχική αναγνώριση, ενώ ως τόκος το αντάλλαγμα για την διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο, λοιπούς βασικούς κινδύνους δανεισμού και ένα περιθώριο κέρδους.

Συγκεκριμένα, κατά την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, αξιολογείται εάν αυτό περιέχει συμβατικούς όρους που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα των συμβατικών ταμειακών ροών με τρόπο που να μην είναι συμβατός με την παραπάνω προϋπόθεση. Ο Όμιλος εξετάζει την ύπαρξη διαφόρων χαρακτηριστικών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων των, συμβατικά συνδεδεμένων όρων, πρόωρων αποπληρωμών, αναβαλλόμενων πληρωμών τόκων επί των οποίων δε λογίζεται πρόσθετος τόκος, δικαιωμάτων επέκτασης της διάρκειας του χρέους και μετατροπής του σε μετοχικό κεφάλαιο, όρων που εισάγουν μόχλευση, συμπεριλαμβανομένων πληρωμών συνδεδεμένων με την πορεία ενός δείκτη καθώς και χαρακτηριστικών συνδεδεμένων με τομείς περιβαλλοντολογικούς, κοινωνικούς και διακυβέρνησης (ESG), που μεταβάλλουν το συμβατικό επιτόκιο εάν ο δανειολήπτης επιτύχει ή όχι συγκεκριμένους στόχους επιδόσεων του ως προς τη βιωσιμότητα. Όταν οι συμβατικοί όροι εισάγουν έκθεση σε κίνδυνο ή μεταβλητότητα που είναι ασύμβατοι με μια βασική δανειακή σύμβαση, το σχετικό χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού θεωρείται ότι αποτυγχάνει στην αξιολόγηση του SPPI και ως εκ τούτου θα επιμετρηθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Επιπροσθέτως, η κατάταξη ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δεν επηρεάζεται αν ο αντίκτυπος κάποιου συμβατικού όρου στις ταμειακές ροές είναι ήσσονος σημασίας. Επιπλέον, ένα χαρακτηριστικό συμβατικών ταμειακών ροών θεωρείται από τον Όμιλο ότι δεν είναι «πραγματικό» (non-genuine) όταν επηρεάζει τις ταμειακές ροές μόνο στην περίπτωση που προκύψει κάποιο εξαιρετικά σπάνιο, ιδιαίτερα ασυνήθιστο και καθόλου πιθανό γεγονός. Σε αυτήν την περίπτωση, το χαρακτηριστικό αυτό των συμβατικών ταμειακών ροών δεν επηρεάζει την κατάταξη του χρηματοοικονομικού μέσου.

Επιπλέον, όσον αφορά τους κατεχόμενους από τον Όμιλο χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από εταιρείες ειδικού σκοπού για σκοπούς τιτλοποίησης, κατά την αξιολόγησή τους, εξετάζονται τόσο τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ροών των τίτλων όσο και της ομάδας των τιτλοποιημένων στοιχείων καθώς και ο βαθμός έκθεσης πιστωτικού κινδύνου που εμπεριέχεται σε κάθε σειρά

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ομολόγων (tranche) έναντι του αντίστοιχου κινδύνου του συνόλου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που απαρτίζουν την υποκείμενη ομάδα (underlying pool).

Στην περίπτωση αξιολόγησης του κριτηρίου SPPI μιας δανειακής συμφωνίας ειδικού τύπου όπως οι δανειακές συμφωνίες χωρίς δικαίωμα αναγωγής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη πολλούς παράγοντες όπως την φύση του δανειολήπτη και της δραστηριότητάς του, την τιμολόγηση των δανείων, εάν συμμετέχει στην απόδοση του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και το κατά πόσο οι εξασφαλίσεις αντιπροσωπεύουν όλο ή σημαντικό μέρος του ενεργητικού του δανειολήπτη. Επιπλέον, για τα δάνεια χωρίς δικαίωμα αναγωγής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη την κεφαλαιακή επάρκεια του δανειολήπτη για την απορρόφηση ζημιών αξιολογώντας από κοινού κριτήρια όπως την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, τους δείκτες δανείου προς Αξία Εξασφάλισης (LTV (Loan-to-Value)) και κάλυψης της εξυπηρέτησης χρέους (ADSCR (Average Debt-Service-Coverage Ratio)) καθώς επίσης και την ύπαρξη εταιρικών και προσωπικών εγγυήσεων.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όταν το στοιχείο της διαχρονικής αξίας του χρήματος έχει τροποποιηθεί (modified time value of money element) ώστε το επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού να αναπροσαρμόζεται κατά διαστήματα, αλλά η συχνότητα της εν λόγω αναπροσαρμογής να μην αντιστοιχεί στη διάρκεια του επιτοκίου ή όταν το επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού αναπροσαρμόζεται κατά διαστήματα σύμφωνα με το μέσο όρο συγκεκριμένων βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιτοκίων, πραγματοποιείται μία ποσοτική αξιολόγηση ("Benchmark Test") για να αποφασιστεί κατά πόσον οι συμβατικές ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Ειδικότερα, ο Όμιλος αξιολογεί τις συμβατικές ταμειακές ροές του «πραγματικού χρηματοοικονομικού μέσου» (real instrument), το επιτόκιο του οποίου αναπροσαρμόζεται με συχνότητα που δεν αντιστοιχεί στη διάρκεια του επιτοκιακού δείκτη αναφοράς, συγκρίνοντάς τις με τις ταμειακές ροές του «χρηματοοικονομικού μέσου αναφοράς» (benchmark instrument) οι οποίες είναι καθ' όλα όμοιες, με εξαίρεση τη χρονική διάρκεια του επιτοκίου αναφοράς η οποία εν προκειμένω ταυτίζεται με τη συχνότητα αναπροσαρμογής του επιτοκίου. Εάν οι μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές του «πραγματικού χρηματοοικονομικού μέσου» διαφέρουν σημαντικά από τις (μη προεξοφλημένες) ταμειακές συμβατικές ροές του «χρηματοοικονομικού μέσου αναφοράς» λόγω της τροποποίησης του στοιχείου της διαχρονικής αξίας του χρήματος, τότε το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού δεν ικανοποιεί το κριτήριο του SPPI. Κατά την αξιολόγηση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τόσο την επίδραση του τροποποιημένου στοιχείου της διαχρονικής αξίας του χρήματος σε κάθε περίοδο αναφοράς όσο και κατά τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου σωρευτικά. Σε ότι αφορά τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου, αυτό επιτυγχάνεται συγκρίνοντας τις σωρευτικές προβλεπόμενες μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές του «πραγματικού χρηματοοικονομικού μέσου», με τις αντίστοιχες του «χρηματοοικονομικού μέσου αναφοράς». Σε κάθε τριμηνιαία περίοδο αναφοράς, οι προβλεπόμενες μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των δυο χρηματοοικονομικών μέσων συγκρίνονται βάσει προκαθορισμένων ορίων.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί αξιολόγηση του SPPI ανά δανειακό προϊόν για το χαρτοφυλάκιο λιανικής και για ένα μέρος του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, όπου οι συμβάσεις είναι τυποποιημένης μορφής, ενώ για το εναπομείναν επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, των τίτλων ομολόγων που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες είτε συστήθηκαν από τον Όμιλο ή από τρίτους και τους διακατέχει ο Όμιλος, καθώς και για τους χρεωστικούς τίτλους, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε ατομική βάση.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές του εκπνέουν ή τα δικαιώματα είσπραξης αυτών των ταμειακών ρών μεταβιβάζονται μέσω οριστικής πώλησης που ουσιαστικά έχει ως αποτέλεσμα την μεταβίβαση όλων των κινδύνων και των ωφελειών που απορρέουν από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Επιπροσθέτως, ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού αποαναγνωρίζεται ακόμη και αν τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ρών διακρατούνται αλλά ταυτοχρόνως ο Όμιλος αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει τις εισπραχθείσες ταμειακές ροές χωρίς ουσιαστική καθυστέρηση ('pass through agreement') ή εάν ουσιαστικά οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες ούτε μεταβιβάζονται ούτε διατηρούνται αλλά ο Όμιλος έχει μεταφέρει τον έλεγχο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Ο έλεγχος έχει μεταφερθεί, εάν και μόνον αν, ο αποδέκτης έχει πρακτικώς την δυνατότητα να πωλήσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο σύνολό του σε ένα τρίτο και είναι σε θέση να ασκήσει αυτή τη δυνατότητα μονομερώς και χωρίς να επιβάλλει πρόσθετους περιορισμούς στη μεταφορά.

Οι κύριες συναλλαγές που υπόκεινται στους παραπάνω κανόνες αποαναγνώρισης αφορούν σε συναλλαγές τιτλοποίησης, συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων καθώς και συναλλαγές δανεισμού τίτλων. Στην περίπτωση που η αξιολόγηση αφορά σε συναλλαγές τιτλοποίησης, ο Όμιλος εφαρμόζοντας τις προαναφερθείσες αρχές αποαναγνώρισης, λαμβάνει υπ' όψιν τη δομή της

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

συναλλαγής περιλαμβανομένης της έκθεσής του στους μειωμένης εξασφάλισης εκδιδόμενους τίτλους των ομολόγων, την παροχή προς τα οχήματα ειδικού σκοπού των καλούμενων μέτρων πιστωτικής ενίσχυσης (credit enhancements), καθώς και τους συμβατικούς όρους της τιτλοποίησης, βάσει των οποίων ο Όμιλος θα μπορούσε να διατηρεί τον έλεγχο επί των τιτλοποιημένων απαιτήσεων. Σε ό,τι αφορά τις συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων και τις συναλλαγές δανεισμού τίτλων, οι τιτλοποιημένες απαιτήσεις δεν αποαναγνωρίζονται, διότι σύμφωνα με τους όρους που διέπουν τη συναλλαγή, ο Όμιλος διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτές.

Κατά την από-αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του αθροίσματος (α) του εισπραχθέντος τιμήματος (περιλαμβανομένου κάθε νεοαποκτηθέντος στοιχείου του ενεργητικού μείον κάθε νέας αναληφθείσας υποχρέωσης) και (β) των σωρευτικών κερδών ή ζημιών τα οποία αναγνωρίστηκαν μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε ό,τι αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων (FVOCI), εκτός των σωρευτικών κερδών και ζημιών από μετοχικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, τα οποία δεν επαναταξινομούνται από τα λοιπά αποτελέσματα στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την ημερομηνία της αποαναγνώρισης.

Τροποποιήσεις που μπορούν να οδηγήσουν σε αποαναγνώριση

Επιπροσθέτως, από-αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προκύπτει όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές τροποποιούνται και η τροποποίηση θεωρείται τόσο σημαντική ώστε το αρχικό χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να από-αναγνωριστεί και να αναγνωριστεί ένα καινούργιο. Οι σημαντικές τροποποιήσεις που οδηγούν σε από-αναγνώριση, μπορούν να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, την αλλαγή πιστούχου, αλλαγή νομίσματος αποτίμησης του, την ενοποίηση οφειλών μη εξασφαλισμένων καταναλωτικών δανείων σε ένα ενιαίο εξασφαλισμένο δάνειο. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το τροποποιημένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ως «νέο χρηματοοικονομικό στοιχείο» σε εύλογη αξία, συμπεριλαμβάνοντας οποιαδήποτε επιλέξιμα κόστη της συναλλαγής και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του παλιού δανείου και της εύλογης αξίας του νέου αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά από από-αναγνώριση.

Ο Όμιλος δύναται να τροποποιήσει τις συμβατικές ροές ενός δανειακού ανοίγματος είτε ως παραχώρηση ευνοϊκότερων όρων σε πελάτη που αντιμετωπίζει ή πρόκειται να αντιμετωπίσει οικονομικές δυσχέρειες ή λόγω διαφόρων παραγόντων όπως μεταβολές στις συνθήκες της αγοράς, ανταγωνισμού ή διατήρησης του πελάτη.

Επιπροσθέτως, ο Όμιλος μπορεί περιστασιακά να εισέλθει, στα πλαίσια των τροποποιήσεων των δανείων, σε συναλλαγή ανταλλαγής χρέους με απόκτηση μετοχικού κεφαλαίου. Οι συναλλαγές αυτές, στις οποίες οι όροι του δανείου επαναδιαπραγματεύονται, έχοντας ως αποτέλεσμα ο δανειολήπτης να εκδώσει μετοχές (με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου) ώστε να διαγραφεί μέρος ή όλη η δανειακή του υποχρέωση στον Όμιλο. Αυτού του τύπου οι συναλλαγές, μπορεί να εμπεριέχουν δικαιώματα εξάσκησης μετατροπής σε μετατρέψιμα ή ανταλλάξιμα ομόλογα και όρους ενεργοποίησης ενεχύρου επί αυτών των μετοχών.

Στις συναλλαγές ανταλλαγής χρέους με μετοχές, το τροποποιημένο δάνειο αποαναγνωρίζεται, ενώ οι μετοχές που λαμβάνονται σε αντάλλαγμα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους, με τυχόν προκύπτον κέρδος ή ζημιά να αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

2.2.10 Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος αναταξινομεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού μόνο όταν αλλάζει το επιχειρηματικό του μοντέλο για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Γενικά, μια αλλαγή στο επιχειρηματικό μοντέλο αναμένεται να είναι σπάνια και συμβαίνει όταν ο Όμιλος ξεκινά ή παύει να ασκεί μια δραστηριότητα που είναι σημαντική για τις λειτουργικές δραστηριότητές του, για παράδειγμα, όταν μια επιχειρηματική γραμμή αποκτάται, πωλείται ή τερματίζεται. Στο σπάνιο γεγονός όπου υπάρχει αλλαγή του υπάρχοντος επιχειρηματικού μοντέλου, η νέα αξιολόγηση εγκρίνεται από τις αρμόδιες επιτροπές του Ομίλου και η αλλαγή παρουσιάζεται κατάλληλα στο επιχειρηματικό και προϋπολογιστικό πλάνο του Ομίλου.

Οι αλλαγές στην πρόθεση του Ομίλου που σχετίζονται με συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού (ακόμη και υπό συνθήκες σημαντικών μεταβολών στις συνθήκες της αγοράς), η μη ύπαρξη προσωρινά μιας συγκεκριμένης αγοράς χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού ή η μεταβίβαση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού μεταξύ εταιρειών/επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου με διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα, δε θεωρούνται από τον Όμιλο αλλαγές στο επιχειρηματικό μοντέλο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η αναταξινόμηση εφαρμόζεται με μελλοντική ισχύ, συνεπώς τα κέρδη ή ζημιές που έχουν αναγνωρισθεί προγενέστερα της ημερομηνίας αναταξινόμησης (συμπεριλαμβανομένων ζημιών απομείωσης) ή οι τόκοι δεν αναμορφώνονται.

2.2.11 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις*Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις - Ταξινόμηση και Επιμέτρηση*

Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL).

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν δύο υποκατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που προσδιορίζονται ότι επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς, οι οποίες περιλαμβάνουν θέσεις πώλησης (short positions) ομολόγων (που έχουν πωληθεί αλλά δεν κατέχονται ακόμη), είναι υποχρεώσεις τις οποίες ο Όμιλος πρωτίστως αναλαμβάνει με σκοπό την επαναγορά στο εγγύς μέλλον για βραχυπρόθεσμο κέρδος ή στα πλαίσια στρατηγικών οικονομικής αντιστάθμισης ομάδων περιουσιακών στοιχείων ή/και υποχρεώσεων ή καθαρών θέσεων, για τις οποίες δεν εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμισης.

Ο Όμιλος μπορεί, κατά την αρχική αναγνώριση, αμετάκλητα να προσδιορίσει χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ως επιμετρήσιμες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν ένα από τα παρακάτω κριτήρια ισχύει:

- ο προσδιορισμός απαλείφει ή μειώνει αισθητά μια λογιστική αναντιστοιχία που διαφορετικά θα απέρρευε από την επιμέτρηση στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων ή από την αναγνώριση των κερδών και ζημιών επί αυτών σε διαφορετικές βάσεις, ή
- γίνεται διαχείριση μιας ομάδας χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και η απόδοσή τους εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας, σύμφωνα με μία τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου ή επενδύσεων, ή
- η χρηματοοικονομική υποχρέωση περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα ενσωματωμένα παράγωγα ως επί μέρους στοιχεία ενός υβριδικού συμβολαίου τα οποία τροποποιούν σημαντικά τις ταμειακές ροές που σε διαφορετική περίπτωση θα απαιτούνταν από το σύμβολο.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς ή έχουν προσδιοριστεί ως FVTPL αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, με εξαίρεση τις μεταβολές στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν προσδιοριστεί ως FVTPL που οφείλονται σε μεταβολές πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου, οι οποίες αναγνωρίζονται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και δεν επαναταξινομούνται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώριση των υποχρεώσεων. Ωστόσο, αν αυτός ο χειρισμός δημιουργεί ή διευρύνει μια λογιστική ανακολουθία στην κατάσταση αποτελεσμάτων, όλα τα κέρδη ή οι ζημιές αυτής της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, συμπεριλαμβανομένων των επιδράσεων από τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο, θα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση εξοφλείται, ακυρώνεται ή λήγει. Όταν η υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση του Ομίλου αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο με ουσιωδώς διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται ουσιωδώς, μια τέτοια ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας υποχρέωσης και η όποια διαφορά προκύπτει αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι οι όροι είναι ουσιωδώς διαφορετικοί, όταν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών σύμφωνα με τους νέους όρους, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε αμοιβών που πληρώθηκαν καθαρών από αμοιβές που ελήφθησαν προεξοφλημένες χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Αν μια ανταλλαγή χρεωστικών τίτλων ή τροποποίηση όρων αντιμετωπιστεί λογιστικά ως εξόφληση, κάθε κόστος ή αμοιβή που πραγματοποιήθηκε αναγνωρίζεται ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας επί της εξόφλησης. Αν η ανταλλαγή ή τροποποίηση δεν

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση, κάθε κόστος ή αμοιβή που πραγματοποιείται αναπροσαρμόζει τη λογιστική αξία της υποχρέωσης και αποσβένεται κατά την εναπομένονσα διάρκεια της τροποποιημένης υποχρέωσης.

Ομοίως, όταν ο Όμιλος επαναγοράζει οποιοδήποτε χρεωστικά μέσα που έχουν εκδοθεί από τον Όμιλο, λογιστικοποιεί αυτές τις συναλλαγές ως διαγραφή χρέους.

2.2.12 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων

Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων είναι η τιμή που θα λαμβανόταν κατά την πώληση ενός στοιχείου ενεργητικού ή κατά τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης, σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων, στην κύρια, ή, ελλείψει αυτής, στην πλέον συμφέρουσα αγορά όπου ο Όμιλος έχει πρόσβαση, κατά την ημερομηνία επιμέτρησης σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Η εύλογη αξία μιας υποχρέωσης αντανακλά τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων.

Ο Όμιλος επιμετράει την εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου, χρησιμοποιώντας την επίσημη χρηματιστηριακή τιμή σε μία ενεργό αγορά για το χρηματοοικονομικό αυτό μέσο, όταν αυτή είναι διαθέσιμη. Μία αγορά θεωρείται ενεργός εάν οι συναλλαγές για το στοιχείο ενεργητικού ή την υποχρέωση λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται συνεχώς πληροφορίες τιμολόγησης. Όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη επίσημη χρηματιστηριακή τιμή, σε μία ενεργό αγορά, τότε ο Όμιλος χρησιμοποιεί άλλες τεχνικές αποτίμησης που μεγιστοποιούν την χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Η επιλεγμένη τεχνική αποτίμησης περιλαμβάνει όλους τους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη για την τιμολόγηση μία συναλλαγής.

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί μέσες τιμές αγοράς ως ένα πρακτικό μέσο επιμέτρησης της εύλογης αξίας εντός του περιθωρίου ζήτησης-προσφοράς.

Η βέλτιστη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου κατά την αρχική αναγνώριση είναι συνήθως η τιμή συναλλαγής, δηλαδή η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε ή λήφθηκε, εκτός εάν ο Όμιλος θεωρεί ότι η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση διαφέρει από την τιμή συναλλαγής. Σε αυτή την περίπτωση, εφόσον η εύλογη αξία αποδεικνύεται από διαπραγματεύσιμη τιμή σε ενεργό αγορά για πανομοιότυπο στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωση (δηλ. τιμή Επιπέδου 1) ή βάσει τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας κατά την αρχική αναγνώριση και της τιμής συναλλαγής αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά. Στην περίπτωση κατά την οποία η εύλογη αξία αποδεικνύεται βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μη παρατηρήσιμα δεδομένα, τότε το χρηματοοικονομικό μέσο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία προσαρμοσμένη ώστε να αναβάλλει την αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων της διαφοράς ανάμεσα στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και την τιμή συναλλαγής ('day one gain or loss'). Στη συνέχεια το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημιά αποσβένεται με κατάλληλο τρόπο κατά τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή αναγνωρίζεται νωρίτερα εφόσον υπάρξει διαθέσιμη διαπραγματεύσιμη τιμή σε ενεργό αγορά ή παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς ή όταν το χρηματοοικονομικό μέσο πουληθεί.

Όλα τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις, των οποίων η εύλογη αξία επιμετράται ή γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις, κατηγοριοποιούνται εντός της ιεραρχίας εύλογης αξίας, με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικά για την συνολική επίτευξη της επιμέτρησης.

Για στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση, ο Όμιλος αναγνωρίζει μεταφορές εντός και εκτός της ιεραρχίας εύλογης αξίας στην αρχή του τριμήνου εντός του οποίου η μεταφορά χρηματοοικονομικού μέσου πραγματοποιήθηκε.

2.2.13 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) που αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στην πιστωτική ποιότητα από την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, συμπεριλαμβανομένων δανείων και τίτλων ομολογιών που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού, οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο, απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, χρεωστικών τίτλων, καθώς και συμβολαίων χρηματοοικονομικής εγγύησης και δανειακών δεσμεύσεων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αποτελούν μία σταθμισμένη, βάσει πιθανοτήτων, μέση εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών που αντανακλά τη διαχρονική αξία του χρήματος. Κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπύπτουν στην πολιτική απομείωσης, ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δώδεκα μηνών, που είναι οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από γεγονότα αδυναμίας πληρωμής που είναι πιθανό να συμβούν μέσα στους επόμενους δώδεκα μήνες. Στη συνέχεια, για τα χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

σημαντικά (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση, αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια τους, η οποία προκύπτει από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά κατά την αναμενόμενη διάρκεια του μέσου. Εάν κατά την αρχική του αναγνώριση το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού πληροί τον ορισμό του αγορασθέντος ή κατά την αρχική αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού (POCI), η πρόβλεψη απομείωσης βασίζεται στις μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια του στοιχείου ενεργητικού.

Οι προβλέψεις απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις από δραστηριότητες πλην χορηγήσεων επιμετρώνται πάντα στο ποσό που ισούται με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Για όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού για τα οποία υπολογίζονται προβλέψεις απομείωσης, εφαρμόζεται η γενική προσέγγιση τριών σταδίων.

Κατά συνέπεια, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση τριών σταδίων που βασίζεται στην έκταση της υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού μέσου:

- Στάδιο 1 – Όταν δεν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου, αναγνωρίζεται ένα ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου χρηματοοικονομικού μέσου ή ομάδας χρηματοοικονομικών μέσων αντιπροσωπεύουν ένα μέρος των ζημιών που θα αναγνωρίζονταν καθ' όλη τη διάρκεια τους, οι οποίες προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά εντός των επόμενων 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς και είναι ίσες με τις αναμενόμενες υστερήσεις ταμειακών ροών καθ' όλη τη διάρκεια τους, λόγω πιθανών ζημιολόγων γεγονότων εντός των επόμενων 12 μηνών. Μη πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση, καθώς και αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού μετά από ουσιαστική τροποποίηση που έχει λογιστικοποιηθεί ως από-αναγνώριση, ταξινομούνται αρχικώς στο Στάδιο 1.
- Στάδιο 2 – Όταν σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική του αναγνώριση, αλλά δε θεωρείται ότι βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης, περιλαμβάνεται στο Στάδιο 2. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου αντιπροσωπεύουν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από όλα τα πιθανά συμβάντα αθέτησης κατά την αναμενόμενη διάρκεια του.
- Στάδιο 3 – Στο παρόν Στάδιο περιλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται ότι έχουν υποστεί γεγονός αθέτησης. Όπως και στο Στάδιο 2, η πρόβλεψη για τις πιστωτικές ζημιές αντικατοπτρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου.
- POCI – Τα αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού είναι στοιχεία του ενεργητικού που κατά την αρχική τους αναγνώριση θεωρούνται πιστωτικά απομειωμένα. Δεν υπόκεινται σε κατάταξη ανά στάδιο και πάντοτε επιμετρώνται βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου. Συνεπώς, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που υπάρχει μεταγενέστερη μεταβολή στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου. Οποιαδήποτε θετική αλλαγή στις αναμενόμενες ταμειακές ροές αναγνωρίζεται ως αντιλογισμός απομείωσης (κέρδος) στην κατάσταση αποτελεσμάτων ακόμη και εάν το ύψος των νέων αναμενόμενων ταμειακών ροών ξεπερνούν τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές της αρχικής αναγνώρισης. Στα POCI χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού εκτός από τα αγορασμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού απευθείας από την αγορά ή μέσω συνενώσεων εταιρειών, μπορούν να συμπεριληφθούν και χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται ως νέα στοιχεία του ενεργητικού μετά από μία ουσιαστική σημαντική τροποποίηση που έχει λογιστικοποιηθεί ως από-αναγνώριση (βλ. σημ. 2.2.9).

Ορισμός αθέτησης

Για τον προσδιορισμό του κινδύνου αθέτησης, ο Όμιλος εφαρμόζει έναν ορισμό αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς, ο οποίος είναι σύμφωνος με τους ορισμούς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA) για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα και με τον ορισμό αθέτησης για εποπτικούς σκοπούς όπως εφαρμόστηκε από τον Όμιλο από 1 Ιανουαρίου 2021 (βλ. σημείωση 5.2.1.2 (α)). Ο ορισμός αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς είναι σύμφωνος επίσης με τον ορισμό που χρησιμοποιείται εσωτερικά για σκοπούς διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού θεωρείται πιστωτικά απομειωμένο όταν έχουν συμβεί ένα ή περισσότερα γεγονότα που έχουν αρνητική επίπτωση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της εν λόγω έκθεσης:

- Ο δανειολήπτης αντιμετωπίζει σημαντική δυσκολία στην εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων.
- Υπήρξε παραβίαση της σύμβασης, όπως αθέτηση ή καθυστέρηση πληρωμών για διάστημα μεγαλύτερο των 90 συνεχόμενων ημερών, για ποσά που υπερβαίνουν τα καθοριζόμενα επίπεδα σημαντικότητας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Ο Όμιλος, για οικονομικούς ή συμβατικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη, έχει προχωρήσει σε διευκόλυνση ή διευκολύνσεις που ο Όμιλος δεν θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση.
- Υπάρχει πιθανότητα ο δανειολήπτης να περιέλθει σε διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση.
- Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που ανήκουν στην κατηγορία POCI, η αγορά ή αναγνώριση τους με μεγάλη έκπτωση η οποία αντανάκλα το βαθμό των πραγματοποιηθεισών πιστωτικών ζημιών θεωρείται επιζήμιο γεγονός. Ο Όμιλος αξιολογεί το κριτήριο που σχετίζεται με τη μεγάλη έκπτωση ακολουθώντας μια προσέγγιση βασισμένη σε συγκεκριμένες αρχές, με σκοπό να συμπεριλάβει όλη την πληροφορία που θεωρείται λογική και υποστηρικτική ώστε να αποδώσει τις συνθήκες της αγοράς που υπήρχαν τη στιγμή της αξιολόγησης αυτής.

Για τους χρεωστικούς τίτλους, ο Όμιλος καθορίζει τον κίνδυνο αδυναμίας πληρωμής χρησιμοποιώντας μια βαθμίδα εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης. Ο Όμιλος, χαρακτηρίζει τους χρεωστικούς τίτλους ως πιστωτικά απομειωμένους εάν η εσωτερική διαβάθμιση του εκδότη/ αντισυμβαλλόμενου αντιστοιχεί στην διαβάθμιση «C» (βαθμίδα Moody's) ή η εξωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη/ αντισυμβαλλόμενου την ημερομηνία αναφοράς αντιστοιχεί σε διαβάθμιση «C» (βαθμίδα Moody's) και η εσωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση δεν είναι διαθέσιμη.

Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) και κατανομή σε στάδια

Ο προσδιορισμός του εάν μια πρόβλεψη απομείωσης θα πρέπει να βασίζεται σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές διάρκειας 12 μηνών ή σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, των δανειακών δεσμεύσεων και των χρηματοοικονομικών εγγυήσεων, εξαρτάται από το αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος αξιολογεί κατά πόσο ο κίνδυνος αθέτησης για την αναμενόμενη υπολειπόμενη διάρκεια του ανοίγματος έχει αυξηθεί σημαντικά έναντι του αναμενόμενου κινδύνου αθέτησης που υπολογίστηκε στο συγκεκριμένο χρονικό σημείο κατά την αρχική αναγνώριση.

Η αξιολόγηση για τη σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται χρησιμοποιώντας τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά κριτήρια που βασίζονται σε λογικές και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς υπερβολικό κόστος ή προσπάθεια, συμπεριλαμβανομένης μελλοντικής πληροφόρησης, μακροοικονομικών σεναρίων καθώς και ιστορικών δεδομένων. Επιπλέον, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου με βάση τα παραπάνω κριτήρια, ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρείται ότι έχει αυξηθεί σημαντικά όταν οι συμβατικές πληρωμές υπερβαίνουν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Ως κύριο κριτήριο για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, συγκρίνεται η πιθανότητα αθέτησης (PD) κατά την υπολειπόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου σε κάθε ημερομηνία αναφοράς με την πιθανότητα αθέτησης (PD) που αναμενόταν για την υπολειπόμενη διάρκειά του στο συγκεκριμένο χρονικό σημείο κατά την αρχική του αναγνώριση.

Ο Όμιλος μπορεί επίσης να θεωρήσει ότι προκαλείται αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, όταν η πιθανότητα αθέτησης (PD) κατά την υπολειπόμενη διάρκεια σε κάθε ημερομηνία αναφοράς υπερβαίνει κάποιες προκαθορισμένες τιμές. Το κριτήριο αυτό μπορεί να εφαρμοστεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη περιπτώσεις όπου η σύγκριση της σχετικής πιθανότητας αθέτησης δεν έχει ως αποτέλεσμα την αναγνώριση της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, ενώ η απόλυτη τιμή της πιθανότητας αθέτησης είναι σε επίπεδα που θεωρούνται υψηλά με βάση το αποδεκτό επίπεδο ανάληψης κινδύνου του Ομίλου.

Η εσωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση (σε επίπεδο δανειολήπτη), η οποία ενσωματώνει συγκεκριμένες πληροφορίες για τον δανειολήπτη, χρησιμοποιείται επίσης ως βάση για τον προσδιορισμό της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσον αφορά στα χρηματοδοτικά ανοίγματα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου. Ειδικότερα, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τις αλλαγές των εσωτερικών πιστοληπτικών διαβαθμίσεων βάσει συγκεκριμένων βαθμίδων. Επιπρόσθετα, η είσοδος στη λίστα παρακολούθησης (Watchlist) θεωρείται επίσης από τον Όμιλο ότι συνιστά αύξηση του πιστωτικού κινδύνου. Τα μοντέλα εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης ενσωματώνουν συγκεκριμένες πληροφορίες για τον δανειολήπτη αλλά και πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία σχετικά με τις προοπτικές του κλάδου στον οποίο ο δανειολήπτης δραστηριοποιείται.

Όσον αφορά τους χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο, η αξιολόγηση για τη σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση των τιτλοποιημένων στοιχείων ενεργητικού (underlying pool), ενώ το επίπεδο των αναμενόμενων ταμειακών ροών αντιπαραβάλλεται με την λογιστική αξία των εκδοθέντων χρεωστικών τίτλων. Επιπροσθέτως, η αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου για τους χρεωστικούς τίτλους πραγματοποιείται σε ατομική βάση και βασίζεται στον

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αριθμό των βαθμίδων της εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχει υποβαθμιστεί ο χρεωστικός τίτλος από την ημερομηνία αρχικής του αναγνώρισης.

Τα μέτρα ρύθμισης των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού όπως παρακολουθούνται από τον Όμιλο θεωρούνται κριτήρια αύξησης του πιστωτικού κινδύνου και συνεπώς τα εν λόγω στοιχεία κατανέμονται στο Στάδιο 2 μετά τη ρύθμιση, εκτός εάν θεωρούνται ως πιστωτικά απομειωμένα ή η διαφορά της παρούσας αξίας των ταμειακών ροών πριν και μετά την ρύθμιση ξεπερνά το όριο του 1%, οπότε ταξινομούνται στο Στάδιο 3. Επιπλέον, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου με βάση τα παραπάνω κριτήρια, ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρείται ότι έχει αυξηθεί σημαντικά όταν οι συμβατικές πληρωμές υπερβαίνουν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Επιπλέον, η Διοίκηση μπορεί να εφαρμόζει προσωρινές συνολικές προσαρμογές όταν καθορίζει εάν ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση σε ανοίγματα που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου ώστε να αντικατοπτρίζουν μακροοικονομικούς ή άλλους παράγοντες που δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς από τα τρέχοντα μοντέλα πιστωτικού κινδύνου. Αυτοί οι παράγοντες μπορεί να εξαρτώνται από πληροφορίες όπως ο τύπος του ανοίγματος, οι συγκεκριμένες πληροφορίες του αντισυμβαλλομένου και τα χαρακτηριστικά του χρηματοοικονομικού μέσου, ενώ παράλληλα η εφαρμογή τους απαιτεί σημαντική κρίση.

Μεταφορά από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 1

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, το οποίο κατατάσσεται στο Στάδιο 2 λόγω της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, θα επαναταξινομηθεί στο Στάδιο 1, εφόσον δεν πληροί πλέον κανένα από τα κριτήρια του Σταδίου 2.

Σε περίπτωση που έχουν εφαρμοστεί μέτρα ρύθμισης, ο Όμιλος χρησιμοποιεί μία δοκιμαστική περίοδο δύο ετών, προκειμένου να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις για να γίνει μεταφορά στο Στάδιο 1. Εάν στο τέλος της προαναφερθείσας δοκιμαστικής περιόδου, οι οφειλέτες έχουν πραγματοποιήσει συνολικές πληρωμές μεγαλύτερες ενός σημαντικού ποσού, δεν υπάρχουν ποσά σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 30 ημερών και τα δάνεια δεν είναι πιστωτικά απομειωμένα αλλά ούτε πληρείται κάποιο άλλο κριτήριο σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, τα δάνεια ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

Μεταφορά από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού μεταφέρεται από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2, όταν τα κριτήρια βάσει των οποίων χαρακτηρίστηκε ως πιστωτικά απομειωμένο, δεν ισχύουν πλέον και η σχετική περίοδος επιτήρησης του για τον επαναχαρακτηρισμό του ως μη απομειωμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, που κυμαίνεται μεταξύ τριών και δώδεκα μηνών, έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς.

Κριτήρια για την ομαδοποίηση των ανοιγμάτων με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου

Η εκτίμηση της πρόβλεψης απομείωσης πραγματοποιείται είτε σε ατομική βάση είτε σε συλλογική για ομάδες παρόμοιων στοιχείων με ομοιογενή χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Ο Όμιλος εφαρμόζει τις ίδιες αρχές για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση κατά την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε συλλογική ή ατομική βάση.

Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τα δανειακά ανοίγματά του με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, τόσο για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσο και για τη μέτρηση της πρόβλεψης για ζημιές από δάνεια σε συλλογική βάση. Οι διαφορετικές κατηγορίες αποσκοπούν να αποτυπώσουν τις διαφορές στην πιθανότητα αθέτησης και τα ποσοστά ανάκτησης σε περίπτωση αθέτησης.

Τα κοινά χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται για την κατάτμηση των ανοιγμάτων περιλαμβάνουν διάφορα στοιχεία όπως: ο τύπος χρηματοοικονομικού μέσου, ο τύπος χαρτοφυλακίου, η κατηγορία του περιουσιακού στοιχείου, ο τύπος προϊόντος, ο κλάδος, η αρχική οντότητα, η διαβάθμιση πιστοληπτικής αξιολόγησης, η υπολειπόμενη διάρκεια έως τη λήξη, η γεωγραφική θέση του δανειολήπτη, η αξία εξασφαλίσεων του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, το καθεστώς ρύθμισης και οι ημέρες καθυστέρησης.

Ο Όμιλος προσδιορίζει τα μεμονωμένα σημαντικά ανοίγματα και πραγματοποιεί τη μέτρηση αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς βάσει των συγκεκριμένων ιδιαίτερων πληροφοριών του κάθε δανειολήπτη τόσο για τα χαρτοφυλάκια λιανικής τραπεζικής όσο και για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο. Η εν λόγω μέτρηση διενεργείται σε επίπεδο δανειολήπτη, συνεπώς τα κριτήρια ορίζονται σε αυτό το επίπεδο, ενώ λαμβάνονται υπόψη τόσο οι ποιοτικοί όσο και οι ποσοτικοί παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Για τα υπόλοιπα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής και δανείων σε επιχειρήσεις, η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά επιμετράται σε συλλογική βάση. Με την προσέγγιση αυτή ενσωματώνονται συγκεκριμένες πληροφορίες για τον δανειολήπτη, και ιστορικά δεδομένα ζημιών σε συλλογική βάση και μελλοντική πληροφόρηση. Για τους χρεωστικούς τίτλους καθώς και τίτλους ομολόγων που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο, η επιμέτρηση των ζημιών απομείωσης πραγματοποιείται σε ατομική βάση.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι μια αμερόληπτα καθορισμένη και σταθμισμένη βάσει πιθανοτήτων μέση εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών που αντανακλά την διαχρονική αξία του χρήματος, η οποία καθορίζεται μέσω της αξιολόγησης μιας σειράς πιθανών εκβάσεων. Ως πιστωτική ζημιά ορίζεται η διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών που είναι απαιτητές από τον Όμιλο σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού στοιχείου και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος προσδοκά ότι θα εισπράξει προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (EIR) του στοιχείου του ενεργητικού, ή με το προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο (credit-adjusted EIR) σε ό,τι αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που χαρακτηρίστηκαν ως ΡΟCΙ. Για την επιμέτρηση των αναμενόμενων ζημιών από πιστωτικό κίνδυνο, ιστορικά δεδομένα, τρέχουσες συνθήκες καθώς και λογικές και βάσιμες προβλέψεις σχετικά με τις μελλοντικές συνθήκες θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Για τις μη εκταμειωμένες δανειακές δεσμεύσεις, ως αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ορίζεται η παρούσα αξία της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών που οφείλονται εάν η δανειακή δέσμευση εκταμειούνταν και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος αναμένει να εισπράξει, ενώ για τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις ως αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ορίζεται η διαφορά μεταξύ των αναμενόμενων πληρωμών αποζημίωσης του κάτοχου του συμβολαίου και τυχόν ποσά που ο Όμιλος αναμένει να εισπράξει.

Ο Όμιλος εκτιμά τις αναμενόμενες υστερήσεις ταμειακών ροών από όλες τις πιθανές πηγές λαμβάνοντας υπόψη τις εξασφαλίσεις, τις εγγυήσεις και άλλες πιστωτικές ενισχύσεις που εμπεριέχονται στους συμβατικούς όρους και τα οποία δεν αναγνωρίζονται διακριτά. Στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού με εξασφαλίσεις, η εκτίμηση των αναμενόμενων ταμειακών ροών που σχετίζονται με την εξασφάλιση αποτυπώνει το ποσό των ταμειακών ροών και τη χρονική στιγμή που αυτές αναμένεται να εισπραχθούν από την διαδικασία ρευστοποίησης μετά την αφαίρεση των προεξοφλημένων εξόδων απόκτησης και εκποίησης της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από το εάν η ρευστοποίηση είναι πιθανή.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται για τη διάρκεια της μέγιστης συμβατικής περιόδου κατά την οποία ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος προσδιορίζεται με βάση τους ουσιαστικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου, ή σε περίπτωση ανακυκλούμενων πιστώσεων λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η αναμενόμενη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου και τις προγενέστερες πρακτικές του Ομίλου.

Απαιτήσεις από πελάτες, οι οποίες προκύπτουν από τις μη χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου, περιλαμβάνονται στα Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού και είναι κυρίως βραχυπρόθεσμες. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη ότι τέτοιου είδους χρηματοοικονομικά μέσα συνήθως δεν εμπεριέχουν σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης, η πρόβλεψη για πιστωτική ζημιά επιμετράται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια τους, σύμφωνα με την απλοποιημένη προσέγγιση.

Βασικές παράμετροι προσδιορισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζεται στις καμπύλες της πιθανότητας αθέτησης (probability of default - PD), της ζημιάς ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης (loss given default - LGD), της έκθεσης κατά την αθέτηση (exposure at default - EAD) και άλλων παραμέτρων όπως ο συντελεστής μετατροπής των εκτός ισολογισμού πιστωτικών ανοιγμάτων σε χρηματοδοτικά ανοίγματα (credit conversion factor - CCF) και το ποσοστό προπληρωμής (prepayment rate). Γενικά, ο Όμιλος αντλεί αυτές τις παραμέτρους από εσωτερικώς αναπτυγμένα στατιστικά μοντέλα, ιστορικά δεδομένα συγκεκριμένης χρονικής στιγμής (point-in-time) και παρατηρήσεις, αξιοποιώντας τις υφιστάμενες υποδομές που έχει αναπτύξει σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο και τις πρακτικές διαχείρισης κινδύνου.

Το PD αντιπροσωπεύει την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης που εκτιμάται με βάση τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες κατά την ημερομηνία αναφοράς, προσαρμοσμένη ώστε να λαμβάνει υπόψη τις εκτιμήσεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών που ενδέχεται να επηρεάσουν τον κίνδυνο αθέτησης, σε δεδομένο χρονικό ορίζοντα.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Point in Time (PiT) PDs για να εξαλείψει οποιαδήποτε υποκειμενικότητα προς τα ιστορικά δεδομένα, με στόχο να αντικατοπτρίζει την άποψη της διοίκησης για το μέλλον κατά την ημερομηνία αναφοράς, ενσωματώνοντας σχετικές μελλοντικές πληροφορίες συμπεριλαμβανομένων των μακροοικονομικών σεναρίων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Δυο τύποι πιθανοτήτων αθέτησης (probability of default - PD) χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς:

- PD 12 μηνών που είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης που προκύπτει μέσα στους επόμενους 12 μήνες (ή για την υπολειπόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, εάν αυτή είναι μικρότερη από 12 μήνες). Χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου για το Στάδιο 1.
- PD καθ' όλη τη διάρκεια (lifetime PD) που είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης που προκύπτει κατά την υπολειπόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού. Χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του Σταδίου 2, Σταδίου 3 και των αγορασθέντων ή κατά την αρχική αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (POCI).

Για τους χρεωστικούς τίτλους, οι πιθανότητες αθέτησης (probability of default - PD), λαμβάνονται από διεθνείς οίκους αξιολόγησης που χρησιμοποιούν μεθοδολογίες αξιολόγησης κινδύνου, μεγιστοποιώντας τη χρήση αντικειμενικών μεταβλητών και δεδομένα αγοράς. Ο Όμιλος ορίζει εσωτερικά αναπτυγμένες πιστωτικές διαβαθμίσεις σε κάθε εκδότη/αντισυμβαλλόμενο βάσει αυτών των PDs. Στις περιπτώσεις αντισυμβαλλόμενων που δεν υπάρχει τέτοια διαθέσιμη πληροφορία, ο Όμιλος ορίζει PDs χρησιμοποιώντας εσωτερικά μοντέλα.

Η έκθεση κατά την αθέτηση υποχρέωσης (EAD) είναι μια εκτίμηση χρηματοδοτικού ανοίγματος σε μια μελλοντική ημερομηνία αθέτησης, λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες μεταβολές του ανοίγματος μετά την ημερομηνία αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αποπληρωμών κεφαλαίου και τόκων και των αναμενόμενων εκταμιεύσεων δανειακών δεσμεύσεων. Το EAD περιλαμβάνει τόσο τα ανοίγματα εντός όσο και εκτός ισολογισμού. Η εντός ισολογισμού έκθεση αντιστοιχεί στο συνολικό ποσό που έχει αναληφθεί και είναι απαιτητό προς πληρωμή, το οποίο περιλαμβάνει το οφειλόμενο κεφάλαιο, τους δεδουλευμένους τόκους και τα ληξιπρόθεσμα ποσά. Η εκτός ισολογισμού έκθεση αντιπροσωπεύει την πίστωση που είναι διαθέσιμη προς ανάληψη, επιπροσθέτως της έκθεσης εντός ισολογισμού.

Επιπλέον, ο συντελεστής μετατροπής (CCF) χρησιμοποιείται για την μετατροπή των πιστωτικών γραμμών και άλλων εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων σε ποσά έκθεσης κατά την αθέτηση υποχρέωσης (EAD). Πρόκειται για μια παραδοχή η οποία προκύπτει μέσω μοντέλων και αντιπροσωπεύει το ποσοστό του μη αναληφθέντος ποσού που αναμένεται να ληφθεί πριν από την εκδήλωση ενός γεγονότος αθέτησης.

Επιπροσθέτως, το ποσοστό προπληρωμής (prepayment rate) είναι μια εκτίμηση πρόωρων αποπληρωμών ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος οι οποίες υπερβαίνουν τις συμβατικές αποπληρωμές βάσει του χρονοδιαγράμματος εξόφλησης, εκφράζεται δε ως ποσοστό επί του EAD σε κάθε περίοδο αναφοράς έχοντας ως αποτέλεσμα την μείωση του EAD.

Η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) εκφράζει την έκταση της ζημιάς που ο Όμιλος αναμένει για ανοίγματα τα οποία είναι σε κατάσταση αθέτησης και ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών κι εκείνων που ο Όμιλος προσδοκά να εισπράξει συμπεριλαμβανομένων των ποσών από τη ρευστοποίηση εξασφαλίσεων. Η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD), το οποίο εκφράζεται συνήθως ως ποσοστό του EAD, διαφέρει σύμφωνα με τον τύπο του αντισυμβαλλόμενου, τον τύπο και την προτεραιότητα της απαίτησης, την ύπαρξη εξασφαλίσεων και άλλων πιστωτικών ενισχύσεων. Ο Όμιλος διακρίνει τα δανειακά χαρτοφυλάκια του σε δύο μεγάλες κατηγορίες, δηλ. αυτά που καλύπτονται με εξασφαλίσεις και αυτά χωρίς εξασφαλίσεις. Ο Όμιλος εκτιμά τη ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) χρησιμοποιώντας ποσοστά αποκατάστασης (cure rate) που αντικατοπτρίζουν εισπράξεις μετρητών, εκτιμώμενες προσόδους από την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, εκτιμήσεις για το χρόνο ρευστοποίησης, κόστος υλοποίησης, κλπ. Όπου οι συνιστώσες της ζημιάς δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD), εξαρτώνται από μακροοικονομικά δεδομένα, οι εξαρτήσεις αυτές αντανακλώνται ενσωματώνοντας πληροφορίες σχετικά με το μέλλον, όπως οι προβλεπόμενοι δείκτες τιμών στα αντίστοιχα μοντέλα. Η εκτίμηση των προαναφερθέντων συνιστωσών στο LGD αντικατοπτρίζει τα διαθέσιμα ιστορικά δεδομένα που καλύπτουν μια εύλογη περίοδο, δηλ. έναν πλήρη οικονομικό κύκλο.

Για τα ομόλογα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) βασίζεται κυρίως σε ιστορικά δεδομένα τα οποία προκύπτουν από έρευνες οίκων αξιολόγησης αλλά επίσης μπορεί να καθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες αναμενόμενες υποχρεώσεις του οφειλέτη καθώς και το μακροοικονομικό περιβάλλον.

Επιπροσθέτως, στη ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) λαμβάνονται υπόψη η προτεραιότητα του χρεωστικού τίτλου, τυχόν εξασφαλίσεις του οφειλέτη ή οποιαδήποτε άλλης μορφής κάλυψη.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία (forward looking information)

Προκειμένου να γίνει η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για κάθε στάδιο και η εκτίμηση των σημαντικών αυξήσεων του πιστωτικού κινδύνου, λαμβάνονται υπόψη πληροφορίες σχετικά με λογικές και βάσιμες προβλέψεις μελλοντικών γεγονότων και μακροοικονομικών συνθηκών. Η εκτίμηση και η εφαρμογή πληροφοριών αναφορικά με το μέλλον απαιτεί σημαντική κρίση.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τρία μακροοικονομικά σενάρια (δηλαδή βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο) για να επιτύχει το στόχο της επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά τρόπο που να αντικατοπτρίζει ένα αμερόληπτο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων αποτέλεσμα. Το βασικό σενάριο αντιπροσωπεύει το πιο πιθανό σενάριο και εναρμονίζεται με τις πληροφορίες που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για σκοπούς στρατηγικού σχεδιασμού και προϋπολογισμού.

Τα σενάρια αντικατοπτρίζονται στις παραμέτρους ρίσκου, και συγκεκριμένα στο PD 12 μηνών, στο PD καθ' όλη τη διάρκεια και στη ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD). Επομένως χρησιμοποιούνται 3 ζεύγη από κάθε μία από αυτές τις παραμέτρους, σύμφωνα με τα σενάρια που αναπτύσσονται.

Στη συνέχεια, ο Όμιλος προβαίνει στον υπολογισμό των σταθμίσεων για κάθε σενάριο, που αντιπροσωπεύουν την πιθανότητα πραγματοποίησης καθενός σεναρίου. Αυτές οι σταθμίσεις εφαρμόζονται στα 3 ζεύγη υπολογισμού των παραμέτρων προκειμένου να παραχθεί ένα μοναδικό σενάριο με σταθμισμένες παραμέτρους κινδύνου, το οποίο στη συνέχεια χρησιμοποιείται τόσο στην αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσο και στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ενσωματώνει μελλοντικές μακροοικονομικές μεταβλητές, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμών αύξησης του ΑΕΠ, των δεικτών τιμών κατοικιών, των ποσοστών ανεργίας, των επιτοκίων, πληθωρισμού κλπ. Για να αντικατοπτριστούν οι σημαντικές μη γραμμικότητες στο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών όσο αφορά τα σημαντικά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αξιολογούνται σε ατομική βάση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη σχετική πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία για συγκεκριμένες ομάδες δανειοληπτών κυρίως βάσει του επιχειρηματικού κλάδου όπου ανήκουν καθώς και άλλους παράγοντες πιστωτικού κινδύνου (εάν υπάρχουν).

Τροποποιημένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού

Στις περιπτώσεις που οι συμβατικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού έχουν τροποποιηθεί (για τα κριτήρια αποαναγνώρισης, βλέπε «Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην σημ. 2.2.9) και η τροποποίηση θεωρηθεί σημαντική, η ημερομηνία τροποποίησης θεωρείται ως η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης για σκοπούς υπολογισμού απομείωσης, συμπεριλαμβανομένου και του προσδιορισμού του αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου. Το τροποποιημένο περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται συνήθως σε Στάδιο 1 για σκοπούς επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, μετά από μια τροποποίηση που έχει ως αποτέλεσμα την αποαναγνώριση του αρχικού χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, ενδέχεται να υπάρξουν ενδείξεις ότι το νέο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού είναι πιστωτικά απομειωμένο κατά την αρχική του αναγνώριση και συνεπώς το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται ως αγορασμένο ή κατά την αρχική αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού (POCI).

Στις περιπτώσεις όπου οι συμβατικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού έχουν τροποποιηθεί και η τροποποίηση δεν θεωρείται σημαντική, ο Όμιλος υπολογίζει εκ νέου την λογιστική αξία προ απομείωσης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζει τη διαφορά ως κέρδος ή ζημιά από τροποποίηση, η οποία περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και καθορίζει εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, συγκρίνοντας τον κίνδυνο αθέτησης που υπήρχε κατά την αρχική αναγνώριση βάσει των αρχικών μη τροποποιημένων συμβατικών όρων και τον κίνδυνο αθέτησης που προέκυψε κατά την ημερομηνία αναφοράς, βάσει των τροποποιημένων συμβατικών όρων.

Παρουσίαση της πρόβλεψης απομείωσης

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, η πρόβλεψη απομείωσης μειώνει την λογιστική τους αξία στον ισολογισμό. Για τα χρεωστικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, η πρόβλεψη απομείωσης αναγνωρίζεται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και δεν μειώνει τη λογιστική αξία των χρεωστικών τίτλων στον ισολογισμό. Για τα εκτός ισολογισμού χρηματοοικονομικά στοιχεία που προκύπτουν από δανειοδοτικές δραστηριότητες, η πρόβλεψη απομείωσης εμφανίζεται στις Λοιπές Υποχρεώσεις. Οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των παραπάνω χρηματοοικονομικών στοιχείων αναγνωρίζονται στη γραμμή «Ζημιές από απομείωση».

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Διαγραφές χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Όταν ο Όμιλος δεν έχει πια εύλογες προσδοκίες για ανάκτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εξ ολοκλήρου ή μερικώς, μειώνει άμεσα την λογιστική του αξία προ πρόβλεψης εξ ολοκλήρου ή μερικώς έναντι της πρόβλεψης απομείωσης του. Τα ποσά που έχουν διαγραφεί θεωρούνται από-αναγνωρισμένα. Υπόλοιπα τα οποία είχαν διαγραφεί και ανακτήθηκαν σε μεταγενέστερο στάδιο μειώνουν το ύψος της ζημιάς απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι διαγραφές των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού εξακολουθούν να υπόκεινται σε διαδικασίες ανάκτησης σύμφωνα με τις διαδικασίες ανάκτησης οφειλών του Ομίλου.

2.2.14 Συμφωνίες πώλησης, επαναγοράς και δανεισμού χρεογράφων

(i) Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς

Τα χρεόγραφα που πωλούνται με βάση συμφωνίες επαναγοράς («repos») συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό του Ομίλου, δεδομένου ότι ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτά, ενώ η σχετική υποχρέωση ανάλογα με το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στα οφειλόμενα ποσά σε άλλες τράπεζες, ή σε πελάτες και επιμετρύται στο αποσβέσιμο κόστος. Χρεόγραφα που αγοράστηκαν βάσει συμφωνιών επαναπώλησης («reverse repos») αναγνωρίζονται ως δάνεια και προκαταβολές σε άλλες τράπεζες ή πελάτες αναλόγως και επιμετρύονται στο αποσβέσιμο κόστος. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς στην περίπτωση των repos και η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής επαναπώλησης στην περίπτωση των reverse repos, αναγνωρίζεται ως τόκος κατά τη διάρκεια της περιόδου της συμφωνίας επαναγοράς ή επαναπώλησης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(ii) Δανεισμός και αγορά χρεογράφων

Χρεόγραφα που δανείζει ο Όμιλος σε τρίτους, έναντι προμήθειας, συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Χρεόγραφα που δανείζεται ο Όμιλος αναγνωρίζονται ως εμπορικές υποχρεώσεις (trading liabilities) όταν πωληθούν σε τρίτους και επιμετρύονται στην εύλογη αξία και οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά αποτίμησης μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.15 Μισθώσεις

Ο Όμιλος συμμετέχει σε μισθώσεις είτε ως μισθωτής είτε ως εκμισθωτής. Κατά την έναρξη ισχύος μιας σύμβασης, ο Όμιλος αξιολογεί αν η σύμβαση αποτελεί, ή εμπεριέχει, μίσθωση.

(i) Λογιστική για μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο μισθωτής

Όταν ο Όμιλος καθίσταται ο μισθωτής σε μια μίσθωση, αναγνωρίζει μια υποχρέωση από μισθώσεις και ένα αντίστοιχο δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού κατά την έναρξη της περιόδου της μίσθωσης, μόλις ο Όμιλος αποκτήσει τον έλεγχο της χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται στις λοιπές υποχρεώσεις και τα δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού στα ενσώματα πάγια στοιχεία και στις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις επιμετρύονται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών πληρωτέων μισθωμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, τα οποία προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας ένα διαφορικό επιτόκιο δανεισμού. Ο τόκος - έξοδο επί των υποχρεώσεων από μισθώσεις παρουσιάζεται στα καθαρά έσοδα από τόκους.

Η υποχρέωση από μισθώσεις επαναμετρύεται όταν υπάρχει αλλαγή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων που προκύπτουν από μία μεταβολή σε ένα δείκτη ή επιτόκιο, μία αλλαγή στις εκτιμήσεις του Ομίλου για το ποσό που αναμένεται να είναι πληρωτέο με βάση μία εγγύηση υπολειμματικής αξίας ή εάν ο Όμιλος αλλάξει την εκτίμηση του σχετικά με την πιθανότητα εξάσκησης ενός δικαιώματος αγοράς, επέκτασης ή λήξης. Όταν η υποχρέωση από μισθώσεις επαναμετρύεται με αυτόν τον τρόπο, πραγματοποιείται μία αντίστοιχη προσαρμογή στη λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης του μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού ή αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εάν η λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης του μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού έχει μηδενιστεί.

Το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού αναγνωρίζεται αρχικά σε ποσό ίσο με την υποχρέωση από μισθώσεις και προσαρμόζεται για προπληρωμές μισθωμάτων, αρχικές άμεσες δαπάνες ή κίνητρα που ελήφθησαν για τη σύναψη των μισθώσεων. Μεταγενέστερα, το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού αποσβένεται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου μίσθωσης ή της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου, εάν αυτή είναι μικρότερη, και οι αποσβέσεις παρουσιάζονται στα λειτουργικά έξοδα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Όταν μια μίσθωση περιέχει δικαιώματα επέκτασης ή λήξης τα οποία ο Όμιλος θεωρεί κατ' ουσίαν βέβαιο ότι θα εξασκηθούν, τα αναμενόμενα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα ή το κόστος της πρόωρης λήξης περιλαμβάνονται στα πληρωτέα μισθώματα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης από μισθώσεις.

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να μην αναγνωρίζει δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεις για μισθώσεις στοιχείων ενεργητικού χαμηλής αξίας και βραχυπρόθεσμες μισθώσεις. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις πληρωμές μισθωμάτων που σχετίζονται με τέτοιες μισθώσεις ως έξοδο αναλογικά κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου.

(ii) Λογιστική για μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο εκμισθωτής

Κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος μιας μίσθωσης, ο Όμιλος, ενεργώντας ως εκμισθωτής, ταξινομεί κάθε μισθωσή του είτε ως λειτουργική μίσθωση είτε ως χρηματοδοτική μίσθωση με βάση το εάν η μίσθωση μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες που συνεπάγεται η κυριότητα ενός υποκείμενου στοιχείου ενεργητικού. Σε αυτή την περίπτωση η μίσθωση αποτελεί χρηματοδοτική μίσθωση, ενώ εάν όχι τότε αποτελεί λειτουργική μίσθωση. Ως μέρος αυτής της αξιολόγησης, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη συγκεκριμένες ενδείξεις, όπως το εάν η μίσθωση καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής ζωής ενός στοιχείου ενεργητικού.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Κατά την ημερομηνία έναρξης, ο Όμιλος αποαναγνωρίζει τη λογιστική αξία των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων που τελούν υπό χρηματοδοτική μίσθωση και αναγνωρίζει απαίτηση ποσού ίσου με την καθαρή επένδυση στη μίσθωση καθώς και κέρδος ή ζημιά στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την αποαναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου και την αναγνώριση της καθαρής επένδυσης στη μίσθωση. Η καθαρή επένδυση στη μίσθωση υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων με παρόμοιο τρόπο όπως και για τον μισθωτή.

Μετά την ημερομηνία έναρξης, ο Όμιλος αναγνωρίζει χρηματοοικονομικό έσοδο κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου βάσει μεθόδου που αντικατοπτρίζει μια σταθερή περιοδική απόδοση πάνω στην καθαρή επένδυση του εκμισθωτή στη μίσθωση. Ο Όμιλος αναγνωρίζει επίσης έσοδο από μεταβλητές καταβολές που δεν περιλαμβάνονταν στην καθαρή επένδυση. Μετά την έναρξη, η καθαρή επένδυση στη μίσθωση δεν επαναμετράται, εκτός αν η μίσθωση τροποποιηθεί ή η μισθωτική περίοδος μεταβληθεί.

Λειτουργικές Μισθώσεις

Ο Όμιλος συνεχίζει να αναγνωρίζει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο και δεν αναγνωρίζει καθαρή επένδυση στη μίσθωση στον ισολογισμό ή αρχικό κέρδος (αν υπάρχει) στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα μισθώματα που καταβάλλονται από τους μισθωτές ως έσοδο αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης ή με οποιαδήποτε άλλη συστηματική βάση θεωρείται κατάλληλη. Επίσης, αναγνωρίζει ως έξοδα τις αρχικές δαπάνες που πραγματοποιούνται για την απόκτηση των εσόδων της μίσθωσης, συμπεριλαμβανομένων και των αποσβέσεων. Ο Όμιλος προσθέτει τις αρχικές άμεσες δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνεται για τη σύναψη λειτουργικής μίσθωσης στη λογιστική αξία του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζει τις εν λόγω δαπάνες ως έξοδα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα έσοδα της μίσθωσης.

Υπομίσθώσεις

Ο Όμιλος, ενεργώντας ως μισθωτής, ενδέχεται να συνάψει συμφωνίες υπομίσθωσης ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου προς ένα τρίτο μέρος, ενώ η αρχική μίσθωση παραμένει εν ισχύ. Ο Όμιλος ενεργεί τόσο ως μισθωτής όσο και ως εκμισθωτής του ίδιου περιουσιακού στοιχείου. Η υπομίσθωση αποτελεί διακριτή σύμβαση μίσθωσης, στην οποία ο ενδιάμεσος εκμισθωτής ταξινομεί την υπομίσθωση ως χρηματοδοτική μίσθωση ή λειτουργική μίσθωση ως εξής:

- αν η κύρια μίσθωση αποτελεί βραχυπρόθεσμη μίσθωση, η υπομίσθωση ταξινομείται ως λειτουργική μίσθωση, ή
- σε διαφορετική περίπτωση, η υπομίσθωση ταξινομείται με βάση το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού το οποίο προκύπτει από την κύρια μίσθωση και όχι με βάση το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2.2.16 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα φόρο και τον αναβαλλόμενο φόρο.

(i) Τρέχουσα φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών υπολογίζεται με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία και τον φορολογικό συντελεστή που ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη.

(ii) Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται στο σύνολό του, με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method), επί των προσωρινών διαφορών που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι κυριότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την απομείωση/αποτίμηση και λογιστικές διαγραφές των δανείων, από τις φορολογικές ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+, από ζημιές πωλήσεων και οριστικών διαγραφών δανείων, από τις αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, από τις αποτιμήσεις σε εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα, από συντάξεις και λουπές παροχές αποχώρησης προς το προσωπικό, και από την αποτίμηση ορισμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται όταν αναμένεται ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο έναντι του οποίου οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Το λογιστικό υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται στον βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα ώστε να επιτρέψουν την ανάκτηση ολόκληρης ή μέρους της απαίτησης. Κάθε τέτοια μείωση αντισταθμίζεται στο βαθμό που καθίσταται πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη λογιστικοποιημένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη τα οποία θα επιτρέψουν την ανάκτηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος, που σχετίζεται με χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση και των μέσων αντιστάθμισης ταμειακών ροών που αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων, αναγνωρίζεται επίσης στην κατάσταση συνολικών εσόδων, και μεταφέρεται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων μαζί με το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημιά.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού, όταν είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτές οι ζημιές.

Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει την προσωρινή υποχρεωτική εξαίρεση (απαλλαγή) από τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12 και δεν αναγνωρίζει ή γνωστοποιεί πληροφόρηση σχετικά με τους αναβαλλόμενους φόρους που προκύπτουν από τους φόρους εισοδήματος του Δεύτερου Πυλώνα.

(iii) Αβέβαιες φορολογικές θέσεις

Ο Όμιλος προσδιορίζει κι αξιολογεί όλες τις σημαντικές φορολογικές θέσεις, συμπεριλαμβανομένων κι αυτών που τυχόν ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, για όλες τις φορολογικές χρήσεις που υπόκεινται σε αξιολόγηση (ή όταν η εκδίκαση της υπόθεσης βρίσκεται σε εξέλιξη) από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Κατά την εκτίμηση των φορολογικών θέσεων, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες, ο Όμιλος αξιολογεί όλα τα αποδεικτικά στοιχεία (εγκύκλιοι του υπουργείου οικονομικών, μεμονωμένες δικαστικές αποφάσεις, φορολογική νομοθεσία, παλαιότερες διοικητικές πρακτικές, γνωμοδοτήσεις που άπτονται φορολογικών και νομικών θεμάτων, κλπ.) στο βαθμό που αυτά είναι κατάλληλα για τα δεδομένα και τις συνθήκες της υπό εξέταση συναλλαγής/υπόθεσης του Ομίλου.

Επιπροσθέτως, οι εκτιμήσεις σε ό,τι αφορά την αναγνώριση πρόβλεψης έναντι πιθανής δυσμενούς εξέλιξης των φορολογικών θέσεων, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από γνωμοδοτήσεις που λαμβάνονται από εσωτερικούς και εξωτερικούς νομικούς συμβούλους. Για φορολογικές υποθέσεις οι οποίες ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, ο Όμιλος, για κάθε συναλλαγή ξεχωριστά, ή συνολικά ως ομάδα, ανάλογα με το ποια προσέγγιση εκτιμά καλύτερα το πιθανό αποτέλεσμα κάνοντας χρήση της μεθόδου της

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

«αναμενόμενης αξίας» (σταθμισμένης βάσει πιθανοτήτων), σχηματίζει: (α) πρόβλεψη για εισπρακτέα φορολογική απαίτηση η οποία αφορά ποσό που έχει ήδη αναγνωριστεί και καταβληθεί ως φόρος εισοδήματος, αλλά η εκδίκαση του εκκρεμεί, ή (β) υποχρέωση για ποσά φόρων που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Ο Όμιλος παρουσιάζει στον ισολογισμό του όλα τα αβέβαια ποσά φόρου ως τρέχουσες ή αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις.

Ο Όμιλος, κατά γενικό κανόνα, έχει επιλέξει να αποκτά για τις ελληνικές εταιρείες του Ομίλου ένα «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό», το οποίο εκδίδεται αφού πραγματοποιηθεί ο φορολογικός έλεγχος από τον ίδιο τακτικό ελεγκτή ή την ελεγκτική εταιρεία που ελέγχει και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό και τη σχετική φορολογική νομοθεσία, καθώς και για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις εταιρείες του Ομίλου, παρατίθενται στη σημείωση 13.

2.2.17 Παροχές στο προσωπικό

(i) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Βραχυπρόθεσμες παροχές στους εργαζόμενους είναι αυτές που αναμένεται να εκκαθαριστούν στο σύνολό τους εντός δώδεκα μηνών μετά το τέλος της ετήσιας περιόδου αναφοράς κατά την οποία οι εργαζόμενοι παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες και αναγνωρίζονται ως έξοδο κατά την διάρκεια που αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται.

(ii) Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις

Ο Όμιλος παρέχει ορισμένα προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών. Οι ετήσιες εισφορές που καταβάλλει ο Όμιλος επενδύονται και τοποθετούνται σε ειδικές κατηγορίες χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπάλληλοι, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του προγράμματος, συμμετέχουν στην απόδοση των ανωτέρω επενδύσεων. Οι εισφορές του Ομίλου αναγνωρίζονται ως έξοδο στη χρήση κατά την οποία καταβάλλονται.

(iii) Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI) και παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών σε Ελλάδα και Βουλγαρία βάσει σχετικά παρεμφερών κανονιστικών πλαισίων. Σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, ο Όμιλος σχηματίζει υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για υπαλλήλους που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση, όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση αυτή βασίζεται α) στα έτη υπηρεσίας, ξεκινώντας από την ημερομηνία από την οποία η υπηρεσία του εργαζόμενου αρχικά οδηγεί σε παροχές, σύμφωνα με το πρόγραμμα και μέχρι την ημερομηνία όπου η περαιτέρω υπηρεσία δεν οδηγεί σε σημαντικά ποσά επιπλέον παροχής και β) τις απολαβές των υπαλλήλων κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος προσφέρει παροχές εξόδου από την υπηρεσία κυρίως σε σχέση με τα προγράμματα εθελούσιας εξόδου τα οποία έχουν εφαρμοστεί είτε με εφάπαξ αποζημίωση είτε με χορήγηση αδειών μεγάλης διάρκειας όπου οι υπάλληλοι θα λαμβάνουν ένα ποσοστό του μηνιαίου μισθού, ή με συνδυασμό των προαναφερθέντων. Το ποσό της υποχρέωσης για αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών εξόδου από την υπηρεσία σχηματίζεται βάσει αναλογιστικής μελέτης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος για αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο.

Η υποχρέωση της αποζημίωσης εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Σε χώρες όπου τα δεδομένα της αγοράς για τέτοια ομόλογα δεν είναι επαρκή, χρησιμοποιούνται οι αποδόσεις κυβερνητικών ομολόγων. Το νόμισμα και οι όροι λήξης των ομολόγων που χρησιμοποιούνται είναι σύμφωνα με το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού και των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τον υπολογισμό της αποζημίωσης αποχώρησης και των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τον Όμιλο αναγνωρίζονται απευθείας στα λοιπά αποτελέσματα χρήσης την περίοδο που προκύπτουν και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους.

Ο τόκος έξοδο στην υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού και παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία, καθώς και το κόστος υπηρεσίας που αποτελείται από το τρέχων κόστος υπηρεσίας, το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών και τα κέρδη/ ζημιές διακανονισμού της υποχρέωσης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία είναι πληρωτέες όταν η απασχόληση του εργαζομένου τερματίζεται από τον Όμιλο πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης, όταν ένας εργαζόμενος δέχεται προσφορά παροχών σε αντάλλαγμα για τον οικειοθελή τερματισμό της απασχόλησής του (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που δίνονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου του Ομίλου). Ο Όμιλος αναγνωρίζει παροχές εξόδου από την υπηρεσία το συντομότερο μεταξύ των παρακάτω ημερομηνιών: (α) όταν ο Όμιλος δεν έχει τη δυνατότητα να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και (β) όταν ο Όμιλος αναγνωρίζει το κόστος μίας αναδιάρθρωσης που περιλαμβάνει την πληρωμή των παροχών εξόδου από την υπηρεσία. Ο αντιλογισμός της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία που προκύπτει από υπάλληλους που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα αδειών μεγάλης διάρκειας λογιστικοποιείται ως κέρδος από περικοπές το οποίο αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση που μία προσφορά γίνεται για να ενθαρρύνει την οικειοθελή αποχώρηση, οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία επιμετρώνται βάσει του αριθμού των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχτούν την προσφορά. Παροχές εξόδου από την υπηρεσία που καθίστανται καταβλητέες σε περισσότερο από 12 μήνες από το τέλος της περιόδου αναφοράς προεξοφλούνται σε παρούσα αξία.

(iv) Παροχές για συμμετοχή στα κέρδη (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)

Η Διοίκηση του Ομίλου περιοδικά και κατά βούληση, ανταμείβει με μετρητά (bonus) τους υπαλλήλους με υψηλή απόδοση. Παροχές σε μετρητά (bonus), οι οποίες απαιτούν μόνο την έγκριση της Διοίκησης, αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού. Η διανομή κερδών στους υπαλλήλους, για την οποία απαιτείται έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά τη χρήση που εγκρίνεται από τους μετόχους του Ομίλου.

(v) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους

Η Διοίκηση του Ομίλου ανταμείβει περιοδικά και κατά βούληση τους υπαλλήλους με δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο. Οι παροχές σε μετοχές που δε συνδέονται με την απόδοση των υπαλλήλων, κατοχυρώνονται κατά την περίοδο στην οποία χορηγούνται. Οι παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους που συνδέονται με την επίτευξη ορισμένων στόχων και τη συμπλήρωση ορισμένου χρόνου υπηρεσίας, κατοχυρώνονται μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ανωτέρω προϋποθέσεις.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού κατά την περίοδο κατοχύρωσης αυτών, με ισόποση πίστωση στα κεφάλαια, δηλαδή χωρίς επίπτωση στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου. Το τελικό ποσό που αναγνωρίζεται ως έξοδο βασίζεται στον αριθμό των παροχών που ικανοποιούν τις σχετικές προϋποθέσεις υπηρεσίας και απόδοσης που δεν σχετίζονται με την αγορά, κατά την ημερομηνία κατοχύρωσης.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά την ημερομηνία παραχώρησης προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας ένα προσαρμοσμένο μοντέλο αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή εξάσκησης, τις ημερομηνίες εξάσκησης, τους όρους των δικαιωμάτων προαίρεσης, την τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης και την αναμενόμενη διακύμανση της τιμής της υποκείμενης μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για τη διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης. Η αναμενόμενη διακύμανση επιμετρώνται κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και βασίζεται στην ιστορική διακύμανση της τιμής της μετοχής.

Για τις παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους με προϋποθέσεις που δεν αφορούν την κατοχύρωσή τους, η εύλογη αξία των παροχών σε συμμετοχικούς τίτλους κατά την ημερομηνία παραχώρησης αποτυπώνει και αυτές τις προϋποθέσεις και δεν υπάρχει προσαρμογή για τις διαφορές ανάμεσα στα αναμενόμενα και τα πραγματικά αποτελέσματα.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης και την έκδοση νέων μετοχών, οι εισπράξεις μετά την αφαίρεση σχετικών εξόδων συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

2.2.18 Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Τα γήπεδα και κτίρια που αποκτούνται από πλειστηριασμούς για ανάκτηση απομειωμένων δανείων, περιλαμβάνονται στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού», εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά. Τα εν λόγω αποκτηθέντα πάγια στοιχεία κατέχονται προσωρινά για πώληση και αναγνωρίζονται στο χαμηλότερο ποσό μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η οποία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, στα συνήθη πλαίσια των εργασιών, μειωμένη με τα απαραίτητα κόστη για την πραγματοποίηση της πώλησης.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος, στο πλαίσιο της λειτουργίας του, κάνει χρήση των περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται από πλειστηριασμούς, αυτά μπορεί να μεταφερθούν στα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια ή στις επενδύσεις σε ακίνητα, ως ενδείκνυται.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα κέρδη ή ζημιές από την πώληση αυτών των στοιχείων περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.19 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- (α) την οικονομική οντότητα που ασκεί έλεγχο πάνω στον Όμιλο και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται, ελέγχονται από κοινού ή επηρεάζονται σημαντικά από αυτή την οικονομική οντότητα, καθώς και τα βασικά μέλη της Διοίκησης αυτής και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα,
- (β) την οικονομική οντότητα που ασκεί σημαντική επιρροή στον Όμιλο και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται από αυτήν την οικονομική οντότητα,
- (γ) τα βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου, τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα, και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από τα παραπάνω πρόσωπα,
- (δ) τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου
- (ε) τις συνδεδεμένες εταιρείες, και
- (ζ) προγράμματα παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία που έχουν συσταθεί προς όφελος των εργαζομένων του Ομίλου.

Οι συναλλαγές παρόμοιας φύσης παρουσιάζονται σε συγκεντρωτική βάση. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

2.2.20 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια υπάρχουσα νομική ή τεκμηριωμένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, ο διακανονισμός της οποίας και το ποσό αυτής μπορούν να εκτιμηθούν με αξιοπιστία και απαιτεί την εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικό όφελος.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη αποτελεί την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται, για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που αφορούν το ποσό μιας τέτοιας δαπάνης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και αναπροσαρμόζονται προκειμένου να αντιπροσωπεύουν την καλύτερη δυνατή εκτίμηση. Αν μεταγενέστερα δεν είναι πλέον πιθανό ότι για να διακανονιστεί η δέσμευση θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, τότε η πρόβλεψη αντιλογίζεται.

Δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη και γνωστοποιείται μια ενδεχόμενη υποχρέωση στις περιπτώσεις που δεν είναι πιθανό να απαιτηθεί μια εκροή πόρων ώστε να γίνει ο διακανονισμός της υποχρέωσης, όταν το ποσό της υποχρέωσης δεν μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα ή στις περιπτώσεις τις οποίες η υποχρέωση θεωρείται πιθανή και έγκειται στην εκδήλωση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων.

2.2.21 Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα

Ο επιχειρηματικός τομέας είναι ένα ξεχωριστό τμήμα του Ομίλου που δραστηριοποιείται στην παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών, οι οποίες μπορεί να αποφέρουν έσοδα και να δημιουργήσουν έξοδα, εντός ενός συγκεκριμένου οικονομικού περιβάλλοντος. Οι επιχειρηματικοί τομείς καθορίζονται βάσει των εσωτερικών αναφορών σχετικά με τα λειτουργικά αποτελέσματα των τμημάτων του Ομίλου, που επιβλέπει ο επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων και χρησιμοποιούνται για τη διάθεση των πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσής τους. Επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων είναι η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού, η οποία είναι υπεύθυνη για την λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Τα έσοδα, έξοδα και η απόδοση ανά τομέα περιλαμβάνουν και μεταφορές μεταξύ τομέων δραστηριοτήτων. Αυτές οι μεταφορές λογίζονται σε ανταγωνιστικές τιμές, οι οποίες είναι συναφείς με τις χρεώσεις σε μη συνδεδεμένους πελάτες για την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών.

2.2.22 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές και προνομιούχες μετοχές καταχωρούνται ως ίδια κεφάλαια. Τα έξοδα έκδοσης κοινών μετοχών ή δικαιωμάτων, μετά από φόρους, αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια αφαιρετικά του προϊόντος έκδοσης.

Η διανομή μερισμάτων αναγνωρίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, όταν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και ληφθούν οι απαραίτητες εποπτικές εγκρίσεις, όπου απαιτούνται. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι ενδοεταιρικές μη-ταμειακές διανομές που αποτελούν συναλλαγές μεταξύ οικονομικών οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου με βάση τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που διανεμήθηκαν.

Όταν εταιρείες του Ομίλου αγοράζουν μετοχές της Εταιρείας (ίδιες μετοχές) το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια μέχρι την ακύρωση, επανέκδοση ή πώληση των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές πωλούνται ή επανεκδίδονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

2.2.23 Προνομιούχοι τίτλοι

Οι προνομιούχοι τίτλοι που εκδίδονται από τον Όμιλο καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια όταν δεν υπάρχει συμβατική υποχρέωση να κομιστούν στον κάτοχό τους ταμειακά διαθέσιμα ή κάποιο άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού.

Τα επιπρόσθετα έξοδα που προκύπτουν από την έκδοση νέων προνομιούχων τίτλων καταχωρούνται στην καθαρή θέση ως μείωση του προϊόντος της έκδοσης, μετά από φόρους.

Η διανομή μερίσματος στους κατόχους προνομιούχων τίτλων, αναγνωρίζεται ως μείωση της καθαρής θέσης, κατά την ημερομηνία που αναγνωρίζονται ως πληρωτέα.

Όταν ο Όμιλος αγοράζει προνομιούχους τίτλους που εκδίδει, το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση που πωλούνται ή ακυρώνονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

2.2.24 Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και δεσμεύσεις για την παροχή πίστωσης*Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις*

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αποτελούν συμβόλαια, με τα οποία ο εκδότης δεσμεύεται να αποζημιώσει τον κάτοχο του συμβολαίου για τη ζημιά που αυτός υφίσταται, σε περίπτωση που κάποιος καθορισμένος οφειλέτης αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τους όρους ενός χρεωστικού χρηματοπιστωτικού μέσου. Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που δίδονται από τον Όμιλο σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών για τη εξασφάλιση δανείων, υπεραναλήψεων και άλλων τραπεζικών πιστοδοτήσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία, που είναι το ποσό που εισπράχθηκε. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στην υψηλότερη αξία μεταξύ του ποσού της πρόβλεψης απομείωσης λόγω αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και της αξίας που αναγνωρίστηκε αρχικά, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις της προμήθειας που προέκυψε, όπου υφίσταται.

Οι αγορασθείσες από τον Όμιλο χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των συμβατικών όρων του εγγυώμενου χρηματοοικονομικού μέσου δεν λογιστικοποιούνται ξεχωριστά και οι ταμειακές ροές από την εγγύηση λαμβάνονται υπόψη κατά την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του εγγυώμενου χρηματοοικονομικού μέσου, ενώ τυχόν προμήθειες και κόστη συναλλαγής που προκύπτουν για την απόκτηση της χρηματοοικονομικής εγγύησης θεωρούνται μέρος του πραγματικού επιτοκίου του εγγυώμενου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

Αντιθέτως, οι αγορασθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που δεν θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των συμβατικών όρων των εγγυώμενων χρηματοοικονομικών μέσων λογιστικοποιούνται ξεχωριστά, όπου αναγνωρίζεται ένα δικαίωμα αποζημίωσης το οποίο περιλαμβάνεται στα Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού όταν θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι ο Όμιλος θα αποζημιωθεί για τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εγγύησης. Οι μεταβολές στη λογιστική αξία του προαναφερθέντος δικαιώματος αποζημίωσης που προκύπτει από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου δανειακών ανοιγμάτων που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, αναγνωρίζονται στις «Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους» στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Δεσμεύσεις για την παροχή πίστωσης

Οι δεσμεύσεις αποτελούν ανοίγματα εκτός ισολογισμού, με τα οποία ο Όμιλος δεσμεύεται, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, να χορηγήσει ένα δάνειο με προκαθορισμένους όρους στον πελάτη. Τέτοιες συμβατικές δεσμεύσεις αντιπροσωπεύουν δεσμεύσεις για παροχή πίστωσης και πιστωτικών επιστολών και αποτελούν μέρος των συνήθων δανειακών δραστηριοτήτων του Ομίλου, για τις οποίες αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

Η πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τα ανοίγματα εκτός ισολογισμού (χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και δεσμεύσεις) περιλαμβάνεται στις Λοιπές Υποχρεώσεις.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2.2.25 Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση όταν η λογιστική τους αξία θα ανακτηθεί μέσω μίας συναλλαγής πώλησης αντί μέσω συνεχούς χρήσης. Ένα μη κυκλοφορούν στοιχείο ενεργητικού ταξινομείται ως κατεχόμενο προς πώληση, όταν είναι διαθέσιμο προς άμεση πώληση στην παρούσα κατάστασή του, υπόκειται σε όρους συνήθεις για πωλήσεις τέτοιων στοιχείων ενεργητικού και η πώληση θεωρείται πολύ πιθανή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η διοίκηση έχει δεσμευτεί να πραγματοποιήσει την πώληση και ενεργώς προωθεί την πώληση του περιουσιακού στοιχείου σε μία τιμή που είναι λογική σε σχέση με την τρέχουσα εύλογη αξία. Η πώληση επιπλέον αναμένεται να πληροί τις προϋποθέσεις αναγνώρισης ως ολοκληρωμένη πώληση εντός ενός έτους από την ημερομηνία της ταξινόμησης. Πριν από την ταξινόμησή τους ως κατεχόμενα προς πώληση, αυτά τα στοιχεία ενεργητικού ή οι ομάδες στοιχείων ενεργητικού προς πώληση αποτιμώνται εκ νέου σύμφωνα με το σχετικό λογιστικό πρότυπο.

Τα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση κατόπιν αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων πωλήσεως. Η ζημιά η οποία προκύπτει από την ανωτέρω επιμέτρηση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα και μπορεί να αντλιογιστεί μελλοντικά. Όταν η ζημιά αφορά ομάδα στοιχείων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση, αυτή κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία της ομάδας.

Ο Όμιλος παρουσιάζει τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες σε ξεχωριστή γραμμή στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων εάν μία εταιρεία του Ομίλου ή ένα τμήμα μίας εταιρείας του Ομίλου έχει πωληθεί ή έχει ταξινομηθεί ως κατεχόμενο προς πώληση και:

- (α) Αντιπροσωπεύει μία ξεχωριστή σημαντική δραστηριότητα ή γεωγραφική περιοχή λειτουργίας,
- (β) Είναι μέρος ενός μοναδικού σχεδίου πώλησης μίας ξεχωριστής σημαντικής δραστηριότητας ή γεωγραφικής περιοχής λειτουργίας, ή
- (γ) Αποτελεί μία θυγατρική η οποία αποκτήθηκε αποκλειστικά με σκοπό την μεταπώλησή της.

Τα κέρδη ή ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν τα κέρδη ή ζημιές προ φόρων από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, τα κέρδη ή ζημιές προ φόρων λόγω πώλησης των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων ή λόγω επιμέτρησης αυτών στην εύλογη αξία, αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης και το φόρο των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ συνεχιζόμενων και μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων παρουσιάζονται σε μικτή βάση στη κατάσταση αποτελεσμάτων. Κατά την ταξινόμηση, μιας εταιρείας του Ομίλου ως μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα, ο Όμιλος αναμορφώνει τα στοιχεία των προηγούμενων περιόδων στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.26 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, περιλαμβάνουν στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος όπως μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες που δεν υπόκεινται σε περιορισμούς και απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τίτλους εμπορικού χαρτοφυλακίου όπως άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης, με αρχικές ημερομηνίες λήξης τριών ή λιγότερων μηνών.

2.2.27 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη διασφάλιση ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με τις προϋποθέσεις που απαιτούνται. Οι επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε συστηματική βάση ώστε να εναρμονίζονται με τη μέθοδο που ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έξοδα τα οποία οι επιχορηγήσεις πρόκειται να αποζημιώσουν. Σε περίπτωση μεταγενέστερων αλλαγών στις προσδοκίες του Ομίλου για την εκπλήρωση των προϋποθέσεων των κρατικών επιχορηγήσεων, η επίπτωση αυτών των αλλαγών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.28 Δραστηριότητες εμπιστευματοδόχου

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής, εταιρικής διαχείρισης, διαχείρισης επενδύσεων, καθώς και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε τρίτους, που έχουν ως αποτέλεσμα την διακράτηση ή την επένδυση στοιχείων ενεργητικού για λογαριασμό πελατών του. Τα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται υπό την ιδιότητα ως εμπιστευματοδόχου δεν αποτελούν περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Επιπλέον, ο Όμιλος δεν εγγυάται για τις επενδύσεις αυτές και συνεπώς δεν είναι εκτεθειμένος σε οποιονδήποτε πιστωτικό κίνδυνο σε σχέση με αυτές.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
2.3 Επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17 από συγγενή εταιρεία του Ομίλου

Από την 1 Ιανουαρίου 2023, η συγγενής εταιρεία του Ομίλου, Eurolife FFH Insurance Group Holdings S.A. (Eurolife), υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» με αναδρομική εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2022. Κατόπιν της οριστικοποίησης στο τέταρτο τρίμηνο του 2023, της επίπτωσης λόγω της μετάβασης της Eurolife στο ΔΠΧΑ 17, ο Όμιλος έχει αναπροσαρμόσει αναλόγως τη λογιστική αξία της επένδυσής του στη συγγενή εταιρεία. Τα αναμορφωμένα συγκριτικά στοιχεία του ισολογισμού του Ομίλου, της κατάστασης αποτελεσμάτων και της κατάστασης συνολικών εσόδων, παρατίθενται κατωτέρω.

Ενοποιημένος Ισολογισμός	31 Δεκεμβρίου 2022			1 Ιανουαρίου 2022		
	Όπως δημοσιεύτηκε € εκατ.	Αναμορφώσεις € εκατ.	Αναμορφωμένα € εκατ.	Όπως δημοσιεύτηκε € εκατ.	Αναμορφώσεις € εκατ.	Αναμορφωμένα € εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	173	14	187	267	(33)	234
Σύνολο ενεργητικού	81.460	14	81.474	77.852	(33)	77.819
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	4.646	14	4.660	(3.333)	(33)	(3.366)
Ιδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας	6.623	14	6.637	5.539	(33)	5.506
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	6.718	14	6.732	5.635	(33)	5.602
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	81.460	14	81.474	77.852	(33)	77.819
Ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων						
	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022					
	Όπως δημοσιεύτηκε € εκατ.	Αναμορφώσεις € εκατ.	Αναμορφωμένα € εκατ.			
Αναλογία κερδών από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	18	17	35			
Κέρδη προ φόρου ⁽¹⁾	1.734	17	1.751			
Καθαρά κέρδη	1.330	17	1.347			
Καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους	1.330	17	1.347			
	€	€	€			
Κέρδη ανά μετοχή						
-Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	0,36	0,00	0,36			

⁽¹⁾ Το ποσό των € 1.735 εκατ. όπως δημοσιεύτηκε, αναπροσαρμόστηκε σε € 1.734 εκατ., λόγω της παρουσίασης των δραστηριοτήτων της Eurobank Direktna a.d. ως μη συνεχιζόμενων στη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος	Την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022		
	Όπως δημοσιεύτηκε	Αναμορφώσεις	Αναμορφωμένα
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρά κέρδη	1.330	17	1.347
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες			
- μεταβολή αναλογίας λουτών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους	(32)	30	(2)
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	(252)	30	(222)
Συνολικό αποτέλεσμα	1.078	47	1.125
Συνολικό αποτέλεσμα που αναλογεί στους μετόχους	1.079	47	1.126

Επιπλέον, κατόπιν των ανωτέρω, τα «κέρδη προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες» που παρουσιάζονται στη συγκριτική πληροφόρηση της ενοποιημένης κατάστασης ταμειακών ρών, έχουν αναπροσαρμοστεί αντίστοιχα, έναντι της γραμμής «λοιπές προσαρμογές», που επίσης περιλαμβάνεται στις «ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες».

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου, η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που ενδέχεται να επηρεάσουν τα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις, κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους και τις γνωστοποιήσεις που τις συνοδεύουν. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στις παρούσες συνθήκες, σε ιστορικά στοιχεία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα, οι οποίες, με βάση τις παρούσες συνθήκες, θεωρούνται λογικές. Κάθε αναθεώρηση των εκτιμήσεων, αναγνωρίζεται μελλοντικώς. Οι κυριότεροι τομείς για τους οποίους ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών του αρχών αναλύονται παρακάτω:

3.1 Ζημίες απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Στο πλαίσιο του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος, που παραμένει ασταθές, οι οικονομίες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος συνέχισαν την αναπτυξιακή τους πορεία το 2023. Πιο συγκεκριμένα, η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας οφείλεται κυρίως στην αύξηση της κατανάλωσης, των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και στις ισχυρές επιδόσεις της στον τουρισμό (σημ. 2). Επιπλέον, η ποιότητα του ενεργητικού του Ομίλου συνέχισε να ενισχύεται το 2023, όπως αποδεικνύεται από το επίπεδο των δεικτών ποιότητας πιστοδοτήσεων στο τέλος της χρήσης του 2023, οι οποίοι ξεπέρασαν τα αναμενόμενα επίπεδα όσον αφορά τον δείκτη των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) και την κάλυψη των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) που διατήρησαν τη βελτιωτική τους τάση, φθάνοντας στο 3,5% (2022: 5,2%) και 86,4% (2022: 75,5%), αντίστοιχα.

Σχετικά με τις εξελίξεις των μακροοικονομικών τάσεων και του γεωπολιτικού πεδίου, ο Όμιλος παρακολουθεί στενά όλα τα δανειακά χαρτοφυλάκια, ώστε να αναθεωρήσει, εάν κριθεί αναγκαίο, τις εκτιμήσεις και παραδοχές που εφαρμόζονται στην αξιολόγηση των ζημιών απομείωσης.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών απαιτεί από τη Διοίκηση να ασκήσει σημαντική κρίση, και συγκεκριμένα την εκτίμηση του ποσού και του χρονοδιαγράμματος των μελλοντικών ταμειακών ρών καθώς και της αξίας των εξασφαλίσεων κατά τον προσδιορισμό των ζημιών απομείωσης και την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου. Αυτές οι εκτιμήσεις προσδιορίζονται από πλήθος παραγόντων, μεταβολές στους οποίους μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στο χρονοδιάγραμμα και στο ποσό της πρόβλεψης απομείωσης για πιστωτικές ζημιές που πρέπει να αναγνωρισθεί.

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του Ομίλου είναι αποτέλεσμα σύνθετων μοντέλων με μια σειρά υποκείμενων υποθέσεων σχετικά με την επιλογή μεταβλητών δεδομένων και τις αλληλεξαρτήσεις τους. Επιπλέον, ενδέχεται να απαιτούνται

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

προσαρμογές από τη Διοίκηση (management overlays) για να αποτυπώσουν νέες εξελίξεις και διαθέσιμες πληροφορίες, οι οποίες δεν αντικατοπτρίζονται ακόμη στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς μέσω των μοντέλων κινδύνου.

Τα στοιχεία των μοντέλων εκτίμησης αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που αντιπροσωπεύουν σημαντικές λογιστικές παραδοχές και εκτιμήσεις, περιλαμβάνουν:

Καθορισμός σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου

Το ΔΠΧΑ 9 δεν περιλαμβάνει ορισμό του τι συνιστά σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR). Η αξιολόγηση του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση πραγματοποιείται σε κάθε περίοδο αναφοράς λαμβάνοντας υπόψη κατά κύριο λόγο τη μεταβολή του κινδύνου αθέτησης κατά την εναπομένουσα διάρκεια του χρηματοπιστωτικού μέσου. Ο Όμιλος αξιολογεί κατά πόσο έχει πραγματοποιηθεί μια σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση βασιζόμενος σε ποιοτικές και ποσοτικές, εύλογες και βάσιμες πληροφορίες για τις μελλοντικές συνθήκες που απαιτούν την άσκηση σημαντικής κρίσης από τη Διοίκηση (σημ. 2.2.13). Η εφαρμογή αυστηρότερων κριτηρίων θα μπορούσε να αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των χρηματοοικονομικών μέσων που απαιτείται να μεταφερθούν στο Στάδιο 2.

Δάνεια λιανικής τραπεζικής

Σχετικά με τα ανοίγματα σε δάνεια λιανικής τραπεζικής, το βασικό κριτήριο είναι η αλλαγή της πιθανότητας αθέτησης (PD) κατά την συνολική υπολειπόμενη διάρκεια του δανείου πάνω από τα όρια που έχουν οριστεί. Ο καθορισμός των συγκεκριμένων ορίων διαφέρει ανά χαρτοφυλάκιο, έτος αρχικής αναγνώρισης, τύπο προϊόντος καθώς και ύψος της πιθανότητας αθέτησης κατά την αρχική αναγνώριση του δανείου. Το 2023, ο Όμιλος αναπροσάρμοσε τα όρια σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου (SICR) διαχωρίζοντας περαιτέρω τα ανοίγματα σε δάνεια λιανικής τραπεζικής με βάση το έτος εκταμίευσης τους με σκοπό να εναρμονίσει τη σύγκριση μεταξύ της πιθανότητας αθέτησης κατά την αρχική αναγνώριση και κατά την συνολική υπολειπόμενη διάρκεια των δανείων με την υπολειπόμενη διάρκειά τους. Αντιστοίχως, εξυπηρετούμενα δάνεια που βρίσκονται κοντά στη λήξη τους επιδεικνύουν χαμηλότερη πιθανότητα αθέτησης κατά την αρχική αναγνώριση και συνεπώς σχετίζονται με υψηλότερα όρια σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου ενώ αντίθετα υψηλότερη πιθανότητα αθέτησης κατά την αρχική αναγνώριση που αντιστοιχεί σε δάνεια μεγαλύτερης διάρκειας σχετίζεται με χαμηλότερα όρια σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου. Η επίπτωση της ανωτέρω αναπροσαρμογής των ορίων σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και στην αξιολόγηση σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου ήταν ασήμαντη.

Σύμφωνα με τον παραπάνω διαχωρισμό, την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022, για τα δάνεια λιανικής τραπεζικής στην Ελλάδα, το ανώτερο όριο σχετικά με την πιθανότητα αθέτησης (PD) κατά την υπολειπόμενη διάρκεια των δανείων, η υπέρβαση των οποίων συνιστά και ταξινόμηση του δανείου σε Στάδιο 2, αναλύονται παρακάτω.

Δάνεια λιανικής τραπεζικής	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	Ανώτατο όριο SICR	
Στεγαστικά δάνεια	170%	50%
Ενοποιήσεις δανειακών υποχρεώσεων	80%	80%
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις	130%	65%
Καταναλωτικά δάνεια	100%	100%

Επιχειρηματικά δάνεια

Για ανοίγματα επιχειρηματικών δανείων, οι καμπύλες πιθανοτήτων αθέτησης (PD) κατά την αρχική αναγνώριση και την υπολειπόμενη διάρκεια των δανείων σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αντιστοιχίζονται σε κατηγορίες πιστοληπτικής διαβάθμισης. Ακολούθως, τα σχετικά όρια SICR βασίζονται στην σύγκριση των πιστοληπτικών διαβαθμίσεων κατά την αρχική αναγνώριση και κατά την ημερομηνία αναφοράς, ενώ υποβαθμίσεις στην κατηγορία διαβάθμισης, αντιπροσωπεύουν αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης κατά την συνολική υπολειπόμενη διάρκεια του δανείου. Ο Όμιλος, όπως και στα ανοίγματα δανείων λιανικής τραπεζικής, κατηγοριοποιεί τα ανοίγματα των επιχειρηματικών δανείων με βάση την κατηγορία του περιουσιακού στοιχείου, τον τύπο δανείου και την πιστοληπτική διαβάθμιση κατά την αρχική αναγνώριση. Επιπλέον, για τιτλοποιημένα ομόλογα που εκδίδονται από οντότητες ειδικού σκοπού που έχουν συσταθεί από τον Όμιλο, η αξιολόγηση SICR πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022, για το χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δανείων στην Ελλάδα, τα όρια επιδείνωσης της πιστοληπτικής διαβάθμισης, η υπέρβαση των οποίων συνιστά και ταξινόμηση του δανείου σε Στάδιο 2 ανά κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης, παρουσιάζονται παρακάτω. Ειδικότερα, σύμφωνα με την πολιτική σημαντικής αύξησης πιστωτικού κινδύνου (SICR)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

του Ομίλου, οποιαδήποτε υποβάθμιση σε κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης 6 ή υψηλότερου κινδύνου (7, 8 ή 9), θεωρείται ως γεγονός SICR σε όλα τα χαρτοφυλάκια των επιχειρηματικών δανείων.

Κατηγορίες εσωτερικής αξιολόγησης των επιχειρηματικών δανείων	Ελάχιστο εύρος ορίων SICR
1	Πέντε βαθμίδες
2	Τέσσερις βαθμίδες
3	Τρεις βαθμίδες
4	Δύο βαθμίδες
5-8	Μία βαθμίδα

Προσδιορισμός των σεναρίων, των σταθμίσεων κάθε σεναρίου και των μακροοικονομικών παραγόντων

Για να επιτευχθεί ο στόχος της επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος αξιολογεί μια σειρά πιθανών αποτελεσμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, εφαρμόζοντας τρία μακροοικονομικά σενάρια, δηλαδή βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο, με τρόπο που εξασφαλίζει ένα αμερόληπτο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων αποτέλεσμα. Κάθε ένα από τα σενάρια βασίζεται στις παραδοχές της Διοίκησης σχετικά με τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες υπό τη μορφή μακροοικονομικών παραγόντων, παραγόντων σχετικών με την αγορά και λοιπών παραγόντων. Την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022, οι σταθμίσεις βάσει πιθανοτήτων για τα σενάρια που αναφέρονται παραπάνω και που εφαρμόζονται από τον Όμιλο στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι 50% για το βασικό σενάριο και 25% για το δυσμενές και για το αισιόδοξο σενάριο αντίστοιχα.

Το βασικό σενάριο υποθέτει τη μη ύπαρξη κλιμάκωσης των ανοιχτών πολεμικών μετώπων, καμία αλλαγή στις κυρώσεις της ΕΕ κατά της Ρωσίας, συνέχιση της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ και των μέτρων δημοσιονομικής στήριξης της ελληνικής κυβέρνησης. Ο βασικός πληθωρισμός για την Ελλάδα θεωρείται ότι θα αποκλιμακωθεί υποδηλώνοντας μια μέτρια πορεία οικονομικής ανάπτυξης, η αύξηση της απασχόλησης θεωρείται ότι θα συμβάλει στη μείωση της ανεργίας δεδομένων των περιορισμών παραγωγικής ικανότητας που προέρχονται από δημογραφικούς παράγοντες, οι τιμές των ακινήτων δείχνουν σημάδια επιβράδυνσης για το 2023 και το 2024 σε σύγκριση με το 2022 αλλά θα διατηρήσουν το θετικό πρόσημο και ο ρυθμός πληθωρισμού προβλέπεται να μειωθεί ελαφρώς υποδηλώνοντας σταθερά επίπεδα τιμών. Επιπροσθέτως, οι βραχυπρόθεσμες προοπτικές της οικονομίας θα υποστηριχθούν από: (α) την αναμενόμενη ισχυρή τουριστική περίοδο, (β) τα κεφάλαια από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (γ) την πλεονάζουσα ρευστότητα (καταθέσεις και κρατικό απόθεμα μετρητών) και (δ) τα δημοσιονομικά μέτρα που εφαρμοστήκαν για τη μείωση των επιπτώσεων του ενεργειακού κόστους.

Το αισιόδοξο και το δυσμενές σενάριο προέρχονται από προβλέψεις που είναι, αντίστοιχα, πιο θετικές ή πιο αρνητικές αναφορικά με την αύξηση του πραγματικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), τον πληθωρισμό και τα ποσοστά ανεργίας, σε σύγκριση με το βασικό σενάριο. Οι προβλέψεις για αυτές τις μακροοικονομικές μεταβλητές στο δυσμενές/αισιόδοξο σενάριο του σταθμισμένου βάσει πιθανοτήτων πλαισίου του ΔΠΧΑ 9 παράγονται χρησιμοποιώντας ένα μοντέλο Διανυσματικού Αυτοσυσχετισμού (Vector Auto Regression (VAR)). Αυτό το μοντέλο χρησιμοποιεί ιστορικά δεδομένα για την αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ, τον πληθωρισμό και τα ποσοστά ανεργίας για να δημιουργήσει τις προβλέψεις του. Αναλυτικότερα για τα δυσμενές και αισιόδοξο σενάρια:

- Το δυσμενές σενάριο παρουσιάζει περισσότερες προκλήσεις σε σύγκριση με το βασικό σενάριο. Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ από το χαμηλό ξεκίνημα του 0,6% το 2024, συρρικνώνεται στο -0,5% το 2025 και βελτιώνεται ελαφρά το 2026 και το 2027 φτάνοντας το 0,2% και το 0,5%, αντίστοιχα. Η ανεργία αναμένεται να παραμείνει υψηλή, ενώ ο ρυθμός πληθωρισμού παραμένει σχετικά υψηλότερος σε σύγκρισή με το βασικό σενάριο, αν και παρουσιάζει ελαφρά πτωτική τάση.
- Αντίθετα, το αισιόδοξο σενάριο υποδηλώνει ανοδικές οικονομικές προοπτικές, με αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ από 4,0% το 2024 σε 3,7% και 3,1% το 2026 και το 2027 αντίστοιχα. Το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να μειωθεί σημαντικά, υποδεικνύοντας μια ισχυρή αγορά εργασίας σε σύγκριση με το βασικό σενάριο. Ο ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να είναι χαμηλότερος σε σύγκριση με το βασικό σενάριο, υποδηλώνοντας καλά συγκρατημένες αυξήσεις τιμών.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία (forward looking information)

Ο Όμιλος διασφαλίζει ότι οι εκτιμήσεις απομείωσης και οι μακροοικονομικές προβλέψεις, όπως παρέχονται από τη Μονάδα Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών, που διενεργούνται για επιχειρηματικούς και εποπτικούς σκοπούς είναι απολύτως συνεπείς. Ως εκ τούτου, το βασικό σενάριο του ΔΠΧΑ 9 το οποίο εφαρμόζεται στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών συμπίπτει με αυτό που χρησιμοποιείται στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ICAAP) και για σκοπούς επιχειρηματικού σχεδιασμού. Επιπλέον, στην ανάπτυξη των μακροοικονομικών σεναρίων έχει ληφθεί υπόψη η σχετική εμπειρία που αποκτήθηκε κατά τη διενέργεια των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων οι οποίες επιβλήθηκαν από τον επόπτη, ενώ οι προβλέψεις απομείωσης βασίστηκαν στην κατά ΔΠΧΑ 9 μεθοδολογία των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Σε ό,τι αφορά τις μακροοικονομικές παραδοχές, ο Όμιλος αξιολογεί συγκεκριμένες ενδείξεις για την πρόβλεψη των παραμέτρων ρίσκου, και πιο συγκεκριμένα τους δείκτες τιμών οικιστικών και εμπορικών ακινήτων, αυτόν της ανεργίας και του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, το περιθώριο των ελληνικών κρατικών ομολόγων σε σχέση με το επιτόκιο αναφοράς EURIBOR και τον δείκτη πληθωρισμού, όπως επίσης επιτόκια και συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Σχετικά με τους κύριους μακροοικονομικούς δείκτες που χρησιμοποιούνται στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του δανειακού χαρτοφυλακίου στη Ελλάδα για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022, ο αριθμητικός μέσος όρος των ετήσιων προβλέψεων ανά σενάριο για τα επόμενα τέσσερα χρόνια μετά την ημερομηνία αναφοράς, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Κύριοι μακροοικονομικοί δείκτες	31 Δεκεμβρίου 2023 Μέσος όρος (2024-2027) των ετήσιων προβλέψεων			31 Δεκεμβρίου 2022 Μέσος όρος (2023-2026) των ετήσιων προβλέψεων		
	Αισιόδοξο	Βασικό	Δυσμενές	Αισιόδοξο	Βασικό	Δυσμενές
Ρυθμός ανάπτυξης Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	3,91%	2,05%	0,19%	3,67%	2,42%	-0,10%
Ποσοστό Ανεργίας	7,60%	9,09%	10,60%	9,21%	10,50%	12,84%
Δείκτης τιμών οικιστικών ακινήτων	6,14%	3,90%	1,66%	5,23%	4,06%	1,50%
Δείκτης τιμών εμπορικών ακινήτων	5,37%	1,47%	-2,42%	4,75%	3,67%	1,73%
Δείκτης Πληθωρισμού	1,75%	2,10%	2,44%	2,40%	2,98%	4,03%

Τυχόν μεταβολές στα σενάρια και τις σταθμίσεις αυτών, στο αντίστοιχο σύνολο μακροοικονομικών μεταβλητών και στις παραδοχές που έγιναν σχετικά με αυτές τις μεταβλητές για τον χρονικό ορίζοντα της πρόβλεψης, θα είχαν σημαντική επίδραση στο ποσό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς. Τα μοντέλα και οι βασικές μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται στη μέτρηση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς επικυρώνονται από τις αρμόδιες μονάδες του Ομίλου, οι οποίες είναι ανεξάρτητες από τη διαδικασία της ανάπτυξης των μοντέλων.

Ανάπτυξη μοντέλων αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων υπολογιστικών τύπων, της επιλογής των δεδομένων και των αλληλεξαρτήσεων

Για σκοπούς επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος πραγματοποιεί την απαραίτητη παραμετροποίηση του μοντέλου με βάση τα διάφορα δεδομένα που παρατηρούνται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή (point-in-time) χρησιμοποιώντας μηνιαία διαστήματα. Οι υπολογισμοί αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς βασίζονται σε παραμέτρους δεδομένων, δηλαδή έκθεση κατά την αθέτηση (EAD), πιθανότητα αθέτησης (PD), ζημιά ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης (LGD), συντελεστή μετατροπής των εκτός ισολογισμού πιστωτικών ανοιγμάτων σε χρηματοδοτικά ανοίγματα (CCF), κλπ., ενσωματώνοντας την άποψη της Διοίκησης για τις μελλοντικές συνθήκες. Ο Όμιλος καθορίζει επίσης τις συνδέσεις μεταξύ των μακροοικονομικών σεναρίων και των οικονομικών δεδομένων, όπως τα επίπεδα ανεργίας και τις αξίες των εξασφαλίσεων, καθώς και τις επιδράσεις αυτών στα PDs, EADs και LGDs.

Επιπλέον, ο καθορισμός των PDs δεν είναι συντηρητικός, αλλά αμερόληπτος και αντικειμενικός και ενσωματώνει σχετικές πληροφορίες για τις μελλοντικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των μακροοικονομικών σεναρίων. Τα παραμετρικά μοντέλα πρόβλεψης κινδύνου ενσωματώνουν έναν αριθμό μακροοικονομικών μεταβλητών, όπως το ΑΕΠ, την ανεργία κλπ. καθώς και μεταβλητές σχετικές με τα χαρτοφυλάκια όπως δείκτης εποχικότητας κλπ. που χρησιμοποιούνται ως ανεξάρτητες μεταβλητές για την επίτευξη της βέλτιστης πρόβλεψης. Επιπροσθέτως, τα μοντέλα αθέτησης κινδύνου (PD), περιλαμβάνουν για τους εταιρικούς δανειολήπτες μακροοικονομικές μεταβλητές ειδικών του κλάδου που δραστηριοποιούνται και την εφαρμογή των κλίμακων επιτοκίου και πληθωρισμού στην εκτίμηση του δείκτη που προκύπτει από τον λόγο χρέους προς εισόδημα (debt to income ratio)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

των πελατών λιανικής τραπεζικής. Πιο συγκεκριμένα, στην τελευταία περίπτωση, οι δόσεις των δανειοληπτών εκτιμήθηκαν με τη χρήση των προβλεπόμενων επιτοκίων, ενώ το εισοδηματικό μοντέλο λαμβάνει υπόψη και τον προβλεπόμενο πληθωρισμό επιπλέον του προβλεπόμενου ΑΕΠ και δείκτη ανεργίας.

Τα μοντέλα των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζονται σε λογιστικές παλινδρομήσεις και λειτουργούν κάτω από τα διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια και τις σχετικές αλλαγές και κλυδωνισμούς στο μακροοικονομικό περιβάλλον οι οποίες αντικατοπτρίζονται αναλόγως με μη γραμμικό τρόπο.

Τμηματοποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού για τα οποία η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά αξιολογείται σε συλλογική βάση

Ο Όμιλος κατατάσσει τα ανοίγματα του με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου κατά την αρχική αναγνώριση, τόσο για την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσο και για την επιμέτρηση της πρόβλεψης απομείωσης των δανείων σε συλλογική βάση. Οι διαφορετικές κατηγορίες αποσκοπούν να καταγράψουν τις διαφορές στα PDs και στα ποσοστά ανάκτησης σε περίπτωση αθέτησης. Σε επόμενες περιόδους, ο Όμιλος επανεξετάζει την ομαδοποίηση των ανοιγμάτων του τουλάχιστον σε ετήσια βάση, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι εν λόγω ομαδοποιήσεις παραμένουν ομοιογενείς ως προς την ανταπόκρισή τους στα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου που έχουν εντοπιστεί. Τυχόν αναδιάταξη αντικατοπτρίζει την αντίληψη της Διοίκησης σχετικά με την αλλαγή του πιστωτικού κινδύνου που σχετίζεται με τα συγκεκριμένα ανοίγματα σε σύγκριση με την αρχική αναγνώριση.

Ανάπτυξη μοντέλων και προσαρμογές από την Διοίκηση (management overlays)

Ένα πλήθος πολύπλοκων μοντέλων έχει αναπτυχθεί ή τροποποιηθεί για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, ενώ ενδέχεται να απαιτούνται προσωρινές προσαρμογές από τη Διοίκηση για να ληφθούν υπόψη νέες εξελίξεις και διαθέσιμες πληροφορίες, οι οποίες δεν αντικατοπτρίζονται ακόμη στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς μέσω των μοντέλων κινδύνου. Τέτοιες προσαρμογές διέπονται από το πλαίσιο του Ομίλου σχετικά με τις Προσαρμογές Μοντέλων για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, το οποίο στοχεύει να διασφαλίσει τον έγκαιρο εντοπισμό των μη μοντελοποιημένων κινδύνων, εάν υπάρχουν, που μπορεί να έχουν αντίκτυπο στα δανειακά χαρτοφυλάκια, καθώς και επαρκή ποσοτικοποίηση τέτοιων κινδύνων με βάση ορθές μεθοδολογίες και διαδικασίες. Για το 2023, ο Όμιλος επαναξιολόγησε την ανάγκη για προσαρμογή (overlay), με βάση τις τρέχουσες γεωπολιτικές εξελίξεις και λαμβάνοντας υπόψη τη μακροοικονομική αβεβαιότητα που προκύπτει αυτήν την φορά κυρίως από τις συνεχείς πληθωριστικές πιέσεις, τα υψηλά επιτόκια και τα ανοιχτά πολεμικά μέτωπα, η Διοίκηση ενσωμάτωσε στους υπολογισμούς της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ως προσαρμογή των αποτελεσμάτων των μοντέλων (post model adjustment) μια εκτίμηση για δυνητικούς κινδύνους οι οποίοι δεν εντάσσονται στα μοντέλα, ύψους € 31 εκατ. (2022: € 66 εκατ.), με επίκεντρο αυτήν την φορά τους πιστούχους επιχειρηματικών δανείων αλλά και λιανικής τραπεζικής που θεωρούνται πιο ευαίσθητοι σε τυχόν αρνητικές εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον στο άμεσο μέλλον.

Τα μοντέλα διέπονται από το πλαίσιο επικύρωσης του Ομίλου, το οποίο αποσκοπεί στην εξασφάλιση ανεξάρτητης επαλήθευσης. Τα μοντέλα καθώς και οι τυχόν προσαρμογές από τη Διοίκηση εγκρίνονται από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (Board Risk Committee – BRC) σύμφωνα με τις εσωτερικές εγκριτικές διαδικασίες.

Ανάλυση ευαισθησίας σε δανειακά χαρτοφυλάκια

Η ανάλυση ευαισθησίας, όταν διενεργείται επί συγκεκριμένων σημαντικών παραμέτρων, μπορεί να παράσχει ουσιώδη πληροφόρηση μόνο για χαρτοφυλάκια στα οποία οι παράμετροι κινδύνου έχουν σημαντική επίδραση στο συνολικό πιστωτικό κίνδυνο ενός δανειακού χαρτοφυλακίου, ειδικά όταν τέτοιες αναλύσεις ευαισθησίας χρησιμοποιούνται και για εσωτερικούς σκοπούς διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου. Σε διαφορετική περίπτωση, η ανάλυση ευαισθησίας πάνω σε συγκεκριμένους συνδυασμούς κάποιων παραμέτρων κινδύνου δύναται να μην παράγει ουσιαστικά αποτελέσματα καθώς στην πραγματικότητα υπάρχουν αλληλεξαρτήσεις μεταξύ διαφόρων οικονομικών δεδομένων καθιστώντας οποιοσδήποτε αλλαγές στις παραμέτρους ως αλλαγές που συσχετίζονται με διαφόρους παράγοντες.

Η ανάλυση ευαισθησίας που παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες και εφαρμόζεται στα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα σχετικά μοντέλα, υποθέτει μια ευνοϊκή και μια δυσμενή μετατόπιση στη στάθμιση του σεναρίου, σε σύγκριση με αυτήν που εφαρμόστηκε για τη μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2023, η ευνοϊκή μετατόπιση προϋποθέτει αύξηση της στάθμισης του αισιόδοξου σεναρίου στο 50% και σταθερή στάθμιση του βασικού σεναρίου στο 50%, ενώ η δυσμενής μετατόπιση προϋποθέτει αύξηση της στάθμισης του δυσμενούς σεναρίου στο 50% και σταθερή στάθμιση του βασικού σεναρίου στο 50%.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η εκτιμώμενη επίπτωση στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του Ομίλου, ανά στάδιο (συμπεριλαμβανομένων στοιχείων εκτός ισολογισμού), από πιθανές λογικές και συνδυασμένες αλλαγές στις προβλέψεις των κύριων μακροοικονομικών δεικτών για τα επόμενα 5 έτη (2024-2028 και 2023-2027, αντίστοιχα):

Την 31 Δεκεμβρίου 2023				Την 31 Δεκεμβρίου 2022			
Σενάριο ευαισθησίας				Σενάριο ευαισθησίας			
Κύριοι μακροοικονομικοί δείκτες	Συνδυαστική αλλαγή %			Κύριοι μακροοικονομικοί δείκτες	Συνδυαστική αλλαγή %		
	Θετική μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή			Θετική μεταβολή	Δυσμενής μεταβολή	
Αύξηση ΑΕΠ	42%	-42%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις	Αύξηση ΑΕΠ	41%	-41%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις
Δείκτης ανεργίας	-11%	11%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις	Δείκτης ανεργίας	-11%	11%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις
Δείκτης πληθωρισμού	-1%	1%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις	Δείκτης πληθωρισμού	-2%	2%	αλλαγή στις ετήσιες προβλέψεις
Δείκτης τιμών οικιστικών ακινήτων	4%	-4%	αλλαγή στις προσαρμοσμένες αγοραίες τιμές ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση	Δείκτης τιμών οικιστικών ακινήτων	4%	-4%	αλλαγή στις προσαρμοσμένες αγοραίες τιμές ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση
Δείκτης τιμών εμπορικών ακινήτων	9%	-9%	αλλαγή στις προσαρμοσμένες αγοραίες τιμές ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση	Δείκτης τιμών εμπορικών ακινήτων	4%	-4%	αλλαγή στις προσαρμοσμένες αγοραίες τιμές ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση

	Εκτιμώμενη επίπτωση ανά στάδιο την 31 Δεκεμβρίου 2023							
	Θετική μεταβολή				Δυσμενής μεταβολή			
	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2023	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2023
Επίπτωση σε € εκατ.	(16)	(27)	(21)	(64)	16	33	21	70
Επίπτωση % πρόβλεψης	-8,53	-8,27	-2,63	-4,92	8,26	9,81	2,74	5,34

	Εκτιμώμενη επίπτωση ανά στάδιο την 31 Δεκεμβρίου 2022							
	Θετική μεταβολή				Δυσμενής μεταβολή			
	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2022	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2022
Επίπτωση σε € εκατ.	(12)	(36)	(34)	(82)	10	43	35	88
Επίπτωση % πρόβλεψης	-7,08	-9,96	-2,93	-4,86	5,73	11,99	3,03	5,24

Ο Όμιλος επικαιροποιεί και εξετάζει τη λογικότητα και εκτελεί εκ των υστέρων έλεγχο των βασικών παραδοχών που χρησιμοποιούνται στη μεθοδολογία αξιολόγησης του SICR και της επιμέτρησης του ECL, τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή νωρίτερα, βάσει διαφόρων γεγονότων και συνθηκών. Σ' αυτό το πλαίσιο, εξειδικευμένο και με εμπειρία προσωπικό από τη Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου παρακολουθεί τις παραμέτρους κινδύνου που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς. Επιπροσθέτως, ως μέρος του σαφώς καθορισμένου πλαισίου διακυβέρνησης, τυχόν αναθεωρήσεις στη μεθοδολογία εγκρίνονται από τις αρμόδιες επιτροπές του Ομίλου και τελικά από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (BRC).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**3.2 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων**

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων είναι η τιμή που μία οικονομική οντότητα θα λάμβανε κατά την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα κατέβαλε για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην κύρια (ή πιο συμφέρουσα) αγορά, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης και υπό τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς (δηλ. τιμή εξόδου) ανεξαρτήτως εάν η τιμή αυτή είναι άμεσα παρατηρήσιμη ή προσδιορίζεται με τη χρήση άλλων κατάλληλων τεχνικών αποτίμησης.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας άλλες τεχνικές αποτίμησης οι οποίες περιλαμβάνουν τη χρήση μοντέλων αποτίμησης. Επιπρόσθετα, η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν έχουν συχνές συναλλαγές και η τιμολόγηση των οποίων χαρακτηρίζεται από μικρή διαφάνεια, είναι λιγότερο αντικειμενική και απαιτεί διαφόρων βαθμών κρίση, ανάλογα με την ρευστότητα, τη συγκέντρωση, την αβεβαιότητα των παραγόντων της αγοράς, τις παραδοχές για τις τιμές και τους λοιπούς κινδύνους που επηρεάζουν το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εύλογες αξίες εκτιμώνται βάσει παρατηρήσιμων δεδομένων παρόμοιων χρηματοοικονομικών μέσων ή χρησιμοποιώντας άλλες τεχνικές αποτίμησης.

Τα μοντέλα αποτίμησης που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν μεθόδους παρούσας αξίας και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε παρατηρήσιμα δεδομένα, και σε μικρότερο βαθμό σε μη παρατηρήσιμα, προκειμένου ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας να παραμένει αξιόπιστος.

Όπου χρησιμοποιούνται τεχνικές αποτίμησης για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, αυτές επικυρώνονται και εξετάζονται περιοδικά από αρμόδιο προσωπικό, τα οποίο είναι ανεξάρτητο από το προσωπικό που τις ανέπτυξε. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν τη χρησιμοποίησή τους και προσαρμόζονται έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι τα παραγόμενα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και τις συγκριτικές τιμές αγοράς. Οι κύριες παραδοχές και εκτιμήσεις που λαμβάνονται υπόψη από την Διοίκηση όταν χρησιμοποιείται ένα μοντέλο αποτίμησης περιλαμβάνουν:

- την πιθανότητα και το χρόνο πραγματοποίησης των μελλοντικών ταμειακών ροών,
- την επιλογή του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου, που βασίζεται στην εκτίμηση ως προς το ποιο θα ήταν το κατάλληλο περιθώριο επιτοκίου επί του επιτοκίου μηδενικού κινδύνου ενός συμμετέχοντος στην αγορά και
- την άσκηση κρίσης για τον καθορισμό του μοντέλου που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας.

Όπου είναι δυνατό, τα μοντέλα χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα. Ωστόσο, σε παράγοντες όπως ο πιστωτικός κίνδυνος (τόσο του Ομίλου όσο και του αντισυμβαλλόμενου), οι μεταβλητότητες (volatilities) και οι συσχετίσεις (correlations), απαιτείται η εκτίμηση της Διοίκησης, προκειμένου οι προσδιοριζόμενες εύλογες αξίες να αντανακλούν την αβεβαιότητα που υπάρχει ως αποτέλεσμα της έλλειψης σχετικών δεδομένων της αγοράς. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στις αποτιμήσεις που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα είναι εγγενώς αβέβια, εξαιτίας της περιορισμένης πληροφόρησης ή της απουσίας τρεχόντων δεδομένων της αγοράς. Ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις θα υπάρχουν κάποια διαθέσιμα ιστορικά δεδομένα στα οποία μπορεί να βασιστεί η επιμέτρηση της εύλογης αξίας, και συνεπώς ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, οι προσδιοριζόμενες εύλογες αξίες θα βασίζονται, κατά ένα περιορισμένο βαθμό σε παρατηρήσιμα δεδομένα.

Πληροφορίες σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων παρατίθενται στη σημ. 5.3.

3.3 Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις κατά την αξιολόγηση της ταξινόμησης των χρηματοοικονομικών μέσων και ειδικότερα στα ακόλουθα πεδία:

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου

Ο Όμιλος ασκεί κρίση για να καθορίσει το κατάλληλο επίπεδο στο οποίο το επιχειρηματικό μοντέλο θα αξιολογηθεί. Κατά την αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου των χρηματοοικονομικών μέσων, αυτά ομαδοποιούνται (σε επιχειρηματικούς τομείς) σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο διαχείρισής τους με σκοπό την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων του Ομίλου. Σε γενικές γραμμές, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε επίπεδο επιχειρηματικής μονάδας για τα δανειακά ανοίγματα, συμπεριλαμβανομένων και των τίτλων ομολόγων που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο. Για τους χρεωστικούς τίτλους η αξιολόγηση βασίζεται στις κατηγορίες επιμέτρησης των στοιχείων του

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ενεργητικού. Ωστόσο, τα χρηματοοικονομικά μέσα είναι δυνατόν να ομαδοποιηθούν περαιτέρω με βάση την επιχειρηματική στρατηγική/περιφέρεια κ.ο.κ.

Κατά την αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου των χρηματοοικονομικών μέσων, ο Όμιλος αξιολογεί τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε προγενέστερες περιόδους και εκτιμά τη μελλοντική τους εξέλιξη. Ανάλογα με το στόχο, το αποδεκτό επίπεδο και τη συχνότητα των πωλήσεων, ασκείται κρίση στο κατά πόσο αυτές επιδρούν στο επιχειρηματικό μοντέλο που αποσκοπεί στη διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού μέχρι τη λήξη.

Αξιολόγηση ελέγχου συμβατικών ταμειακών ροών που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI test)

Ο Όμιλος διενεργεί την αξιολόγηση του SPPI τόσο για τα δανειακά ανοίγματα όσο και για τους χρεωστικούς τίτλους, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν δυνητικά να οδηγήσουν στο συμπέρασμα πως δεν πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI. Η παραπάνω αξιολόγηση μπορεί να είναι ιδιαίτερα απαιτητική όσον αφορά τα πιο σύνθετα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνουν συμβατικούς όρους όπως αυτούς που εισάγουν μόχλευση ή τα δικαιώματα επέκτασης της διάρκειας του χρέους, τιτλοποιήσεις όπου οι ταμειακές ροές συνδέονται με τα υποκείμενα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, δανειακές συμφωνίες χωρίς δικαίωμα αναγωγής, καθώς και χαρακτηριστικών συνδεδεμένων με τομείς περιβαλλοντολογικούς, κοινωνικούς και διακυβέρνησης (χαρακτηριστικά συνδεδεμένα με την βιωσιμότητα). Οι αρμόδιες επιχειρηματικές μονάδες ασκούν κρίση κατά την αξιολόγηση ως προς το εάν συγκεκριμένοι συμβατικοί όροι επηρεάζουν σημαντικά τις μελλοντικές ταμειακές ροές ή είναι ήσσονος σημασίας ή «μη-πραγματικοί» (non-genuine).

Συνεπώς, για την αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού χωρίς το δικαίωμα αναγωγής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη από κοινού κριτήρια όπως την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, τους δείκτες δανείου προς Αξία Εξασφάλισης (LTV (Loan-to-Value)) και κάλυψης της εξυπηρέτησης χρέους (DSCR (Debt-Service-Coverage Ratio)) καθώς επίσης και την ύπαρξη εταιρικών και προσωπικών εγγυήσεων. Για τους χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από εταιρείες ειδικού σκοπού για λόγους τιτλοποίησης, είτε συστήθηκαν από τον Όμιλο είτε από τρίτους και διακρατώνται από τον Όμιλο, αξιολογούνται τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών των τίτλων και των υποκείμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, όπως επίσης και ο πιστωτικός κίνδυνος σε κάθε σειρά ομολόγων (tranche) έναντι του αντίστοιχου κινδύνου του συνόλου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που απαρτίζουν την υποκείμενη ομάδα (underlying pool). Επιπροσθέτως, για να αξιολογήσει εάν το τροποποιημένο στοιχείο της διαχρονικής αξίας του χρήματος (modified time value of money element) εισάγει μεταβλητότητα στις ταμειακές ροές, ο Όμιλος διενεργεί μια ποσοτική άσκηση (όπως περιγράφεται στη σημείωση 2.2.9).

Για την αξιολόγηση του SPPI των χρηματοοικονομικών μέσων που συνδέονται με τη βιωσιμότητα και περιλαμβάνουν χαρακτηριστικά που μπορεί να αλλάξουν τις συμβατικές ταμειακές ροές, με τη μείωση ή αύξηση του επιτοκίου ανάλογα με το αν ο δανειολήπτης πληροί ή αποτυγχάνει να πληροί προκαθορισμένους ESG στόχους, ο Όμιλος εξετάζει εάν αυτοί οι στόχοι είναι συγκεκριμένοι για τον δανειολήπτη, καθώς και εάν η σχετική αλλαγή των συμβατικών ροών αντιπροσωπεύει αποζημίωση για έκθεση σε κινδύνους ασύμβατους με μια βασική δανειακή σύμβαση (πληροφόρηση σχετικά με την έκθεση του Ομίλου σε χρηματοοικονομικών μέσων που συνδέονται με τη βιωσιμότητα παρατίθεται στην σημ. 20). Επιπλέον, ο Όμιλος αξιολογεί συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου η ύπαρξη όρων σχετικά με την απόδοση εκθέτουν τον Όμιλο στον κίνδυνο του υπό χρηματοδότηση περιουσιακού στοιχείου παρά στον πιστωτικό κίνδυνο του πιστούχου.

Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει ένα ισχυρό πλαίσιο για τη διενέργεια των απαραίτητων αξιολογήσεων σύμφωνα με τις πολιτικές του Ομίλου με σκοπό να διασφαλίσει την ορθή ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων, περιλαμβανομένων των αξιολογήσεων που διενεργούνται από πεπειραμένο προσωπικό τόσο για τα δανειακά ανοίγματα όσο και τους χρεωστικούς τίτλους.

3.4 Εκτιμήσεις για την άσκηση ελέγχου σε άλλες εταιρείες

Η Διοίκηση εξασκεί κρίση προκειμένου να αξιολογήσει εάν ο Όμιλος έχει τον έλεγχο μίας άλλης εταιρείας περιλαμβανομένων των οικονομικών οντοτήτων ειδικής διάρθρωσης, βάσει των στοιχείων που συνιστούν τον έλεγχο, όπως αυτά παρουσιάζονται στην σημείωση 2.2.1(i).

Συγκεκριμένα, ως μέρος των χρηματοδοτικών του δραστηριοτήτων και της στρατηγικής διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ο Όμιλος προβαίνει στην τιτλοποίηση περιουσιακών στοιχείων μέσω της σύστασης εταιριών ειδικού σκοπού, οι σχετικές δραστηριότητες των οποίων προκαθορίζονται από τον Όμιλο στα πλαίσια του αρχικού τους σχεδιασμού. Ο Όμιλος έχει έκθεση στη μεταβλητότητα των αποδόσεων των εταιριών αυτών μέσω της κατοχής χρεωστικών τίτλων που εκδίδουν ή μέσω των διαφόρων μορφών κάλυψης πιστωτικού κινδύνου που παρέχονται σε αυτές από τον Όμιλο βάσει των εκάστοτε συμβατικών όρων. Για να αξιολογήσει την ύπαρξη ελέγχου στις ανωτέρω εταιρείες ειδικού σκοπού, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη κατά πόσον μπορεί να επηρεάσει τις ουσιώδεις αποφάσεις που θα μπορούσαν να μεταβάλουν τις αποδόσεις τους. Συνεπώς, ο Όμιλος αξιολογεί ανά

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

περίπτωση την σύνθεση των συναλλαγών τιτλοποίησης και τις αντίστοιχες συμβατικές συμφωνίες προκειμένου να αποφασίσει αν ασκεί έλεγχο σε αυτές τις εταιρείες ειδικού σκοπού.

Επιπροσθέτως, ο Όμιλος συμμετέχει στον αρχικό σχεδιασμό διαφόρων αμοιβαίων κεφαλαίων προκειμένου να παρέχει στους πελάτες του επενδυτικές ευκαιρίες. Ο Όμιλος λειτουργεί κυρίως ως διαχειριστής κεφαλαίων, λαμβάνοντας αποφάσεις εντός του προκαθορισμένου εποπτικού πλαισίου. Συνεπώς, ο Όμιλος έχει καταλήξει ότι δεν ελέγχει αυτά τα αμοιβαία κεφάλαια.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης που συμμετέχει ο Όμιλος, είτε αυτές ενοποιούνται είτε όχι, παρατίθενται στη σημείωση 25.

3.5 Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της υποχρέωσης αυτού. Επίσης, ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για θέματα που ενδεχομένως ανακύψουν από φορολογικούς ελέγχους, βάσει των εκτιμήσεων για το κατά πόσο αυτά θα επιφέρουν επιπρόσθετους φόρους ή για την έκβαση φορολογικών δικαστικών υποθέσεων. Εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ του τελικού φόρου των ανωτέρω περιπτώσεων και των ποσών που αναγνωρίστηκαν αρχικά, τότε αυτή θα επηρεάσει τις φορολογικές και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου, κατά την περίοδο προσδιορισμού του τελικού φόρου. Περαιτέρω πληροφόρηση σχετικά με τα ανωτέρω παρέχεται στη σημ. 13.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές και οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Συνεπώς, η αναγνώριση των ανωτέρω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων περιλαμβάνει την διενέργεια εκτιμήσεων σχετικά με τη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση των εταιριών του Ομίλου στις οποίες, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, έχουν αναγνωρισθεί. Ειδικότερα, ο προσδιορισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που μπορούν να αναγνωριστούν, απαιτεί τη διενέργεια σημαντικών εκτιμήσεων για το χρόνο επίτευξης και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών. Κατά την διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων της πρόβλεψης της Διοίκησης για τα μελλοντικά φορολογητέα έσοδα και της φορολογικής νομοθεσίας σε κάθε χώρα.

Η σημαντικότερη εκτίμηση που διενεργείται από την Διοίκηση αφορά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που σχετίζονται με τις πραγματοποιηθείσες ζημιές στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που, ο Όμιλος εκτιμήσει ότι δεν θα είναι σε θέση να ανακτήσει στο μέλλον ένα μέρος των αναγνωριζόμενων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, το μη ανακτήσιμο ποσό θα επηρεάσει το υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φόρων την χρονική στιγμή διενέργειας της ανωτέρω εκτίμησης.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου και τις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα αυτών παρατίθενται στη σημ. 13.

3.6 Παροχές στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού εξαρτάται από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση με την χρήση διαφόρων παραδοχών, όπως το επιτόκιο προεξόφλησης και οι μελλοντικές μισθολογικές αυξήσεις. Οποιαδήποτε αλλαγή σε αυτές τις παραδοχές επηρεάζει τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης.

Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων στο τέλος κάθε χρόνου βάση των επιτοκίων εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Σε χώρες όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα είναι ανεπαρκές, χρησιμοποιούνται οι αποδόσεις κυβερνητικών ομολόγων. Το νόμισμα και η διάρκεια των ομολόγων που χρησιμοποιούνται συνάδουν με το νόμισμα και την εκτιμώμενη μέση διάρκεια των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης. Το ποσοστό αύξησης των μισθών βασίζεται σε εκτιμήσεις σχετικά με μελλοντικό επίπεδο του πληθωρισμού και αντανακλά επίσης το σύστημα ανταμοιβών του Ομίλου και τις αναμενόμενες συνθήκες της αγοράς.

Οι υπόλοιπες παραδοχές για την υποχρέωση λόγω συνταξιοδότησης, όπως οι εκτιμήσεις για τις μελλοντικές μεταβολές του πληθωρισμού, βασίζονται εν μέρει στις εκάστοτε τρέχουσες και αναμενόμενες συνθήκες αγοράς.

Για πληροφορίες σχετικά με την ανάλυση ευαισθησίας των υποχρεώσεων λόγω εξόδου από την υπηρεσία, σε λογικά πιθανές, κατά τον χρόνο προετοιμασίας αυτών των οικονομικών καταστάσεων, αλλαγές στις προαναφερθείσες κύριες αναλογιστικές παραδοχές, βλέπε σημείωση 36.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**3.7 Επενδύσεις σε ακίνητα**

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία, όπως προσδιορίζεται από εξωτερικούς, ανεξάρτητους και πιστοποιημένους εκτιμητές σε ετήσια βάση, ή και συχνότερα εφόσον κρίνεται απαραίτητο από την αξιολόγηση των σχετικών συνθηκών. Η κύρια μέθοδος εκτίμησης που εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδύσεων του Ομίλου σε ακίνητα είναι η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, η οποία θεωρείται ως η πλέον κατάλληλη για την περίπτωση περιουσιακών στοιχείων που παράγουν έσοδα. Η μέθοδος αυτή βασίζεται στην προεξόφληση των καθαρών μελλοντικών ταμειακών ροών που παράγονται από ένα ακίνητο κατά την εκτιμώμενη περίοδο διακράτησης, χρησιμοποιώντας ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο της αγοράς.

Ως εκ τούτου, οι κυριότεροι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας σύμφωνα με τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών σχετίζονται με τα έσοδα από ενοίκια υφιστάμενων μισθώσεων και παραδοχές σχετικά με τον μελλοντικό ρυθμό ανάπτυξης, λαμβανομένων υπόψη των τρεχουσών συνθηκών που ισχύουν στην αγορά, περιλαμβανομένης της σύνδεσης με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) που βασίζεται σε προβλέψεις του ΔΤΚ για τα επόμενα 10 έτη, τους συντελεστές απόδοσης στη λήξη οι οποίοι προσδιορίζονται με βάση τα χαρακτηριστικά και τη χρήση κάθε ακινήτου, καθώς και τις μελλοντικές προοπτικές της οικονομίας και της αγοράς ακινήτων γενικότερα, όπως εκτιμώνται από το ΔΝΤ ή άλλους διεθνώς αναγνωρισμένους οργανισμούς. Επιπροσθέτως, ενδεχόμενοι νομικοί ή άλλοι περιορισμοί πάνω στο επίπεδο των προαναφερθέντων εσόδων από μισθώματα λαμβάνονται υπόψη, όπου υφίστανται. Στην παραπάνω σειρά εκτιμώμενων καθαρών ταμειακών ροών, εφαρμόζεται ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο της αγοράς προκειμένου να καθοριστεί η παρούσα αξία κάθε ακινήτου. Αυτό το προεξοφλητικό επιτόκιο υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη την αρχική απόδοση του επενδυτικού ακινήτου, την προσδοκώμενη απόδοση, τον πραγματικό ρυθμό αύξησης των μισθωμάτων και την ετήσια απαξίωση του ακινήτου.

Άλλες παραδοχές που ενσωματώνονται στις αποτιμήσεις περιλαμβάνουν το μελλοντικό ποσοστό και τις περιόδους κενών ακινήτων, το επίπεδο των μελλοντικών εξόδων συντήρησης και λοιπών λειτουργικών εξόδων, καθώς επίσης και θέματα βιωσιμότητας, όπου αυτά υφίστανται.

Όταν η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει των τιμών αγοράς συγκρίσιμων συναλλαγών, τότε αυτές υπόκεινται σε κατάλληλες προσαρμογές έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης, στον καλύτερο δυνατό βαθμό, βασιζόμενη στις συμβουλές ανεξάρτητων εξωτερικών εκτιμητών σχετικά με τις μελλοντικές τάσεις των τιμών της αγοράς ακινήτων.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου παρατίθενται στη σημείωση 27.

3.8 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Με βάση την υποκειμενικότητα και την εγγενή αβεβαιότητα που συνεπάγεται ο προσδιορισμός της πιθανότητας και του ποσού των προαναφερθέντων εκροών, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη του έναν αριθμό από παράγοντες που αφορούν κυρίως την παροχή νομικών συμβουλών, την πρόοδο της υπόθεσης και ιστορικά στοιχεία από παρόμοιες υποθέσεις. Στην περίπτωση μιας προσφοράς η οποία γίνεται μέσα στο πλαίσιο ενός προγράμματος εθελούσιας εξόδου του Ομίλου, ο αριθμός των υπαλλήλων οι οποίοι αναμένεται να αποδεχθούν την προαναφερθείσα προσφορά μαζί με την ηλικιακή τους ομάδα, αποτελούν σημαντικό παράγοντα που επηρεάζει την επιμέτρηση της εκροής για την παροχή εξόδου από την υπηρεσία.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις προβλέψεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχουν αναγνωριστεί από τον Όμιλο παρατίθενται στις σημ. 35 και 42.

3.9 Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους

Ο Όμιλος χορηγεί στο προσωπικό του ως μέρος των απολαβών του δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 2, η εύλογη αξία αυτών των μετοχών και των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών κατά την ημερομηνία παραχώρησης τους αναγνωρίζεται ως έξοδο (προγράμματα διακανονισμού συμμετοχικών τίτλων - equity settled plans). Όσον αφορά τις μετοχές που παραχωρούνται στο προσωπικό, η εύλογη αξία επιμετράται απευθείας βάσει της τιμής της μετοχής προσαρμοσμένης ώστε να λαμβάνει υπόψη τους όρους και τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες χορηγήθηκαν οι μετοχές. Όσον αφορά τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών που παραχωρούνται στο προσωπικό, σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές αγοράς, καθώς υπόκεινται σε ειδικούς όρους και προϋποθέσεις που δεν απαντώνται σε δικαιώματα προαίρεσης που διαπραγματεύονται. Σε αυτή την περίπτωση, ο Όμιλος εκτιμά την εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων που παραχωρούνται χρησιμοποιώντας μια μέθοδο αποτίμησης, η οποία είναι συνεπής με τις γενικά αποδεκτές μεθοδολογίες αποτίμησης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η μέθοδος αποτίμησης και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών που παραχωρήθηκαν στο προσωπικό του Ομίλου παρουσιάζονται στη σημείωση 39.

3.10 Μισθώσεις

Ο Όμιλος, ως μισθωτής, καθορίζει την διάρκεια της μίσθωσης ως τη μη ακυρώσιμη περίοδο της μίσθωσης, μαζί με τις περιόδους που καλύπτονται από δικαιώματα για παράταση της μίσθωσης, εφόσον θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι θα εξασκηθούν, ή τις περιόδους που καλύπτονται από δικαιώματα καταγγελίας της μίσθωσης, εφόσον θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι δεν θα εξασκηθούν.

Ο Όμιλος ασκεί κρίση προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσο είναι κατ' ουσίαν βέβαιη ή όχι η άσκηση ενός δικαιώματος ανανέωσης ή καταγγελίας της μίσθωσης, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες και τις οικονομικές συνθήκες που δημιουργούν οικονομικά κίνητρα. Ο Όμιλος επαναξιολογεί την περίοδο μίσθωσης μόλις επέλθει ένα σημαντικό γεγονός ή μεταβολή των συνθηκών που εμπίπτει στον έλεγχό του και επηρεάζει την δυνατότητα του να ασκήσει ή να μην ασκήσει το δικαίωμα ανανέωσης ή καταγγελίας, όπως σημαντικές βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων ή σημαντικές προσαρμογές σε μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία.

Κατά την επιμέτρηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (IBR) όταν το επιτόκιο που εμπεριέχεται στις μισθώσεις δεν μπορεί να καθοριστεί εύκολα. Το IBR είναι το επιτόκιο με το οποίο θα επιβαρυνόταν ο Όμιλος εάν δανειζόταν για παρόμοια χρονική περίοδο και με παρόμοιες εξασφαλίσεις τα απαραίτητα κεφάλαια για την αγορά ενός στοιχείου ενεργητικού παρόμοιας αξίας με το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού, σε παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον.

Κατά συνέπεια, απαιτείται εκτίμηση όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα παρατηρήσιμα επιτόκια (όπως για θυγατρικές οι οποίες δεν εμπλέκονται σε χρηματοδοτικές συναλλαγές), ή όταν αυτά πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να αποτυπώνουν τους όρους και τις συνθήκες της μίσθωσης. Ο Όμιλος εκτιμά το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού χρησιμοποιώντας παρατηρήσιμα δεδομένα (όπως οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων) ως αφετηρία, όταν αυτά είναι διαθέσιμα, και πραγματοποιεί συγκεκριμένες πρόσθετες προσαρμογές ανά οικονομική οντότητα, όπως προσαρμογές στα περιθώρια φερεγγυότητας ή προσαρμογές προκειμένου να αποτυπωθούν οι όροι και οι συνθήκες της μίσθωσης. Για την Τράπεζα και τις Ελληνικές θυγατρικές, το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού προκύπτει από την εκτιμώμενη καμπύλη αποδόσεων των καλυμμένων ομολόγων, η οποία δημιουργείται με βάση τις παρατηρήσιμες αποδόσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ για τις θυγατρικές στο εξωτερικό το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού καθορίζεται ανά χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές τοπικές συνθήκες.

3.11 Λοιπές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Πληροφορίες σχετικά με τις λοιπές εκτιμήσεις και παραδοχές που διενεργούνται από τον Όμιλο παρατίθενται στις σημειώσεις 20, 24 και 30.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
4. Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων

Η κεφαλαιακή θέση του Ομίλου παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2023	2022⁽²⁾
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας	7.899	6.623
Συν: Αναπροσαρμογές λόγω μεταβατικών διατάξεων εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9	-	279
Συν: Εποπτικά δικαιώματα τρίτων	-	68
Μείον: Υπεραξία	(44)	(2)
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(507)	(253)
Κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	7.348	6.715
Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier 1)	7.348	6.715
Μέσα κεφαλαίου και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης αποδεκτά ως μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 2	1.074	1.250
Συν: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	-	61
Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια	8.422	8.026
Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού	43.395	41.899

Δείκτες:

	%	%
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1 Capital ratio)	16,9	16,0
Pro-forma δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 ⁽¹⁾	17,0	16,0
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (Total Capital Adequacy Ratio)	19,4	19,2
Pro-forma συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ⁽¹⁾	20,2	19,0

⁽¹⁾ Pro-forma με την ολοκλήρωση του project "Solar" (για τους δείκτες της 31/12/2022 και 31/12/2023) και "Leon" (για τον δείκτη της 31/12/2023) (σημ. 30), καθώς και την ενσωμάτωση της επίδρασης από την ολοκλήρωση της έκδοσης Ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) τον Ιανουάριο 2024 (βλ. κατωτέρω).

⁽²⁾ Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 δεν έχουν αναπροσαρμοστεί λόγω: α) της αναδρομικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 από τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου, Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών (σημ. 2.3) και β) της παρουσίασης των δραστηριοτήτων της εταιρείας Eurobank Direktna a.d. (Σερβία) ως μη συνεχιζόμενων (σημ. 30).

Σημειώσεις:

α) Το κέρδος ποσού € 1.140 εκατ. που αναλογεί στους μετόχους της Εταιρείας για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: κέρδος ποσού € 1.330 εκατ.) έχει συμπεριληφθεί στον υπολογισμό των ανωτέρω κεφαλαιακών δεικτών.

β) Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η αύξηση στο δείκτη CET1, σε σύγκριση με αυτόν την 31 Δεκεμβρίου 2022, οφείλεται κυρίως στην οργανική κερδοφορία για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 και την τιτλοποίηση Wave IV (σημ. 20) και αντισταθμίζεται μερικώς από i) την αύξηση του Σταθμισμένου Ενεργητικού λόγω της επαναφοράς της Τυποποιημένης Μεθόδου (Standardised Approach-STD) αντί της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (IRB Approach-IRB) (βλ. κατωτέρω) καθώς και στις προσθήκες νέων δανειακών απαιτήσεων, δανειακών δεσμεύσεων και εγγυητικών επιστολών και ii) την επίπτωση στα εποπτικά κεφάλαια από τη λήξη, την 1 Ιανουαρίου 2023, της πενταετούς μεταβατικής περιόδου για την αναγνώριση της επίπτωσης λόγω της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9 σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2395 και της προσωρινής μεταχείρισης, όπως προσδιορίζεται στο Άρθρο 468 του Κανονισμού CRR που τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/873, των χρεωστικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI).

Την 1 Μαρτίου 2023, ο Όμιλος έλαβε την έγκριση της ΕΚΤ προκειμένου να επαναφέρει την Τυποποιημένη Μέθοδο (Standardised Approach-STD) αντί της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (IRB Approach-IRB) για όλα τα πιστωτικά του ανοίγματα. Η απόφαση του Ομίλου να προχωρήσει σε μία λιγότερο πολύπλοκη μέθοδο υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων βασίστηκε στο γεγονός ότι τα ιστορικά στοιχεία και η επίδοση, στα οποία βασίζονται τα μοντέλα IRB, θεωρούνται ότι είναι περιορισμένης αντιπροσωπευτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις. Η Τράπεζα σκοπεύει να συνεχίσει να χρησιμοποιεί εξελιγμένες τεχνικές διαχείρισης κινδύνου για εσωτερικούς σκοπούς όπως εγκρίσεις πιστώσεων, τιμολόγηση προσαρμοσμένη ως προς τον κίνδυνο, προβλέψεις βάσει του ΔΠΧΑ 9 και παρακολούθηση κινδύνου.

Ο Όμιλος επιδιώκει να διατηρήσει μια ενεργά διαχειρίσιμη κεφαλαιακή βάση, ώστε να καλύπτει τους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητές του. Η κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου παρακολουθείται χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων μεθόδων, τους κανόνες και τους δείκτες που θεσπίστηκαν από την Επιτροπή της Βασιλείας (Κανόνες/δείκτες της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών) οι οποίοι ενσωματώθηκαν στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με την Οδηγία 2013/36/ΕΕ (γνωστή ως CRD IV), μαζί με τον Κανονισμό 575/2013/ΕΕ (γνωστός ως CRR - κανονισμός περί κεφαλαιακών απαιτήσεων), όπως τα ανωτέρω είναι σε ισχύ. Η

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

προαναφερθείσα Οδηγία ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία με το Νόμο 4261/2014, όπως είναι σε ισχύ. Επιπρόσθετα, ο CRR όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό 2020/873 (CRR quick fix) προβλέπει, μεταξύ άλλων, την παράταση κατά δύο έτη της δυνατότητας των τραπεζών να προσθέτουν στα εποπτικά τους κεφάλαια τυχόν αύξηση των προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (Σταδίου 1 και Σταδίου 2) συγκριτικά με αυτές που αναγνωρίστηκαν την 1 Ιανουαρίου 2020 για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, τα οποία δεν βρίσκονται υπό καθεστώς αθέτησης της αποπληρωμής τους. Η ελάφρυνση που ισχύει για το 2023 και για το 2024 είναι 50% και 25%, αντίστοιχα.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της «Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ)» (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP), ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη του ένα ευρύτερο φάσμα κατηγοριών κινδύνου και τις δυνατότητές του σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων αυτών. Η ΔΑΕΕΚ έχει ως απώτερο σκοπό να διασφαλίσει ότι ο Όμιλος διαθέτει επαρκή κεφάλαια για την κάλυψη όλων των σημαντικών κινδύνων στους οποίους εκτίθεται, σε ορίζοντα τριών ετών.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1024/2013 του Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) διενεργεί σε ετήσια βάση, τη Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP), ώστε να καθορίσει τις εποπτικές απαιτήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων που βρίσκονται υπό την εποπτεία της. Ο κύριος σκοπός της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης είναι να διασφαλίσει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα διαθέτουν επαρκείς ρυθμίσεις, στρατηγικές, διαδικασίες, μηχανισμούς, καθώς και κεφάλαια και ρευστότητα ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή διαχείριση και κάλυψη των κινδύνων που έχουν αναλάβει ή στους οποίους ενδέχεται να εκτεθούν. Στους παραπάνω κινδύνους συμπεριλαμβάνονται εκείνοι που προέκυψαν από τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress testing) και οι κίνδυνοι τους οποίους το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να επιφέρει στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Σύμφωνα με την απόφαση SREP του 2022, από τον Ιανουάριο 2023, η Απαίτηση του Πυλώνα 2 για τον Όμιλο ανέρχεται σε 2,75% σε επίπεδο συνολικού κεφαλαίου (ή σε 1,55% σε επίπεδο δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1) αντανakλώντας τη βελτιωμένη οικονομική θέση του Ομίλου σε όρους ποιότητας στοιχείων ενεργητικού. Συνεπώς, στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος υποχρεούταν να τηρεί το δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 τουλάχιστον στο 12,20% (συμπεριλαμβανομένου του ελλείματος του πρόσθετου κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (AT1) και του κεφαλαίου της κατηγορίας 2 (Tier 2)) και το συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας τουλάχιστον στο 14,68% (Συνολική Κεφαλαιακή Απαίτηση - OCR), συμπεριλαμβανομένης της Συνδυσασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας 3,93%, που καλύπτεται με μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1), το οποίο προστίθεται στο Σύνολο Κεφαλαιακής Απαίτησης SREP (TSCR).

Η ανάλυση των CET1 και των συνολικών κεφαλαιακών απαιτήσεων του Ομίλου παρουσιάζεται παρακάτω.

	31 Δεκεμβρίου 2023	
	CET1 κεφαλαιακές απαιτήσεις	Σύνολο κεφαλαιακών απαιτήσεων
Ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση	4,50%	8,00%
Απαίτηση Πυλώνα 2 (P2R)	1,55%	2,75%
Σύνολο κεφαλαιακής απαίτησης SREP (TSCR)	6,05%	10,75%
Συνδυσασμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας (CBR)		
Απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCoB)	2,50%	2,50%
Αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB)	0,43%	0,43%
Απόθεμα ασφαλείας των Λοιπών Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII)	1,00%	1,00%
Συνολική Κεφαλαιακή Απαίτηση (OCR), εξαιρουμένου του ελλείματος	9,98%	14,68%
Έλλειμμα πρόσθετου κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (AT1) και του κεφαλαίου της κατηγορίας 2 (Tier 2)	2,22%	-
Συνολική Κεφαλαιακή Απαίτηση (OCR), συμπεριλαμβανομένου του ελλείματος	12,20%	14,68%

Η ανωτέρω απαίτηση του δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 ύψους 12,20% λαμβάνει υπόψη ότι την 31 Δεκεμβρίου 2023 ο Όμιλος δεν είχε πρόσθετο κεφάλαιο της Κατηγορίας 1 (AT1), ενώ το κεφάλαιο της Κατηγορίας 2 ήταν στο 2,48%, σε σύγκριση με το μερίδιο του 2,02% για το πρόσθετο κεφάλαιο της Κατηγορίας 1 και 2,69% για το κεφάλαιο της Κατηγορίας 2 που επιτρέπεται από τη νομοθεσία για την κάλυψη μέρους του Σύνολο Κεφαλαιακής Απαίτησης SREP (TSCR). Εάν την 31 Δεκεμβρίου

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2023 ο Όμιλος είχε πλήρως χρησιμοποιήσει τη δυνατότητα έκδοσης πρόσθετου κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 και κεφαλαίου της Κατηγορίας 2, η απαίτηση του δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 θα ήταν στο 9,98%.

Από την 1 Ιανουαρίου 2024, το απόθεμα ασφαλείας των Λοιπών Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) που θα πρέπει να τηρείται από τον Όμιλο, αυξήθηκε σε 1,25% (από 1% το 2023), σύμφωνα με την Απόφαση 221/1/17.10.2023 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, λόγω τροποποίησης στη μεθοδολογία που εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό του ύψους του τηρούμενου αποθέματος ασφαλείας O-SII. Το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB) υπολογίζεται σε τριμηνιαία βάση σύμφωνα με τα ποσοστά αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας που εφαρμόζονται σε κάθε χώρα στην οποία ο Όμιλος έχει ανοίγματα.

Περαιτέρω γνωστοποιήσεις σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013, παρέχονται στην Ενοποιημένη Έκθεση του Πυλώνα 3, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.

Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)

Με βάση την Οδηγία 2014/59 (Οδηγία για την Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων), όπως ισχύει, η οποία ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία με το Νόμο 4335/2015, όπως ισχύει, οι ευρωπαϊκές τράπεζες υποχρεούνται να τηρούν την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL). Το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (Single Resolution Board - SRB) έχει ορίσει την Τράπεζα Eurobank Α.Ε. ως την οντότητα εξυγίανσης του Ομίλου και ως στρατηγική για σκοπούς εξυγίανσης αυτή του Μοναδικού Σημείου Έναρξης (Single Point of Entry - SPE). Με βάση την τελευταία οδηγία του SRB προς την Τράπεζα, η πλήρης απαίτηση MREL (τελικός στόχος) που θα πρέπει να επιτευχθεί από την Τράπεζα σε ενοποιημένη βάση έως το τέλος του 2025 καθορίζεται σε 27,82% του συνόλου του σταθμισμένου ενεργητικού (Risk weighted assets - RWA), συμπεριλαμβανομένης της συνδυασμένης απαίτησης αποθέματος ασφαλείας (Combined buffer requirement - CBR) σε πλήρη εφαρμογή (fully loaded) ύψους 4,25%. Ο τελικός στόχος που πρέπει να επιτευχθεί για τον δείκτη MREL επικαιροποιείται από το SRB ετησίως. Για το 2024, ο ενδιάμεσος μη δεσμευτικός στόχος για το δείκτη MREL σε ισχύ από τον Ιανουάριο 2024, ανέρχεται σε 23,23% του σταθμισμένου ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένης της συνδυασμένης απαίτησης αποθέματος ασφαλείας (CBR) ύψους 4,18%.

Την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, στο πλαίσιο της υλοποίησης της στρατηγικής της για τη διασφάλιση της διαρκούς κάλυψης των υποχρεώσεων της όσον αφορά στο MREL, η Τράπεζα ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση δύο ομολόγων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. έκαστη, τον Ιανουάριο και το Νοέμβριο 2023, αντιστοίχως (σημ. 34). Την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο δείκτης MREL της Τράπεζας σε ενοποιημένη βάση ανέρχεται σε 24,91% του σταθμισμένου ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένου του κέρδους της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: 23,07%), υπερβαίνοντας τον προαναφερθέντα ενδιάμεσο μη δεσμευτικό στόχο MREL 23,23%.

Γεγονός μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Τον Ιανουάριο 2024, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την επιτυχή ολοκλήρωση της έκδοσης ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης (subordinated Tier 2), ύψους € 300 εκατ. Τα κεφάλαια που θα αντληθούν μέσω της έκδοσης θα συνδράμουν στην στρατηγική του Ομίλου αναφορικά με την συνεχή κάλυψη των υποχρεώσεων του όσον αφορά τον συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας και την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων, ενώ επίσης θα διατεθούν για τους επιχειρηματικούς σκοπούς της Τράπεζας (σημ.34).

Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων («Stress Test») των τραπεζών της ΕΕ για το 2023

Τον Ιανουάριο 2023, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) ξεκίνησε το stress test των τραπεζών της ΕΕ για το 2023, το οποίο σχεδιάστηκε να παράσχει σημαντικά στοιχεία για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητας του Ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα στο τρέχον αβέβαιο και διαρκώς μεταβαλλόμενο μακροοικονομικό περιβάλλον.

Η άσκηση συντονίστηκε από την EAT σε συνεργασία με την ΕΚΤ και τις εθνικές εποπτικές αρχές και διεξήχθη σύμφωνα με τη μεθοδολογία της EAT και τα σενάρια που παρασχεθήκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board -ΕΣΣΚ). Πραγματοποιήθηκε βάσει των στοιχείων του τέλους του 2022 και αξιολόγησε την επίδοση των τραπεζών της ΕΕ σε ένα βασικό και ένα δυσμενές μακροοικονομικό σενάριο, καλύπτοντας την τριετία από το 2023 έως το 2025. Το βασικό σενάριο για τις χώρες της ΕΕ βασίστηκε στις προβλέψεις των εθνικών κεντρικών τραπεζών της ΕΕ του Δεκεμβρίου 2022. Το δυσμενές σενάριο, αν και δεν είναι πιθανό να πραγματοποιηθεί, χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να αξιολογηθεί η ανθεκτικότητα των τραπεζών σε ένα υποθετικό δυσμενές σενάριο σημαντικής επιδείνωσης στη συνολική προοπτική της οικονομίας και των χρηματοοικονομικών αγορών τα επόμενα τρία έτη. Το ανωτέρω, ειδικότερα απεικόνισε ένα δυσμενές σενάριο που σχετίζεται με μία υποθετική

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

επιδείνωση των γεωπολιτικών εξελίξεων, οδηγώντας σε σημαντική μείωση του ΑΕΠ με πληθωρισμό που εμμένει και υψηλά επιτόκια. Από πλευράς μείωσης του ΑΕΠ, το δυσμενές σενάριο του 2023 ήταν το πιο αυστηρό που έχει χρησιμοποιηθεί σε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της ΕΕ έως τώρα. Ο Όμιλος της Eurobank Holdings συμμετείχε στην άσκηση προσομοίωσης που διεξήγαγε η ΕΑΤ. Παράλληλα, η ΕΚΤ πραγματοποίησε τη δική της άσκηση προσομοίωσης για έναν αριθμό μεσαίου μεγέθους τραπεζών που είναι υπό την άμεση εποπτεία της και δεν περιλήφθηκαν στην άσκηση προσομοίωσης που διεξήγαγε η ΕΑΤ.

Αποτελέσματα Stress Test για το 2023

Την 28 Ιουλίου 2023, η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. (Εταιρεία) ανακοίνωσε ότι ο Όμιλος ολοκλήρωσε με επιτυχία την πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων 2023 (Stress Test-ST) η οποία συντονίστηκε από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ). Τα αποτελέσματα του Ομίλου καθώς και η ανθεκτικότητά του στις παραμέτρους του δυσμενούς σεναρίου της άσκησης είναι σημαντικά βελτιωμένα σε σχέση με αυτά της αντίστοιχης άσκησης (ST) του 2021.

Η αφετηρία της άσκησης είναι η οικονομική και κεφαλαιακή θέση του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2022, όπως υπολογίστηκε σύμφωνα με την τυποποιημένη Μέθοδο (Standardised Approach-STD). Την εν λόγω ημερομηνία, ο Δείκτης CET1 του Ομίλου, με βάση την πλήρη εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III το 2025 (Fully loaded CET1-FL CET1), ανήλθε σε 14,4%. Υπό το βασικό σενάριο ο Δείκτης FL CET1 αυξάνεται κατά 360 μ.β. κατά τη διάρκεια του τριετούς χρονικού ορίζοντα της άσκησης, φτάνοντας στο επίπεδο του 18% στο τέλος του 2025. Υπό το Δυσμενές σενάριο, ο Δείκτης FL CET1 μειώνεται κατά 220 μ.β. στο τέλος του 2025 και διαμορφώνεται σε 12,2%, ενώ στο τέλος του πρώτου έτους του δυσμενούς σεναρίου (2023), ο Όμιλος σημείωσε τη μεγαλύτερη απομείωση του Δείκτη FL CET1, κατά 316 μ.β.

5. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

5.1 Χρήση χρηματοοικονομικών μέσων

Οι δραστηριότητες του Ομίλου σχετίζονται κυρίως με τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων, στα οποία περιλαμβάνονται και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Ο Όμιλος αποδέχεται καταθέσεις από πελάτες, τόσο με σταθερό όσο και κυμαινόμενο επιτόκιο για διάφορες χρονικές περιόδους και επιδιώκει την επίτευξη κέρδους, επενδύοντας τα κεφάλαια αυτά σε υψηλής ποιότητας περιουσιακά στοιχεία με επιτοκιακά περιθώρια μεγαλύτερα από το μέσο όρο. Ο Όμιλος επιδιώκει την αύξηση αυτών των περιθωρίων, μέσω της συγκέντρωσης βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων και της χορήγησης δανείων για μεγαλύτερες χρονικές περιόδους με υψηλότερα επιτόκια, διατηρώντας παράλληλα επαρκή ρευστότητα ώστε να ικανοποιεί όλες τις υποχρεώσεις του που μπορεί να καταστούν απαιτητές από τους δικαιούχους.

Επίσης, ο Όμιλος επιδιώκει την αύξηση των επιτοκιακών περιθωρίων, μέσω της επίτευξης περιθωρίων πάνω από το μέσο όρο, μετά από προβλέψεις, μέσω δανειοδοτήσεων προς επιχειρήσεις και πελάτες λιανικής τραπεζικής εντός ενός εύρους πιστωτικού κινδύνου. Τα πιστωτικά αυτά ανοίγματα περιλαμβάνουν τόσο δάνεια όσο και στοιχεία εκτός ισολογισμού όπως εγγυήσεις, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές δεσμεύσεις.

Ο Όμιλος επενδύει σε χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματοοικονομικές αγορές καθώς και σε εξωχρηματιστηριακά χρηματοοικονομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στην αγορά μετοχών και ομολόγων, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στα επιτόκια.

5.2 Παράγοντες Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων του, ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου του συναλλαγματικού, επιτοκιακού κινδύνου, κινδύνων περιθωρίου, μετοχών και μεταβλητότητας), κίνδυνο ρευστότητας, λειτουργικό κίνδυνο και άλλους μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους, καθώς και κλιματικό κίνδυνο. Η στρατηγική διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν οι ανωτέρω κίνδυνοι στη χρηματοοικονομική επίδοση, στη χρηματοοικονομική θέση και στις ταμειακές ροές του Ομίλου.

Διαχείριση Κινδύνων στόχοι και πολιτικές

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η ανάληψη κινδύνων είναι ένα αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων του για την επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων. Ως εκ τούτου, η Διοίκηση του Ομίλου θεσπίζει επαρκείς μηχανισμούς για την έγκαιρη αναγνώριση των κινδύνων και την αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεών τους στην επίτευξη των στόχων που έχει θέσει.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Λόγω του ότι οι οικονομικές, τραπεζικές, κανονιστικές και λειτουργικές συνθήκες διαρκώς εξελίσσονται και μεταβάλλονται, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τους μηχανισμούς διαχείρισης κινδύνων με στόχο τη συνεχή και βέλτιστη προσαρμογή του στο περιβάλλον αυτό. Η δομή, οι εσωτερικές διαδικασίες και οι υφιστάμενοι μηχανισμοί ελέγχου της Τράπεζας διασφαλίζουν τόσο την αρχή της ανεξαρτησίας όσο και την άσκηση επαρκούς εποπτείας.

Η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων αποτελεί βασική προτεραιότητα της Διοίκησης, όπως επίσης και ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τον Όμιλο. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος έχει διαθέσει σημαντικά μέσα για την αναβάθμιση των πολιτικών, μεθόδων και υποδομών του, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), και του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB), με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (European Banking Authority - EBA) και της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, και τις βέλτιστες διεθνείς τραπεζικές πρακτικές. Ο Όμιλος εφαρμόζει μια σαφώς προσδιορισμένη εγκριτική διαδικασία πιστοδοτήσεων, ανεξάρτητες αξιολογήσεις της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αποτελεσματικές πολιτικές διαχείρισης για όλους τους σημαντικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται, στην Ελλάδα και σε κάθε χώρα του εξωτερικού όπου δραστηριοποιείται. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται από τον Όμιλο αναθεωρούνται κυρίως σε ετήσια βάση.

Το μέγιστο ύψος των κινδύνων που προτίθεται να αναλάβει ο Όμιλος για την επιδίωξη των στρατηγικών του στόχων καθορίζεται στο εσωτερικό έγγραφο «Πλαίσιο διάθεσης για ανάληψη κινδύνων» μέσω ποσοτικών και ποιοτικών διατυπώσεων, που συμπεριλαμβάνουν και συγκεκριμένα όρια ανοχής ανά είδος κινδύνου. Οι βασικοί στόχοι του προσδιορισμού της διάθεσης ανάληψης κινδύνων είναι, η υποστήριξη της επιχειρηματικής ανάπτυξης του Ομίλου, η διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής επάρκειας σε συνδυασμό με την επίτευξη υψηλής αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων και η συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις.

Το επίπεδο ανάληψης κινδύνου επικοινωνείται με σαφήνεια σε όλο τον Όμιλο, καθορίζοντας την κουλτούρα διαχείρισης κινδύνου και διαμορφώνοντας τη βάση στην οποία οι πολιτικές κινδύνου και τα αντίστοιχα όρια αυτών καθορίζονται, τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Στοχεύοντας την αναγνώριση των σημαντικών κινδύνων, η Τράπεζα έχει διαμορφώσει πλαίσιο Αναγνώρισης Κινδύνων και Αξιολόγησης του βαθμού Σημαντικότητας τους (RIMA Framework).

Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση όλων των κινδύνων είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για την αποτελεσματική Διαχείριση Κινδύνων. Ο Όμιλος στοχεύοντας να εξασφαλίσει μια συνολική εικόνα για τους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της στρατηγικής του, αναγνωρίζει τις νέες εξελίξεις έγκαιρα και αξιολογεί τις πιθανές επιπτώσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει τον κίνδυνο κλιματικής αλλαγής ως σημαντικό κίνδυνο και με βάση τις εποπτικές οδηγίες είναι στη διαδικασία προσαρμογής των πολιτικών και μεθοδολογιών αναγνώρισης και παρακολούθησης των σχετικών κινδύνων (σημ. 5.2.5).

Επιτροπή Κινδύνων (ΕΚ του ΔΣ) - (Board Risk Committee - BRC)

Η ΕΚ του ΔΣ έχει ως αρμοδιότητα να υποστηρίξει το ΔΣ και να διασφαλίσει ότι ο Όμιλος έχει μια σαφώς καθορισμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο και τη διάθεση ανάληψης κίνδυνου.

Η ΕΚ του ΔΣ αξιολογεί το προφίλ κινδύνων του Ομίλου, παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τα εγκεκριμένα επίπεδα διάθεσης και ανεκτικότητας ανάληψης κινδύνων και διασφαλίζει ότι ο Όμιλος έχει εφαρμόσει ένα πλαίσιο διαχείρισης κίνδυνου με τις κατάλληλες μεθοδολογίες, εργαλεία μοντελοποίησης, πηγές δεδομένων καθώς και επαρκές και καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό για να εντοπίζει, αξιολογεί, παρακολουθεί και να μετριάξει τους κινδύνους. Επιπλέον στην ΕΚ έχουν παρασχεθεί συγκεκριμένες εγκριτικές αρμοδιότητες.

Η ΕΚ του ΔΣ αποτελείται από πέντε (5) μη εκτελεστικούς διευθυντές, συνεδριάζει τουλάχιστον σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στο ΔΣ σε τριμηνιαία βάση και σε έκτακτες περιπτώσεις όταν κρίνεται αναγκαίο.

Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (MRC)

Η Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (Management Risk Committee - MRC) είναι μια διοικητική επιτροπή που συστήθηκε από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και η κύρια ευθύνη της είναι η επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η MRC υποβάλλει αναφορές προς την ΕΚ του ΔΣ για θέματα που σχετίζονται με κινδύνους και εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Η MRC υποστηρίζει τον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου να αναγνωρίζει τους σημαντικούς κινδύνους, να τους θέτει άμεσα υπόψη της ΕΚ του ΔΣ, καθώς και να διασφαλίζει ότι οι ισχύουσες πολιτικές και διαδικασίες είναι επαρκείς για την ορθή διαχείριση των κινδύνων και τη συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου, με επικεφαλής τον Group Chief Risk Officer (GCRO), ενεργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρηματικές μονάδες και είναι υπεύθυνη για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, την επιμέτρηση και τη διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος. Αποτελείται από τη Μονάδα Πίστης (GC) του Ομίλου, τη Μονάδα Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου (GCC), τη Μονάδα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου του Ομίλου (GRCAC), τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR), τη Μονάδα Group Operational and Non-Financial Risks (GONFR), τη Μονάδα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου (GMVG), τη Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού Λειτουργιών Διαχείρισης Κίνδυνου & Κλιματικού Κινδύνου του Ομίλου (GRMSPO&CR), τη Μονάδα Εποπτικών Σχέσεων & Σχεδιασμού Εξυγίανσης (SRRP), και τη Μονάδα Ανάλυσης Κινδύνων (RA).

Διαχείριση Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (MEA)

Ο Όμιλος υλοποιεί το Στρατηγικό πλάνο των NPE μέσω της εφαρμογής του από την doValue Greece για το χαρτοφυλάκιο που έχει ανατεθεί και τις συναλλαγές τιτλοποίησης.

Επιτροπή Διαχείριση Προβληματικών Δανειών (Troubled Assets Committee – TAC)

Η TAC έχει συσταθεί σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις και ο κύριος σκοπός της είναι να λειτουργεί ως ανεξάρτητο όργανο, που παρακολουθεί στενά το προβληματικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας και την υλοποίηση της στρατηγικής διαχείρισης των NPE.

Remedial and Servicing Strategy (RSS)

Ο Τομέας RSS έχει αποστολή μεταξύ άλλων την εκπόνηση του σχεδίου μείωσης των NPE και τη στενή παρακολούθηση της συνολικής απόδοσης του NPE χαρτοφυλακίου καθώς και της σχέσης της Τράπεζας με την doValue Greece. Επιπρόσθετα, σε συνέχεια των δεσμεύσεων της Τράπεζας έναντι των απαιτήσεων παρακολούθησης της μεταφοράς σημαντικού κινδύνου (SRT) σχετικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας, ο RSS διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της ομαλής και έγκαιρης εκτέλεσης της σχετικής διαδικασίας και στην κατάλληλη επίλυση τυχόν ελλείψεων, παρέχοντας παράλληλα τυχόν απαιτούμενες διευκρινίσεις ή πρόσθετο υλικό που απαιτείται από τις εποπτικές αρχές. Ο επικεφαλής του RSS αναφέρεται στο Γενικό Διευθυντή Στρατηγικής Ομίλου.

Σε αυτό το πλαίσιο ο RSS, μεταξύ άλλων, είναι υπεύθυνος για τα ακόλουθα:

- α) Ανάπτυξη και ενεργή παρακολούθηση των NPE στόχων και του σχεδίου μείωσης τους,
- β) Καθορισμός στρατηγικών αρχών, προτεραιοτήτων, πλαισίου πολιτικής και παρακολούθηση απόδοσης (Key Performance Indicators – KPIs) βάσει των οποίων η doValue Greece διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο,
- γ) Στενή παρακολούθηση της υλοποίησης των εγκεκριμένων στρατηγικών, καθώς και όλων των συμβατικών διατάξεων στο πλαίσιο των συμβατικών συμφωνιών που αφορούν την ανάθεση του Eurobank χαρτοφυλακίου στην doValue Greece συμπεριλαμβανομένου του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου του ERB Recovery DAC,
- δ) Παρακολούθηση της απόδοσης των τίτλων υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων σε συνεργασία με το Group Risk, ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τη μεταφορά σημαντικού κινδύνου (SRT) και του Προγράμματος Εγγύησης Ελληνικών Τιτλοποιήσεων (HAPS),
- ε) Προϋπολογισμός και παρακολούθηση των εξόδων και εσόδων της Τράπεζας που σχετίζονται με το ανατεθειμένο χαρτοφυλάκιο,
- στ) Στενή συνεργασία με την doValue Greece σε καθημερινή βάση για την επίτευξη των στόχων του Ομίλου,
- ζ) Επικοινωνία με τις εποπτικές αρχές.

Επιχειρησιακοί στόχοι για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (MEA)

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM) σχετικά με τη διαχείριση των NPE, η νέα Στρατηγική Διαχείρισης των NPE (NPE Management Strategy) του Ομίλου για τα έτη 2024-2026, μαζί με τους ετήσιους στόχους για τα NPE τόσο σε επίπεδο Τράπεζας όσο και σε επίπεδο Ομίλου προβλέπει τη μείωση του δείκτη NPE του Ομίλου στο 3,2% το 2026.

5.2.1 Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμών του κατά την ημερομηνία λήξης τους. Επίσης, ο πιστωτικός κίνδυνος συνδέεται με τον κίνδυνο της χώρας και τον κίνδυνο διακανονισμού, που αναλύονται παρακάτω:

A) Ο κίνδυνος χώρας είναι ο κίνδυνος ζημιών που προκύπτουν από διασυννοριακές δανειοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες και αφορά στην αβεβαιότητα που συνδέεται με την έκθεση σε μια συγκεκριμένη χώρα. Αυτή η αβεβαιότητα μπορεί να σχετίζεται

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

με διάφορους παράγοντες συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου ζημιών λόγω εθνοποίησης, απαλλοτρίωσης, αναδιάρθρωσης του χρέους και μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Β) Ο κίνδυνος διακανονισμού είναι ο κίνδυνος που προκύπτει κατά την εκκαθάριση των πληρωμών, για παράδειγμα για συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων και των συναλλαγών νομισμάτων. Ο κίνδυνος προκύπτει όταν εμβάζονται χρηματικά ποσά προτού εξακριβωθεί ότι έχουν ληφθεί οι πληρωμές των αντισυμβαλλομένων.

Ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προκύπτει κυρίως από το δανεισμό ιδιωτών και επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των μέτρων προστασίας που παρέχονται, όπως χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές, καθώς και από άλλες δραστηριότητες, όπως επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους, εμπορικές δραστηριότητες, δραστηριότητες σε κεφαλαιαγορές και δραστηριότητες διακανονισμού. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κυριότερος κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος, η διαχείρισή του γίνεται ενεργά, και παρακολουθείται στενά από εξειδικευμένες μονάδες διαχείρισης κινδύνων, οι οποίες αναφέρονται στον GCRO.

(α) Πιστοδοτική διαδικασία εγκρίσεων

Οι διαδικασίες έγκρισης των πιστοδοτήσεων και αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων είναι κεντροποιημένες σε επίπεδο χώρας. Ο επαρκής διαχωρισμός των καθηκόντων διασφαλίζει την ανεξαρτησία μεταξύ των στελεχών που είναι υπεύθυνοι για την σχέση με τον πελάτη, την διαδικασία έγκρισης και εκταμίευσης του δανείου, καθώς και την παρακολούθηση αυτού σε όλη τη διάρκεια του.

Επιτροπές Πιστοδοτήσεων

Η διαδικασία έγκρισης των πιστοδοτήσεων των επιχειρηματικών δανείων είναι κεντροποιημένη και πραγματοποιείται μέσω επιτροπών πιστοδοτήσεων με κλιμακούμενα εγκριτικά όρια. Οι βασικές επιτροπές είναι οι εξής:

- Επιτροπές Πιστοδοτήσεων (κεντρικές και τοπικές), οι οποίες είναι εξουσιοδοτημένες να εγκρίνουν νέες πιστοδοτήσεις, να ανανεώνουν ή να τροποποιούν για τοπικούς ομίλους τα υπάρχοντα όρια στα επίπεδα εγκρίσεών τους, τα οποία καθορίζονται με βάση τη συνολική έκθεση πιστούχου ή του ομίλου, την κατηγορία κινδύνου (υψηλή, μεσαία ή χαμηλή), όπως επίσης και την αξία και το είδος των παρεχόμενων εξασφαλίσεων,
- Επιτροπές Πιστωτικών Χειρισμών (ΕΠΙΧ), οι οποίες λαμβάνουν αποφάσεις για θέματα πιστοδοτήσεων και ενεργειών που πρέπει να πραγματοποιηθούν για πελάτες σε δυσχερή οικονομική θέση,
- Διεθνείς Επιτροπές Πιστοδοτήσεων (Περιφερειακή και Χωρών), που έχουν συσταθεί για πιστοδοτήσεις σε επιχειρηματικούς πελάτες των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου στο εξωτερικό, εξουσιοδοτημένες να εγκρίνουν νέα όρια, να ανανεώνουν ή να τροποποιούν υφιστάμενα μέσα στα επίπεδα εγκριτικών ευχερειών τους, ανάλογα με τη συνολική έκθεση στον πιστούχο, την κατηγορία κινδύνου του (υψηλή, μεσαία ή χαμηλή), καθώς και με την αξία και το είδος των παρεχόμενων εξασφαλίσεων,
- Διεθνείς Επιτροπές Πιστοδοτήσεων Ειδικού Χειρισμού που έχουν συσταθεί για το χειρισμό επιχειρηματικών πιστούχων σε δυσχερή οικονομική θέση των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου στο εξωτερικό.

Οι επιτροπές πιστοδοτήσεων συνεδριάζουν σε εβδομαδιαία βάση ή και συχνότερα, όταν αυτό απαιτείται.

Πίστη Ομίλου

Σε ένα περιβάλλον αυξανόμενων απαιτήσεων, η Πίστη Ομίλου (ΠΟ) έχει ως αποστολή τη διαφύλαξη των στοιχείων του ενεργητικού της Τράπεζας και των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου μέσω της αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου, διατυπώνοντας τεκμηριωμένες συστάσεις ώστε ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος ανά δανειζόμενο (οφειλέτη) να θεωρείται αποδεκτός σύμφωνα με το Πλαίσιο Διάθεσης για Ανάληψη Κινδύνων που έχει εγκριθεί. Η ΠΟ διευθύνεται από τον Γενικό Διευθυντή Πίστης του Ομίλου ο οποίος αναφέρεται στον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου.

Η Πίστη Ομίλου αποτελείται από την Επιχειρηματική Πίστη που έχει την ευθύνη αξιολόγησης των πιστωτικών κινδύνων συσχετιζόμενων με την Ελλάδα και των Θυγατρικών της Τράπεζας στο εξωτερικό και από την Λιανική Πίστη που καλύπτει τις μικρές επιχειρήσεις και τα δάνεια των ιδιωτών.

1. Επιχειρηματική Πίστη

(α) Ελλάδα: Η Μονάδα αξιολογεί τα πιστωτικά αιτήματα που προέρχονται από μονάδες επιχειρηματικής πίστης οι οποίες χειρίζονται μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις κάθε κατηγορίας κινδύνου και εξειδικευμένους τομείς δανεισμού όπως η Ναυτιλία και οι δομημένες χρηματοδοτήσεις (Structured Finance, Commercial Real Estate, Hotels & Leisure, Project Finance,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

M&A Financing) και Ιδιωτική Τραπεζική. Τα κύρια καθήκοντα της αντίστοιχης ρόλης εργασίας και των εμπλεκόμενων πιστωτικών μονάδων αφορούν τα ακόλουθα:

- Αξιολόγηση και Σύμβαση ανεξάρτητης γνωμοδότησης κινδύνου, με βάση τις εσωτερικές διαδικασίες, για κάθε πιστωτικό αίτημα που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων :
 - (i) αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου του πιστούχου λαμβάνοντας υπόψη ποιοτικούς και ποσοτικούς παράγοντες κινδύνου (όπως κινδύνους αγοράς, λειτουργικούς, διαρθρωτικούς και οικονομικούς),
 - (ii) προτάσεις για τη διαμόρφωση πιστοδοτικών προτάσεων που να είναι ικανοποιητικά καλυμμένες και επαρκώς δομημένες από την Τράπεζα και,
 - (iii) Αξιολόγηση και επιβεβαίωση των πιστοληπτικών διαβαθμίσεων για κάθε πιστούχο ώστε οι κίνδυνοι να αντικατοπτρίζονται επαρκώς
- Συμμετοχή με δικαίωμα ψήφου σε όλες τις επιτροπές πιστοδοτήσεων σύμφωνα με τις διαδικασίες εγκρίσεων Πιστοδοτήσεων
- Ενεργή συμμετοχή σε εποπτικούς ελέγχους και σε σημαντικά εσωτερικά έργα της Τράπεζας, παρέχοντας εξειδικευμένη γνώση, εμπειρία και υποστήριξη σε άλλες διευθύνσεις της Τράπεζας,
- Προετοιμασία εξειδικευμένων αναφορών προς τη Διοίκηση σε τακτική βάση, σε σχέση με τους 25 μεγαλύτερους πιστοδοτούμενους ομίλους της Τράπεζας και στατιστικά αναφορικά με τις εγκρίσεις νέων σημαντικών χρηματοδοτήσεων

(β) **Θυγατρικές εξωτερικού:** Μέσω της εξειδικευμένης Μονάδας Διεθνούς Επιχειρηματικής Πίστης είναι υπεύθυνη να συμμετέχει ενεργά στην αξιολόγηση δανείων που υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια και προέρχονται από τις Θυγατρικές Βουλγαρίας, την Κύπρου και το τμήμα του χαρτοφυλακίου δανείων του Λουξεμβούργου (συμπεριλαμβανομένου του Λονδίνου). Επιπλέον, τα καθήκοντα και οι ευθύνες της αντίστοιχης μονάδας επισημαίνονται παρακάτω:

- Συμμετοχή με δικαίωμα ψήφου σε όλες τις Διεθνείς επιτροπές Πιστοδοτήσεων (Περιφερειακή και Ειδικού Χειρισμού) και τις Επιτροπές Κινδύνου της χώρας (CRC) ,
- Συμμετοχή στις συνεδριάσεις των Επιτροπών Παρακολούθησης Ειδικού Χειρισμού για τη Βουλγαρία οι οποίες παρακολουθούν και αποφασίζουν την στρατηγική των προβληματικών επιχειρηματικών σχέσεων με δανειακά υπόλοιπα μεγαλύτερα ενός ορίου που από κοινού θέτει η Μονάδα Διεθνούς Επιχειρηματικής Πίστης και η Μονάδα TAG της κάθε χώρας,
- Παροχή συμβουλών για βέλτιστες πρακτικές στις μονάδες πιστοδοτήσεων των θυγατρικών στο εξωτερικό.

Η ΠΟ είναι επίσης υπεύθυνη για την προετοιμασία των θεμάτων των επιτροπών πιστώσεων, τη διανομή του αντίστοιχου υλικού και την τήρηση των πρακτικών συνεδριάσεων των αντίστοιχων Επιτροπών Πιστώσεων.

2. **Λιανική Πίστη**

Ο σκοπός Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου και Πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής είναι η αξιολόγηση των αιτημάτων, που υποβάλλονται από τις μονάδες Λιανικής Τραπεζικής, σε σχέση με δανειζόμενους του λιανικού χαρτοφυλακίου (Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και Ιδιώτες). Τα κύρια καθήκοντα της Λιανικής Πίστης συνοψίζονται παρακάτω:

- Αξιολόγηση των πιστωτικών αιτημάτων σε ευθυγράμμιση με τα κριτήρια και τη μεθοδολογία αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου όπως αυτά περιγράφονται στο αντίστοιχο Εγχειρίδιο Πιστωτικής Πολιτικής
- Ανάλυση και αξιολόγηση παραγόντων κινδύνου ανάλογα με το είδος του πιστωτικού αιτήματος
- Σύμβαση ανεξάρτητης γνωμοδότησης κινδύνου με βάση τις εσωτερικές διαδικασίες
- Συμμετοχή με δικαίωμα ψήφου στις πιστοδοτικές επιτροπές με βάση τις εγκριτικές διαδικασίες, σύμφωνα με τα Εγκριτικά Κλιμάκια που ορίζονται στο Εγχειρίδιο Πιστωτικής Πολιτικής
- Ενεργή συμμετοχή σε εποπτικούς ελέγχους και σε σημαντικά εσωτερικά έργα της Τράπεζας παρέχοντας εξειδικευμένη γνώση, εμπειρία και υποστήριξη σε άλλες Μονάδες της Τράπεζας

(β) Παρακολούθηση Πιστωτικού Κινδύνου

Πιστωτικός Έλεγχος Ομίλου

Ο Πιστωτικός Έλεγχος του Ομίλου παρακολουθεί και αξιολογεί την ποιότητα όλων των δανειακών χαρτοφυλακίων και λειτουργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρησιακές μονάδες της Τράπεζας. Η Μονάδα Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου αναφέρεται απευθείας στον GCRO.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι κύριες δραστηριότητες του Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- επίβλεψη, υποστήριξη και συντήρηση των συστημάτων διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας και απομείωσης που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου,
- παρακολούθηση και αξιολόγηση της απόδοσης των δανειακών χαρτοφυλακίων του Ομίλου,
- επίβλεψη και έλεγχο των μονάδων διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου των θυγατρικών του εξωτερικού,
- τακτική παρακολούθηση και παρουσίαση ανά τρίμηνο της συνολικής εικόνας των πιστωτικών ανοιγμάτων στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, με συνοδευτικές αναλύσεις,
- παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των υιοθετημένων στρατηγικών και προτεινόμενων λύσεων σχετικά με την αντιμετώπιση και επίτευξη των στόχων μείωσης των μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPE), όπως αυτοί κοινοποιήθηκαν και συμφωνήθηκαν με τις Εποπτικές Αρχές,
- πραγματοποίηση ελέγχων φακέλων πιστοδοτήσεων και σύνταξη γραπτών αναφορών προς τη Διοίκηση για την ποιότητα όλων των δανειακών χαρτοφυλακίων του Ομίλου και την τήρηση των υφιστάμενων κανονισμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA),
- επίβλεψη και έλεγχος ότι οι ταξινομήσεις ανοιγμάτων κατά EBA γίνονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις και οδηγίες,
- συμμετοχή στην έγκριση νέων πιστωτικών πολιτικών και νέων δανειακών προϊόντων,
- συμμετοχή στην Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων,
- παρουσία στις συνεδριάσεις των εγκριτικών Επιτροπών Πιστοδοτήσεων, καθώς επίσης και των Επιτροπών Πιστωτικών Χειρισμών χωρίς δικαίωμα ψήφου,
- χάραξη της πολιτικής προβλέψεων πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου και επιμέτρηση των προβλέψεων των ελληνικών δανειακών χαρτοφυλακίων καθώς και δημιουργία σχετικών αναφορών προς τη Διοίκηση,
- τακτική αξιολόγηση της επάρκειάς των προβλέψεων για όλα τα δανειακά χαρτοφυλάκια του Ομίλου,
- σύνταξη, σε συνεργασία με τις αρμόδιες δανειακές μονάδες, των εγχειριδίων πιστωτικής πολιτικής για τους ενήμερους πελάτες,
- παροχή καθοδήγησης και παρακολούθηση της διαδικασίας σχεδιασμού και αξιολόγησης των πιστωτικών πολιτικών πριν την έγκρισή τους από τη Διοίκηση,
- Μέσω ελέγχων (field or thematic reviews) σε δειγματοληπτική βάση, παρακολούθηση της τήρησης της συχνότητας των εκτιμήσεων των εξασφαλίσεων με ακίνητα, σύμφωνα με την πολιτική και τις διαδικασίες αποτίμησης των εξασφαλίσεων της τράπεζας,
- παρακολούθηση των εποπτικών, κανονιστικών εξελίξεων, νέων τάσεων και βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του προκειμένου να ενημερώνεται άμεσα η Διοίκηση και να προτείνει τις απαιτούμενες ενέργειες.

Μονάδα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου

Η Μονάδα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου του Ομίλου αναπτύσσει και συντηρεί τα μοντέλα αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου για τα δανειακά χαρτοφυλάκια του Ομίλου, υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, διενεργεί ασκήσεις προσομοίωσης (stress test) καθώς και μελλοντικές εκτιμήσεις (forecasts) των παραμέτρων κινδύνων. Η Μονάδα αναφέρεται στον GCRO.

Συγκεκριμένα, οι κύριες δραστηριότητες της Μονάδας Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου περιλαμβάνουν:

- έλεγχο, επιμέτρηση και παρακολούθηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων που απορρέουν από το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας καθώς και των αναφορών προς τη Διοίκηση και τις εποπτικές αρχές (EKT/SSM),
- διαχείριση της ανάπτυξης, εφαρμογής, και παρακολούθησης των εσωτερικών μοντέλων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου καθώς και των μοντέλων IFRS9 ,
- επιμέτρηση, παρακολούθηση των παραμέτρων κινδύνου (υποχρέωσης (probability of default - PD), της ζημιάς δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (loss given default - LGD , και της έκθεσης κατά την αθέτηση υποχρέωσης (exposure at default - EAD) για σκοπούς αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας, καθώς και την εκτίμηση σχετικών παραμέτρων κινδύνου (όπως αυτήν της πιθανότητας αθέτησης - PD κατά το επόμενο 12μηνο καθώς επίσης και για καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των δανείων) για σκοπούς υπολογισμού προβλέψεων σύμφωνα με το πρότυπο IFRS9,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- αξιολόγηση της ομαδοποίησης των δανειακών ανοιγμάτων, διασφάλιση της ομοιογένειάς τους σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου και τα ΔΠΧΑ,
- καθορισμός και παρακολούθηση του ορίου σχετικά με τη σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR threshold) σύμφωνα με το πρότυπο IFRS 9,
- μηνιαίος υπολογισμός της κεφαλαιακής επάρκειας (Pillar 1) και προετοιμασία των σχετικών αναφορών (Common Reporting - COREP, Supervisory Review and Evaluation Process - SREP) προς τη Διοίκηση και τις εποπτικές αρχές σε τριμηνιαία βάση,
- εκτίμηση της εξέλιξης της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τα δανειακά χαρτοφυλάκια (εκτιμώμενες προβλέψεις και σταθμισμένο ενεργητικό - RWAs) στο πλαίσιο του επιχειρηματικού πλάνου, πλάνου ανασυγκρότησης, της αξιολόγησης επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου και συμμετοχή στις αρμόδιες επιτροπές,
- διενέργεια stress tests για εσωτερικούς και εποπτικούς σκοπούς (EBA/SSM) και συντήρηση της υποδομής για τη διενέργεια αυτών των ασκήσεων,
- συντονισμός της διενέργειας των stress test για τα δανειακά χαρτοφυλάκια σε επίπεδο Ομίλου,
- προετοιμασία αναλύσεων πιστωτικού κινδύνου για την αξιολόγηση της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου (ICAAP) με βάση τον Πυλώνα 2,
- προετοιμασία των δημοσιοποιήσεων του Πυλώνα 3 για τον πιστωτικό κίνδυνο,
- προετοιμασία τακτικών αναφορών προς τον GCRO, την MRC και την BRC για: τα αποτελέσματα των μοντέλων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου, την εξέλιξη των παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου (PD, LGD, EAD), τριμηνιαία αναφορά για τις ρυθμίσεις, vintage analysis και default/redefault statistics, retail forward analysis και ποιότητα της νέας παραγωγής,
- καθοδήγηση, παρακολούθηση και επίβλεψη των διευθύνσεων Πιστωτικού Κινδύνου των θυγατρικών σε ό,τι αφορά τη μοντελοποίηση, τις μεθοδολογίες για την διενέργεια stress tests και άλλα θεσμικά θέματα αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο,
- παρακολούθηση και καθοδήγηση των θυγατρικών του εξωτερικού για θέματα που άπτονται του πιστωτικού κινδύνου ICAAP, διενέργεια stress tests και λοιπών εποπτικών θεμάτων, σύμφωνα με τα πρότυπα του Ομίλου, καθώς και την επισκόπηση ασκήσεων stress test σε τοπικό επίπεδο,
- υποστήριξη των επιχειρηματικών μονάδων στη χρήση μοντέλων πιστωτικού κινδύνου για λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων και αποφάσεων για σκοπούς χρηματοδότησης, στην εκτίμηση της κεφαλαιακής επίπτωσης των στρατηγικών πρωτοβουλιών και στην ανάπτυξη και χρήση των μετρικών που σχετίζονται με κινδύνους όπως η προσαρμοσμένη τιμολόγηση βάση κινδύνων, ο δείκτης απόδοσης κεφαλαίου προσαρμοσμένης στον κίνδυνο (RAROC-Risk Adjusted Return on Capital) κλπ. και
- παροχή βοήθειας στη Μονάδα Remedial Servicing Strategy (RSS) του Ομίλου στην αξιολόγηση της επίπτωσης του κινδύνου για διάφορα προγράμματα και προϊόντα.

Μονάδα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων Ομίλου

Η Μονάδα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου συστάθηκε το Σεπτέμβριο του 2018 έχοντας ως κύρια αποστολή:

- τη σύσταση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διακυβέρνησης και επικύρωσης των μοντέλων, και
- την ανεξάρτητη επικύρωση της τεχνικής και λειτουργικής αρτιότητας όλων των μοντέλων που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο και των παραμέτρων τους, καθώς και τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου.

Πιο συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες της Μονάδας περιγράφονται ως εξής:

- προετοιμασία και επικαιροποίηση του πλαισίου μοντέλων του Ομίλου (που περιλαμβάνει ορισμό μοντέλου, ρόλους ανά μοντέλο, αρχές και μεθοδολογία κατηγοριοποίησης μοντέλων, αρχές επικύρωσης μοντέλων, κατάταξη σημαντικότητας και καθορισμός ορίων σημαντικότητας, διαχείριση μητρώου μοντέλων, κλπ.),
- δημιουργία και επικαιροποίηση του Μητρώου Μοντέλων του Ομίλου,
- Ανασκόπηση της κατηγοριοποίησης των μοντέλων σύμφωνα με την προβλεπόμενη μεθοδολογία του Πλαισίου Μοντέλων του Ομίλου,
- προετοιμασία και επικαιροποίηση του Πλαισίου Επικύρωσης Μοντέλων του Ομίλου και παροχή υποστήριξης στις θυγατρικές του Ομίλου κατά την εφαρμογή του,
- παρακολούθηση για τυχόν τροποποιήσεις στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ σχετικά με την επικύρωση μοντέλων,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- υποβολή προτάσεων και παραπομπή για έγκριση των ποσοτικών ορίων με σκοπό την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων επικύρωσης των μοντέλων,
- διενέργεια ελέγχων επικύρωσης μοντέλων σύμφωνα με το Πλαίσιο Επικύρωσης Μοντέλων του Ομίλου και τις εποπτικές απαιτήσεις,
- προετοιμασία λεπτομερών αναφορών για τα αποτελέσματα επικύρωσης των μοντέλων σύμφωνα με τις συγκεκριμένες απαιτήσεις του επικυρωμένου μοντέλου και υποβολή προς την Επιτροπή Κινδύνων (BRC) σε ετήσια βάση τυχόν προτεινόμενου σχεδίου αποκατάστασης,
- διανομή των αποτελεσμάτων σχετικά με τον έλεγχο επικύρωσης των μοντέλων στην BRC ή MRC του Ομίλου σε συνέχεια ενημέρωσης του CRO του Ομίλου, όπου κρίνεται αναγκαίο,
- προετοιμασία σχεδίου δράσης τυχόν ενεργειών αποκατάστασης ως αποτέλεσμα των ελέγχων που εφαρμοστήκαν σχετικά με την επικύρωση των μοντέλων και παραπομπή του σχεδίου προς έγκριση από την αρμόδια Διοικούσα Αρχή,
- συμμετοχή στη διαδικασία έγκρισης των νέων μοντέλων τα οποία αξιολογούν την ακρίβεια και καταλληλότητα των συστημάτων διαβάθμισης, και
- παρακολούθηση πρακτικών του κλάδου σχετικά με την ανάπτυξη και χρήση των μοντέλων καθώς και παρακολούθηση σχετικών κατευθυντήριων γραμμών της ΕΚΤ και περιορισμών.

Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (Group Market and Counterparty Risk-GMCR) έχει την ευθύνη για την επιμέτρηση, παρακολούθηση και τακτική αναφορά της έκθεσης του Ομίλου στον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου (κίνδυνος εκδότη και κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου αγοράς), ο οποίος είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις στο πλαίσιο δραστηριοτήτων της μονάδας διαχείρισης διαθεσίμων, όπως συναλλαγές χρεογράφων και παραγώγων, συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης τίτλων, τοποθετήσεις στην διαπραγματευτική αγορά κλπ..

Επιπρόσθετα, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) παρακολουθεί και αναφέρει σε τακτά χρονικά διαστήματα τα πιστωτικά όρια χωρών, την αντίστοιχη έκθεσή σε κινδύνους και αναφέρει υπερβάσεις των ορίων στη Διοίκηση και τις Επιτροπές. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) χρησιμοποιεί μια αναλυτική μέθοδο, η οποία έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Κινδύνων (BRC), για τον προσδιορισμό του αποδεκτού επιπέδου κινδύνου ανά χώρα, συμπεριλαμβανομένων των χωρών στις οποίες ο Όμιλος έχει στρατηγική παρουσία.

Ο Όμιλος θεσπίζει όρια κινδύνου αντισυμβαλλόμενου, τα οποία βασίζονται κυρίως στην πιστοληπτική διαβάθμιση του αντισυμβαλλόμενου, όπως αυτή παρέχεται από διεθνείς οίκους αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, στην κατηγορία του προϊόντος και τη ληκτότητα της συναλλαγής (π.χ. όρια ποσού και διάρκειας των καθαρών ανοιχτών θέσεων σε παράγωγα, της έκθεσης σε κυβερνητικά ομόλογα, εταιρικά χρεόγραφα, χρεόγραφα καλυμμένα με περιουσιακά στοιχεία κλπ.).

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) διατηρεί και επικαιροποιεί τα συστήματα παρακολούθησης των ορίων και διασφαλίζει την ορθότητα και τη συμμόρφωση των ορίων όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων με τις πολιτικές της Τράπεζας, όπως εγκρίθηκαν από τα αρμόδια διοικητικά όργανα του Ομίλου.

Η χρήση των ανωτέρω ορίων, τυχόν υπερβάσεις αυτών, καθώς και η συνολική έκθεση ανά θυγατρική Ομίλων, ανά αντισυμβαλλόμενο και κατηγορία προϊόντος παρακολουθούνται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) σε καθημερινή βάση. Οι συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνων λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της τελικής έκθεσης.

Επιπλέον, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) διασφαλίζει ότι η έκθεση που προκύπτει από αντισυμβαλλόμενους είναι σύμφωνη με το εγκεκριμένο πλαίσιο ορίων κάθε χώρας. Το σύστημα μέτρησης και αναφορών της έκθεσης στον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου που χρησιμοποιείται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) είναι επίσης διαθέσιμο στις διευθύνσεις διαχείρισης διαθεσίμων των θυγατρικών του Ομίλου, επιτρέποντάς τους να παρακολουθούν τόσο την έκθεση όσο και τα διαθέσιμα όρια ανά αντισυμβαλλόμενο.

Επιπρόσθετα, για το χαρτοφυλάκιο εταιρικών ομολόγων της Τράπεζας, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) επιμετρά και επιβλέπει σε καθημερινή βάση τα συνολικά ονομαστικά όρια, την κλαδική συγκέντρωση και τη μέγιστη θέση ανά εκδότη. Επίσης, χρησιμοποιεί ένα εργαλείο επιμέτρησης για την παρακολούθηση πιθανών υποβαθμίσεων

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

πιστωτικής διαβάθμισης και της ιδιόζουσας διεύρυνσης επιτοκιακού περιθωρίου (spread widening) από την αγορά ενημερώνοντας τη Διοίκηση και τις σχετικές Επιτροπές για κάθε υπέρβαση.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) εφαρμόζει τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς και διασφαλίζει την συμμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων μερών στα όρια των πολιτικών και διαδικασιών. Σε αυτή την κατεύθυνση, για διάφορες μονάδες και θυγατρικές εξωτερικού, η Μονάδα GMCR παρέχει υποστήριξη και καθοδήγηση για την εφαρμογή των οδηγιών και πολιτικών αναφορικά με τα όρια.

Επιπλέον, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) προετοιμάζει εξειδικευμένες αναφορές για τη Διοίκηση/Επιτροπές μαζί με τακτικές αναφορές που περιλαμβάνουν την αναφορά για την έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο και μία αναφορά που βασίζεται στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής (Lifetime Expected Losses) της έκθεσης προς το Ελληνικό Δημόσιο.

(γ) Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο

Ο κύριος σκοπός των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, είναι η διασφάλιση της διαθεσιμότητας των συμφωνηθέντων κεφαλαίων στους πελάτες. Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις φέρουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο όπως τα δάνεια, καθώς αντιπροσωπεύουν ανέκκλητες διαβεβαιώσεις ότι ο Όμιλος θα προβεί σε πληρωμές, σε περίπτωση που κάποιος πελάτης δεν μπορεί να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του προς τρίτους. Οι ενέγγυες πιστώσεις, οι οποίες είναι γραπτές δεσμεύσεις του Ομίλου, εκ μέρους ενός πελάτη που εξουσιοδοτεί κάποιον τρίτο να εκδίδει διαταγές πληρωμής εις βάρος του Ομίλου, μέχρι ενός προκαθορισμένου ποσού και υπό ειδικούς όρους και συνθήκες, είναι εξασφαλισμένες από το υποκείμενο φορτίο εμπορευμάτων που σχετίζονται και συνεπώς φέρουν μικρότερο κίνδυνο από ότι ένα δάνειο. Οι δεσμεύσεις για επέκταση της πίστωσης αντιπροσωπεύουν συμβατικές υποχρεώσεις για παροχή πίστωσης με προκαθορισμένους όρους και προϋποθέσεις (σημ. 42) σε μορφή δανείων, εγγυήσεων ή ενέγγυων πιστώσεων για τις οποίες ο Όμιλος συνήθως εισπράττει προμήθεια δέσμευσης. Οι δεσμεύσεις αυτές είναι ανέκκλητες μέχρι τη λήξη της πίστωσης ή μπορούν να ανακληθούν μόνο μετά από σημαντικό δυσμενές γεγονός.

(δ) Κίνδυνος συγκέντρωσης

Ο Όμιλος καθορίζει τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει, με την επιβολή ορίων έκθεσης ανά πιστούχο ή ομάδα πιστούχων και ανά κλάδο δραστηριότητας. Η έκθεση σε κάθε πιστούχο περιορίζεται περαιτέρω με υπό-όρια που καλύπτουν την έκθεση σε στοιχεία εντός και εκτός ισολογισμού, και με ημερήσια όρια κινδύνου διακανονισμού σε σχέση με εμπορεύσιμες συναλλαγές, όπως προθεσμιακά συμβόλαια ξένου συναλλάγματος.

Αυτού του είδους οι κίνδυνοι παρακολουθούνται σε περιοδική βάση και υπόκεινται σε ετήσια ή συχνότερη αναθεώρηση. Οι συγκεντρώσεις κινδύνου παρακολουθούνται τακτικά και αναφέρονται στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (Board Risk Committee – BRC). Οι αναφορές αυτές περιλαμβάνουν τα 25 μεγαλύτερα πιστωτικά ανοίγματα, τους κυριότερους πελάτες υπό επιτήρηση και προβληματικούς πελάτες, ανάλυση ανά κλάδο, ανάλυση ανά βαθμίδα διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας, βαθμού καθυστέρησης και τα δανειακά χαρτοφυλάκια ανά χώρα.

(ε) Συστήματα διαβάθμισης**Διαβάθμιση επιχειρηματικών δανείων**

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διαφορετικά συστήματα αξιολόγησης των επιχειρήσεων-πιστούχων, προκειμένου να προσδιορίζονται ορθότερα οι κίνδυνοι από πιστούχους με διαφορετικά χαρακτηριστικά. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα ακόλουθα συστήματα διαβάθμισης για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο:

- Το μοντέλο Moody's Risk Analyst («MRA») ή η «Θεμελιώδης Ανάλυση» (“Fundamental Analysis”- “FA”) χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση του κινδύνου των δανειοληπτών Επιχειρηματικής Πίστης.
- Το μοντέλο της εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης (“Internal Credit Rating” – “ICR”) για πελάτες που δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθούν με το MRA.
- Τα μοντέλα της ειδικής (slotting) διαβάθμισης χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του κινδύνου ειδικών εκθέσεων που αποτελούν μέρος των ειδικών χρηματοδοτήσεων επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου.
- Το μοντέλο Αξιολόγησης Συναλλαγών (“Transactional Rating”, “TR”) έχει αναπτυχθεί για την αξιολόγηση του κινδύνου συναλλαγών λαμβάνοντας υπόψη τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις/εγγυήσεις.
- Τέλος, πραγματοποιείται αξιολόγηση της βιωσιμότητας του πιστούχου και προσδιορίζονται οι ενδείξεις απομείωσης χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα «Πιθανή Αδυναμία Πληρωμής» (Unlikely to Pay – UTP) στον έλεγχο απομείωσης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι λειτουργίες των MRA, ICR, slotting, UTP υποστηρίζονται από την υπολογιστική πλατφόρμα του CreditLens ("CL") που παρέχεται από εξωτερικό πάροχο (Moody's Analytics), ενώ το TR έχει αναπτυχθεί εσωτερικά και υποστηρίζεται από τις λειτουργικές εφαρμογές της Τράπεζας.

Το MRA ακολουθεί την προσέγγιση της «Θεμελιώδους Ανάλυσης» (FA) των Moody's. Τα FA μοντέλα ανήκουν στην οικογένεια των μοντέλων που ορίζονται ως «Συστήματα Γνώσεων» (Knowledge Based Systems) και βασίζονται στην προσέγγιση της πιθανολογικής αιτιολογίας. Χρησιμοποιούν ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες για τις επιχειρήσεις, προκειμένου να αξιολογήσουν την φερεγγυότητά τους και να διαβαθμίσουν την πιστοληπτική τους ικανότητα. Ειδικότερα, το MRA λαμβάνει υπόψη τους ισολογισμούς, τα οικονομικά αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης, για να υπολογίσει βασικούς δείκτες. Η ανάλυση δεικτών περιλαμβάνει αξιολογήσεις της τάσης του κάθε δείκτη στην διάρκεια πολλαπλών περιόδων, τόσο σε επίπεδο κλίσης των μεταβολών όσο και μεταβλητότητας της τάσης. Επίσης, συγκρίνει την τιμή του δείκτη της πιο πρόσφατης περιόδου με τις τριμηνιαίες τιμές δεικτών για συγκρίσιμες ομάδες ομοειδών δραστηριοτήτων. Επιπρόσθετα, το MRA τροφοδοτείται με μία σειρά ποιοτικών παραγόντων που χρησιμοποιούνται ευρέως και σχετίζονται με την ποιότητα της διοίκησης της επιχείρησης, την διαβάθμιση της επιχείρησης στον κλάδο δραστηριοποίησής της και τον θεωρούμενο κίνδυνο του κλάδου. Το MRA χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση όλων των επιχειρήσεων που τηρούν πλήρη φορολογικά βιβλία, ανεξάρτητα από την νομική τους μορφή, και προσαρμόζεται στο ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

Το MRA δεν απευθύνεται σε ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν διαφορετικές λογιστικές μεθόδους για να συντάξουν τις οικονομικές τους καταστάσεις όπως οι ασφαλιστικές και οι χρηματιστηριακές εταιρείες. Επιπρόσθετα, νεοσύστατες επιχειρήσεις οι οποίες δεν έχουν παρουσιάσει οικονομικά στοιχεία για τουλάχιστον δύο ετήσιες οικονομικές περιόδους δεν μπορούν να αξιολογηθούν με το MRA. Στις περιπτώσεις αυτές, αξιοποιείται η «Εσωτερική Πιστοληπτική Διαβάθμιση» ("Internal Credit Rating"/"ICR") η οποία συνίσταται στην αξιολόγηση ενός συνόλου παραγόντων ομαδοποιημένων σε τρεις κύριες ενότητες που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένους τομείς ανάλυσης: Οικονομικών Στοιχείων, Ποιοτικά Κριτήρια και Ανάλυση Συμπεριφοράς. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος διενεργεί συνολική αξιολόγηση των επιχειρήσεων, η οποία βασίζεται τόσο στη διαβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου (MRA ή ICR) όσο και στις εξασφαλίσεις και εγγυήσεις της παρεχόμενης πίστωσης, τακτικά σε κάθε πιστοληπτική αξιολόγηση. Το 2021 σε συνδυασμό με την εφαρμογή του νέου ορισμού Αθέτησης, η Τράπεζα προχώρησε στην αναπροσαρμογή των παραμέτρων (calibration) των μοντέλων MRA και ICR, τα οποία εγκρίθηκαν από τις εποπτικές αρχές.

Αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο των Ειδικών Χρηματοδοτήσεων (για το οποίο η Τράπεζα χρησιμοποιεί μοντέλα ειδικής διαβάθμισης) και σε συνάφεια με τους ορισμούς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA), το οποίο περιλαμβάνει τα πιστωτικά ανοίγματα σε επιχειρήσεις που έχουν ειδικά δημιουργηθεί για να χρηματοδοτήσουν ή να χειριστούν φυσικά περιουσιακά στοιχεία, όπου η πρωταρχική πηγή εσόδου και αποπληρωμής της υποχρέωσης συνδέεται άμεσα με τα χρηματοδοτούμενα στοιχεία ενεργητικού. Κατά συνέπεια, τρεις κατηγορίες δανείων που συμπεριλαμβάνονται στις Ειδικές Χρηματοδοτήσεις είναι: Χρηματοδότηση Έργων (αξιολογούνται με το Υπόδειγμα της Χρηματοδότησης Έργων), Εμπορικά Ακίνητα (αξιολογούνται με τα Υποδείγματα των CRE για επενδύσεις και CRE για αξιοποιήσιμες ακινήτων) και Χρηματοδότηση Αντικειμένων (αξιολογούνται με το Υπόδειγμα της Χρηματοδότησης Αντικειμένων ειδικά προσαρμοσμένο για το χαρτοφυλάκιο Ναυτιλίας).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος έχει αναπτύξει έναν έλεγχο Πιθανής Αδυναμίας Πληρωμής/έλεγχο απομείωσης. Η αδυναμία πληρωμής αναφέρεται σε περιπτώσεις όπου ο Δανειολήπτης εκτιμάται ότι δεν είναι πιθανό να τηρήσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την ρευστοποίηση εξασφαλίσεων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιουδήποτε ληξιπρόθεσμου ποσού ή των ημερών καθυστέρησης (λιγότερο από 90 ημέρες). Ο έλεγχος απομείωσης ο οποίος διεξάγεται για όλους τους δανειολήπτες κατά τη διάρκεια της πιστοληπτικής αξιολόγησης, εφαρμόζεται στην πλατφόρμα αξιολόγησης κινδύνου (CreditLens) και περιλαμβάνει ορισμένες ξεκάθαρες ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής. Αυτές διαχωρίζονται σε Hard και Soft ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής (Hard και Soft UTP triggers).

- Hard UTP triggers οδηγούν άμεσα στην αναγνώριση ενός μη εξυπηρετούμενου δανείου (αυτόματη ταξινόμηση ως MEA), αφού στις περισσότερες περιπτώσεις αυτά τα γεγονότα, από τη φύση τους, εκπληρούν τον ορισμό της αδυναμίας πληρωμής και υπάρχει ελάχιστος χώρος για περαιτέρω διερμηνεία.
- Soft UTP triggers όταν ισχύουν, δε σημαίνει αυτόματα ότι το άνοιγμα είναι μη εξυπηρετούμενο, αλλά ότι πρέπει να πραγματοποιηθεί μια λεπτομερής αξιολόγηση (αξιολόγηση πριν την ταξινόμηση ως MEA).

Η Τράπεζα έχει περαιτέρω ενισχύσει την αξιολόγηση των μοντέλων πιστωτικού κινδύνου των επιχειρήσεων συνδέοντας την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου με μακροοικονομικούς παράγοντες επιτρέποντας την πρόβλεψη μετάβασης των διαβαθμίσεων κάτω από διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια (βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα συστήματα διαβάθμισης που αναφέρθηκαν παραπάνω αποτελούν αναπόσπαστο μέρος στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και διαχείρισης κινδύνων στις πιστοδοτήσεις επιχειρήσεων:

- στην έγκριση ή απόρριψη πιστοδοτικών ορίων, τόσο στην αρχική έγκριση όσο και στην διαδικασία ανανέωσης ορίων,
- στην κατανομή επαρκών επιπέδων για την έγκριση πιστοδοτικών ορίων,
- στην τιμολόγηση η οποία προσαρμόζεται στον κίνδυνο
- στον υπολογισμό της προστιθέμενης αξίας από μια δανειακή σχέση (Economic Value Added) και την κατανομή εσωτερικού κεφαλαίου και
- στον υπολογισμό απομείωσης (κριτήρια για κατάταξη σε στάδια πιστωτικού κινδύνου και μεταγενέστερη εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βάσει των προβλεπόμενων παραμέτρων κινδύνου).

Διαβάθμιση δανείων λιανικής τραπεζικής

Ο Όμιλος αξιολογεί την διαβάθμιση των δανείων λιανικής τραπεζικής, βάσει στατιστικών μοντέλων τόσο κατά την έναρξη της χρηματοδότησης, όσο και σε διαρκή βάση, λαμβάνοντας υπόψη και τα υποδείγματα συμπεριφοράς (behavioral scorecards). Τα μοντέλα αυτά έχουν αναπτυχθεί για να προβλέπουν, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (probability of default), την ζημία εφόσον υπάρξει αθέτηση (loss given default) και την έκθεση κατά την αθέτηση. Επίσης καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των προϊόντων της λιανικής τραπεζικής (πιστωτικές κάρτες, καταναλωτικά δάνεια, μη εξασφαλισμένες ανακυκλούμενες χρηματοδοτήσεις, δάνεια για αγορά αυτοκινήτου, προσωπικά δάνεια, στεγαστικά δάνεια και χρηματοδοτήσεις μικρών επιχειρήσεων).

Τα μοντέλα αναπτύχθηκαν βάσει ιστορικών στοιχείων τόσο της Τράπεζας όσο και εξωτερικών βάσεων πιστωτικών δεδομένων. Τα υποδείγματα συμπεριφοράς υπολογίζονται αυτόματα σε μηνιαία βάση, διασφαλίζοντας έτσι ότι η εκτίμηση για τον πιστωτικό κίνδυνο είναι επικαιροποιημένη.

Τα μοντέλα χρησιμοποιούνται στην εγκριτική διαδικασία, στη διαχείριση των πιστοδοτικών ορίων, καθώς και στο πλαίσιο της διαδικασίας είσπραξης για την προτεραιοποίηση των δανειακών λογαριασμών προς άμεση ενέργεια. Επίσης, συχνά τα μοντέλα χρησιμοποιούνται στην κατηγοριοποίηση των πελατών κατά πιστωτικό κίνδυνο και για την τιμολόγηση βάσει πιστωτικού κινδύνου συγκεκριμένων τομέων και νέων προϊόντων, καθώς επίσης και στον υπολογισμό της προστιθέμενης οικονομικής αξίας από μια δανειακή σχέση (Economic Value Added) και του δείκτη RAROC (Risk Adjusted Return on Capital).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, η Τράπεζα έχει περαιτέρω ενισχύσει την αξιολόγηση των μοντέλων πιστωτικού κινδύνου της λιανικής πίστης, συνδέοντας την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου με μακροοικονομικούς παράγοντες επιτρέποντας την πρόβλεψή τους για πάνω από ένα χρόνο και σε οριζόντια συνολικής διάρκειας ζωής κάτω από διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια (βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο) και υποστηρίζοντας την κατάταξη σε στάδια πιστωτικού κινδύνου και τον επιμερισμό σε κατηγορίες κινδύνου μέσα σε ομοιογενείς ομάδες.

Η Μονάδα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου παρακολουθεί την δυνατότητα των συστημάτων διαβάθμισης και μοντέλων αξιολόγησης να κατηγοριοποιούν τους πιστούχους βάσει κινδύνου, καθώς και να προβλέπουν την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης και την ζημία εφόσον υπάρξει αθέτηση και την έκθεση κατά την αθέτηση σε συνεχή βάση. Η Μονάδα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου εφαρμόζει την πολιτική επικύρωσης της Τράπεζας η οποία είναι σύμφωνη με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και τις απαιτήσεις των εποπτικών αρχών. Η Τράπεζα επιβεβαιώνει την εγκυρότητα των συστημάτων διαβάθμισης και υποδειγμάτων αξιολόγησης σε ετήσια βάση και η επιβεβαίωση αυτή περιλαμβάνει τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά χαρακτηριστικά. Οι διαδικασίες επικύρωσης καταγράφονται και επισκοπούνται σε τακτική βάση και αναφέρονται στην Επιτροπή Κινδύνων.

Επιπλέον, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου ελέγχει ανεξάρτητα σε ετήσια βάση τη διαδικασία επικύρωσης στα συστήματα διαβάθμισης των δανείων επιχειρήσεων και λιανικής τραπεζικής.

(στ) Τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Ένα βασικό στοιχείο της επιχειρηματικής στρατηγικής του Ομίλου είναι η μείωση του κινδύνου μέσω της χρήσης διαφόρων τεχνικών. Τα κυριότερα μέσα περιορισμού κινδύνων είναι οι ενεχυριάσεις περιουσιακών στοιχείων, οι εγγυήσεις και οι κύριες συμβάσεις συμψηφισμού.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Είδη εξασφαλίσεων που γίνονται αποδεκτά από τον Όμιλο

Ο Όμιλος έχει εσωτερικές πολιτικές που περιλαμβάνουν τους παρακάτω τύπους εξασφαλίσεων που συνήθως γίνονται αποδεκτοί σε μία δανειακή σχέση:

- οικιστικά και εμπορικά ακίνητα (γραφεία, εμπορικά κέντρα, κλπ.), βιομηχανικά κτίρια και οικόπεδα,
- εμπορικές απαιτήσεις, μεταχρονολογημένες επιταγές,
- χρεόγραφα συμπεριλαμβανομένων εισηγμένων μετοχών και ομολόγων,
- καταθέσεις,
- εγγυήσεις και επιστολές υποστήριξης,
- ασφαλιστήρια συμβόλαια, και
- εξοπλισμός, κυρίως οχήματα και πλοία.

Ένα συγκεκριμένο ποσοστό εξασφάλισης είναι προαπαιτούμενο, τόσο κατά την έγκριση της δανειακής σχέσης όσο και σε διαρκή βάση για κάθε τύπο εξασφαλίσεων, όπως παρουσιάζεται στην πιστωτική πολιτική του Ομίλου.

Για πιστωτικά ανοίγματα, εκτός από δάνεια πελατών (δηλαδή συμφωνίες επαναγοράς, παράγωγα), ο Όμιλος αποδέχεται ως εξασφάλιση μόνο μετρητά ή άμεσα ρευστοποιήσιμα ομόλογα.

Αρχές αποτίμησης των αποδεκτών εξασφαλίσεων

Προκειμένου να προσδιοριστεί ο μέγιστος δείκτης εξασφάλισης για τα δάνεια, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη όλη τη σχετική διαθέσιμη πληροφόρηση, περιλαμβανομένων των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών των εξασφαλίσεων, εφόσον οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τα εν λόγω χαρακτηριστικά κατά την τιμολόγηση των αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων. Η αποτίμηση και οι προδιαγραφές των αποδεκτών εξασφαλίσεων στηρίζονται στις ακόλουθες αρχές:

- η εύλογη αξία της εξασφάλισης, δηλ. η τιμή εξόδου (exit price) που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση του περιουσιακού στοιχείου σε μια κανονική συναλλαγή στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς,
- η εύλογη αξία αντιπροσωπεύει την ικανότητα των συμμετεχόντων στην αγορά να δημιουργούν οικονομικά οφέλη από την μέγιστη και βέλτιστη χρήση του περιουσιακού στοιχείου ή από την πώληση του,
- μείωση της αξίας της εξασφάλισης εξετάζεται όταν ο τύπος, η τοποθεσία ή η κατάσταση (όπως η φθορά και η απαξίωση) του περιουσιακού στοιχείου το υποδεικνύουν,
- δεν υπάρχει αξία εξασφάλισης εάν η ενεργοποίηση της ενεχυρίασης στο αντικείμενο που αποτελεί την εξασφάλιση δεν μπορεί να εκτελεστεί νόμιμα.

Ο Όμιλος διενεργεί εκτιμήσεις της αξίας των εξασφαλίσεων σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις πολιτικές του. Ο Όμιλος διαθέτει μια εγκεκριμένη κατάσταση ανεξάρτητων και πιστοποιημένων εκτιμητών για τη διενέργεια των εκτιμήσεων, η οποία επικαιροποιείται σε ετήσια βάση ή και συχνότερα εάν απαιτείται. Εκτός ειδικών περιπτώσεων (π.χ. κοινοπρακτικά δάνεια), οι εκτιμήσεις των ακινήτων για όλες τις μονάδες πραγματοποιούνται από την Cerved Property Services S.A. («CPS») η οποία έχει διαδεχθεί την πρώην θυγατρική της Τράπεζας, Eurobank Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.Η CPS εποπτεύεται από το Royal Institute of Chartered Surveyors και χρησιμοποιεί εσωτερικούς ή εξωτερικούς πιστοποιημένους εκτιμητές σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια (πιστοποιήσεις και εμπειρία). Όλες οι εκτιμήσεις λαμβάνουν υπόψη την περιοχή που βρίσκεται το ακίνητο, την ηλικία του και την εμπορευσιμότητά του, ελέγχονται δε επιπρόσθετα και προσυπογράφονται από έμπειρο προσωπικό. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται βασίζεται σε διεθνή πρότυπα εκτιμήσεων (International Valuation Standards), ενώ υπάρχουν μηχανισμοί ποιοτικού ελέγχου, όπως διαδικασίες επισκόπησης και ανεξάρτητοι έλεγχοι δείγματος από ανεξάρτητους και αξιόπιστους οίκους εκτιμήσεων.

Προκειμένου να παρακολουθείται η αποτίμηση των οικιστικών ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τον δείκτη μεταβολών αξιών οικιστικών ακινήτων της Τράπεζας της Ελλάδος. Ο δείκτης έχει δημιουργηθεί από το Τμήμα Ανάλυσης Αγοράς Ακινήτων της Τράπεζας της Ελλάδος, χρησιμοποιώντας αναλυτική πληροφόρηση από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα καθώς και από τις Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας (ΑΕΕΑΠ) που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Ο δείκτης μεταβολών αξιών οικιστικών ακινήτων χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με φυσική αυτοψία και εκτιμήσεις με επισκόπηση εγγράφων, ανάλογα με το ποσό του δανείου ανά πιστούχο και την κατηγοριοποίηση κινδύνου του δανειολήπτη (EBA status)).

Για τα εμπορικά ακίνητα, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τον δείκτη μεταβολών αξιών εμπορικών ακινήτων που αναπτύχθηκε από την CPS. Ο συγκεκριμένος δείκτης προκύπτει από συνδυασμό του CRE δείκτη της CPS και του αντίστοιχου της ΤτΕ και βασίζεται σε διεθνώς

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αποδεκτή μεθοδολογία. Αποτελεί εργαλείο για τη στατιστική παρακολούθηση πιθανών μεταβολών στις αξίες των εμπορικών ακινήτων, καθώς και στις τάσεις της εν λόγω αγοράς. Ο δείκτης επικαιροποιείται σε ετήσια βάση. Ο δείκτης μεταβολών αξιών εμπορικών ακινήτων χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με φυσική αυτοψία και εκτιμήσεις με επισκόπηση εγγράφων, ανάλογα με το ποσό του δανείου ανά πιστούχο και την κατηγοριοποίηση κινδύνου του δανειολήπτη (EBA status).

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των μεταχρονολογημένων επιταγών που γίνονται αποδεκτές ως εξασφάλιση, η Τράπεζα έχει αναπτύξει ένα σύστημα προεπισκόπησης, το οποίο λαμβάνει υπόψη έναν αριθμό κριτηρίων και παραμέτρων κινδύνου, ώστε να αξιολογηθεί η καταλληλότητά τους. Επιπρόσθετα, η αποτίμηση των μεταχρονολογημένων επιταγών παρακολουθείται με τη χρήση εξελιγμένων στατιστικών αναφορών και μέσω της επισκόπησης λεπτομερούς πληροφόρησης σχετικά με την εισπραξιμότητα, την αντικατάσταση και σφράγιση τους ανά εκδότη.

Πολιτική εξασφαλίσεων και καταγραφή

Αναφορικά με τις εξασφαλίσεις, η πολιτική του Ομίλου δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη οι εξασφαλίσεις καθώς και οι σχετικές διαδικασίες να πραγματοποιούνται εγκαίρως και με την δέουσα προσοχή προκειμένου να διασφαλίζεται ότι μπορούν νομίμως να εκτελεστούν σε κάθε περίπτωση που αυτό απαιτηθεί. Ο Όμιλος διατηρεί το δικαίωμα να εκποιήσει τις εξασφαλίσεις όταν ο οφειλέτης βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια και να είναι σε θέση να διεκδικήσει και να ελέγξει το προϊόν από τη διαδικασία εκποίησης.

Εγγυήσεις

Οι εγγυήσεις που χρησιμοποιούνται ως τεχνική μείωσης πιστωτικού κινδύνου από τον Όμιλο, παρέχονται σε μεγάλο βαθμό από τις κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (HDB) και παρόμοια ταμεία, τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρείες είναι επιπροσθέτως σημαντικοί εγγυητές πιστωτικού κινδύνου.

Διαχείριση ανακτηθέντων ακινήτων

Ο αντικειμενικός σκοπός της διαχείρισης των ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων από τον Όμιλο είναι να ελαχιστοποιηθεί η χρονική περίοδος μέχρι την εκποίηση του περιουσιακού στοιχείου και να μεγιστοποιηθεί η ανάκτηση του δεσμευμένου κεφαλαίου.

Για τον σκοπό αυτό, η διαχείριση των ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων στοχεύει στη βελτίωση του εσόδου από ενοίκια και των άλλων εσόδων, μέσω της εκμετάλλευσης αυτών των περιουσιακών στοιχείων, και ταυτόχρονα στη μείωση του κόστους διακράτησης και συντήρησής τους. Επιπροσθέτως, Ο Όμιλος ασχολείται ενεργά με τον εντοπισμό κατάλληλων ενδεχόμενων αγοραστών για το χαρτοφυλάκιο των ανακτηθέντων ακινήτων (περιλαμβανομένων εξειδικευμένων εταιρειών που ασχολούνται με την εξαγορά ειδικών χαρτοφυλακίων ανακτηθέντων ακινήτων), τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, προκειμένου να μειώσει το απόθεμα των ακινήτων σε έναν χρονικό ορίζοντα 3-5 ετών.

Τα ανακτηθέντα ακίνητα παρακολουθούνται στενά μέσω τεχνικών και νομικών αναφορών, προκειμένου η εμπορική τους αξία να αναφέρεται με ακρίβεια και να είναι επικαιροποιημένη σύμφωνα με τις τάσεις της αγοράς.

Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου

Ο Όμιλος περιορίζει τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου που απορρέει από τις δραστηριότητες διαχείρισης διαθεσίμων μέσω της σύναψης γενικών συμβάσεων συμψηφισμού και παρόμοιων συμφωνιών, καθώς και συμβάσεων ενεχυρίασης με τους αντισυμβαλλόμενους με τους οποίους διενεργεί ένα μεγάλο όγκο συναλλαγών. Ο πιστωτικός κίνδυνος κάθε αντισυμβαλλόμενου μειώνεται μέσω των συμβάσεων-πλαίσια συμψηφισμού, στο βαθμό όπου σε περίπτωση αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, όλες οι ανοιχτές θέσεις με τον αντισυμβαλλόμενο κλείνουν και διακανονίζονται αφού ληφθεί υπόψη ο συμψηφισμός (net basis).

Στην περίπτωση των παραγώγων, ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις της Διεθνούς Ένωσης Συμφωνιών Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA -International Swaps and Derivatives Association), οι οποίες περιορίζουν την έκθεσή του μέσω του συμψηφισμού των ανοικτών θέσεων, και συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (CSAs - Credit Support Annex) οι οποίες μειώνουν περαιτέρω τη συνολική έκθεση ανά αντισυμβαλλόμενο. Κατά την εφαρμογή αυτών των συμβάσεων, η συνολική έκθεση με τον αντισυμβαλλόμενο υπολογίζεται σε ημερήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη τυχόν συμψηφισμούς και εξασφαλίσεις.

Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και στην περίπτωση των συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων (repos), στις οποίες χρησιμοποιούνται συμβάσεις GMRA (Global Master Repurchase Agreements). Η έκθεση (η καθαρή διαφορά μεταξύ του ποσού που συμφωνήθηκε στην συμφωνία επαναγοράς (repo) και της τρέχουσας αξίας των χρεογράφων) υπολογίζεται σε ημερήσια βάση, ενώ

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

το υπόλοιπο των εξασφαλίσεων αναπροσαρμόζεται μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων, ελαχιστοποιώντας με αυτόν τον τρόπο την έκθεση.

Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό Υποδομών για τις Χρηματοοικονομικές Αγορές (European Market Infrastructure Regulation – EMIR), η Τράπεζα πραγματοποιεί συναλλαγές για επιλεγμένες συμβάσεις παραγώγων καταχωρημένες στα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (trade repositories) που εκκαθαρίζονται κεντροποιημένα μέσω ενός εξουσιοδοτημένου κεντρικού αντισυμβαλλόμενου (central counterparty – CCP) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Η χρήση του CCP αυξάνει τη διαφάνεια στην αγορά και μειώνει τον κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου και τους λειτουργικούς κινδύνους που σχετίζονται με την αγορά των παραγώγων.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί ένα σύστημα διαχείρισης εξασφαλίσεων για την παρακολούθηση των συμβάσεων της Διεθνούς Ένωσης Συμφωνιών Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA), συμβάσεων κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (CSAs) και παγκόσμιων συμφωνιών κύριας επαναγοράς (GMRAs), δηλαδή η ημερήσια αποτίμηση των παραγώγων και η τρέχουσα αξία των χρεογράφων χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της έκθεσης με κάθε αντισυμβαλλόμενο. Οι εξασφαλίσεις που θα πρέπει να δοθούν επιπρόσθετα ή να απαιτηθούν από τον αντισυμβαλλόμενο υπολογίζονται καθημερινά.

Με αυτό το σύστημα η Τράπεζα παρακολουθεί και ελέγχει τη ροή των εξασφαλίσεων στην περίπτωση των παραγώγων και των συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων, ανεξάρτητα από τον αντισυμβαλλόμενο. Η επίδραση κάθε διακύμανσης της αγοράς που αυξάνει την έκθεση της Τράπεζας αναφέρεται και η Τράπεζα προχωρά αντίστοιχα, σε αίτημα για αύξηση της εξασφάλισης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
5.2.1.1 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο προ εξασφαλίσεων

	2023		2022	
	€ εκατ.		€ εκατ.	
Η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο των στοιχείων ενεργητικού εντός ισολογισμού έχει ως εξής:				
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	2.355		1.330	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	(1)	2.354	(1)	1.329
Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου		245		87
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		881		1.185
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος				
- Επιχειρηματικά δάνεια ⁽¹⁾	25.912		26.054	
- Στεγαστικά δάνεια	9.942		10.201	
- Καταναλωτικά δάνεια	3.436		3.353	
- Μικρές επιχειρήσεις	3.484		3.842	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	(1.258)	41.516	(1.626)	41.824
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου		15		(163)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		15		16
Επενδυτικοί τίτλοι:				
- Χρεωστικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	10.974		9.214	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	(18)	10.955	(22)	9.192
Χρεωστικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση		3.492		3.828
Επενδυτικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		263		241
Λοιπές χρηματοοικονομικές απαιτήσεις ⁽²⁾	218		202	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	(22)	196	(23)	179
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου η οποία σχετίζεται με ανοίγματα εκτός ισολογισμού (σημ. 42):				
- Δανειακές δεσμεύσεις		8.068		7.611
- Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις		3.348		2.860
Σύνολο		71.348		68.189

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει δάνεια και απαιτήσεις προς το Δημόσιο τομέα.

⁽²⁾ Αφορά χρηματοοικονομικές απαιτήσεις για τις οποίες υπολογίζονται προβλέψεις απομείωσης με βάση τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, οι οποίες αναγνωρίζονται στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού.

Ο παραπάνω πίνακας απεικονίζει τη μέγιστη έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022 αντίστοιχα, χωρίς να ληφθούν υπ' όψιν τυχόν εξασφαλίσεις ή άλλα μέτρα προστασίας που δεν πληρούν τα κριτήρια για συμψηφισμό στις οικονομικές καταστάσεις.

Σχετικά με τα εντός ισολογισμού στοιχεία του ενεργητικού, τα ποσά έκθεσης που αναφέρονται παραπάνω βασίζονται στα λογιστικά υπόλοιπα του ισολογισμού κατά την ημερομηνία αναφοράς. Για τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, η μέγιστη έκθεση αφορά τα ονομαστικά ποσά που ενδέχεται να απαιτηθεί να καταβληθούν από τον Όμιλο εάν τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και λοιπών δεσμεύσεων ενεργοποιηθούν και οι δανειακές δεσμεύσεις εκταμειωθούν. Οι εκτός ισολογισμού εκθέσεις σε πιστωτικό κίνδυνο που παρουσιάζονται παραπάνω, περιλαμβάνουν ανακλητές δανειακές δεσμεύσεις αξίας € 3,5 δις (2022: €3,7 δις) για τις οποίες υπολογίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

5.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Παρακάτω παρατίθεται μια επισκόπηση της έκθεσης του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο προερχόμενο από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, σύμφωνα με τις δημοσιευμένες, την 30 Σεπτεμβρίου 2013, οδηγίες της Ελληνικής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) όπως επικαιροποιήθηκαν από τον Όμιλο με σκοπό να συμμορφωθεί με τις αναθεωρημένες γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» σε συνέχεια της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9 από το 2018.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Επιπρόσθετα, τα είδη ρύθμισης δανείων του Ομίλου είναι σύμφωνα με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ 42/30.05.2014 και τις τροποποιήσεις της.

(α) Ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με τον τρόπο επιμέτρησης των αναμενομένων πιστωτικών ζημιών.

Ως εκ τούτου, τα δάνεια που παρουσιάζονται ως μη απομειωμένα, περιλαμβάνουν δάνεια για τα οποία αναγνωρίζεται 12μηνη πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθώς δεν παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, και δάνεια για τα οποία αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια τους καθώς παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική τους αναγνώριση χωρίς, ωστόσο, να θεωρούνται ότι βρίσκονται σε κατάσταση αθέτησης.

Η κατηγορία των απομειωμένων δανείων περιλαμβάνει δάνεια τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση αθέτησης (default) για τα οποία αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια τους, καθώς και τα δάνεια που κατηγοριοποιούνται ως «Αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένα» (POCI), των οποίων πάντοτε η πρόβλεψη απομείωσης θα επιμετράται με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας τους. Ο Όμιλος εφαρμόζει τον ορισμό αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς που είναι συνεπής με τον ορισμό για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA) και με τον ορισμό αθέτησης (Definition of Default-DoD) για εποπτικούς σκοπούς.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων δεν υπόκεινται σε επιμέτρηση αναμενομένων πιστωτικών ζημιών και επομένως δε συμπεριλαμβάνονται στα ποσοτικά στοιχεία που παρατίθενται στις κάτωθι ενότητες των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες τα οποία επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, εκτός και αν υποδεικνύεται διαφορετικά.

Η λογιστική πολιτική του Ομίλου σχετικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού παρατίθεται στη σημείωση 2.2.13.

Ποσοτικά στοιχεία

Η παρακάτω ποσοτική ανάλυση παρουσιάζει πληροφόρηση για τη συνολική λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες συμπεριλαμβανομένων των τιτλοποιημένων ομολόγων που έχουν εκδοθεί από εταιρείες ειδικού σκοπού που έχουν συσταθεί από τον Όμιλο, και την ονομαστική αξία των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, καθώς και την κατηγοριοποίηση αυτών σε μη απομειωμένα (Στάδιο 1 και Στάδιο 2) και απομειωμένα (Στάδιο 3 και POCI). Επίσης, παρουσιάζει το υπόλοιπο της πρόβλεψης απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί ανά κατηγορία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες καθώς και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, βάσει του τρόπου υπολογισμού της (δηλ. «ατομική» ή συλλογική» αξιολόγηση), τη λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων, καθώς και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για την μείωση του πιστωτικού κινδύνου, η οποία έχει ανώτατο όριο το ύψος του δανείου, προ απομείωσης. Ειδικότερα, οι παρακάτω τέσσερις πίνακες για το 2023 και το 2022 παρέχουν:

- στοιχεία για την ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, βάσει της κατηγοριοποίησης ανά προϊόν, στάδιο αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, την αντίστοιχη πρόβλεψη απομείωσης και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου,
- την κατηγοριοποίηση των δανειακών ανοιγμάτων και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο με βάση τα εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης,
- την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες προ απομείωσης ανά κατηγορία προϊόντος και ανά στάδιο,
- την χρονοανάλυση των πιστωτικά απομειωμένων (Στάδιο 3 και POCI) δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

Τα δανειακά ανοίγματα του Δημοσίου Τομέα, τα οποία παρουσιάζονται ξεχωριστά στους ακόλουθους πίνακες, περιλαμβάνουν ανοίγματα προς την κεντρική κυβέρνηση, τις τοπικές αρχές, σε εταιρείες που συνδέονται με το κράτος και εταιρείες που ελέγχονται μερικώς ή πλήρως από το κράτος, εξαιρώντας τις δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις με εμπορική δραστηριότητα. Για σκοπούς διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου, ο Δημόσιος Τομέας συμπεριλαμβάνεται στα επιχειρηματικά δάνεια.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν συνοπτικά στοιχεία για την ποιότητα (κατάταξη ανά στάδιο, πρόβλεψη απομείωσης και αξία εξασφάλισης ανά κατηγορία προϊόντος) των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνουν τις μεταβολές της εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου και την αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) για σκοπούς συμφωνίας με τη συνολική λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες:

	31 Δεκεμβρίου 2023										
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾					Πρόβλεψη απομείωσης				Συνολική λογιστική αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾		Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης/ονομαστική αξία ανοίγματος	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾			
	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Εκκαθάριση		Εκκαθάριση	ECL 12μήνου-Στάδιο 1	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Εκκαθάριση	Εκκαθάριση
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Λιανική Τραπεζική	12.331	3.716	85	730	16.861	(99)	(272)	(60)	(381)	16.050	11.385
-Στεγαστικά δάνεια	6.909	2.618	39	376	9.942	(20)	(154)	(33)	(175)	9.560	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>6.726</i>	<i>2.237</i>	<i>16</i>	<i>310</i>							<i>9.289</i>
-Καταναλωτικά δάνεια	2.242	297	1	102	2.642	(45)	(48)	(1)	(84)	2.463	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>132</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0</i>							<i>133</i>
- Πιστωτικές κάρτες	701	73	0	20	794	(8)	(4)	(0)	(19)	762	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>							<i>0</i>
-Μικρές επιχειρήσεις	2.480	728	45	231	3.484	(25)	(65)	(26)	(102)	3.265	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>1.246</i>	<i>547</i>	<i>23</i>	<i>147</i>							<i>1.962</i>
Επιχειρηματικά	23.987	1.198	539	169	25.893	(71)	(58)	(219)	(99)	25.447	16.621
-Μεγάλες επιχειρήσεις	15.791	544	232	27	16.593	(47)	(30)	(85)	(12)	16.420	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>8.370</i>	<i>395</i>	<i>150</i>	<i>10</i>							<i>8.926</i>
-Μικρομεσαίες ΜΜΕ	3.752	654	307	142	4.856	(25)	(28)	(134)	(86)	4.584	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>2.429</i>	<i>517</i>	<i>220</i>	<i>86</i>							<i>3.252</i>
- Ομόλογα τιτλοποίησης ⁽²⁾	4.444	-	-	-	4.444	(0)	-	-	-	4.444	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>4.444</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>							<i>4.444</i>
Δημόσιος τομέας	18	0	-	0	19	(0)	(0)	-	(0)	18	1
- Ελλάδα	18	-	-	0	18	(0)	-	-	(0)	18	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>0</i>							<i>1</i>
- Λοιπές χώρες	0	0	-	-	0	(0)	(0)	-	-	0	
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>							<i>-</i>
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου										15	
Δάνεια και απαιτήσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										15	15
Σύνολο	36.336	4.914	624	899	42.773	(170)	(329)	(279)	(480)	41.545	28.022
Συνολική αξία εξασφαλίσεων	23.348	3.697	409	553							
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	11.049	311	36	20	11.416	(18)	(4)	(20)	(6)		
Δανειακές δεσμεύσεις	7.801	259	6	2	8.068	(11)	(3)	-	-		
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	3.247	51	31	19	3.348	(7)	(1)	(20)	(6)		
<i>Αξία εξασφαλίσεων</i>	<i>1.193</i>	<i>101</i>	<i>14</i>	<i>7</i>							

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022											
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾					Πρόβλεψη απομείωσης				Συνολική λογιστική αξία μετά την απομείωση		Αξία εξασφαλίσεων
	ECL 12μήνου -Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -Στάδιο 2	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης/ ονομαστική αξία ανοίγματος	ECL 12μήνου -Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -Στάδιο 2	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση			
Λιανική Τραπεζική	12.169	3.992	105	1.131	17.396	(81)	(280)	(73)	(571)	16.392	11.598	
- Στεγαστικά δάνεια	6.832	2.825	50	495	10.201	(21)	(160)	(41)	(188)	9.792		
Αξία εξασφαλίσεων	6.563	2.378	22	385							9.348	
- Καταναλωτικά δάνεια	2.028	357	0	214	2.599	(31)	(42)	(0)	(149)	2.376		
Αξία εξασφαλίσεων	125	2	0	3							130	
- Πιστωτικές κάρτες	642	70	0	42	755	(6)	(6)	(0)	(37)	705		
Αξία εξασφαλίσεων	0	0	0	0							0	
- Μικρές επιχειρήσεις	2.668	740	54	380	3.842	(23)	(72)	(32)	(197)	3.518		
Αξία εξασφαλίσεων	1.347	550	25	198							2.120	
Επιχειρηματικά	23.424	1.581	841	182	26.028	(68)	(75)	(368)	(109)	25.408	16.836	
- Μεγάλες επιχειρήσεις	14.865	794	284	19	15.961	(40)	(27)	(139)	(11)	15.744		
Αξία εξασφαλίσεων	7.890	551	165	11							8.618	
- Μικρομεσαίες ΜΜΕ	3.658	787	557	163	5.166	(28)	(48)	(228)	(99)	4.763		
Αξία εξασφαλίσεων	2.238	601	387	91							3.317	
- Ομόλογα τιτλοποίησης ⁽²⁾	4.901	-	-	-	4.901	(0)	-	-	-	4.901		
Αξία εξασφαλίσεων	4.901	-	-	-							4.901	
Δημόσιος τομέας	25	0	1	0	26	(0)	(0)	(1)	(0)	25	0	
- Ελλάδα	25	-	-	0	25	(0)	-	-	(0)	24		
Αξία εξασφαλίσεων	0	-	-	0							0	
- Λοιπές χώρες	0	0	1	-	1	(0)	(0)	(1)	-	1		
Αξία εξασφαλίσεων	0	-	-	-							0	
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου										(163)		
Δάνεια και απαιτήσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										16	16	
Σύνολο	35.618	5.573	946	1.313	43.450	(149)	(355)	(441)	(680)	41.677	28.450	
Συνολική αξία εξασφαλίσεων	23.065	4.082	599	688								
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	10.129	289	36	17	10.471	(20)	(6)	(24)	(7)			
Δανειακές δεσμεύσεις	7.429	178	3	1	7.611	(12)	(5)	(1)	(0)			
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	2.701	110	33	16	2.860	(8)	(2)	(23)	(7)			
Αξία εξασφαλίσεων	1.113	56	9	5								

⁽¹⁾ Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης των πιστωτικά απομειωμένων δανείων πελατών περιλαμβάνει POCI ποσού € 29 εκατ. και για τα οποία έχει αναγνωρισθεί € 8,1 εκατ. πρόβλεψη απομείωσης (2022: € 43 εκατ. συνολική λογιστική αξία, και € 6,5 εκατ. πρόβλεψη απομείωσης).

⁽²⁾ Αφορά τις ομολογίες υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico, οι οποίες καλύπτονται από εξασφάλιση με το υποκείμενο χαρτοφυλάκιο δανείων, που διακρατούν οι εκάστοτε εταιρείες ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίου (σημ. 20). Η αξία των τιτλοποιημένων δανειακών χαρτοφυλακίων έχει ανώτατο όριο το ύψος των ομολογιών υψηλής διαβάθμισης προ απομείωσης. Επιπλέον, οι ομολογίες υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Cairo και Mexico είναι εγγυημένες από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων (σημ. 20).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Όμιλος αξιολογεί την ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, που υπόκεινται σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές κάνοντας χρήση των εσωτερικών μοντέλων αξιολόγησης του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, τα οποία στηρίζονται σε διάφορους ποσοτικούς και ποιοτικούς παράγοντες, ενώ η αξιολόγηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής στηρίζεται στην κατανομή των βαθμίδων κινδύνου σε ομοιογενείς ομάδες.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τη κατανομή των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες προ απομείωσης και της ονομαστικής αξίας των ανοιγμάτων των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, βάσει της κατηγοριοποίησης της πιστωτικής τους ποιότητας και της κατάταξης σε στάδια:

Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης	31 Δεκεμβρίου 2023				31 Δεκεμβρίου 2022			
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και ΡΟCI € εκατ.	Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και ΡΟCI € εκατ.	Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης € εκατ.
Λιανική Τραπεζική								
- Στεγαστικά δάνεια								
PD <2,5 %	6.587	1.282	0	7.869	6.460	1.167	-	7.627
2,5%<=PD<4%	196	69	0	265	265	284	-	549
4%<=PD<10%	105	874	0	980	66	437	-	502
10%<=PD<16%	14	192	0	206	20	553	-	573
16%<=PD<99,99%	7	201	1	209	21	384	-	405
100%	-	-	414	414	-	-	545	545
- Καταναλωτικά δάνεια								
PD <2,5 %	512	0	-	512	287	8	-	294
2,5%<=PD<4%	700	21	-	721	707	34	-	742
4%<=PD<10%	945	29	0	975	964	133	-	1.097
10%<=PD<16%	54	74	-	129	46	11	-	57
16%<=PD<99,99%	30	172	0	202	23	172	-	194
100%	-	-	103	103	-	-	214	214
- Πιστωτικές κάρτες								
PD <2,5 %	335	1	-	337	372	5	-	377
2,5%<=PD<4%	338	26	0	364	263	41	-	304
4%<=PD<10%	27	15	-	42	6	4	-	11
10%<=PD<16%	-	3	0	3	0	5	-	5
16%<=PD<99,99%	-	27	-	27	0	15	-	15
100%	-	-	20	20	-	-	42	42
- Μικρές επιχειρήσεις								
PD <2,5 %	912	26	-	938	1.328	48	-	1.376
2,5%<=PD<4%	715	161	-	876	498	63	-	561
4%<=PD<10%	825	381	-	1.206	652	47	-	699
10%<=PD<16%	1	67	-	68	47	165	-	213
16%<=PD<99,99%	26	93	-	119	143	417	-	559
100%	-	-	276	276	-	-	434	434
Επιχειρηματικά								
- Μεγάλες επιχειρήσεις								
Υψηλής διαβάθμισης	11.391	1	-	11.392	10.572	0	-	10.572
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	4.197	377	10	4.583	4.127	432	-	4.559
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	204	166	-	369	165	362	-	527
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	249	249	-	-	303	303
- Μικρομεσαίες ΜΜΕ								
Υψηλής διαβάθμισης	1.194	19	-	1.213	1.090	9	-	1.098
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	2.401	334	0	2.735	2.318	321	-	2.639
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	157	301	-	458	250	458	-	708
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	450	450	-	-	720	720
- Ομόλογα τιτλοποίησης								
Υψηλής διαβάθμισης	4.444	-	-	4.444	4.901	-	-	4.901
Δημόσιος τομέας								
Όλες οι χώρες								
Υψηλής διαβάθμισης	18	-	-	18	25	-	-	25
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	1	-	-	1	-	-	-	-
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	-	0	-	0	-	0	-	0
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	0	0	-	-	1	1
Σύνολο	36.336	4.914	1.523	42.773	35.618	5.573	2.259	43.450

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023				31 Δεκεμβρίου 2022				
	Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	Ονομαστική αξία € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	Ονομαστική αξία € εκατ.
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο									
Λιανική Τραπεζική									
Δανειακές δεσμεύσεις									
PD <2,5 %	1.084	6	-	1.090	1.455	14	-	-	1.469
2,5%<=PD<4%	1.356	46	-	1.401	1.025	62	-	-	1.088
4%<=PD<10%	574	97	-	671	541	30	-	-	571
10%<=PD<16%	47	18	-	64	33	3	-	-	37
16%<=PD<99,99%	0	30	-	30	1	13	-	-	14
100%	-	-	2	2	-	-	1	1	1
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λουτέες δεσμεύσεις									
PD <2,5 %	14	-	-	14	81	0	-	-	81
2,5%<=PD<4%	136	0	-	136	77	1	-	-	78
4%<=PD<10%	29	1	-	30	22	0	-	-	22
10%<=PD<16%	5	0	-	6	-	0	-	-	0
16%<=PD<99,99%	1	-	-	1	0	2	-	-	2
100%	-	-	2	2	-	-	1	1	1
Επιχειρηματικά									
Δανειακές δεσμεύσεις									
Υψηλής διαβάθμισης	3.738	1	-	3.739	3.126	0	-	-	3.126
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	978	56	-	1.034	1.241	37	-	-	1.278
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	25	7	-	31	6	18	-	-	24
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	6	6	-	-	3	3	3
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λουτέες δεσμεύσεις									
Υψηλής διαβάθμισης	2.017	1	-	2.018	1.940	10	-	-	1.950
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	987	31	-	1.018	552	36	-	-	588
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	57	19	-	77	28	62	-	-	90
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	48	48	-	-	48	48	48
Σύνολο	11.049	311	57	11.416	10.129	289	53	10.471	

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις κατηγορίες εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης (το MRA ή αντίστοιχο σύστημα διαβάθμισης) του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου που αντιστοιχούν στις κατηγορίες πιστωτικής ποιότητας όπως παρουσιάζονται στους παραπάνω πίνακες:

Κατηγορίες κατάταξης πιστωτικής ποιότητας	Επιχειρηματικά δάνεια	
	Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης σε Μεγάλες επιχειρήσεις	Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης σε Μικρομεσαίες ΜΜΕ
Υψηλής διαβάθμισης	1-4	1-3
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	5-6	4-6
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	7-9	7-9
Απομειωμένα (Defaulted)	10	10

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες προ απομείωσης ανά κατηγορία προϊόντος και ανά στάδιο η οποία υπολογίστηκε βάσει του αρχικού και τελικού υπολοίπου για τις περιόδους αναφοράς από την 1 Ιανουαρίου 2023 έως 31 Δεκεμβρίου 2023 και από την 1 Ιανουαρίου 2022 έως 31 Δεκεμβρίου 2022 :

	31 Δεκεμβρίου 2023													Σύνολο € εκατ.
	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Μικρές επιχειρήσεις				
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.		
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	23.448	1.581	1.024	6.832	2.825	545	2.669	427	257	2.668	740	434	43.450	
Νέα δάνεια αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	5.930	-	-	756	-	-	859	-	-	536	-	-	8.081	
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών (σημ. 23.2)	-	-	-	-	-	-	443	-	6	-	-	-	450	
Μεταφορές μεταξύ σταδίων -σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	451	(443)	(8)	532	(520)	(12)	74	(65)	(9)	123	(116)	(7)	-	
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(363)	498	(135)	(392)	487	(95)	(84)	103	(18)	(186)	235	(49)	-	
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(55)	(173)	228	(54)	(163)	217	(36)	(38)	74	(53)	(77)	130	-	
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποαναγνωρίστηκαν /ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης	(696)	(53)	(29)	(180)	(11)	(174)	(465)	(91)	(129)	(104)	(23)	(155)	(2.109)	
Διαγραφές ⁽¹⁾	-	-	(216)	-	-	(46)	-	-	(62)	-	-	(62)	(387)	
Αποπληρωμές	(4.654)	(240)	(135)	(858)	(185)	(49)	(484)	(59)	(44)	(578)	(75)	(36)	(7.396)	
Συναλλαγματικές διαφορές και λουπές κινήσεις	(55)	27	(21)	274	185	30	(33)	92	48	73	44	21	685	
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	24.005	1.198	709	6.909	2.618	415	2.942	369	124	2.480	728	276	42.773	
Πρόβλεψη απομείωσης	(72)	(58)	(318)	(20)	(154)	(208)	(53)	(53)	(105)	(25)	(65)	(128)	(1.258)	
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	23.934	1.140	391	6.888	2.464	207	2.890	317	19	2.454	663	148	41.515	

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022													Σύνολο € εκατ.
	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Μικρές επιχειρήσεις				
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.		
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	20.594	1.670	1.452	6.871	2.735	498	2.572	311	358	2.540	744	469	40.815	
Νέα δάνεια αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	6.986	-	8	809	-	-	840	-	-	725	-	-	9.368	
Μεταφορές μεταξύ σταδίων -σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	576	(575)	(1)	333	(318)	(15)	92	(82)	(10)	154	(143)	(12)	-	
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(802)	819	(17)	(506)	611	(105)	(272)	303	(31)	(183)	235	(52)	-	
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(41)	(85)	125	(60)	(151)	210	(71)	(44)	115	(38)	(75)	113	-	
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποαναγνωρίστηκαν /ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης	(2)	(2)	(276)	(2)	-	(0)	(0)	-	-	-	-	(1)	(282)	
Διαγραφές ⁽¹⁾	-	-	(87)	-	-	(10)	-	-	(141)	-	-	(53)	(290)	
Αποπληρωμές	(4.060)	(293)	(184)	(820)	(179)	(45)	(507)	(87)	(61)	(615)	(70)	(38)	(6.959)	
Συναλλαγματικές διαφορές και λουπές κινήσεις	198	46	2	204	127	11	15	26	26	84	49	8	798	
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	23.448	1.581	1.024	6.832	2.825	545	2.669	427	257	2.668	740	434	43.450	
Πρόβλεψη απομείωσης	(68)	(75)	(478)	(21)	(160)	(229)	(37)	(48)	(186)	(23)	(72)	(229)	(1.626)	
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	23.380	1.506	546	6.810	2.665	316	2.633	379	70	2.645	668	205	41.824	

⁽¹⁾ Το συμβατικά απαιτητό ποσό από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είχαν διαγραφεί κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 και ο Όμιλος βρίσκεται ακόμα σε διαδικασίες ανάκτησης ανέρχεται σε € 338 εκατ. (2022: € 111 εκατ.).

Σημείωση 1: Η κατηγορία του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου περιλαμβάνει και τα δάνεια του Δημοσίου Τομέα.

Σημείωση 2: Τα «Δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες που αποαναγνωρίστηκαν /ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης» περιλαμβάνουν αυτά που αποαναγνωρίστηκαν λόγω α) σημαντικών τροποποιήσεων των συμβατικών τους όρων, β) συναλλαγών πώλησης, γ) συναλλαγών ανταλλαγής χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη, και εκείνα που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης (σημ. 20 και 30).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Πιστωτικά απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την χρονοανάλυση των πιστωτικά απομειωμένων (Στάδιο 3 και POCI) δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά κατηγορία δανείου προ απομείωσης, την πρόβλεψη απομείωσης καθώς και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Για τα καταγγελλόμενα δάνεια, ο Όμιλος παύει να παρακολουθεί την κατάσταση καθυστέρησής τους και συνεπώς τα υπόλοιπα τους περιλαμβάνονται στην κατηγορία «άνω των 360 ημερών», με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια τα οποία παρακολουθούνται μέχρι τις 360 μέρες καθυστέρησης.

	31 Δεκεμβρίου 2023							
	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων
	Στεγαστικά δάνεια € εκατ.	Καταναλωτικά δάνεια € εκατ.	Πιστωτικές κάρτες € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Μικρομεσαίες ΜΜΕ € εκατ.	Ελλάδα και λοιπές χώρες € εκατ.	
έως 90 ημέρες	174	42	6	132	191	189	0	734
90 έως 179 ημέρες	32	18	6	20	33	14	-	123
180 έως 360 ημέρες	73	22	5	33	1	45	-	179
άνω των 360 ημερών	136	21	3	91	33	202	0	487
Λογιστική αξία προ απομείωσης	415	104	20	276	259	450	0	1.523
Πρόβλεψη απομείωσης	(208)	(86)	(19)	(128)	(98)	(220)	(0)	(759)
Λογιστική αξία	207	18	1	148	161	230	0	764
Αξία εξασφαλίσεων	326	1	0	169	160	306	0	962

	31 Δεκεμβρίου 2022							
	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων
	Στεγαστικά δάνεια € εκατ.	Καταναλωτικά δάνεια € εκατ.	Πιστωτικές κάρτες € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Μικρομεσαίες ΜΜΕ € εκατ.	Ελλάδα και λοιπές χώρες € εκατ.	
έως 90 ημέρες	192	68	7	120	138	308	0	832
90 έως 179 ημέρες	38	23	7	19	16	31	-	133
180 έως 360 ημέρες	82	38	9	47	1	52	-	228
άνω των 360 ημερών	233	86	20	248	149	329	1	1.066
Λογιστική αξία προ απομείωσης	545	214	42	434	303	720	1	2.259
Πρόβλεψη απομείωσης	(229)	(149)	(37)	(229)	(150)	(327)	(1)	(1.121)
Λογιστική αξία	316	65	5	205	153	393	0	1.138
Αξία εξασφαλίσεων	407	3	0	223	177	478	0	1.287

Σημείωση: Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία προ απομείωσης των απομειωμένων δανείων περιλαμβάνει και τα δάνεια της κατηγορίας POCI ποσού € 29 εκατ. (2022: € 43 εκατ.).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
(β) Εξασφαλίσεις και ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία
Εξασφαλίσεις

Ο δείκτης δανείων προς αξία εξασφάλισης των στεγαστικών δανείων προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ του δανειακού υπολοίπου, προ απομείωσης, και της τρέχουσας αξίας των ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Ο δείκτης δανείων προς αξία εξασφάλισης των στεγαστικών δανείων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Στεγαστικά Δάνεια		
Μικρότερο από 50%	2.852	2.881
50%-70%	2.456	2.373
71%-80%	1.621	1.524
81%-90%	979	1.042
91%-100%	659	825
101%-120%	557	604
121%-150%	402	437
Μεγαλύτερο από 150%	415	516
Συνολική έκθεση	9.942	10.201
Μέσος όρος του δείκτη δανείων προς αξία εξασφάλισης	55,18%	57,30%

Η ανάλυση των εξασφαλίσεων και εγγυήσεων για δάνεια και απαιτήσεις πελατών στο αποσβέσιμο κόστος παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

31 Δεκεμβρίου 2023					
Αξία εξασφαλίσεων					
	Ακίνητη περιουσία	Χρηματ/κές	Λοιπές	Σύνολο	Ληφθείσες Εγγυήσεις⁽¹⁾
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Λιανική Τραπεζική	10.618	304	463	11.385	554
Επιχειρηματικά	5.300	877	10.444	16.621	632
Δημόσιος τομέας	-	1	0	1	-
Σύνολο	15.919	1.181	10.907	28.007	1.186
31 Δεκεμβρίου 2022					
Αξία εξασφαλίσεων					
	Ακίνητη περιουσία	Χρηματ/κές	Λοιπές	Σύνολο	Ληφθείσες Εγγυήσεις⁽¹⁾
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Λιανική Τραπεζική	10.760	443	396	11.598	721
Επιχειρηματικά	5.544	923	10.368	16.836	744
Δημόσιος τομέας	0	0	0	0	-
Σύνολο	16.304	1.366	10.764	28.434	1.465

⁽¹⁾ Επιπλέον των ανωτέρω εγγυήσεων, (i) από το Δεκέμβριο 2021, ο Όμιλος έχει υπογράψει δύο συμβάσεις χρηματοοικονομικών εγγυήσεων «Wave I» και «Wave II» που σχετίζονται με χαρτοφυλάκια εξυπηρετούμενων δανείων προς MME και μεγάλων επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1,1 δις την 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: € 1,4 δις) (ii) από το Δεκέμβριο 2022 έχει υπογράψει σύμβαση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων «Wave III» που σχετίζεται με χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων προς τη ναυτιλία ύψους € 1,4 δις την 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: € 1,6 δις) και (iii) από το Δεκέμβριο 2023, έχει υπογράψει σύμβαση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων «Wave IV» που σχετίζεται με τα χαρτοφυλάκια εξυπηρετούμενων δανείων σε μικρές επιχειρήσεις και μεγάλων επιχειρηματικών δανείων ύψους € 1,5 δις την 31 Δεκεμβρίου 2023 (σημ. 20).

Οι εξασφαλίσεις που παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα στην κατηγορία «Λοιπές», περιλαμβάνουν εκχωρημένες απαιτήσεις, εξοπλισμό, αποθέματα, πλωτά μέσα κλπ. Περιλαμβάνουν επίσης την αξία των τιτλοποιημένων δανείων που διακρατούνται από τις εταιρείες ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων που εξέδωσαν τις ομολογίες υψηλής διαβάθμισης Pillar, Cairo και Mexico. Η αξία των τιτλοποιημένων δανείων έχει ανώτατο όριο το ύψος των ομολογιών υψηλής διαβάθμισης προ απομείωσης. Επιπλέον,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

οι ομολογίες υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Cairo και Mexico είναι εγγυημένες από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων (σημ.20).

Ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος αναγνωρίζει στον ισολογισμό τα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται ως εξασφαλίσεις, όταν αυτά έρχονται στην κατοχή του συνήθως μέσω νομικών διαδικασιών ή επικαλούμενος άλλες πιστωτικές ενισχύσεις. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία των ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων τα οποία συμπεριλαμβάνονται στα «Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού» ανήλθε σε € 495 εκατ. (2022: € 559 εκατ.) (σημ. 29). Τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού παρουσιάζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας (σημ. 2.2.18).

Η κύρια κατηγορία εξασφαλίσεων που ανακτάται από τον Όμιλο, για την αποπληρωμή ή μείωση του υπολοίπου των δανείων, αφορά σε ακίνητα. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των ανακτηθέντων ακινήτων κατά τη διάρκεια της χρήσης, συμπεριλαμβανομένων (α) εκείνων που μεταφέρθηκαν στην κατάλληλη κατηγορία με βάση τη χρήση τους από τον Όμιλο ως μέρος των δραστηριοτήτων του, δηλαδή επενδύσεις σε ακίνητα ή ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα (σημ. 2.2.6, 26, και 27) και (β) εκείνα που αναταξινομήθηκαν στην κατηγορία «διακρατούμενα προς πώληση» (σημ. 30).

	2023			2022		
	Ακίνητη περιουσία			Ακίνητη περιουσία		
	Κατοικίες	Εμπορικά ακίνητα	Σύνολο	Κατοικίες	Εμπορικά ακίνητα	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	212	345	557	209	362	571
Προσθήκες ⁽¹⁾	11	17	28	14	22	36
Μεταφορές προς επενδυτικά ακίνητα	(2)	-	(2)	(3)	(8)	(11)
Πωλήσεις	(12)	(27)	(39)	(4)	(22)	(26)
Ζημιές αποτίμησης ακινήτων	(4)	(14)	(18)	(4)	(9)	(13)
Ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 30)	(8)	(24)	(32)	-	-	-
Λοιπά	(2)	1	(1)	0	(0)	0
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	195	298	493	212	345	557

⁽¹⁾ Η λογιστική αξία των ακινήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης 2023 και κατέχονταν στο τέλος της χρήσης ανήλθε σε € 24 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: €32 εκατ.).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος ανακτά λοιπούς τύπους εξασφαλίσεων που αφορούν κυρίως σε μετοχικούς τίτλους λόγω της συμμετοχής του σε συναλλαγές ανταλλαγής χρέους με μετοχές, ως μέρος μέτρων ρύθμισης (βλ. παρακάτω «Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη»).

(γ) Γεωγραφική κατανομή και τομέας δραστηριότητας των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Όπως αναφέρεται στη σημ. 5.2.1, ο Όμιλος κατέχει διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια σε διαφορετικές αγορές και χώρες και εφαρμόζει όρια στη συγκέντρωση ανά γεωγραφική περιοχή ή τομέα δραστηριότητας των ομάδων των πιστούχων που μπορεί να επηρεαστούν παρόμοια από αλλαγές στις οικονομικές ή άλλες συνθήκες, ώστε να περιορίσει τον πιστωτικό κίνδυνο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα ανοίγματα του Ομίλου σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο στη λογιστική αξία προ απομείωσης και σε ονομαστική αξία αντίστοιχα, ανά στάδιο αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή και την πρόβλεψη απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή:

	31 Δεκεμβρίου 2023											
	Ελλάδα				Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες				Λοιπές χώρες			
	Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία				Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία				Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία			
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Λιανική Τραπεζική	8.338	3.374	687	(638)	3.983	341	127	(173)	10	0	0	(0)
- Στεγαστικά δάνεια	4.821	2.531	361	(331)	2.080	87	53	(51)	7	0	0	(0)
- Καταναλωτικά δάνεια	936	131	53	(89)	1.303	166	50	(89)	3	0	0	(0)
- Πιστωτικές κάρτες	546	43	16	(25)	154	30	5	(7)	0	0	0	(0)
- Μικρές επιχειρήσεις	2.035	670	258	(193)	445	59	18	(26)	0	-	-	(0)
Επιχειρηματικά	11.601	668	573	(348)	9.038	527	133	(96)	3.348	3	3	(3)
-Εμπόριο και Υπηρεσίες ⁽²⁾	4.443	284	270	(168)	5.411	69	70	(45)	427	3	1	(1)
-Βιομηχανία	2.614	131	189	(110)	780	42	21	(14)	5	-	-	(0)
-Ναυτιλία	14	-	0	(0)	210	-	-	(0)	2.725	-	1	(2)
-Κατασκευές	1.329	30	42	(36)	784	80	4	(4)	83	-	0	(0)
-Τουρισμός	1.045	215	67	(22)	357	98	9	(8)	-	-	-	-
-Ενέργεια	2.098	0	4	(7)	244	21	3	(4)	-	-	-	-
-Λοιπές	58	9	1	(4)	1.253	217	25	(20)	107	-	-	(0)
Δημόσιος τομέας	18	-	0	(0)	0	0	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	19.957	4.042	1.260	(986)	13.021	868	260	(269)	3.358	3	3	(3)
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	8.066	199	49	(44)	2.634	109	8	(4)	349	3	0	(0)
-Δανειακές δεσμεύσεις	5.778	163	0	(11)	1.687	94	7	(3)	336	3	0	(0)
-Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	2.287	36	49	(33)	947	15	1	(1)	13	-	0	(0)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022											
	Ελλάδα				Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες				Λοιπές χώρες			
	Λογιστική αξία προ απομείωσης/Όνομαστική αξία				Λογιστική αξία προ απομείωσης/Όνομαστική αξία				Λογιστική αξία προ απομείωσης/Όνομαστική αξία			
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	Πρόβλεψη απομείωσης
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Λιανική Τραπεζική	8.547	3.571	1.024	(807)	3.614	420	210	(197)	7	0	1	(1)
- Στεγαστικά δάνεια	4.978	2.677	463	(337)	1.848	147	81	(72)	6	0	1	(1)
- Καταναλωτικά δάνεια	835	177	126	(141)	1.191	180	88	(82)	1	0	0	(0)
- Πιστωτικές κάρτες	543	51	36	(43)	98	19	6	(6)	0	0	0	(0)
- Μικρές επιχειρήσεις	2.191	665	399	(286)	477	74	35	(38)	0	-	-	(0)
Επιχειρηματικά	10.579	1.001	804	(479)	9.676	572	207	(131)	3.169	8	12	(11)
-Εμπόριο και Υπηρεσίες ⁽²⁾	4.135	331	393	(242)	6.215	106	62	(47)	535	0	6	(6)
-Βιομηχανία	2.658	292	130	(96)	969	39	26	(16)	5	-	-	(0)
-Ναυτιλία	8	2	44	(44)	241	-	15	(16)	2.455	-	6	(5)
-Κατασκευές	1.279	51	57	(45)	616	62	17	(14)	65	8	-	(0)
-Τουρισμός	962	308	176	(48)	228	118	44	(2)	-	-	-	-
-Ενέργεια	1.474	1	2	(3)	234	31	16	(8)	-	-	-	-
-Λοιπές	64	17	1	(0)	1.174	215	28	(28)	109	-	-	(0)
Δημόσιος τομέας	25	-	0	(0)	0	0	1	(1)	-	-	-	-
Σύνολο	19.151	4.572	1.829	(1.286)	13.291	992	418	(328)	3.176	9	13	(11)
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	7.352	175	48	(47)	2.489	114	4	(10)	288	0	0	(0)
-Δανειακές δεσμεύσεις	5.493	109	2	(12)	1.654	70	2	(6)	281	0	0	(0)
-Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	1.859	66	46	(35)	835	44	2	(4)	7	-	0	(0)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση δάνεια πελατών (POCI) ποσού €12,7 εκατ. από δραστηριότητες στην Ελλάδα, € 16,1 εκατ. από δραστηριότητες σε Λοιπές Ευρωπαϊκές Χώρες και € 0,1 εκατ. από δραστηριότητες σε Λοιπές Χώρες (2022: € 8,3 εκατ. σε Ελλάδα, € 34,3 εκατ. σε Λοιπές Ευρωπαϊκές Χώρες και € 0,1 εκατ. σε Λοιπές Χώρες).

⁽²⁾ Οι δραστηριότητες σε Λοιπές Ευρωπαϊκές Χώρες περιλαμβάνουν € 4.444 εκατ. τα οποία σχετίζονται με τα ομόλογα των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico (2022: € 4.901 εκατ.).

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία των δανείων του Ομίλου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ύψους € 15 εκατ. περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δανείων, τα οποία αφορούν δραστηριότητες στην Ελλάδα (2022: € 16 εκατ.).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(δ) Μέτρα ρύθμισης δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Οι συμβατικοί όροι των δανείων ενδέχεται να τροποποιηθούν λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς, διακράτηση πελατείας και λοιπών παραγόντων, καθώς και λόγω ενδεχόμενης επιδείνωσης στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη. Ο Όμιλος εφαρμόζει διάφορα προγράμματα ρύθμισης δανείων, προκειμένου να ενισχύσει τη διαχείριση των σχέσεων του με τους πελάτες και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών είσπραξης των απαιτήσεών του, καθώς και να βελτιώσει την ανακτησιμότητα των αντίστοιχων ταμιακών ροών και να περιορίσει τις ζημιές από πιστωτικούς κινδύνους που προέρχονται τόσο από τα δάνεια λιανικής τραπεζικής όσο και από το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο.

Κατηγοριοποίηση Μέτρων Ρύθμισης

Οι πρακτικές ρύθμισης δανείων, όπως παρακολουθούνται και γνωστοποιούνται από τον Όμιλο, βάσει των εκτελεστικών τεχνικών προτύπων της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής περιλαμβάνουν μόνο τις περιπτώσεις τροποποίησης των συμβατικών όρων αποπληρωμής του δανείου λόγω οικονομικής αδυναμίας του οφειλέτη να ανταποκριθεί στις δανειακές του υποχρεώσεις βάσει των υφιστάμενων όρων, και ο Όμιλος παρέχει διευκολύνσεις, μέσω ευνοϊκής τροποποίησης των όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται από την δανειακή σύμβαση, ενέργεια στην οποία δεν θα προέβαινε εάν ο οφειλέτης δεν βρισκόταν σε οικονομική δυσχέρεια.

Όλα τα άλλα είδη τροποποιήσεων που παρέχονται από τον Όμιλο και δεν οφείλονται στην οικονομική αδυναμία του οφειλέτη, αλλά καθορίζονται από παράγοντες επιχειρηματικής φύσεως, δεν αποτελούν μέτρα ρύθμισης.

Λύσεις Ρύθμισης Δανείων

Οι λύσεις ρύθμισης παρέχονται κατόπιν αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη και της πρόθεσής του να αποπληρώσει την οφειλή του, και μπορεί να είναι προσωρινής φύσης ή μεγαλύτερης διάρκειας. Ο σκοπός των προγραμμάτων αυτών είναι η διευκόλυνση των οφειλετών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες μέσω επαναπροσδιορισμού των όρων αποπληρωμής των δανείων τους με βιώσιμο τρόπο και ταυτόχρονα η προστασία του Ομίλου από ενδεχόμενες πιστωτικές ζημιές. Ο Όμιλος αναπτύσσει στοχευμένες στρατηγικές κατηγοριοποίησης οφειλετών με σκοπό την εξεύρεση κατάλληλων βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων και βιώσιμων λύσεων, οι οποίες θα ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες οικονομικές ανάγκες των εν λόγω επιλεγμένων ομάδων οφειλετών.

Τα μέτρα ρύθμισης δανείων μπορεί να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται απαραίτητα σε ένα ή και περισσότερα από τα παρακάτω:

- κεφαλαιοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών,
- τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών,
- καταβολή δόσης μεγαλύτερης των οφειλόμενων τόκων,
- καταβολή μόνο τόκων,
- καταβολή δόσης μικρότερης των οφειλόμενων τόκων,
- περίοδος χάριτος,
- μείωση επιτοκίου,
- παράταση διάρκειας,
- διαχωρισμός οφειλής και σταδιακή αύξηση στο σχέδιο πληρωμής δόσεων,
- μερική διαγραφή οφειλής,
- λειτουργική αναδιάρθρωση και
- συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο.

Ειδικά για τα καταναλωτικά δάνεια χωρίς εξασφάλιση (περιλαμβανομένων των πιστωτικών καρτών), τα προγράμματα ρύθμισης (π.χ. παράταση διάρκειας) πραγματοποιούνται κυρίως μέσω της ενοποίησης των δανειακών υποχρεώσεων, όπου όλα τα υφιστάμενα υπόλοιπα καταναλωτικών δανείων συγκεντρώνονται σε ένα. Αυτές οι ρυθμίσεις εφαρμόζονται τόσο για να επιτυγχάνεται η επαρκής μείωση των δόσεων του δανείου όσο και ο βιώσιμος χαρακτήρας της ρύθμισης για τον οφειλέτη. Σε επιλεγμένες περιπτώσεις, η ενοποίηση των δανειακών υποχρεώσεων μπορεί να συνδυάζεται με εγγραφή προσημείωσης σε ακίνητα, μετατρέποντας έτσι τα μη εξασφαλισμένα ανοίγματα του Ομίλου σε εξασφαλισμένα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Στην περίπτωση των στεγαστικών δανείων, η μείωση της δόσης μπορεί να επιτευχθεί μέσω διαφόρων προγραμμάτων ρύθμισης, όπως η παράταση διάρκειας της αποπληρωμής του δανείου, η κεφαλαιοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών, ο διαχωρισμός οφειλής και η σταδιακή αύξηση στο σχέδιο πληρωμής δόσεων.

Τα επιχειρηματικά δάνεια υπόκεινται σε ρύθμιση, όταν υπάρχουν ενδείξεις οικονομικών δυσχερειών του οφειλέτη, η οποία στοιχειοθετείται από ένα συνδυασμό παραγόντων μεταξύ των οποίων η επιδείνωση των οικονομικών του στοιχείων, η υποβάθμιση της πιστοληπτικής του αξιολόγησης, οι καθυστερήσεις πληρωμών και λοιποί παράγοντες.

Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη

Για τα χαρτοφυλάκια επιχειρηματικών δανείων, ο Όμιλος συμμετέχει σε ορισμένες περιπτώσεις σε συναλλαγές ανταλλαγής χρέους με μετοχές, ως μέρος των λύσεων ρύθμισης, όπως περιγράφεται στη σημ. 2.2.9. Το 2023, δεν υπήρχαν μετοχικοί τίτλοι που αποκτήθηκαν και διακρατούνταν από τον Όμιλο την 31 Δεκεμβρίου 2023. Το 2022, οι μετοχικοί τίτλοι που αποκτήθηκαν και διακρατούνταν από τον Όμιλο την 31 Δεκεμβρίου 2022 σχετίζονταν με τη συμμετοχή ποσοστού 3% στην Καλογήρου Ανώνυμη Εμπορική Εταιρία υποδημάτων, ενδυμάτων και δερμάτινων ειδών για μηδενικό τίμημα.

i. Ταξινόμηση ρυθμισμένων δανείων

Τα ρυθμισμένα δάνεια κατηγοριοποιούνται ως μη απομειωμένα (Στάδιο 2) ή ως απομειωμένα (Στάδιο 3) αξιολογώντας τον βαθμό καθυστέρησης και την πιστοληπτική τους διαβάθμιση.

Τα απομειωμένα ρυθμισμένα δάνεια υπόκεινται αρχικά σε περίοδο επιτήρησης ενός έτους, κατά την οποία η συναλλακτική συμπεριφορά των οφειλετών παρακολουθείται επισταμένως. Εάν, στο τέλος της ανωτέρω περιόδου, οι οφειλέτες έχουν ανταποκριθεί στους όρους του προγράμματος και δεν υπάρχουν καθόλου ποσά σε καθυστέρηση, καθώς και αμφιβολίες για την πλήρη εξόφληση των δανείων, τότε αυτά γνωστοποιούνται ως μη απομειωμένα ρυθμισμένα δάνεια (Στάδιο 2). Επιπροσθέτως, τα μη απομειωμένα ρυθμισμένα δάνεια, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προγενέστερα κατηγοριοποιήθηκαν ως απομειωμένα και τήρησαν του όρους της ρύθμισης, υπόκεινται σε διετή παρακολούθηση. Εάν, στο τέλος αυτής της περιόδου, οι οφειλέτες έχουν προβεί σε τακτικές πληρωμές κατά ένα σημαντικό ποσό σωρευτικά, δεν υπάρχουν ποσά σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 30 ημερών και τα δάνεια δεν είναι ούτε απομειωμένα ούτε πληρούνται άλλα κριτήρια αύξησης πιστωτικού κινδύνου, τότε αυτά εξέρχονται από το καθεστώς ρύθμισης και ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

Ειδικότερα, η κατηγορία των απομειωμένων ρυθμισμένων δανείων περιλαμβάνει εκείνα που (α) κατά την ημερομηνία της ρύθμισης ήταν σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών ή θεωρούνταν πιθανό να μην αποπληρωθούν, (β) στο τέλος της περιόδου επιτήρησης του ενός έτους ικανοποίησαν τα κριτήρια για την μεταφορά τους στην κατηγορία των μη απομειωμένων δανείων και κατά την διετή περίοδο παρακολούθησης τα νέα μέτρα ρύθμισης είχαν παραταθεί ή υπήρξαν ποσά σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 30 ημερών και (γ) κατηγοριοποιήθηκαν αρχικά ως μη απομειωμένα και κατά την διάρκεια της διετούς περιόδου παρακολούθησης ικανοποίησαν τα κριτήρια για την μεταφορά τους στην κατηγορία των απομειωμένων.

Επίσης, τα ρυθμισμένα δάνεια που δεν εξυπηρετούνται σύμφωνα με τους νέους τροποποιημένους όρους και τα οποία μεταγενέστερα καταγγέλλονται, παύουν να παρακολουθούνται ξεχωριστά βάσει των διαδικασιών που ο Όμιλος εφαρμόζει για τα προγράμματα ρύθμισης, και γνωστοποιούνται ως καταγγελλόμενα απομειωμένα δάνεια (Στάδιο 3) σύμφωνα με τις διαδικασίες του Ομίλου για την διαχείριση και παρακολούθηση των καταγγελλόμενων δανείων.

ii. Αξιολόγηση απομείωσης

Στις περιπτώσεις που παρέχονται μέτρα ρύθμισης, ο Όμιλος αξιολογεί την οικονομική κατάσταση του πιστούχου και την ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων του βάσει των πολιτικών απομείωσης του Ομίλου που περιγράφονται στις σημειώσεις 2.2.13 και 5.2.1. Συγκεκριμένα, τα ρυθμισμένα επιχειρηματικά δάνεια, τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, τα οποία είναι από μόνα τους σημαντικά καθώς και αυτά προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αξιολογούνται σε ατομική βάση. Επιπροσθέτως, τα ρυθμισμένα δάνεια λιανικής τραπεζικής αξιολογούνται σε συλλογική βάση ξεχωριστά από τα υπόλοιπα χαρτοφυλάκια λιανικής καθώς συμπεριλαμβάνουν μεγάλη ομογενή ομάδα δανείων.

iii. Αναδιαρθρώσεις δανείων

Όταν οι τροποποιήσεις στους συμβατικούς όρους ενός ρυθμισμένου δανείου είναι σημαντικές, το αρχικό ρυθμισμένο δάνειο αποαναγνωρίζεται και αναγνωρίζεται ένα καινούργιο. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το τροποποιημένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ως «καινούργιο» σε εύλογη αξία και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του παλιού δανείου και της εύλογης αξίας του νέου αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά από από-αναγνώριση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η τροποποίηση ως αποτέλεσμα λύσεων ρύθμισης δεν θεωρείται σημαντική, ο Όμιλος υπολογίζει εκ νέου την λογιστική αξία προ απομείωσης του δανείου και αναγνωρίζει τη διαφορά ως κέρδος ή ζημιά από τροποποίηση στα αποτελέσματα χρήσης. Ο Όμιλος συνεχίζει να παρακολουθεί το τροποποιημένο ρυθμισμένο δάνειο κατά τη περίοδο επιτήρησης για να προσδιορίσει κατά πόσο έχει αυξηθεί ο πιστωτικός κίνδυνος από την αρχική του αναγνώριση.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος δεν έχει στη κατοχή του ρυθμισμένα δάνεια τα οποία επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (2022: μηδέν).

Οι παρακάτω πίνακες εμπεριέχουν ανάλυση των δανείων που επιμετρούνται σε αποσβέσιμο κόστος σχετικά με τις δραστηριότητες ρύθμισης του Ομίλου. Για λόγους συγκρισιμότητας με τις ποσοτικές πληροφορίες στην ενότητα (α) οι οποίες βασίζονται στις αναθεωρημένες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 7, τα ποσά στους πίνακες παρακάτω παρατίθενται σε λογιστικές αξίες προ πρόβλεψης απομείωσης ενώ οι συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης παρουσιάζονται ξεχωριστά, σύμφωνα με τον εσωτερικό τρόπο παρακολούθησης και αναφοράς του πιστωτικού κινδύνου στον Όμιλο.

Ο παρακάτω πίνακας συμπεριλαμβάνει μια σύνοψη των ρυθμισμένων δανείων ανά είδος ρύθμισης του Ομίλου:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Μέτρα ρύθμισης δανείων:		
Διαχωρισμός οφειλής	147	234
Παράταση διάρκειας	787	1.044
Κεφαλαιοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών	72	137
Μειωμένη δόση μικρότερη των οφειλόμενων τόκων	36	71
Μείωση επιτοκίου	117	136
Μειωμένη δόση μεγαλύτερη των οφειλόμενων τόκων	81	111
Τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών	96	109
Καταβολή μόνο τόκων	57	35
Περίοδος χάριτος	68	55
Συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο	-	8
Μερική διαγραφή οφειλής	1	1
Λειτουργική αναδιάρθρωση επιχείρησης	13	14
Λοιπά	34	54
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης	1.509	2.012
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(307)	(401)
Λογιστική αξία	1.202	1.611

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν μια σύνοψη των ρυθμισμένων δανείων και των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά ποιοτική διαβάθμιση:

Συνολική αξία προ απομείωσης:

Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1

Δανεία με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια- Στάδιο 2

Δανεία με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια- Στάδιο 3 και POCI

Συνολική αξία προ απομείωσης
Συσσωρευμένες προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές:

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI εκ των οποίων :

- Ατομική αξιολόγηση

- Συλλογική αξιολόγηση

Συνολική λογιστική αξία

Ληφθείσες εξασφαλίσεις

31 Δεκεμβρίου 2023		
Συνολικά δάνεια και απαιτήσεις στο αποσβέσιμο κόστος € εκατ.	Ρυθμισμένα δάνεια € εκατ.	% Ρυθμισμένων δανείων
36.336	-	-
4.914	889	18,1
1.523	620	40,7
42.773	1.509	3,5
-	-	-
(170)	-	-
(329)	(49)	-
(759)	(257)	-
(279)	(112)	-
(480)	(145)	-
41.515	1.202	2,9
28.007	1.184	

Συνολική αξία προ απομείωσης:

Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1

Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια- Στάδιο 2

Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη

τη διάρκεια- Στάδιο 3 και POCI

Συνολική αξία προ απομείωσης
Συσσωρευμένες προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές:

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -

Στάδιο 2

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -

Στάδιο 3 και POCI εκ των οποίων :

- Ατομική αξιολόγηση

- Συλλογική αξιολόγηση

Συνολική λογιστική αξία

Ληφθείσες εξασφαλίσεις

31 Δεκεμβρίου 2022		
Συνολικά δάνεια και απαιτήσεις στο αποσβέσιμο κόστος € εκατ.	Ρυθμισμένα δάνεια € εκατ.	% Ρυθμισμένων δανείων
35.618	-	-
5.573	1.138	20,4
2.259	874	38,7
43.450	2.012	4,6
-	-	-
(149)	-	-
(355)	(80)	-
(1.121)	(321)	-
(441)	(165)	-
(680)	(156)	-
41.824	1.611	3,9
28.434	1.527	

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	2.012	2.946
Δάνεια που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της χρήσης	322	299
Δάνεια σε καθεστώς ρύθμισης που αποαναγνωρίστηκαν/ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης ⁽¹⁾	(85)	(56)
Διαγραφές δανείων που ήταν σε καθεστώς ρύθμισης	(47)	(22)
Αποπληρωμές δανείων	(221)	(233)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης ⁽²⁾	(582)	(965)
Λοιπά	110	42
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(307)	(401)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	1.202	1.611

⁽¹⁾ Τα «Δάνεια και απαιτήσεις σε καθεστώς ρύθμισης που αποαναγνωρίστηκαν/ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης» περιλαμβάνουν δάνεια τα οποία αποαναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης λόγω α) συναλλαγών πώλησης και β) σημαντικών τροποποιήσεων των συμβατικών τους όρων και εκείνων που έχουν ταξινομηθεί ως διακρατούμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης (σημ. 20 και 30).

⁽²⁾ Το 2023, ποσό € 73 εκατ. δανείων και απαιτήσεων τα οποία εξήλθαν από το καθεστώς ρύθμισης αναφέρεται σε καταγεγραμμένα δάνεια (2022: € 88 εκατ.).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης ανά είδος δανείου:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Λιανική Τραπεζική	762	1.153
- Στεγαστικά δάνεια	457	751
- Καταναλωτικά δάνεια	78	106
- Πιστωτικές κάρτες	6	16
- Μικρές επιχειρήσεις	220	280
Επιχειρηματικά	747	859
- Μεγάλες επιχειρήσεις	237	277
- Μικρομεσαίες ΜΜΕ	510	582
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης	1.509	2.012
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(307)	(401)
Λογιστική αξία	1.202	1.611

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης ανά γεωγραφική κατανομή:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ελλάδα	1.116	1.638
Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	388	374
Λοιπές Χώρες	5	0
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης	1.509	2.012
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(307)	(401)
Λογιστική αξία	1.202	1.611

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας εμπεριέχει πληροφορίες σχετικά με τροποποιήσεις δανείων λόγω μέτρων ρύθμισης, οι οποίες δεν συνιστούν αποαναγνώριση. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τροποποιήθηκαν ενώ είχαν πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογισμένη καθ' όλη τη διάρκεια τους.

Τροποποιημένα δανειακά ανοίγματα	2023 € εκατ.	2022 € εκατ.
Τροποποιημένα κατά τη διάρκεια της χρήσης δάνεια με πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκειά τους		
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	401	449
Κέρδος / (Ζημιά) από την τροποποίηση	8	2
Τροποποιημένα δάνεια, μετά την αρχική τους αναγνώριση, των οποίων η πρόβλεψη απομείωσης βασιζόταν στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκειά τους		
Λογιστική αξία δανείων προ πρόβλεψης την 31 Δεκεμβρίου για τα οποία η πρόβλεψη απομείωσης άλλαξε στη χρήση, μετά την τροποποίηση, σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	410	370

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία προ προβλέψεων δανείων που είχαν τροποποιηθεί στο παρελθόν και για τα οποία η πρόβλεψη απομείωσης για πιστωτικές ζημιές επανήλθε σε υπολογισμό καθ' όλη τη διάρκεια τους, ανήλθε σε € 284 εκατ. (2022: € 371 εκατ.).

5.2.1.3 Χρεωστικοί τίτλοι

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα ομόλογα του εμπορικού και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Moody's ή αντίστοιχες διαβαθμίσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2023			
	ECL 12μήνου –	ECL καθ' όλη τη	ECL καθ' όλη τη	Σύνολο
	Στάδιο 1	διάρκειά τους -	διάρκειά τους -	
	€ εκατ.	Στάδιο 2	Στάδιο 3	€ εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος (AC)				
Aaa	2.789	-	-	2.789
Aa1 έως Aa3	132	-	-	132
A1 έως A3	231	4	-	235
Χαμηλότερα από A3	7.602	3	-	7.605
Χωρίς διαβάθμιση	180	-	32	212
Αξία προ απομείωσης	10.935	7	32	10.974
Πρόβλεψη απομείωσης	(11)	(0)	(7)	(18)
Λογιστική αξία	10.924	7	25	10.955
Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)				
Aaa	316	-	-	316
Aa1 έως Aa3	202	-	-	202
A1 έως A3	436	8	-	444
Χαμηλότερα από A3	2.411	40	-	2.451
Χωρίς διαβάθμιση	63	-	-	63
Λογιστική αξία	3.427	48	-	3.475

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022			
	ECL 12μήνου – Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος (AC)				
Aaa	2.617	-	-	2.617
Aa1 έως Aa3	140	-	-	140
A1 έως A3	133	-	-	133
Χαμηλότερα από A3	6.211	6	7	6.224
Χωρίς διαβάθμιση	74	-	26	100
Αξία προ απομείωσης	9.175	6	33	9.214
Πρόβλεψη απομείωσης	(12)	(0)	(10)	(22)
Λογιστική αξία	9.163	6	23	9.192

Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)				
Aaa	339	-	-	339
Aa1 έως Aa3	212	-	-	212
A1 έως A3	398	-	-	398
Χαμηλότερα από A3	2.605	121	-	2.726
Χωρίς διαβάθμιση	58	-	-	58
Λογιστική αξία	3.612	121	-	3.733

	31 Δεκεμβρίου 2023	
	Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων εμπορικού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL)		
Aaa	55	-
A1 έως A3	14	-
Χαμηλότερα από A3	176	0
Χωρίς διαβάθμιση	0	25
Λογιστική αξία	245	26

	31 Δεκεμβρίου 2022	
	Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων εμπορικού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL)		
Χαμηλότερα από A3	86	0
Χωρίς διαβάθμιση	1	-
Λογιστική αξία	87	0

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η λογιστική αξία των ομολόγων με διαβάθμιση χαμηλότερη από A3, η οποία ανήλθε σε € 10.222 εκατ. (2022: € 9.022 εκατ.), αναλύεται ως εξής:

	2023		2022	
	Δημόσιο € εκατ.	Τράπεζες και Επιχειρήσεις € εκατ.	Δημόσιο € εκατ.	Τράπεζες και Επιχειρήσεις € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι				
Ελλάδα	6.015	1.248	5.413	959
Λοιπές χώρες Ευρωζώνης	967	604	922	520
Λοιπές χώρες Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁾	765	67	541	26
Λοιπές χώρες ⁽¹⁾	194	362	300	341
Λογιστική αξία	7.941	2.281	7.176	1.846

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει ομόλογα που έχουν εκδοθεί από Ευρωπαϊκές χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωζώνη και στις οποίες έχει παρουσία ο Όμιλος. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, περιλαμβάνει ομόλογα που έχουν εκδοθεί από τη Βουλγαρία με λογιστική αξία € 527 εκατ. (2022: ομόλογα που έχουν εκδοθεί από Βουλγαρία και Σερβία με λογιστική αξία € 517 εκατ.).

Ως αποτέλεσμα μιας σειράς αναβαθμίσεων του αξιόχρεου του Ελληνικού Δημοσίου το δεύτερο εξάμηνο του 2023, οι μακροχρόνιοι πιστωτικοί τίτλοι του κατατάσσονταν στην επενδυτική βαθμίδα τον Μάρτιο 2024 σύμφωνα με τους τέσσερις από τους πέντε οίκους Εξωτερικής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης που είναι αποδεκτοί από την ΕΚΤ (Fitch, Score, S&P: BBB- με σταθερή προοπτική; DBRS: BBB(low) με σταθερή προοπτική) και μια βαθμίδα κάτω της επενδυτικής από τον πέμπτο οίκο, τη Moody's (Ba1 με σταθερή προοπτική).

Τα ομόλογα χωρίς διαβάθμιση λογιστικής αξίας € 293 εκατ. (2022: € 152 εκατ.) αποτελούνται κυρίως από € 181 εκατ. Ελληνικά εταιρικά ομόλογα (2022: € 133 εκατ.) και € 90 εκατ. Κυπριακά εταιρικά ομόλογα (2022: μηδέν).

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η ονομαστική αξία των χρεωστικών τίτλων εκδοτών προερχόμενων από τη Ρωσία που κατέχονται από τον Όμιλο και έχουν ταξινομηθεί ως πιστωτικά απομειωμένοι, ήταν € 36 εκατ., με πρόβλεψη απομείωσης ποσού € 5 εκατ.

Την χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος προχώρησε στην από-επένδυση σε χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, ονομαστικής αξίας € 204 εκατ., κυρίως με σκοπό τη διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης, με συνέπεια την αναγνώριση κέρδους € 0,2 εκατ. περίπου.

Ανταλλαγή ομολόγων ελληνικού δημοσίου

Τον Ιούλιο 2023, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) προχώρησε σε συναλλαγή, η οποία περιελάμβανε την ανταλλαγή και προσφορά για επαναγορά συγκεκριμένων ομολόγων ελληνικού δημοσίου (ΟΕΔ) με ημερομηνίες λήξης το 2024 και 2025 και ετήσιο τοκομερίδιο 3,45% και 3,375%, αντίστοιχα. Τα εν λόγω ομόλογα επαναγοράστηκαν με τιμή 100,15 για κάθε έναν από τους τίτλους, έναντι νέου ΟΕΔ με ημερομηνία λήξης το 2038, ετήσιο τοκομερίδιο 4,375% και τελική τιμή προσφοράς 99,042.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η Τράπεζα προσέφερε ΟΕΔ ονομαστικής αξίας € 469 εκατ., εκ των οποίων € 466 εκατ. είχαν κατηγοριοποιηθεί στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο επιμετρούμενο στο αποσβέσιμο κόστος και απέκτησε ΟΕΔ της νέας έκδοσης ίσης ονομαστικής αξίας, εκ των οποίων € 459 εκατ. κατηγοριοποιήθηκαν στο αποσβέσιμο κόστος και € 10 εκατ. στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών. Συνεπώς, τα αρχικά ομόλογα αποαναγνωρίστηκαν από τον ισολογισμό του Ομίλου, με αποτέλεσμα τη λογιστικοποίηση ζημιάς € 19 εκατ.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα ομόλογα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανά στάδιο, ανά γεωγραφική περιοχή με βάση τη χώρα εγκατάστασης των αντισυμβαλλόμενων και τον τομέα δραστηριότητας:

31 Δεκεμβρίου 2023								
Ελλάδα		Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες			Λοιπές Χώρες			
ECL 12μήνου – Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3	ECL 12μήνου – Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3	ECL 12μήνου – Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2	Σύνολο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι AC								
Δημόσιο	4.966	-	1.358	-	-	1.164	-	7.488
Τράπεζες	923	-	572	-	-	-	-	1.495
Επιχειρήσεις	326	4	1.012	3	27	614	4	1.991
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	6.215	4	2.942	3	27	1.778	4	10.974
Πρόβλεψη απομείωσης	(7)	(2)	(3)	(0)	(5)	(1)	(0)	(18)
Λογιστική αξία	6.208	3	2.939	3	22	1.777	4	10.955
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI								
Δημόσιο	909	-	887	-	-	426	-	2.221
Τράπεζες	14	-	210	-	-	-	-	224
Επιχειρήσεις	172	-	528	40	-	281	8	1.029
Λογιστική αξία	1.095	-	1.625	40	-	707	8	3.475
31 Δεκεμβρίου 2022								
Ελλάδα		Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες			Λοιπές Χώρες			
ECL 12μήνου – Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3	ECL 12μήνου – Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3	ECL 12μήνου – Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2	Σύνολο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι AC								
Δημόσιο	4.379	-	756	-	-	1.165	-	6.300
Τράπεζες	736	-	276	-	-	-	-	1.012
Επιχειρήσεις	241	7	989	3	26	633	3	1.902
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	5.356	7	2.021	3	26	1.798	3	9.214
Πρόβλεψη απομείωσης	(9)	(3)	(3)	(0)	(7)	(0)	(0)	(22)
Λογιστική αξία	5.347	4	2.018	3	19	1.798	3	9.192
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI								
Δημόσιο	976	-	1.046	94	-	451	-	2.567
Τράπεζες	12	-	209	7	-	-	-	228
Επιχειρήσεις	163	-	475	15	-	280	5	938
Λογιστική αξία	1.151	-	1.730	116	-	731	5	3.733

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023			
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι FVTPL				
Τράπεζες	-	25	-	25
Επιχειρήσεις	0	-	-	0
Λογιστική αξία	0	25	-	26
Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου				
Δημόσιο	142	18	55	216
Επιχειρήσεις	0	27	3	30
Λογιστική αξία	142	45	58	245
	31 Δεκεμβρίου 2022			
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι FVTPL				
Επιχειρήσεις	0	-	-	0
Λογιστική αξία	0	-	-	0
Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου				
Δημόσιο	63	23	-	86
Επιχειρήσεις	1	-	-	1
Λογιστική αξία	64	23	-	87

5.2.1.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων συμψηφίζονται στον ισολογισμό του Ομίλου σύμφωνα με τα κριτήρια του ΔΛΠ 32 και το καθαρό ποσό αυτών παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα συμψηφισμού και πρόθεση διακανονισμού του καθαρού ποσού αυτών ή πρόθεση ταυτόχρονης είσπραξης της απαίτησης και εξόφλησης της υποχρέωσης («τα κριτήρια συμψηφισμού»), όπως παρατίθενται και στην λογιστική αρχή του Ομίλου 2.2.4.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία πληρούν τα κριτήρια του συμψηφισμού στον ισολογισμό περιλαμβάνουν συγκεκριμένες συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων οι οποίες υπάγονται σε συμβάσεις “GMRA’s” (Global Master Repurchase Agreements), καθώς και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (CCP). Σχετικά με το τελευταίο, ο Όμιλος εξέτασε τους όρους των συμφωνιών εκκαθάρισης των παραγώγων που έχουν συναφθεί με τα Εκκαθαριστικά Μέλη και συμπέρανε ότι πληρούνται τα κριτήρια του συμψηφισμού στον ισολογισμό αναφορικά με τους λογαριασμούς χρηματικών εγγυήσεων που αφορούν σε κάλυψη του περιθωρίου διαφορών αποτίμησης για τα εν λόγω παράγωγα. Ως εκ τούτου απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ποσού € 752 εκατ. (2022: € 1.376 εκατ.) και υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ποσού € 492 εκατ. (2022: € 444 εκατ.) (σημ. 19) συμψηφίστηκαν έναντι € 317 εκατ. (2022: € 932 εκατ.) χρηματικών εγγυήσεων που έχουν ληφθεί (σημ. 32) και € 57 εκατ. (2022: μηδέν) χρηματικών εγγυήσεων που έχουν δοθεί (σημ. 17).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε εφαρμοστέες κύριες συμβάσεις συμψηφισμού και παρόμοιες συμφωνίες οι οποίες δεν πληρούν τα κριτήρια του συμψηφισμού στον ισολογισμό, περιλαμβάνουν παράγωγα (διμερείς συμφωνίες) καθώς και συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων για τις οποίες α) το δικαίωμα συμψηφισμού τίθεται σε ισχύ μόνο σε περίπτωση αθέτησης, χρεοκοπίας ή πτώχευσης του Ομίλου ή των αντισυμβαλλόμενων ή μετά από άλλα προκαθορισμένα γεγονότα και/ή β) ο Όμιλος και οι αντισυμβαλλόμενοι του μπορεί να μην έχουν πρόθεση διακανονισμού του καθαρού ποσού των συναλλαγών ή πρόθεση ταυτόχρονης είσπραξης της απαίτησης και εξόφλησης της υποχρέωσης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που πληρούν τα κριτήρια του συμψηφισμού και συνεπώς στον ισολογισμό παρουσιάζεται το καθαρό ποσό αυτών, καθώς και ποσά που υπόκεινται σε εφαρμοστέες κύριες συμβάσεις συμψηφισμού και παρόμοιες συμφωνίες για τα οποία τα κριτήρια συμψηφισμού που αναφέρονται παραπάνω δεν πληρούνται. Όσον αφορά αυτές τις συναλλαγές, ο Όμιλος μπορεί να λαμβάνει και να παρέχει εξασφαλίσεις με την μορφή χρεογράφων και ταμειακών διαθεσίμων, τα οποία περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες στις στήλες «Χρηματοοικονομικά μέσα» και «Εγγυήσεις σε μετρητά».

	31 Δεκεμβρίου 2023					
	Λογιστική αξία χρηματ/μικών στοιχείων ενεργητικού προ συμψηφισμού		Καθαρή αξία χρηματ/μικών στοιχείων ενεργητικού	Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό		
	€ εκατ.	€ εκατ.		Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων)	Ληφθείσες εγγυήσεις σε μετρητά	Καθαρό υπόλοιπο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού						
Συμφωνίες επαναπώλησης χρεογράφων με τράπεζες	1.249	(1.210)	39	(39)	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.612	(752)	860	(672)	(56)	132
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	4	(4)	-	-	-	-
Καταθέσεις σε τράπεζες ως εγγύηση	1.093	(57)	1.036	(340)	-	696
Σύνολο	3.958	(2.023)	1.935	(1.051)	(56)	828

	31 Δεκεμβρίου 2023					
	Λογιστική αξία χρηματ/μικών υποχρεώσεων προ συμψηφισμού		Καθαρή αξία χρηματ/μικών υποχρεώσεων	Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό		
	€ εκατ.	€ εκατ.		Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων)	Δεσμευμένες εγγυήσεις σε μετρητά	Καθαρό υπόλοιπο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.906	(492)	1.414	(930)	(340)	144
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με τράπεζες	3.638	(1.210)	2.428	(2.428)	-	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων	4	(4)	-	-	-	-
Καταθέσεις από τράπεζες που λαμβάνονται ως εγγύηση	404	(317)	87	(56)	-	31
Σύνολο	5.952	(2.023)	3.929	(3.414)	(340)	175

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022					
	Λογιστική αξία χρηματ/μικών στοιχείων ενεργητικού προ συμψηφισμού € εκατ.	Λογιστική αξία χρηματ/μικών υποχρεώσεων που συμψηφίστηκαν € εκατ.	Καθαρή αξία χρηματ/μικών στοιχείων ενεργητικού € εκατ.	Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων) € εκατ.	Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό Ληφθείσες εγγυήσεις σε μετρητά € εκατ.	Καθαρό υπόλοιπο € εκατ.
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού						
Συμφωνίες επαναπώλησης χρεογράφων με τράπεζες	116	(114)	2	(2)	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	2.540	(1.376)	1.164	(685)	(232)	247
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	9	(9)	-	-	-	-
Σύνολο	2.665	(1.499)	1.166	(687)	(232)	247

	31 Δεκεμβρίου 2022					
	Λογιστική αξία χρηματ/μικών υποχρεώσεων προ συμψηφισμού € εκατ.	Λογιστική αξία χρηματ/μικών στοιχείων ενεργητικού που συμψηφίστηκαν € εκατ.	Καθαρή αξία χρηματ/μικών υποχρεώσεων € εκατ.	Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων) € εκατ.	Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό Δεσμευμένες εγγυήσεις σε μετρητά € εκατ.	Καθαρό υπόλοιπο € εκατ.
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	2.043	(444)	1.599	(685)	(237)	677
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με τράπεζες	877	(114)	763	(763)	-	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων	9	(9)	-	-	-	-
Καταθέσεις από τράπεζες που λαμβάνονται ως εγγύηση	1.226	(932)	294	(232)	-	62
Σύνολο	4.155	(1.499)	2.656	(1.680)	(237)	739

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα οι οποίες δεν υπόκεινται σε εφαρμοστέες κύριες συμβάσεις συμψηφισμού και παρόμοιες συμφωνίες, εύλογης αξίας € 21 εκατ. και € 36 εκατ., αντίστοιχα, (2022: € 21 εκατ. και € 62 εκατ., αντίστοιχα) δεν παρουσιάζονται στους ανωτέρω πίνακες.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων παρατίθενται στους παραπάνω πίνακες στην αξία με την οποία αναγνωρίστηκαν, είτε την εύλογη αξία (παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα) είτε στην αποσβέσιμη αξία κτήσης (όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά στοιχεία), ανάλογα με τον τύπο του χρηματοοικονομικού μέσου.

5.2.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς ο οποίος είναι ο κίνδυνος πιθανής ζημιάς λόγω δυσμενών αλλαγών στις μεταβλητές της αγοράς. Μεταβολές σε επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες, περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads), τιμές μετοχών και σε άλλους σχετικούς παράγοντες, όπως στην τεκμαρτή μεταβλητότητα των προηγούμενων, μπορούν να επηρεάσουν τα έσοδα του Ομίλου ή την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγορών και Αντισυμβαλλόμενων Ομίλου (GMCRU) παρακολουθεί, ελέγχει και αποτιμάει τους κινδύνους αγοράς στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγορών και Αντισυμβαλλόμενων Ομίλου είναι υπεύθυνη για την επιμέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αναφορά όλων των κινδύνων αγοράς συμπεριλαμβανομένου του επιτοκιακού κινδύνου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου (interest rate risk in the Banking Book (IRRBB)) και του κινδύνου πιστωτικού περιθωρίου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου (credit spread risk in the Banking Book (CSRBB)). Συγκεκριμένα, η Τράπεζα ως αποτέλεσμα των εποπτικών εξελίξεων και απαιτήσεων (EBA/GL/2022/14), έχει περαιτέρω ενισχύσει τις υποδομές, την διακυβέρνηση και τη δομή των ορίων αναλόγως, έτσι

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ώστε να επιμετράει και να παρακολουθεί τον κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου του Επενδυτικού χαρτοφυλακίου, μέσω ενός ειδικού πλαισίου stress testing. Η Μονάδα αναφέρεται στον GCRO και οι κύριες δραστηριότητές της περιλαμβάνουν:

- Την παρακολούθηση όλων των βασικών ενδείξεων που οδηγούν σε κίνδυνο αγοράς, επιτοκιακό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου,
- Εφαρμογή μεθοδολογιών για την προσομοίωση ακραίων καταστάσεων (stress testing) για τον κίνδυνο αγοράς, τον επιτοκιακό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και τον κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου (ιστορικού και υποθετικού),
- Παρακολούθηση και αναφορά της χρήσης των πιστωτικών ορίων αναφορικά με τον κίνδυνο αγοράς, τον επιτοκιακό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και τον κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου,
- Ανάπτυξη, συντήρηση και διεύρυνση των υποδομών διαχείρισης κινδύνου.

Οι κίνδυνοι αγοράς στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος είναι οι ακόλουθοι:

(α) Επιτοκιακός κίνδυνος

Οι ταμειακές ροές και η εύλογη αξία της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου εκτίθενται σε κίνδυνο λόγω των διακυμάνσεων στα ισχύοντα επιτόκια αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου ταμιακών ροών, είναι ο κίνδυνος οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθούν λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου εύλογης αξίας είναι ο κίνδυνος η αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθεί λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου εύλογης αξίας αναλύεται περαιτέρω σε «Γενικό» και «Ειδικό». Ο πρώτος αναφέρεται σε αλλαγές στην εύλογη αξία θέσεων λόγω μεταβολών των επιτοκίων αναφοράς, ενώ ο τελευταίος αναφέρεται σε αλλαγές στην εύλογη αξία θέσεων λόγω κινήσεων σε συγκεκριμένες αποδόσεις εκδοτών και σε περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads).

(β) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η χρηματοοικονομική θέση και οι ταμειακές ροές του Ομίλου εκτίθενται σε κίνδυνο από την επίδραση των διακυμάνσεων στις ισχύουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

(γ) Μετοχικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος τιμής μετοχών ορίζεται ως ο κίνδυνος μείωσης της εύλογης αξίας τους, ως αποτέλεσμα της μεταβολής των μετοχικών δεικτών και της αξίας μεμονωμένων μετοχών. Η έκθεση στον κίνδυνο διακύμανσης των τιμών των μετοχών προέρχεται κυρίως από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο.

(δ) Τεκμαρτή μεταβλητότητα

Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο κίνδυνο τεκμαρτής μεταβλητότητας (implied volatility (vega) risk), κυρίως ως αποτέλεσμα των θέσεών του σε δικαιώματα προαίρεσης.

Η Επιτροπή Κινδύνων (Board Risk Committee) καθορίζει τα όρια της έκθεσης σε κινδύνους αγοράς, τα οποία παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση.

Ο Όμιλος εφαρμόζει κυρίως τη μέθοδο της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk - VaR) για τη διαχείριση και παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς στην Ελλάδα και τις διεθνείς θυγατρικές. Επιπροσθέτως, πραγματοποιούνται αναλύσεις ευαισθησίας καθώς και προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (stress testing).

(i) VaR για 2023 και 2022

Η μέθοδος VaR χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, υπολογίζοντας την πιθανή αρνητική μεταβολή της αγοραίας αξίας ενός χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένο διάστημα εμπιστοσύνης και για προκαθορισμένη διάρκεια. Το VaR που υπολογίζει ο Όμιλος είναι βασισμένο σε διάστημα εμπιστοσύνης 99% και περίοδο διακράτησης 1 ημέρας, υπολογισμένο με τη μέθοδο προσομοίωσης Monte Carlo (διεξάγεται ολοκληρωμένη επανατιμολόγηση των θέσεων).

Τα μοντέλα VaR είναι σχεδιασμένα για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς σε ομαλές συνθήκες. Γίνεται η υπόθεση ότι οι ενδεχόμενες μεταβολές στους παράγοντες κινδύνου που επηρεάζουν τις ομαλές συνθήκες αγοράς, θα ακολουθήσουν κανονική κατανομή.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Παρόλο που το VaR είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς, οι υποθέσεις πάνω στις οποίες βασίζεται εγείρουν συγκεκριμένους περιορισμούς. Για το λόγο αυτό τα πραγματικά αποτελέσματα παρακολουθούνται συστηματικά μέσω της διενέργειας εκ των υστέρων ελέγχων («back testing»), ώστε να ελεγχθεί η εγκυρότητα των υποθέσεων και των παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του VaR.

Η περίμετρος της ανάλυσης VaR περιλαμβάνει τις Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Ανώνυμης Εταιρίας Συμμετοχών, Eurobank A.E. και τις τραπεζικές θυγατρικές της, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρτοφυλάκια εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL), συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών χαρτοφυλακίων και χαρτοφυλακίων επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI). Κατά συνέπεια, ο πιθανός αντίκτυπος όπως απεικονίζεται στα στοιχεία του VaR θα επηρεάσει άμεσα τα Κεφάλαια του Ομίλου (κατάσταση αποτελεσμάτων ή ίδια κεφάλαια).

Επειδή η μέθοδος VaR αποτελεί βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς που είναι εκθειμένος ο Όμιλος, έχουν θεσπιστεί όρια VaR για όλες τις ανωτέρω δραστηριότητες (εμπορικά και επενδυτικά χαρτοφυλάκια, επιμετρούμενα στην εύλογη αξία), ενώ η πραγματική έκθεση του Ομίλου επισκοπείται από τη διοίκηση σε καθημερινή βάση. Παρόλα αυτά, η χρήση αυτής της μεθοδολογίας δεν αποτρέπει ζημιές έξω από αυτά τα όρια σε περίπτωση ακραίων μεταβολών στην αγορά.

VaR ανά κατηγορία κινδύνου - Ελλάδα και διεθνείς θυγατρικές ⁽¹⁾

	2023 (Μέσος όρος) € εκατ.	2023 (Μέσος όρος) € εκατ.	2022 (Μέσος όρος) € εκατ.	2022 (Μέσος όρος) € εκατ.
Κίνδυνος Επιτοκίου	7	9	22	9
Κίνδυνος Συναλλάγματος	0	1	0	0
Μετοχικός Κίνδυνος	2	1	2	4
Σύνολο VaR	8	9	23	11

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει όλα τα χαρτοφυλάκια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Η διαφοροποίηση κινδύνων επιδρά θετικά στο συνολικό VaR από τον επιτοκιακό, συναλλαγματικό και μετοχικό κίνδυνο. Το μεγαλύτερο μέρος του VaR επιτοκιακού κινδύνου του Ομίλου, οφείλεται στον κίνδυνο που σχετίζεται με τα χρεόγραφα και τα παράγωγα τα οποία επιδεικνύουν ευαισθησία σε μεταβολές των επιτοκίων και των πιστωτικών περιθωρίων. Ο μέσος όρος VaR του 2023 είναι σημαντικά μικρότερος, συγκρινόμενος με τον αντίστοιχο μέσο όρο VaR του έτους 2022, ως συνέπεια της μειωμένης μεταβλητότητας που παρατηρήθηκε στις αγορές μετά την αρχική αναταραχή που προκλήθηκε κυρίως από την γεωπολιτική κρίση (πόλεμος στην Ουκρανία) το 2022.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
(ii) Κίνδυνος διαφορών και ευαισθησία σε μεταβολή των επιτοκίων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη διαφορά επανατιμολόγησης των επιτοκίων (Interest Rate Repricing Gap) του Ομίλου, ο οποίος αναλύει τη δομή των αναντιστοιχιών των επιτοκίων εντός του ισολογισμού. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία/υποχρεώσεις του Ομίλου, περιλαμβάνονται στα ονομαστικά/αναπόσβεστα ποσά τους και κατηγοριοποιούνται με βάση είτε (α) την επόμενη συμβατική ημερομηνία επανατιμολόγησης, σε περίπτωση κυμαίνόμενου επιτοκίου ή (β) την ημερομηνία λήξης/ανάκλησης (όποια προηγείται), σε περίπτωση σταθερού επιτοκίου. Η παρακάτω ανάλυση αποτελεί μια εκτίμηση της έκθεσης σε επιτοκιακό κίνδυνο, καθώς συναλλαγές με διαφορετική διάρκεια παρουσιάζονται συγκεντρωτικά ανά κατηγορία.

	31 Δεκεμβρίου 2023 ⁽²⁾				
	Εντός 1 μήνα € εκατ.	1-3 μήνες € εκατ.	3-12 μήνες € εκατ.	1-5 έτη € εκατ.	Άνω των 5 ετών € εκατ.
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	10.438	-	-	-	-
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	2.208	1.125	7	-	60
Χρεωστικοί τίτλοι ⁽¹⁾	758	481	928	5.333	6.446
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	16.453	8.026	8.084	5.133	4.675
	29.857	9.632	9.018	10.467	11.182
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	(3.665)	-	-	-	-
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(1.148)	(3.260)	-	(251)	-
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(44.418)	(4.859)	(6.655)	(1.406)	-
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	-	-	(96)	(3.872)	(711)
	(49.231)	(8.118)	(6.751)	(5.529)	(711)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.891	2.397	60	1.146	(5.584)
Διαφορά επιτοκίων (interest rate gap)	(17.483)	3.910	2.327	6.084	4.886
	31 Δεκεμβρίου 2022 ⁽²⁾				
	Εντός 1 μήνα € εκατ.	1-3 μήνες € εκατ.	3-12 μήνες € εκατ.	1-5 έτη € εκατ.	Άνω των 5 ετών € εκατ.
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	14.481	-	-	-	-
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.012	64	27	-	-
Χρεωστικοί τίτλοι ⁽¹⁾	390	215	371	5.513	5.797
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	18.658	10.244	8.034	2.536	2.538
	34.541	10.523	8.432	8.049	8.335
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	(8.872)	-	-	-	-
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(575)	(968)	(299)	(1)	(14)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(48.934)	(3.754)	(3.991)	(336)	(2)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(2)	-	(5)	(1.916)	(1.700)
	(58.383)	(4.721)	(4.295)	(2.253)	(1.716)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	4.844	(155)	(471)	69	(4.360)
Διαφορά επιτοκίων (interest rate gap)	(18.998)	5.647	3.666	5.865	2.259

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει θέσεις πώλησης ομολόγων (σημ. 35).

⁽²⁾ Τα ποσά είναι προ συμψηφισμού (σημ. 5.2.1.4).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Όμιλος διενεργεί ανάλυση ευαισθησίας, για να εκτιμήσει την επίδραση που θα είχε μια υποθετική αλλαγή των επιτοκίων της αγοράς, στα καθαρά έσοδα από τόκους (NII) και στα λοιπά συνολικά έσοδα (OCI).

Η επίπτωση στα καθαρά έσοδα από τόκους υπολογίζεται με το σενάριο μιας στιγμιαίας παράλληλης μετατόπισης όλων των επιτοκίων κατά +/- 100 μονάδες βάσης, για περίοδο 1 έτους ακολουθώντας την προσέγγιση του στατικού ισολογισμού. Για την 31 Δεκεμβρίου 2023, η επίπτωση στα καθαρά έσοδα από τόκους στο σενάριο παράλληλης μετατόπισης της καμπύλης των επιτοκίων, ανέρχεται σε € 194 εκατ. (+100 μονάδες βάσης) και σε € -171 εκατ. (-100 μονάδες βάσης) (31 Δεκεμβρίου 2022: € 232 εκατ. και € -279 εκατ. αντίστοιχα).

Η επίδραση στα λοιπά συνολικά έσοδα (OCI) υπολογίζεται ως η μεταβολή της εύλογης αξίας όλων των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο FVOCI, μετά την λογιστική αντιστάθμιση, συμπεριλαμβανομένης της μεταβολής στα λοιπά έσοδα που οφείλεται στα μέσα που προσδιορίζονται για την αντιστάθμιση των ταμειακών ροών που πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης. Για την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο αντίκτυπος στο OCI, υπό το σενάριο παράλληλης μετατόπισης της καμπύλης επιτοκίων, ανέρχεται στα € -68 εκατ. (+100 μονάδες βάσης) και στα € 72 εκατ. (-100 μονάδες βάσης) (31 Δεκεμβρίου 2022: € -49 εκατ. και € 51 εκατ. αντίστοιχα).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
(iii) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικό κίνδυνο για την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022:

	31 Δεκεμβρίου 2023						
	USD € εκατ.	CHF € εκατ.	RON € εκατ.	BGN € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	ΕΥΡΩ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	13	2	0	867	7	10.054	10.943
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	380	31	33	2	72	1.836	2.354
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	55	-	-	19	0	305	379
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	19	0	-	0	1	861	881
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3.210	1.886	7	5.129	714	30.599	41.545
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.668	-	-	75	288	12.679	14.710
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	13	4	4	288	2	8.452	8.763
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	0	59	-	-	-	147	206
Σύνολο ενεργητικού	5.358	1.982	44	6.380	1.084	64.933	79.781
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ							
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	188	0	0	5	11	6.645	6.849
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	18	2	0	0	1	1.429	1.450
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.822	61	2	5.035	593	45.929	57.442
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	76	-	-	-	0	4.680	4.756
Λοιπές υποχρεώσεις ⁽²⁾	43	1	21	80	7	1.233	1.385
Σύνολο υποχρεώσεων	6.147	64	23	5.120	612	59.916	71.882
Συναλλαγματική θέση στοιχείων ισολογισμού	(789)	1.918	21	1.260	472	5.017	7.899
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	668	(1.921)	(10)	(329)	(502)	1.781	(313)
Σύνολο συναλλαγματικής θέσης	(121)	(3)	11	931	(30)	6.798	7.586

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022							Σύνολο € εκατ.
	USD € εκατ.	CHF € εκατ.	RON € εκατ.	RSD € εκατ.	BGN € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	ΕΥΡΩ € εκατ.	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	29	4	0	375	472	9	14.105	14.994
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	330	20	33	0	0	63	883	1.329
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	0	-	-	-	18	0	116	134
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	23	0	0	0	0	0	1.162	1.185
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3.068	1.999	8	616	3.975	555	31.456	41.677
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.743	-	-	99	81	264	11.074	13.261
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	16	75	5	99	213	6	8.396	8.810
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	-	-	-	-	-	-	84	84
Σύνολο ενεργητικού	5.209	2.098	46	1.189	4.759	897	67.276	81.474
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	200	0	0	45	8	9	10.326	10.588
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	21	1	0	129	0	1	1.509	1.661
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.929	95	1	666	4.313	604	45.631	57.239
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	73	73	-	-	-	5	3.401	3.552
Λοιπές υποχρεώσεις ⁽²⁾	25	1	18	20	51	3	1.584	1.702
Σύνολο υποχρεώσεων	6.248	170	19	860	4.372	622	62.451	74.742
Συναλλαγματική θέση στοιχείων ισολογισμού	(1.039)	1.928	27	329	387	275	4.825	6.732
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλαγματος	778	(1.927)	(15)	(54)	(0)	(281)	819	(680)
Σύνολο συναλλαγματικής θέσης	(261)	1	12	275	387	(6)	5.644	6.052

⁽¹⁾ Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν τις επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, άυλα πάγια στοιχεία, αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και λοιπές απαιτήσεις.

⁽²⁾ Οι λοιπές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)

5.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος εκτίθεται καθημερινά σε κινδύνους ρευστότητας από αναλήψεις καταθέσεων, λήξεις τίτλων μεσοπρόθεσμης ή μακροπρόθεσμης διάρκειας, λήξεις εξασφαλισμένης ή μη εξασφαλισμένης χρηματοδότησης (συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων («repos») και διαπραγματευτικούς δανεισμούς), χρηματοδοτήσεις δανείων και καταπτώσεις εγγυήσεων. Επιπρόσθετα, οι υποχρεώσεις κάλυψης των λογαριασμών περιθωρίου για συναλλαγές εξασφαλισμένης χρηματοδότησης (από την ΕΚΤ και την αγορά), για

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

συμβόλαια μείωσης κινδύνου (συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου-CSAs, συμφωνίες κύριας επαναγοράς-GMRAs) και για εκκαθάριση συναλλαγών από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (CCPs) έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των επιπέδων ρευστότητας. Ο Όμιλος διατηρεί διαθέσιμα για να καλύψει όλες αυτές τις ανάγκες. Η Επιτροπή Κινδύνων της Τράπεζας καθορίζει επαρκή όρια ρευστότητας για να καλυφθούν οι ενδεχόμενες ανάγκες.

Η προηγούμενη εμπειρία έχει δείξει ότι οι ανάγκες ρευστότητας που δημιουργούνται από καταπτώσεις εγγυητικών και πιστωτικών επιστολών είναι σημαντικά λιγότερες από το ποσό της δέσμευσης. Το ίδιο ισχύει και για τις δεσμεύσεις για αύξηση της πίστωσης, όπου το συνολικό συμβατικό ποσό δεν αντιπροσωπεύει κατ' ανάγκη μελλοντικές ανάγκες μετρητών, καθώς αρκετές από αυτές τις δεσμεύσεις θα λήξουν ή θα τερματιστούν χωρίς να χρηματοδοτηθούν.

Θεμελιώδης αρχή της διοίκησης του Ομίλου, είναι η αντιστοίχιση (matching) και η ελεγχόμενη αναντιστοιχία (mismatch) των ημερομηνιών λήξης και των επιτοκίων των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων. Είναι ασυνήθιστο για τράπεζες να έχουν πλήρη αντιστοίχιση, καθώς οι συναλλαγές είναι συχνά αβέβαιης διάρκειας και διαφορετικής φύσεως. Όταν οι λήξεις δε συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί και ο κίνδυνος ζημιών.

Οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και η δυνατότητα αντικατάστασης, με αποδεκτό κόστος, των τοκοφόρων υποχρεώσεων κατά τη λήξη τους, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την αξιολόγηση της ρευστότητας του Ομίλου.

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας

Η Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας του Ομίλου ορίζει την ακόλουθη εποπτική και ελεγκτική δομή:

- Η Επιτροπή Κινδύνων είναι υπεύθυνη για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας και για την παρακολούθηση των ποσοτικών και ποιοτικών διαστάσεων του κινδύνου ρευστότητας.
- Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Υποχρεώσεων του Ομίλου (Group Assets and Liabilities Committee) είναι εξουσιοδοτημένη να διαμορφώνει και να εφαρμόζει την πολιτική διαχείρισης ρευστότητας με βάση το υφιστάμενο επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνων (risk appetite) και να ελέγχει τη διαθέσιμη ρευστότητα του Ομίλου τουλάχιστον σε μηνιαία βάση.
- Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων του Ομίλου (Treasury) είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της στρατηγικής ρευστότητας του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη το πιο πρόσφατο πλάνο χρηματοδότησης καθώς και για την ημερήσια διαχείριση της ρευστότητας του Ομίλου.
- Ο Τομέας Group Market and Counterparty Risk Sector (GMCRS) είναι υπεύθυνος για την επιμέτρηση, έλεγχο, παρακολούθηση και ενημέρωση σχετικά με τον κίνδυνο ρευστότητας του Ομίλου.

Τα κύρια στοιχεία αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας που παρακολουθούνται σε περιοδική βάση συνοψίζονται ως εξής:

- Ανάλυση του αποθέματος ρευστότητας (liquidity buffer) σε επίπεδο Ομίλου ανά τύπο προϊόντος και ανά θυγατρική,
- Δείκτης κάλυψης ρευστότητας (LCR) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας. Οι ασκήσεις αυτές αξιολογούν τον αντίκτυπο ενός αριθμού έκτακτων γεγονότων στη ρευστότητα του Ομίλου,
- Ανάλυση της ευαισθησίας παραμέτρων της αγοράς στην ρευστότητα,
- Πρόσθετοι δείκτες παρακολούθησης ρευστότητας (ALMM) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Σύσταση βαρών επί στοιχείων ενεργητικού (Asset Encumbrance - AE) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Επισκόπηση της εφαρμογής του πλάνου χρηματοδότησης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Χρονοανάλυση στοιχείων ενεργητικού και στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα για την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν ανάλυση της ληκτότητας των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022, βασισμένη στις λογιστικές τους αξίες. Ο Όμιλος έχει συνάψει συμβάσεις μείωσης πιστωτικού κινδύνου με αντισυμβαλλόμενους στη διατραπεζική αγορά (ISDA/CSA). Με βάση τις συμβάσεις αυτές, ο Όμιλος έχει δώσει ή λάβει εξασφαλίσεις, οι οποίες καλύπτουν τις αντίστοιχες καθαρές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις από συναλλαγές παραγώγων. Οι εξασφαλίσεις που έχουν δοθεί δεν παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες. Για τις απαιτήσεις από παράγωγα που δεν καλύπτονται από συμβάσεις ISDA/CSA, η θετική αποτίμηση παρουσιάζεται στην εύλογη αξία στην «άνω του ενός έτους» κατηγορία.

	31 Δεκεμβρίου 2023				
	Εντός 1	1 - 3	3 μήνες	Άνω του 1	Σύνολο
	μήνα	μήνες	έως 1 έτος	έτους	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
- Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	10.943	-	-	-	10.943
- Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	841	128	-	330	1.299
- Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	2.841	1.348	3.817	33.539	41.545
- Ομόλογα	72	93	617	13.919	14.701
- Μετοχές	-	-	-	388	388
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	-	-	13	13
- Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	62	16	8	8.677	8.763
- Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	-	-	206	-	206
Σύνολο	14.759	1.585	4.648	56.866	77.858

	31 Δεκεμβρίου 2022				
	Εντός 1	1 - 3	3 μήνες	Άνω του 1	Σύνολο
	μήνα	μήνες	έως 1 έτος	έτους	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
- Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	14.994	-	-	-	14.994
- Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	398	28	-	167	593
- Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3.164	1.271	3.549	33.693	41.677
- Ομόλογα	115	137	349	12.411	13.012
- Μετοχές	-	-	-	383	383
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	-	-	9	9
- Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	62	16	8	8.724	8.810
- Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	-	-	84	-	84
Σύνολο	18.733	1.452	3.990	55.387	79.562

⁽¹⁾ Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, τα άυλα πάγια στοιχεία, τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού.

Ο Όμιλος κατέχει ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο μετρητών και στοιχείων ενεργητικού υψηλής ρευστοποίησης, προκειμένου να εξυπηρετήσει τις υποχρεώσεις του και ενδεχόμενες αναλήψεις καταθέσεων σε συνθήκες πίεσης αγοράς. Τα διακρατούμενα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου για την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

(α) Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες,

(β) Ομόλογα υψηλής ρευστοποίησης και λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποδεκτά ως εγγύηση, και

(γ) Τρεχούμενοι λογαριασμοί και διατραπεζικές καταθέσεις λήξης εντός ενός μήνα.

Τα μη χρησιμοποιηθέντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία περιλαμβάνουν στοιχεία ενεργητικού υψηλής ρευστοποίησης και αποδεκτά από τις κεντρικές τράπεζες, παρέχουν δυνητικό απόθεμα ρευστότητας αξίας € 22,3 δις την 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: € 20,1 δις). Αυτή η αύξηση του αποθέματος ρευστότητας οφείλεται κυρίως στην i) εισροή καταθέσεων (ετήσια αύξηση από συνεχιζόμενες δραστηριότητες € 1.8 δις) και ii) στην έκδοση δύο τίτλων ιδίου χρέους ποσού € 500 εκατ. η καθεμία. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος κατέχει και άλλους τύπους ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού, όπως ορίζονται από τις εποπτικές αρχές, αξίας € 7,0 δις (ρευστοποιήσιμη αξία) (2022: € 7,5 δις). Πρέπει να σημειωθεί ότι ένα μέρος των διαθέσιμων εξασφαλίσεων για την ΕΚΤ ποσού € 1,8 δις (ρευστοποιήσιμη αξία) (2022: € 3,8 δις) διακρατείται από τις θυγατρικές του Ομίλου και για τις εξασφαλίσεις αυτές έχουν

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

εφαρμοστεί προσωρινοί περιορισμοί από τις τοπικές εποπτικές αρχές και προσωρινά περιορίζεται η μεταφορά τους μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου.

Χρονοανάλυση των υποχρεώσεων

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές για το 2023 και το 2022. Τα στοιχεία των υποχρεώσεων μη ορισμένης λήξης (καταθέσεις όψεως και ταμειευτηρίου) εμφανίζονται στην «εντός ενός μηνός» κατηγορία. Ο Όμιλος έχει συνάψει συμβάσεις μείωσης πιστωτικού κινδύνου με αντισυμβαλλόμενους στη διατραπεζική αγορά (ISDA/CSA). Λόγω αυτών των συμβάσεων, ο Όμιλος έχει ήδη δώσει εξασφαλίσεις οι οποίες καλύπτουν την αποτίμηση των καθαρών του υποχρεώσεων από παράγωγα στη διατραπεζική αγορά. Για τις υποχρεώσεις από παράγωγα που δεν καλύπτονται από συμβάσεις Διεθνούς Ένωσης Συμφωνιών Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA) και συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (CSA) η υποχρέωση παρουσιάζεται στην εύλογη αξία στην «εντός ενός μηνός» κατηγορία.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το χειρότερο πιθανό σενάριο αφού βασίζεται στην παραδοχή ότι όλες οι υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν στη λήξη τους και δε θα ανανεωθούν (π.χ. όλες οι προθεσμιακές καταθέσεις αποσύρονται στη συμβατική τους λήξη). Το πρόσφατο παρελθόν έχει δείξει ότι ακόμη και σε περιόδους συστημικής χρηματοοικονομικής κρίσης, η πιθανότητα ενός τέτοιου γεγονότος είναι απομακρυσμένη.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων:

- Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα
- Υποχρεώσεις προς πελάτες
- Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους
- Υποχρεώσεις από μισθώσεις
- Λοιπές υποχρεώσεις

31 Δεκεμβρίου 2023				
Εντός 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες έως 1 έτος € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.	(εισορές)/ εκροές € εκατ.
713	2.889	3.079	396	7.077
44.691	5.775	6.682	424	57.572
75	593	245	4.986	5.899
4	16	55	143	218
501	460	234	-	1.195
45.984	9.733	10.295	5.949	71.961
11	-	-	-	11

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο

Συμβατικές δεσμεύσεις ⁽¹⁾

Σύνολο

Εντός 1 έτους € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.
2.429	8.989
37	-
2.466	8.989

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων:

- Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα
- Υποχρεώσεις προς πελάτες
- Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους
- Υποχρεώσεις από μισθώσεις
- Λοιπές υποχρεώσεις

31 Δεκεμβρίου 2022				
Εντός 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες έως 1 έτος € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.	(εισορές)/ εκροές € εκατ.
996	812	4.815	4.379	11.002
49.755	3.220	4.038	250	57.263
37	7	141	4.395	4.580
3	6	28	192	229
863	416	218	-	1.497
51.654	4.461	9.240	9.216	74.571
25	-	-	-	25

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	Εντός 1 έτους € εκατ.	Άνω 1 έτους € εκατ.
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	4.898	5.573
Συμβατικές δεσμεύσεις ⁽¹⁾	46	-
Σύνολο	4.944	5.573

⁽¹⁾ Αφορά συμβατικές δεσμεύσεις για την εξαγορά ιδιοχρησιμοποιούμενων και επενδυτικών ακινήτων καθώς και άυλων πάγιων στοιχείων (σημ. 42).

Σημείωση: Δεσμεύσεις που σχετίζονται με πιστωτικό κίνδυνο και συμβατικές δεσμεύσεις από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ. 30) ποσού € 461 εκατ. και 5 εκατ. αντιστοίχως, συμπεριλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα για την 31 Δεκεμβρίου 2022.

5.2.4 Μεταρρύθμιση επιτοκίων αναφοράς-«IBOR reform»

Μετά την διακοπή δημοσίευσης τιμών για τα υπόλοιπα USD LIBOR επιτόκια (διάρκειας 1 ημέρας και 1,3,6,12 μηνών) την 30 Ιουνίου 2023, ολοκληρώθηκε επιτυχώς η εφαρμογή του προγράμματος μετάβασης IBOR του Ομίλου για τις ανοιχτές θέσεις, κυρίως σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και παράγωγα, που συνδέονται με τα προαναφερθέντα επιτόκια. Συγκεκριμένα, κατά την διάρκεια του 2023 τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες μετέβησαν στα νέα επιτόκια αναφοράς (SOFR) κατά την πρώτη ημερομηνία εκτοκισμού τους μετά την ημερομηνία διακοπής των IBOR επιτοκίων, ενώ τα συμβόλαια παραγώγων έχουν μεταβεί στα κατάλληλα εναλλακτικά επιτόκια ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του Πρωτοκόλλου ISDA, είτε μετά από διμερείς διαπραγματεύσεις με τους αντισυμβαλλομένους. Επιπλέον, ο Όμιλος θεωρεί πως οι σχέσεις αντιστάθμισης που έληξαν μετά την ημερομηνία διακοπής των USD LIBOR επιτοκίων που προαναφέρθηκαν, συνεχίζουν να πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης.

Ο Όμιλος, παρακολουθεί συνεχώς τυχόν εξελίξεις σχετικά με περαιτέρω πρωτοβουλίες της αγοράς για την μεταρρύθμιση επιτοκίων, προκειμένου να διασφαλίσει την συμμόρφωση του όπου απαιτηθεί.

5.2.5 Κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει την κλιματική αλλαγή ως σημαντικό κίνδυνο και με βάση τις εποπτικές οδηγίες έχει προσαρμόσει τις πολιτικές και μεθοδολογίες αναγνώρισης και παρακολούθησης των σχετικών κινδύνων.

Συγκεκριμένα, οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι ορίζονται ως οι κίνδυνοι που προκύπτουν από την πιθανή απώλεια ή αρνητική επίδραση στον Όμιλο, συμπεριλαμβανομένων της απώλειας/ζημίας των φυσικών περιουσιακών στοιχείων, της διαταραχής της λειτουργίας της επιχείρησης ή της δυσλειτουργίας των συστημάτων, των δαπανών μετάβασης και των επιπτώσεων στη φήμη από τις αρνητικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και της περιβαλλοντικής υποβάθμισης..

Οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Κλιματικός και περιβαλλοντικός φυσικός κίνδυνος: Ο φυσικός κίνδυνος αναφέρεται στις οικονομικές επιπτώσεις ενός μεταβαλλόμενου κλίματος, συμπεριλαμβανομένων συχνότερων ακραίων καιρικών φαινομένων και σταδιακών αλλαγών του κλίματος, καθώς και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος.
- Κλιματικός και περιβαλλοντικός κίνδυνος μετάβασης: Ο κίνδυνος μετάβασης αναφέρεται στη χρηματοοικονομική ζημία ενός οργανισμού, η οποία μπορεί να επέλθει, άμεσα ή έμμεσα, από τη διαδικασία προσαρμογής προς μια οικονομία χαμηλότερων εκπομπών άνθρακα και πιο περιβαλλοντολογικά βιώσιμη.
- Περιβαλλοντικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος πραγματικής ή δυνητικής απειλής που συνδέεται με την εξάρτηση από τη φύση και τις άλλες επιπτώσεις της και/ή τη μη συμμόρφωση της στρατηγικής του Ομίλου με την αλλαγή του ρυθμιστικού, πολιτικού ή κοινωνικού πλαισίου στο οποίο λειτουργεί. Ο περιβαλλοντικός κίνδυνος δεν περιλαμβάνει τις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή

Ο Όμιλος υιοθετεί μία στρατηγική προσέγγιση προς τη βιωσιμότητα, την αναγνώριση και διαχείριση κινδύνων από την κλιματική αλλαγή, υπογραμμίζοντας τη μεγάλη σημασία που δίνεται στους κινδύνους και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από τη μετάβαση σε μια πιο κυκλική οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα ολοκλήρωσε και εφαρμόζει την στρατηγική της για τις χρηματοδοτήσεις (Financed Impact Strategy), η οποία θα εστιάζει στα ακόλουθα:

- Δέσμευση και ευαισθητοποίηση των πελατών για να προσαρμόσουν την επιχείρησή τους έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής
- Δράσεις για την υποστήριξη των πελατών στις προσπάθειες μετάβασης τους προς ένα οικονομικό περιβάλλον πιο φιλικό προς το ESG

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Δυνατότητες και εργαλεία, όπως πλαίσια και προϊόντα για τη στήριξη της Βιώσιμης Χρηματοδότησης
- Αξιολόγηση και διαχείριση του κλιματικού κινδύνου των ανοιγμάτων

Για τη διευκόλυνση της ταξινόμησης των ευκαιριών βιώσιμης/πράσινης χρηματοδότησης με δομημένο τρόπο, η Τράπεζα έχει αναπτύξει το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης (Sustainable Finance Framework - SFF). Μέσω του SFF της, η Τράπεζα έχει δυνατότητα να ταξινομεί τις λύσεις βιώσιμου δανεισμού που προσφέρονται στους πελάτες της, προσδιορίζοντας την προσέγγιση ταξινόμησης που εφαρμόζει και τις δραστηριότητες που ορίζονται ως επιλέξιμες για πρόσβαση σε βιώσιμη χρηματοδότηση (επιλέξιμα πράσινα και κοινωνικά περιουσιακά στοιχεία).

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει επικαιροποιήσει τη δομή διακυβέρνησής του ενσωματώνοντας και καθορίζοντας ρόλους και αρμοδιότητες σε σχέση με κινδύνους ESG καθώς και τους κινδύνους που αφορούν το κλίμα και το περιβάλλον, ενσωματώνοντας ρυθμιστικές κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές της αγοράς με τη συμμετοχή διάφορων βασικών ενδιαφερόμενων (π.χ. Επιχειρηματικές Λειτουργίες, Μονάδες και Επιτροπές). Ο Όμιλος εφαρμόζει ένα μοντέλο καθορισμένων ρόλων και αρμοδιοτήτων σχετικά με τη διαχείριση των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων στις 3 Γραμμές Άμυνας.

Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη τον σημαντικό αντίκτυπο των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον (CR&E) τόσο στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσο και στην παγκόσμια οικονομία, ο Όμιλος ανέπτυξε και ενέκρινε την Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων CR&E, η οποία αποσκοπεί στην προώθηση μιας ολιστικής κατανόησης των επιπτώσεων των κινδύνων CR&E στο επιχειρηματικό του μοντέλο, καθώς και στην υποστήριξη της λήψης αποφάσεων σχετικά με τα θέματα αυτά και στην παροχή μιας ισχυρής διακυβέρνησης βάσει του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων.

Η Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού Λειτουργιών Διαχείρισης Κινδύνου & Κλιματικού Κινδύνου Ομίλου (GRMSPO&CR) έχει την ευθύνη για την επίβλεψη, την παρακολούθηση και τη διαχείριση κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων. Ειδικότερα, λειτουργεί ως το γραφείο διαχείρισης έργου ('Project Office') υπεύθυνο για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ("Πρόγραμμα Field") σχετικά με τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς κινδύνους, με συντονιστικό και εποπτικό ρόλο σε όλα τα σχετικά έργα με σκοπό τη διασφάλιση της ευθυγράμμισης με την επιχειρηματική στρατηγική της Τράπεζας και τις προσδοκίες των εποπτικών αρχών. Στο πλαίσιο αυτό, η εν λόγω Μονάδα διασφαλίζει την υλοποίηση των αντίστοιχων πρωτοβουλιών σχετικά με το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα (πλαίσια, πολιτικές, διαδικασίες και προϊόντα) καθώς και την συμμόρφωση με τους σχετικούς υφιστάμενους και επερχόμενους κανονισμούς, στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος στο επίπεδο της Τράπεζας, σε ευθυγράμμιση με το πλάνο που έχει συμφωνηθεί σε εποπτικό επίπεδο, το οποίο επιταχύνεται όπου αυτό είναι εφικτό. Επίσης, η Μονάδα είναι υπεύθυνη για το συντονισμό με τις Επιχειρηματικές Μονάδες και τις άλλες Μονάδες Κινδύνων, την προετοιμασία και υποβολή προς έγκριση της στρατηγικής για τις χρηματοδοτήσεις (Financed Impact Strategy), καθώς και την παρακολούθηση της εφαρμογής της. Επιπλέον, η εν λόγω Μονάδα ηγείται της ανεξάρτητης διαδικασίας επαναξιολόγησης βιώσιμου δανεισμού σε επίπεδο 2ης γραμμής άμυνας. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του εγκεκριμένου Πλαισίου Βιώσιμης Χρηματοδότησης (SFF), η Μονάδα είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση των χαρακτηριστικών βιωσιμότητας νέων δανείων και προϊόντων σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο SFF. Περαιτέρω πληροφορίες για κινδύνους σχετικούς με θέματα ESG παρέχονται στην Ενοποιημένη Έκθεση του Πυλώνα 3 στον ιστότοπο της Εταιρείας.

Επιπλέον, ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία επιτυχούς ολοκλήρωσης της εποπτικής άσκησης one-off-Fit-for-55 ανάλυσης σεναρίων κλιματικού κινδύνου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), η οποία ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2023 και αποσκοπεί στην απόκτηση πληροφοριών σχετικά με την ικανότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος να υποστηρίξει τη μετάβαση σε μια οικονομία με λιγότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα υπό συνθήκες πίεσης.

5.3 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία είναι η τιμή που μία οντότητα θα λάμβανε κατά την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα κατέβαλε για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην κύρια (ή πιο συμφέρουσα) αγορά, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης και υπό τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς (δηλ. τιμή εξόδου). Όταν δεν υπάρχει παρατηρήσιμη τιμή για πανομοιότυπο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, η εύλογη αξία επιμετράται με τη χρήση άλλων κατάλληλων τεχνικών αποτίμησης μεγιστοποιώντας τη χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιώντας τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Τα παρατηρήσιμα δεδομένα προκύπτουν χρησιμοποιώντας στοιχεία της αγοράς, όπως πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό σχετικά με πραγματικά γεγονότα ή συναλλαγές, και αντανακλούν τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά για την τιμολόγηση χρηματοοικονομικών μέσων, όπως διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για παρόμοια μέσα, επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων, τεκμαρτή μεταβλητότητα και περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ομίλου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία ή στην αποσβέσιμη αξία κτήσης και η εύλογη αξία τους έχει γνωστοποιηθεί, κατηγοριοποιούνται σε ένα από τα τρία επίπεδα ιεραρχίας εύλογης αξίας ανάλογα με το αν η αποτίμησή τους βασίζεται σε παρατηρήσιμα ή μη παρατηρήσιμα δεδομένα, ως ακολούθως:

- α) Επίπεδο 1 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται βάσει επίσημων τιμών (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργές αγορές για πανομοιότυπα χρηματοοικονομικά στοιχεία στα οποία ο Όμιλος μπορεί να έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Ενεργή θεωρείται η αγορά στην οποία οι τιμές αυτές είναι άμεσα και σε τακτά χρονικά διαστήματα διαθέσιμες από κάποιο χρηματιστήριο, χρηματιστή, διαπραγματευτή, βιομηχανικό κλάδο, υπηρεσία τιμών ή ρυθμιστική αρχή και αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές. Στο επίπεδο 1 περιλαμβάνονται ενεργά διαπραγματεύσιμοι χρεωστικοί τίτλοι κατοχής ή έκδοσης του Ομίλου, μετοχές και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια, καθώς επίσης και αμοιβαία κεφάλαια τα οποία έχουν τακτικά και συχνά δημοσιευμένες τιμές.
- β) Επίπεδο 2 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης με δεδομένα, διαφορετικά των επίσημων τιμών του Επιπέδου 1, τα οποία είναι παρατηρήσιμα είτε απευθείας ή έμμεσα, όπως: i) επίσημες τιμές για παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε ενεργές αγορές, ii) επίσημες τιμές για πανομοιότυπα ή παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε αγορές που δεν είναι ενεργές, iii) δεδομένα, εκτός των επίσημων τιμών, που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα, όπως επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων παρατηρήσιμα σε τακτά χρονικά διαστήματα, επιτόκια προθεσμιακών συμβολαίων ξένου συναλλάγματος, τιμές μετοχών, περιθώρια φερεγγυότητας και τεκμαρτή μεταβλητότητα που λαμβάνονται από διεθνείς οργανισμούς παροχής τιμών αγοράς και iv) άλλα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που δεν είναι σημαντικά για τη συνολική επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 2 περιλαμβάνουν εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, μη άμεσα ρευστοποιήσιμους χρεωστικούς τίτλους, που κατέχονται ή εκδίδονται από τον Όμιλο και μετοχές.
- γ) Επίπεδο 3 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης στις οποίες τα σημαντικότερα δεδομένα είναι μη παρατηρήσιμα. Κατά τη συλλογή των μη παρατηρήσιμων δεδομένων, χρησιμοποιούνται οι καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων του Ομίλου, ενώ ταυτόχρονα αντανακλώνται οι υποθέσεις των συμμετεχόντων στην αγορά (π.χ. παραδοχές σχετικά με τον κίνδυνο). Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 3 περιλαμβάνουν μη διαπραγματευόμενους μετοχικούς τίτλους ή μετοχικούς τίτλους που διαπραγματεύονται σε αγορές οι οποίες δεν θεωρούνται ενεργές, συγκεκριμένα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες συμπεριλαμβανομένων τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον Όμιλο και αναγνωρίστηκαν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού καθώς και συγκεκριμένους χρεωστικούς τίτλους που εκδόθηκαν ή διακρατούνται από τον Όμιλο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία

Η κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους, παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

	31 Δεκεμβρίου 2023			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	379	0	-	379
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	137	21	105	263
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ⁽¹⁾	0	881	0	881
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	3.209	271	12	3.492
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτιμώμενα υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	15	15
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	3.725	1.173	132	5.030
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ⁽¹⁾	2	1.448	-	1.450
Υποχρεώσεις συναλλαγών	121	-	-	121
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	123	1.448	-	1.571
	31 Δεκεμβρίου 2022			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	134	-	-	134
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	93	15	133	241
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ⁽¹⁾	1	1.178	6	1.185
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	3.600	228	-	3.828
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτιμώμενα υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	16	16
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	3.828	1.421	155	5.404
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ⁽¹⁾	1	1.660	-	1.661
Υποχρεώσεις συναλλαγών	419	-	-	419
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	420	1.660	-	2.080

⁽¹⁾ Μετά τον συμψηφισμό έναντι ταμιακών διαθεσίμων € 752 εκατ. και € 492 εκατ. παράγωγων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, αντίστοιχα, τα οποία έχουν κατηγοριοποιηθεί στο επίπεδο 2 (2022: μετά τον συμψηφισμό € 1.376 εκατ. και € 444 εκατ. παράγωγων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, αντίστοιχα) (σημ.5.2.1.4).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μεταφορές εντός και εκτός των επιπέδων ιεραρχίας της εύλογης αξίας στην αρχή του τριμήνου κατά το οποίο έχει πραγματοποιηθεί η μεταφορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου. Κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 ο Όμιλος μετέφερε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αξίας € 7 εκατ. από το Επίπεδο 3 στο Επίπεδο 2 κατόπιν της εκτίμησης για τη σημαντικότητα του πιστωτικού κινδύνου (Credit Risk Valuation Adjustment -CVA) στο σύνολο της εύλογης αξίας τους, ο υπολογισμός του οποίου πραγματοποιήθηκε βάσει εσωτερικών μοντέλων αποτίμησης. Επιπρόσθετα, συγκεκριμένα Ελληνικά και Κυπριακά ομόλογα δημοσίου, επιμετρούμενα αντίστοιχα στο αποσβέσιμο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση και εύλογη αξία στην αρχή του τετάρτου τριμήνου € 849 εκατ. και € 89 εκατ., μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2, καθώς εκτιμήθηκε ότι δεν διαπραγματεύονταν σε ενεργές αγορές.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Συμφωνία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Επιπέδου 3

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	155	70
Μεταφορά σε Επίπεδο 3	1	9
Μεταφορά από Επίπεδο 3	(7)	(0)
Προσθήκες, μετά από πωλήσεις και λήξεις (σημ. 45) ⁽¹⁾	(20)	87
Σύνολο κερδών/(ζημιών) χρήσης που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	3	(11)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	0	0
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	132	155

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει επιστροφές κεφαλαίου αναφορικά με επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους.

Διαδικασίες και τεχνικές αποτίμησης του Ομίλου

Ο τομέας Group Market Counterparty Risk Sector (GMCRS) θεσπίζει τις διαδικασίες που διέπουν την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ευρέως αναγνωρισμένα μοντέλα αποτίμησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των κοινών χρηματοοικονομικών μέσων για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όπως τις ανταλλαγές επιτοκίων και τις ανταλλαγές συναλλάγματος (interest and cross currency swaps), που χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς και δεν απαιτούν σε μεγάλο βαθμό τη διενέργεια εκτιμήσεων από τη Διοίκηση. Οι παρατηρήσιμες τιμές ή τα δεδομένα των μοντέλων αποτίμησης είναι συνήθως διαθέσιμα στην αγορά για τους εισηγμένους χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, τα διαπραγματεύσιμα και τα απλά εξωχρηματιστηριακά παράγωγα. Η διαθεσιμότητα παρατηρήσιμων τιμών της αγοράς και των δεδομένων των μοντέλων αποτίμησης μειώνει την ανάγκη διενέργειας εκτιμήσεων από τη Διοίκηση και επίσης μειώνει την αβεβαιότητα σχετικά με τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών.

Όπου χρησιμοποιούνται τεχνικές αποτίμησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, αυτές επιβεβαιώνονται για την ορθότητά τους έναντι ιστορικών στοιχείων και, όπου είναι εφικτό, έναντι τρεχουσών ή πρόσφατων παρατηρούμενων συναλλαγών σε διάφορα χρηματοοικονομικά μέσα, και επανεξετάζονται περιοδικά από κατάλληλο προσωπικό ανεξάρτητο από το προσωπικό που τα δημιουργεί. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν να χρησιμοποιηθούν και προσαρμόζονται έτσι ώστε να επιβεβαιώνεται ότι τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και συγκριτικές τιμές αγοράς. Οι εκτιμήσεις των εύλογων αξιών που λαμβάνονται από τα μοντέλα προσαρμόζονται με τυχόν άλλους παράγοντες, όπως τον κίνδυνο ρευστότητας ή την αβεβαιότητα των μοντέλων, στο βαθμό που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα τους λάβουν υπόψη κατά την τιμολόγηση του χρηματοοικονομικού μέσου. Οι εύλογες αξίες, επίσης, αντανακλούν τον πιστωτικό κίνδυνο του μέσου και περιλαμβάνουν προσαρμογές ώστε να ληφθούν υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος της εταιρείας του Ομίλου και του αντισυμβαλλομένου, όπου κρίνεται αναγκαίο.

Οι διαδικασίες ελέγχου των μοντέλων αποτίμησης που εφαρμόζονται από τον Όμιλο, περιλαμβάνουν: επιβεβαίωση των παρατηρήσιμων τιμολογήσεων, επαναυπολογισμό των αποτιμήσεων του μοντέλου, επισκόπηση και διαδικασία έγκρισης για τα νέα μοντέλα ή/και αλλαγές στα υφιστάμενα, προσαρμογή και διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων (back-testing) έναντι παρατηρήσιμων συναλλαγών στην αγορά, όπου είναι εφικτό, ανάλυση σημαντικών μεταβολών αποτίμησης, κλπ. Όταν για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρησιμοποιούνται οι αποτιμήσεις τρίτων, αυτές ελέγχονται προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13.

Τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στην εύλογη αξία με προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια της αγοράς κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Αναπροσαρμογές για τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου και τον πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου εφαρμόζονται στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, όπου κρίνεται απαραίτητο. Για τις εν λόγω αναπροσαρμογές του πιστωτικού κινδύνου λαμβάνονται υπόψη οι αναμενόμενες ταμειακές ροές μεταξύ του Ομίλου και των αντισυμβαλλομένων με βάση τους σχετικούς όρους των συναλλαγών παραγώγων και η επίδραση του πιστωτικού κινδύνου στην αποτίμηση αυτών των ταμειακών ροών. Ανάλογα με τις συνθήκες, ο Όμιλος λαμβάνει επίσης υπόψη την επίδραση τυχόν διακανονισμών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων, συμβάσεων εξασφάλισης και σύναψης κύριων συμβάσεων συμψηφισμού για την αποτίμηση του πιστωτικού κινδύνου (Credit Risk Valuation Adjustment - CVA). Για τον υπολογισμό του CVA χρησιμοποιούνται οι πιθανότητες αθέτησης υποχρεώσεων, βασισμένες σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς όπως τα περιθώρια των συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (Credit Default Swaps - CDS), ανάλογα με την

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

περίπτωση, ή τα εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης. Ο Όμιλος εφαρμόζει παρόμοια μεθοδολογία για τον υπολογισμό του δικού του πιστωτικού κινδύνου (Debit Value Adjustments - DVA) όταν μπορεί να εφαρμοστεί. Όπου οι τεχνικές αποτίμησης βασίζονται σε εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης και το αντίστοιχο CVA είναι σημαντικό στο σύνολο της επιμέτρησης της εύλογης αξίας, τότε τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κατηγοριοποιούνται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας. Μια εύλογα πιθανή μεταβολή του κύριου μη παρατηρήσιμου δεδομένου (δηλ. του ποσοστού ανάκτησης) που χρησιμοποιείται στην αποτίμησή τους, δεν θα είχε σημαντική επίδραση στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας τους.

Ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία των χρεωστικών τίτλων που κατέχει με βάση επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για τίτλους με παρόμοιο επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, λήξη και απόδοση, τιμές διαπραγμάτευσης σε μη ενεργές αγορές για πανομοιότυπα ή παρόμοια χρηματοοικονομικά στοιχεία, ή με τη μέθοδο προεξόφλησης μελλοντικών ταμειακών ροών.

Η αξία των μη διαπραγματευόμενων μετοχικών τίτλων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 3, προσδιορίζεται κυρίως χρησιμοποιώντας (i) εκθέσεις αποτίμησης τρίτων, οι οποίες βασίζονται στην καθαρή θέση των εταιρειών όπου η Διοίκηση δεν εκτελεί περαιτέρω σημαντικές προσαρμογές, και (ii) αποτιμήσεις καθαρής θέσης προσαρμοσμένες, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες συμπεριλαμβανομένων των τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον Όμιλο με συμβατικές ταμειακές ροές που δεν αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (που δεν πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI), επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τιμές αγοράς δεν υπάρχουν καθώς δεν υπάρχουν ενεργές αγορές στις οποίες διαπραγματεύονται. Οι εύλογες αξίες τους εκτιμώνται σε ατομική βάση ανά δάνειο προεξοφλώντας τις μελλοντικές αναμενόμενες ταμειακές ροές για το χρονικό διάστημα που αναμένεται να ανακτηθούν, χρησιμοποιώντας κατάλληλα προεξοφλητικά επιτόκια ή με αναφορά σε άλλα συγκρίσιμα περιουσιακά στοιχεία ίδιου τύπου για τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί συναλλαγές στην ίδια περίοδο. Οι αναμενόμενες ταμειακές ροές, που ενσωματώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο, αποτελούν σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα στον υπολογισμό της εύλογης αξίας με αποτέλεσμα το σύνολο της εύλογης αξίας τους να κατηγοριοποιείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία

Η κατηγοριοποίηση ιεραρχίας της της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία στον ισολογισμό παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες:

	31 Δεκεμβρίου 2023				
	Επίπεδο 1 € εκατ.	Επίπεδο 2 € εκατ.	Επίπεδο 3 € εκατ.	Εύλογη αξία € εκατ.	Λογιστική αξία € εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	-	-	41.888	41.888	41.530
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	7.191	1.948	1.323	10.462	10.955
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	7.191	1.948	43.211	52.350	52.485
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	2.540	1.626	554	4.720	4.756
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	2.540	1.626	554	4.720	4.756

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	-	-	41.767	41.767	41.661
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	6.185	699	1.271	8.155	9.192
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	6.185	699	43.038	49.922	50.853
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.343	1.503	553	3.399	3.552
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	1.343	1.503	553	3.399	3.552

Οι υποθέσεις και οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους είναι σύμφωνες με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Συγκεκριμένα:

- α) Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες συμπεριλαμβανομένων τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον Όμιλο: δεν υπάρχουν τιμές αγοράς, καθώς δεν υπάρχουν ενεργές αγορές στις οποίες διαπραγματεύονται. Οι εύλογες αξίες εκτιμώνται προεξοφλώντας τις μελλοντικές αναμενόμενες ταμειακές ροές για το χρονικό διάστημα που αναμένεται να ανακτηθούν, χρησιμοποιώντας κατάλληλα επιτόκια προσαρμοσμένα με τον κίνδυνο (μέθοδος προεξόφλησης αναμενόμενων ταμειακών ροών). Ειδικότερα, τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ομαδοποιούνται σε κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων με παρόμοια χαρακτηριστικά, όπως αυτά παρακολουθούνται από τη Διοίκηση, ανά δανειακό επιχειρηματικό τομέα, χαρακτηριστικά προϊόντος και καθεστώ (εξυπηρετούμενα/μη εξυπηρετούμενα), προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια των εκτιμώμενων αποτελεσμάτων αποτίμησης. Κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών των δανειακών χαρτοφυλακίων, ο Όμιλος κάνει υποθέσεις σχετικά με αναμενόμενες προκαταβολές και τα περιθώρια του προϊόντος σε σχέση με το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου, όπου είναι εφαρμόσιμο. Τα προεξοφλητικά επιτόκια που εφαρμόζονται για την προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών των δανείων ενσωματώνουν δεδομένα τα οποία θα λάμβαναν υπόψη ανεξάρτητοι συμμετέχοντες στην αγορά, όπως επιτόκια μηδενικού κινδύνου, τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, το κόστος κεφαλαίου και χρηματοδότησης. Για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών των πιστωτικά απομειωμένων δανείων, τα οποία προεξοφλούνται βάσει προσαρμοσμένων επιτοκίων μηδενικού κινδύνου, λαμβάνεται υπόψη και το χρονοδιάγραμμα εκποίησης των εξασφαλίσεων. Επιπρόσθετα, η εύλογη αξία των τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον Όμιλο εκτιμάται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες ταμειακές ροές τους χρησιμοποιώντας κατάλληλα επιτόκια αγοράς αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων, παρόμοιας ποιότητας και διάρκειας.
- β) Επενδυτικοί τίτλοι που αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος: η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όταν αυτές είναι διαθέσιμες. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για τίτλους με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, διάρκεια και απόδοση, τις τιμές διαπραγμάτευσης σε μη ενεργές αγορές για πανομοιότυπα ή παρόμοια χρηματοοικονομικά στοιχεία, ή χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Επιπρόσθετα, για συγκεκριμένα εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας για τα οποία δεν είναι διαθέσιμες τιμές σε αγορές, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τιμών οι οποίες αντλούνται από αξιόπιστες πλατφόρμες διαχείρισης δεδομένων, ενώ μέρος αυτών επιβεβαιώνεται από συμμετέχοντες στην αγορά (π.χ. διαπραγματευτές). Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι τιμές υπολογίζονται μέσω συμφωνιών για την άντληση ρευστότητας (π.χ. συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων, ενεχυριάσεις) με πιστωτικά ιδρύματα.
- γ) Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όταν αυτές είναι διαθέσιμες. Αν οι τιμές της αγοράς δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία προσδιορίζεται από αποτιμήσεις εξωτερικών εκτιμητών με βάση επίσημες τιμές αγοράς για πιστωτικούς τίτλους με παρόμοια χαρακτηριστικά ή προεξοφλώντας τις αναμενόμενες ταμειακές ροές με επιτόκιο προσαρμοσμένο για τον κίνδυνο, όπου ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας στοιχεία έμμεσα παρατηρήσιμα, δηλαδή επίσημες τιμές παρόμοιων τίτλων που εκδίδονται από τον Όμιλο ή από άλλους Έλληνες εκδότες.

Για τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά μέσα που είναι βραχυπρόθεσμα ή επανατιμολογούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα (ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρεώσεις προς

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και υποχρεώσεις προς πελάτες), η λογιστική αξία τους προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

6. Καθαρά έσοδα από τόκους

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τόκοι έσοδα		
Πελάτες	2.122	1.302
- επιμετρούμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	2.121	1.301
- επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1	1
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾⁽³⁾	460	80
Χρεωστικοί τίτλοι	429	255
- επιμετρούμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	309	141
- επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	107	103
- επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	13	10
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	527	94
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (χωρίς λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	916	495
	4.454	2.226
Τόκοι έξοδα		
Πελάτες ⁽¹⁾	(435)	(77)
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾	(317)	1
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους ⁽¹⁾	(222)	(118)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	(430)	(89)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (χωρίς λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	(873)	(461)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις- ΔΠΧΑ 16	(3)	(2)
	(2.280)	(746)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.174	1.480

⁽¹⁾ Επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος.

⁽²⁾ Για τη χρήση 2023, περιλαμβάνονται έξοδα από τόκους ποσού € 177 εκατ. που σχετίζονται με την άντληση χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Στην προηγούμενη χρήση περιλαμβάνονται καθαρά έσοδα € 53 εκατ. που αφορούν σε στοχευμένες πράξεις μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) (σημ. 31).

⁽³⁾ Οι τόκοι από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με αρνητικά επιτόκια, τα οποία είχαν εφαρμοστεί μέχρι τον Ιούνιο του 2022, αναγνωρίστηκαν στα έξοδα από τόκους.

Το 2023, η αύξηση κατά 46,9% στα καθαρά έσοδα από τόκους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες έναντι της προηγούμενης χρήσης οφείλεται κυρίως στα υψηλότερα επιτόκια, στην αύξηση των χορηγήσεων δανείων και των θέσεων σε ομόλογα επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Η εν λόγω αύξηση, αντισταθμίστηκε εν μέρει από το υψηλότερο κόστος των εκδοθέντων πιστωτικών τίτλων και των καταθέσεων.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα έσοδα από τόκους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών ανά κατηγορία δανείου και ποιοτική διαβάθμιση:

	31 Δεκεμβρίου 2023		
	Τόκοι έσοδα από μη-απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις	Τόκοι έσοδα από απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Λιανική Τραπεζική	854	33	888
Επιχειρηματικά ⁽¹⁾	1.193	41	1.234
Σύνολο τόκων εσόδων από πελάτες	2.048	74	2.122

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022		
	Τόκοι έσοδα από μη-απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις € εκατ.	Τόκοι έσοδα από απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Λιανική Τραπεζική	573	23	596
Επιχειρηματικά ⁽¹⁾	673	33	706
Σύνολο τόκων εσόδων από πελάτες	1.246	56	1.302

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται τόκοι έσοδα από δάνεια και απαιτήσεις προς το Δημόσιο τομέα.

7. Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες

Οι παρακάτω πίνακες περιλαμβάνουν τα καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες από συμβάσεις με πελάτες στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15, αναλυμένα στις βασικές κατηγορίες ανά υπηρεσία και επιχειρηματικό τομέα (σημ. 43).

	31 Δεκεμβρίου 2023					
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά ⁽²⁾ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	8	111	16	15	2	152
Αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσίας	17	2	39	11	6	75
Δραστηριότητες δικτύου και λοιπά ⁽¹⁾	62	7	31	90	3	193
Υπηρεσίες κεφαλαιαγοράς	-	7	16	6	(2)	27
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	87	127	102	122	9	447

	31 Δεκεμβρίου 2022					
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά ⁽²⁾ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	8	97	14	11	1	132
Αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσίας	13	1	41	9	5	69
Δραστηριότητες δικτύου και λοιπά ⁽¹⁾	68	7	31	93	2	201
Υπηρεσίες κεφαλαιαγοράς	-	9	13	6	(3)	26
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	90	114	99	119	5	427

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει προμήθειες από υπηρεσίες που σχετίζονται με πιστωτικές κάρτες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει τους επιχειρηματικούς τομείς «Remedial and Servicing Strategy» και «Λοιπά και κέντρο απαλοιφής».

8. Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες

Τα έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν έσοδα από εκμίσθωση ακινήτων ποσού € 95,5 εκατ. (2022: € 92,8 εκατ.) και λοιπά έσοδα ποσού € 1,0 εκατ. (2022: € 2,2 εκατ.) από υπηρεσίες IT που παρέχονται από τις εταιρείες του Ομίλου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
9. Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών και επενδυτικών τίτλων

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών		
Ομόλογα, συμπεριλαμβανομένων θέσεων πώλησης (short positions)	(24)	98
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	86	625
Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια ⁽¹⁾	4	1
Συναλλαγματικές διαφορές	5	1
Σύνολο	71	725
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου επενδυτικών τίτλων		
Ομόλογα	38	(26)
-που επιμετρώνται σε FVOCI ⁽²⁾	57	(26)
-που επιμετρώνται σε AC ⁽³⁾	(18)	(0)
-που επιμετρώνται σε FVTPL	(1)	(0)
Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια	19	17
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	57	(9)

⁽¹⁾ Το 2023, ζημιά € 22 εκατ. η οποία αφορά σε παράγωγα που έχουν χρησιμοποιηθεί ως μέσα οικονομικής αντιστάθμισης μετοχών, παρουσιάζεται μαζί με τα αποτελέσματα των εν λόγω μετοχικών τίτλων. Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναπροσαρμοστεί αναλόγως και περιλαμβάνει € 2 εκατ. κέρδη.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει € 6 εκατ. έσοδα από τη ρευστοποίηση σχετιζόμενων παραγώγων σε μεμονωμένες σχέσεις αντιστάθμισης (2022 : € 4 εκατ. έσοδα).

⁽³⁾ Αφορά κυρίως στη συναλλαγή ανταλλαγής ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου (σημ. 5.2.1.3).

Το αποτέλεσμα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών ποσού € 24 εκατ. ζημιά που αφορά στα ομόλογα, περιλαμβάνει € 1 εκατ. ζημιά (2022: € 9 εκατ. ζημιά) από ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου και € 23 εκατ. ζημιά (2022: € 107 εκατ. κέρδη) από θέσεις πώλησης χρεωστικών τίτλων τις οποίες ο Όμιλος έλαβε στο πλαίσιο των στρατηγικών οικονομικής αντιστάθμισης (σημ. 35).

Τα κέρδη από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ποσού € 86 εκατ. περιλαμβάνουν κυρίως α) € 33 εκατ. ζημιά που προκύπτει από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που δεν έχουν οριστεί ως μέσα λογιστικής αντιστάθμισης β) € 124 εκατ. κέρδη σχετιζόμενα με την αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro hedging), εκ των οποίων € 4 εκατ. κέρδη προκύπτουν από το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης και € 120 εκατ. κέρδη από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης που προκύπτουν ως μέρος της δυναμικής διαχείρισης της ομάδας των εν λόγω μέσων αντιστάθμισης σε μηνιαία βάση, και περιλαμβάνουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία τους πριν από τον αρχικό προσδιορισμό ή τον μη προσδιορισμό τους μετέπειτα ως μέσα αντιστάθμισης καθώς και πραγματοποιηθέντα κέρδη από τη ρευστοποίηση θέσεων κατόπιν του από-χαρακτηρισμού τους (σημ. 2.2.3(i) και 19).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
10. Λοιπά έσοδα/(έξοδα)

	2023 € εκατ.	2022 € εκατ.
Κέρδη/ (ζημιές) από μεταβολή στην εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων (σημ. 27)	6	34
Κέρδος από την αρχική εφαρμογή της μεθόδου καθαρής θέσης για την Ελληνική Τράπεζα (σημ.24)	111	-
Πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Eurobank – Project «Triangle»	-	325
Κέρδη/(ζημιές) από την αποαναγνώριση δανείων επιμετρούμενων στο αποσβέσιμο κόστος (σημ. 20)	3	2
Ζημιές από τροποποιήσεις δανείων και σχετικές προσαρμογές Προμήθεια έξοδο που σχετίζεται με αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (σημ. 13)	(49)	(1)
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση/εκκαθάριση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών (σημ. 23 και 24)	0	(34)
Έσοδα από μερίσματα	3	2
Κέρδη/(ζημιές) δανείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(0)	3
Λοιπά	0	(2)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	68	323

Στο πλαίσιο του περιβάλλοντος αυξανόμενων επιτοκίων, ο Όμιλος αξιολόγησε την πιθανότητα προπληρωμής των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου, εστιάζοντας στα μακροπρόθεσμα δάνεια του χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής τα οποία αναμένεται να παρουσιάσουν υψηλότερα ποσοστά προπληρωμής, σε σχέση με αυτά που παρατηρούνται βάσει ιστορικών στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη και τους ειδικούς συμβατικούς όρους αυτών. Ως εκ τούτου, για τα εξυπηρετούμενα δάνεια λιανικής τραπεζικής των οποίων το συμβατικό περιθώριο επιτοκίου είναι προγραμματισμένο να αυξηθεί σταδιακά (step-up) τα προσεχή έτη, ο Όμιλος έχει αξιολογήσει ότι η συνδυαστική αύξηση των επιτοκίων αναφοράς και η αύξηση των προκαθορισμένων περιθωρίων των πελατών, αυξάνει την πιθανότητα οι δανειολήπτες να προπληρώσουν ή να προχωρήσουν σε αναχρηματοδότηση των δανείων τους σε τρέχοντα επιτόκια της αγοράς νωρίτερα από τη συμβατική τους λήξη. Κατά συνέπεια, οι αναμενόμενες ταμειακές ροές συγκεκριμένων δανείων αναπροσαρμόστηκαν λαμβάνοντας υπόψη ένα συντελεστή προπληρωμής, που είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ζημίας ποσού € 35 εκατ. περίπου με αντίστοιχη αναπροσαρμογή της λογιστικής τους αξίας προ απομείωσης.

Τον Απρίλιο 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε την έναρξη μίας πρωτοβουλίας επιβράβευσης οφειλετών στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου, η οποία εισήγαγε ένα «ανώτατο όριο» στα επιτόκια αναφοράς που εφαρμόζονται στα εν λόγω δάνεια για 12 μήνες, με σκοπό την προστασία των δανειοληπτών έναντι αυξήσεων των επιτοκίων αναφοράς. Η προαναφερθείσα πρωτοβουλία είχε ως αποτέλεσμα της αναγνώριση ζημίας από τροποποίηση δανείων ποσού € 8 εκατ. περίπου (σημ. 20).

Τα προαναφερθέντα στοιχεία περιλαμβάνονται στην ενότητα «Ζημιές από τροποποιήσεις δανείων και σχετικές προσαρμογές» του παραπάνω πίνακα.

Μονάδα υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Eurobank – Project «Triangle»

Την 30 Ιουνίου 2022, κατόπιν συμφωνίας με την Worldline B.V. και μετά τη λήψη όλων των απαραίτητων εγκρίσεων, ολοκληρώθηκε η πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Τράπεζας έναντι τιμήματος € 254 εκατ. Το κέρδος που προέκυψε από τη συναλλαγή αναγνωρίστηκε στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» και ανήλθε σε περίπου € 325 εκατ. προ φόρων (περίπου € 231 εκατ. μετά από φόρους), συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που συνδέονται άμεσα με τη συναλλαγή. Περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στη σημείωση 30 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
11. Λειτουργικά έξοδα

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(473)	(419)
Διοικητικά έξοδα	(275)	(252)
Εισφορές στα ταμεία εξυγίανσης και εγγύησης των καταθέσεων	(33)	(69)
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	(42)	(43)
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού	(37)	(37)
Αποσβέσεις άυλων παγίων στοιχείων	(41)	(37)
Συνεισφορά σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές	(14)	-
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(915)	(857)

Το τρίτο τρίμηνο του 2023, η Τράπεζα αναγνώρισε πρόβλεψη € 13,5 εκατ. για τη συνεισφορά της σε έργα αποκατάστασης των ζημιών μετά από τις πρόσφατες φυσικές καταστροφές στην Ελλάδα. Η εν λόγω πρόβλεψη σχετίζεται κυρίως με τις καταστροφικές πλημμύρες στη Θεσσαλία και την πρωτοβουλία των τεσσάρων Ελληνικών συστημικών τραπεζών, στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης τους, να συνεισφέρουν € 50 εκατ. στην προσπάθεια αποκατάστασης, τα οποία θα κατανεμηθούν και θα διατεθούν κυρίως για υποδομές σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς της περιοχής.

Εισφορές στα ταμεία εξυγίανσης και εγγύησης των καταθέσεων

Τον Νοέμβριο 2023, η Τράπεζα ενημερώθηκε από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) ότι δεν απαιτούνται εισφορές για το 2023 και εφεξής για το Σκέλος Εξυγίανσης του ΤΕΚΕ, σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4370/2016, όπως ισχύει (2022: € 32 εκατ.).

Το 2016, ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης (ΕΜΕ) (Single Resolution Mechanism – SRM), ο οποίος αποτελεί έναν από τους πυλώνες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης στην Ευρωζώνη μαζί με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (Single Supervisory Mechanism – SSM), τέθηκε σε εφαρμογή. Το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (Single Resolution Fund – SRF) δημιουργήθηκε με τον κανονισμό 2014/806/ΕΕ (SRMR), προκειμένου να διασφαλίσει ενιαία πρακτική στις χρηματοδοτήσεις εξυγίανσης εντός ΕΜΕ και υπάγεται στο Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (Single Resolution Board – SRB). Ο SRMR προβλέπει ότι το SRF θα δημιουργηθεί κατά την διάρκεια μιας περιόδου οκτώ ετών με «εκ των προτέρων» εισφορές του τραπεζικού τομέα, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν αμετάκλητες δεσμεύσεις πληρωμής (IPC) ως μέρος του συνολικού ποσού της εισφοράς (περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το IPC της Τράπεζας παρουσιάζονται στη σημ. 42).

Σύμφωνα με το δελτίο τύπου στις 15 Φεβρουαρίου 2024, το SRB επιβεβαίωσε ότι τα χρηματοοικονομικά μέσα που ήταν διαθέσιμα στο SRF την 31 Δεκεμβρίου 2023 είχαν φθάσει στο επίπεδο - στόχο, τουλάχιστον του 1% των καλυμμένων καταθέσεων που διατηρούνται στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στον SRM όπως είχε καθοριστεί στο SRMR. Ως εκ τούτου, δεν θα εισπραχθούν τακτικές ετήσιες εισφορές το 2024 από τα πιστωτικά ιδρύματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του SRF.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, το ποσό των λειτουργικών εξόδων (εξαιρουμένων των εισφορών σε ταμείο εγγύησης καταθέσεων ή ταμείο εξυγίανσης) για τις ελληνικές δραστηριότητες του Ομίλου ανήλθε σε € 641 εκατ. (2022: € 590 εκατ.).

Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Μισθοί, ημερομίσθια και έκτακτες αμοιβές	(355)	(309)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(52)	(50)
Αμοιβές συνταξιοδότησης και λοιπές παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(21)	(17)
Λοιπά έξοδα	(45)	(43)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(473)	(419)

Ο μέσος όρος του αριθμού των εργαζομένων των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων του Ομίλου κατά τη διάρκεια της χρήσης ανήλθε σε 10.323 (2022: 10.076). Την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο αριθμός των καταστημάτων και των κέντρων επιχειρηματικής και ιδιωτικής τραπεζικής του Ομίλου, ανήλθε σε 540 (2022: 515 από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες του Ομίλου).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
12. Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα αναδιάρθρωσης

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ζημιές απομείωσης και αποτίμησης ακινήτων ⁽¹⁾	(49)	(15)
Ζημιές απομείωσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικών προγραμμάτων (σημ. 26, 28)	(17)	(23)
(Ζημιές απομείωσης)/αντιλογισμός απομείωσης ομολόγων (σημ. 5.2.1.3)	4	(20)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις και έξοδα νομικών υποθέσεων και κανονιστικής συμμόρφωσης	(34)	(45)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα	(96)	(103)
Κόστος προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου και λοιπά συναφή έξοδα	(7)	(60)
Λοιπά έξοδα αναδιάρθρωσης	(30)	(29)
Έξοδα αναδιάρθρωσης	(37)	(89)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(133)	(192)

⁽¹⁾ Για το 2023, περιλαμβάνει € 23 εκατ. ζημιές επαναμέτρησης/απομείωσης ακινήτων της IMO Property Investments Sofia E.A.D, η οποία πωλήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης (σημ.23.1).

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος αναγνώρισε λοιπά έξοδα αναδιάρθρωσης ποσού € 30 εκατ., εκ των οποίων τα € 10,6 εκατ. αφορούν στην απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από την Eurobank Bulgaria A.D. (σημ. 23.2), ενώ τα υπόλοιπα έξοδα σχετίζονται κυρίως με τις δράσεις για το μετασχηματισμό του Ομίλου (2022: € 29 εκατ. σχετίζονται κυρίως με τις δράσεις για το μετασχηματισμό του Ομίλου).

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, παροχές προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία ποσού € 48 εκατ. συμπεριλήφθηκαν στα έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με το Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου (Voluntary Exit Scheme - VES) το οποίο ξεκίνησε από τον Όμιλο το Φεβρουάριο 2022 για συγκεκριμένες μονάδες στην Ελλάδα.

13. Φόρος εισοδήματος

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τρέχων φόρος	(83)	(46)
Αναβαλλόμενος φόρος	(178)	(360)
Σύνολο φόρου εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(261)	(406)

Σύμφωνα με το Νόμο 4172/2013, όπως ισχύει, ο φορολογικός συντελεστής στην Ελλάδα για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013 αναφορικά με τις αποδεκτές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου είναι 29%. Ο φορολογικός συντελεστής για τις νομικές οντότητες στην Ελλάδα, πλην των προαναφερθέντων πιστωτικών ιδρυμάτων, είναι 22%. Επιπρόσθετα, ο παρακρατούμενος φόρος επί των διανεμόμενων μερισμάτων, πλην των ενδοομιλικών μερισμάτων, είναι 5%. Ειδικότερα, τα ενδοομιλικά μερίσματα απαλλάσσονται, υπό προϋποθέσεις, τόσο του παρακρατούμενου φόρου όσο και του φόρου εισοδήματος.

Οι φορολογικοί συντελεστές που ισχύουν για τα τραπεζικά ιδρύματα του Ομίλου, τα οποία περιλαμβάνονται στον επιχειρηματικό τομέα των διεθνών δραστηριοτήτων (σημ. 43) είναι οι ακόλουθοι: Βουλγαρία 10%, Σερβία 15%, Κύπρος 12,5% και Λουξεμβούργο 24,94%.

Συμπληρωματικός Φόρος (Πυλώνας II)

Οι κανόνες του Πυλώνα II με τους οποίους εισάγεται ένα παγκόσμιο ελάχιστο επίπεδο φορολογίας με συντελεστή 15% για τους πολυεθνικούς ομίλους επιχειρήσεων με ενοποιημένα έσοδα άνω των € 750 εκατ. (συμπληρωματικός φόρος), που ισχύουν από 1 Ιανουαρίου 2024 και εφεξής, έχουν νομοθετηθεί ή ουσιαστικά έχουν τεθεί σε ισχύ σε συγκεκριμένες χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ειδικότερα, ο Όμιλος λαμβάνοντας υπόψη την πιο πρόσφατη πληροφόρηση ανά χώρα δραστηριοποίησής του, καθώς και τα διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία που έχουν υποβληθεί από τις εταιρείες του Ομίλου, έχει εντοπίσει πιθανή έκθεση σε συμπληρωματικό φόρο του Πυλώνα II που προέρχεται από τα κέρδη που έχουν προκύψει στη Βουλγαρία και στην Κύπρο. Ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής βάσει των κανόνων του Πυλώνα II είναι χαμηλότερος από 15% στις ανωτέρω χώρες, κυρίως λόγω των ονομαστικών φορολογικών συντελεστών που εφαρμόζονται επί των κερδών των επιχειρήσεων (δηλ. τρέχων ονομαστικός φορολογικός συντελεστής στη Βουλγαρία και στην Κύπρο 10% και 12,5% αντίστοιχα). Επιπλέον, υπάρχει ένας αριθμός χωρών που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, στις οποίες εφαρμόζεται το πλαίσιο της ασφαλούς μετάβασης («κανόνες ασφαλούς λιμένα»), ή ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής βάσει των κανόνων του Πυλώνα II είναι κοντά στο 15%. Ο Όμιλος δεν αναμένει ουσιώδη έκθεση σε συμπληρωματικό φόρο του Πυλώνα II στις εν λόγω χώρες.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, το ποσοστό των κερδών του Ομίλου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου εισοδήματος, προσαρμοσμένων βάσει των σχετικών μεταβατικών διατάξεων, τα οποία θα υπάγονταν στον φόρο του Πυλώνα II, ανέρχεται σε 26% (βάσει των κερδών των σχετικών εταιρειών του Ομίλου προ απαλοιφών ενδοεταιρικών συναλλαγών). Ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής βάσει των κανόνων του Πυλώνα II (σταθμισμένος μέσος) που θα εφαρμοζόταν επί των εν λόγω κερδών θα ήταν 11,7%. (10,2% και 12,8% στη Βουλγαρία και στην Κύπρο αντίστοιχα).

Επιπλέον, το προαναφερθέν ποσοστό των κερδών προ φόρου εισοδήματος και οι πραγματικοί φορολογικοί συντελεστές κατά τις εταιρικές χρήσεις με έναρξη από 1 Ιανουαρίου 2024, θα εξαρτηθούν από παράγοντες όπως τα έσοδα/έξοδα σε κάθε χώρα και τις διατάξεις του κώδικα φορολογίας εισοδήματος εταιρειών που ισχύουν σε κάθε χώρα.

Φορολογικό πιστοποιητικό και ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της, οι συγγενείς εταιρείες και οι κοινοπραξίες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα (σημ. 23 και 24) έχουν έως 6 ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, σύμφωνα με τη γενική αρχή. Για τις χρήσεις που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2016 και έπειτα, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προβλέπεται σε προαιρετική βάση, η λήψη Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού από τις ελληνικές εταιρείες των οποίων οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις υπάγονται σε υποχρεωτικό έλεγχο. Το εν λόγω πιστοποιητικό, εκδίδεται μετά τη διενέργεια σχετικού φορολογικού ελέγχου από το νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Η Εταιρεία και, κατά γενικό κανόνα, οι ελληνικές εταιρείες του Ομίλου έχουν επιλέξει να λαμβάνουν το εν λόγω πιστοποιητικό.

Μετά την ολοκλήρωση το 2023, του φορολογικού ελέγχου της Εταιρείας από τις φορολογικές αρχές για τη φορολογική χρήση 2019, και της Τράπεζας για τις φορολογικές χρήσεις 2020 και 2021, οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας είναι το 2018 και 2020-2023, ενώ οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Τράπεζας είναι 2022-2023. Η Εταιρεία, η Τράπεζα και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά χωρίς διατύπωση επιφύλαξης για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις μέχρι το 2022. Επιπλέον, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι φορολογικοί έλεγχοι από εξωτερικούς ελεγκτές είναι σε εξέλιξη.

Σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία και τις αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις, οι εταιρείες για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων από τις Ελληνικές φορολογικές αρχές μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (ως γενική αρχή, πέντε έτη από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση θα πρέπει να έχει υποβληθεί). Υπό το πρίσμα των ανωτέρω την 31 Δεκεμβρίου 2023, κατά γενικό κανόνα, το δικαίωμα του Ελληνικού Δημοσίου να επιβάλλει φόρους μέχρι και το φορολογικό έτος 2017 (συμπεριλαμβανομένου) έχει παρέλθει χρονικά για τις εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των τραπεζικών ιδρυμάτων του Ομίλου στο εξωτερικό έχουν ως εξής: (α) Eurobank Cyprus Ltd, 2018-2023 (ο φορολογικός έλεγχος για τις φορολογικές χρήσεις 2018-2020 είναι σε εξέλιξη), (β) Eurobank Bulgaria A.D., 2018-2023 (ολοκληρώθηκε μερικός φορολογικός έλεγχος για τις φορολογικές χρήσεις 2020-2023) και (γ) Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., 2019-2023. Οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου (σημ. 23 και 24), οι οποίες εδρεύουν σε χώρες του εξωτερικού, όπου προβλέπεται από τη νομοθεσία τακτικός φορολογικός έλεγχος, έχουν έως 6 ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, σύμφωνα με τη γενική αρχή και τις προϋποθέσεις της φορολογικής νομοθεσίας που ισχύει σε κάθε χώρα.

Αναφορικά με τις συνολικές αβέβαιες φορολογικές θέσεις του, ο Όμιλος αξιολογεί όλες τις σχετικές εξελίξεις (δηλ. νομοθετικές αλλαγές, νομολογίες, φορολογικές/νομικές απόψεις, διοικητικές πρακτικές) και σχηματίζει επαρκείς προβλέψεις.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method) επί όλων των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών, καθώς επίσης και επί των μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών με το φορολογικό συντελεστή που αναμένεται να ισχύει στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος αναλύεται παρακάτω:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	3.991	4.161
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(28)	(31)
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	3.963	4.130

Η κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενης φορολογίας παρουσιάζεται παρακάτω:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	4.130	4.396
Έσοδο/(έξοδο) στην κατάσταση αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(178)	(360)
Επενδυτικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση ⁽¹⁾	(8)	96
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	1	(0)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	1	(1)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ.30)	17	-
Λοιπά	(0)	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	3.963	4.130

⁽¹⁾ Η λογιστικοποίηση, από το δεύτερο τρίμηνο του 2023, της επένδυσης του Ομίλου στην Ελληνική Τράπεζα ως συγγενούς εταιρείας (σημ.24), είχε ως συνέπεια τον αντιλογισμό αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης ποσού € 13 εκατ. επί των αποτιμησιακών κερδών κατά την περίοδο που η επένδυση είχε κατηγοριοποιηθεί ως επιμετρούμενη στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI).

Ο αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο)/έσοδο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προκύπτει από τα στοιχεία που αναφέρονται παρακάτω:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους, αποτίμηση, πωλήσεις και διαγραφές δανειακών απαιτήσεων	(213)	(128)
Ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+	(50)	(50)
Μεταφερόμενη χρεωστική διαφορά του Ν. 4831/2021	39	(73)
Μεταβολή στην εύλογη αξία και λοιπές προσωρινές διαφορές	46	(109)
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος (έξοδο)/έσοδο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(178)	(360)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις) προκύπτουν από τα στοιχεία που αναφέρονται παρακάτω:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους, αποτίμηση και λογιστικές διαγραφές δανειακών απαιτήσεων	940	1.030
Ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+	901	951
Ζημιές από πωλήσεις και οριστικές διαγραφές δανείων	2.120	2.242
Μεταφερόμενη χρεωστική διαφορά του Ν. 4831/2021	39	-
Λοιπές απομειώσεις/μεταβολές στην εύλογη αξία που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(49)	(120)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	6	5
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών	7	5
Ακίνητα, εξοπλισμός και άυλα πάγια στοιχεία	(97)	(78)
Επενδυτικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	(23)	(15)
Λοιπά ⁽¹⁾	119	110
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	3.963	4.130

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών που σχετίζονται με προβλέψεις για λειτουργικούς κινδύνους και δραστηριότητες χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με τις προαναφερθείσες κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων την 31 Δεκεμβρίου 2023, παρατίθενται κατωτέρω:

- (α) € 940 εκατ. αφορούν σε εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές λόγω προβλέψεων απομείωσης/αποτίμησης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών διαγραφών χρέους σύμφωνα με τον Ελληνικό φορολογικό νόμο 4172/2013, όπως είναι σε ισχύ. Αυτές οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντικές περιόδους χωρίς καθορισμένο χρονικό περιορισμό και σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία που ισχύει σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος,
- (β) € 901 εκατ. αφορούν σε φορολογικές ζημιές από τη συμμετοχή του Ομίλου στο πρόγραμμα PSI+ και στο πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες υπόκεινται σε απόσβεση για φορολογικούς σκοπούς εντός περιόδου τριάντα ετών, δηλ. 1/30 των ζημιών ετησίως αρχίζοντας από τη χρήση 2012 και εφεξής (βλέπε παρακάτω – ενότητα DTCs),
- (γ) € 2.120 εκατ. αφορούν στο αναπόσβεστο υπόλοιπο οριστικών φορολογικών ζημιών (χρεωστική διαφορά) από διαγραφές και πωλήσεις δανείων, που υπόκεινται σε απόσβεση εντός περιόδου είκοσι ετών.

Αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στηρίζεται στην εκτίμηση της Διοίκησης ότι οι εταιρείες του Ομίλου θα έχουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές, θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις προσδιορίζονται με βάση τη φορολογική μεταχείριση της κάθε κατηγορίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία που ισχύει σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος και τη δυνατότητα συμψηφισμού των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών με μελλοντικά φορολογητέα κέρδη. Επιπλέον, η αξιολόγηση του Ομίλου σχετικά με την ανακτησιμότητα των αναγνωρισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται (α) στις εκτιμήσεις για τη μελλοντική επίδοση (προβλέψεις λειτουργικών αποτελεσμάτων) και τις προοπτικές ανάπτυξης που έχουν αντίκτυπο στα εκτιμώμενα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, (β) στο αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα ανάκτησης ή διακανονισμού των εκπιπτόμενων και των φορολογητέων προσωρινών διαφορών, (γ) στην πιθανότητα ότι οι εταιρείες του Ομίλου θα έχουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, κατά την ίδια περίοδο που θα πραγματοποιηθεί η ανάκτηση ή ο διακανονισμός των εκπιπτόμενων και των φορολογητέων προσωρινών διαφορών ή κατά τα έτη στα οποία μπορούν να μεταφερθούν οι φορολογικές ζημιές και (δ) στην ιστορική εξέλιξη των αποτελεσμάτων (ιστορικές επιδόσεις) των εταιρειών του Ομίλου σε συνδυασμό με τις φορολογικές ζημιές προγενέστερων ετών που προκλήθηκαν από έκτακτα γεγονότα.

Ειδικότερα, τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, η αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων έχει βασιστεί στο τριετές Επιχειρηματικό Σχέδιο που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Φεβρουάριο 2024, για την περίοδο έως το τέλος του 2026 (και υποβλήθηκε στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (EEM-SSM)). Για τα έτη μετά το 2026, η πρόβλεψη των λειτουργικών αποτελεσμάτων βασίστηκε στις εκτιμήσεις της Διοίκησης λαμβάνοντας υπόψη τις προοπτικές

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ανάπτυξης της ελληνικής και ευρωπαϊκής οικονομίας, του τραπεζικού τομέα, και του Ομίλου. Συγκεκριμένα, οι προβλέψεις της Διοίκησης για τη μελλοντική κερδοφορία του Ομίλου, που υιοθετήθηκαν στο Επιχειρηματικό Σχέδιο, έχουν λάβει υπόψη, μεταξύ άλλων, (α) τη σταδιακή μείωση των επιτοκίων από το 2024 και στα επόμενα έτη, (β) τη διατηρήσιμη αύξηση των δανείων, με πιέσεις στα επιτοκιακά περιθώρια επιχειρηματικών δανείων και την ανάπτυξη, και με σχετικά χαμηλότερο ρυθμό, των καταθέσεων των πελατών με σταδιακά υψηλότερα betas, (γ) την αύξηση στα έσοδα από προμήθειες, προερχόμενη κυρίως από περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση, από τραπεζοασφαλιστικές δραστηριότητες, από το δίκτυο καταστημάτων και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τις δανειοδοτήσεις, έκδοση καρτών και εκμίσθωση επενδυτικών ακινήτων, (δ) την πειθαρχία στους στόχους των λειτουργικών εξόδων, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατεινόμενες, αν και αποκλιμακούμενες, πληθωριστικές πιέσεις, (ε) την περαιτέρω μείωση του δείκτη NPE, (στ) την ανθεκτικότητα της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού με χαμηλότερο κόστος κινδύνου που αναμένεται να επηρεαστεί από τη βελτιωμένη μακροοικονομική προοπτική, οδηγούμενη από την ανθεκτική ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, άνω του ευρωπαϊκού μέσου όρου, καθώς και του μονοψήφιου, κοντά στα ιστορικά χαμηλά, ποσοστού ανεργίας και (ζ) την εκπλήρωση των ενδιάμεσων MREL στόχων, καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδίου. Οι σημαντικότερες ενέργειες που έχουν προβλεφθεί στο πλαίσιο του σχεδίου μετασχηματισμού του Ομίλου «Eurobank 2030», θα συμβάλουν στην επίτευξη των ανωτέρω οικονομικών στόχων.

Ο Όμιλος παρακολουθεί στενά και αξιολογεί συνεχώς τις εξελίξεις στο μακροοικονομικό και γεωπολιτικό πεδίο (σημ. 2) συμπεριλαμβανομένων των πληθωριστικών πιέσεων και της πιθανής επίπτωσής τους στην επίτευξη των στόχων του Επιχειρηματικού Σχεδίου, σε όρους ποιότητας ενεργητικού και κερδοφορίας και θα συνεχίσει να επικαιροποιεί τις εκτιμήσεις του αναλόγως.

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου και φορολογικό καθεστώς για ζημιές από δάνεια

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, σύμφωνα με το Νόμο 4172/2013 όπως ισχύει, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας που πληρούν τα κριτήρια για μετατροπή τους σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (deferred tax credits – DTCs) ανέρχονται σε € 3.212 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 3.402 εκατ.). Τα DTCs υπολογίζονται επί: (α) του αναπόσβεστου υπολοίπου των ζημιών από τη συμμετοχή της Τράπεζας στο πρόγραμμα PSI+ και στο πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες υπόκεινται σε απόσβεση εντός περιόδου τριάντα ετών και (β) του συνολικού ποσού (i) του αναπόσβεστου υπολοίπου των οριστικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων για τις οποίες πληρούνται τα κριτήρια ένταξής τους στο πλαίσιο DTCs και οι οποίες υπόκεινται σε απόσβεση εντός περιόδου είκοσι ετών, (ii) των λογιστικών διαγραφών δανείων ή πιστώσεων και (iii) των υπολειπόμενων συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών ζημιών γενικά λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχαν λογισθεί έως την 30 Ιουνίου 2015. Η μετατροπή των DTCs προϋποθέτει ότι το λογιστικό αποτέλεσμα της Τράπεζας, μετά από φόρους, για τη χρήση είναι ζημιολόγο.

Σύμφωνα με το νόμο 4831/2021 (άρθρο 125), ο οποίος τροποποίησε το νόμο 4172/2013, η απόσβεση των φορολογικών ζημιών από το PSI εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα κατά προτεραιότητα έναντι της απόσβεσης της χρεωστικής διαφοράς που προκύπτει από διαγραφές και πωλήσεις δανείων. Επιπλέον, το ποσό της ετήσιας απόσβεσης της ανωτέρω χρεωστικής διαφοράς περιορίζεται στο ποσό των ετήσιων φορολογητέων κερδών, που υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση αυτής της απόσβεσης και μετά την ετήσια φορολογική έκπτωση των ζημιών που σχετίζονται με το PSI. Το υπολειπόμενο ποσό της ετήσιας απόσβεσης της χρεωστικής διαφοράς που δεν συμψηφίστηκε, μπορεί να μεταφερθεί για έκπτωση εντός περιόδου είκοσι ετών. Εάν στο τέλος της εικοσαετούς περιόδου, κατά την οποία επιτρέπεται η χρήση των ανωτέρω αποσβέσεων των χρεωστικών διαφορών, απομένουν υπόλοιπα τα οποία δεν έχουν εκπέσει, αυτά θα αποτελούν φορολογική ζημιά, η οποία υπόκειται στον κανόνα της πενταετούς μεταφοράς. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται από την 1 Ιανουαρίου 2021 και περιλαμβάνουν τις χρεωστικές διαφορές που έχουν προκύψει από διαγραφές και πωλήσεις δανείων που πραγματοποιήθηκαν από την 1 Ιανουαρίου 2016 και έπειτα.

Λαμβάνοντας υπόψη το φορολογικό καθεστώς που ισχύει, η ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης της Τράπεζας που συνδέεται με δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και η κεφαλαιακή της διάρθρωση για εποπτικούς σκοπούς διασφαλίζονται περαιτέρω, συνεισφέροντας σημαντικά στην επίτευξη των στόχων για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων μέσω των διαγραφών και πωλήσεων δανείων, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM).

Σύμφωνα με το φορολογικό νόμο 4172/2013, όπως ισχύει, επιβάλλεται μια ετήσια προμήθεια ποσοστού 1,5% για το υπερβάλλον ποσό των εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του ισχύοντος συντελεστή φορολόγησης για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(δηλ. 29%) και του συντελεστή φορολόγησης ο οποίος ίσχυε την 30 Ιουνίου 2015 (δηλ. 26%). Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, έχουν αναγνωριστεί στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» € 5,6 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 5,9 εκατ.).

Συμφωνία του φόρου εισοδήματος και μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές

Ο φόρος εισοδήματος επί των καθαρών (προ φόρου) κερδών του Ομίλου, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή της Τράπεζας 29%, όπως αναλύεται παρακάτω:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου	1.542	1.751
Φόρος βάσει των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών	(447)	(508)
Φορολογική επίδραση από:		
- έσοδα απαλλασσόμενα από φόρο και έξοδα μη εκπιπτόμενα	5	1
- διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές σε διάφορες χώρες	70	44
- αναλογία κερδών από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες/κοινοπραξίες και συναφή έσοδα	58	10
- εκπιπτόμενες φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν είχε αναγνωριστεί DTA	63	66
- λοιπά	(10)	(19)
Σύνολο φόρου εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(261)	(406)

Την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής του Ομίλου ανήλθε στο 17%, κυρίως λόγω των λογιστικοποιηθέντων σε προηγούμενα έτη προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους από δανειακές απαιτήσεις, για τις οποίες δεν είχε αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσού € 45 εκατ., και οι οποίες κατέστησαν εκπιπτόμενες για φορολογικούς σκοπούς το 2023, κατόπιν της πώλησης της θυγατρικής της Τράπεζας IMO Property Investments Sofia E.A.D. (σημ. 23)(23% τη συγκριτική περίοδο, συμπεριλαμβανομένης της επίπτωσης από τον συμψηφισμό μέρους των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών της Τράπεζας, για τις οποίες δεν είχε αναγνωριστεί DTA με φορολογικά κέρδη της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022).

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η Εταιρεία και η Τράπεζα δεν έχουν αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών € 421 εκατ. (2022: € 470 εκατ.). Η ανάλυση του μη αναγνωρισμένου αναβαλλόμενου φόρου επί των μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών της Εταιρείας και της Τράπεζας ανά έτος ληκτότητας των εν λόγω φορολογικών ζημιών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Μη αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις € εκατ.
Έτη ληκτότητας μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών	
2024	61
2025	345
2026	12
2027	1
2028	2
Σύνολο	421

14. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή, ως γενική αρχή, υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών, με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της χρήσης, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Τα προσαρμοσμένα (diluted) κέρδη ανά μετοχή, ως γενική αρχή, υπολογίζονται προσαρμόζοντας το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία με την παραδοχή ότι όλοι οι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε κοινές μετοχές, μετατρέπονται σε μετοχές κατά τη διάρκεια της περιόδου. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε κοινές μετοχές του Ομίλου

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αφορούν στα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, τα οποία παραχωρήθηκαν σε στελέχη του Ομίλου (σημ. 39). Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών προσαρμόζεται για τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών με τον υπολογισμό του μέσου σταθμισμένου αριθμού των μετοχών που θα μπορούσε να αγοραστεί στην εύλογη αξία (καθορίζεται ως ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής της μετοχής της Εταιρείας για την περίοδο). Ο αριθμός των μετοχών που προκύπτει από τον ανωτέρω υπολογισμό, προστίθεται στο μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία για να καθοριστεί ο μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή.

		Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2023	2022
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών (σημ. 2.3)	€ εκατ.	1.140	1.347
Καθαρά κέρδη χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών	€ εκατ.	1.281	1.345
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για τα βασικά κέρδη ανά μετοχή	Αριθμός μετοχών	3.698.802.084	3.708.988.032
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	Αριθμός μετοχών	3.713.688.124	3.714.564.870
Κέρδη ανά μετοχή			
-Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	€	0,31	0,36
Κέρδη ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
-Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	€	0,34	0,36

Η επίπτωση στα βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή λόγω της συμφωνίας της Εταιρείας με το ΤΧΣ για την επαναγορά μετοχών σε τιμή € 1,80 ανά μετοχή, η οποία ήταν υψηλότερη από τη χρηματιστηριακή τιμή των μετοχών της Εταιρείας κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της εν λόγω επαναγοράς μετοχών δεν ήταν σημαντική. Συνεπώς, δεν έχει συμπεριληφθεί στον ανωτέρω υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή.

Οι βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές ανά μετοχή από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε € 0,04.

15. Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμείο	502	504
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	10.441	14.490
Σύνολο	10.943	14.994

Η Τράπεζα και τα τραπεζικά ιδρύματα του Ομίλου στην Ευρωζώνη (Κύπρος και Λουξεμβούργο), υποχρεούνται να διακρατούν ένα ελάχιστο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων στην εθνική κεντρική τους τράπεζα (απαίτηση τήρησης ελαχίστων αποθεματικών- MRR), κατά τη διάρκεια κάθε περιόδου τήρησης (δηλ. περιόδους έξι εβδομάδων). Οι εν λόγω καταθέσεις υπολογίζονται ως ποσοστό 1% επί συγκεκριμένων υποχρεώσεων, κυρίως καταθέσεων πελατών και μπορούν να αποσυρθούν οποιαδήποτε χρονική στιγμή, υπό την προϋπόθεση ότι πληρείται η απαίτηση τήρησης ελαχίστων αποθεματικών στην καθορισμένη περίοδο. Παρόμοιες υποχρεώσεις για την τήρηση ελαχίστων αποθεματικών στην εθνική κεντρική της τράπεζα ισχύουν και για το τραπεζικό ίδρυμα του Ομίλου στην Βουλγαρία (2022: Βουλγαρία και Σερβία). Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα υποχρεωτικά αποθεματικά (δηλ. εκείνα τα οποία οι εταιρείες του Ομίλου διατηρούν προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις τήρησης ελαχίστων αποθεματικών) με τις κεντρικές τράπεζες, ανήλθαν σε € 1.096 εκατ. (2022: € 1.040 εκατ.). Για τα υποχρεωτικά αποθεματικά (MRR) που τοποθετήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) εφαρμόστηκε το επιτόκιο καταθέσεων (DFR) μέχρι το Σεπτέμβριο 2023 ενώ μετέπειτα ορίστηκε μηδενικό επιτόκιο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και λοιπές πληροφορίες για την κατάσταση ταμειακών ροών

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνονται τα ακόλουθα υπόλοιπα, με αρχική λήξη μικρότερη ή ίση των τριών μηνών:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες (εξαιρουμένων των υποχρεωτικών και ενεχυριασμένων καταθέσεων σε κεντρικές τράπεζες)(σημ. 15)	9.847	13.954
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	998	418
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	0	16
Σύνολο	10.845	14.388

Τα λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους που παρουσιάζονται στις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Απόσβεση διαφοράς υπέρ/υπό το άρτιο και δεδουλευμένοι τόκοι (Κέρδη)/ζημιές από επενδυτικούς τίτλους	(10)	(22)
Έσοδα από μερίσματα	(57)	9
	(3)	(2)
Σύνολο	(70)	(15)

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι λοιπές προσαρμογές ποσού € 153 εκατ. περιλαμβάνουν κυρίως α) κέρδος € 111 εκατ. που προέκυψε από την επένδυση στην Ελληνική τράπεζα που λογιστικοποιήθηκε ως συγγενής εταιρία και β) έσοδα € 88 εκατ. από την αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες (σημ. 24), (31 Δεκεμβρίου 2022: € 244 εκατ. περιλαμβάνουν κυρίως € 325 εκατ. κέρδος που προέκυψε από την πώληση του κλάδου αποδοχής πράξεων πληρωμής και εκκαθάρισης συναλλαγών στην Worldline B.V., σημ. 10).

Μεταβολές στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι μεταβολές των υποχρεώσεων του Ομίλου που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες, πέραν των υποχρεώσεων από μισθώσεις (σημ. 41), οφείλονται σε: α) εκδόσεις πιστωτικών τίτλων € 1.078 εκατ. (2022: € 1.070 εκατ.) (μετά από έξοδα έκδοσης) β) αποπληρωμή χρέους ποσού € 30 εκατ. (2022: € 11 εκατ.) και γ) απόσβεση των εξόδων έκδοσης και σε δεδουλευμένους τόκους ύψους € 51,3 εκατ. (2022: € 57,1 εκατ.).

17. Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Δεσμευμένες καταθέσεις σε τράπεζες ⁽¹⁾	1.036	911
Τοποθετήσεις σε τράπεζες και λοιπές απαιτήσεις έναντι τραπεζών ⁽¹⁾	970	196
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και υπόλοιπα σε διακανονισμό με τράπεζες	348	222
Σύνολο	2.354	1.329

⁽¹⁾ Τα ποσά που παρατίθενται είναι μετά από συμψηφισμό (σημ. 5.2.1.4).

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου σε τράπεζες περιλαμβάνουν: α) € 999 εκατ. που αφορούν κυρίως εξασφαλίσεις σε μετρητά σχετικές με τις συμβάσεις μείωσης πιστωτικού κινδύνου για συναλλαγές σε παράγωγα προϊόντα και για συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων (CSAs, GMRA) και β) € 37 εκατ. εξασφαλίσεις σε μετρητά οι οποίες σχετίζονται με τη πώληση των πρώην θυγατρικών εταιρειών στη Ρουμανία.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την γεωγραφική κατανομή των απαιτήσεων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ελλάδα	59	42
Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	2.139	1.217
Λοιπές χώρες	156	70
Σύνολο	2.354	1.329

18. Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ομόλογα (σημ. 5.2.1.3)	245	87
Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια	134	47
Σύνολο	379	134

19. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για αντιστάθμιση χρηματοπιστωτικών κινδύνων και για εμπορικούς σκοπούς.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχονται από τον Όμιλο ανά κατηγορία προϊόντος και τη σχέση αντιστάθμισης μαζί με την ονομαστική τους αξία. Η ονομαστική αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων είναι ενδεικτική της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, χωρίς να προσδιορίζει απαραίτητα τα ποσά των μελλοντικών ταμειακών ροών, που σχετίζονται με αυτά τα μέσα ή την εύλογη αξία τους και για το λόγο αυτό δεν αντικατοπτρίζει τον κίνδυνο στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος κατά την περίοδο αναφοράς.

	31 Δεκεμβρίου 2023			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία		Ονομαστική αξία	Εύλογη αξία	
	€ εκατ.	Απαιτήσεων	Υποχρεώσεων	€ εκατ.	Απαιτήσεων	Υποχρεώσεων
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Παράγωγα για τα οποία δεν εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμιση /διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	33.909	1.215	1.059	35.481	1.778	1.372
- Δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων ⁽¹⁾	9.268	69	71	3.616	74	96
- Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος ⁽²⁾	3.468	21	26	3.686	62	71
- Λοιπά ⁽³⁾	462	5	40	154	2	2
		1.310	1.196		1.916	1.541
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	8.221	308	452	7.277	463	431
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (μακρο-αντιστάθμιση)	6.642	15	94	4.792	180	-
- Συμβάσεις κατώτατων ορίων διακύμανσης επιτοκίων	6.447	-	53	7.791	-	55
		323	599		643	486
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών						
- Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	1.579	-	147	1.646	2	78
		-	147		2	78
Συμφηφισμός (σημ. 5.2.1.4)						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων		(752)	(492)		(1.376)	(444)
Σύνολο παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων		881	1.450		1.185	1.661

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

⁽¹⁾ Τα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων περιλαμβάνουν συμβάσεις ανώτατων και κατώτατων ορίων διακύμανσης επιτοκίων και δικαιώματα προαίρεσης επί συμφωνιών ανταλλαγής επιτοκίων.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος/ανταλλαγής συναλλάγματος και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης συναλλάγματος.

⁽³⁾ Περιλαμβάνουν συμβόλαια ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (Credit default swaps), τίτλους παραστατικών δικαιωμάτων κτήσης μετοχών (warrants), παράγωγα επί εμπορευμάτων (commodity derivatives), προθεσμιακά συμβόλαια (futures) και δικαιώματα προαίρεσης μετοχών, που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήριο.

Πληροφορίες ως προς την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τον συμψηφισμό των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων ενεργητικού και υποχρεώσεων παρατίθενται στις σημειώσεις 5.3 και 5.2.1.4, αντίστοιχα.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα και άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης, προκειμένου να μειώσει την έκθεσή του σε κινδύνους αγοράς. Οι πρακτικές αντιστάθμισης και η λογιστική απεικόνισή τους παρουσιάζονται στη σημείωση 2.2.3. Συγκεκριμένα:

(α) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, στις οποίες το σταθερό σκέλος αντικατοπτρίζει τους οικονομικούς κινδύνους των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, προκειμένου να αντισταθμίσει μέρος του υφιστάμενου επιτοκιακού κινδύνου από πιθανή μεταβολή της εύλογης αξίας των χρεωστικών τίτλων σταθερού επιτοκίου, διακρατούμενων ή που έχουν εκδοθεί από τον Όμιλο, ή των δανείων και απαιτήσεων σταθερού επιτοκίου, τα οποία εκφράζονται σε εγχώρια και ξένα νομίσματα.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων με σταθερό πληρωτέο/υποδεχόμενο κυμαινόμενο επιτόκιο προκειμένου να αντισταθμίσει τους χρεωστικούς τίτλους και τα δάνεια και απαιτήσεις, σταθερού επιτοκίου που κατέχει και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων με κυμαινόμενο πληρωτέο/υποδεχόμενο σταθερό επιτόκιο για να αντισταθμίσει τις σταθερού επιτοκίου υποχρεώσεις του. Το 2023, ο Όμιλος αναγνώρισε ζημιά € 175 εκατ. (2022: € 886 εκατ. κέρδος) από μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης και € 173 εκατ. κέρδος (2022: € 862 εκατ. ζημιά) από μεταβολές στην λογιστική αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Το ποσό του μη αποτελεσματικού μέρους των συναλλαγών αντιστάθμισης το οποίο αναγνωρίστηκε το 2023 στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» ήταν € 2 εκατ. ζημιά (2022: € 24 εκατ. κέρδος).

(β) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας – χαρτοφυλάκιο στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ομάδες από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων προκειμένου να αντισταθμίσει μέρος του υφιστάμενου επιτοκιακού κινδύνου από πιθανή μεταβολή της εύλογης αξίας ενός χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων σταθερού επιτοκίου, περιλαμβανομένων των χρεωστικών τίτλων ομολόγων που πρωτίστως εκδόθηκαν και διακρατήθηκαν από τον Όμιλο (Μακρο-αντιστάθμιση). Ο Όμιλος κατά κύριο λόγο προσδιορίζει την μεταβολή της εύλογης αξίας που οφείλεται στις μεταβολές του επιτοκίου αναφοράς ως τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο χρησιμοποιώντας παραδοχές για τον κίνδυνο πρόωρων αποπληρωμών των δανείων και κατ' επέκταση συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων στις οποίες το σταθερό σκέλος αντικατοπτρίζει τους οικονομικούς κινδύνους των αντισταθμιζόμενων στοιχείων. Το 2023, ο Όμιλος αναγνώρισε ζημιά € 139 εκατ. (2022: € 180 εκατ. κέρδη) από μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης, και € 145 εκατ. κέρδη (2022: € 159 εκατ. ζημιά) από μεταβολές στην λογιστική αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Συνεπώς, το ποσό του μη αποτελεσματικού μέρους των συναλλαγών αντιστάθμισης το οποίο αναγνωρίστηκε το 2023 στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» ήταν € 6 εκατ. κέρδη (2022: € 21 εκατ. κέρδη).

Ο Όμιλος επίσης συνάπτει στην αγορά πωλήσεις δικαιωμάτων προαίρεσης κατώτατων επιτοκίων για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο μεταβολής που απορρέει από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των αγορασθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης κατώτατων επιτοκίων τα οποία ενσωματώνονται σε χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων καθώς και χρεωστικών τίτλων κυμαινόμενου επιτοκίου. Το 2023, ο Όμιλος αναγνώρισε κέρδη € 45 χιλ. (2022: € 20 εκατ. κέρδη) από μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης, και € 45 χιλ. ζημιά (2022: € 20 εκατ. ζημιά) από μεταβολές στην λογιστική αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο.

Τέλος, όπως και στην αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου για στοιχεία ενεργητικού, ο Όμιλος αντισταθμίζει μέρος του επιτοκιακού κινδύνου του χαρτοφυλακίου των καταθέσεων όψεως που οφείλεται στις μεταβολές των επιτοκίων αναφοράς (μακρο-αντιστάθμιση). Παρά τους συμβατικούς όρους και λόγω της φύσης τους, μέρος των καταθέσεων όψεως δεν παρουσιάζουν ευαισθησία στα επιτόκια και ως εκ τούτου συμπεριφέρονται ομοίως με τις υποχρεώσεις σταθερού επιτοκίου. Συνεπώς, ο Όμιλος συνάπτει ομάδες από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων στις οποίες λαμβάνει σταθερό επιτόκιο και πληρώνει κυμαινόμενο με βάση το επιτόκιο αναφοράς και ο όγκος τους επαναξιολογείται σε μηνιαία βάση. Το 2023, ο Όμιλος αναγνώρισε € 7 εκατ. ζημιά από

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης και € 5 εκατ. κέρδη από μεταβολές στην εύλογη αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Κατά συνέπεια, το ποσό του μη αποτελεσματικού μέρους των συναλλαγών αντιστάθμισης το οποίο αναγνωρίστηκε το 2023 στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» ήταν € 2 εκατ. ζημιά.

(γ) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Ο Όμιλος προκειμένου να αντισταθμίσει μέρος του υφιστάμενου επιτοκιακού και συναλλαγματικού κινδύνου που απορρέει από τις διακυμάνσεις των ταμειακών ροών που οφείλονται στις μεταβολές των επιτοκίων των κυμαινόμενου επιτοκίου δανείων, τα οποία εκφράζονται σε ξένα νομίσματα, χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων, όπου το κυμαινόμενο μέρος βασίζεται στα επιτόκια αναφοράς των αντισταθμιζόμενων στοιχείων. Ο επιτοκιακός κίνδυνος όσον αφορά το επιτόκιο αναφοράς – καμπύλη επιτοκίου αυτών των στοιχείων, τα οποία έχουν τον ίδιο επιτοκιακό κίνδυνο αναφοράς ενδέχεται να αντισταθμιστούν από μεμονωμένα στοιχεία ή από ομάδα στοιχείων χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων με παρόμοια ληκτότητα. Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, αναγνωρίστηκε ζημιά ποσού € 3 εκατ. στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση σχετικά με παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία είχαν οριστεί από τον Όμιλο ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών (2022: € 19 εκατ. κέρδη). Επιπλέον, το 2023, το μη αποτελεσματικό μέρος των συναλλαγών αντιστάθμισης ταμειακών ροών που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων ήταν μηδέν (2022: μηδέν).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία δεν έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης, για να διαχειριστεί την έκθεσή του κατά κύριο λόγο σε επιτοκιακό και συναλλαγματικό κίνδυνο. Τα παράγωγα αυτά που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης, χρησιμοποιούνται για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Τα αναφερθέντα παράγωγα, παρακολουθούνται και έχουν κατηγοριοποιηθεί για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης μαζί με εκείνα που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την έκθεση του Ομίλου σε παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, ανά γεωγραφικό τομέα και κλάδο δραστηριότητας:

	31 Δεκεμβρίου 2023			
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δημόσιο	227	-	-	227
Τράπεζες	12	228	335	575
Επιχειρήσεις	72	7	-	79
Σύνολο	311	235	335	881

	31 Δεκεμβρίου 2022			
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δημόσιο	249	-	-	249
Τράπεζες	12	291	570	873
Επιχειρήσεις	51	12	-	63
Σύνολο	312	303	570	1.185

Την 31 Δεκεμβρίου 2023 η συνολική λογιστική αξία των θέσεων σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με το Ελληνικό Δημόσιο ανήλθε σε € 260 εκατ., υποχρέωση (31 Δεκεμβρίου 2022: € 489 εκατ., υποχρέωση).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022, η ανάλυση ληκτότητας της ονομαστικής αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που ορίζει ο Όμιλος ως μέσα αντιστάθμισης παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

	31 Δεκεμβρίου 2023									
	Αντιστάθμιση εύλογης αξίας					Αντιστάθμιση ταμειακών ροών				
	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 - 12 μήνες € εκατ.	1-5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 - 12 μήνες € εκατ.	1-5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων ⁽¹⁾	500	16	4.285	3.420	8.221	-	-	-	-	-
Δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων	-	-	800	5.647	6.447	-	-	-	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	-	-	-	-	-	175	602	802	-	1.579
Σύνολο	500	16	5.085	9.067	14.668	175	602	802	-	1.579

	31 Δεκεμβρίου 2022									
	Αντιστάθμιση εύλογης αξίας					Αντιστάθμιση ταμειακών ροών				
	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 - 12 μήνες € εκατ.	1-5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	3 - 12 μήνες € εκατ.	1-5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων ⁽¹⁾	255	24	2.884	4.114	7.277	-	-	-	-	-
Δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων	-	-	800	6.991	7.791	-	-	-	-	-
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	-	-	-	-	-	101	1.545	-	-	1.646
Σύνολο	255	24	3.684	11.105	15.068	101	1.545	-	-	1.646

⁽¹⁾ Δεν περιλαμβάνεται η ονομαστική αξία των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων τα οποία ορίζονται ως μέσα μακρο-αντιστάθμισης της εύλογης αξίας.

(α) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Οι παρακάτω πίνακες παρέχουν πληροφορίες σχετικά με αντισταθμιζόμενα στοιχεία τα οποία υπόκεινται σε αντιστάθμιση εύλογης αξίας για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022:

	2023		
	Λογιστική αξία/ Αντισταθμιζόμενη έκθεση € εκατ.	Σωρευτικό ποσό των προσαρμογών της αντιστάθμισης εύλογης αξίας το οποίο σχετίζεται με το αντισταθμιζόμενο στοιχείο € εκατ.	Μεταβολή στην αξία που χρησιμοποιήθηκε ως βάση για το μη αποτελεσματικό μέρος της λογιστικής αντιστάθμισης € εκατ.
Ενεργητικό			
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	9.184	69	172
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος ⁽¹⁾	4.474	154	163
Χρεωστικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω των λουτών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	1.027	(54)	88
Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	3.812	(15)	105
Υποχρεώσεις προς πελάτες ⁽¹⁾	1.628	20	(5)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	2022		
	Λογιστική αξία/ Αντισταθμιζόμενη έκθεση € εκατ.	Σωρευτικό ποσό των προσαρμογών της αντιστάθμισης εύλογης αξίας το οποίο σχετίζεται με το αντισταθμιζόμενο στοιχείο € εκατ.	Μεταβολή στην αξία που χρησιμοποιήθηκε ως βάση για το μη αποτελεσματικό μέρος της λογιστικής αντιστάθμισης € εκατ.
Ενεργητικό			
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	12.693	(216)	(225)
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος ⁽¹⁾	3.978	(17)	(431)
Χρεωστικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	1.336	(157)	(266)
Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	2.373	(120)	(120)

⁽¹⁾ Για αντισταθμίσεις κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, χρεωστικών τίτλων στο αποσβέσιμο κόστος που περιλαμβάνονται σε αντισταθμίσεις κινδύνου χαρτοφυλακίων και αντισταθμίσεων κινδύνου υποχρεώσεων σε πελάτες, παρουσιάζεται το ποσό που ορίζεται ως αντισταθμιζόμενο.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα σωρευμένα ποσά προσαρμογών αντιστάθμισης εύλογης αξίας που παραμένουν στον Ισολογισμό για στοιχεία τα οποία έχουν παύσει να προσαρμόζονται για κέρδη και ζημιές αντιστάθμισης ήταν € 253 εκατ. απαιτήσεις για χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος, € 3 εκατ. υποχρεώσεις για πιστωτικούς τίτλους και € 44 εκατ. υποχρεώσεις από προσαρμογές που σχετίζονται με χρεωστικούς τίτλους αποτιμώμενους στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (2022: € 279 εκατ. απαιτήσεις για χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος, € 4 εκατ. υποχρεώσεις για πιστωτικούς τίτλους και € 19 εκατ. υποχρεώσεις από προσαρμογές που σχετίζονται με χρεωστικούς τίτλους αποτιμώμενους στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση). Οι αντίστοιχες προσαρμογές στην εύλογη αξία σχετιζόμενες με την αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging), ανήλθαν σε € 57 εκατ. ζημιά για δάνεια (συμπεριλαμβανομένων τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων) και € 25 εκατ. κέρδη για καταθέσεις.

(β) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Το αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών για συνεχιζόμενες αντισταθμίσεις την 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν € 0,7 εκατ. κέρδη (2022: € 4 εκατ. κέρδη), τα οποία αφορούν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα υπόλοιπα που παραμένουν στο αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών από σχέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών για τις οποίες δεν εφαρμόζεται πλέον λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου ήταν € 20 εκατ. ζημιά (2022: € 20 εκατ. ζημιά).

Η συμφωνία των στοιχείων των ειδικών αποθεματικών του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμίσεων των ταμειακών ροών, παρέχεται στη σημ. 38.

20. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	2023 € εκατ.	2022 € εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος		
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	42.773	43.450
- Πρόβλεψη απομείωσης	(1.258)	(1.626)
Λογιστική αξία	41.515	41.824
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου	15	(163)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	15	16
Σύνολο	41.545	41.677

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική αξία και την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά κατηγορία προϊόντος και ανά στάδιο την 31 Δεκεμβρίου 2023:

	31 Δεκεμβρίου 2023				31 Δεκεμβρίου 2022 ⁽⁵⁾
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾ € εκατ.	Συνολική αξία € εκατ.	Συνολική αξία € εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος					
Στεγαστικά δάνεια:					
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	6.909	2.618	415	9.942	10.201
- Πρόβλεψη απομείωσης	(20)	(154)	(208)	(382)	(409)
Λογιστική αξία	6.888	2.464	207	9.560	9.792
Καταναλωτικά δάνεια:					
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	2.942	369	124	3.436	3.353
- Πρόβλεψη απομείωσης	(53)	(53)	(105)	(210)	(271)
Λογιστική αξία	2.890	317	19	3.225	3.082
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις:					
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	2.480	728	276	3.484	3.842
- Πρόβλεψη απομείωσης	(25)	(65)	(128)	(219)	(324)
Λογιστική αξία	2.454	663	148	3.265	3.518
Επιχειρηματικά δάνεια:⁽²⁾⁽³⁾					
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	24.005	1.198	709	25.912	26.054
- Πρόβλεψη απομείωσης	(72)	(58)	(318)	(447)	(621)
Λογιστική αξία	23.934	1.140	391	25.465	25.432
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος					
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης, εκ της οποίας:	36.336	4.914	1.523	42.773	43.450
<i>Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPE)</i>			1.512	1.512	2.257
- Πρόβλεψη απομείωσης	(170)	(329)	(759)	(1.258)	(1.626)
Λογιστική αξία	36.166	4.584	764	41.515	41.824
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου				15	(163)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων				15	16
Λογιστική αξία ⁽⁴⁾				41.545	41.677
Σύνολο				41.545	41.677

⁽¹⁾ Την 31 Δεκεμβρίου 2023, πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση δάνεια πελατών (POCI) λογιστικής αξίας προ απομείωσης € 29 εκατ. (€ 11 εκατ. περιλαμβάνονται στα εξυπηρετούμενα ανοίγματα και € 18 εκατ. στα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα) και € 8 εκατ. προβλέψεις απομείωσης περιλαμβάνονται στην κατηγορία «Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια των δανείων – Στάδιο 3 και POCI» (31 Δεκεμβρίου 2022: € 43 εκατ. λογιστική αξία προ απομείωσης και € 6,5 εκατ. πρόβλεψη απομείωσης).

⁽²⁾ Περιλαμβάνει ποσό € 4.444 εκατ. που αφορά στα ομόλογα υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico, τα οποία έχουν ταξινομηθεί στο Στάδιο 1.

⁽³⁾ Περιλαμβάνει δάνεια στο Δημόσιο.

⁽⁴⁾ Περιλαμβάνει ποσό € 9,9 εκατ. που αφορά στα ομόλογα ενδιάμεσης διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico.

⁽⁵⁾ Την 31 Δεκεμβρίου 2022, τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες προ προβλέψεων απομείωσης και η συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης της Eurobank Direktna a.d. (μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες) (σημ. 30), ανέρχονταν σε € 1.639 εκατ. και € 53 εκατ., αντίστοιχα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Δάνεια συνδεδεμένα με κριτήρια βιωσιμότητας

Σύμφωνα με το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης, ο Όμιλος χορηγεί δάνεια, τα οποία, ως μέρος των συμβατικών τους όρων, παρέχουν κίνητρα στον δανειολήπτη για την επίτευξη προκαθορισμένων στόχων επιδόσεων βιωσιμότητας (SPTs). Ειδικότερα τα εν λόγω SPTs αποτελούν μια λίστα περιβαλλοντικών (E), κοινωνικών (S) και στόχων διακυβέρνησης (G), η εκπλήρωση των οποίων από τον πελάτη καθορίζεται από την επίτευξη των αντίστοιχων KPIs, δηλαδή των δεικτών μέτρησης για την ποσοτικοποίηση των επιδόσεων του πελάτη, για παράδειγμα κλιματικοί στόχοι όπως η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ή κοινωνικοί στόχοι όπως η αύξηση του επιπέδου διαφορετικότητας σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου. Στο πλαίσιο των όρων αυτών των δανείων, το συμβατικό επιτόκιο αυξάνεται εάν ο δανειολήπτης δεν επιτύχει συγκεκριμένους στόχους που συνδέονται με τη δραστηριότητά του.

Τα προαναφερθέντα δάνεια που κατέχονται στις 31 Δεκεμβρίου 2023 έχουν αξιολογηθεί, σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου (σημείωση 2), πως οι συμβατικές ταμειακές ροές τους θεωρούνται ότι πληρούν το τεστ SPPI. Οι συμβατικοί όροι τους συνάδουν με μια βασική συμφωνία δανεισμού, επομένως διατηρούνται στο αναπόσβεστο κόστος.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία των δανείων συνδεδεμένων με κριτήρια βιωσιμότητας ανερχόταν σε 354 εκατ. ευρώ (2022: 432 εκατ. ευρώ).

Project Solar

Στο πλαίσιο της στρατηγικής διαχείρισης των NPE, ο Όμιλος έχει σχεδιάσει μία νέα τιτλοποίηση NPE (project «Solar») ως μέρος μιας κοινής πρωτοβουλίας με τις άλλες Ελληνικές συστημικές τράπεζες (οι Τράπεζες), η οποία έχει ξεκινήσει από το 2018, ώστε να μειώσει περαιτέρω τον δείκτη NPE και να ενισχύσει την εξυγίανση του ισολογισμού του. Επιπλέον, ο Όμιλος στοχεύει στην εποπτική και λογιστική αποαναγνώριση του υποκείμενου επιχειρηματικού δανειακού χαρτοφυλακίου από τον ισολογισμό του, μέσω της επίτευξης της μεταφοράς σημαντικού κινδύνου (SRT) και της ένταξης της τιτλοποίησης «Solar» στο Ελληνικό Πρόγραμμα Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων («HAPS»), προκειμένου να ληφθεί η εγγύηση του ελληνικού δημοσίου για τον τίτλο υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης. Η Διοίκηση παραμένει προσηλωμένη στο πλάνο της για την ολοκλήρωση της ανωτέρω συναλλαγής και έχει ξεκινήσει ενέργειες, μαζί με τις υπόλοιπες συμμετέχουσες τράπεζες, για την πώληση της πλειοψηφίας των τίτλων ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης που θα εκδοθούν στο πλαίσιο της προαναφερθείσας τιτλοποίησης. Πιο συγκεκριμένα, την 2 Νοεμβρίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε την υπογραφή δεσμευτικής συμφωνίας μεταξύ των Τραπεζών και της Waterwheel Capital Management L.P., σχετικά με την πώληση στην τελευταία του 95% των τίτλων ενδιάμεσης διαβάθμισης (mezzanine notes) και του 95% των τίτλων χαμηλής διαβάθμισης (junior notes), που θα εκδοθούν στο πλαίσιο της τιτλοποίησης «Solar». Οι Τράπεζες θα διακρατήσουν το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης (senior notes) καθώς και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης. Η συναλλαγή υπόκειται στην εκπλήρωση συνήθων για τέτοιες συναλλαγές προϋποθέσεων συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων, της εγγύησης στο πλαίσιο του HAPS και της έγκρισης σχετικά με τη μεταφορά σημαντικού κινδύνου (SRT) όπως αναφέρονται ανωτέρω.

Από τον Ιούνιο 2022, ο Όμιλος ταξινόμησε ως κατεχόμενο προς πώληση το υποκείμενο επιχειρηματικό δανειακό χαρτοφυλάκιο και επαναμέτρησε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές του χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Ομίλου για την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης ποσού € 12 εκατ. στο τέταρτο τρίμηνο του 2023 (σημ.21). Η προαναφερθείσα ζημιά απομείωσης υπολογίστηκε με βάση την εκτιμώμενη εύλογη αξία των ομολόγων που θα διακρατηθούν από τον Όμιλο με την ολοκλήρωση της συναλλαγής και το τίμημα που αναμένεται να εισπραχθεί από την πώληση των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία του προαναφερθέντος δανειακού χαρτοφυλακίου ανήλθε σε € 48 εκατ., αποτελούμενο από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες λογιστικής αξίας προ προβλέψεων € 246 εκατ. με πρόβλεψη απομείωσης € 198 εκατ. Επιπλέον, η πρόβλεψη απομείωσης για εγγυητικές επιστολές που συμπεριλαμβάνονταν στο υποκείμενο χαρτοφυλάκιο ανήλθε σε € 1 εκατ. (σημ. 35).

Project Leon

Τον Δεκέμβριο 2023, η Τράπεζα, με στόχο να επιταχύνει περαιτέρω το πλάνο μείωσης των NPE, ξεκίνησε τη διαδικασία πώλησης ενός μικτού χαρτοφυλακίου NPE λογιστικής αξίας προ προβλέψεων περίπου € 400 εκατ., συμμετέχοντας παράλληλα σε διαπραγματεύσεις με πιθανούς επενδυτές. Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2024.

Κατά συνέπεια, την 31 Δεκεμβρίου 2023, η Τράπεζα ταξινόμησε το ανωτέρω δανειακό χαρτοφυλάκιο ως κατεχόμενο προς πώληση, επαναμέτρησε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές του χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Ομίλου για την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και αναγνώρισε ζημιά απομείωσης € 55 εκατ. (σημ. 21), η οποία

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

υπολογίστηκε με βάση το τίμημα που αναμένεται να εισπραχθεί από την πώλησή του. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία του προαναφερθέντος δανειακού χαρτοφυλακίου ανήλθε σε € 121 εκατ., αποτελούμενο από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες λογιστικής αξίας προ προβλέψεων € 398 εκατ., με πρόβλεψη απομείωσης € 277 εκατ. (σημ. 30).

Project Wave

Τον Δεκέμβριο του 2023, η Τράπεζα προχώρησε στην ολοκλήρωση μιας ακόμα συνθετικής συναλλαγής μεταφοράς κινδύνου (συναλλαγή «Wave IV») με τη μορφή χρηματοοικονομικής εγγύησης, η οποία παρέχει πιστωτική προστασία επί του μεσαίου τμήματος ζημιών χαρτοφυλακίου ενήμερων δανείων προς μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις ύψους € 1,5 δις (χαρτοφυλάκιο αναφοράς). Παρομοίως με τις προηγούμενες συνθετικές συναλλαγές μεταφοράς κινδύνου με αντίστοιχα χαρακτηριστικά (συναλλαγές «Wave»), η συναλλαγή «Wave IV» λογιστικοποιήθηκε ως αγορασθείσα σύμβαση χρηματοοικονομικής εγγυήσεως που δεν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των συμβατικών όρων του χαρτοφυλακίου αναφοράς, για την οποία αναγνωρίζεται ένα δικαίωμα αποζημίωσης που προκύπτει από τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των προστατευόμενων δανείων, στο βαθμό που θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι ο Όμιλος θα αποζημιωθεί για τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές. Το χαρτοφυλάκιο αναφοράς των συναλλαγών Wave συνέχισε να αναγνωρίζεται στον ισολογισμό του Ομίλου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η συναλλαγή Wave IV, η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών του Ομίλου για την βελτιστοποίηση των εποπτικών του κεφαλαίων, είχε ως αποτέλεσμα κεφαλαιακό όφελος 41 μονάδων βάσης.

Μέτρα στήριξης των πελατών

Τον Απρίλιο 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε την έναρξη μίας πρωτοβουλίας επιβράβευσης οφειλετών στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου που έχουν εκταμειωθεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι οποίοι δεν εμφάνιζαν οφειλές σε καθυστέρηση και ήταν συνεπείς ως προς τις σχετικές οικονομικές τους υποχρεώσεις. Το πρόγραμμα επιβράβευσης εισήγαγε ένα «ανώτατο όριο» στα επιτόκια αναφοράς που εφαρμόζονται στα εν λόγω δάνεια για 12 μήνες, με σκοπό την προστασία των δανειοληπτών έναντι αυξήσεων των επιτοκίων αναφοράς (σημ. 10).

Γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Τον Μάρτιο 2024, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι η παραπάνω πρωτοβουλία επιβράβευσης θα παραταθεί με τους ίδιους όρους για άλλους δώδεκα μήνες, στην προσπάθειά της να συνεχίσει να υποστηρίζει και να επιβραβεύει τους συνεπείς πελάτες του στεγαστικού της χαρτοφυλακίου.

Το τρίτο τρίμηνο 2023, η Τράπεζα, ως απόκριση στις πρωτοφανείς πυρκαγιές και πλημμύρες που έπληξαν αρκετές περιοχές της Ελλάδας, προσέφερε συγκεκριμένα μέτρα στήριξης στους πληγέντες δανειολήπτες, οι οποίοι είναι ιδιοκτήτες ακινήτων που βρίσκονται στις πληγείσες περιοχές ή επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ίδιες περιοχές, οι οποίοι δεν εμφάνιζαν ληξιπρόθεσμες οφειλές πέραν των 89 ημερών και είχαν υποβάλει σχετική αίτηση στην Τράπεζα. Τα παραπάνω μέτρα στήριξης περιλαμβάνουν κεφαλαιοποίηση τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών, αναστολή πληρωμής δανειακών υποχρεώσεων σε έντοκη βάση και μείωση 50% του περιθωρίου δανείου για επιλέξιμες πυρόπληκτες εταιρείες. Αυτά τα μέτρα λογιστικοποιούνται ως τροποποιήσεις χωρίς επίπτωση στα αποτελέσματα.

Οι τιτλοποιήσεις του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου

Ο Όμιλος στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων του (NPE) προχώρησε σε τιτλοποιήσεις διαφόρων κατηγοριών κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω της έκδοσης τίτλων υψηλής (senior), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης, που είχαν ως αποτέλεσμα, όπως περιγράφεται παρακάτω, την αποαναγνώριση των υποκείμενων δανειακών χαρτοφυλακίων και την αναγνώριση των διακρατούμενων τίτλων.

Τιτλοποίηση “Mexico”

Το Μάιο 2021, ο Όμιλος, μέσω της εταιρείας ειδικού σκοπού (SPV) «Mexico Finance Designated Activity Company», εξέδωσε τίτλους υψηλής (senior notes), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης συνολικής ονομαστικής αξίας € 5,2 δις περίπου, με τιτλοποίηση μικτού χαρτοφυλακίου κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων. Οι τίτλοι υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης είναι εγγυημένοι από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Τον Δεκέμβριο 2021, ολοκληρώθηκε η πώληση στην doValue S.p.A του 95% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης και ως αποτέλεσμα ο Όμιλος έπαψε να έχει τον έλεγχο του SPV και αποαναγνώρισε το υποκείμενο δανειακό χαρτοφυλάκιο από τον

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ισολογισμό του, καθώς μετέφερε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χαρτοφυλακίου και έπαψε να έχει τον έλεγχο του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος αναγνώρισε στον ισολογισμό του τους διακρατούμενους τίτλους, δηλαδή το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης με λογιστική αξία € 1.415 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: € 1.539 εκατ.).

Τιτλοποίηση «Cairo»

Τον Ιούνιο 2019, ο Όμιλος, μέσω των εταιρειών ειδικού σκοπού (SPVs) «Cairo No. 1 Finance Designated Activity Company», «Cairo No. 2 Finance Designated Activity Company» και «Cairo No. 3 Finance Designated Activity Company», εξέδωσε τίτλους υψηλής (senior), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης συνολικής ονομαστικής αξίας περίπου € 7,5 δις, με τιτλοποίηση μεικτού χαρτοφυλακίου κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPE) («τιτλοποίηση Cairo»). Τον Δεκέμβριο 2019, ο Όμιλος ανακοίνωσε ότι σύναψε με την doValue S.p.A δεσμευτική συμφωνία για την πώληση του 20% των τίτλων ενδιάμεσης διαβάθμισης και του 50,1% των τίτλων χαμηλής διαβάθμισης της «τιτλοποίησης Cairo». Οι τίτλοι υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης είναι εγγυημένοι από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Τον Ιούνιο 2020, η πώληση των προαναφερθέντων τίτλων ολοκληρώθηκε, και ως αποτέλεσμα, ο Όμιλος έπαψε να έχει τον έλεγχο των Cairo SPVs δεδομένου ότι δεν έχει τη δυνατότητα να διευθύνει τις συναφείς δραστηριότητές τους. Επιπλέον, τον Ιούνιο 2020, η Eurobank Holdings, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.), προχώρησε στην εισφορά των διακρατούμενων τίτλων του Cairo, δηλ. 75% των τίτλων ενδιάμεσης διαβάθμισης και 44,9% των τίτλων χαμηλής διαβάθμισης, καθώς και ποσού € 1,5 εκατ. σε μετρητά στη θυγατρική της εταιρεία με έδρα την Κύπρο Mairanus Ltd, η οποία μετονομάστηκε σε «Cairo Mezz Plc», ως αντάλλαγμα για τις νεοεκδοθείσες μετοχές της προαναφερθείσας θυγατρικής. Τον Ιούλιο 2020, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας ενέκρινε τη διανομή των μετοχών έκδοσης της Cairo Mezz Plc στους μετόχους της Eurobank Holdings μέσω της μείωσης σε είδος του μετοχικού της κεφαλαίου.

Τον Σεπτέμβριο 2020, κατόπιν της ολοκλήρωσης της διανομής των μετοχών της Cairo Mezz Plc, το υποκείμενο δανειακό χαρτοφυλάκιο και οι σχετικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποαναγνωρίστηκαν από τον ισολογισμό του Ομίλου, εφόσον εκείνη τη χρονική στιγμή ο Όμιλος μετέφερε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χαρτοφυλακίου και έπαψε να έχει τον έλεγχο του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος αναγνώρισε στον ισολογισμό του τους διακρατούμενους τίτλους δηλ. το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης με λογιστική αξία € 2.019 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: € 2.332 εκατ.).

Τιτλοποίηση «Pillar»

Τον Ιούνιο 2019, ο Όμιλος, μέσω της εταιρείας ειδικού σκοπού (SPV) «Pillar Finance Designated Activity Company» εξέδωσε τίτλους υψηλής (senior), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης συνολικής αξίας περίπου € 2 δις, μέσω τιτλοποίησης χαρτοφυλακίου στεγαστικών κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το Σεπτέμβριο 2019, ο Όμιλος πούλησε το 95% των προαναφερόμενων τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης στην Celidoria S.A R.L. Με την ολοκλήρωση της πώλησης, ο Όμιλος έπαψε να έχει τον έλεγχο του SPV και αποαναγνώρισε το υποκείμενο δανειακό χαρτοφυλάκιο στο σύνολό του, δεδομένου ότι μεταβίβασε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα του υποκείμενου δανειακού χαρτοφυλακίου. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος αναγνώρισε στον ισολογισμό του τους διακρατούμενους τίτλους, δηλ. το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης, καθώς και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης με λογιστική αξία € 1.020 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: € 1.039 εκατ.).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
21. Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την μεταβολή της πρόβλεψης απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους των δανείων και απαιτήσεων πελατών :

	31 Δεκεμβρίου 2023													Σύνολο € εκατ.
	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Μικρές επιχειρήσεις				
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -				
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	- Στάδιο 2	Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	- Στάδιο 2	Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	- Στάδιο 2	Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	- Στάδιο 2			
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.		
Πρόβλεψη απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	68	75	478	21	160	229	37	48	186	23	72	229	1.626	
Νέα δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	23	-	-	0	-	-	20	-	-	4	-	-	47	
Μεταφορές μεταξύ σταδίων - σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	23	(20)	(3)	10	(8)	(1)	15	(7)	(7)	11	(8)	(2)	-	
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(6)	28	(22)	(3)	27	(23)	(2)	15	(13)	(2)	13	(11)	-	
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(5)	(21)	27	(0)	(12)	12	(1)	(6)	6	(1)	(10)	11	-	
Επίπτωση επαναμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(31)	(3)	72	(7)	(16)	148	4	10	84	(7)	(1)	89	342	
Ανακτήσεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	-	-	18	-	-	8	-	-	18	-	-	6	49	
Δάνεια και απαιτήσεις που από-αναγνωρίστηκαν / ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης ⁽²⁾	(4)	(1)	(17)	(0)	(0)	(92)	(4)	(7)	(95)	(1)	(1)	(115)	(337)	
Διαγραφές δανείων ⁽³⁾	-	-	(216)	-	-	(46)	-	-	(62)	-	-	(62)	(387)	
Μεταβολή της παρούσας αξίας	-	-	(8)	-	-	(3)	-	-	(2)	-	-	(3)	(16)	
Συναλλαγματικές διαφορές και λουπά	3	(0)	(10)	0	4	(24)	(16)	(1)	(11)	(1)	0	(13)	(67)	
Πρόβλεψη απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	72	58	318	20	154	208	53	53	105	25	65	128	1.258	

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022												Σύνολο € εκατ.
	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Μικρές επιχειρήσεις			
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Πρόβλεψη απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	69	76	737	17	138	170	44	39	257	41	58	227	1.872
Νέα δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	29	-	-	2	-	-	21	-	-	6	-	-	58
Μεταφορές μεταξύ σταδίων - σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	20	(20)	(0)	10	(9)	(1)	14	(8)	(5)	13	(10)	(3)	-
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(12)	13	(1)	(4)	24	(20)	(8)	24	(15)	(7)	19	(12)	-
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(6)	(8)	14	(1)	(9)	10	(5)	(7)	11	(2)	(7)	9	-
Επίπτωση επαναμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ⁽⁴⁾	(35)	13	(1)	(3)	12	100	(25)	(0)	91	(30)	12	69	202
Ανακτήσεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	-	-	23	-	-	9	-	-	12	-	-	9	53
Δάνεια και απαιτήσεις που από-αναγνωρίστηκαν / ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης ⁽²⁾	-	(0)	(202)	-	-	(0)	-	-	-	-	-	(1)	(203)
Διαγραφές δανείων ⁽³⁾	-	-	(87)	-	-	(10)	-	-	(141)	-	-	(53)	(290)
Μεταβολή της παρούσας αξίας	-	-	(11)	-	-	(1)	-	-	(3)	-	-	(2)	(18)
Συναλλαγματικές διαφορές και λουτά	4	1	5	(0)	3	(27)	(4)	1	(21)	2	1	(14)	(49)
Πρόβλεψη απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	68	75	478	21	160	229	37	48	186	23	72	229	1.626

⁽¹⁾ Η πρόβλεψη απομείωσης για τα πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση δάνεια (POCI) ποσού € 8,1 εκατ. περιλαμβάνεται στο στάδιο «Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια των δανείων – Στάδιο 3 και POCI» (2022: € 6,5 εκατ.).

⁽²⁾ Απεικονίζει την πρόβλεψη απομείωσης των δανείων τα οποία αποαναγνωρίστηκαν λόγω α) σημαντικών τροποποιήσεων των συμβατικών τους όρων, β) συναλλαγών πώλησης, γ) συναλλαγών ανταλλαγής χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη και εκείνων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 20 και 30).

⁽³⁾ Το συμβατικά απαιτητό ποσό από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είχαν διαγραφεί κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 και ο Όμιλος βρίσκεται ακόμα σε διαδικασίες ανάκτησης ανέρχεται σε € 338 εκατ. (2022: € 111 εκατ.).

⁽⁴⁾ Περιλαμβάνει ποσό € 14 εκατ. πρόβλεψη απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις πελατών που σχετίζονται με μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ. 30).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, οι οποίες αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε € 412 εκατ., συμπεριλαμβανομένων των ζημιών απομείωσης € 67 εκατ. που σχετίζονται με τα projects Solar και Leon (σημ. 20) (2022: € 276 εκατ.) και αναλύονται ως εξής:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	(390)	(246)
Κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις ⁽¹⁾	(37)	(22)
Κέρδη / (Ζημιές) από τροποποιήσεις δανείων και απαιτήσεων πελατών (Πρόβλεψη απομείωσης) /αντιλογισμός πρόβλεψης απομείωσης για δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	8	2
	7	(10)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(412)	(276)

⁽¹⁾ Αφορά αποκτηθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, που δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των εγγυημένων δανείων (συναλλαγές Wave).

22. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Επενδυτικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)	3.492	3.828
Επενδυτικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος (AC)	10.955	9.192
Επενδυτικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL)	263	241
Σύνολο	14.710	13.261

Σημείωση: πληροφορίες για τους χρεωστικούς τίτλους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου παρουσιάζονται στη σημείωση 5.2.1.3.

Τον Απρίλιο 2023, η Τράπεζα Αττικής, ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με έδρα την Ελλάδα, ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου με την από κοινού συμμετοχή του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) και ιδιωτών επενδυτών. Η Eurobank συμμετείχε στην προαναφερθείσα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και κατηγοριοποίησε την επένδυσή της, η οποία ανήλθε σε € 10 εκατ., ως επιμετρούμενη στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η εύλογη αξία της εν λόγω επένδυσης ανήλθε σε € 8 εκατ.

Τον Νοέμβριο 2023, η Τράπεζα απέκτησε μειοψηφική συμμετοχή στην Plum Fintech Limited (“Plum”), μια εταιρεία fintech με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο. Σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας, η Eurobank επένδυσε αρχικά € 5 εκατ. για το μερίδιό της στην Plum και υπό την προϋπόθεση εκπλήρωσης συγκεκριμένων όρων, είναι πιθανό να επενδύσει € 5 εκατ. επιπλέον σε βάθος χρόνου. Η επένδυση της Τράπεζας στην ανωτέρω εταιρεία κατηγοριοποιήθηκε ως επιμετρούμενη στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση.

Τον Οκτώβριο 2023, η Eurobank Asset Management, εξ’ ολοκλήρου θυγατρική της Eurobank, απέκτησε μειοψηφική συμμετοχή στην Mintus Group Limited (“Mintus”), μια εταιρεία με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο που παρέχει πρόσβαση σε κατηγορίες εναλλακτικών επενδύσεων παγκοσμίως. Η επένδυση στην Mintus κατηγοριοποιήθηκε ως επιμετρούμενη στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση και την 31 Δεκεμβρίου 2023 η εύλογη αξία της ανήλθε σε € 2 εκατ.

Ομόλογα συνδεδεμένα με όρους βιωσιμότητας

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος είχε θέσεις σε ομόλογα με συμβατικούς όρους συνδεδεμένους με τομείς περιβαλλοντολογικούς, κοινωνικούς και διακυβέρνησης (ESG) και στόχους επιδόσεων ως προς τη βιωσιμότητα (Sustainability Performance Targets) (σημ. 20) λογιστικής αξίας € 118 εκατ., εκ των οποίων € 82 εκατ. αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση και € 36 εκατ. αποτιμώμενα στο αποσβέσιμο κόστος (2022: € 173 εκατ., εκ των οποίων € 123 εκατ. σε FVOCI και € 50 εκατ. σε AC). Ο Όμιλος έχει εκτιμήσει τα ESG χαρακτηριστικά των προαναφερθέντων χρεωστικών τίτλων σύμφωνα και με τις λογιστικές πολιτικές του (σημ. 2) και έχει συμπεράνει ότι δεν συνιστούν έκθεση σε κινδύνους οι οποίοι δεν είναι συμβατοί με μια βασική δανειακή σύμβαση και κατά συνέπεια πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
22.1 Κίνηση των επενδυτικών τίτλων

Οι κατωτέρω πίνακες παρουσιάζουν την κίνηση της λογιστικής αξίας των επενδυτικών τίτλων ανά κατηγορία επιμέτρησης, καθώς και ανά στάδιο αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς (ECL).

	31 Δεκεμβρίου 2023								
	Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI			Επενδυτικοί τίτλοι AC			Επενδυτικοί τίτλοι FVTPL	Μετοχικοί τίτλοι FVOCI	Σύνολο € εκατ.
	ECL 12μήνου- Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους- Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους- Στάδιο 3	ECL 12μήνου- Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους- Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους- Στάδιο 3	€ εκατ.	€ εκατ.	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	3.612	121	-	9.175	6	33	241	95	
Αγορές, πωλήσεις και λήξεις	(394)	-	-	1.621	-	(2)	3	18	1.246
Μεταφορές μεταξύ σταδίων	76	(76)	-	(1)	1	-	-	-	-
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης από μεταβολή στην εύλογη αξία	244	4	-	-	-	-	19	7	273
Απόσβεση διαφοράς υπέρ/υπό το άρτιο και τόκοι	(19)	0	-	28	(0)	2	(0)	-	10
Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης ⁽¹⁾	-	-	-	146	0	-	-	-	146
Συναλλαγματικές διαφορές και λουπές μεταβολές ⁽²⁾	(11)	(1)	-	(34)	(0)	(1)	0	(103)	(150)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες ⁽³⁾	(81)	-	-	-	-	-	-	-	(81)
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	3.427	48	-	10.935	7	32	263	17	14.729
Πρόβλεψη απομείωσης	-	-	-	(11)	(0)	(7)	-	-	(18)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	3.427	48	-	10.924	7	25	263	17	14.710

	31 Δεκεμβρίου 2022								
	Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI			Επενδυτικοί τίτλοι AC			Επενδυτικοί τίτλοι FVTPL	Μετοχικοί τίτλοι FVOCI	Σύνολο € εκατ.
	ECL 12μήνου- Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους- Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους- Στάδιο 3	ECL 12μήνου- Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους- Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους- Στάδιο 3	€ εκατ.	€ εκατ.	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	6.456	9	-	4.672	-	-	141	44	
Αγορές, πωλήσεις και λήξεις	(1.979)	(6)	(14)	4.904	-	-	80	17	3.002
Μεταφορές μεταξύ σταδίων	(131)	117	14	(40)	6	34	-	-	-
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης από μεταβολή στην εύλογη αξία	(740)	3	-	-	-	-	16	34	(687)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ/υπό το άρτιο και τόκοι	(42)	(2)	-	64	-	2	0	-	22
Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης ⁽¹⁾	-	-	-	(449)	-	(4)	-	-	(453)
Συναλλαγματικές διαφορές και λουπές μεταβολές	48	(0)	-	24	-	1	4	-	77
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	3.612	121	-	9.175	6	33	241	95	13.283
Πρόβλεψη απομείωσης	-	-	-	(12)	(0)	(10)	-	-	(22)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	3.612	121	-	9.163	6	23	241	95	13.261

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

⁽¹⁾ Η μεταβολή στην εύλογη αξία από συνεχιζόμενες σχέσεις αντιστάθμισης ανέρχεται σε € 172 εκατ., κέρδη (2022: € 548 εκατ. ζημιά).

⁽²⁾ Οι λουπές μεταβολές στους μετοχικούς τίτλους FVOCI αναφέρονται κυρίως στην Ελληνική Τράπεζα η οποία λογιστικοποιήθηκε ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου το δεύτερο τρίμηνο του 2023 (σημ. 24).

⁽³⁾ Αφορά στην ERB Direktna (σημ. 30).

22.2 Κίνηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) ανά κατηγορία επενδυτικών τίτλων, περιλαμβανομένης ανάλυσης για την κίνηση ECL ανά στάδιο.

	31 Δεκεμβρίου 2023			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Επενδυτικοί τίτλοι AC	Επενδυτικοί τίτλοι FVOCI	Σύνολο	Επενδυτικοί τίτλοι AC	Επενδυτικοί τίτλοι FVOCI	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	22	12	34	6	12	18
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αγορασθέντα	4	2	6	16	2	18
- εκ των οποίων ECL 12μήνου - Στάδιο 1	4	2	6	16	2	18
Μεταφορές μεταξύ σταδίων						
- (από)/σε ECL 12μήνου - Στάδιο 1	0	1	1	(6)	(11)	(17)
- (από)/σε ECL καθ' όλη τη διάρκεια - Στάδιο 2	(0)	(1)	(1)	0	0	0
- (από)/σε ECL καθ' όλη τη διάρκεια - Στάδιο 3	-	-	-	6	11	17
Επαναμέτρηση λόγω αλλαγής των παραμέτρων κινδύνου των ECL	(8)	(5)	(13)	3	13	16
- εκ των οποίων ECL 12μήνου - Στάδιο 1	(5)	(4)	(9)	(2)	9	7
- εκ των οποίων ECL καθ' όλη τη διάρκεια - Στάδιο 2	(0)	(1)	(1)	1	4	5
- εκ των οποίων ECL καθ' όλη τη διάρκεια - Στάδιο 3	(3)	-	(3)	4	-	4
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία πουλήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(1)	(1)	(2)	(3)	(4)	(7)
- εκ των οποίων ECL 12μήνου - Στάδιο 1	(1)	(1)	(2)	(3)	(4)	(7)
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία αποπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(0)	(0)	(0)	-	(10)	(10)
- εκ των οποίων ECL καθ' όλη τη διάρκεια - Στάδιο 3	-	-	-	-	(10)	(10)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	1	(0)	1	(0)	(1)	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	18	8	26	22	12	34

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
22.3 Αποθεματικό ιδίων κεφαλαίων: αναπροσαρμογή επενδυτικών τίτλων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)

Τα κέρδη/(ζημιές) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία του χαρτοφυλακίου των επενδυτικών τίτλων που επιμετρώνται σε FVOCI αναγνωρίζονται στο αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής των επενδυτικών τίτλων. Η κίνηση του αποθεματικού αναλύεται παρακάτω:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	(10)	322
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από μεταβολή στην εύλογη αξία (Έξοδο) / ωφέλεια φόρου (σημ. 13)	255	(702)
	(49)	180
	206	(522)
Καθαρά (κέρδη)/ζημιές που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	(50)	29
Μεταφορά αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στο λογαριασμό αποτελεσμάτων (Έξοδο)/ωφέλεια φόρου σε καθαρά (κέρδη)/ζημιές που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	(3)	4
	15	(7)
(Έξοδο)/ωφέλεια φόρου επί αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	1	(1)
	(37)	25
Καθαρά (κέρδη)/ζημιές που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων από αντιστάθμιση της εύλογης αξίας (Έξοδο)/ωφέλεια φόρου	(91)	270
	24	(73)
	(67)	197
Αποθεματικό αναπροσαρμογής από συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες, μετά από φόρο ⁽¹⁾	1	(33)
Αποθεματικό αναπροσαρμογής από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα που μεταφέρθηκε στα αποτελέσματα εις νέον (σημ. 24)	(45)	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	48	(10)

⁽¹⁾ Το 2023, περιλαμβάνει € 7 εκατ. αρνητική επίπτωση στο αποθεματικό εύλογης αξίας εξαιτίας της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» από τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου Eurolife FFH Insurance Group Holdings S.A. (σημ. 38)

23. Σύνθεση του Ομίλου
23.1 Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες

Παρακάτω παρατίθενται οι θυγατρικές της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2023, που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023:

Επωνυμία Εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό Συμμετοχής	Χώρα Εγκατάστασης	Τομέας Δραστηριότητας
Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία		100,00	Ελλάδα	Τράπεζα
Be Business Exchanges A.E. Δικτύων Διεταιρικών Συναλλαγών και Παροχής Λογιστικών και Φορολογικών Υπηρεσιών		98,01	Ελλάδα	Ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω διαδικτύου, παροχή λογιστικών, φορολογικών και λοιπών υπηρεσιών
Eurobank Asset Management Μονοπρόσωπη Α.Ε.Δ.Α.Κ.		100,00	Ελλάδα	Υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και περιουσίας
Eurobank Equities Μονοπρόσωπη Α.Ε.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοστηριακές και συμβουλευτικές υπηρεσίες
Eurobank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Μονοπρόσωπη Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Eurobank Factors Μονοπρόσωπη Α.Ε.Π.Ε.Α.		100,00	Ελλάδα	Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων
Herald Ελλάς Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών 1		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Herald Ελλάς Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών 2		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Piraeus Port Plaza 1 Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Επωνυμία Εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό Συμμετοχής	Χώρα Εγκατάστασης	Τομέας Δραστηριότητας
(Υπό εκκαθάριση) Anchor Ελληνική Επενδυτική Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Αθηναϊκές Εκμεταλλεύσεις Ακινήτων Μονοπρόσωπη Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Piraeus Port Plaza 2 Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Piraeus Port Plaza 3 Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Τενμπέρκο Ανάπτυξη και Εκμετάλλευση Ακινήτων Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Value Τουριστική Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
ΑΔΕΞΑ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων	θ	100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Eurobank Ανανεώσιμες Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία	ιγ	100,00	Ελλάδα	Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τον ήλιο και διανομή της
Eurobank Bulgaria A.D.	δ	99,99	Βουλγαρία	Τράπεζα
PB Personal Finance E.A.D.	η	99,99	Βουλγαρία	Εταιρεία διαμεσολάβησης συνταξιοδοτικής ασφάλισης
Berberis Investments Ltd		100,00	Νησιά Channel	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
Eurobank Cyprus Ltd		100,00	Κύπρος	Τράπεζα
Foramónio Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Lenevino Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Rano Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Neviko Ventures Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Zivar Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Amvanero Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Revasono Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Volki Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Adariano Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Elerovio Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Afinopio Investments Ltd	ιβ	100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Ovedrio Holdings Ltd	ιβ	100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Primoxia Holdings Ltd	ιβ	100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Eurobank Private Bank Luxembourg S.A.	ιδ	100,00	Λουξεμβούργο	Τράπεζα
Eurobank Fund Management Company (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Διαχείριση κεφαλαίων
ERB Lux Immo S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
ERB New Europe Funding B.V.		100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
ERB New Europe Funding II B.V.		100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
ERB New Europe Holding B.V.		100,00	Ολλανδία	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
ERB IT Shared Services S.A.		100,00	Ρουμανία	Επεξεργασία στοιχείων πληροφορικής
IMO Property Investments Bucuresti S.A.		100,00	Ρουμανία	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
Seferco Development S.A.		99,99	Ρουμανία	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
ERB Leasing A.D. Beograd-in Liquidation	στ	100,00	Σερβία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
IMO Property Investments A.D. Beograd		100,00	Σερβία	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
Reco Real Property A.D. Beograd		100,00	Σερβία	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Karta II Plc		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Astarti Designated Activity Company		-	Ιρλανδία	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
ERB Recovery Designated Activity Company		-	Ιρλανδία	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι ακόλουθες εταιρείες δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις λόγω μη σημαντικότητας:

(i) εταιρείες ειδικού σκοπού του Ομίλου για τη συγκέντρωση κεφαλαίων και οι σχετιζόμενες εταιρείες χαρτοφυλακίου, οι οποίες είναι αδρανείς και/ή υπό εκκαθάριση: Themeleion III Holdings Ltd, Themeleion IV Holdings Ltd, Themeleion Mortgage Finance Plc, Themeleion II Mortgage Finance Plc, Themeleion III Mortgage Finance Plc, Themeleion IV Mortgage Finance Plc, Themeleion V Mortgage Finance Plc, Themeleion VI Mortgage Finance Plc, Anartychi APC Ltd και Byzantium II Finance Plc.

(ii) η εταιρεία χαρτοφυλακίου για την Karta II Plc: Karta II Holdings Ltd.

(iii) η αδρανής εταιρεία: Enalios Αξιοποιήσεις Ακινήτων Α.Ε.Ε.

(iv) εταιρείες οι οποίες ελέγχονται από τον Όμιλο βάσει σχετικών συμφωνητικών ενεχυρίασης των μετοχών τους: Finas A.E., Rovinvest A.E. και Promivet A.E.

Το 2023, οι μεταβολές στη δομή του Ομίλου που οφείλονται: α) σε εξαγορές, συγχωνεύσεις και ίδρυση εταιρειών, β) σε πωλήσεις και άλλες εταιρικές πράξεις, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, γ) σε συναλλαγές με τα δικαιώματα τρίτων επί του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιρειών, οι οποίες δεν οδήγησαν σε απώλεια ελέγχου και δ) σε εκκαθαρίσεις, έχουν ως εξής:

(α) ERB Hellas (Cayman Islands) Ltd, Νησιά Cayman

Τον Δεκέμβριο 2022, αποφασίστηκε η εκκαθάριση της εταιρείας. Τον Φεβρουάριο 2023, ολοκληρώθηκε η επιστροφή του μετοχικού κεφαλαίου στην Τράπεζα, μέσω της επαναγοράς από την εταιρεία των ιδίων μετοχών της.

(β) Retail Development S.A., Ρουμανία

Τον Φεβρουάριο 2023, η Τράπεζα υπέγραψε μία συμφωνία για την πώληση του ποσοστού συμμετοχής της 99,99% στην Retail Development S.A., μαζί με τη δανειακή απαίτηση από την εταιρεία, σε τρίτο έναντι τιμήματος € 8,1 εκατ. Από την πώληση προέκυψε ζημιά € 1,1 εκατ. και αναγνωρίστηκε στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)».

(γ) Eurobank Direktna a.d., Σερβία

Την 2 Νοεμβρίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι ολοκληρώθηκε η πώληση στην AIK Banka a.d. Beograd του ποσοστού συμμετοχής 70% που κατείχε στην Eurobank Direktna a.d. (σημ. 30).

(δ) Απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από την Eurobank Bulgaria A.D.

Την 9 Δεκεμβρίου 2022, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την επίτευξη συμφωνίας για την απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria (η «Επιχείρηση») από τη θυγατρική της Eurobank στη Βουλγαρία, Eurobank Bulgaria A.D. («Postbank»). Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2023, έπειτα από τη λήψη των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων (σημ. 23.2).

(ε) ERB Hellas Plc, Ηνωμένο Βασίλειο

Τον Απρίλιο 2023, ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση της εταιρείας.

(στ) ERB Leasing A.D. Beograd-in Liquidation, Σερβία

Το Μάιο 2023, η θυγατρική της Τράπεζας Eurobank Direktna a.d. μεταβίβασε τις μετοχές της ERB Leasing A.D. Beograd στην Τράπεζα και συνεπώς, η συμμετοχή του Ομίλου στην εταιρεία αυξήθηκε από 85,15% σε 100%.

(ζ) IMO Property Investments Sofia E.A.D., Βουλγαρία

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου 2023, η πώληση της IMO Property Investments Sofia E.A.D. θεωρήθηκε πολύ πιθανή, συνεπώς η εταιρεία ταξινομήθηκε ως κατεχόμενη προς πώληση και επιμετρήθηκε με βάση το προσυμφωνημένο τίμημα με το τρίτο μέρος, που αντιστοιχούσε στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων πώλησης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5. Ως συνέπεια των ανωτέρω, αναγνωρίστηκε ζημιά επανεκτίμησης/απομείωσης ακινήτων ποσού € 23 εκατ. στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το Μάιο 2023, η πώληση του ποσοστού συμμετοχής 100% που κατείχε η Τράπεζα στην εταιρεία, μαζί με τη δανειακή απαίτηση από την εταιρεία, ολοκληρώθηκε, έναντι συνολικού τιμήματος ποσού € 15,5 εκατ.

(η) PB Personal Finance EAD, Βουλγαρία

Το Μάιο 2023, η θυγατρική της Τράπεζας Eurobank Bulgaria A.D. ίδρυσε την κατά 100% θυγατρική της εταιρεία PB Personal Finance EAD.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**(θ) ΑΔΕΞΑ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ελλάδα**

Τον Ιούνιο 2023, η Τράπεζα απέκτησε το 100% των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου της ΑΔΕΞΑ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων έναντι τιμήματος € 50,8 εκατ. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 3, η απόκτηση λογιστικοποιήθηκε ως απόκτηση περιουσιακών στοιχείων αντί για συνένωση επιχειρήσεων, δεδομένου ότι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν ουσιαστικά αντιστοιχούσε σε ένα μόνο περιουσιακό στοιχείο και δεν αποκτήθηκαν ουσιώδεις επιχειρηματικές διαδικασίες. Συνεπώς, δεν αναγνωρίστηκε υπεραξία, ενώ τα αποκτηθέντα ακίνητα, μαζί με τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού/λοιπές υποχρεώσεις, αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό του Ομίλου κατανέμοντας το ανωτέρω τίμημα στα επιμέρους αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις βάσει της εύλογης αξίας τους. Κατόπιν της ανωτέρω λογιστικής απεικόνισης, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, το σύνολο του ενεργητικού της εταιρείας ανερχόταν σε € 52,3 εκατ., εκ του οποίου ποσό € 33,4 εκατ. αφορά σε ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα και € 18,7 εκατ. αφορά σε επενδύσεις σε ακίνητα, ενώ οι συνολικές υποχρεώσεις ανήλθαν σε € 1,5 εκατ.

(ι) IMO-II Property Investments S.A., Ρουμανία

Το Μάιο 2023, αποφασίστηκε η εκκαθάριση της εταιρείας. Τον Δεκέμβριο 2023, ολοκληρώθηκε η διανομή του τελικού προϊόντος εκκαθάρισης της εταιρείας στους μετόχους, χωρίς ουσιώδη επίπτωση στον Όμιλο.

(ια) Sagiol Ltd, Macoliq Holdings Ltd και Senseco Trading Ltd, Κύπρος

Τον Ιούνιο 2023, ο εκκαθαριστής των εταιρειών αποφάσισε τη διανομή του τελικού προϊόντος της εκκαθάρισής τους στην Τράπεζα (μοναδικός μέτοχος των εταιρειών). Το ανωτέρω δεν είχε ουσιώδη επίπτωση στον Όμιλο.

(ιβ) Afinorio Investments Ltd, Ovedrio Holdings Ltd and Primoxia Holdings Ltd, Κύπρος

Τον Ιούνιο 2023, στο πλαίσιο της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) της, η θυγατρική της Τράπεζας Eurobank Cyprus Ltd ίδρυσε τις κατά 100% θυγατρικές εταιρείες Afinorio Investments Ltd, Ovedrio Holdings Ltd και Primoxia Holdings Ltd για να λειτουργήσουν ως εταιρείες επενδύσεων ακίνητης περιουσίας στην Κύπρο.

(ιγ) Eurobank Ανανεώσιμες Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία, Ελλάδα

Τον Ιούλιο 2023, η Τράπεζα ίδρυσε την κατά 100% θυγατρική Eurobank Ανανεώσιμες Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία για να λειτουργήσει ως εταιρεία στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τον ήλιο και διανομής της.

(ιδ) Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., Λουξεμβούργο

Τον Ιούλιο 2023, ιδρύθηκε το ελληνικό υποκατάστημα της θυγατρικής της Τράπεζας, Eurobank Private Bank Luxembourg S.A.

(ιε) ERB New Europe Funding III Ltd, NEU Property Holdings Ltd και NEU 03 Property Holdings Ltd, Κύπρος

Το τρίτο τρίμηνο του 2023, αποφασίστηκε η εκκαθάριση των εταιρειών και ολοκληρώθηκε η διανομή του τελικού προϊόντος της εκκαθάρισής τους στην Τράπεζα (μοναδικός μέτοχος των εταιρειών). Τα ανωτέρω δεν είχαν ουσιώδη επίπτωση στον Όμιλο.

(ιστ) Στάνταρντ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Κτηματική Εταιρεία και Cloud Hellas Μονοπρόσωπη Κτηματική Ανώνυμη Εταιρεία, Ελλάδα

Τον Δεκέμβριο 2023 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση της Τράπεζας με τις κατά 100% θυγατρικές της, Στάνταρντ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Κτηματική Εταιρεία και Cloud Hellas Μονοπρόσωπη Κτηματική Ανώνυμη Εταιρεία, με απορρόφηση τους από την Τράπεζα.

Το 2022, οι μεταβολές στη δομή του Ομίλου που οφείλονται: α) σε εξαγορές, συγχωνεύσεις και ίδρυση εταιρειών, β) σε πωλήσεις και άλλες εταιρικές πράξεις, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, γ) σε συναλλαγές με τα δικαιώματα τρίτων επί του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιρειών, οι οποίες δεν οδήγησαν σε απώλεια ελέγχου και δ) σε εκκαθαρίσεις, έχουν ως εξής:

(i) IMO 03 E.A.D., Βουλγαρία

Τον Φεβρουάριο 2022, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση σε τρίτους του ποσοστού συμμετοχής της 100% στην IMO 03 E.A.D. (η οποία από την 31 Δεκεμβρίου 2021 είχε ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση) έναντι τιμήματος € 5,8 εκατ. Από την πώληση προέκυψε ζημιά, η οποία δεν ήταν ουσιώδης.

(ii) (Υπό εκκαθάριση) Real Estate Management Μονοπρόσωπη Α.Ε., Ελλάδα

Το Φεβρουάριο 2022, η εκκαθάριση της εταιρείας ολοκληρώθηκε.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- (iii) **Hellenic Post Credit Ανώνυμη Εταιρία Παροχής Πιστώσεων, Ελλάδα**
Τον Φεβρουάριο 2022, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία αγοραπωλησίας μετοχών με τον άλλο μέτοχο για την απόκτηση των υπόλοιπων μετοχών (50% επί του μετοχικού κεφαλαίου) της Hellenic Post Credit A.E. Παροχής Πιστώσεων, η οποία διακανονίστηκε με συμψηφισμό απαιτήσεων που κατείχε έναντι του άλλου μετόχου. Τον Νοέμβριο 2022, μετά τη λήψη των απαιτούμενων εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές, η συγχώνευση της Τράπεζας με την Hellenic Post Credit A.E. Παροχής Πιστώσεων ολοκληρώθηκε με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. Η συγχώνευση δεν είχε κάποια επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.
- (iv) **Staynia Holdings Limited, Κύπρος**
Το Φεβρουάριο 2022, αποφασίστηκε η εκκαθάριση της εταιρείας. Τον Ιούνιο 2022, ολοκληρώθηκε η διανομή του τελικού προϊόντος εκκαθάρισης της εταιρείας στην Τράπεζα (ο μοναδικός της μέτοχος) χωρίς να επηρεαστούν ουσιωδώς τα αποτελέσματα του Ομίλου.
- (v) **ERB Istanbul Holding A.S. in liquidation, Τουρκία**
Τον Ιούνιο 2022, η εκκαθάριση της εταιρείας ολοκληρώθηκε. Ο Όμιλος αναγνώρισε α) ζημιά € 76,3 εκατ. στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)», που προήλθε κυρίως από τη μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές € 75,9 εκατ., οι οποίες προηγουμένως είχαν καταχωρηθεί στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και β) φόρο € 2,5 εκατ. επί του προϊόντος της εκκαθάρισης.
- (vi) **Vouliagmeni Residence Μονοπρόσωπη Α.Ε., Ελλάδα**
Το Μάρτιο 2022, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία για την πώληση σε τρίτους του συνολικού ποσοστού συμμετοχής της (100%) στην εταιρεία Vouliagmeni Residence Μονοπρόσωπη Α.Ε. Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω συμφωνία, από την 31 Μαρτίου 2022, η εταιρεία ταξινομήθηκε ως διακρατούμενη προς πώληση και αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ποσού € 0,7 εκατ. στις «Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα» της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τον Ιούλιο του 2022, ολοκληρώθηκε η πώληση της εταιρείας έναντι τιμήματος € 9,7 εκατ., χωρίς επίπτωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.
- (vii) **Eliade Tower S.A., Ρουμανία**
Τον Σεπτέμβριο 2022, ο Όμιλος αποφάσισε να προχωρήσει στην πώληση του συνολικού ποσοστού συμμετοχής του 99,99% στην εταιρεία Eliade Tower Α.Ε. Σε αυτό το πλαίσιο, την 30 Σεπτεμβρίου 2022, η εταιρεία ταξινομήθηκε ως κατεχόμενη προς πώληση και αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ποσού € 1,5 εκατ. στις «Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα» της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τον Οκτώβριο 2022, ολοκληρώθηκε η πώληση της Eliade Tower Α.Ε. έναντι τιμήματος € 4,4 εκατ. με μη ουσιώδη επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου.
- (viii) **Village Roadshow Operations Ελλάς Α.Ε., Ελλάδα**
Στο τρίτο τρίμηνο του 2021, η Τράπεζα είχε αποκτήσει την «Village Roadshow Operations Ελλάς Α.Ε.» λόγω ενεργοποίησης ενεχύρων επί των μετοχών της εταιρείας βάσει δανειακής σύμβασης. Η εταιρεία από την απόκτησή της είχε ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση. Την 2 Αυγούστου 2022, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ομίλου σχετιζόμενων με δανειακές αναδιρθρώσεις, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία για την πώληση του συνολικού ποσοστού συμμετοχής της 100% στη Village Roadshow Operations Ελλάς Α.Ε. σε τρίτο και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων της υπό ορισμένες προϋποθέσεις, οι οποίες εκπληρώθηκαν τον Νοέμβριο του 2022. Κατόπιν της ολοκλήρωσης της συμφωνίας, ο Όμιλος αναγνώρισε: α) € 21,5 εκατ. όφελος, στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις «Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών», λόγω αντιλογισμού δανειακών προβλέψεων που είχαν καταχωρηθεί στην Τράπεζα, και β) € 2 εκατ. ζημιά, στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)», λόγω της διάθεσης των μετοχών της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που συνδέονται άμεσα με τη συμφωνία.
- (ix) **Sagiol Ltd, Macoliq Holdings Ltd and Senseco Trading Limited, Κύπρος**
Τον Οκτώβριο 2022, αποφασίστηκε η εκκαθάριση των εταιρειών.

Γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού**Reco Real Property A.D. Beograd, Σερβία**

Τον Φεβρουάριο 2024, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία για την πώληση του συνολικού ποσοστού συμμετοχής της (100%) στην Reco Real Property A.D. Beograd σε τρίτους. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής υπόκειται στην έγκριση από την αρμόδια αρχή.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Σημαντικοί περιορισμοί στην δυνατότητα του Ομίλου αναφορικά με την πρόσβαση ή χρήση των περιουσιακών του στοιχείων και τον διακανονισμό των υποχρεώσεών του

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικούς περιορισμούς αναφορικά με τη δυνατότητα πρόσβασης ή χρήσης των περιουσιακών του στοιχείων και διακανονισμού των υποχρεώσεών του, εκτός από αυτούς που απορρέουν από κανονιστικές ή νομοθετικές απαιτήσεις, από συμβατικούς όρους, ως ακολούθως:

- Οι θυγατρικές τράπεζες και οι λοιπές θυγατρικές εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα του Ομίλου, υπόκεινται σε εποπτικούς περιορισμούς και στις απαιτήσεις των κεντρικών τραπεζών των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται. Το εποπτικό αυτό πλαίσιο απαιτεί από τις θυγατρικές εταιρείες να τηρούν ελάχιστα κεφαλαιακά αποθέματα και συγκεκριμένους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών αναφορικά με την έκθεση τους και/ή τη μεταφορά κεφαλαίων προς την Εταιρεία και τις άλλες θυγατρικές εντός του Ομίλου. Κατά συνέπεια, ακόμη και όταν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού των θυγατρικών εταιρειών δεν είναι ενεχυριασμένα σε επίπεδο εταιρείας, η μεταφορά τους εντός του Ομίλου μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς λόγω του υπάρχοντος εποπτικού πλαισίου. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων των θυγατρικών εταιρειών χρηματοπιστωτικού τομέα, προ ενδοεταιρικών απαλοιφών, ανήλθε σε € 85,6 δις και € 76,2 δις, αντίστοιχα, συμπεριλαμβάνοντας την Eurobank A.E. (2022: € 89,7 δις και € 80,3 δις).
- Οι θυγατρικές εταιρείες λειτουργούν βάσει καθορισμένου νομικού πλαισίου, το οποίο αφορά κυρίως στο ύψος του μετοχικού τους κεφαλαίου και στα συνολικά ίδια κεφάλαια που πρέπει να τηρούν, στη διανομή κεφαλαίων και ειδικών αποθεματικών, καθώς και στην πληρωμή μερισμάτων στους κατόχους κοινών μετοχών.
- Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως εξασφάλιση για συναλλαγές συμφωνιών επαναγοράς (repo) και παραγώγων, εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς κεντρικές και άλλες τράπεζες, εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών, καθώς και για τιτλοποιήσεις. Ως εκ τούτου, τα δεσμευμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού δεν επιτρέπεται να μεταφερθούν εντός του Ομίλου. Πληροφορίες σχετικά με τα δεσμευμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου παρατίθεται στις σημ. 17, 29 και 40.
- Ο Όμιλος υποχρεούται να διατηρεί υποχρεωτικές και ενεχυριασμένες καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες. Πληροφορίες για αυτές τις καταθέσεις παρατίθενται στη σημ. 15.

23.2 Απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από την Eurobank Bulgaria A.D.

Την 9 Δεκεμβρίου 2022, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την επίτευξη συμφωνίας για την απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria (η Επιχείρηση) από τη θυγατρική της Eurobank στη Βουλγαρία, Eurobank Bulgaria A.D. («Postbank»). Ειδικότερα, η Postbank είχε υπογράψει επιστολή που παρείχε στην BNP Paribas Personal Finance το δικαίωμα πώλησης (put option) του υποκαταστήματός της στη Βουλγαρία με βάση συμφωνηθέντες όρους. Στο πλαίσιο της ανωτέρω συμφωνίας, πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με το Γαλλικό Συμβούλιο Εργασίας, η ολοκλήρωση της οποίας οδήγησε στην υπογραφή Σύμβασης Μεταβίβασης Επιχείρησης («η Σύμβαση») τον Ιανουάριο του 2023. Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 31 Μαΐου 2023, κατόπιν της λήψης των σχετικών εποπτικών εγκρίσεων.

Η απόκτηση λογιστικοποιήθηκε ως συνένωση επιχειρήσεων με τη μέθοδο εξαγοράς. Σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης, οι χρηματοδοτικές ρυθμίσεις του υποκαταστήματος εξαιρέθηκαν από τις υποχρεώσεις που ανέλαβε η Postbank. Κατά συνέπεια, το τίμημα που καταβλήθηκε για την απόκτηση της Επιχείρησης ανήλθε σε € 392 εκατ.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι προσωρινές εύλογες αξίες των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Επιχείρησης κατά την ημερομηνία της απόκτησης και η υπεραξία που προέκυψε παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	Εύλογη αξία € εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	3
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες μετά από προβλέψεις <i>Συμβατική αξία προ απομείωσης: € 500 εκατ.</i>	450
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	9
Σύνολο ενεργητικού	461
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Υποχρεώσεις προς πελάτες	103
Λοιπές υποχρεώσεις	9
Σύνολο υποχρεώσεων	111
Καθαρή θέση που αποκτήθηκε	350
Υπεραξία κατά την απόκτηση	42
Καταβληθέν τίμημα⁽²⁾	392

⁽¹⁾ Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού, ενσώματα, άυλα στοιχεία και λοιπές απαιτήσεις.

⁽²⁾ Οι καθαρές ταμειακές ροές κατά την απόκτηση, μετά από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που αποκτήθηκαν, ανήλθαν σε € 389 εκατ.

Τα αποτελέσματα της Επιχείρησης ενσωματώθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, από την 1 Ιουνίου 2023. Εάν η απόκτηση είχε πραγματοποιηθεί την 1 Ιανουαρίου 2023, η Επιχείρηση θα είχε εισφέρει καθαρά κέρδη € 12 εκατ. στον Όμιλο για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 2023 έως την 31 Μαΐου 2023.

Η συναλλαγή είναι εναρμονισμένη με τη στρατηγική του Ομίλου για περαιτέρω ενίσχυση της θέσης της Postbank στον κλάδο της λιανικής τραπεζικής στη Βουλγαρία, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί σημαντικές ευκαιρίες σταυροειδών πωλήσεων (cross-selling), δεδομένης της πελατειακής βάσης της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria που υπερβαίνει τους 300 χιλιάδες πελάτες.

24. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες ανήλθαν σε € 541 εκατ. (2022: € 187 εκατ.). Παρακάτω παρατίθενται οι συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2023:

Επωνυμία εταιρείας	Χώρα εγκατάστασης	Τομέας δραστηριότητας	Μερίδιο Ομίλου
Femion Ltd	Κύπρος	Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού	66,45
Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων Α.Ε. ⁽¹⁾	Ελλάδα	Εταιρεία χρηματοδότησης επενδύσεων	33,82
Odyssey GP S.a.r.l.	Λουξεμβούργο	Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού	20,00
Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών ⁽¹⁾	Ελλάδα	Εταιρεία χαρτοφυλακίου	20,00
Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αθηναϊκών Εμπορικών Καταστημάτων Α.Ε.	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας	30,00
Πείργκα Κύθνου ΙΚΕ	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας	50,00
doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις	Ελλάδα	Διαχείριση Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις	20,00
Περιγένης Επαγγελματικών Ακινήτων Ανώνυμη Εταιρεία	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας	18,90
Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία ⁽¹⁾	Κύπρος	Τράπεζα	29,20

⁽¹⁾ Ο όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας (Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία και οι θυγατρικές της), ο όμιλος Eurolife (Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών και οι θυγατρικές της) και ο όμιλος Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων (Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων Α.Ε. και οι θυγατρικές της) θεωρούνται συγγενείς εταιρείες του Ομίλου.

Σημείωση: Τον Νοέμβριο 2023, η Γενική Συνέλευση της κοινοπραξίας του Ομίλου, Rosequeens Properties Ltd, αποφάσισε να προχωρήσει σε διαδικασία διαγραφής της εταιρείας από το Μητρώο Εταιρειών Κύπρου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η Ωμέγα Μεσίτες Ασφαλίσεων και Αντασφαλίσεων Α.Ε. στην οποία ο Όμιλος συμμετέχει κατά 26,05% δεν λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος δεν εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και συνεπώς δεν ασκεί ουσιώδη επιρροή στην εταιρεία.

Η Femion Ltd. λογιστικοποιείται ως κοινοπραξία του Ομίλου σύμφωνα με την ουσία και το σκοπό της κοινοπρακτικής σύμβασης και τους όρους συμφωνίας των μετόχων, που απαιτούν την ομόφωνη συναίνεση των μετόχων για τις σημαντικές αποφάσεις και ορίζουν από κοινού έλεγχο μέσω της ίσης εκπροσώπησης των μετόχων στα διοικητικά όργανα της εταιρείας.

Η Περιγένης Επαγγελματικών Ακινήτων Ανώνυμη Εταιρεία λογιστικοποιείται ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου με βάση την εκπροσώπηση της Τράπεζας στο Διοικητικό Συμβούλιο και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων όπως ορίζεται στο καταστατικό της εταιρείας.

Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία, Κύπρος

Την 4 Απριλίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι, μετά τη λήψη των σχετικών κανονιστικών εγκρίσεων, ολοκληρώθηκε η απόκτηση του πρόσθετου ποσοστού συμμετοχής 13,41% στην Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία («Ελληνική Τράπεζα»), έναν χρηματοπιστωτικό οργανισμό με έδρα στην Κύπρο, εισηγμένο στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, έναντι τιμήματος € 73 εκατ., μετά από συναφή έξοδα. Κατόπιν αυτού, η συνολική συμμετοχή στην Ελληνική Τράπεζα ανήλθε σε 29,2%, συμπεριλαμβανομένης της υφιστάμενης συμμετοχής ποσοστού 15,8% (η οποία είχε κατηγοριοποιηθεί ως επιμετρούμενη στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση FVOCI), με λογιστική αξία € 103 εκατ. κατά την ανωτέρω ημερομηνία (συμπεριλαμβανομένης αποτίμησης ποσού € 45 εκατ.) και ο Όμιλος σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στην εταιρεία.

Στο πλαίσιο της αρχικής εφαρμογής της μεθόδου της καθαρής θέσης, η διαφορά μεταξύ (α) της αναλογίας του Ομίλου στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας κατά την ημερομηνία της απόκτησης, ποσού € 287 εκατ. και (β) του τεκμαιρόμενου κόστους (deemed cost) της συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρεία, ποσού € 173 εκατ. είχε ως αποτέλεσμα κέρδος € 111 εκατ., μετά από έξοδα που σχετίζονται με την απόκτηση ποσού περίπου € 3 εκατ., το οποίο αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)». Το προαναφερθέν κέρδος από την απόκτηση αντικατοπτρίζει τα επίπεδα των τιμών διαπραγμάτευσης των μετοχών της Ελληνικής Τράπεζας στο τοπικό χρηματιστήριο κατά τη χρονική στιγμή της συμφωνίας.

Επιπλέον, τον Αύγουστο 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε τη σύναψη συμβάσεων αγοραπωλησίας μετοχών (SPA) με ορισμένους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας, βάσει των οποίων, συμφώνησε να αποκτήσει πρόσθετο ποσοστό συμμετοχής 26,1% στην εταιρεία, έναντι συνολικού τιμήματος € 253,2 εκατ. (ανακοινώσεις της 23^{ης}, 25^{ης} και 30^{ης} Αυγούστου). Το τίμημα των ανωτέρω συναλλαγών μπορεί να προσαρμοστεί, μεταξύ άλλων, ανάλογα με την ημερομηνία της ολοκλήρωσής τους και τους όρους της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης, σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου περί Δημοσίων Προτάσεων του 2007 της Κυπριακής νομοθεσίας. Η ολοκλήρωση των εξαγορών υπόκειται στη λήψη όλων των κανονιστικών εγκρίσεων. Με την ολοκλήρωσή τους, το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στην Ελληνική Τράπεζα θα ανέλθει σε 55,3%.

Γεγονός μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Στις 5 Φεβρουαρίου 2024, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού της Κύπρου («Επιτροπή») σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 2024, ενέκρινε την πράξη συγκέντρωσης για την αύξηση του ποσοστού της Eurobank στο μετοχικό κεφάλαιο της Ελληνικής Τράπεζας. Μετά την έγκριση της Επιτροπής, η εξαγορά του συνολικού ποσοστού 26,1% των μετοχών της Ελληνικής Τράπεζας, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες υπογεγραμμένες συμφωνίες με ορισμένους από τους μετόχους της, υπόκειται πλέον στις εγκρίσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου/Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Εφόρου Ασφαλίσεων της Κύπρου.

ΤΕΦΙΝ Ανώνυμος Εταιρεία Εμπορίας Αυτοκινήτων και Μηχανημάτων, Ελλάδα

Τον Ιούνιο 2023, ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση της εταιρείας και το τελικό προϊόν της εκκαθάρισης που αποδόθηκε στην Τράπεζα ανήλθε σε € 2,7 εκατ.

Συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες σημαντικές για τον Όμιλο

Όσον αφορά τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου, η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία, η Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών και η doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις θεωρούνται σημαντικές για τον Όμιλο. Τα οικονομικά στοιχεία των ανωτέρω εταιρειών παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Ελληνικής Τράπεζας βασίζονται στην διαθέσιμη δημοσιευμένη ενοποιημένη οικονομική πληροφόρηση κατά το τέλος του τρίτου τριμήνου του 2023.

	2023 € εκατ.
Σύνολο ενεργητικού	20.039
Σύνολο υποχρεώσεων	18.669
Ίδια Κεφάλαια	1.370
Η αναλογία του Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων	400
Προσαρμογές εύλογης αξίας ⁽¹⁾	(55)
Η συνολική λογιστική αξία της συμμετοχής	345
Λειτουργικά έσοδα	465
Καθαρά κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	222
Καθαρά κέρδη από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	19
Καθαρά κέρδη⁽²⁾	241
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο	241

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει την επίπτωση από τις προσαρμογές εύλογης αξίας (αναλογία του Ομίλου) που πραγματοποιήθηκαν κατά την αρχική εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης για την Ελληνική Τράπεζα και την μετέπειτα λογιστική παρακολούθησή τους.

⁽²⁾ Η αναλογία του Ομίλου επί των καθαρών κερδών της συγγενούς εταιρείας για την περίοδο των έξι μηνών έως την 30 Σεπτεμβρίου 2023, συμπεριλαμβανομένης της επίπτωσης από τις ανωτέρω προσαρμογές εύλογης αξία, ανέρχεται σε € 58 εκατ.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η εύλογη αξία της επένδυσης στην Ελληνική Τράπεζα με βάση τη χρηματιστηριακή τιμή της στο τοπικό χρηματιστήριο ανήλθε σε € 268,8 εκατ.

Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών

Την 1 Ιανουαρίου 2023, η Eurolife FFH Insurance Group Holdings S.A. (Eurolife) υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» με αναδρομική εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2022 (σημείωση 2.3). Τα συγκριτικά στοιχεία που παρουσιάζονται παρακάτω έχουν αναπροσαρμοστεί αναλόγως. Επιπλέον, την ίδια ημερομηνία η Eurolife υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» (σημ. 38).

	2023 € εκατ.	2022 Αναμορφωμένα € εκατ.
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	3.387	3.148
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	353	226
Σύνολο ενεργητικού	3.740	3.374
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	380	403
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.683	2.342
Σύνολο υποχρεώσεων	3.063	2.745
Ίδια Κεφάλαια	677	629
Η συνολική λογιστική αξία της συμμετοχής	135	126
Λειτουργικά έσοδα	152	255
Καθαρά κέρδη	112	180
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	(18)	(15)
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο	94	165
Μερίσματα που πληρώθηκαν στον Όμιλο	7	14

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	153	90
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	323	347
Σύνολο ενεργητικού	476	437
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	157	95
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	60	121
Σύνολο υποχρεώσεων	217	216
Ίδια Κεφάλαια	259	221
Η αναλογία του Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων	52	44
Υπεραξία και λοιπές προσαρμογές	(4)	1
Η συνολική λογιστική αξία της συμμετοχής	48	45
Λειτουργικά έσοδα	79	72
Καθαρά κέρδη	57	53
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο	57	53
Μερίσματα που πληρώθηκαν στον Όμιλο	5	5

Σημείωση: Η υπεραξία και οι λοιπές προσαρμογές περιλαμβάνουν α) € 6 εκατ. υπεραξία ως μέρος της λογιστικής αξίας της επένδυσης, μετά από ζημιά απομείωσης € 6 εκατ. που αναγνωρίστηκε το 2023 και β) € -10 εκατ. που αφορούν στην απαλοιφή της αναλογίας του Ομίλου στα κέρδη της συγγενούς εταιρείας που σχετίζονται με συναλλαγές με την τράπεζα εκ των οποίων € 1 εκατ. (έσοδα), αναγνωρίστηκαν το 2023. Η αναλογία του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας μετά τις ανωτέρω προσαρμογές ανέρχεται σε € 6 εκατ. έσοδα (2022: € 0,5 ευρώ ζημιές).

Η συνολική λογιστική αξία των κοινοπραξιών του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2023, ανερχόταν σε € 4 εκατ. (2022: € 6 εκατ.). Η αναλογία του Ομίλου επί των κερδών ή ζημιών και των συνολικών αποτελεσμάτων των παραπάνω εταιρειών δεν ήταν σημαντική (2022: δεν ήταν σημαντική).

Η συνολική λογιστική αξία των συγγενών επιχειρήσεων του Ομίλου, εξαιρουμένων της Ελληνικής Τράπεζας, της Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών και της doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, η οποία παρουσιάζεται παραπάνω, (δηλ. οι Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων Α.Ε., Odyssey GP S.a.r.l. και Περιγίνης Επαγγελματικών Ακινήτων Ανώνυμη Εταιρεία) την 31 Δεκεμβρίου 2023 ανερχόταν σε € 9 εκατ. (2022: € 9 εκατ.). Η αναλογία του Ομίλου επί των κερδών ή ζημιών και των συνολικών εσόδων των παραπάνω εταιρειών δεν ήταν σημαντική (2022: δεν ήταν σημαντική).

Ο Όμιλος δεν έχει αναγνωρίσει ζημιές από τη συμμετοχή του στις κοινοπραξίες του, καθώς το ποσό της αναλογίας του επί των ζημιών ήταν μεγαλύτερο από τη συμμετοχή του σε αυτές και δεν έχει υφιστάμενες υποχρεώσεις ή δεν έχει πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό τους. Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, το ποσό των μη αναγνωρισμένων ζημιών για τις κοινοπραξίες του Ομίλου ανερχόταν σε € 0,1 εκατ. (2022: € 2 εκατ.). Το σωρευτικό ποσό των μη αναγνωρισμένων ζημιών για τις κοινοπραξίες ανερχόταν σε € 4 εκατ. (2022: € 4 εκατ.).

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος δεν έχει μη αναγνωρισμένες δεσμεύσεις σε σχέση με τη συμμετοχή του σε κοινοπραξίες ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναφορικά με τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρείες ή κοινοπραξίες, οι οποίες θα μπορούσαν να προκαλέσουν μελλοντική εκροή διαθεσίμων ή λοιπών στοιχείων.

Η συγγενής εταιρεία του Ομίλου, Ελληνική Τράπεζα, υπόκειται σε περιορισμούς βάσει του ισχύοντος εποπτικού και νομικού πλαισίου και υποχρεούται να τηρεί επαρκή κεφάλαια για να ανταποκρίνεται στις εποπτικές απαιτήσεις βάσει της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP), που διενεργείται ετησίως από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Με βάση τη δημοσιευμένη πληροφόρηση για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2023,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

οι δείκτες εποπτικού κεφαλαίου του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας ήταν πάνω από τις ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις, ενώ απαιτείται η λήψη της έγκρισης της ΕΚΤ πριν γίνει οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους της.

Η συγγενής εταιρεία του Ομίλου, Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών, υπόκειται σε περιορισμούς βάσει του ισχύοντος εποπτικού και νομικού πλαισίου και οφείλει να τηρεί επαρκή κεφάλαια προκειμένου να ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις ασφαλιστικές της δραστηριότητες.

Πέραν των ανωτέρω, δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί (π.χ. που να προκύπτουν από δανειακές συμβάσεις, κανονιστικές απαιτήσεις ή συμβατικές ρυθμίσεις) σχετικά με τη δυνατότητα των συγγενών επιχειρήσεων ή των κοινοπραξιών να μεταφέρουν κεφάλαια στον Όμιλο, είτε με τη μορφή μερισμάτων ή για την αποπληρωμή δανείων που έχουν χορηγηθεί από τον Όμιλο.

25. Οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης

Ο Όμιλος συμμετέχει σε διαφόρους τύπους οικονομικών οντοτήτων, όπως φορείς τιτλοποίησης, αμοιβαία κεφάλαια και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια.

Οικονομική οντότητα ειδικής διάρθρωσης είναι η οικονομική οντότητα που έχει σχεδιαστεί ώστε τα δικαιώματα ψήφου ή παρόμοια δικαιώματα να μην αποτελούν τον κυρίαρχο παράγοντα για την άσκηση ελέγχου, όπως όταν τα τυχόν δικαιώματα ψήφου αφορούν μόνο διοικητικά καθήκοντα και οι σχετικές δραστηριότητες κατευθύνονται μέσω συμβατικών ρυθμίσεων. Μία οικονομική οντότητα ειδικής διάρθρωσης συχνά έχει περιορισμένες δραστηριότητες, έναν περιορισμένο και σαφώς καθορισμένο σκοπό, ανεπαρκή κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της χωρίς τη χρήση χρηματοδότησης μειωμένης εξασφάλισης και χρηματοδότησης με την μορφή πολλαπλών, συμβατικά συνδεδεμένων, τίτλων προς επενδυτές που δημιουργούν συγκεντρώσεις σε πιστωτικό ή άλλους κινδύνους.

Ως συμμετοχή σε μία οικονομική οντότητα ειδικής διάρθρωσης ορίζεται η συμβατική και μη συμβατική σχέση που εκθέτει τον Όμιλο σε μεταβλητές αποδόσεις από την δραστηριότητα της οικονομικής οντότητας ειδικής διάρθρωσης. Παραδείγματα συμμετοχής σε Οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης περιλαμβάνουν την διακράτηση χρεωστικών και συμμετοχικών τίτλων, συμβατικές ρυθμίσεις, ενίσχυση της ρευστότητας, πιστωτική ενίσχυση, υπολειμματικές συμμετοχές.

Οι οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης μπορεί να έχουν συσταθεί από τον Όμιλο ή από τρίτα μέρη και ενοποιούνται όταν η ουσία της σχέσης είναι τέτοια ώστε οι οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης να ελέγχονται από τον Όμιλο όπως φαίνεται στην σημ. 2.2.1(i). Ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που πραγματοποιείται αναφορικά με την ύπαρξη υποχρέωσης ενοποίησης, ο Όμιλος συμμετέχει τόσο σε ενοποιούμενες όσο και μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, όπως περιγράφεται παρακάτω.

Ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης

Ο Όμιλος, στα πλαίσια της εξεύρεσης πηγών χρηματοδότησης, συμμετέχει σε συναλλαγές τιτλοποίησης διαφόρων κατηγοριών δανείων (επιχειρηματικών, δανείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στεγαστικών, καταναλωτικών, πιστωτικών καρτών και ομολογιακών δανείων) οι οποίες συνήθως έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση των παραπάνω στοιχείων ενεργητικού στις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης (φορείς τιτλοποίησης), οι οποίες με την σειρά τους εκδίδουν χρεωστικούς τίτλους διακρατούμενους από επενδυτές και τις εταιρείες του Ομίλου. Ο Όμιλος παρακολουθεί την πιστωτική ποιότητα των τιτλοποιημένων δανείων, καθώς και τη πιστωτική διαβάθμιση των εκδοθέντων χρεωστικών τίτλων, κατά περίπτωση και παρέχει πιστωτική ενίσχυση στους φορείς τιτλοποίησης και/ή μεταφέρει νέα δάνεια στην ομάδα των τιτλοποιημένων δανείων, όπου κρίνεται απαραίτητο, σύμφωνα με τους όρους των ισχύοντων σχετικών συμβατικών ρυθμίσεων.

Απαρίθμηση των οικονομικών οντοτήτων ειδικής διάρθρωσης του Ομίλου παρέχεται στη σημείωση 23.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η ονομαστική αξία των χρεωστικών τίτλων που εκδόθηκαν από τους φορείς τιτλοποίησης που ιδρύθηκαν από τον Όμιλο ανήλθε σε € 3.959 εκατ., εκ των οποίων € 3.406 εκατ., διακρατούνταν από την Τράπεζα (2022: € 5.258 εκατ., εκ των οποίων € 4.705 εκατ. διακρατούνταν από την Τράπεζα) (σημ. 20 και 34).

Ο Όμιλος δεν παρείχε μη συμβατική οικονομική ή άλλη στήριξη σε αυτές τις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης ανάλογα με την περίπτωση και επί του παρόντος δεν έχει πρόθεση να προβεί σε τέτοια στο προσεχές μέλλον.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης

Ο Όμιλος συμμετέχει σε συναλλαγές με μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, που δεν ελέγχονται από τον Όμιλο, μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών, προκειμένου να παράσχει υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων ή να εκμεταλλευτεί συγκεκριμένες επενδυτικές ευκαιρίες.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στα πλαίσια του σχεδίου επιτάχυνσης διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων του (ΜΕΑ) έχει προχωρήσει σε τιτλοποιήσεις μη εξυπηρετούμενων διαφόρων κατηγοριών δανείων μέσω της έκδοσης τίτλων υψηλής, ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης (Cairo, Pillar και Mexico, σημ. 20).

Κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος

Ο Όμιλος συστήνει και διαχειρίζεται οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης προκειμένου να παρέχει στους πελάτες, θεσμικούς ή όχι, επενδυτικές ευκαιρίες. Αντίστοιχα, ο Όμιλος μέσω των θυγατρικών του εταιρειών Eurobank Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. και της Eurobank Fund Management Company (Luxembourg) S.A, μετέχει στη διαχείριση διαφόρων τύπων αμοιβαίων κεφαλαίων, περιλαμβανομένων αμοιβαίων κεφαλαίων σταθερού εισοδήματος, μετοχικών, funds of funds και διαχείρισης διαθεσίμων.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος δικαιούται να λαμβάνει αμοιβή διαχείρισης και άλλες προμήθειες και μπορεί να έχει επενδύσεις σε αυτά τα αμοιβαία κεφάλαια για ιδίου επενδυτικούς σκοπούς καθώς και προς όφελος των πελατών του.

Ο Όμιλος εμπλέκεται στον αρχικό σχεδιασμό των αμοιβαίων κεφαλαίων και, με την ιδιότητά του ως διαχειριστής κεφαλαίων, λαμβάνει επενδυτικές αποφάσεις αναφορικά με την επιλογή των επενδύσεων, εντούτοις εντός ενός προκαθορισμένου, από νόμους και κανονισμούς, πλαισίου αποφάσεων. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος έχει καταλήξει ότι δεν ασκεί εξουσία επί αυτών των κεφαλαίων.

Επιπρόσθετα, με την ιδιότητά του ως διαχειριστής κεφαλαίων, ο Όμιλος πρωταρχικά ενεργεί ως εκπρόσωπος (agent) στην άσκηση των αποφάσεων επί αυτών. Βάσει των ανωτέρω, ο Όμιλος έχει αξιολογήσει ότι δεν έχει έλεγχο επί αυτών των αμοιβαίων κεφαλαίων και ως αποτέλεσμα δεν τα ενοποιεί. Ο Όμιλος δεν έχει καμία συμβατική υποχρέωση να παράσχει οικονομική ενίσχυση στα υπό διαχείριση κεφάλαια και η απόδοση τους δεν είναι εγγυημένη.

Κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος

Ο Όμιλος αγοράζει και διακρατεί μερίδια κεφαλαίων τρίτων περιλαμβανομένων αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς και ιδιωτικών και λοιπών επενδυτικών κεφαλαίων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Τιτλοποιήσεις

Ο Όμιλος συμμετέχει σε μη ενοποιούμενους φορείς τιτλοποίησης, μέσω επενδύσεων σε τιτλοποιημένα στεγαστικά δάνεια και λοιπά τιτλοποιημένα ομόλογα που εκδίδονται από αυτές τις εταιρείες.

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει την λογιστική αξία των συμμετοχών του Ομίλου σε μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, που έχουν αναγνωρισθεί στον ενοποιημένο ισολογισμό την 31 Δεκεμβρίου 2023, η οποία αντιπροσωπεύει τη μέγιστη δυνατή έκθεσή του σε ζημιά από αυτές τις συμμετοχές. Επιπλέον, ο πίνακας παρέχει πληροφορίες αναφορικά με το συνολικό έσοδο από τις συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης που αναγνωρίστηκαν είτε στα αποτελέσματα είτε στα λοιπά αποτελέσματα χρήσης απευθείας στην καθαρή θέση, κατά την διάρκεια του 2023 (όπως προμήθειες, έσοδα τόκων, καθαρά κέρδη ή ζημιές από επαναμέτρηση και αποαναγνώριση):

	31 Δεκεμβρίου 2023			
	Τύπος μη ενοποιούμενης οικονομικής οντότητας ειδικής διάρθρωσης			
	Τιτλοποιήσεις € εκατ.	Κεφάλαια που Κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος		Σύνολο € εκατ.
		διαχειρίζεται ο Όμιλος € εκατ.	Κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος € εκατ.	
Συμμετοχή του Ομίλου - στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	4.454	-	-	4.454
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	4.929	85	28	5.042
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	2	-	2
Σύνολο	9.383	87	28	9.498
Συνολικό έσοδο από συμμετοχές του Ομίλου	300	62	0	362

	31 Δεκεμβρίου 2022			
	Τύπος μη ενοποιούμενης οικονομικής οντότητας ειδικής διάρθρωσης			
	Τιτλοποιήσεις € εκατ.	Κεφάλαια που Κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος		Σύνολο € εκατ.
		διαχειρίζεται ο Όμιλος € εκατ.	Κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος € εκατ.	
Συμμετοχή του Ομίλου - στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	4.911	-	-	4.911
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.486	71	17	1.574
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	2	-	2
Σύνολο	6.397	73	17	6.487
Συνολικό έσοδο από συμμετοχές του Ομίλου	77	48	2	127

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει τα υψηλής και ενδιάμεσης διαβάθμισης ομόλογα των τιτλοποιήσεων Pillar, Cairo και Mexico (σημ. 20).

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, το συνολικό έσοδο από τις συμμετοχές του Ομίλου αναφορικά με τιτλοποιήσεις περιλαμβάνει κυρίως: (i) € 289,8 εκατ., € 6,8 εκατ. και € 0,1 εκατ. έσοδα τόκων χρεωστικών τίτλων, οι οποίοι διακρατούνται από τον Όμιλο και επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI) και στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL), αντίστοιχα και (ii) € 3,4 εκατ. από κέρδη ή ζημιές από αποτίμηση τα οποία έχουν αναγνωρισθεί στα λοιπά αποτελέσματα απ' ευθείας στην καθαρή θέση. Το συνολικό έσοδο από τις συμμετοχές σε κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος αποτελείται από: (i) € 52,8 εκατ., από αμοιβές διαχείρισης και λοιπές προμήθειες αναφορικά με την διαχείριση των κεφαλαίων και (ii) € 8,9 εκατ. από κέρδη ή ζημιές από αποτίμηση ή πωλήσεις των συμμετοχών του Ομίλου σε κεφάλαια τα οποία έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Επιπροσθέτως, το συνολικό αποτέλεσμα που προέρχεται από τα κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος, περιλαμβάνει κυρίως κέρδη ή ζημιές αποτίμησης ή από πωλήσεις των συμμετοχών του Ομίλου σε κεφάλαια τα οποία αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, το σύνολο ενεργητικού των κεφαλαίων που διαχειρίζεται ο Όμιλος όπως επίσης και η ονομαστική αξία των ομολόγων που έχουν εκδοθεί από μη ενοποιούμενους φορείς τιτλοποίησης ανήλθε σε € 4.283 εκατ. (2022: € 3.163 εκατ.) και € 35.228 εκατ. (2022: € 33.227 εκατ.), αντίστοιχα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

⁽¹⁾ Οι σχετικές υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται στις «Λοιπές υποχρεώσεις» (σημ. 35). Η προσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού αφορά τη λήξη, τις τροποποιήσεις και τις επαναμετρήσεις των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού. Περιλαμβάνει την επαναμέτρηση από αναθεωρημένες εκτιμήσεις της περιόδου μίσθωσης κατά τη διάρκεια του έτους, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα γεγονότα και τις συνθήκες που επηρεάζουν τις ανάγκες στέγασης του Ομίλου.

⁽²⁾ Αφορά την Eurobank Direktna, η οποία πωλήθηκε στις 2 Νοεμβρίου 2023.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, από τα € 170 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 187 εκατ.) δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού τα € 165 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 180 εκατ.) αφορούσαν μισθωμένα γραφεία, καταστήματα, τοποθεσίες ATM και κατοικίες και τα € 5 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 7 εκατ.) οχήματα.

Οι βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων αφορούν κτίρια που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για τις δραστηριότητές του.

27. Επενδύσεις σε ακίνητα

Ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της εύλογης αξίας για την επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα σύμφωνα με το ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα».

Η κίνηση των επενδύσεων σε ακίνητα αναλύεται παρακάτω:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	1.410	1.492
Προσθήκες	4	4
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών	19	-
Μεταφορές από/ προς ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία	2	13
Λοιπές μεταφορές	(3)	9
Πωλήσεις ⁽¹⁾	(80)	(119)
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από τις προσαρμογές της εύλογης αξίας	6	32
Ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση/Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ. 30)	(3)	(21)
Προσθήκες και προσαρμογές στα δικαιώματα χρήσης των μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού	2	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	1.357	1.410

⁽¹⁾ Για το 2023, περιλαμβάνει € 48 εκατ. που αφορούν επενδύσεις σε ακίνητα πωληθέντων θυγατρικών.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα δικαιώματα χρήσης των μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού που πληρούν τον ορισμό της επένδυσης σε ακίνητα ανέρχονται σε € 16 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 14 εκατ.). Οι αντίστοιχες μισθωτικές υποχρεώσεις παρουσιάζονται στις «λοιπές υποχρεώσεις» (σημ. 35).

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται ως κέρδη/(ζημιές) στα αποτελέσματα και περιλαμβάνονται στα «Λοιπά έσοδα/έξοδα» (σημ. 10). Όλα τα κέρδη/(ζημιές) θεωρούνται ως μη πραγματοποιηθέντα.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό εσόδων από μη τραπεζικές υπηρεσίες της κατάστασης αποτελεσμάτων ποσό € 89 εκατ. (2022: € 88 εκατ.), το οποίο αφορά ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα (σημ. 8). Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι συμβατικές υποχρεώσεις σχετικά με τις επενδύσεις σε ακίνητα είναι ανήλθαν σε € 3,5 εκατ. περίπου και σχετίζονται κυρίως με βελτιώσεις ακινήτων.

Οι κύριες κατηγορίες επενδύσεων σε ακίνητα έχουν προσδιοριστεί με βάση τη φύση, τα χαρακτηριστικά και τους κινδύνους που ενσωματώνουν τα ακίνητα αυτά. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου, οι οποίες κατηγοριοποιούνται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Οικιστικά	6	11
Εμπορικά ακίνητα	1.320	1.358
Οικόπεδα	30	32
Βιομηχανικά	1	9
Σύνολο	1.357	1.410

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι βασικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου είναι η προσέγγιση βάσει του εισοδήματος (κεφαλαιοποίηση εσόδων/μέθοδος προεξοφλημένων ταμειακών ροών), η προσέγγιση βάσει της αγοράς (συγκρίσιμων συναλλαγών) και η προσέγγιση βάσει κόστους, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και συνδυαστικά, ανάλογα με την κατηγορία του ακινήτου που αποτιμάται.

Η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών αποτελεί την κύρια μέθοδο που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων του Ομίλου σε ακίνητα και εφαρμόζεται κυρίως για την κατηγορία των επενδύσεων σε εμπορικά ακίνητα καθώς επίσης και για άλλες κατηγορίες επενδύσεων σε ακίνητα σε μεγάλο βαθμό, σε συνδυασμό με άλλες μεθόδους. Σύμφωνα με τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, η εύλογη αξία υπολογίζεται μέσω της εκτίμησης μίας σειράς μελλοντικών ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες υποθέσεις σχετικά με τα οφέλη και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιοκτησία των ακινήτων (λειτουργικά έσοδα και έξοδα, δείκτες κενών ακινήτων, αύξηση εισοδήματος), συμπεριλαμβανομένης και της υπολειμματικής αξίας που αναμένεται να έχει το ακίνητο στο τέλος της προεξοφλητικής περιόδου. Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εν λόγω ταμειακών ροών εφαρμόζεται κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο της αγοράς.

Με την προσέγγιση βάσει εισοδήματος, η οποία χρησιμοποιείται επίσης και για την κατηγορία των επενδύσεων σε εμπορικά ακίνητα, η εύλογη αξία του ακινήτου είναι το αποτέλεσμα από την διαίρεση των καθαρών λειτουργικών εσόδων που παράγονται από το ακίνητο με το επιτόκιο κεφαλαιοποίησης (επιτόκιο απόδοσης).

Η προσέγγιση βάσει της αγοράς χρησιμοποιείται για επενδύσεις σε οικιστικά, εμπορικά ακίνητα και οικόπεδα. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει δεδομένων για συγκρίσιμες συναλλαγές, είτε αναλύοντας τις πραγματικές συναλλαγές για παρόμοια ακίνητα, είτε χρησιμοποιώντας τις τιμές οι οποίες προκύπτουν μετά την διενέργεια των απαραίτητων προσαρμογών.

Η προσέγγιση βάσει κόστους χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων του Ομίλου σε οικιστικά και βιομηχανικά ακίνητα. Η προσέγγιση αυτή αναφέρεται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας βάσει του τρέχοντος κόστους ανακατασκευής/αντικατάστασης (εκτιμώμενο κόστος κατασκευής), το οποίο εν συνεχεία μειώνεται βάσει κατάλληλου συντελεστή, προκειμένου να αντανakλά τις αποσβέσεις του ακινήτου.

Οι αποτιμήσεις επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη την μεγαλύτερη και βέλτιστη χρήση του κάθε περιουσιακού στοιχείου που είναι υλικά, νομικά και οικονομικά εφικτή. Η κύρια μέθοδος που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2023, είναι η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Τα σημαντικότερα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας του σχετικού χαρτοφυλακίου είναι ο ρυθμός αύξησης του εσόδου από μισθώσεις και το προεξοφλητικό επιτόκιο. Αύξηση στο ρυθμό αύξησης του εσόδου από μισθώσεις θα επέφερε αύξηση της λογιστικής αξίας ενώ αύξηση του προεξοφλητικού επιτοκίου θα είχε το αντίθετο αποτέλεσμα. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7% και 13%. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023, μια αύξηση ή μείωση του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιήθηκε στην ανάλυση των προεξοφλημένων ταμειακών ροών κατά 5%, θα κατέληγε σε μια πτωτική ή ανοδική προσαρμογή της λογιστικής αξίας των σχετικών επενδύσεων σε ακίνητα της τάξης των € 31 εκατ. και € 34 εκατ. αντιστοίχως.

Στα πλαίσια της αποτίμησης των ακινήτων, τα θέματα βιωσιμότητας και τα περιβαλλοντικά θέματα περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα από φυσικούς παράγοντες, παράγοντες που αφορούν την κλιματική αλλαγή, την κοινωνία και την εταιρική υπευθυνότητα και οικονομικούς παράγοντες, περιλαμβανομένων και των σημαντικών περιβαλλοντικών κινδύνων όπως πλημμύρες, την ενεργειακή απόδοση, καθώς και θέματα σχεδιασμού, διαμόρφωσης, προσβασιμότητας και νομοθεσίας, τα οποία επηρεάζουν την αξία τους. Ο Όμιλος αναβαθμίζει σταδιακά το χαρτοφυλάκιο ακίνητης περιουσίας, στοχεύοντας στη μείωση του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος και πραγματοποιεί τη μετάβαση προς υψηλών προδιαγραφών, σύγχρονα, και φιλικά προς το περιβάλλον κτίρια, καθώς τέτοιου είδους ακίνητα παρουσιάζουν μεγάλη ζήτηση. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος έχει εισάγει πιστοποιήσεις για τα «πράσινα» ακίνητα του, επικυρώνοντας την αξία βιωσιμότητας τους και ταυτόχρονα μεγιστοποιώντας την απόδοση και την εμπορική τους αξία. Από την άλλη πλευρά, οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι λαμβάνονται υπόψη στις αποτιμήσεις των ακινήτων σε περιπτώσεις όπου υπάρχει ένδειξη ότι το ακίνητο που αποτιμάται υπόκειται σε φυσικούς κινδύνους, όπως οι πλημμύρες, έχει μολυνθεί ή επηρεάζεται αρνητικά από υφιστάμενους περιβαλλοντικούς νόμους/ κανονισμούς.

Σε ετήσια βάση, ο Όμιλος στοχεύει στην αξιολόγηση αυξημένου αριθμού επιλεγμένων ακινήτων που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο των επενδυτικών ακινήτων, για τη σταδιακή πιστοποίησή τους σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, ενώ παράλληλα επενδύει ενεργά προκειμένου να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση του χαρτοφυλακίου ακινήτων και τη περιβαλλοντική του εικόνα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
28. Άυλα πάγια στοιχεία

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων ήταν € 334 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 297 εκατ.), και περιλαμβάνει λογισμικά προγράμματα, αγορασθέντα ή αναπτυχθέντα, € 290 εκατ., και υπεραξία από την απόκτηση επιχειρήσεων € 44 εκατ.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των λογισμικών προγραμμάτων:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Αξία κτήσεως:		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	658	587
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών	1	-
Μεταφορές	(14)	(6)
Προσθήκες	83	94
Πωλήσεις και διαγραφές	(142)	(7)
Απομείωση	(8)	(10)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(63)	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	515	658
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	(362)	(320)
Μεταφορές	1	-
Αποσβέσεις χρήσεως	(42)	(49)
Πωλήσεις και διαγραφές	142	7
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	36	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	(225)	(362)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου	290	296

Υπεραξία

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία της υπεραξίας από την απόκτηση συμμετοχών € 44 εκατ. περιλαμβάνει κυρίως € 42 εκατ., λόγω της εξαγοράς της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από την Eurobank Bulgaria A.D, τον Μάιο του 2023, με βάση τις προσωρινές εύλογες αξίες των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της, σημείωση 23.2 (31 Δεκεμβρίου 2022: € 1,6 εκατ. εκ των οποίων τα € 0,9 εκατ. αφορούν την ERB Lux Immo S.A.).

29. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Απαιτήσεις από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων	286	495
Ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς και σχετικές προκαταβολές	509	577
Ενεχυριασμένο ποσό που σχετίζεται με χρηματοοικονομική εγγύηση για τον πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου	236	234
Υπόλοιπα σε διακανονισμό ⁽¹⁾	53	51
Έξοδα επομένων περιόδων και δεδουλευμένα έσοδα	85	92
Λοιπές εγγυήσεις	215	215
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος ⁽²⁾	58	30
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	325	286
Σύνολο	1.767	1.980

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει υπόλοιπα σε διακανονισμό με πελάτες, και χρηματοπιστηριακές δραστηριότητες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει παρακρατούμενους φόρους μετά από προβλέψεις.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Σύμφωνα με το νόμο 4370/2016, όπως ισχύει, η απαίτηση από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) που αναφέρεται στο «Πρόσθετο Κεφάλαιο Κάλυψης Καταθέσεων» θα αποδοθεί στα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα σε τρεις ισόποσες δόσεις αρχής γενομένης το 2022 και κάθε έτος μετέπειτα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 25α του νόμου. Σε συνέχεια των ανωτέρω, το Δεκέμβριο του 2023 η δεύτερη δόση ποσού € 211 εκατ. αποδόθηκε στην Τράπεζα από το ΤΕΚΕ.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ποσού € 325 εκατ., μετά από προβλέψεις αφορούν, μεταξύ άλλων, σε απαιτήσεις σχετιζόμενες με (α) προκαταβολές σε προμηθευτές, (β) δημόσιους οργανισμούς, (γ) δραστηριότητες διαχείρισης ακινήτων, (δ) νομικές υποθέσεις και (ε) την πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Τράπεζας το 2022.

30. Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση και σχετιζόμενες υποχρεώσεις και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση		
Ακίνητα	37	15
Δανειακά χαρτοφυλάκια (σημ. 20)	169	69
Σύνολο	206	84
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση		
Λοιπά στοιχεία παθητικού που σχετίζονται με δανειακά χαρτοφυλάκια (σημ. 20 και 35)	1	1
Σύνολο	1	1

Ακίνητα

Ξεκινώντας από τα τέλη του 2019, ο Όμιλος, στο πλαίσιο της στρατηγικής του για την ενεργή διαχείριση του χαρτοφυλακίου ακινήτων του (ανακτηθέντα από πλειστηριασμούς, επενδυτικά και ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα) έχει ταξινομήσει σταδιακά ως κατεχόμενα προς πώληση συγκεκριμένα χαρτοφυλάκια ακινήτων συνολικής υπολειπόμενης λογιστικής αξίας την 31 Δεκεμβρίου 2023 € 9 εκατ. περίπου (31 Δεκεμβρίου 2022: € 15 εκατ.), μετά την επαναμέτρησή τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5.

Επιπροσθέτως, το τρίτο τρίμηνο του 2023, ο Όμιλος ξεκίνησε διαπραγματεύσεις με υποψήφιους επενδυτές για τη διάθεση ενός μικτού χαρτοφυλακίου ανακτηθέντων ακινήτων λογιστικής αξίας περίπου € 33 εκατ. και συνεπώς το χαρτοφυλάκιο ταξινομήθηκε ως κατεχόμενο προς πώληση. Καθώς η εύλογη αξία, αφαιρουμένων των εξόδων πώλησης αυτών των ακινήτων, σύμφωνα με την εκτιμώμενη τιμή πώλησης, ήταν χαμηλότερη της λογιστικής τους αξίας, αναγνωρίστηκε ζημία απομείωσης περίπου € 5 εκατ. στη γραμμή «Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις κινδύνου και συναφή έξοδα» της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος παραμένει προσηλωμένος στο σχέδιο πώλησης των εν λόγω ακινήτων, τα οποία σταδιακά διατίθενται και πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι ανωτέρω μη επαναλαμβανόμενες επιμετρήσεις της εύλογης αξίας ταξινομήθηκαν στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας λόγω της σημαντικότητας των μη παρατηρήσιμων δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν, χωρίς καμία αλλαγή να έχει υπάρξει μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2023.

Eurobank Direktna a.d. – μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Την 2 Μαρτίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι υπέγραψε δεσμευτική συμφωνία (συμφωνία αγοράς μετοχών) με την AIK Banka a.d. Beograd («AIK») για την πώληση του ποσοστού 70% συμμετοχής που κατείχε στη θυγατρική της στη Σερβία, Eurobank Direktna a.d. (η «Συναλλαγή»). Η πώληση θεωρήθηκε πολύ πιθανή και ως εκ τούτου από την 31 Μαρτίου 2023 τα στοιχεία ενεργητικού της Eurobank Direktna a.d. και οι σχετιζόμενες υποχρεώσεις, οι οποίες αποτελούσαν τμήμα της συμφωνίας αγοράς μετοχών, ταξινομήθηκαν ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση και οι αντίστοιχες δραστηριότητες παρουσιάζονταν ως μη συνεχιζόμενες, αποτελώντας μια ξεχωριστή γεωγραφική περιοχή των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Οι δραστηριότητες του Ομίλου στη Σερβία, οι οποίες παρουσιάζονται στον Τομέα Διεθνών Δραστηριοτήτων, διενεργούνταν κυρίως μέσω της εν λόγω θυγατρικής εταιρείας (σημ. 43).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Την 2 Νοεμβρίου 2023, κατόπιν της λήψης των απαιτούμενων εποπτικών εγκρίσεων, η πώληση στην AIK Banka a.d. Beograd της συμμετοχής που κατείχε η Τράπεζα στη Eurobank Direktna, ολοκληρώθηκε, έναντι τιμήματος € 188,7 εκατ., αφαιρούμενων των σχετικών εξόδων. Σε συνέχεια των ζημιών επαναμέτρησης ποσού € 63,5 εκατ. που αναγνωρίστηκαν έως την 31 Οκτωβρίου 2023, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5, η ζημιά που προέκυψε από την πώληση ανήλθε σε € 123 εκατ. προ φόρων, περιλαμβανομένων σωρευτικών ζημιών ύψους € 124 εκατ. (που σχετίζονται κυρίως με συναλλαγματικές διαφορές), οι οποίες αναταξινομήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων από τα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση όπου είχαν προηγουμένως αναγνωρισθεί.

Η συναλλαγή είχε θετική επίδραση στον δείκτη CET 1 του Ομίλου Eurobank Holdings (περίπου 45 μονάδες βάσης σύμφωνα με τον δείκτη την 30 Σεπτεμβρίου 2023), λόγω της μείωσης του σταθμισμένου ενεργητικού (RWAs) και είναι σύμφωνη με τη στρατηγική της Eurobank να ανακατευθύνει κεφάλαια σε επενδύσεις με προοπτικές υψηλότερων αποδόσεων (απόδοση καθαρής λογιστικής αξίας ενσώματων στοιχείων ενεργητικού - RoTBV) και να ενισχύσει περαιτέρω την παρουσία της στις κύριες αγορές που δραστηριοποιείται.

Οι μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες παρουσιάζονται διακριτά από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στην κατάσταση συνολικού αποτελέσματος και στην κατάσταση ταμειακών ροών. Τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί αντίστοιχα.

Τα αποτελέσματα της Eurobank Direktna a.d. (μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες), περιλαμβανομένης της ζημιάς από την επαναμέτρηση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 και της πώλησής της, παρατίθενται κατωτέρω.

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	82	70
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	17	22
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	2	3
Λειτουργικά έξοδα	(57)	(61)
Κέρδη προ απομειώσεων, ζημιών επιμέτρησης, προβλέψεων για κινδύνους και εξόδων αναδιάρθρωσης από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	44	34
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(8)	(14)
Ζημιές επιμέτρησης μη κυκλοφορούντων παγίων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(64)	-
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα αναδιάρθρωσης	(19)	(18)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρου από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ ζημιάς από την πώληση	(47)	2
Ζημιά από την πώληση	(123)	-
Φόρος	17	0
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(153)	2
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν σε τρίτους	(12)	0
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους μετόχους	(141)	2

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι βασικές κατηγορίες των στοιχείων ενεργητικού και των σχετιζόμενων υποχρεώσεων των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων της Eurobank Direktna a.d. αναλύονται κατωτέρω.

	31 Οκτωβρίου 2023
	€ εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	1.546
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες ⁽¹⁾	713
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	81
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ⁽¹⁾	74
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	29
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού - μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.443
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.809
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	209
Λοιπές υποχρεώσεις	31
Σύνολο υποχρεώσεων σχετιζόμενων με στοιχεία ενεργητικού - μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.049
Ενδοομιλικές υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (μετά από ενδοομιλικές απαιτήσεις)	123
Καθαρή θέση μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	271
Καθαρή θέση μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων που αναλογεί σε τρίτους	84
Καθαρή θέση μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων που αναλογεί στους μετόχους	187

⁽¹⁾Την 31 Οκτωβρίου 2023, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που περιλαμβάνονται ανωτέρω ανέρχονται σε € 636 εκατ.

31. Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς την ΕΚΤ	3.771	8.774

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, το υπόλοιπο κεφαλαίου του Ομίλου στο πλαίσιο του προγράμματος αναχρηματοδότησης TLTRO III της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) ανήλθε σε € 3,7 δις (31 Δεκεμβρίου 2022: € 8,9 δις υπόλοιπου κεφαλαίου στο πλαίσιο του προγράμματος αναχρηματοδότησης TLTRO III).

32. Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

	2023	2022⁽²⁾
	€ εκατ.	€ εκατ.
Εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ⁽¹⁾	2.428	764
Δανεισμός από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρεμφερείς οργανισμούς	379	663
Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων από τράπεζες ⁽¹⁾	87	294
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και υπόλοιπα σε διακανονισμό με τράπεζες	79	76
Διατραπεζικός δανεισμός	105	17
Σύνολο	3.078	1.814

⁽¹⁾ Τα ποσά που παρατίθενται είναι μετά από συμψηφισμό (σημ. 5.2.1.4).

⁽²⁾ Την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που σχετίζονται με την Eurobank Direktna a.d. (μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, σημ. 30) ανήλθαν σε € 218 εκατ.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο δανεισμός από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρεμφερείς οργανισμούς περιλαμβάνει δανεισμό από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (European Bank for Reconstruction and Development) και από λοιπούς παρεμφερείς οργανισμούς.

33. Υποχρεώσεις προς πελάτες

	2023	2022⁽¹⁾
	€ εκατ.	€ εκατ.
Καταθέσεις ταμειωτηρίου και τρεχούμενοι λογαριασμοί	37.238	42.840
Προθεσμιακές καταθέσεις	20.209	14.198
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	-	201
Λογιστική αξία	57.447	57.239
Μεταβολές εύλογης αξίας καταθέσεων λόγω αντιστάθμισης	(5)	-
Σύνολο	57.442	57.239

⁽¹⁾ Την 31 Δεκεμβρίου 2022, οι υποχρεώσεις προς πελάτες που σχετίζονται με την Eurobank Direktna a.d. (μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, σημ. 30) ανήλθαν σε € 1.630 εκατ.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι υποχρεώσεις προς πελάτες για τις ελληνικές και διεθνείς δραστηριότητες ανέρχονταν σε € 39.955 εκατ. και € 17.492 εκατ., αντίστοιχα (2022: € 39.575 εκατ. και € 17.664 εκατ., αντίστοιχα).

34. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ομόλογα από τιτλοποίηση	555	553
Ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2)	1.296	1.259
Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)	2.905	1.740
Σύνολο	4.756	3.552

Ομόλογα από τιτλοποίηση

Η λογιστική αξία των τίτλων υψηλής διαβάθμισης (τίτλοι κατηγορίας Α) εξασφαλισμένων με στοιχεία ενεργητικού που εκδόθηκαν μέσω των εταιρειών ειδικού σκοπού της Τράπεζας Karta II Plc και Astarti DAC την 31 Δεκεμβρίου 2023, ανέρχονταν σε € 305 εκατ. και € 250 εκατ. αντίστοιχα.

Κεφαλαιακά μέσα κατηγορίας 2 (Tier 2)

Την 30 Νοεμβρίου 2022, η Εταιρεία ανακοίνωσε την έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας 2 ποσού € 300 εκατ. με λήξη τον Δεκέμβριο 2032, δυνατότητα ανάκλησης τον Δεκέμβριο 2027 και ετήσιο τοκομερίδιο 10%, το οποίο διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου (στην αγορά Euro MTF). Την ίδια ημερομηνία, η Τράπεζα εξέδωσε ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης με αντίστοιχους όρους το οποίο κατέχει η Εταιρεία.

Τον Ιανουάριο του 2018, η Eurobank Ergasias A.E. προχώρησε στην έκδοση κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 ονομαστικής αξίας € 950 εκατ., σε αντικατάσταση των προνομιούχων μετοχών που είχαν εκδοθεί στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα του προγράμματος ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας βάσει του Νόμου 3723/2008. Τα προαναφερθέντα κεφαλαιακά μέσα έχουν διάρκεια δέκα ετών (έως την 17 Ιανουαρίου 2028) με εξαμηνιαία καταβολή τόκων βάσει σταθερού ονομαστικού επιτοκίου 6,41%.

Καλυμμένες ομολογίες

Οι απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σχετικά με τις εκδοθείσες καλυμμένες ομολογίες, βάσει της Π.Δ.Τ.Ε. 2620/28.08.2009, είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (Εκθεση προς Επενδυτές για τα Προγράμματα Καλυμμένων Ομολογιών).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)**

Τον Ιανουάριο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. Το ομόλογο, το οποίο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου, λήγει τον Ιανουάριο 2029 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία τον Ιανουάριο 2028, προσφέροντας ετήσιο τοκομερίδιο 7%.

Τον Νοέμβριο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. Το ομόλογο, το οποίο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου, λήγει τον Νοέμβριο 2029 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία τον Νοέμβριο 2028, προσφέροντας ετήσιο τοκομερίδιο 5,875%.

Τα κεφάλαια που θα αντληθούν μέσω των ανωτέρω εκδόσεων θα συνεισφέρουν στην κάλυψη των υποχρεώσεων του Ομίλου όσον αφορά την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (Minimum Required Eligible Liabilities – MREL) και θα διατεθούν για επιχειρηματικούς σκοπούς της Eurobank. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εκδόσεις παρέχονται στις σχετικές ανακοινώσεις που δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο της Εταιρείας την 20 Ιανουαρίου 2023 και 22 Νοεμβρίου 2023, αντίστοιχα.

Κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση μεσοπρόθεσμων τίτλων ονομαστικής αξίας € 91 εκατ. οι οποίοι προσδιορίζονται για τους πελάτες του Ομίλου.

Γεγονός μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Τον Ιανουάριο του 2024, η Eurobank Holdings προχώρησε στην έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης (subordinated Tier 2), ύψους 300 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο λήγει τον Απρίλιο 2034 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία τον Απρίλιο 2029 προσφέροντας ετήσιο τοκομερίδιο 6,25% και είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου. Την ίδια ημερομηνία, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης με όρους αντίστοιχους, το οποίο αποκτήθηκε εξ ολοκλήρου από την Εταιρεία.

Τα κεφάλαια που θα αντληθούν μέσω της έκδοσης θα συνεισφέρουν στην κάλυψη των υποχρεώσεων του ομίλου της Eurobank Holdings όσον αφορά τον συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας και θα διατεθούν για επιχειρηματικούς σκοπούς της Τράπεζας.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έκδοση παρέχονται στη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της Εταιρείας την 19 Ιανουαρίου 2024.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
35. Λοιπές υποχρεώσεις

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	190	205
Υπόλοιπα σε διακανονισμό ⁽¹⁾	380	444
Έσοδα επομένων περιόδων και έξοδα δεδουλευμένα ⁽²⁾	194	156
Λοιπές προβλέψεις ⁽²⁾	116	80
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο (σημ. 5.2.1.2)	48	57
Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και παροχές εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 36)	59	80
Πρόβλεψη χρηματοοικονομικής εγγύησης για πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου	31	33
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	30	14
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (σημ. 13)	28	31
Υποχρεώσεις χαρτοφυλακίου συναλλαγών (Trading liabilities)	121	419
Λοιπές υποχρεώσεις ⁽³⁾	188	183
Σύνολο	1.385	1.702

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει υπόλοιπα σε διακανονισμό που σχετίζονται με τραπεζικές επιταγές και εμβάσματα, συναλλαγές πιστωτικών καρτών, λοιπές τραπεζικές και χρηματιστηριακές δραστηριότητες.

⁽²⁾ Οι πιθανές ζημιές που σχετίζονται με δεσμεύσεις και εγγυήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο των συναλλαγών των τιτλοποιήσεων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων του Ομίλου (βλ. παρακάτω) έχουν παρουσιαστεί στις «Λοιπές Προβλέψεις». Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναπροσαρμοστεί αναλόγως.

⁽³⁾ Περιλαμβάνει πρόβλεψη απομείωσης € 1 εκατ. για τις εγγυητικές επιστολές που σχετίζονται με δάνεια του χαρτοφυλακίου Solar που ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 20).

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι λοιπές υποχρεώσεις ποσού € 188 εκατ. αφορούν κυρίως σε (α) υποχρεώσεις σε προμηθευτές και πιστωτές, (β) εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, και (γ) υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους και τέλη.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι υποχρεώσεις χαρτοφυλακίου συναλλαγών (trading liabilities) ανήλθαν σε € 121 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 419 εκατ.), σε συνέχεια του κλεισίματος των θέσεων πώλησης (short positions) ομολόγων, τις οποίες ο Όμιλος έλαβε στο πλαίσιο των στρατηγικών οικονομικής αντιστάθμισης, στοχεύοντας στη διαχείριση σε επίπεδο συνολικού χαρτοφυλακίου των κινδύνων αγοράς λόγω της κατοχής στοιχείων ενεργητικού. Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι ζημιές που αναγνωρίστηκαν στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» λόγω των προαναφερθεισών θέσεων πώλησης ανήλθαν σε € 23 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 107 εκατ. κέρδη).

Στο πλαίσιο των τιτλοποιήσεων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) (Pillar, Cairo, Mexico), και όπως συνηθίζεται για τον πωλητή σε τέτοιου είδους συναλλαγές, η Τράπεζα έχει παράσχει δεσμεύσεις και εγγυήσεις στους επενδυτές σχετικά με τα υποκείμενα δάνεια, που καλύπτουν διάφορους τομείς όπως η νομιμότητα, η αδιαμφισβήτητη κυριότητα των δανείων, η ακρίβεια των στοιχείων εξασφάλισης κ.λπ., με παραγραφή έως τρία έτη από την ημερομηνία των συναλλαγών. Αντίστοιχα, την 31 Δεκεμβρίου 2023, η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει ποσό € 12 εκατ. περίπου για πιθανές ζημιές εν αναμονή της υλοποίησης τέτοιων δεσμεύσεων και εγγυήσεων (2022: € 9 εκατ.).

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η τεκμηρίωση και η οριστικοποίηση πιθανών ποσών υπό αμφισβήτηση όπως και η τελική συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών απαιτεί σημαντικό χρόνο, ο Όμιλος συνεχίζει να αξιολογεί τον αντίκτυπό τους καθώς περισσότερες πληροφορίες γίνονται διαθέσιμες.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι λοιπές προβλέψεις ποσού € 116 εκατ. (2022: € 80 εκατ.) περιλαμβάνουν κυρίως: (α) € 38 εκατ. για αξιώσεις υπό αμφισβήτηση και εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις έναντι του Ομίλου (σημ. 42), (β) € 22 εκατ. οι οποίες σχετίζονται με την πώληση πρώην θυγατρικών εταιρειών της Τράπεζας, (γ) € 12 εκατ. για δεσμεύσεις και εγγυήσεις που έχουν παρασχεθεί στους επενδυτές στο πλαίσιο των συναλλαγών των τιτλοποιήσεων NPE, (δ) λοιπές προβλέψεις για λειτουργικούς κινδύνους ποσού € 15 εκατ. και (ε) € 13,3 εκατ. που αφορούν συνεισφορά σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές (σημ. 11).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η κίνηση των λοιπών προβλέψεων του Ομίλου παρουσιάζεται παρακάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2023		
	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και απαιτήσεις υπό αμφισβήτηση	Λοιπά	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	28	52	80
Προβλέψεις χρήσης	21	34	55
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(5)	(7)	(12)
Ανακτήσεις χρήσης	(1)		(1)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(1)	(0)	(1)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(4)	(1)	(5)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	38	78	116

	31 Δεκεμβρίου 2022		
	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και απαιτήσεις υπό αμφισβήτηση	Λοιπά	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	64	31	95
Προβλέψεις χρήσης	13	21	34
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(46)	(1)	(47)
Ανακτήσεις χρήσης	(3)	(2)	(5)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	-	3	3
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	28	52	80

36. Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI) και παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη αποζημίωσης του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τους υπαλλήλους του στην Ελλάδα και το εξωτερικό, που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση αυτή υπολογίζεται βάσει των ετών υπηρεσίας και των απολαβών των υπαλλήλων κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης, σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις αποζημίωσης λόγω εξόδου από την υπηρεσία συνήθως εκθέτουν τον Όμιλο σε αναλογιστικούς κινδύνους, όπως ο κίνδυνος επιτοκίου και ο κίνδυνος μεταβολής των μισθών. Ως εκ τούτου, μια μείωση στο προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών ή μια αύξηση στους μελλοντικούς μισθούς, θα αυξήσουν την υποχρέωση του Ομίλου.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει προσφέρει παροχές εξόδου από την υπηρεσία κυρίως σε σχέση με τα Προγράμματα Εθελούσιας Εξόδου (Voluntary Exit Scheme - VES), τα οποία έχουν εφαρμοστεί είτε με εφάπαξ αποζημιώσεις, είτε με χορήγηση αδειών μεγάλης διάρκειας όπου οι υπάλληλοι λαμβάνουν ένα ποσοστό του μηνιαίου μισθού, ή με συνδυασμό των προαναφερθέντων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών.

	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022	1 Ιανουαρίου 2022
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI)	22	19	23
Υποχρέωση για παροχές εξόδου από την υπηρεσία	37	61	64
Σύνολο	59	80	87

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συμφωνία μεταξύ αρχικού και τελικού υπολοίπου των υποχρεώσεων αποζημίωσης λόγω εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναπροσαρμοστεί ώστε να περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	80	87
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών (σημ. 23.2)	1	-
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	3	3
Τόκος στην υποχρέωση	2	0
Κόστος προϋπηρεσίας και (κέρδη)/ζημιές διακανονισμών	6	49
Επαναμετρήσεις:		
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω μεταβολής των χρηματοοικονομικών παραδοχών	(1)	(2)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω μεταβολής των δημογραφικών παραδοχών	(0)	(0)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω εμπειρικών και λοιπών αναπροσαρμογών	3	(2)
Αποζημιώσεις που πληρώθηκαν	(34)	(55)
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ. 30)	(1)	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	59	80

Για τις υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, οι πιο σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν (εκφρασμένες σε σταθμισμένους μέσους όρους) παρουσιάζονται παρακάτω:

	2023	2022
	%	%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,6	3,4
Μελλοντική αύξηση μισθών	3,2	2,9

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η παραδοχή για τον πληθωρισμό (σταθμισμένος μέσος όρος) ανέρχεται σε 2,3% (2022: 2,6%) και έχει ληφθεί υπόψη στον καθορισμό της παραπάνω αναλογιστικής παραδοχής για την μελλοντική αύξηση μισθών.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η μέση διάρκεια της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία ήταν 7 έτη (2022: 8 έτη).

Η ανάλυση ευαισθησίας των σημαντικότερων παραδοχών, με βάση μια εύλογη μεταβολή αυτών, που χρησιμοποιήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2023 παρουσιάζεται παρακάτω:

Η αύξηση/(μείωση) του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά 50 μονάδες βάσης/(50 μονάδες βάσης), θα είχε ως αποτέλεσμα τη (μείωση)/αύξηση της υποχρέωσης κατά (€ 0,7 εκατ.)/€ 0,7 εκατ.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η αύξηση/(μείωση) των μελλοντικών μισθών κατά 0,5%/(0,5%), θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/(μείωση) της υποχρέωσης κατά € 0,7 εκατ./ (€ 0,7 εκατ.).

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στην αλλαγή μιας παραδοχής διατηρώντας τις υπόλοιπες σταθερές. Στην πράξη αυτό δεν είναι σύνηθες να συμβεί και οι μεταβολές σε κάποιες από τις παραδοχές μπορεί να συσχετίζονται.

Οι μέθοδοι και οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία της παραπάνω ανάλυσης ευαισθησίας είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών και δεν μεταβλήθηκαν συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση.

Για τις παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία, το προεξοφλητικό επιτόκιο (σταθμισμένος μέσος όρος) είναι η σημαντική αναλογιστική παραδοχή, η οποία την 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε 3,8% με βάση την ισχύουσα διάρκεια των υποχρεώσεων. Την ίδια ημερομηνία, η αύξηση/(μείωση) του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά 50 μονάδες βάσης/(50 μονάδες βάσης), θα είχε ως αποτέλεσμα τη (μείωση)/αύξηση της υποχρέωσης κατά (€ 0,2 εκατ.)/ € 0,2 εκατ.

Γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Τον Φεβρουάριο 2024, η Eurobank αποφάσισε να ξεκινήσει ένα νέο VES για συγκεκριμένες μονάδες στην Ελλάδα, το οποίο θα απευθυνθεί κυρίως σε υπαλλήλους οι οποίοι υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο ηλικιακό όριο. Το εκτιμώμενο κόστος του νέου VES, το οποίο θα εφαρμοστεί είτε με εφάπαξ αποζημιώσεις, είτε με χορήγηση αδειών μεγάλης διάρκειας όπου οι υπάλληλοι θα λαμβάνουν ένα ποσοστό του μηνιαίου μισθού, ή με συνδυασμό των προαναφερθέντων, ανέρχεται σε € 129 εκατ. περίπου, προ φόρων. Η εκτιμώμενη ετήσια εξοικονόμηση στα έξοδα προσωπικού ανέρχεται σε € 30 εκατ.

37. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η ονομαστική αξία των μετοχών της Εταιρείας είναι € 0,22 ανά μετοχή (2022: € 0,22). Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας είναι πλήρως καταβεβλημένο. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου των κοινών μετοχών και της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο:

	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	816,0	8.055,7
Συμψηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων	-	(6.894,4)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	0,3	0,0
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>816,3</u>	<u>1.161,3</u>
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	816,3	1.161,3
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	1,3	0,1
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023	<u>817,6</u>	<u>1.161,4</u>

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Κατόπιν της άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών τα οποία έχουν παραχωρηθεί σε στελέχη του Ομίλου σε εφαρμογή του τρέχοντος προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών (βλ. παρακάτω), και δυνάμει της από 31 Αυγούστου 2023 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά € 1.276.499,18 με την έκδοση 5.802.269 νέων μετοχών, κοινών με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας € 0,22 η κάθε μία και τιμής διάθεσης € 0,23 η κάθε μία. Η διαφορά μεταξύ της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών και της ονομαστικής τους αξίας, μετά από τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την εν λόγω συναλλαγή καθαρής θέσης, ανήλθε σε € 39.286 και καταχωρήθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Κατόπιν της ανωτέρω αύξησης, την 31 Δεκεμβρίου 2023, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε € 817.625.550,94 και διαιρείται σε 3.716.479.777 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,22 η κάθε μία. Οι εν λόγω νέες μετοχές εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών την 14 Σεπτεμβρίου 2023.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η μεταβολή του αριθμού των μετοχών της Εταιρείας παρουσιάζεται παρακάτω:

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρό ποσό
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	3.709.161.852	(784.540)	3.708.377.312
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	1.515.656	-	1.515.656
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(1.745.293)	(1.745.293)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	2.269.797	2.269.797
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	3.710.677.508	(260.036)	3.710.417.472
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	3.710.677.508	(260.036)	3.710.417.472
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	5.802.269	-	5.802.269
Επαναγορά των μετοχών που διακρατούνταν από το ΤΧΣ	-	(52.080.673)	(52.080.673)
Λοιπές αγορές ιδίων μετοχών	-	(5.740.696)	(5.740.696)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	1.654.166	1.654.166
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023	3.716.479.777	(56.427.239)	3.660.052.538

Ίδιες μετοχές – Επαναγορά των μετοχών που διακρατούνταν από το ΤΧΣ

Κατόπιν της λήψης των απαραίτητων εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές τον Μάιο 2023, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας (ΓΣ), η οποία πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουλίου 2023, ενέκρινε την απόκτηση του συνόλου των 52.080.673 μετοχών της Εταιρείας που κατείχε το ΤΧΣ και αντιστοιχούσε σε 1,4% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και των δικαιωμάτων ψήφου και εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει τους ειδικότερους όρους και τις σχετικές λεπτομέρειες για την απόκτηση.

Την 9 Οκτωβρίου 2023, η απόκτηση του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας που κατείχε το ΤΧΣ ολοκληρώθηκε έναντι συνολικού τιμήματος € 93,8 εκατ., συμπεριλαμβανομένων σχετικών εξόδων για αμοιβές τρίτων. Ακολούθως, η Εταιρεία και η Τράπεζα δεν υπόκεινται πλέον στις διατάξεις του Νόμου 3864/2010 και στα ειδικά δικαιώματα του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) που προβλέπονται στον εν λόγω νόμο.

Επιπλέον, την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο αριθμός των μετοχών της Εταιρείας που κατείχε η θυγατρική της Eurobank Equities Investment Firm Single Member S.A. στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητάς της, ήταν 4.346.566 (31 Δεκεμβρίου 2022: 260.036). Κατά την ίδια ημερομηνία, ο αριθμός των μετοχών της Εταιρείας που κατείχαν οι συγγενείς εταιρείες του Ομίλου στα συνήθη πλαίσια των ασφαλιστικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων τους ήταν συνολικά 64.163.790 (31 Δεκεμβρίου 2022: 64.163.790).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
38. Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	Τακτικό αποθεματικό € εκατ.	Αφορολόγητα αποθεματικά € εκατ.	Αποθεματικά εύλογης αξίας € εκατ.	Λοιπά Αποθεματικά € εκατ.	Αποτελέσματα εις νέον € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	411	830	322	8.479	(13.374)	(3.333)
Αναμόρφωση λόγω υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 17 από συγγενή εταιρεία του Ομίλου (σημ.2.3)	-	-	-	-	(33)	(33)
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022, αναμορφωμένο	411	830	322	8.479	(13.407)	(3.366)
Καθαρά κέρδη (αναμορφωμένα, σημ. 2.3)	-	-	-	-	1.347	1.347
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	73	(1)	-	195	(267)	-
Συμφηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων	(214)	-	-	(6.705)	13.814	6.895
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI	-	-	(323)	-	-	(323)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	-	(0)	-	(0)
Συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 23.1)	-	-	-	77	-	77
Κέρδη/(ζημιές) από μετοχές FVOCI	-	-	24	-	-	24
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες						
- μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους (αναμορφωμένα, σημ. 2.3)	-	-	(33)	31	(0)	(2)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, μετά από φόρους	-	-	-	-	4	4
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	-	-	4	4
Αγορά/πώληση ιδίων μετοχών	-	-	-	1	0	1
Λοιπά	-	-	-	(1)	-	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	270	829	(10)	2.077	1.495	4.660
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	270	829	(10)	2.077	1.495	4.660
Καθαρά κέρδη	-	-	-	-	1.140	1.140
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	(42)	(0)	(45)	64	24	-
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI	-	-	83	-	-	83
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	-	(2)	-	(2)
Συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 30)	-	-	-	123	-	123
Κέρδη/(ζημιές) από μετοχές FVOCI	-	-	18	-	-	18
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες						
- Υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 "Χρηματοοικονομικά Μέσα" από συγγενή εταιρεία του Ομίλου (βλ. παρακάτω)	-	-	(7)	-	7	-
- μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους	-	-	9	(12)	0	(4)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, μετά από φόρους	-	-	-	-	(2)	(2)
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (σημ. 39)	-	-	-	-	7	7
Αγορά/πώληση ιδίων μετοχών (σημ. 37)	-	-	-	(100)	-	(100)
Λοιπά	(1)	-	(0)	(1)	(1)	(3)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023	227	829	48	2.147	2.670	5.920

Υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» από συγγενή εταιρεία του Ομίλου

Την 1η Ιανουαρίου 2023, η Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα». Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των αποθεματικών εύλογης αξίας του Ομίλου κατά ποσό € 7 εκατ. έναντι των

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αποτελεσμάτων εις νέον, κυρίως λόγω της επιμέτρησης των συμμετοχικών τίτλων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, οι οποίοι προηγουμένως είχαν ταξινομηθεί στα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σύμφωνα με το ΔΛΠ 39.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα λοιπά αποθεματικά αποτελούνται, μεταξύ άλλων, από: (α) € 1.713 εκατ. που αφορούν σε μερίσματα και κέρδη από πώληση συμμετοχών (2022: € 1.568 εκατ.), (β) αποθεματικά εταιρικού νόμου € 8 εκατ., σύμφωνα με τις διατάξεις του Ελληνικού εταιρικού νόμου όπως ισχύει (2022: € 8 εκατ.), (γ) € 101 εκατ. (χρεωστικό υπόλοιπο) που αφορά τη λογιστική αξία των ιδίων μετοχών που κατέχει η Εταιρεία και η θυγατρική της Eurobank Equities Investment Firm Single Member S.A. (2022: € 0,3 εκατ.) (σημ. 37), (δ) € 14 εκατ. σωρευμένη ζημιά που σχετίζεται με αντιστάθμιση ταμειακών ροών (2022: € 12 εκατ. σωρευμένη ζημιά) και (ε) € 2 εκατ. σωρευμένη ζημιά που σχετίζεται με συναλλαγματικές διαφορές δραστηριοτήτων εξωτερικού (2022: € 125 εκατ. σωρευμένη ζημιά).

Μερίσματα/Διανομή κερδών

Τον Δεκέμβριο του 2023 η Τράπεζα διένειμε προαιρετικά αποθεματικά ποσού €410 εκατ. στο μοναδικό της μέτοχο, την Eurobank Holdings, με σκοπό η τελευταία να είναι σε θέση να διανείμει μέρισμα στους μετόχους της από τα κέρδη της χρήσεως 2023 σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 159 του εταιρικού νόμου 4548/2018.

Σύμφωνα με τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου για τη χρήση 2023, η Eurobank Holdings σκοπεύει να διανείμει στους μετόχους της μέρισμα σε μετρητά ύψους τουλάχιστον 25% επί των προσαρμοσμένων καθαρών κερδών της χρήσης 2023 του Ομίλου, με την προϋπόθεση λήψης εγκρίσεων από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της και τις εποπτικές αρχές.

Επιπρόσθετα, η Eurobank Holdings προτίθεται να προχωρήσει επίσης σε διανομή κερδών προς το προσωπικό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πολιτική της για τις αποδοχές, με την προϋπόθεση της λήψης έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της.

39. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Eurobank Holdings την 28 Ιουλίου 2020 ενέκρινε τη θέσπιση πενταετούς προγράμματος διάθεσης μετοχών, ξεκινώντας από το 2021, με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών με έκδοση νέων μετοχών και με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του Νόμου 4548/2018, τα οποία χορηγούνται σε στελέχη της Διοίκησης και του προσωπικού της Eurobank Holdings και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών σύμφωνα με το άρθρο 32 του Νόμου 4308/2014. Ο μέγιστος αριθμός των δικαιωμάτων που δύναται να εγκριθούν καθορίστηκε στα 55.637.000 δικαιώματα, κάθε ένα εκ των οποίων θα αντιστοιχεί σε μια νέα μετοχή. Η τιμή εξάσκησης για κάθε μια νέα μετοχή θα είναι ίση με € 0,23. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank Holdings να ορίσει τους δικαιούχους και να καθορίσει τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις του προγράμματος.

Οι τελικοί όροι και η εφαρμογή του προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών, το οποίο αποτελεί ένα μακροπρόθεσμο κίνητρο με μελλοντική προοπτική, με στόχο την παραμονή βασικών στελεχών, καθορίζονται και εγκρίνονται κάθε έτος από το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις πολιτικές του Ομίλου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης είναι εξασκήσιμα τμηματικά, σε ετήσια βάση για περίοδο από 1 έως 5 χρόνια. Κάθε τμήμα μπορεί να εξασκηθεί ολικώς ή μερικώς και να μετατραπεί σε μετοχές κατά την προαίρεση των εργαζομένων, με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνουν απασχολούμενοι από τον Όμιλο μέχρι την πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία εξάσκησης. Οι εταιρικές πράξεις που αναπροσαρμόζουν τον αριθμό και την τιμή των μετοχών αναπροσαρμόζουν αναλόγως και τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η κίνηση των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά τη διάρκεια της χρήσης αναλύεται ως ακολούθως:

Παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης	2023	2022
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	22.268.322	12.374.561
Δικαιώματα που χορηγήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	12.101.092	11.654.117
Δικαιώματα που ακυρώθηκαν/έληξαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(1.703.443)	(244.700)
Δικαιώματα που εξασκήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(5.802.269)	(1.515.656)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	26.863.702	22.268.322

Τον Ιούλιο του 2023, ο Όμιλος χορήγησε σε στελέχη του 12.101.092 νέα δικαιώματα προαίρεσης, εξασκίσιμα τμηματικά σε ετήσια βάση έως το 2028.

Από τα δικαιώματα προαίρεσης που ήταν εξασκίσιμα το 2023, 5.802.269 δικαιώματα εξασκήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης, έχοντας ως αποτέλεσμα την έκδοση ίσου αριθμού νέων κοινών μετοχών με δικαιώματα ψήφου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά το τέλος της χρήσης έχουν τις ακόλουθες ημερομηνίες λήξεως:

Ημερομηνία λήξεως ⁽¹⁾	Δικαιώματα προαίρεσης 31 Δεκεμβρίου 2023
2024	9.279.299
2025	5.345.228
2026	4.951.014
2027	4.951.014
2028	2.337.147
Σταθμισμένη μέση υπολειπόμενη συμβατική διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά το τέλος της περιόδου	25 μήνες

⁽¹⁾ Με βάση την εγγύτερη συμβατική ημερομηνία άσκησής τους.

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Ομίλου για τις παροχές σε μετοχές προς το προσωπικό, η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά την ημερομηνία παραχώρησης αναγνωρίζεται ως έξοδο με αντίστοιχη αύξηση της καθαρής θέσης κατά την περίοδο κατοχύρωσης.

Η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία παραχώρησης προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας μια προσαρμοσμένη μορφή του μοντέλου Black-Scholes για δικαιώματα προαίρεσης σε μετοχές τύπου Βερμούδων, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή εξάσκησης, τις ημερομηνίες εξάσκησης, τους όρους των δικαιωμάτων προαίρεσης, την τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης και την αναμενόμενη διακύμανση της τιμής της υποκείμενης μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για τη διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης.

Η σταθμισμένη μέση εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών που χορηγήθηκαν τον Ιούλιο του 2023 ήταν € 1,13 (2022: € 0,63). Οι σημαντικές παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν μια τιμή μετοχής € 1,442 (2022: € 1,021) κατά την ημερομηνία παραχώρησης, η τιμή εξάσκησης € 0,23, ετησιοποιημένη μερισματική απόδοση 3% (2022: 3%), αναμενόμενη μέση διακύμανση 41% (2022: 38%), η αναμενόμενη διάρκεια ζωής των δικαιωμάτων προαίρεσης από 1 έως 5 έτη και ένα επιτόκιο μηδενικού κινδύνου που αντιστοιχεί στις λήξεις των δικαιωμάτων προαίρεσης, με βάση την καμπύλη αποδόσεων των συμβολαίων ανταλλαγής (swap) σε Ευρώ. Η αναμενόμενη διακύμανση επιμετράται κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και βασίζεται στη μέση ιστορική διακύμανση της τιμής της μετοχής κατά τη διάρκεια του τελευταίου ενάμιση έτους.

40. Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές με τις οποίες μεταβιβάζει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχει αναγνωρίσει, απευθείας σε τρίτους ή σε εταιρείες ειδικού σκοπού.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(α) Ο Όμιλος πωλεί χρεόγραφα, έναντι μετρητών, στο πλαίσιο συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων («repos») και αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιστρέψει στον αντισυμβαλλόμενο τα χρήματα που εισέπραξε. Επιπλέον, ο Όμιλος ενεχυριάζει, έναντι μετρητών, τίτλους, καλυμμένα ομόλογα, όπως επίσης δάνεια και απαιτήσεις πελατών και αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιστρέψει στον αντισυμβαλλόμενο τα χρήματα που εισέπραξε. Ο Όμιλος μπορεί επίσης να μεταβιβάσει χρεόγραφα στο πλαίσιο του δανεισμού χρεογράφων χωρίς την ανταλλαγή μετρητών ή την δέσμευση άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ως εγγύηση. Για όλες τις παραπάνω συναλλαγές, ο Όμιλος εκτιμά ότι διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων του σχετικού πιστωτικού και επιτοκιακού κινδύνου, και τις αποδόσεις αυτών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και ως εκ τούτου δεν τα έχει αποαναγνωρίσει. Ως αποτέλεσμα, ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει, πουλήσει ή να ενεχυριάσει τα μεταβιβασθέντα περιουσιακά στοιχεία κατά τη διάρκεια της συναλλαγής. Η σχετική υποχρέωση, όπου υφίσταται, αναγνωρίζεται ανάλογα στις Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (σημ. 31 και 32), Υποχρεώσεις προς πελάτες (σημ. 33) και Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους (σημ. 34), ως ενδείκνυται.

Ο Όμιλος έχει προχωρήσει σε τιτλοποιήσεις διαφόρων κατηγοριών δανείων (επιχειρηματικών, καταναλωτικών, δανείων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και διάφορες κατηγορίες μη εξυπηρετούμενων δανείων), σύμφωνα με τις οποίες αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεταβιβάσει τις ταμειακές ροές από τα δάνεια στους κατόχους των ομολογιών. Ο Όμιλος εκτιμά ότι διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων του σχετικού πιστωτικού και επιτοκιακού κινδύνου, και τις αποδόσεις αυτών των δανείων και ως εκ τούτου δεν τα έχει αποαναγνωρίσει. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω συναλλαγών, ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει, πουλήσει ή να ενεχυριάσει τα μεταβιβασθέντα περιουσιακά στοιχεία κατά την περίοδο που διακρατούνται από τις εταιρείες ειδικού σκοπού. Επιπλέον, το δικαίωμα αναγωγής των κατόχων των ομολογιών περιορίζεται μόνο στα δάνεια που έχουν μεταβιβαστεί. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα ομόλογα από τιτλοποιήσεις τα οποία διακρατούνται από τρίτους ανέρχονται σε € 555 εκατ. (2022: € 553 εκατ.) (σημ. 34).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου που έχουν πωληθεί ή μεταβιβαστεί, για τα οποία δεν πληρούνται τα κριτήρια αποαναγνώρισής τους από το ενεργητικό του Ομίλου:

	Λογιστική Αξία	
	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	14	44
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	12.889	14.186
- τιτλοποιημένα δάνεια ⁽²⁾	2.164	3.411
- ενεχυριασμένα δάνεια στο πλαίσιο προγράμματος έκδοσης καλυμμένων ομολογιών	4.083	4.261
- ενεχυριασμένα δάνεια σε κεντρικές τράπεζες	6.310	6.309
- λοιπά ενεχυριασμένα δάνεια	332	205
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	2.255	3.027
Σύνολο	15.158	17.257

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει δάνεια ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 30).

⁽²⁾ Περιλαμβάνει εκδόσεις από τιτλοποιήσεις δανείων που διακρατούνται από την Τράπεζα και δεν χρησιμοποιήθηκαν για χρηματοδότηση.

(β) Ο Όμιλος ενδέχεται να πωλήσει ή να ενεχυριάσει εκ νέου τίτλους που έχει δανειστεί ή αποκτήσει μέσω συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων («reverse repos»), τους οποίους έχει την υποχρέωση να επιστρέψει. Ο αντισυμβαλλόμενος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και αποδόσεις των τίτλων αυτών και ως εκ τούτου δεν αναγνωρίζονται από τον Όμιλο. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος είχε αποκτήσει μέσω συμφωνιών επαναπώλησης τίτλους ονομαστικής αξίας € 1.413 εκατ. (2022: € 134 εκατ. ονομαστική αξία εκ των οποίων € 15 εκατ. πωλήθηκαν βάσει συμφωνιών επαναγοράς και € 67 εκατ. δεσμεύτηκαν σε κεντρικές τράπεζες).

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η ρευστοποιήσιμη αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχουν μεταβιβαστεί ή δανειστεί από τον Όμιλο μέσω συμφωνιών δανεισμού τίτλων, επαναπώλησης τίτλων και λοιπών συμφωνιών (σημεία α και β) ανήλθε σε € 8.956 εκατ., ενώ η σχετική υποχρέωση από τις ανωτέρω συναλλαγές ανήλθε σε € 7.969 εκατ. εκ των οποίων € 1.210 εκατ. επαναγορές χρεογράφων συμψηφίζονται στον ισολογισμό έναντι συμφωνιών επαναπώλησης (σημ. 31, 32, 33, 34 και 5.2.1.4) (2022: ρευστοποιήσιμη αξία € 10.512 εκατ. και η σχετική υποχρέωση € 10.412 εκατ., εκ των οποίων € 114 εκατ. επαναγορές χρεογράφων συμψηφίζονται στον ισολογισμό). Επιπρόσθετα, τα λοιπά ενεχυριασμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου, πέραν αυτών που παρουσιάζονται ανωτέρω, ως εγγυήσεις για συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων, παράγωγα, τιτλοποιήσεις και λοιπές συναλλαγές αναφέρονται στις σημειώσεις 17 και 29.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
41. Μισθώσεις
Ο Όμιλος ως μισθωτής

Ο Όμιλος μισθώνει εγκαταστάσεις για γραφεία και υποκαταστήματα, τοποθεσίες για ATM, ακίνητα κατοικίας για το προσωπικό του Ομίλου και οχήματα.

Η πλειοψηφία των μισθώσεων του Ομίλου είναι βάσει μακροχρόνιων συμβάσεων (για περίοδο 12 ετών ή περισσότερων στην περίπτωση μισθωμένων ακινήτων), με δικαίωμα επέκτασης ή λήξης της μίσθωσης σύμφωνα με τους όρους κάθε συμβολαίου και των εμπορικών μισθώσεων που ισχύουν σε κάθε χώρα, ενώ τα οχήματα έχουν συνήθως συμβάσεις μίσθωσης έως 4 έτη. Τα δικαιώματα επέκτασης του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται στη διάρκεια της μίσθωσης όταν, βάσει εκτίμησης, θεωρείται βέβαιο ότι θα ασκηθούν. Για τις συμβάσεις αορίστου υπολειπόμενης διάρκειας, η σύμβαση μίσθωσης έχει οριστεί, κατά μέσο όρο, στα 7 έτη για την Τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα σχετικά δεδομένα. Για νέες ή τροποποιημένες συμβάσεις μίσθωσης αορίστου χρόνου, που ισχύουν από το τέταρτο τρίμηνο του 2023 και μετά, η εκτιμώμενη διάρκεια μίσθωσης έχει αναθεωρηθεί σε 5 έτη. Ανάλογα με τους όρους του κάθε συμβολαίου μίσθωσης, τα μισθώματα αναπροσαρμόζονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με το δείκτη τιμών καταναλωτή, όπως δημοσιεύεται από την ΕΛΣΤΑΤ, συν ένα συμφωνημένο σταθερό ποσοστό.

Πληροφορίες αναφορικά με τις μισθώσεις για τις οποίες ο Όμιλος είναι μισθωτής παρουσιάζονται παρακάτω:

Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία ανέρχονται σε € 170 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 187 εκατ.) (σημ. 26), ενώ εκείνα που πληρούν τον ορισμό των επενδυτικών ακινήτων ανέρχονται σε € 16 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 14 εκατ.) (σημ. 27).

Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στις λοιπές υποχρεώσεις ανέρχονται σε € 190 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: € 205 εκατ.) (σημ. 35). Η χρονοανάλυση των υποχρεώσεων από μισθώσεις την 31 Δεκεμβρίου 2023 σύμφωνα με τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές, παρουσιάζεται στην σημείωση 5.2.3.

Ποσά που έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων

Οι τόκοι των υποχρεώσεων από μισθώσεις παρουσιάζονται στην σημείωση 6 και τα έξοδα μισθώσεων που σχετίζονται με βραχυπρόθεσμες μισθώσεις ανέρχονται σε περίπου € 1,2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 3 εκατ.).

Ο Όμιλος το 2023 είχε συνολικά € 44 εκατ. ταμειακές εκροές για μισθώσεις (2022: € 39 εκατ.).

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής
Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Ο Όμιλος εκμισθώνει ακίνητα και εξοπλισμό με συμβάσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων, με την ιδιότητά του ως εκμισθωτής.

Η χρονοανάλυση των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, σύμφωνα με τα εισπρακτέα, μη προεξοφλημένα μισθώματα, μετά την ημερομηνία αναφοράς παρουσιάζεται παρακάτω :

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Εντός ενός έτους	230	303
1-2 έτη	89	83
2-3 έτη	95	65
3-4 έτη	53	53
4-5 έτη	34	36
Άνω των πέντε ετών	154	164
Εισπρακτέα μισθώματα	656	704
Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	656	704
Μείον: Μη δεδουλευμένα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(83)	(66)
Καθαρό ποσό απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	573	638
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(93)	(139)
Σύνολο	480	499

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Λειτουργικές μισθώσεις

Ο Όμιλος εκμισθώνει τα επενδυτικά του ακίνητα σύμφωνα με τους όρους των εμπορικών μισθώσεων που ισχύουν σε κάθε χώρα. Όταν οι μισθώσεις αυτές δεν μεταφέρουν επί της ουσίας τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η κυριότητα των μισθωμένων ακινήτων, ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις μισθώσεις αυτές ως λειτουργικές. Πληροφορίες σχετικά με τις λειτουργικές μισθώσεις των επενδυτικών ακινήτων, συμπεριλαμβανομένων και των εσόδων από μισθώματα τα οποία έχει αναγνωρίσει ο Όμιλος κατά τη διάρκεια του έτους, παρατίθενται στη σημείωση 27.

Η χρονοανάλυση των απαιτήσεων από λειτουργικές μισθώσεις, σύμφωνα με τις μη προεξοφλημένες καταβολές μισθωμάτων που πρόκειται να εισπραχθούν μετά την περίοδο αναφοράς, παρατίθεται παρακάτω :

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Εντός ενός έτους	94	92
Από ένα έως δύο έτη	83	85
Από δύο έως τρία έτη	76	78
Από τρία έως τέσσερα έτη	68	70
Από τέσσερα έως πέντε έτη	64	64
Άνω των πέντε ετών	209	250
Σύνολο	594	639

42. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιπές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος παρουσιάζει τις δεσμεύσεις που σχετίζονται με πιστωτικό κίνδυνο και τις οποίες ανέλαβε στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του που σχετίζονται με τις δανειοδοτήσεις στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες: α) χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, οι οποίες αναφέρονται σε εγγυήσεις και σε πιστωτικές επιστολές σε αναμονή που φέρουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο όπως τα δάνεια (υποκατάστατα πιστώσεων), β) δεσμεύσεις για την επέκταση της πίστωσης, οι οποίες περιλαμβάνουν ρητές δεσμεύσεις που είναι ανέκκλητες μέχρι τη λήξη της πίστωσης ή μπορούν να ανακληθούν μόνο μετά από σημαντικό δυσμενές γεγονός και γ) άλλες δεσμεύσεις που συνδέονται με πιστωτικό κίνδυνο, οι οποίες αφορούν ενέγγυες πιστώσεις και άλλες εγγυήσεις μεσαίου και χαμηλού κινδύνου σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013/ΕΕ.

Οι δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο αναλύονται παρακάτω:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	2.082	1.807
Ανέκκλητες δεσμεύσεις πιστωτικών ορίων	4.521	3.898
Λοιπές δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	1.268	1.053
Σύνολο	7.871	6.758

Σημείωση: Δεσμεύσεις που σχετίζονται με πιστωτικό κίνδυνο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ. 30) ποσού € 259 εκατ. περιλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα για την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Οι δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 ποσού € 11,4 δις (2022: € 10,5 δις), περιλαμβάνουν ανακλητές δανειακές δεσμεύσεις ποσού € 3,5 δις (31 Δεκεμβρίου 2022: € 3,7 δις), ενώ το ποσό της αντίστοιχης πρόβλεψης απομείωσης ανέρχεται σε € 48 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 57 εκατ.).

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει εκδώσει χρηματοοικονομική εγγύηση για τον πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου ποσού € 0,24 δις (2022: € 0,23 δις) για την εξασφάλιση της οποίας έχει γίνει ισόποση κατάθεση βάσει σχετικής συμφωνίας ενεχυρίασης (σημ. 29).

Λοιπές δεσμεύσεις

(α) Η Τράπεζα υπέγραψε με το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (Single Resolution Fund – SRB), συμβάσεις αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής και παροχής εξασφάλισης ποσού € 29 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: € 24 εκατ.), το οποίο αντιπροσωπεύει το 15%

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

της υποχρέωσης πληρωμής στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (Single Resolution Fund – SRF) για την εισφορά εξυγίανσης των ετών 2016-2022 και 22,5% για το έτος 2023, ενώ δεν θα απαιτηθεί ετήσια εισφορά εξυγίανσης για το 2024 (σημ. 11).

Βάσει των ανωτέρων συμβάσεων, στις οποίες προβλέπεται η παροχή ισόποσης εξασφάλισης σε μετρητά, η Τράπεζα ανέλαβε να καταβάλλει στο SRB ποσό ύψους έως το ποσό της αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής, σε περίπτωση αξίωσης εκτέλεσης και απαίτησης για πληρωμή από αυτό αναφορικά με μια ενέργεια εξυγίανσης για μία άλλη ευρωπαϊκή τράπεζα. Η αμετάκλητη δέσμευση πληρωμής έχει λογιστικοποιηθεί ως ενδεχόμενη υποχρέωση ενώ η εν λόγω εξασφάλιση σε μετρητά έχει αναγνωρισθεί ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού το οποίο επιμετράται στο αποσβέσιμο κόστος στην γραμμή ισολογισμού του Ομίλου «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού» (σημ. 29).

Με απόφαση του τον Οκτώβριο του 2023, το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέρριψε την προσφυγή ενός Γαλλικού πιστωτικού ιδρύματος κατά του SRB, σε συνέχεια της απόρριψης από το τελευταίο της αίτησης για την επιστροφή των εξασφαλίσεων που συνδεόταν με τις εκ των προτέρων εισφορές που είχαν δοθεί με την μορφή αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής. Η επιστροφή των εξασφαλίσεων που συνδέονταν με την αμετάκλητη δέσμευση πληρωμής, η οποία ζητήθηκε από το πιστωτικό ίδρυμα κατόπιν της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του, δεν έγινε δεκτή από το SRB, που υποστήριξε ότι η επιστροφή των εξασφαλίσεων της αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής απαιτεί την προηγούμενη πληρωμή της υποχρεωτικής εισφοράς που όφειλε το πιστωτικό ίδρυμα.

Η προαναφερθείσα απόφαση δεν είναι οριστική καθώς το εμπλεκόμενο πιστωτικό ίδρυμα αποφάσισε να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεπώς ο Όμιλος δεν έχει προχωρήσει σε κάποια αλλαγή του λογιστικού χειρισμού που περιγράφεται παραπάνω για σκοπούς αυτών των οικονομικών καταστάσεων. Ανάλογα με την έκβαση της υπόθεσης, οποιαδήποτε αλλαγή του λογιστικού χειρισμού που θα απαιτούσε τη μείωση ή τη μη αναγνώριση της εξασφάλισης ποσού € 29 εκατ., η οποία αναγνωρίζεται επί του παρόντος ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, θα είχε επίπτωση μόνο στην λογιστική καθαρή θέση του Ομίλου, καθώς το συνολικό ανεξόφλητο ποσό των εξασφαλίσεων των αμετάκλητων δεσμεύσεων πληρωμών έχει αφαιρεθεί ήδη από τα εποπτικά κεφάλαια και συνεπώς η κεφαλαιακή θέση του Ομίλου θα παραμείνει ανεπηρέαστη.

Ο Όμιλος θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην υπόθεση και να εκτιμά την πιθανή επίπτωση στις οικονομικές του καταστάσεις.

(β) Την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι συμβατικές δεσμεύσεις για την απόκτηση ιδιοχρησιμοποιούμενων ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων ανήλθαν σε € 37 εκατ. (2022: € 46 εκατ.).

Τον Φεβρουάριο του 2023, η Τράπεζα υπέγραψε ένα δεσμευτικό προσύμφωνο με τρίτο μέρος για την απόκτηση του 100% μίας Κυπριακής εταιρείας συμμετοχών, που κατέχει εμμέσως ένα υπό κατασκευή κτίριο γραφείων στο Μαρούσι Αττικής, και προέβη σε προκαταβολή συνολικού ποσού περίπου € 22,3 εκατ., βάσει των όρων της συμφωνίας. Η ολοκλήρωση της συμφωνίας αναμένεται να πραγματοποιηθεί το τέταρτο τρίμηνο του 2024.

Επίδικες υποθέσεις

Την 31 Δεκεμβρίου 2023 οι προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις έναντι του Ομίλου ανέρχονταν σε € 38 εκατ., συμπεριλαμβανομένου ποσού € 8 εκατ. πρόβλεψης για την κατώτερη υπόθεση (σημ. 35) (31 Δεκεμβρίου 2022: € 28 εκατ.).

Δεν υφίστανται σημαντικές δικαστικές διαδικασίες, έρευνες ή υποθέσεις υπό διερεύνηση από κρατικές ή εποπτικές αρχές που μπορεί να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου. Αναφορικά με την έρευνα της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΕΕΑ) που έλαβε χώρα ως προς ορισμένες νομικές οντότητες του χρηματοπιστωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας, σε σχέση με θέματα εναρμονισμένων πρακτικών (αλλά όχι καθορισμού τιμών), η Τράπεζα δέχθηκε να εισέλθει σε διαδικασία επίλυσης διαφορών όπως προβλέπεται στο άρθρο. 29Α του Νόμου περί Ανταγωνισμού 3959/2011. Ακολούθησαν διαπραγματεύσεις που κατέληξαν στη διευθέτηση της διαφοράς το Δεκέμβριο του 2023. Με τον τρόπο αυτό περατώθηκε η υπόθεση. Η Τράπεζα συμφώνησε να καταβάλει το ποσό των € 7.976.790,63, ως πρόστιμο, για το οποίο έχει καταχωρηθεί σχετική πρόβλεψη στη γραμμή «Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα» στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Επιπλέον, η ΕΕΑ επέβαλε σε όλα τα εμπλεκόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα το μέτρο της μείωσης του DAF (Direct Access Fee) για αναλήψεις μετρητών από ATM Τράπεζας με κάρτα εκδόσεως άλλου πιστωτικού ιδρύματος για τρία έτη με έναρξη την 1η Ιανουαρίου 2024. Σχετικώς η Eurobank μείωσε τη χρέωση DAF κατά € 0,70 (από €2,50 σε €1,80 ανά συναλλαγή). Κατά την άποψη της Τράπεζας δεν υπήρξε εκ μέρους της παράβαση των κανόνων ελεύθερου ανταγωνισμού. Αποδέχθηκε ωστόσο τη διευθέτηση της διαφοράς, καθώς η εναλλακτική λύση θα οδηγούσε σε μια πολυετή αντιδικία. Εκτός τούτου με την απόφασή της η Τράπεζα

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

εκδήλωσε τη βούληση να συνεργαστεί με την ΕΑΑ. Σημειώνεται ότι δεν αποδόθηκε ευθύνη σε κάποιο λειτουργό της Τράπεζας για παράβαση κανόνων ελεύθερου ανταγωνισμού.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει εισέλθει σε μια σειρά από δίκες, στο πλαίσιο της ασκήσεως των συνήθων δραστηριοτήτων του, οι οποίες βρίσκονται είτε σε πρώιμο ακόμη είτε σε προχωρημένο δικαστικό στάδιο. Η οριστική διευθέτηση των υποθέσεων αυτών μπορεί να απαιτήσει ανά περίπτωση την πάροδο ορισμένου χρόνου με την εξάντληση των κατά νόμο προβλεπόμενων ενδίκων μέσων από τα διάδικα μέρη. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στις σχετικές υποθέσεις και, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη των Νομικών Υπηρεσιών, δεν αναμένει ότι θα υπάρξει εκροή πόρων και συνεπώς θεωρεί ότι δεν απαιτείται η αναγνώριση πρόβλεψης.

43. Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα

Η Διοίκηση έχει καθορίσει τους επιχειρηματικούς τομείς με βάση τις εσωτερικές αναφορές που επισκοπούνται από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού (Strategic Planning Committee). Οι ανωτέρω αναφορές χρησιμοποιούνται για τη διάθεση των πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσης κάθε τομέα, προκειμένου να ληφθούν οι στρατηγικές αποφάσεις. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού εξετάζει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες τόσο με βάση τους επιχειρηματικούς τομείς όσο και με γεωγραφικά κριτήρια. Γεωγραφικά, η Διοίκηση εξετάζει την απόδοση των δραστηριοτήτων που κατευθύνονται από την Ελλάδα και άλλες χώρες της Ευρώπης (Διεθνείς Δραστηριότητες).

Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα διαχωρίζονται περαιτέρω σε λιανική τραπεζική, τραπεζική επιχειρήσεων, διεθνείς αγορές και διαχείριση κεφαλαίων, επενδυτικά ακίνητα και από το πρώτο τρίμηνο του 2023, στον τομέα «Remedial and Servicing Strategy» για να υπάρξει εναρμόνιση με τις εσωτερικές αναφορές προς την Διοίκηση. Οι Διεθνείς Δραστηριότητες παρακολουθούνται και αξιολογούνται σε επίπεδο χώρας. Ο Όμιλος ενοποιεί τους επιχειρηματικούς τομείς με κοινά οικονομικά χαρακτηριστικά, οι οποίοι αναμένεται να έχουν παρόμοια οικονομική ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Ο Όμιλος είναι οργανωμένος στους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

- Λιανική Τραπεζική: περιλαμβάνει λογαριασμούς όψεως πελατών, ταμειυτηρίου, καταθέσεις και καταθετικά-επενδυτικά προϊόντα, πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταναλωτικά δάνεια, χορηγήσεις μικρών επιχειρήσεων και στεγαστικά δάνεια.
- Τραπεζική Επιχειρήσεων: περιλαμβάνει λογαριασμούς όψεως, καταθέσεις, ανοιχτούς αλληλόχρεους λογαριασμούς, δάνεια και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις, προϊόντα συναλλάγματος και παράγωγα προϊόντα για εταιρείες, υπηρεσίες θεματοφυλακής και εκκαθάρισης συναλλαγών, υπηρεσίες συναλλακτικής τραπεζικής και υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής, συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα συγχωνεύσεων και εξαγορών.
- Διεθνείς αγορές και Διαχείριση κεφαλαίων: περιλαμβάνει υπηρεσίες διαπραγμάτευσης χρηματοοικονομικών μέσων, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σε θεσμικούς επενδυτές όπως επίσης και ειδικών χρηματοοικονομικών συμβουλών και διαμεσολαβήσεων. Επιπλέον, ο συγκεκριμένος τομέας ενσωματώνει τα προϊόντα αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και τις χρηματιστηριακές υπηρεσίες.
- Διεθνείς Δραστηριότητες: περιλαμβάνουν δραστηριότητες σε Βουλγαρία, Σερβία (οι δραστηριότητες της ταξινομημένης προς πώληση Eurobank Direktna a.d περιλαμβάνονται έως την 31 Οκτωβρίου 2023 (σημ. 30)), Κύπρο, Λουξεμβούργο και σε Ρουμανία.
- Επενδυτικά Ακίνητα: περιλαμβάνει δραστηριότητες επενδυτικών ακινήτων που σχετίζονται με ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο εμπορικών ακινήτων.
- Remedial and Servicing Strategy (RSS): περιλαμβάνει (α) τη διαχείριση μη εξυπηρετούμενων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία προηγουμένως περιλαμβάνονταν στους τομείς της Λιανικής Τραπεζικής και της Τραπεζικής Επιχειρήσεων, καθώς και (β) τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας (ανακτηθέντα ακίνητα), τα ομόλογα των τιτλοποιήσεων Cairo, Pillar και Mexico, τα οποία διακρατήθηκαν από τον Όμιλο και την αναλογία στα αποτελέσματα της doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, τα οποία προηγουμένως περιλαμβάνονταν στις λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου.

Οι λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου αφορούν κυρίως (α) στη διαχείριση ακίνητης περιουσίας (ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα και εξοπλισμός), (β) σε λοιπές επενδυτικές δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων θέσεων σε μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια), (γ) σε υπηρεσίες Private Banking σε μεσαίου και υψηλού εισοδήματος ιδιώτες, (δ) στην αναλογία στα αποτελέσματα του ομίλου Eurolife

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

και (ε) στα αποτελέσματα που σχετίζονται με τις δράσεις για το μετασχηματισμό του Ομίλου. Την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, περιλάμβανε επιπλέον το αποτέλεσμα της ρευστοποίησης της «ERB Istanbul Holding A.S.».

Τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί για να περιληφθούν οι προαναφερθείσες αλλαγές στους λειτουργικούς τομείς που παρουσιάζονται.

Οι αναφορές προς τη Διοίκηση του Ομίλου βασίζονται στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως υιοθετήθηκαν από την ΕΕ. Οι λογιστικές αρχές των επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου είναι οι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στις ουσιώδεις λογιστικές αρχές.

Τα έσοδα που προκύπτουν από τις συναλλαγές μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων κατανέμονται με βάση αμοιβαίως συμφωνημένους όρους που προσεγγίζουν τις τιμές της αγοράς.

43.1 Επιχειρηματικοί τομείς

		31 Δεκεμβρίου 2023						
	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Επιχ/σεων	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων	Επενδυτικά Ακίνητα	RSS	Διεθνείς Δραστηριότητες	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.118	437	59	(12)	(8)	657	(77)	2.174
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	87	127	102	-	5	122	4	447
Λοιπά καθαρά έσοδα	(48)	3	108	103	15	(1)	113	293
Έσοδα από τρίτους	1.157	567	269	91	12	778	40	2.914
Έσοδα μεταξύ τομέων	41	39	(40)	2	-	(8)	(34)	-
Συνολικά έσοδα	1.198	606	229	93	12	770	6	2.914
Λειτουργικά έξοδα	(379)	(118)	(55)	(35)	(62)	(263)	(3)	(915)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(126)	(31)	-	-	(159)	(57)	(39)	(412)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα (σημ. 12)	(20)	(1)	3	(1)	(25)	(36)	(16)	(96)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	-	-	8	58	22	88
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και εξόδων αναδιάρθρωσης	673	456	177	57	(226)	472	(30)	1.579
Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 12)	(4)	(4)	(1)	-	(1)	(11)	(16)	(37)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	669	452	176	57	(227)	461	(46)	1.542
Ζημιές προ φόρου από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ. 30)	-	-	-	-	-	(170)	-	(170)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	-	-	-	-	-	(12)	-	(12)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	669	452	176	57	(227)	303	(46)	1.384

		31 Δεκεμβρίου 2023						
	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Επιχ/σεων	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων	Επενδυτικά Ακίνητα	RSS	Διεθνείς Δραστηριότητες	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής ⁽¹⁾	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Ενεργητικό ανά τομέα	12.344	15.897	14.627	1.453	8.259	21.336	5.865	79.781
Υποχρεώσεις ανά τομέα	31.264	11.558	4.942	280	1.767	18.740	3.331	71.882

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο τομέας των Διεθνών Δραστηριοτήτων αναλύεται περαιτέρω ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2023					
	Βουλγαρία € εκατ.	Σερβία € εκατ.	Κύπρος € εκατ.	Λουξεμβούργο € εκατ.	Ρουμανία € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	322	1	273	58	3	657
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	76	-	39	8	(1)	122
Λοιπά καθαρά έσοδα	6	(4)	-	(2)	(1)	(1)
Έσοδα από τρίτους	404	(3)	312	64	1	778
Έσοδα μεταξύ τομέων	-	-	-	(8)	-	(8)
Συνολικά έσοδα	404	(3)	312	56	1	770
Λειτουργικά έξοδα	(169)	(2)	(59)	(28)	(5)	(263)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(52)	-	(16)	-	11	(57)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα	(31)	-	(1)	-	(4)	(36)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	58	-	-	58
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και εξόδων αναδιάρθρωσης	152	(5)	294	28	3	472
Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 12)	(11)	-	-	-	-	(11)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	141	(5)	294	28	3	461
Ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου	-	(170)	-	-	-	(170)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	-	(12)	-	-	-	(12)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	141	(163)	294	28	3	303

	31 Δεκεμβρίου 2023					
	Βουλγαρία € εκατ.	Σερβία € εκατ.	Κύπρος € εκατ.	Λουξεμβούργο € εκατ.	Ρουμανία € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.
Ενεργητικό ανά τομέα ⁽²⁾	9.832	91	8.625	2.644	143	21.336
Υποχρεώσεις ανά τομέα ⁽²⁾	8.714	86	7.300	2.426	214	18.740

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022							
	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Επιχ/σεων	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων	Επενδυτικά Ακίνητα	RSS	Διεθνείς Δραστηριότητες	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής ⁽¹⁾	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	422	350	284	(12)	62	386	(13)	1.480
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	90	114	99	0	4	119	1	427
Λοιπά καθαρά έσοδα	324	5	703	183	(9)	(8)	(63)	1.135
Έσοδα από τρίτους	836	470	1.087	171	57	497	(75)	3.041
Έσοδα μεταξύ τομέων	22	39	(35)	2	(1)	(2)	(25)	-
Συνολικά έσοδα	858	508	1.052	173	56	494	(99)	3.041
Λειτουργικά έξοδα	(375)	(116)	(68)	(39)	(64)	(216)	21	(857)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(105)	(1)	-	-	(135)	(18)	(17)	(276)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα (σημ. 12)	(4)	(2)	(18)	(3)	(15)	(13)	(49)	(103)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	(0)	0	(0)	-	(0)	-	35	35
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και εξόδων αναδιάρθρωσης	374	388	966	132	(159)	247	(110)	1.839
Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 12)	(24)	(1)	(1)	-	(1)	0	(61)	(89)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	350	387	966	132	(160)	247	(171)	1.751
Κέρδη από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου	-	-	-	-	-	1	-	1
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	-	-	-	-	-	(0)	(0)	(0)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	350	387	966	132	(160)	248	(171)	1.752

	31 Δεκεμβρίου 2022							
	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Επιχ/σεων	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων	Επενδυτικά Ακίνητα	RSS	Διεθνείς Δραστηριότητες	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής ⁽¹⁾	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Ενεργητικό ανά τομέα	12.541	14.871	13.096	1.445	9.041	21.704	8.776	81.474
Υποχρεώσεις ανά τομέα	30.097	12.082	5.572	307	2.009	19.736	4.939	74.742

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2022					
	Βουλγαρία	Σερβία	Κύπρος	Λουξεμβούργο	Ρουμανία	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	215	(0)	136	34	2	386
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	73	(0)	40	8	(1)	119
Λοιπά καθαρά έσοδα	(5)	(2)	1	0	(2)	(8)
Έσοδα από τρίτους	282	(2)	177	42	(2)	497
Έσοδα μεταξύ τομέων	0	(0)	0	(3)	-	(2)
Συνολικά έσοδα	283	(2)	177	39	(2)	494
Λειτουργικά έξοδα	(136)	(2)	(50)	(23)	(5)	(217)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(37)	0	(1)	(0)	20	(18)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα	(5)	(0)	(1)	(0)	(7)	(13)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	-	-	0	0
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και εξόδων αναδιάρθρωσης	105	(4)	125	15	6	247
Έξοδα αναδιάρθρωσης	-	-	-	-	-	-
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	105	(4)	125	15	6	247
Κέρδη από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου	-	2	-	-	-	2
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	(0)	(0)	-	-	-	(0)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	105	(3)	125	15	6	248

	31 Δεκεμβρίου 2022					
	Βουλγαρία	Σερβία	Κύπρος	Λουξεμβούργο	Ρουμανία	Διεθνείς Δραστηριότητες
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Ενεργητικό ανά τομέα ⁽²⁾	7.944	2.504	8.793	2.304	159	21.704
Υποχρεώσεις ανά τομέα ⁽²⁾	7.146	2.217	8.031	2.112	230	19.736

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται απαλοιφές μεταξύ του τομέα Διεθνών Δραστηριοτήτων και των λοιπών επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου.

⁽²⁾ Τα διεταιρικά υπόλοιπα μεταξύ των χωρών έχουν εξαιρεθεί από το σύνολο του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του τομέα Διεθνών Δραστηριοτήτων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
43.2 Γνωστοποιήσεις όσον αφορά στο σύνολο του Ομίλου

Η ανάλυση των εσόδων του Ομίλου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για κάθε κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών με παρόμοια χαρακτηριστικά παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	1.117	1.364
Καταθέσεις και υπηρεσίες διαχείρισης επενδύσεων	1.671	310
Κεφαλαιαγορές	(36)	951
Μη τραπεζικές και λοιπές εργασίες	162	416
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.914	3.041

Πληροφορίες σχετικά με την υποβολή εκθέσεων ανά χώρα, με βάση το Νόμο 4261/2014, παρατίθενται στο Παράρτημα.

44. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πληροφορίες σχετικά με γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού αναφέρονται στις εξής σημειώσεις:

- Σημείωση 2.1 – Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων
- Σημείωση 4 – Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων
- Σημείωση 5.2.1.3 – Χρεωστικοί τίτλοι
- Σημείωση 11 – Λειτουργικά έξοδα
- Σημείωση 13 – Φόρος εισοδήματος
- Σημείωση 20 – Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες
- Σημείωση 23.1 - Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες
- Σημείωση 24 – Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες
- Σημείωση 34 – Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους
- Σημείωση 36 – Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία
- Σημείωση 42 – Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιπές δεσμεύσεις

45. Συνδεόμενα μέρη

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία («Εταιρεία» ή «Eurobank Holdings») είναι η μητρική εταιρεία της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» («Τράπεζα»). Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) της Eurobank Holdings είναι το ίδιο με το ΔΣ της Τράπεζας, ενώ κάποια μέλη εκ των Βασικών Μελών Διοίκησης (ΒΜΔ) της Τράπεζας παρέχουν υπηρεσίες στην Eurobank Holdings σύμφωνα με τους όρους της σχετικής συμφωνίας μεταξύ των δύο εταιρειών.

Ο Όμιλος Fairfax, ο οποίος κατέχει το 32,93% επί του μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank Holdings την 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: 32,99%), θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στην Εταιρεία. Επιπλέον, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της απόκτησης του συνόλου των μετοχών της Eurobank Holdings που κατείχε το ΤΧΣ την 9 Οκτωβρίου 2023 (σημ.37), το ΤΧΣ δεν θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στην Εταιρεία.

Τον Ιανουάριο του 2022, ιδρύθηκε ένα ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης («Ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών - ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης προσωπικού Ομίλου Eurobank» εφεξής «το Ταμείο»), ως νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το νόμο 4680/2020, προς όφελος των εργαζομένων της Εταιρείας, της Τράπεζας και ορισμένων άλλων ελληνικών εταιρειών του Ομίλου, οι οποίες αποτελούν τους εργοδότες που χρηματοδοτούν το Ταμείο. Συνεπώς, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών, το Ταμείο θεωρείται συνδεδεμένο μέρος με τον Όμιλο.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί τραπεζικές συναλλαγές με τα συνδεόμενα μέρη στο σύνηθες πλαίσιο των εργασιών του και σε καθαρά εμπορική βάση. Οι συναλλαγές αυτές περιλαμβάνουν δάνεια, καταθέσεις και εγγυήσεις. Επιπλέον, στο σύνηθες πλαίσιο των επενδυτικών τραπεζικών εργασιών του, ο Όμιλος ενδέχεται να κατέχει χρεωστικούς και συμμετοχικούς τίτλους των συνδεδεμένων μερών.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών με (α) τον όμιλο Fairfax, (β) τα βασικά μέλη της Διοίκησης (ΒΜΔ) και τις εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ και (γ) λοιπά συνδεδεμένα μέρη, καθώς και τα αντίστοιχα έσοδα και έξοδα παρουσιάζονται παρακάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2023			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Όμιλος Fairfax ⁽²⁾ ⁽⁴⁾ € εκατ.	ΒΜΔ και Εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ ⁽¹⁾ € εκατ.	Λοιπά Συνδεδεμένα μέρη ⁽³⁾ € εκατ.	Όμιλος Fairfax ⁽²⁾ € εκατ.	ΒΜΔ και Εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ ⁽¹⁾ € εκατ.	Λοιπά Συνδεδεμένα μέρη ⁽³⁾ € εκατ.
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	-	-	60,95	-	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	119,64	5,25	25,55	73,45	5,69	0,14
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	12,89	0,54	85,19	0,39	-	87,07
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	-	-	0,04	-	-	-
Υποχρεώσεις προς πελάτες	46,57	16,33	93,24	34,22	20,98	97,50
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	82,85	2,01	103,56	81,98	1,27	102,47
Λοιπές υποχρεώσεις	0,01	0,11	6,02	0,13	0,20	10,35
Καθαρά έσοδα από τόκους	3,20	(0,05)	(0,98)	(0,69)	0,01	(4,68)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	0,04	0,07	10,57	0,02	0,11	10,89
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	-	-	-	-	-	0,01
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	-	-	0,57	-	-	-
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και επενδυτικούς τίτλους συμπεριλαμβανομένων σχετικών εξόδων	(2,60)	-	(77,26)	(0,55)	-	(62,75)
Λοιπά λειτουργικά έσοδα / (έξοδα)	5,71	(13,97)	(9,06)	9,56	(15,18)	(10,17)
Εκδοθείσες εγγυήσεις	2,47	-	-	1,97	-	-
Ληφθείσες εγγυήσεις	-	-	-	-	0,01	-

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται τα βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα.

⁽²⁾ Τα υπόλοιπα με τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου "Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών", η οποία ανήκει στον όμιλο Fairfax παρουσιάζονται στη στήλη Λοιπά συνδεδεμένα μέρη.

⁽³⁾ Τα λοιπά συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν συγγενείς εταιρείες (η Ελληνική Τράπεζα περιλαμβάνεται από το δεύτερο τρίμηνο του 2023, σημ. 24) κοινοπραξίες και το ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης προσωπικού Ομίλου Eurobank. Ειδικότερα, την 31 Δεκεμβρίου 2023 τα υπόλοιπα των συναλλαγών με το Ταμείο αφορούν κυρίως καταθέσεις ποσού € 1 εκατ. που έχουν ληφθεί από το Ταμείο (Δεκέμβριος 2022: € 1 εκατ.).

⁽⁴⁾ Τον Ιανουάριο 2023, η Τράπεζα πούλησε στην εταιρεία Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών, ποσοστό συμμετοχής 10,8% που κατείχε στη θυγατρική εταιρεία του Ομίλου Fairfax «Grivalia Hospitality S.A.» έναντι τιμήματος € 48,3 εκατ. Επιπλέον, το Μάρτιο και το Νοέμβριο 2023, η Τράπεζα κατέβαλλε ποσό € 8,6 εκατ. και € 6,05 εκατ., αντίστοιχα, για τη συμμετοχή της στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της «Grivalia Hospitality S.A.». Την 31 Δεκεμβρίου 2023, το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρεία ανερχόταν σε 9,2%.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, λογίστηκε πρόβλεψη απομείωσης ποσού € 0,01 εκατ. (2022: € 0,8 εκατ.), έναντι δανείων σε συγγενείς εταιρείες και σε κοινοπραξίες του Ομίλου, ενώ η αντίστοιχη συνολική πρόβλεψη απομείωσης ανέρχεται σε € 0,02 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 0,02 εκατ.).

Παροχές προς τα βασικά μέλη της Διοίκησης (μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και λοιπά βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου)

Οι αμοιβές των βασικών μελών της Διοίκησης που αφορούν σε βραχυπρόθεσμες παροχές ανέρχονται σε € 8,32 εκατ. (2022: € 7,52 εκατ.), ενώ εκείνες που αφορούν σε μακροπρόθεσμες παροχές ανέρχονται σε € 1,36 εκατ. (2022: € 1,24 εκατ.). Επιπλέον, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει έξοδο ποσού € 3,98 εκατ. σχετικά με παροχές που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους (2022: € 1,94 εκατ.) (σημ. 39). Επιπρόσθετα, την 31 Δεκεμβρίου 2023 ο Όμιλος έχει σχηματίσει μια υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τα ΒΜΔ ποσού € 1,77 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 1,58 εκατ.) ενώ το αντίστοιχο κόστος για τη χρήση το οποίο έχει αναγνωρισθεί στην

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

κατάσταση αποτελεσμάτων ανέρχεται σε € 0,14 εκατ. (2022: € 0,12 εκατ.) και οι αναλογιστικές ζημίες οι οποίες αναγνωρίστηκαν στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση ανέρχονται σε € 0,05 εκατ. (2022: € 0,07 εκατ. αναλογιστικά κέρδη).

46. Εξωτερικοί Ελεγκτές

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει Πολιτική για την Ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών στην οποία ορίζονται, μεταξύ άλλων, οι επιτρεπόμενες και μη επιτρεπόμενες υπηρεσίες που μπορούν να παρασχεθούν από τους ελεγκτές του Ομίλου, πέρα από τις υπηρεσίες υποχρεωτικού τακτικού ελέγχου. Για οποιοσδήποτε τέτοιες υπηρεσίες που υφίσταται πρόθεση να ανατεθούν στους ελεγκτές του Ομίλου, υπάρχουν συγκεκριμένοι ελεγκτικοί μηχανισμοί προκειμένου η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας να διασφαλίζει ότι α) οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που ανατίθενται στην «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.», καθώς και στο δίκτυο της KPMG (KPMG), έχουν αξιολογηθεί και εγκριθεί όπως απαιτείται και β) υπάρχει ικανοποιητική σχέση μεταξύ των ελεγκτικών και των επιτρεπόμενων μη ελεγκτικών εργασιών.

Οι συνολικές αμοιβές που κατέβαλλε ο Όμιλος στον κύριο ανεξάρτητο ελεγκτή KPMG για ελεγκτικές και λοιπές υπηρεσίες που του παρασχέθηκαν αναλύονται ως ακολούθως:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τακτικός έλεγχος ⁽¹⁾	(2,9)	(2,9)
Φορολογικό πιστοποιητικό	(0,4)	(0,4)
Λοιπές ελεγκτικές υπηρεσίες	(1,4)	(1,1)
Μη ελεγκτικές υπηρεσίες	(0,2)	(0,1)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(4,9)	(4,5)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αμοιβές για τον τακτικό έλεγχο των ετήσιων ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώνεται ότι, οι αμοιβές για τις μη ελεγκτικές υπηρεσίες του τακτικού ελεγκτή του Ομίλου «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.» Ελλάδα, ανήλθαν σε € 0,08 εκατ.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**47. Διοικητικό Συμβούλιο**

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων (ΤΓΣ) την 23 Ιουλίου 2021, για θητεία τριών ετών η οποία θα λήξει την 23 Ιουλίου 2024, παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η ΤΓΣ για το έτος 2024.

Επιπρόσθετα:

- Η ΤΓΣ κατά τη συνεδρίαση της την 20 Ιουλίου 2023 ενέκρινε την εκλογή των κ.κ. Burkhard Eckes και John Arthur Hollows ως νέων ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. της Eurobank Holdings, η θητεία των οποίων θα λήξει ταυτόχρονα με τη θητεία των υπολοίπων μελών του Δ.Σ. Την ίδια ημέρα το Δ.Σ. αποφάσισε τη συγκρότησή του σε σώμα.
- Την 9 Οκτωβρίου 2023, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την απόκτηση του συνόλου των μετοχών που κατείχε το ΤΧΣ, ήτοι 52.080.673 κοινές ονομαστικές μετοχές (σημ.37). Την ίδια ημέρα το ΤΧΣ ενημέρωσε τη Eurobank Holdings ότι, από την 11 Οκτωβρίου 2023, δεν θα υπόκειται πλέον στον Νόμο 3864/2010, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος διορισμού εκπροσώπου στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές αυτού. Κατόπιν αυτών των εξελίξεων, η εκπρόσωπος του ΤΧΣ κα Ευθυμία Δελή, μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων και των Επιτροπών των Διοικητικών Συμβουλίων της Eurobank Holdings και της Eurobank, υπέβαλε την 26 Οκτωβρίου 2023 την παραίτησή της από τις ανωτέρω θέσεις, με ισχύ από την 7 Νοεμβρίου 2023.
- Ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εκτελεστικό Μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων της Eurobank Holdings και Eurobank, υπέβαλε την 31 Οκτωβρίου 2023 την παραίτησή του από τις ανωτέρω θέσεις, με ισχύ από την 31 Δεκεμβρίου 2023.

Κατόπιν των ανωτέρω, η σύνθεση του Δ.Σ. έχει ως εξής:

Γ. Ζανιάς	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό μέλος
Γ. Χρυσικός	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό μέλος
Φ. Καραβίας	Διευθύνων Σύμβουλος
Σ. Ιωάννου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Κ. Βασιλείου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
B.P. Martin	Μη Εκτελεστικό μέλος
A. Γρηγοριάδη	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
E. Ρουβιθά Πάνου	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
R. Kakar	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
J. Mirza	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
C. Basile	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
B. Eckes	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
J. A. Hollows	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2024

Γεώργιος Π. Ζανιάς
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 414343

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Φωκίων Χ. Καραβίας
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 677962

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Χάρης Β. Κοκολογιάννης
Α.Δ.Τ. ΑΝ - 582334

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ FINANCE ΟΜΙΛΟΥ
CHIEF FINANCIAL OFFICER

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Γνωστοποιήσεις βάσει του Νόμου 4261/ 2014
Πληροφόρηση ανά χώρα

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του Νόμου 4261/2014, που ενσωμάτωσε το άρθρο 89 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ στην Ελληνική νομοθεσία, ο Όμιλος παρέχει την παρακάτω πληροφόρηση για κάθε χώρα στην οποία δραστηριοποιείται:

- (i) Επωνυμίες, φύση δραστηριοτήτων και γεωγραφική θέση.
- (ii) Τα λειτουργικά έσοδα (κύκλος εργασιών), τα κέρδη/(ζημιές) προ φόρου, το φόρο επί των αποτελεσμάτων και τον τρέχοντα φόρο σε ενοποιημένη βάση για κάθε χώρα. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των χωρών απαλείφονται στη γραμμική 'Ενδοομιλικά ποσά'. Η οικονομική πληροφόρηση που γνωστοποιείται, έχει καταρτιστεί με βάση το ίδιο πλαίσιο με τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023.
- (iii) Τον αριθμό εργαζομένων σε ισοδύναμο καθεστώς πλήρους απασχόλησης.
- (iv) Τις εισπραττόμενες δημόσιες επιδοτήσεις.

Οι θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2023, η χώρα εγκατάστασης και ο τομέας δραστηριότητας τους παρουσιάζονται στη σημ. 23.1.

Η πληροφόρηση ανά χώρα παρατίθεται παρακάτω:

	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023				
	Λειτουργικά έσοδα	Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου	Φόρος επί των αποτελεσμάτων	Τρέχων φόρος	Αριθμός εργαζομένων την 31 Δεκεμβρίου
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Ελλάδα	2.124	1.044	(192)	(14)	6.320
Βουλγαρία	406	150	(18)	(17)	3.794
Ρουμανία	(5)	(8)	(1)	(1)	13
Κύπρος	314	223	(39)	(39)	472
Σερβία	(5)	(6)	(0)	(0)	6
Λουξεμβούργο ⁽¹⁾	78	47	(11)	(12)	123
Ολλανδία	5	5	-	-	-
Άλλες χώρες	(1)	(1)	(0)	(0)	-
Ενδοομιλικά ποσά	(2)				
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.914	1.454	(261)	(83)	10.728
Eurobank Direktna a.d. (μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	100	(47)	17	(0)	
Σύνολο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	100	(47)	17	(0)	
Σύνολο	3.014	1.407	(244)	(83)	10.728

⁽¹⁾ Οι δραστηριότητες του υποκαταστήματος του Λονδίνου της Eurobank Private Bank Luxembourg S.A. περιλαμβάνονται στο Λουξεμβούργο.

Άρθρο 82 του Νόμου 4261/2014

Για το 2023, ο δείκτης απόδοσης του ενεργητικού του Ομίλου (Return on Assets – RoA) ανήλθε σε 1,39%. Ο δείκτης RoA υπολογίζεται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 προς το μέσο όρο του συνόλου ενεργητικού του Ομίλου για τη χρήση.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Πίνακας Περιεχομένων των Οικονομικών Καταστάσεων	Σελίδα
Ισολογισμός.....	1
Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος.....	2
Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης.....	3
Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....	4
Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις	
1. Γενικές πληροφορίες.....	5
2. Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και ουσιώδεις λογιστικές αρχές.....	5
2.1 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων.....	5
2.2 Ουσιώδεις λογιστικές αρχές.....	9
3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	20
4. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων.....	21
4.1 Χρηματοοικονομικοί παράγοντες και διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων.....	21
4.2 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων.....	22
5. Καθαρά έσοδα από τόκους.....	23
6. Λοιπά έσοδα/(έξοδα).....	23
7. Λειτουργικά έξοδα.....	23
8. Φόρος εισοδήματος.....	24
9. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων.....	25
10. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες.....	25
11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού.....	26
12. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.....	26
13. Λοιπές υποχρεώσεις.....	26
14. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές.....	28
15. Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον.....	29
16. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών.....	29
17. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	30
18. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού.....	31
19. Συνδεόμενα μέρη.....	31
20. Εξωτερικοί Ελεγκτές.....	32
21. Διοικητικό Συμβούλιο.....	33

Ισολογισμός

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου	
		2023	2022
		€ εκατ.	€ εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	4.1	399	57
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	9	1.277	1.275
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	10	4.104	4.097
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	11	4	5
Σύνολο ενεργητικού		5.784	5.434
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	4.1	31	-
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	12	1.277	1.275
Λοιπές υποχρεώσεις	13	2	3
Σύνολο υποχρεώσεων		1.310	1.278
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	14	818	816
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	14	1.161	1.161
Ίδιες μετοχές	14	(94)	-
Αποθεματικά εταιρικού νόμου	15	20	-
Ειδικά αποθεματικά	15	1.414	1.004
Λοιπά Αποθεματικά	15	1.178	1.178
Αποτελέσματα εις νέον	15	(23)	(3)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		4.474	4.156
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		5.784	5.434

Οι σημειώσεις στις σελίδες 5 έως 33 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2023 € εκατ.	2022 € εκατ.
Τόκοι έσοδα		92	63
Τόκοι έξοδα		(93)	(63)
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από τόκους	5	(1)	(0)
Έσοδα από μερίσματα	15	410	-
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	6	4	3
Λειτουργικά έσοδα		413	3
Λειτουργικά έξοδα	7	(11)	(10)
Λειτουργικά κέρδη/(ζημιές) προ απομειώσεων		402	(7)
Ζημιές απομείωσης	9	1	(1)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρου		403	(8)
Φόρος εισοδήματος	8	(0)	(0)
Συνολικό αποτέλεσμα		403	(8)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 5 έως 33 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Υπέρ το άρτιο € εκατ.	Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	816	8.056	(4.712)	4.160
Καθαρά κέρδη/(ζημιές)	-	-	(8)	(8)
Συνολικό αποτέλεσμα για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022	-	-	(8)	(8)
Συμψηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	(6.895)	6.895	-
	0	0	4	4
	0	(6.895)	6.899	4
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	816	1.161	2.179	4.156
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	816	1.161	2.179	4.156
Καθαρά κέρδη/(ζημιές)	-	-	403	403
Συνολικό αποτέλεσμα για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023	-	-	403	403
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (σημ. 16)	1	0	7	8
Αγορά/Πώληση ιδίων μετοχών (σημ. 14)	-	-	(94)	(94)
	1	0	(87)	(85)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023 ⁽¹⁾	818	1.161	2.495	4.474
	Σημ. 14	Σημ. 14	Σημ. 15	

⁽¹⁾ Τα υπόλοιπα που παρουσιάζονται για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, δεν συμφωνούν ακριβώς με το άθροισμα των μεταβολών της καθαρής θέσης λόγω στρογγυλοποιήσεων

Οι σημειώσεις στις σελίδες 5 έως 33 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2023 € εκατ.	2022 € εκατ.
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου		403	(8)
Προσαρμογές για:			
Ζημιές απομείωσης	9	(1)	1
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		0	0
Αποτελέσματα από πιστωτικούς τίτλους	17	1	33
Μερίσματα που εισπράχθηκαν από θυγατρικές εταιρείες	15	(410)	-
Αποτελέσματα από επενδυτικές δραστηριότητες	17	(1)	(33)
Λοιπές προσαρμογές		1	1
		(7)	(6)
Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες			
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε λοιπά στοιχεία ενεργητικού		1	0
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα		31	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε λοιπές υποχρεώσεις		0	1
		32	1
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) λειτουργικές δραστηριότητες			
		25	(5)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Απόκτηση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		(0)	(0)
(Αγορές)/πωλήσεις και λήξεις επενδυτικών τίτλων		-	(295)
Μερίσματα που εισπράχθηκαν από θυγατρικές εταιρείες	15	410	-
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) επενδυτικές δραστηριότητες		410	(295)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
(Αποπληρωμές)/ εισπράξεις από πιστωτικούς τίτλους		-	295
Εισπράξεις από άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών	14	1	0
(Αγορά)/πώληση ιδίων μετοχών	14	(94)	-
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(93)	295
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα			
		342	(5)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		57	62
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	17	399	57

Οι σημειώσεις στις σελίδες 5 έως 33 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

1. Γενικές πληροφορίες

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία («Εταιρεία» ή «Eurobank Holdings») είναι η μητρική της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» («Τράπεζα») η οποία μαζί με τις θυγατρικές της (Όμιλος Eurobank) αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του ομίλου της Eurobank Holdings (ο Όμιλος) (σημ. 10). Η Εταιρεία δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα και μέσω των θυγατρικών εταιρειών της Τράπεζας στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη. Οι κύριες δραστηριότητές της σχετίζονται με το στρατηγικό σχεδιασμό για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την παροχή υπηρεσιών προς τις θυγατρικές της εταιρείες και προς τρίτους, ενώ ο Όμιλος Eurobank δραστηριοποιείται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, διαχείρισης περιουσίας και κεφαλαίων, treasury και κεφαλαιαγορών καθώς και στην παροχή άλλων υπηρεσιών. Η Εταιρεία έχει συσταθεί στην Ελλάδα και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 28 Μαρτίου 2024. Η Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή περιλαμβάνεται στην ενότητα Β Ι της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

2. Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και ουσιώδεις λογιστικές αρχές

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας έχουν συνταχθεί στη βάση της συνέχισης της δραστηριότητας της και σύμφωνα με τις ουσιώδεις λογιστικές αρχές όπως αναφέρονται παρακάτω:

2.1 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), και ειδικότερα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που έχουν εκδοθεί και είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων ή έχουν εφαρμοστεί, νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI) και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας εφαρμόστηκαν με συνέπεια για τις χρήσεις 2023 και 2022 λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ όπως αυτές περιγράφονται στην ενότητα 2.1.1 (α) «Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα που υιοθετήθηκαν από την Εταιρεία την 1 Ιανουαρίου 2023». Επιπλέον, όπου είναι απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα χρήση.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης, οι οποίες επηρεάζουν τα λογιστικά υπόλοιπα των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα υπόλοιπα των εσόδων και εξόδων της περιόδου αναφοράς. Παρά το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στη βέλτιστη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τις τρέχουσες συνθήκες και γεγονότα, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν.

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€). Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε ευρώ έχουν στρογγυλοποιηθεί στο πλησιέστερο εκατομμύριο. Τα αθροίσματα των στοιχείων που παρατίθενται στις σημειώσεις μπορεί να μην συμφωνούν ακριβώς με τα σύνολα που παρουσιάζονται, λόγω στρογγυλοποιήσεων.

Εκτιμήσεις για τη συνέχιση της δραστηριότητας

Η επιχειρηματική στρατηγική και οι δραστηριότητες της Εταιρείας συνδέονται με αυτές της τραπεζικής θυγατρικής της, Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία («Τράπεζα»). Σε αυτό το πλαίσιο, η διοίκηση παρακολουθεί στενά την κεφαλαιακή θέση και την ρευστότητα της Τράπεζας, καθώς και τους συνδεδεμένους κινδύνους, τις αβεβαιότητες και τους παράγοντες περιορισμού των κινδύνων που επηρεάζουν τις δραστηριότητες της. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern), η οποία κρίθηκε ως κατάλληλη από το Διοικητικό Συμβούλιο, αξιολογώντας τα ακόλουθα:

Παρά το ευάλωτο διεθνές περιβάλλον, οι οικονομίες της Ελλάδας, της Βουλγαρίας και της Κύπρου παρέμειναν σε τροχιά μεγέθυνσης ταχύτερης από τους περισσότερους εταίρους τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), η ελληνική οικονομία μεγεθύνθηκε κατά 2% σε ετήσια βάση το 2023 (2022: 5,6%), λαμβάνοντας ώθηση από την αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, της κατανάλωσης των νοικοκυριών και των

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Στις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της (Φεβρουάριος 2024), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕπ) αναμένει ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ 2,3% το 2024 και το 2025. Εν μέσω της σημαντικής επίδρασης από την υψηλή βάση σύγκρισης και της υποχώρησης των τιμών της ενέργειας, ο ρυθμός πληθωρισμού, υπολογιζόμενος βάσει της ετήσιας μεταβολής του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), επιβραδύνθηκε στο 4,2% το 2023 από 9,3% το 2022, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, με την ΕΕπ να προβλέπει περαιτέρω αποκλιμάκωση στο 2,7% το 2024 και στο 2% το 2025. Το μέσο τριμηνιαίο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 11,1% το 2023 από 12,4% το 2022, με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το 2024 και το 2025, όπως αποτυπώνονται στην Ετήσια Έκθεση βάσει του Αρ.4 η οποία δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο 2024, να βρίσκονται στο 9,2% και το 8,5% αντίστοιχα. Στο δημοσιονομικό πεδίο, το πρωτογενές ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης αναμένεται σύμφωνα με τον Κρατικό Προϋπολογισμό 2024 να καταγράψει πλεονάσματα 1,1% και 2,1% του ΑΕΠ το 2023 και το 2024 αντίστοιχα, από 0,1% του ΑΕΠ το 2022. Ο λόγος του δημόσιου χρέους ως προς το ΑΕΠ, έχοντας υποχωρήσει στο 172,6% το 2022 λόγω της ισχυρής οικονομικής ανάκαμψης και της επίδρασης του υψηλού πληθωρισμού στο ονομαστικό ΑΕΠ, αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω στο 160,3% το 2023 και στο 152,3% το 2024.

Σύμφωνα με τις χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της ΕΕπ (Φεβρουάριος 2024), το πραγματικό ΑΕΠ στη Βουλγαρία αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,9% και 2,5% το 2024 και το 2025, αντίστοιχα (2023: 2%), ενώ ο ΕνΔΤΚ προβλέπεται να μειωθεί στο 3,4% το 2024 και 2,9% το 2025 (2023: 8,6%). Στην Κύπρο, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ προβλέπεται σε 2,8% και 3%, το 2024 και το 2025, αντίστοιχα (2023: 2,5%), ενώ ο ΕνΔΤΚ εκτιμάται σε 2,4% το 2024 και 2,1% το 2025 (2023: 3,9%).

Σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη στην Ελλάδα, όπως και στη Βουλγαρία και την Κύπρο, αναμένεται να δοθεί από τα έργα και τις μεταρρυθμίσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Η Ελλάδα θα λάβει €36 δις (€18,2 δις σε επιδοτήσεις και €17,7 δις σε δάνεια) έως το 2026 από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), το μεγαλύτερο μέσο χρηματοδότησης του Προγράμματος “Next Generation EU” (NGEU), εκ των οποίων €14,7 δις (€7,4 δις σε επιδοτήσεις και €7,3 δις σε δάνεια) έχουν ήδη εκταμιευτεί από την ΕΕ. Επιπλέον πόροι €40 δις θα εισρεύσουν μέσω του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΠΔΠ), εκ των οποίων €20,9 δις θα χρηματοδοτήσουν το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021–2027). Επιπρόσθετα, μετά τις πλημμύρες του Σεπτεμβρίου 2023 στη Θεσσαλία, η Ελλάδα θα μπορούσε να λάβει στήριξη από την ΕΕ ύψους έως και € 2,65 δις, σύμφωνα με την πρόεδρο της ΕΕπ.

Στο πεδίο της νομισματικής πολιτικής, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, σύμφωνα με τη σταθερή προσηλωσή του στο ρόλο του για την εξασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, προέβη σε δέκα αυξήσεις επιτοκίων το 2022 και το 2023 (με την πιο πρόσφατη τον Σεπτέμβριο 2023), αυξάνοντας τα τρία βασικά επιτόκια της ΕΚΤ κατά 450 μονάδες βάσης συνολικά. Επιπλέον, παρότι οι καθαρές αγορές ομολόγων στο πλαίσιο του εκτάκτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού λόγω Πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Program – PEPP) τερματίστηκαν τον Μάρτιο 2022, όπως είχε προγραμματιστεί, η ΕΚΤ θα συνεχίσει να επανεπενδύει τα κεφάλαια από τίτλους που λήγουν τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2024, συμπεριλαμβανομένων αγορών Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) επιπλέον της αξίας αυτών που λήγουν.

Το 2023, το Ελληνικό Δημόσιο εξέδωσε ή επανεξέδωσε μέσω του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), δώδεκα ομόλογα με διάφορες ληκτότητες (από 5 έως 19 έτη), συγκεντρώνοντας συνολικά €11,45 δις από τις διεθνείς χρηματαγορές. Τον Φεβρουάριο 2024, ο ΟΔΔΗΧ άντλησε επιπλέον €4,4 δις μέσω ενός νέου 10ετούς και της επανέκδοσης δύο παλαιότερων ομολόγων. Ως αποτέλεσμα μιας σειράς αναβαθμίσεων του αξιόχρεου του Ελληνικού Δημοσίου το δεύτερο εξάμηνο του 2023, οι μακροχρόνιοι πιστωτικοί τίτλοι του κατατάσσονταν στην επενδυτική βαθμίδα τον Μάρτιο 2024 σύμφωνα με τους τέσσερις από τους πέντε οίκους Εξωτερικής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης που είναι αποδεκτοί από την ΕΚΤ (Fitch, Scope, S&P: BBB- με σταθερή προοπτική; DBRS: BBB(Low) με σταθερή προοπτική) και μία βαθμίδα κάτω της επενδυτικής από τον πέμπτο οίκο, τη Moody’s (Ba1 με σταθερή προοπτική, μετά την αναβάθμιση από Ba3 τον Σεπτέμβριο 2023).

Σχετικά με τις οικονομικές προοπτικές για τους επόμενους 12 μήνες, οι κυριότεροι μακροοικονομικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες στην Ελλάδα και στην περιοχή μας σχετίζονται με: (α) τα ανοιχτά πολεμικά μέτωπα στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή και όσα αυτά συνεπάγονται για την περιφερειακή και την παγκόσμια σταθερότητα και ασφάλεια και τις επιπτώσεις τους στην παγκόσμια και την ευρωπαϊκή οικονομία, συμπεριλαμβανομένων των κλυδωνισμών στο διεθνές εμπόριο εξαιτίας των πρόσφατων επιθέσεων σε εμπορικά πλοία στην Ερυθρά Θάλασσα, (β) μια πιθανή συνέχιση του τρέχοντος κύματος πληθωριστικών πιέσεων, με επιπτώσεις στην οικονομική μεγέθυνση, την απασχόληση, τα δημόσια οικονομικά, τον προϋπολογισμό των νοικοκυριών, το κόστος παραγωγής των επιχειρήσεων, το εξωτερικό εμπόριο και την ποιότητα ενεργητικού των τραπεζών, καθώς και τυχόν κοινωνικές ή/και πολιτικές επιπτώσεις που μπορεί αυτά να επιφέρουν, (γ) το χρονοδιάγραμμα της προσδοκώμενης μείωσης επιτοκίων της ΕΚΤ και της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, καθώς η επιμονή σε υψηλότερα επιτόκια για μεγαλύτερο διάστημα ενδέχεται να συνεχίσει να ασκεί πίεση στο κόστος δανεισμού του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα και στους ισολογισμούς ορισμένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ενώ μια πρόωρη μείωση των επιτοκίων εμπεριέχει τον κίνδυνο ανάκαμψης του πληθωρισμού, (δ) την προοπτική οι

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Ελλάδας και της Βουλγαρίας, ιδίως η Ευρωζώνη, να εισέλθουν σε οικονομική στασιμότητα ή και προσωρινή ύφεση, (ε) τα επίμονα υψηλά ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών τα οποία έχουν αρχίσει να εξελίσσονται ξανά σε δομικό χαρακτηριστικό της ελληνικής οικονομίας, (στ) την ικανότητα αξιοποίησης των πόρων του NGEU και του ΠΔΠ και η προσέλκυση νέων επενδύσεων στη χώρα, (ζ) την αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και τα ορόσημα του TAA και να ενισχυθούν η παραγωγικότητα, η ανταγωνιστικότητα και η ανθεκτικότητα και (η) την επιδείνωση των φυσικών καταστροφών λόγω της κλιματικής αλλαγής και οι επιπτώσεις τους στο ΑΕΠ, την απασχόληση, το δημοσιονομικό ισοζύγιο και τη βιώσιμη ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Η επέλευση των ανωτέρω κινδύνων θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες στο δημοσιονομικό σχεδιασμό του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς θα μπορούσε να επιβραδύνει τον αναμενόμενο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης, στη ρευστότητα, στην ποιότητα του ενεργητικού, στην κεφαλαιακή επάρκεια και στην κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου, παρακολουθούν συνεχώς τις εξελίξεις στο μακροοικονομικό, χρηματοοικονομικό και γεωπολιτικό πεδίο καθώς και την πορεία των βασικών δεικτών αξιολόγησης της ποιότητας του ενεργητικού και της ρευστότητας του Ομίλου (Key Performance Indicators - KPIs). Επίσης, έχουν αυξήσει το επίπεδο ετοιμότητάς τους ως προς τη λήψη αποφάσεων, πρωτοβουλιών και διαμόρφωση πολιτικών για την προστασία του κεφαλαίου και της ρευστότητας του Ομίλου καθώς και την εκπλήρωση στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο για την περίοδο 2024-2026.

Για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, σε επίπεδο Ομίλου, τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους ανήλθαν σε € 1.140 εκατ. (2022: € 1.347 εκατ. αναμορφωμένα). Τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη, μη συμπεριλαμβανομένου του κέρδους € 111 εκατ. που προέκυψε από την απόκτηση της συμμετοχής 29,2% στην Ελληνική Τράπεζα, η οποία λογιστικοποιείται ως συγγενής εταιρεία, της καθαρής ζημίας € 141 εκατ. από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, της καθαρής ζημίας € 48 εκατ. από τα projects «Solar» και «Leon» που σχετίζονται με το σχέδιο μείωσης των NPE, της πρόβλεψης € 10 εκατ. (μετά φόρου) για συνεισφορά της Τράπεζας σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές, και των εξόδων αναδιάρθρωσης ποσού € 29 εκατ. (μετά φόρου), ανήλθαν σε € 1.256 εκατ. (2022: € 1.178 εκατ.), εκ των οποίων κέρδη € 468 εκατ. αφορούν στις διεθνείς δραστηριότητες (2022: € 211 εκατ. κέρδος). Το καθαρό κέρδος της Εταιρείας, ενσωματώνοντας την επίδραση από την διανομή προαιρετικών (non-mandatory) αποθεματικών της Τράπεζας ποσού € 410 εκ. στην Εταιρεία (σημ.15), ανήλθε σε € 403 εκατ. (2022: € 8 εκατ. ζημιά). Την 31 Δεκεμβρίου 2023, Οι δείκτες συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας (CAD) και κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε 19,4% (31 Δεκεμβρίου 2022: 19,2%) και 16,9% (31 Δεκεμβρίου 2022: 16%) αντίστοιχα. Ο Όμιλος ολοκλήρωσε με επιτυχία την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) για το 2023, η οποία συντονίστηκε από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board - ESRB). Την 9 Οκτωβρίου 2023, η Εταιρεία ολοκλήρωσε την επαναγορά του συνόλου των μετοχών της που κατείχε το ΤΧΣ. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία και η Τράπεζα δεν υπόκεινται πλέον στον Ν. 3864/2010 και στα ειδικά δικαιώματα του ΤΧΣ που προβλέπονται στον εν λόγω νόμο.

Όσον αφορά την ποιότητα του ενεργητικού, την 31 Δεκεμβρίου 2023, το υπόλοιπο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) του Ομίλου, διαμορφώθηκε σε € 1,5 δις κατόπιν της ταξινόμησης του δανειακού χαρτοφυλακίου του project «Leon» ως κατεχόμενου προς πώληση, της πώλησης της Eurobank Direktna a.d., και των διαγραφών κατά την διάρκεια του έτους (31 Δεκεμβρίου 2022: € 2,3 δις), οδηγώντας το δείκτη των NPE στο 3,5% (31 Δεκεμβρίου 2022: 5,2%), ενώ ο δείκτης κάλυψης των NPE βελτιώθηκε σε 86,4% (31 Δεκεμβρίου 2022: 74,6%).

Όσον αφορά τη ρευστότητα, την 31 Δεκεμβρίου 2023, κατόπιν της πώλησης της Eurobank Direktna a.d., οι καταθέσεις του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε € 57,4 δις (31 Δεκεμβρίου 2022: € 57,2 δις), ενώ η χρηματοδότηση από πράξεις αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ διαμορφώθηκε σε € 3,8 δις (31 Δεκεμβρίου 2022: € 8,8 δις). Κατά τη διάρκεια του έτους, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση δυο ομολόγων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (preferred senior note) ονομαστικής αξίας € 500 εκατ. το καθένα. Πιο πρόσφατα, τον Ιανουάριο 2024, η Εταιρεία ολοκλήρωσε την έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας 2 (Tier 2) ποσού € 300 εκατ. Η αύξηση των υψηλής ποιότητας άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου οδήγησε τον αντίστοιχο δείκτη κάλυψης ρευστότητας (LCR) σε 178,6% (31 Δεκεμβρίου 2022: 173%).

Εκτίμηση για τη συνέχιση της δραστηριότητας

Το Διοικητικό Συμβούλιο, αναγνωρίζοντας τους γεωπολιτικούς, μακροοικονομικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους στην οικονομία και το τραπεζικό σύστημα και λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω παράγοντες σχετικά με (α) τις προοπτικές ανάπτυξης στην Ελλάδα και στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για το τρέχον και τα επόμενα έτη, που υποστηρίζονται επίσης από την αξιοποίηση της ήδη εγκεκριμένης χρηματοδότησης της ΕΕ κυρίως μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA), και (β) την ικανότητα του Ομίλου για δημιουργία κερδών προ προβλέψεων, την

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

ποιότητα ενεργητικού, την επάρκεια κεφαλαίων, και τη θέση ρευστότητάς του, έκρινε ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας μπορούν να συνταχθούν με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern).

2.1.1 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

(α) Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα που υιοθετήθηκαν από την Εταιρεία την 1 Ιανουαρίου 2023

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις σε πρότυπα όπως εκδόθηκαν από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ, που είναι σχετικές με την Εταιρεία, είναι σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023:

ΔΛΠ 8, Τροποποιήσεις, Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων

Οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 8 «Λογιστικές πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» εισήγαγαν τον ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων ενώ περιλαμβάνουν και άλλες τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8 οι οποίες πρόκειται να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να διαχωρίσουν τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις από τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές.

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πώς οι λογιστικές πολιτικές σχετίζονται με τις λογιστικές εκτιμήσεις: i) εξηγώντας ότι η ανάπτυξη λογιστικών εκτιμήσεων πραγματοποιείται εφόσον η εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών απαιτεί στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις να επιμετρηθούν με τέτοιο τρόπο που να εμπεριέχει αβεβαιότητα επιμέτρησης και ii) αντικαθιστώντας τον ορισμό της μεταβολής των λογιστικών εκτιμήσεων με τον σχετικό ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων, οι οποίες ορίζονται ως «χρηματικά ποσά στις οικονομικές καταστάσεις τα οποία υπόκεινται σε αβεβαιότητα ως προς την επιμέτρηση τους». Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η επιλογή μίας τεχνικής εκτίμησης ή αποτίμησης και ο καθορισμός των παραμέτρων που θα χρησιμοποιηθούν, αποτελούν ανάπτυξη λογιστικής εκτίμησης καθώς επίσης ότι τα αποτελέσματα της αλλαγής μιας παραμέτρου ή τεχνικής που χρησιμοποιήθηκε για την δημιουργία μιας λογιστικής εκτίμησης, αποτελούν μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων, εάν δεν είναι αποτέλεσμα διόρθωσης λαθών προηγούμενων χρήσεων.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποιήσεις του ΔΛΠ 1 "Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων" και ΔΠΧΑ Δήλωση Πρακτικής Νο 2: Γνωστοποιήσεις Λογιστικών Πολιτικών

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων» ώστε να απαιτήσει από τις οικονομικές οντότητες να γνωστοποιούν τις ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές τους αντί για τις σημαντικές λογιστικές πολιτικές τους.

Σύμφωνα με το ΣΔΛΠ, η πληροφόρηση για τις λογιστικές πολιτικές κρίνεται ουσιώδης εάν όταν ληφθεί υπόψη σε συνδυασμό με τις λοιπές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μια οικονομική οντότητα, μπορεί εύλογα να επηρεάσει τις αποφάσεις των βασικών χρηστών των οικονομικών καταστάσεων γενικής χρήσης, που ελήφθησαν με βάση τις καταστάσεις αυτές.

Επιπρόσθετα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν, πώς μια οικονομική οντότητα μπορεί να εντοπίσει ουσιώδη πληροφόρηση στις λογιστικές πολιτικές και παραθέτουν παραδείγματα περιπτώσεων όπου μία πληροφόρηση στις λογιστικές πολιτικές είναι πιθανό να είναι ουσιώδης. Επίσης, οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1, διευκρινίζουν ότι η μη ουσιώδης πληροφόρηση σχετικά με την λογιστική πολιτική μπορεί να μην γνωστοποιηθεί. Ωστόσο, εάν γνωστοποιηθεί, δεν θα πρέπει να επισκιάζει την ουσιώδη πληροφόρηση για την λογιστική πολιτική. Προκειμένου να υποστηρίξει τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1, το Συμβούλιο, ανέπτυξε σχέδιο καθοδήγησης και παραδείγματα ώστε να εξηγήσει και να παρουσιάσει την εφαρμογή της «διαδικασίας αξιολόγησης των τεσσάρων βημάτων της ουσιώδους πληροφόρησης» όπως περιγράφεται στην Δήλωση Πρακτικής Νο.2 των ΔΠΧΑ «Κρίσεις Ουσιώδους Πληροφόρησης», στις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις. Οι τροποποιήσεις λήφθηκαν υπόψη κατά τη γνωστοποίηση των λογιστικών πολιτικών της Εταιρείας (σημ.2.2).

ΔΛΠ 12, Τροποποιήσεις, Αναβαλλόμενη Φορολογία σχετιζόμενη με Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή.

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι η εξαίρεση αρχικής αναγνώρισης όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος», δεν ισχύει για συναλλαγές όπως οι μισθώσεις και οι υποχρεώσεις παροπλισμού που, κατά την αρχική αναγνώριση τους, δημιουργούν ισόποσες φορολογήσιμες και εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές. Συνεπώς, για τέτοιου είδους συναλλαγές, μία οικονομική οντότητα απαιτείται να αναγνωρίσει την σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και υποχρέωση, με την αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης να υπόκειται στα κριτήρια ανακτησιμότητας του ΔΛΠ 12. Οι τροποποιήσεις ισχύουν για τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται την ή μετά την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 12, Τροποποιήσεις, Διεθνής Φορολογική Μεταρρύθμιση - Πρότυποι Κανόνες του Δεύτερου Πυλώνα

Οι τροποποιήσεις εισάγουν μια προσωρινή υποχρεωτική εξαίρεση από τις απαιτήσεις για αναγνώριση και γνωστοποίηση των αναβαλλόμενων φόρων που προκύπτουν από την εφαρμογή των Πρότυπων Κανόνων του Δεύτερου Πυλώνα («φόροι εισοδήματος κατά Πυλώνα II») του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), που είναι σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2024. Επίσης οι τροποποιήσεις υποχρεώνουν μία οικονομική οντότητα να γνωστοποιήσει ότι έχει εφαρμόσει την παραπάνω εξαίρεση σχετική με τους φόρους εισοδήματος κατά Πυλώνα II, ενώ για τις περιόδους κατά τις οποίες η σχετική νομοθεσία έχει (ουσιαστικά) θεσπιστεί, αλλά δεν είναι σε ισχύ, απαιτείται η γνωστοποίηση γνωστών ή ευλόγως εκτιμώμενων πληροφοριών που διευκολύνουν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν την έκθεσή της στους φόρους εισοδήματος κατά Πυλώνα II. Ακολούθως, στις περιόδους που η σχετική νομοθεσία είναι σε ισχύ, απαιτείται η διακριτή γνωστοποίηση του τρέχοντος φορολογικού εξόδου (εσόδου) που σχετίζεται με τους φόρους εισοδήματος του Πυλώνα II.

Η Εταιρεία έχει εφαρμόσει τις τροποποιήσεις και την προσωρινή εξαίρεση σχετικά με την αναβαλλόμενη φορολογία, μετά την υιοθέτηση τους από την ΕΕ τον Νοέμβριο 2023. Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις

Περαιτέρω πληροφόρηση σχετικά με την έκθεση της Εταιρείας στους φόρους εισοδήματος κατά Πυλώνα II, παρέχεται στην σημείωση 8.

(β) Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων που δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Εταιρεία

Ένα πλήθος τροποποιήσεων σε υπάρχοντα πρότυπα θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2023, δεδομένου ότι δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ε.Ε., ή η Εταιρεία δεν τις έχει υιοθετήσει νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους. Αυτές που ενδέχεται να είναι σχετικά με την Εταιρεία έχουν ως ακολούθως:

ΔΛΠ 1, Τροποποιήσεις, Ταξινόμηση Υποχρεώσεων σε Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες

Οι τροποποιήσεις, οι οποίες δημοσιεύτηκαν τον Ιανουάριο 2020, εισαγάγουν τον ορισμό του διακανονισμού μίας υποχρέωσης, ενώ ταυτόχρονα αποσαφηνίζουν ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες, θα πρέπει να βασίζεται σε δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η αξιολόγηση που διενεργείται στη λήξη της περιόδου αναφοράς σχετικά με την ταξινόμηση των υποχρεώσεων, δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες που δημιουργούνται ως προς το εάν η οικονομική οντότητα θα εξασκήσει το δικαίωμα της να αναβάλλει τον διακανονισμό μίας υποχρέωσης. Διευκρινίστηκε επίσης από το ΣΔΛΠ ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες, από μία οικονομική οντότητα, δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν εκείνα τα δικαιώματα μετατροπής που κατηγοριοποιούνται στα ίδια κεφάλαια.

Τον Οκτώβριο 2022, το ΣΔΛΠ εξέδωσε τις «Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις με Συμφωνίες (Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1)» σχετικά με τις υποχρεώσεις μίας οικονομικής οντότητας, για τις οποίες το δικαίωμα για αναβολή του διακανονισμού για τουλάχιστον 12 μήνες υπόκειται στην τήρηση συγκεκριμένων συνθηκών μετά την περίοδο αναφοράς. Οι συγκεκριμένες τροποποιήσεις ορίζουν πως οι σχετικές συμφωνίες που απαιτείται να τηρούνται μετά την ημερομηνία αναφοράς δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση του χρέους κατά την ημερομηνία αναφοράς ως Βραχυπρόθεσμο ή Μακροπρόθεσμο. Αντί αυτού, οι τροποποιήσεις ορίζουν πως απαιτείται η γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με αυτές τις συμφωνίες στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις.

2.2 Ουσιώδεις λογιστικές αρχές

2.2.1 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Επενδύσεις σε θυγατρικές, περιλαμβανομένων και των συμμετοχών που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων που τελούν υπό κοινό έλεγχο, λογίζονται σε κόστος μείον τυχόν συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Το κόστος συμμετοχής είναι η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε, δηλαδή το ποσό των μετρητών που καταβλήθηκε ή των μετοχών που εκδόθηκαν, ή αν αυτό δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εύλογη αξία του τιμήματος που λήφθηκε μαζί με το κόστος που σχετίζεται άμεσα με την συναλλαγή.

Ως εξαίρεση στην παραπάνω αρχή επιμέτρησης, όταν η Εταιρεία μεταφέρει μια υφιστάμενη εταιρεία του Ομίλου ή επιχειρηματικό κλάδο σε μια νέα θυγατρική που συστάθηκε γι' αυτόν το σκοπό μέσω μια συναλλαγής με ανταλλαγή μετοχών που δεν έχει εμπορική ουσία, η επένδυση της Εταιρείας στη νεοσυσταθείσα εταιρεία αναγνωρίζεται στη λογιστική αξία της εταιρείας που μεταφέρθηκε.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Το έσοδο από μερίσματα από επενδύσεις σε θυγατρικές αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν κατοχυρώνεται το δικαίωμα για την είσπραξη του, δηλαδή όταν η διανομή του μερίσματος εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα της οικονομικής οντότητας.

Η λίστα με τις θυγατρικές της Εταιρείας παρέχεται στη σημ. 10.

2.2.2 Ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη/ζημιές) που προκύπτουν κατά το διακανονισμό των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που είναι σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης.

2.2.3 Έσοδα και έξοδα από τόκους

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματικό είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου ή, σε μικρότερη περίοδο όπου κρίνεται κατάλληλο, στην λογιστική αξία προ απομείωσης ή στη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων αντίστοιχα. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, η Εταιρεία υπολογίζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου εξαιρώντας τις αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο.

Ο υπολογισμός του πραγματικού επιτοκίου περιλαμβάνει τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγών, και κάθε επαύξηση ή έκπτωση. Το κόστος συναλλαγών περιλαμβάνει επιπλέον έξοδα τα οποία συνδέονται άμεσα με την απόκτηση ή έκδοση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης.

Το αποσβέσιμο κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων είναι το ποσό στο οποίο επιμετρώνται κατά την αρχική αναγνώριση, αφαιρώντας αποπληρωμές κεφαλαίου, προσθέτοντας ή αφαιρώντας σωρευμένες αποσβέσεις που έχουν υπολογιστεί με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (όπως περιγράφεται παραπάνω) και για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αφαιρώντας τις προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η λογιστική αξία προ απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ισούται με το αποσβέσιμο κόστος του προ απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Η Εταιρεία υπολογίζει τα έσοδα και έξοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου στην προ απομείωσης λογιστική αξία των μη απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (ανοίγματα σε Στάδιο 1 και 2) και αντίστοιχα στο αποσβέσιμο κόστος των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο Στάδιο 3, η Εταιρεία υπολογίζει τα έσοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR) επί του αποσβέσιμου κόστους των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού προσαρμοσμένο με τις προβλέψεις των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Εάν το στοιχείο του ενεργητικού σταματήσει να θεωρείται πιστωτικά απομειωμένης αξίας, το EIR εφαρμόζεται εκ νέου στην προ προβλέψεων λογιστική αξία.

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους παρουσιάζονται ξεχωριστά στη κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα στα καθαρά έσοδα από τόκους.

2.2.4 Απομείωση σε θυγατρικές εταιρείες

Η Εταιρεία αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι οι επενδύσεις της σε θυγατρικές ενδέχεται να απομειωθούν λαμβάνοντας υπόψη τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές πηγές πληροφοριών, όπως η καθαρή θέση σε σύγκριση με την λογιστική αξία της κάθε θυγατρικής, καθώς και μελλοντικές εξελίξεις στον οικονομικό τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται. Επιπροσθέτως, η είσπραξη μερισμάτων από θυγατρικές, αποτελεί επίσης μια ενδεχόμενη αιτία που μπορεί να υποδηλώνει την απομείωση των αντίστοιχων επενδύσεων. Ειδικότερα, όταν εισπράττεται μέρισμα από θυγατρικές της Εταιρείας, εξετάζεται επίσης αν αυτό το μέρισμα υπερβαίνει το συνολικό αποτέλεσμα της θυγατρικής, για την περίοδο που ανακοινώθηκε το μέρισμα, προκειμένου να καθοριστεί εάν υπάρχει ένδειξη απομείωσης,

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Εάν υπάρχει ένδειξη απομείωσης, η Εταιρεία εκτιμά το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης, το οποίο είναι το υψηλότερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης.

Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία.

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές, για τις οποίες αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης σε προηγούμενες χρήσεις, εξετάζονται για πιθανή αναστροφή αυτής της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

2.2.5 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού – Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Η Εταιρεία ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου διαχείρισης αυτών των στοιχείων και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Κατά συνέπεια, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες επιμέτρησης: αποσβέσιμο κόστος και εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος ("AC")

Η Εταιρεία κατατάσσει και επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο αποσβέσιμο κόστος μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (επιχειρηματικό μοντέλο "hold-to-collect" - HTC) και

(β) βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία του ενεργητικού αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον/μείον των άμεσων και πρόσθετων εξόδων συναλλαγής και εισπραχθέντων προμηθειών που μπορούν να καταλογιστούν στην αγορά αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR), (όπως περιγράφεται στην σημ. 2.2.3).

Τα έσοδα από τόκους, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την παύση αναγνώρισης και οι μεταβολές στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από στοιχεία του ενεργητικού ταξινομημένα στο αποσβέσιμο κόστος, περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στη εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση ("FVOCI")

Η Εταιρεία ταξινομεί και αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού διακρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (επιχειρηματικό μοντέλο "hold-to-collect-and-sell"— HTC&S) και

(β) Βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που πληρούν αυτά τα κριτήρια είναι χρεωστικά μέσα και επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, πλέον/μείον των άμεσων και πρόσθετων εξόδων συναλλαγής που μπορούν να καταλογιστούν στην αγορά αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρεωστικά μέσα FVOCI επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, εκτός από τα έσοδα από τόκους, τα συναφή κέρδη ή ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές και τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα συσσωρευμένα

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

κέρδη και ζημιές που είχαν αναγνωρισθεί προηγουμένως στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων, όταν το χρεωστικό μέσο αποαναγνωρίζεται.

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου και συμβατικών χαρακτηριστικών

Η αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρεία διαχειρίζεται μια ομάδα στοιχείων του ενεργητικού για να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Δηλαδή, αν ο σκοπός της Εταιρείας είναι μόνο να εισπράξει συμβατικές ταμειακές ροές από τα στοιχεία του ενεργητικού, να πραγματοποιήσει ταμειακές ροές από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού ή να εισπράξει συμβατικές ταμειακές ροές καθώς και ταμειακές ροές από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού. Επιπρόσθετα, το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζεται μετά την συγκέντρωση των στοιχείων του ενεργητικού σε ομάδες (επιχειρηματικές γραμμές), η διαχείριση των οποίων γίνεται με παρόμοιο τρόπο, αντί για τον καθορισμό σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου.

Ο καθορισμός του επιχειρηματικού μοντέλου πραγματοποιείται από τα βασικά μέλη της Διοίκησης σύμφωνα με το λειτουργικό μοντέλο της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο διαχείρισης των στοιχείων του ενεργητικού για τη δημιουργία ταμειακών ροών, τους στόχους και τον τρόπο παρακολούθησης και απεικόνισης της απόδοσης κάθε χαρτοφυλακίου και οποιαδήποτε διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με το ιστορικό πωλήσεων και της στρατηγικής μελλοντικών πωλήσεων, όπου είναι εφαρμόσιμο.

Κατά συνέπεια, κατά την ανωτέρω αξιολόγηση, η Εταιρεία εξετάζει ορισμένους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που συνδέονται με την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου και του τρόπου αξιολόγησης και διαχείρισης αυτών των κινδύνων, της σχετικής αποζημίωσης προσωπικού και της συχνότητας, του όγκου και των λόγων για τις πωλήσεις του παρελθόντος, καθώς και τις προσδοκίες για τις μελλοντικές πωλήσεις.

Τύποι επιχειρηματικών μοντέλων

Τα επιχειρηματικά μοντέλα της Εταιρείας εμπίπτουν σε δύο κατηγορίες, οι οποίες είναι ενδεικτικές των βασικών στρατηγικών που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία κερδών.

Το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης για είσπραξη (HTC) έχει ως στόχο τη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που ταξινομούνται σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο περιλαμβάνουν επενδυτικούς τίτλους και απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ενοποιούνται στον ισολογισμό του, και επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος.

Οι πωλήσεις σε αυτό το μοντέλο παρακολουθούνται ανά τύπο χρηματοοικονομικού στοιχείου και μπορούν να πραγματοποιηθούν για λόγους που δεν είναι συμβατοί με το εν λόγω επιχειρηματικό μοντέλο. Ειδικότερα, πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που σχετίζονται με την αύξηση του πιστωτικού κινδύνου καθώς και πωλήσεις που γίνονται κοντά στη λήξη του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρούνται συμβατές με το σκοπό διακράτησης για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ανεξάρτητα από τη συχνότητα και την αξία τους. Πωλήσεις που πραγματοποιούνται για άλλους λόγους δύναται να θεωρηθούν συμβατές με το HTC επιχειρηματικό μοντέλο, όπως πωλήσεις για τις ανάγκες ρευστότητας σε οποιοδήποτε σενάριο ακραίων καταστάσεων ή πωλήσεις που πραγματοποιούνται για τη διαχείριση υψηλού επιπέδου συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου. Αυτές οι πωλήσεις παρακολουθούνται και αξιολογούνται ανάλογα με τη συχνότητα και την αξία τους ώστε να καθορισθεί εάν είναι συμβατές με το HTC επιχειρηματικό μοντέλο.

Το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης για είσπραξη και διάθεση (HTC&S) έχει ως στόχο τόσο την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και την πώληση στοιχείων του ενεργητικού. Δραστηριότητες όπως η διαχείριση της ρευστότητας, η απόδοση των τόκων και η διάρκεια είναι σύμφωνες με αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο, ενώ οι πωλήσεις στοιχείων του ενεργητικού αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του επιχειρηματικού μοντέλου για την επίτευξη των στόχων του. Τα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού που ταξινομούνται σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, με την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI..

Αξιολόγηση χαρακτηριστικών των ταμειακών ροών

Για να επιμετρηθεί ένα χρηματοπιστωτικό στοιχείο του ενεργητικού στο αποσβέσιμο κόστος, οι συμβατικοί όροι του πρέπει να δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Για τον σκοπό αυτής της αξιολόγησης, ως κεφάλαιο ορίζεται η εύλογη αξία τους στοιχείου ενεργητικού κατά την αρχική αναγνώριση, ενώ ως τόκος το αντάλλαγμα για την διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο, λοιπούς βασικούς κινδύνους δανεισμού και ένα περιθώριο κέρδους.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Συγκεκριμένα, κατά την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, αξιολογείται εάν αυτό περιέχει συμβατικούς όρους που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα των συμβατικών ταμειακών ροών με τρόπο που να μην είναι συμβατός με την παραπάνω προϋπόθεση. Η Εταιρεία εξετάζει την ύπαρξη διαφόρων χαρακτηριστικών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων όρων σε ό,τι αφορά πρόωρες αποπληρωμές, αναβαλλόμενες πληρωμές τόκων επί των οποίων δε λογίζεται πρόσθετος τόκος, δικαιωμάτων επέκτασης της διάρκειας του χρέους και μετατροπής του σε μετοχικό κεφάλαιο. Όταν οι συμβατικοί όροι εισάγουν έκθεση σε κίνδυνο ή μεταβλητότητα που είναι ασύμβατοι με μια βασική δανειακή σύμβαση, το σχετικό χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού θεωρείται ότι αποτυγχάνει στην αξιολόγηση του SPPI και ως εκ τούτου θα επιμετρηθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Επιπροσθέτως, για σκοπούς της αξιολόγησης SPPI, η κατάταξη ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δεν επηρεάζεται αν ο αντίκτυπος κάποιου συμβατικού όρου στις ταμειακές ροές είναι ήσσονος σημασίας. Επιπλέον, ένα χαρακτηριστικό συμβατικών ταμειακών ροών θεωρείται από την Εταιρεία ότι δεν είναι «πραγματικό» (non-genuine) όταν επηρεάζει τις ταμειακές ροές μόνο στην περίπτωση που προκύψει κάποιο εξαιρετικά σπάνιο, ιδιαίτερα ασυνήθιστο και καθόλου πιθανό γεγονός. Σε αυτήν την περίπτωση, το χαρακτηριστικό αυτό των συμβατικών ταμειακών ροών δεν επηρεάζει την κατάταξη του χρηματοοικονομικού μέσου.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Εταιρεία αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές του εκπνέουν ή τα δικαιώματα είσπραξης αυτών των ταμειακών ροών μεταβιβάζονται μέσω οριστικής πώλησης που ουσιαστικά έχει ως αποτέλεσμα την μεταβίβαση όλων των κινδύνων και των ωφελειών που απορρέουν από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Επιπροσθέτως, ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού αποαναγνωρίζεται ακόμη και αν τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ροών διακρατούνται αλλά ταυτοχρόνως η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει τις εισπραχθείσες ταμειακές ροές χωρίς ουσιαστική καθυστέρηση ('pass through agreement') ή εάν ουσιαστικά οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες ούτε μεταβιβάζονται ούτε διατηρούνται αλλά η Εταιρεία έχει μεταφέρει τον έλεγχο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Ο έλεγχος έχει μεταφερθεί, εάν και μόνον αν, ο αποδέκτης έχει πρακτικώς την δυνατότητα να πωλήσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο σύνολό του σε ένα τρίτο και είναι σε θέση να ασκήσει αυτή τη δυνατότητα μονομερώς και χωρίς να επιβάλλει πρόσθετους περιορισμούς στη μεταφορά.

Κατά την από-αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του εισπραχθέντος τιμήματος (περιλαμβανομένου κάθε νεοαποκτηθέντος στοιχείου του ενεργητικού μείον κάθε νέας αναληφθείσας υποχρέωσης), αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τροποποιήσεις που μπορούν να οδηγήσουν σε αποαναγνώριση

Επιπροσθέτως, από-αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προκύπτει όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές τροποποιούνται και η τροποποίηση θεωρείται τόσο σημαντική ώστε το αρχικό χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να από-αναγνωριστεί και να αναγνωριστεί ένα καινούργιο. Οι σημαντικές τροποποιήσεις που οδηγούν σε από-αναγνώριση, μπορούν να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, την αλλαγή πιστούχου, αλλαγή νομίσματος αποτίμησης του και την ενοποίηση οφειλών μη εξασφαλισμένων καταναλωτικών δάνειων σε ένα ενιαίο εξασφαλισμένο δάνειο. Η Εταιρεία αναγνωρίζει το τροποποιημένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ως «νέο χρηματοοικονομικό στοιχείο» σε εύλογη αξία, συμπεριλαμβάνοντας οποιαδήποτε επιλέξιμα κόστη της συναλλαγής και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του παλιού δανείου και της εύλογης αξίας του νέου αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά από από-αναγνώριση.

2.2.6 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις - Ταξινόμηση και Επιμέτρηση

Η Εταιρεία κατηγοριοποιεί τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβέσιμο κόστος.

Οι χρηματοοικονομικές αυτές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία μειωμένη κατά τα έξοδα συναλλαγής που μπορούν να καταλογιστούν έκδοση αυτών των υποχρεώσεων και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR) (όπως περιγράφεται στην σημ. 2.2.3 παραπάνω).

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση εξοφλείται, ακυρώνεται ή λήγει. Όταν η υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση της Εταιρείας αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο με ουσιωδώς διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται ουσιωδώς, μια τέτοια ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας υποχρέωσης και η οποία διαφορά προκύπτει αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η Εταιρεία θεωρεί ότι οι όροι είναι ουσιωδώς διαφορετικοί, όταν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών σύμφωνα με τους νέους όρους, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε αμοιβών που πληρώθηκαν καθαρών από αμοιβές που ελήφθησαν προεξοφλημένες χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Αν μια ανταλλαγή χρεωστικών τίτλων ή τροποποίηση όρων αντιμετωπιστεί λογιστικά ως εξόφληση, κάθε κόστος ή αμοιβή που πραγματοποιήθηκε αναγνωρίζεται ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας επί της εξόφλησης. Αν η ανταλλαγή ή τροποποίηση δεν αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση, κάθε κόστος ή αμοιβή που πραγματοποιείται αναπροσαρμόζει τη λογιστική αξία της υποχρέωσης και αποσβένεται κατά την εναπομένουσα διάρκεια της τροποποιημένης υποχρέωσης.

Ομοίως, όταν η Εταιρεία επαναγοράζει οποιαδήποτε χρεωστικά μέσα που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία, λογιστικοποιεί αυτές τις συναλλαγές ως διαγραφή χρέους.

2.2.7 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων

Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων είναι η τιμή που θα λαμβανόταν κατά την πώληση ενός στοιχείου ενεργητικού ή κατά τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης, σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων, στην κύρια, ή, ελλείψει αυτής, στην πλέον συμφέρουσα αγορά όπου η Εταιρεία έχει πρόσβαση, κατά την ημερομηνία επιμέτρησης σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Η εύλογη αξία μιας υποχρέωσης αντανακλά τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων.

Η Εταιρεία επιμετράει την εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου, χρησιμοποιώντας την επίσημη χρηματιστηριακή τιμή σε μία ενεργό αγορά για το χρηματοοικονομικό αυτό μέσο, όταν αυτή είναι διαθέσιμη. Μία αγορά θεωρείται ενεργός εάν οι συναλλαγές για το στοιχείο ενεργητικού ή την υποχρέωση λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται συνεχώς πληροφορίες τιμολόγησης. Όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη επίσημη χρηματιστηριακή τιμή, σε μία ενεργό αγορά, τότε η Εταιρεία χρησιμοποιεί άλλες τεχνικές αποτίμησης που μεγιστοποιούν την χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Η επιλεγμένη τεχνική αποτίμησης περιλαμβάνει όλους τους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη για την τιμολόγηση μία συναλλαγής.

Η Εταιρεία έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί μέσες τιμές αγοράς ως ένα πρακτικό μέσο επιμέτρησης της εύλογης αξίας εντός του περιθωρίου ζήτησης-προσφοράς.

Η βέλτιστη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου κατά την αρχική αναγνώριση είναι συνήθως η τιμή συναλλαγής, δηλαδή η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε ή λήφθηκε, εκτός εάν η Εταιρεία θεωρεί ότι η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση διαφέρει από την τιμή συναλλαγής. Σε αυτή την περίπτωση, εφόσον η εύλογη αξία αποδεικνύεται από διαπραγματεύσιμη τιμή σε ενεργό αγορά για πανομοιότυπο στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωση (δηλ. τιμή Επιπέδου 1) ή βάσει τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας κατά την αρχική αναγνώριση και της τιμής συναλλαγής αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά. Στην περίπτωση κατά την οποία η εύλογη αξία αποδεικνύεται βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μη παρατηρήσιμα δεδομένα, τότε το χρηματοοικονομικό μέσο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία προσαρμοσμένη ώστε να αναβάλλει την αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων της διαφοράς ανάμεσα στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και την τιμή συναλλαγής ('day one gain or loss'). Στη συνέχεια το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημιά αποσβένεται με κατάλληλο τρόπο κατά τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή αναγνωρίζεται νωρίτερα εφόσον υπάρξει διαθέσιμη διαπραγματεύσιμη τιμή σε ενεργό αγορά ή παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς ή όταν το χρηματοοικονομικό μέσο πουληθεί.

Όλα τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις, των οποίων η εύλογη αξία επιμετράται ή γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις, κατηγοριοποιούνται εντός της ιεραρχίας εύλογης αξίας, με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικά για την συνολική επίτευξη της επιμέτρησης.

Για στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση, η Εταιρεία αναγνωρίζει μεταφορές εντός και εκτός της ιεραρχίας εύλογης αξίας στην αρχή του τριμήνου εντός του οποίου η μεταφορά χρηματοοικονομικού μέσου πραγματοποιήθηκε.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

2.2.8 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Εταιρεία αναγνωρίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) που αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στην πιστωτική ποιότητα από την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αποτελούν μία σταθμισμένη, βάσει πιθανοτήτων, μέση εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών που αντανακλά τη διαχρονική αξία του χρήματος.

Κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων, η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δώδεκα μηνών, που είναι οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από γεγονότα αδυναμίας πληρωμής που είναι πιθανό να συμβούν μέσα στους επόμενους δώδεκα μήνες. Στη συνέχεια, για τα χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση, αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια τους, η οποία προκύπτει από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά κατά την αναμενόμενη διάρκεια του μέσου.

Κατά συνέπεια, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση τριών σταδίων που βασίζεται στην έκταση της υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού μέσου:

- Στάδιο 1 – Όταν δεν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου, αναγνωρίζεται ένα ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου χρηματοοικονομικού μέσου ή ομάδας χρηματοοικονομικών μέσων αντιπροσωπεύουν ένα μέρος των ζημιών που θα αναγνωρίζονταν καθ' όλη τη διάρκεια τους, οι οποίες προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά εντός των επόμενων 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς και είναι ίσες με τις αναμενόμενες υστερήσεις ταμειακών ροών καθ' όλη τη διάρκεια τους, λόγω πιθανών ζημιολόγων γεγονότων εντός των επόμενων 12 μηνών. Μη πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση, καθώς και αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού μετά από ουσιωδώς σημαντική τροποποίηση που έχει λογιστικοποιηθεί ως από-αναγνώριση, ταξινομούνται αρχικώς στο Στάδιο 1.
- Στάδιο 2 – Όταν σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική του αναγνώριση, αλλά δε θεωρείται ότι βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης, περιλαμβάνεται στο Στάδιο 2. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου αντιπροσωπεύουν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από όλα τα πιθανά συμβάντα αθέτησης κατά την αναμενόμενη διάρκεια του.
- Στάδιο 3 – Στο παρόν Στάδιο περιλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται ότι έχουν υποστεί γεγονός αθέτησης. Όπως και στο Στάδιο 2, η πρόβλεψη για τις πιστωτικές ζημιές αντικατοπτρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού θεωρείται πιστωτικά απομειωμένο όταν έχουν συμβεί ένα ή περισσότερα γεγονότα που έχουν αρνητική επίπτωση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της εν λόγω έκθεσης:

- Ο δανειολήπτης αντιμετωπίζει σημαντική δυσκολία στην εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων.
- Υπήρξε παραβίαση της σύμβασης, όπως αθέτηση ή καθυστέρηση πληρωμών.
- Η Εταιρεία, για οικονομικούς ή συμβατικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη, έχει προχωρήσει σε διευκόλυνση ή διευκολύνσεις που η Εταιρεία δεν θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση.
- Υπάρχει πιθανότητα ο δανειολήπτης να περιέλθει σε διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση.

Η Εταιρεία καθορίζει τον κίνδυνο αδυναμίας πληρωμής χρησιμοποιώντας μια βαθμίδα εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης. Συγκεκριμένα, η Εταιρεία, χαρακτηρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού ως πιστωτικά απομειωμένα εάν η εσωτερική διαβάθμιση του εκδότη/ αντισυμβαλλόμενου αντιστοιχεί στην διαβάθμιση «C» (βαθμίδα Moody's).

Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) και κατανομή σε στάδια

Ο προσδιορισμός του εάν μια πρόβλεψη απομείωσης θα πρέπει να βασίζεται σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές διάρκειας 12 μηνών ή σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, εξαρτάται από το αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Εταιρεία αξιολογεί κατά πόσο ο κίνδυνος αθέτησης για την αναμενόμενη υπολειπόμενη διάρκεια του ανοίγματος έχει αυξηθεί σημαντικά έναντι του αναμενόμενου κινδύνου αθέτησης που υπολογίστηκε στο συγκεκριμένο χρονικό σημείο κατά την αρχική αναγνώριση.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται σε ατομική βάση και βασίζεται στον αριθμό των βαθμίδων της εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχει υποβαθμιστεί ο χρεωστικός τίτλος από την ημερομηνία αρχικής του αναγνώρισης.

Μεταφορά από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 1

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, το οποίο κατατάσσεται στο Στάδιο 2 λόγω της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, θα επαναταξινομηθεί στο Στάδιο 1, εφόσον δεν πληροί πλέον κανένα από τα κριτήρια του Σταδίου 2.

Μεταφορά από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού μεταφέρεται από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2, όταν τα κριτήρια βάσει των οποίων χαρακτηρίστηκε ως πιστωτικά απομειωμένο, δεν ισχύουν πλέον.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών/ Βασικές παράμετροι προσδιορισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζεται στις καμπύλες της πιθανότητας αθέτησης (probability of default - PD), της ζημιάς ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης (loss given default - LGD) και της έκθεσης κατά την αθέτηση (exposure at default - EAD). Γενικά, αυτές οι παράμετροι βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα συγκεκριμένης χρονικής στιγμής (point-in-time) και παρατηρήσεις που προέρχονται από διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Οι πιθανότητες αθέτησης (probability of default - PD) λαμβάνονται από διεθνείς οίκους αξιολόγησης που χρησιμοποιούν μεθοδολογίες αξιολόγησης κινδύνου, μεγιστοποιώντας τη χρήση αντικειμενικών μεταβλητών και δεδομένα αγοράς. Η Εταιρεία ορίζει εσωτερικά αναπτυγμένες πιστωτικές διαβαθμίσεις σε κάθε εκδότη/αντισυμβαλλόμενο βάσει αυτών των PDs..

Η έκθεση κατά την αθέτηση υποχρέωσης (EAD) είναι μια εκτίμηση χρηματοδοτικού ανοίγματος σε μια μελλοντική ημερομηνία αθέτησης, λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες μεταβολές του ανοίγματος μετά την ημερομηνία αναφοράς

Η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) βασίζεται κυρίως σε ιστορικά δεδομένα τα οποία προκύπτουν από έρευνες οίκων αξιολόγησης αλλά επίσης μπορεί να καθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες αναμενόμενες υποχρεώσεις του οφειλέτη καθώς και το μακροοικονομικό περιβάλλον.

Παρουσίαση της πρόβλεψης απομείωσης

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, η πρόβλεψη απομείωσης μειώνει την λογιστική τους αξία στον ισολογισμό. Οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται στη γραμμή «Ζημιές από απομείωση».

Διαγραφές χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Όταν η Εταιρεία δεν έχει πια εύλογες προσδοκίες για ανάκτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εξ ολοκλήρου ή μερικώς, μειώνει άμεσα την λογιστική του αξία προ πρόβλεψης εξ ολοκλήρου ή μερικώς έναντι της πρόβλεψης απομείωσης του. Τα ποσά που έχουν διαγραφεί θεωρούνται από-αναγνωρισμένα. Υπόλοιπα τα οποία είχαν διαγραφεί και ανακτήθηκαν σε μεταγενέστερο στάδιο μειώνουν το ύψος της ζημιάς απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.9 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα φόρο και τον αναβαλλόμενο φόρο.

(i) Τρέχουσα φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών υπολογίζεται με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία και τον φορολογικό συντελεστή που ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη.

(ii) Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται στο σύνολό του, με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method), επί των προσωρινών διαφορών που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις οικονομικές καταστάσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται όταν αναμένεται ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο έναντι του οποίου οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Το λογιστικό υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται στον βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα ώστε να επιτρέψουν την ανάκτηση ολόκληρης ή μέρους της απαίτησης. Κάθε τέτοια μείωση αντλιογίζεται στο βαθμό που καθίσταται πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα. Η Εταιρεία αναγνωρίζει τις μη λογιστικοποιημένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη τα οποία θα επιτρέψουν την ανάκτηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού, όταν είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτές οι ζημιές.

Η Εταιρεία έχει εφαρμόσει την προσωρινή υποχρεωτική εξαίρεση (απαλλαγή) από τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12 και δεν αναγνωρίζει ή γνωστοποιεί πληροφόρηση σχετικά με τους αναβαλλόμενους φόρους που προκύπτουν από τους φόρους εισοδήματος του Δεύτερου Πυλώνα.

(iii) Αβέβαιες φορολογικές θέσεις

Η Εταιρεία προσδιορίζει κι αξιολογεί όλες τις σημαντικές φορολογικές της θέσεις, συμπεριλαμβανομένων κι αυτών που τυχόν ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, για όλες τις φορολογικές χρήσεις που υπόκεινται σε αξιολόγηση (ή όταν η εκδίκαση της υπόθεσης βρίσκεται σε εξέλιξη) από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Κατά την εκτίμηση των φορολογικών θέσεων, η Εταιρεία αξιολογεί όλα τα αποδεικτικά στοιχεία (εγκύκλιοι του υπουργείου οικονομικών, μεμονωμένες δικαστικές αποφάσεις, φορολογική νομοθεσία, παλαιότερες διοικητικές πρακτικές, γνωμοδοτήσεις που άπτονται φορολογικών και νομικών θεμάτων, κλπ.) στο βαθμό που αυτά είναι κατάλληλα για τα δεδομένα και τις συνθήκες της υπό εξέταση συναλλαγής/υπόθεσης της Εταιρείας.

Επιπροσθέτως, οι εκτιμήσεις σε ό,τι αφορά την αναγνώριση πρόβλεψης έναντι πιθανής δυσμενούς εξέλιξης των φορολογικών θέσεων, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από γνωμοδοτήσεις που λαμβάνονται από εσωτερικούς και εξωτερικούς νομικούς συμβούλους. Για φορολογικές υποθέσεις οι οποίες ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, η Εταιρεία, για κάθε συναλλαγή ξεχωριστά, ή συνολικά ως ομάδα, ανάλογα με το ποια προσέγγιση εκτιμά καλύτερα το πιθανό αποτέλεσμα κάνοντας χρήση της μεθόδου της «αναμενόμενης αξίας» (σταθμισμένης βάσει πιθανοτήτων), σχηματίζει: (α) πρόβλεψη για εισπρακτέα φορολογική απαίτηση η οποία αφορά ποσό που έχει ήδη αναγνωριστεί και καταβληθεί ως φόρος εισοδήματος, αλλά η εκδίκαση του εκκρεμεί, ή (β) υποχρέωση για ποσά φόρων που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Η Εταιρεία παρουσιάζει στον ισολογισμό του όλα τα αβέβαια ποσά φόρου ως τρέχουσες ή αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις.

Η Εταιρεία, κατά γενικό κανόνα, έχει επιλέξει να αποκτήσει ένα «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό», το οποίο εκδίδεται αφού πραγματοποιηθεί ο φορολογικός έλεγχος από τον ίδιο τακτικό ελεγκτή ή την ελεγκτική εταιρεία που ελέγχει και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό και τη σχετική φορολογική νομοθεσία, παρατίθενται στη σημ. 8.

2.2.10 Παροχές στο προσωπικό

(i) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Βραχυπρόθεσμες παροχές στους εργαζόμενους είναι αυτές που αναμένεται να εκκαθαριστούν στο σύνολό τους εντός δώδεκα μηνών μετά το τέλος της ετήσιας περιόδου αναφοράς κατά την οποία οι εργαζόμενοι παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες και αναγνωρίζονται ως έξοδο κατά την διάρκεια που αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται.

(ii) Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις

Η Εταιρεία παρέχει ορισμένα προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών. Οι ετήσιες εισφορές που καταβάλλει η Εταιρεία επενδύονται και τοποθετούνται σε ειδικές κατηγορίες χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπάλληλοι, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του προγράμματος, συμμετέχουν στην απόδοση των ανωτέρω επενδύσεων. Οι εισφορές της Εταιρείας αναγνωρίζονται ως έξοδο στη χρήση κατά την οποία καταβάλλονται.

(iii) Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI) και παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Η Εταιρεία παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών βάσει του κανονιστικού πλαισίου. Σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, η Εταιρεία σχηματίζει υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για υπαλλήλους που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση, όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση αυτή βασίζεται α) στα έτη υπηρεσίας, ξεκινώντας από την ημερομηνία από την οποία η υπηρεσία

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

του εργαζόμενου αρχικά οδηγεί σε παροχές, σύμφωνα με το πρόγραμμα και μέχρι την ημερομηνία όπου η περαιτέρω υπηρεσία δεν οδηγεί σε σημαντικά ποσά επιπλέον παροχής και β) τις απολαβές των υπαλλήλων κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης. Επιπροσθέτως, η Εταιρεία προσφέρει παροχές εξόδου από την υπηρεσία κυρίως σε σχέση με τα προγράμματα εθελούσιας εξόδου τα οποία έχουν εφαρμοστεί είτε με εφάπαξ αποζημίωση είτε με χορήγηση αδειών μεγάλης διάρκειας όπου οι υπάλληλοι θα λαμβάνουν ένα ποσοστό του μηνιαίου μισθού, ή με συνδυασμό των προαναφερθέντων. Το ποσό της υποχρέωσης για αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών εξόδου από την υπηρεσία σχηματίζεται βάσει αναλογιστικής μελέτης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος για αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο.

Η υποχρέωση της αποζημίωσης εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Το νόμισμα και οι όροι λήξης των ομολόγων που χρησιμοποιούνται είναι σύμφωνα με το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τον υπολογισμό της αποζημίωσης αποχώρησης και των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία για την Εταιρεία αναγνωρίζονται απευθείας στα λοιπά αποτελέσματα χρήσης την περίοδο που προκύπτουν και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους.

Ο τόκος έξοδο στην υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού και παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία, καθώς και το κόστος υπηρεσίας που αποτελείται από το τρέχων κόστος υπηρεσίας, το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών και τα κέρδη/ ζημιές διακανονισμού της υποχρέωσης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία είναι πληρωτέες όταν η απασχόληση του εργαζόμενου τερματίζεται από την Εταιρεία πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης, όταν ένας εργαζόμενος δέχεται προσφορά παροχών σε αντάλλαγμα για τον οικειοθελή τερματισμό της απασχόλησής του (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που δίνονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων εθελούσιας εξόδου της Εταιρείας). Η Εταιρεία αναγνωρίζει παροχές εξόδου από την υπηρεσία το συντομότερο μεταξύ των παρακάτω ημερομηνιών: (α) όταν η Εταιρεία δεν έχει τη δυνατότητα να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και (β) όταν η Εταιρεία αναγνωρίζει το κόστος μίας αναδιάρθρωσης που περιλαμβάνει την πληρωμή των παροχών εξόδου από την υπηρεσία. Ο αντιλογισμός της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία που προκύπτει από υπάλληλους που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα αδειών μεγάλης διάρκειας λογιστικοποιείται ως κέρδος από περικοπές το οποίο αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση που μία προσφορά γίνεται για να ενθαρρύνει την οικειοθελή αποχώρηση, οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία επιμετρώνται βάσει του αριθμού των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχτούν την προσφορά. Παροχές εξόδου από την υπηρεσία που καθίστανται καταβλητέες σε περισσότερο από 12 μήνες από το τέλος της περιόδου αναφοράς προεξοφλούνται σε παρούσα αξία.

(iv) Παροχές για συμμετοχή στα κέρδη (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)

Η Διοίκηση της Εταιρείας περιοδικά και κατά βούληση, ανταμείβει με μετρητά (bonus) τους υπαλλήλους με υψηλή απόδοση. Παροχές σε μετρητά (bonus), οι οποίες απαιτούν μόνο την έγκριση της Διοίκησης, αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού. Η διανομή κερδών στους υπαλλήλους, για την οποία απαιτείται έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά τη χρήση που εγκρίνεται από τους μετόχους της Εταιρείας.

(v) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους

Η Διοίκηση της Εταιρείας ανταμείβει περιοδικά και κατά βούληση τους υπαλλήλους με δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο.. Οι παροχές σε μετοχές που δε συνδέονται με την απόδοση των υπαλλήλων, κατοχυρώνονται κατά την περίοδο στην οποία χορηγούνται. Οι παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους που συνδέονται με την επίτευξη ορισμένων στόχων και τη συμπλήρωση ορισμένου χρόνου υπηρεσίας, κατοχυρώνονται μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ανωτέρω προϋποθέσεις.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού κατά την περίοδο κατοχύρωσης αυτών, με ισόποση πίστωση στα κεφάλαια, δηλαδή χωρίς επίπτωση στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας. Το τελικό ποσό που αναγνωρίζεται ως έξοδο βασίζεται στον αριθμό των παροχών που ικανοποιούν τις σχετικές προϋποθέσεις υπηρεσίας και απόδοσης που δεν σχετίζονται με την αγορά, κατά την ημερομηνία κατοχύρωσης.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά την ημερομηνία παραχώρησης προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας ένα προσαρμοσμένο μοντέλο αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

εξάσκησης, τις ημερομηνίες εξάσκησης, τους όρους των δικαιωμάτων προαίρεσης, την τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης και την αναμενόμενη διακύμανση της τιμής της υποκείμενης μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για τη διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης. Η αναμενόμενη διακύμανση επιμετράται κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και βασίζεται στην ιστορική διακύμανση της τιμής της μετοχής.

Για τις παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους με προϋποθέσεις που δεν αφορούν την κατοχύρωση τους, η εύλογη αξία των παροχών σε συμμετοχικούς τίτλους κατά την ημερομηνία παραχώρησης αποτυπώνει και αυτές τις προϋποθέσεις και δεν υπάρχει προσαρμογή για τις διαφορές ανάμεσα στα αναμενόμενα και τα πραγματικά αποτελέσματα. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης και την έκδοση νέων μετοχών, οι εισπράξεις μετά την αφαίρεση σχετικών εξόδων συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

Τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών που παραχωρεί η Εταιρεία σε υπαλλήλους εταιρειών του Ομίλου λογιστικοποιούνται ως εισφορά από την Εταιρεία προς εκείνες τις εταιρείες, αυξάνοντας το κόστος συμμετοχής σε αυτές.

2.2.11 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη της Εταιρείας περιλαμβάνουν:

- (α) την οικονομική οντότητα που ασκεί έλεγχο πάνω στην Εταιρεία και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται, ελέγχονται από κοινού ή επηρεάζονται σημαντικά από αυτή την οικονομική οντότητα, καθώς και τα βασικά μέλη της Διοίκησης αυτής και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα,
- (β) την οικονομική οντότητα που ασκεί σημαντική επιρροή στην Εταιρεία και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται από αυτήν την οικονομική οντότητα,
- (γ) τα βασικά μέλη της Διοίκησης της Εταιρείας, τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα, και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από τα παραπάνω πρόσωπα,
- (δ) τις θυγατρικές εταιρείες, και
- (ε) προγράμματα παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία που έχουν συσταθεί προς όφελος των εργαζομένων της Εταιρείας.

Οι συναλλαγές παρόμοιας φύσης παρουσιάζονται σε συγκεντρωτική βάση. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνηθή πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

2.2.12 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει μια υπάρχουσα νομική ή τεκμηριωμένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, ο διακανονισμός της οποίας και το ποσό αυτής μπορούν να εκτιμηθούν με αξιοπιστία και απαιτεί την εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικό όφελος.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη αποτελεί την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται, για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που αφορούν το ποσό μιας τέτοιας δαπάνης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και αναπροσαρμόζονται προκειμένου να αντιπροσωπεύουν την καλύτερη δυνατή εκτίμηση. Αν μεταγενέστερα δεν είναι πλέον πιθανό ότι για να διακανονιστεί η δέσμευση θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, τότε η πρόβλεψη αντιλογίζεται.

Δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη και γνωστοποιείται μια ενδεχόμενη υποχρέωση στις περιπτώσεις που δεν είναι πιθανό να απαιτηθεί μια εκροή πόρων ώστε να γίνει ο διακανονισμός της υποχρέωσης, όταν το ποσό της υποχρέωσης δεν μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα ή στις περιπτώσεις τις οποίες η υποχρέωση θεωρείται πιθανή και έγκειται στην εκδήλωση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων.

2.2.13 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές και προνομιούχες μετοχές καταχωρούνται ως ίδια κεφάλαια. Τα έξοδα έκδοσης κοινών μετοχών ή δικαιωμάτων, μετά από φόρους, αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια αφαιρετικά του προϊόντος έκδοσης.

Η διανομή μερισμάτων αναγνωρίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, όταν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και ληφθούν οι απαραίτητες εποπτικές εγκρίσεις, όπου απαιτούνται.. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Οι ενδοεταιρικές μη-ταμειακές διανομές που αποτελούν συναλλαγές μεταξύ οικονομικών οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας με βάση τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που διανεμήθηκαν.

Όταν η Εταιρεία αγοράζει τις μετοχές της (ίδιες μετοχές) το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια μέχρι την ακύρωση, επανέκδοση ή πώληση των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές πωλούνται ή επανεκδίδονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

2.2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, περιλαμβάνουν στοιχεία όπως μετρητά στο ταμείο και απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας, η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που ενδέχεται να επηρεάσουν τα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις, κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους και τις γνωστοποιήσεις που τις συνοδεύουν. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στις παρούσες συνθήκες, σε ιστορικά στοιχεία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα, οι οποίες, με βάση τις παρούσες συνθήκες, θεωρούνται λογικές. Κάθε αναθεώρηση των εκτιμήσεων, αναγνωρίζεται μελλοντικώς.

Οι πιο σημαντικές περιοχές στις οποίες η Εταιρεία ασκεί εκτιμήσεις και παραδοχές κατά την εφαρμογή των λογιστικών της πολιτικών παρατίθενται παρακάτω:

3.1 Ζημίες απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) των χρηματοοικονομικών μέσων, απαιτεί από τη Διοίκηση να εφαρμόζει κρίση σχετικά με τις παραμέτρους κινδύνου που χρησιμοποιούνται κατά τον υπολογισμό τους και την αξιολόγηση του κατά πόσο έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) από την αρχική αναγνώριση. Αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται σε λογικά ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια και βασίση πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία. Ένας βαθμός αβεβαιότητας περιλαμβάνεται στην πραγματοποίηση των εκτιμήσεων λόγω χρησιμοποίησης παραδοχών που μπορεί να είναι υποκειμενικές και ευαίσθητες στους παράγοντες κινδύνου.

Συγκεκριμένα, αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται σε εξατομικευμένη βάση λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των βαθμίδων της εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχει υποβαθμιστεί ο επενδυτικός τίτλος από την ημερομηνία αρχικής του αναγνώρισης, ενώ η πιθανότητα αθέτησης (PD) που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών λαμβάνεται από διεθνή οίκο αξιολόγησης χρησιμοποιώντας μεθοδολογίες κινδύνου που μεγιστοποιούν τη χρήση παρατηρήσιμων μεταβλητών και δεδομένων της αγοράς. Επιπλέον, η ζημιά ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης ((loss given default - LGD) που χρησιμοποιείται βασίζεται σε ιστορικά δεδομένα προερχόμενα από μελέτες διεθνών οίκων αξιολόγησης, τα οποία παρουσιάζουν τις ανακτήσεις σε τέτοια μέσα λαμβάνοντας υπόψη την ιεραρχία του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η Εταιρεία επικυρώνει ανεξάρτητα όλες τις βασικές παραμέτρους προσδιορισμού και τις υποκείμενες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, χρησιμοποιώντας αξιόπιστες πηγές.

3.2 Ζημίες απομείωσης από επενδύσεις σε θυγατρικές

Η Εταιρεία αξιολογεί για απομείωση τη συμμετοχή της σε θυγατρικές εταιρείες σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, όπως περιγράφεται στη σημ. 2.2.4. Εάν υπάρχει ένδειξη απομείωσης, η Εταιρεία πραγματοποιεί άσκηση απομείωσης συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της επένδυσης στη θυγατρική με το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο προσδιορίζεται ως το υψηλότερο μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσης, βάσει λογικών και βάσιμων πληροφοριών. Ο υπολογισμός του ανακτήσιμου ποσού συνεπάγεται την άσκηση κρίσης κατά την επιλογή των κατάλληλων παραμέτρων, όπως το προεξοφλητικό επιτόκιο και το ρυθμό ανάπτυξης.

3.3 Φόρος εισοδήματος

Η Εταιρεία υπόκειται σε φόρο εισοδήματος και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της αντίστοιχης υποχρέωσης. Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για θέματα που ενδεχομένως ανακύψουν από φορολογικούς ελέγχους, βάσει των εκτιμήσεων για το κατά πόσο αυτά θα επιφέρουν επιπρόσθετους φόρους ή για την έκβαση φορολογικών δικαστικών υποθέσεων. Εάν υπάρχει

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

διαφορά μεταξύ του τελικού φόρου των ανωτέρω περιπτώσεων και των ποσών που αναγνωρίστηκαν αρχικά, τότε αυτή θα επηρεάσει τις φορολογικές υποχρεώσεις κατά την περίοδο προσδιορισμού του τελικού φόρου.

Επιπρόσθετα, η Εταιρεία αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές και οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Συνεπώς, η αναγνώριση των ανωτέρω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων περιλαμβάνει την διενέργεια εκτιμήσεων σχετικά με τη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση της Εταιρείας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, βάσει της εκτίμησης της Διοίκησης, η Εταιρεία δεν αναμένεται να έχει επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές (σημ. 8).

3.4 Παροχές στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού εξαρτάται από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση με την χρήση διαφόρων παραδοχών, όπως το επιτόκιο προεξόφλησης και οι μελλοντικές μισθολογικές αυξήσεις. Οποιοσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης.

Η Εταιρεία καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων στο τέλος κάθε χρόνου βάση των επιτοκίων εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Το νόμισμα και η διάρκεια των ομολόγων που χρησιμοποιούνται συνάδουν με το νόμισμα και την εκτιμώμενη μέση διάρκεια των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης. Το ποσοστό αύξησης των μισθών βασίζεται σε εκτιμήσεις σχετικά με μελλοντικό επίπεδο του πληθωρισμού και αντανακλά επίσης το σύστημα ανταμοιβών της Εταιρείας και τις αναμενόμενες συνθήκες της αγοράς.

Οι υπόλοιπες παραδοχές για την υποχρέωση συνταξιοδότησης, όπως οι εκτιμήσεις για τις μελλοντικές μεταβολές του πληθωρισμού, βασίζονται εν μέρει στις εκάστοτε τρέχουσες και αναμενόμενες συνθήκες αγοράς.

Για πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία της Εταιρείας, βλέπε σημ. 13.

3.5 Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους

Η Εταιρεία χορηγεί στο προσωπικό της και στο προσωπικό των εταιριών του Ομίλου, ως μέρος των απολαβών τους, δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών.

Όσον αφορά τις μετοχές που παραχωρούνται στο προσωπικό, η εύλογη αξία επιμετράται απευθείας βάσει της τιμής της μετοχής προσαρμοσμένης ώστε να λαμβάνει υπόψη τους όρους και τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες χορηγήθηκαν οι μετοχές. Όσον αφορά τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών που παραχωρούνται στο προσωπικό, σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές αγοράς, καθώς υπόκεινται σε ειδικούς όρους και προϋποθέσεις που δεν απαντώνται σε δικαιώματα προαίρεσης που διαπραγματεύονται. Σε αυτή την περίπτωση, η Εταιρεία εκτιμά την εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων που παραχωρούνται χρησιμοποιώντας μια μέθοδο αποτίμησης, η οποία είναι συνεπής με τις γενικά αποδεκτές μεθοδολογίες αποτίμησης.

Η μέθοδος αποτίμησης και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών που παραχωρήθηκαν στο προσωπικό της Εταιρείας και των εταιριών του Ομίλου παρουσιάζονται στη σημείωση 16.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

Η Εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου του συναλλαγματικού και επιτοκιακού κινδύνου), κίνδυνο ρευστότητας, λειτουργικούς και λοιπούς μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους, καθώς και σε κλιματικό κίνδυνο.

4.1 Χρηματοοικονομικοί παράγοντες και διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Στο πλαίσιο της συνολικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η Εταιρεία έχει προβεί σε μια συμφωνία συνεργασίας (Service Level Agreement – SLA) με την «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία», προκειμένου να λαμβάνει υποστηρικτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όλους τους ισχύοντες τομείς διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων (πιστωτικοί κίνδυνοι, κίνδυνοι αγοράς, ρευστότητας και μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους) που αναλαμβάνονται από την εταιρεία.

Η στρατηγική διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων της Εταιρείας αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν οι ανωτέρω κίνδυνοι στη χρηματοοικονομική επίδοση, στη χρηματοοικονομική θέση και στις ταμειακές ροές της Εταιρείας.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Οι κύριοι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η Εταιρεία έχουν ως εξής:

(α) Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Εταιρεία είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμών του κατά την ημερομηνία λήξης τους. Η Εταιρεία εκτίθεται κυρίως σε πιστωτικό κίνδυνο λόγω των ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) (σημ. 9) που κατέχει και έχουν εκδοθεί από τη θυγατρική της «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» καθώς και λόγω των καταθέσεων € 399 εκατ. που διαθέτει στην τελευταία. Κατά συνέπεια, η συνολική λογιστική αξία των ανωτέρω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προσεγγίζει τον μέγιστο πιστωτικό κίνδυνο στον οποίο είναι εκτεθειμένη η Εταιρεία.

(β) Κίνδυνος αγοράς

Η εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς, ο οποίος είναι ο κίνδυνος πιθανής ζημιάς λόγω δυσμενών αλλαγών στις μεταβλητές της αγοράς, όπως μεταβολές σε επιτόκια και συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Ο επιτοκιακός κίνδυνος της Εταιρείας, ο οποίος προκύπτει κυρίως από τη θέση που κατέχει στα προαναφερθέντα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης και σταθερού επιτοκίου, απαλείφεται με τους προαναφερθέντες τίτλους μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία που έχουν ισοδύναμους όρους.

Σχετικά με τις καταθέσεις και το δανεισμό της η Εταιρεία διενεργεί ανάλυση ευαισθησίας, για να εκτιμήσει την επίδραση που θα είχε μια υποθετική αλλαγή των επιτοκίων της αγοράς, στα καθαρά έσοδα από τόκους (NII).

Η επίπτωση στα καθαρά έσοδα από τόκους υπολογίζεται με το σενάριο μιας στιγμιαίας παράλληλης μετατόπισης όλων των επιτοκίων κατά +/- 100 μονάδες βάσης, για περίοδο 1 έτους ακολουθώντας την προσέγγιση του στατικού ισολογισμού. Για την 31 Δεκεμβρίου 2023, η επίπτωση στα καθαρά έσοδα από τόκους στο σενάριο παράλληλης μετατόπισης της καμπύλης των επιτοκίων, ανέρχεται σε € 2 εκατ. (+100 μονάδες βάσης) και σε € -2 εκατ. (-100 μονάδες βάσης).

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Εταιρείας είναι σε Ευρώ, επομένως ο συναλλαγματικός κίνδυνος εξαλείφεται.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η ληκτότητα των κύριων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Εταιρείας, που αφορούν στα προαναφερθέντα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης, ταυτίζεται, και οι υποκείμενες ταμειακές ροές είναι οι ίδιες. Κατά συνέπεια, ο κίνδυνος ρευστότητας ή ταμειακών ροών της Εταιρείας εξαλείφεται σημαντικά. Επιπλέον, η πλειοψηφία των προαναφερόμενων καταθέσεων της Εταιρείας στη Eurobank Α.Ε. λήγει εντός τριών μηνών, ενώ ο δανεισμός της από την τελευταία (υπόλοιπο € 30 εκατ.) λήγει εντός ενός έτους.

(δ) Κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι ορίζονται ως οι κίνδυνοι που προκύπτουν από την πιθανή απώλεια ή αρνητική επίδραση στην Εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων λόγω της απώλειας/ζημιάς των φυσικών περιουσιακών στοιχείων, της διατάραξης της λειτουργίας της επιχείρησης ή της δυσλειτουργίας των συστημάτων, των δαπανών μετάβασης σε μία οικονομία περιβαλλοντικά βιώσιμη και των επιπτώσεων στη φήμη από τις αρνητικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και της περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

4.2 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος κατηγοριοποιούνται σε ένα από τα τρία επίπεδα ιεραρχίας εύλογης αξίας ανάλογα με το αν η αποτίμησή τους βασίζεται σε παρατηρήσιμα ή μη παρατηρήσιμα δεδομένα, ως ακολούθως:

- Επίπεδο 1 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται βάσει επίσημων τιμών (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργές αγορές για πανομοιότυπα χρηματοοικονομικά στοιχεία στα οποία η Εταιρεία μπορεί να έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Ενεργή θεωρείται η αγορά στην οποία οι τιμές αυτές είναι άμεσα και σε τακτά χρονικά διαστήματα διαθέσιμες από κάποιο χρηματιστήριο, χρηματιστή, διαπραγματευτή, βιομηχανικό κλάδο, υπηρεσία τιμών ή ρυθμιστική αρχή και αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές. Κανένα από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας δεν κατηγοριοποιείται στο Επίπεδο 1 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.
- Επίπεδο 2 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης με δεδομένα, διαφορετικά των επίσημων τιμών του Επιπέδου 1, τα οποία είναι παρατηρήσιμα είτε απευθείας ή έμμεσα, όπως: i) επίσημες τιμές για παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε ενεργές αγορές, ii) επίσημες τιμές για πανομοιότυπα χρηματοοικονομικά μέσα σε αγορές που δεν είναι ενεργές, iii) δεδομένα, εκτός των επίσημων τιμών, που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα, όπως

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων παρατηρήσιμα σε τακτά χρονικά διαστήματα, επιτόκια προθεσμιακών συμβολαίων ξένου συναλλάγματος, τιμές μετοχών, περιθώρια φερεγγυότητας και τεκμαρτή μεταβλητότητα που λαμβάνονται από διεθνείς οργανισμούς παροχής τιμών αγοράς και iv) άλλα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που δεν είναι σημαντικά για τη συνολική επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 2 περιλαμβάνουν τα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (σημ. 9) που έχουν εκδοθεί από τη θυγατρική της, «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» και τα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) (σημ. 12) που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία.

- Επίπεδο 3 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης στις οποίες τα σημαντικότερα δεδομένα είναι μη παρατηρήσιμα. Κατά τη συλλογή των μη παρατηρήσιμων δεδομένων, χρησιμοποιούνται οι καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων της Εταιρείας, ενώ ταυτόχρονα αντανακλώνται οι υποθέσεις των συμμετεχόντων στην αγορά (π.χ. παραδοχές σχετικά με τον κίνδυνο). Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας τα οποία περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας της εύλογης αξίας αφορούν κυρίως στις καταθέσεις όψεως στην «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία».

Η εύλογη αξία των ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που έχουν εκδοθεί από την εταιρεία (σημ. 12) προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας τιμές για όμοια χρηματοοικονομικά μέσα σε μη ενεργές αγορές που ελήφθησαν από το Bloomberg και ανήλθε σε € 1.226 εκατ. (2022: € 1.188 εκατ.). Η εύλογη αξία των ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης που έχουν εκδοθεί από τη θυγατρική εταιρεία «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» (σημ.9) και διακρατήθηκαν από την Εταιρεία προσδιορίστηκε βάσει των προαναφερθέντων μέσων, τα οποία έχουν όμοιους όρους έκδοσης, επομένως, ανήλθε επίσης σε € 1.226 εκατ.(2022: € 1.188). Επιπλέον, η λογιστική αξία του δανεισμού της Εταιρείας από την «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» και των καταθέσεών της σ' αυτήν, προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

5. Καθαρά έσοδα από τόκους

	31 Δεκεμβρίου 2023 € ΕΚΑΤ.	31 Δεκεμβρίου 2022 € ΕΚΑΤ.
Τόκοι έσοδα		
Χρεωστικοί τίτλοι	92	63
	92	63
Τόκοι έξοδα		
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(1)	-
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(92)	(63)
	(93)	(63)
Σύνολο	(1)	(0)

Την χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, τα έξοδα τόκων που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων σχετίζονται με τα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που έχουν εκδοθεί από την Εταιρεία, ενώ τα έσοδα τόκων, αντίστοιχου ποσού, σχετίζονται κυρίως με τα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που εκδόθηκαν από την Τράπεζα Eurobank Α.Ε. και διακρατήθηκαν από την Εταιρεία.

6. Λοιπά έσοδα/(έξοδα)

Για την χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, τα λοιπά έσοδα/(έξοδα) που ανέρχονται σε € 4 εκατ. (2022: € 3 εκατ.), περιλαμβάνουν € 3 εκατ. έσοδα από υπηρεσίες πληροφορικής (2022: € 1,7 εκατ.) και έσοδα € 1 εκατ. που αφορούν σε υπηρεσίες σχετιζόμενες με τα χαρτοφυλάκια δανείων, που παρέχονται στην Τράπεζα (2022: € 1,6 εκατ.).

7. Λειτουργικά έξοδα

Κατά τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, τα λειτουργικά έξοδα ανέρχονται σε € 11 εκατ. (2022: € 10 εκατ.) και αφορούν κυρίως σε α) αμοιβές και έξοδα προσωπικού € 4,4 εκατ. (2022: € 4,1 εκατ.) και β) € 6,3 εκατ. λοιπά διοικητικά έξοδα. (2022: € 5,2 εκατ.). Τα διοικητικά έξοδα περιλαμβάνουν ασφάλιστρα ποσού € 4,3 εκατ. (2022: € 4,5 εκατ.) που αφορούν στην ασφαλιστική κάλυψη κινδύνων που προκύπτουν κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου, περιλαμβανομένης της επαγγελματικής ευθύνης.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

8. Φόρος εισοδήματος

Σύμφωνα με το Νόμο 4172/2013, όπως ισχύει, ο φορολογικός συντελεστής για τις νομικές οντότητες στην Ελλάδα, πλην των πιστωτικών ιδρυμάτων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν.4172/2013 αναφορικά με τις αποδεκτές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, είναι 22%. Επιπρόσθετα, ο παρακρατούμενος φόρος επί των διανεμόμενων μερισμάτων, πλην των ενδοομιλικών μερισμάτων, είναι 5%. Ειδικότερα, τα ενδοομιλικά μερίσματα απαλλάσσονται, υπό προϋποθέσεις, τόσο του φόρου εισοδήματος όσο και του παρακρατούμενου φόρου.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο φόρος εισοδήματος ανήλθε σε € 1 χιλ. (2022: € 5 χιλ.). Σύμφωνα με την εκτίμηση της Διοίκησης, η Εταιρεία δεν αναμένεται να έχει επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων να μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές και συνεπώς για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση συνολικού αποτελέσματος.

Συμπληρωματικός Φόρος (Πυλώνας II)

Οι κανόνες του Πυλώνα II με τους οποίους εισάγεται ένα παγκόσμιο ελάχιστο επίπεδο φορολογίας με συντελεστή 15% για τους πολυεθνικούς ομίλους επιχειρήσεων με ενοποιημένα έσοδα άνω των € 750 εκατ. (συμπληρωματικός φόρος), που ισχύουν από 1 Ιανουαρίου 2024 και εφεξής, έχουν νομοθετηθεί ή ουσιαστικά έχουν τεθεί σε ισχύ σε συγκεκριμένες χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Σύμφωνα με τους κανόνες του Πυλώνα II, η απώτατη μητρική του εν λόγω πολυεθνικού ομίλου επιχειρήσεων είναι πρωτίστως υπόχρεη για την καταβολή του συμπληρωματικού φόρου που αντιστοιχεί στις εταιρείες του ομίλου με χαμηλή φορολόγηση (εφόσον ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής τους είναι κάτω του 15%). Η φορολογία βάσει του Πυλώνα II ενεργοποιείται, κυρίως όταν ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής της κάθε χώρας είναι κάτω του 15% και υπολογίζεται επί των προσαρμοσμένων βάσει των κανόνων του Πυλώνα II συνολικών αποτελεσμάτων των εταιρειών που εδρεύουν σε κάθε χώρα δραστηριοποίησης του Ομίλου.

Η Εταιρεία, ως η απώτατη μητρική εταιρεία του Ομίλου, έχει εντοπίσει πιθανή έκθεση σε φόρους του Πυλώνα II που προέρχεται από τα κέρδη που έχουν προκύψει στη Βουλγαρία και στην Κύπρο. Ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής βάσει των κανόνων του Πυλώνα II είναι χαμηλότερος από 15% στις ανωτέρω χώρες, κυρίως λόγω των ονομαστικών φορολογικών συντελεστών που εφαρμόζονται επί των κερδών των επιχειρήσεων (δηλ. τρέχων ονομαστικός φορολογικός συντελεστής στη Βουλγαρία και στην Κύπρο 10% και 12,5% αντίστοιχα).

Περαιτέρω πληροφόρηση, για τον συμπληρωματικό φόρο (Πυλώνας II), παρατίθενται στη σημείωση 13 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023.

Φορολογικό πιστοποιητικό και ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Για τις χρήσεις που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2016 και έπειτα, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προβλέπεται σε προαιρετική βάση, η λήψη Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού από τις ελληνικές εταιρείες των οποίων οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις υπάγονται σε υποχρεωτικό έλεγχο. Το εν λόγω πιστοποιητικό, εκδίδεται μετά τη διενέργεια σχετικού φορολογικού ελέγχου από το νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Η Εταιρεία έχει επιλέξει να λαμβάνει το εν λόγω πιστοποιητικό.

Μετά την ολοκλήρωση το 2023, του φορολογικού ελέγχου της Εταιρείας από τις φορολογικές αρχές για τη φορολογική χρήση 2019, οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της είναι το 2018 και 2020-2023. Η Εταιρεία έχει λάβει φορολογικά πιστοποιητικά χωρίς διατύπωση επιφύλαξης για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις μέχρι το 2022, ενώ για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο φορολογικός έλεγχος από τον εξωτερικό ελεγκτή είναι σε εξέλιξη.

Σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία και τις αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις, οι εταιρείες για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων από τις Ελληνικές φορολογικές αρχές μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (δηλ. πέντε έτη από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση θα πρέπει να έχει υποβληθεί).

Αναφορικά με τις συνολικές αβέβαιες φορολογικές θέσεις της, η Εταιρεία αξιολογεί όλες τις σχετικές εξελίξεις (δηλ. νομοθετικές αλλαγές, νομολογίες, φορολογικές/νομικές απόψεις, διοικητικές πρακτικές) και σχηματίζει επαρκείς προβλέψεις.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές

Την 31 Δεκεμβρίου 2023 η Εταιρεία δεν έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών ποσού € 337 εκατ. (2022: € 380 εκατ.) Η ανάλυση του μη αναγνωρισμένου αναβαλλόμενου φόρου επί των μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών της Εταιρείας ανά έτος ληκτότητας των εν λόγω φορολογικών ζημιών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

	Μη αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις € εκατ.
Έτη ληκτότητας μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών	
2024	61
2025	261
2026	12
2027	1
2028	2
Σύνολο	337

9. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η συνολική λογιστική αξία των ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης που διακρατήθηκαν από την Εταιρεία και κατηγοριοποιήθηκαν στο αποσβέσιμο κόστος, ανήλθε σε € 1.277 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 1.275 εκατ.), συμπεριλαμβανομένων δεδουλευμένων τόκων ύψους € 32,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 32,8 εκατ.), € 4,2 εκατ. αναπόσβεστων εξόδων έκδοσης (31 Δεκεμβρίου 2022: € 5,2 εκατ.) και πρόβλεψης απομείωσης ύψους € 1,5 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 2,7 εκατ.) (αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12 μηνών). Συγκεκριμένα, κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, η εταιρεία αναγνώρισε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κέρδος ποσού € 1,2 εκατ. που αφορά στον αντιλογισμό πρόβλεψης απομείωσης (2022: € 1,2 εκατ. ζημιά). Η εύλογη αξία των προαναφερθέντων ομολόγων, που εκδόθηκαν από την Τράπεζα και διακρατούνται από την Εταιρεία υπολογίστηκε με βάση επίσημες τιμές αγοράς για τα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) που εκδόθηκαν από την Εταιρεία (σημ. 12) και ανήλθε σε € 1.226 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 1.188 εκατ.).

Επιπροσθέτως, το δεύτερο τρίμηνο του 2023, η Εταιρεία αγόρασε από τρίτους χρεωστικούς τίτλους ποσού € 4,6 εκατ. που είχαν εκδοθεί από την Τράπεζα, οι οποίοι ταξινομήθηκαν ως Χρεωστικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση ('FVOCI'). Οι εν λόγω χρεωστικοί τίτλοι πουλήθηκαν στην Τράπεζα στα τέλη Ιουνίου 2023, χωρίς σημαντική επίπτωση στα λειτουργικά έσοδα της Εταιρείας (σημ. 19).

Γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Τον Ιανουάριο του 2024, η Τράπεζα σε συνέχεια της έκδοσης ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης (subordinated Tier 2), ύψους 300 εκατομμυρίων ευρώ (σημ. 12) από την Eurobank Holdings προχώρησε στην έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης, με αντίστοιχους όρους, το οποίο αποκτήθηκε εξ ολοκλήρου από την Εταιρεία.

10. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες

Παρακάτω παρατίθενται οι άμεσες συμμετοχές σε θυγατρικές της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2023:

Επωνυμία εταιρείας	Ποσοστό συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Τομέας δραστηριότητας
Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία	100,00	Ελλάδα	Τράπεζα
Be Business Exchanges A.E. Δικτύων Διατραπεζικών Συναλλαγών και Παροχής Λογιστικών και Φορολογικών Υπηρεσιών	98,01	Ελλάδα	Ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω διαδικτύου, παροχή λογιστικών, φορολογικών και λοιπών υπηρεσιών

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ποσού € 4 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 5 εκατ.) περιλαμβάνουν κυρίως (α) € 1,3 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 2 εκατ.) προπληρωμένα έξοδα κυρίως για ασφάλιστρα, (β) € 1,2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 1,7 εκατ.) απαιτήσεις για υπηρεσίες πληροφορικής που παρέχονται σε εταιρείες του Ομίλου και τρίτα μέρη, (γ) € 0,3 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 0,4 εκατ.) απαιτήσεις από τον Όμιλο της Fairfax αναφορικά με παροχή χρηματοοικονομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, (δ) € 0,2 εκατ. αναφορικά με πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία (31 Δεκεμβρίου 2022: € 0,3 εκατ.).

12. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

Τον Νοέμβριο 2022, η Εταιρεία ανακοίνωσε την επιτυχή ολοκλήρωση της έκδοσης ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης κατηγορίας (Tier 2) ποσού € 300 εκατ.. Τα εν λόγω ομόλογα λήγουν τον Δεκέμβριο 2032, με δυνατότητα ανάκλησης τον Δεκέμβριο 2027, προσφέροντας ετήσιο τοκομερίδιο 10% και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου (στην αγορά Euro MTF). Η λογιστική τους αξία την 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε € 298 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 297 εκατ.), συμπεριλαμβανομένων € 4,3 εκατ. αναπόσβεστων εξόδων έκδοσης (31 Δεκεμβρίου 2022: € 5,2 εκατ.) και € 2,1 εκατ. δεδουλευμένων τόκων (31 Δεκεμβρίου 2022: € 2,1 εκατ.). Η εύλογη αξία των προαναφερθέντων ομολόγων, κατά την ανωτέρω ημερομηνία, η οποία προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας τιμές για όμοια χρηματοοικονομικά μέσα σε μη ενεργές αγορές, ανήλθε σε € 339 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 302 εκατ.).

Τον Ιανουάριο 2018, η Eurobank Ergasias προχώρησε στην έκδοση ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) ονομαστικής αξίας € 950 εκατ., σε αντικατάσταση των προνομιούχων μετοχών που είχαν εκδοθεί στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα του προγράμματος ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας βάσει του Νόμου 3723/2008. Τα προαναφερθέντα κεφαλαιακά μέσα λήγουν τον Ιανουάριο 2028 και έχουν εξαμηνιαία καταβολή τόκων βάσει σταθερού ονομαστικού επιτοκίου 6,41%. Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική τους αξία ανερχόταν σε € 979 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 978 εκατ.), συμπεριλαμβανομένων € 1,7 εκατ. αναπόσβεστων εξόδων έκδοσης (31 Δεκεμβρίου 2022: € 2,2 εκατ.) και € 30,8 εκατ. δεδουλευμένων τόκων (31 Δεκεμβρίου 2022: € 30,6 εκατ.). Η εύλογη αξία τους, η οποία προσδιορίστηκε με τη χρήση επίσημων τιμών αγοράς για πανομοιότυπα χρηματοοικονομικά μέσα σε μη ενεργές αγορές, ανήλθε σε € 887 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 886 εκατ.).

Γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Τον Ιανουάριο του 2024, η Eurobank Holdings προχώρησε στην έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης (subordinated Tier 2), ύψους 300 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο λήγει τον Απρίλιο 2034 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία τον Απρίλιο 2029 προσφέροντας ετήσιο τοκομερίδιο 6,25% και είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου.

13. Λοιπές υποχρεώσεις

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, οι λοιπές υποχρεώσεις ποσού € 2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 3 εκατ.) αποτελούνται κυρίως από (α) € 0,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 0,8 εκατ.) δεδουλευμένα έξοδα, (β) € 0,8 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 1 εκατ.) τρέχουσες οφειλές προς προμηθευτές και (γ) € 0,2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 0,2 εκατ.) υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη αποζημίωσης του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τους υπαλλήλους της, που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση αυτή υπολογίζεται βάσει των ετών υπηρεσίας και των απολαβών των υπαλλήλων κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης, σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις αποζημίωσης λόγω εξόδου από την υπηρεσία συνήθως εκθέτουν την Εταιρεία σε αναλογιστικούς κινδύνους, όπως ο κίνδυνος επιτοκίου και ο κίνδυνος μεταβολής των μισθών. Ως εκ τούτου, μια μείωση στο προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών ή μια αύξηση στους μελλοντικούς μισθούς, θα αυξήσουν την υποχρέωση της Εταιρείας.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Η μεταβολή της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία παρουσιάζεται παρακάτω:

	2023	2022
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	0,2	0,2
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας και τόκων	0,04	0,04
Κόστος προϋπηρεσίας και (κέρδη)/ζημιές διακανονισμών	-	-
Επαναμετρήσεις:		
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω μεταβολής των χρηματοοικονομικών παραδοχών	0,00	(0,04)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω εμπειρικών αναπροσαρμογών	(0,04)	0,03
Αποζημιώσεις που πληρώθηκαν	-	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	0,2	0,2

Σημείωση: Για το 2023 και 2022 η Εταιρεία δεν έχει δώσει παροχές στο προσωπικό της στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Εθελούσιας Εξόδου (Voluntary Exit Schemes - VES), του Ομίλου Eurobank Holdings.

Οι σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές (εκφραζόμενες ως σταθμισμένοι μέσοι όροι) ήταν οι εξής:

	2023	2022
	%	%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,6	3,2
Μελλοντική αύξηση μισθών	3,2	2,8

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η παραδοχή για τον πληθωρισμό (σταθμισμένος μέσος όρος) ανέρχεται σε 2,3% (2022: 2,6%) και έχει ληφθεί υπόψη στον καθορισμό της παραπάνω αναλογιστικής παραδοχής για την μελλοντική αύξηση μισθών.

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η μέση διάρκεια της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία ήταν 7 έτη (2022: 9 έτη).

Η ανάλυση ευαισθησίας των σημαντικότερων παραδοχών, με βάση μια εύλογη μεταβολή αυτών, που χρησιμοποιήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2023 παρουσιάζεται παρακάτω:

Η αύξηση/(μείωση) του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά 50 μονάδες βάσης/(50 μονάδες βάσης), θα είχε ως αποτέλεσμα τη (μείωση)/αύξηση της υποχρέωσης κατά (€ 0,01 εκατ.)/ € 0,01 εκατ.

Η αύξηση/(μείωση) των μελλοντικών μισθών κατά 0,5%/(0,5%), θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/(μείωση) της υποχρέωσης κατά € 0,01 εκατ./ (€ 0,01 εκατ.).

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στην αλλαγή μιας παραδοχής διατηρώντας τις υπόλοιπες σταθερές. Στην πράξη αυτό δεν είναι σύνηθες να συμβεί και οι μεταβολές σε κάποιες από τις παραδοχές μπορεί να συσχετίζονται.

Οι μέθοδοι και οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία της παραπάνω ανάλυσης ευαισθησίας είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών και δεν μεταβλήθηκαν συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση.

Γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Τον Φεβρουάριο 2024, ο Όμιλος Eurobank Holdings αποφάσισε να ξεκινήσει ένα νέο Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου (VES) για συγκεκριμένες μονάδες στην Ελλάδα, το οποίο θα απευθυνθεί κυρίως σε υπαλλήλους οι οποίοι υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο ηλικιακό όριο. Το νέο VES, θα εφαρμοστεί είτε με εφάπαξ αποζημιώσεις, είτε με χορήγηση αδειών μεγάλης διάρκειας όπου οι υπάλληλοι θα λαμβάνουν ένα ποσοστό του μηνιαίου μισθού, ή με συνδυασμό των προαναφερθέντων, και το κόστος αφορά κυρίως την Eurobank S.A. και τις θυγατρικές της.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις
14. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η ονομαστική αξία των μετοχών της Εταιρείας είναι € 0,22 ανά μετοχή (2022: € 0,22). Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου των κοινών μετοχών και της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο παρουσιάζεται παρακάτω:

	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο € εκατ.
Υπολοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	816,0	8.055,7
Συμψηφισμός λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων	-	(6.894,4)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	0,3	0,0
Υπολοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>816,3</u>	<u>1.161,3</u>
Υπολοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	816,3	1.161,3
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (σημ. 16)	1,3	0,1
Υπολοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023	<u>817,6</u>	<u>1.161,4</u>

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Κατόπιν της άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών τα οποία έχουν παραχωρηθεί σε στελέχη του Ομίλου σε εφαρμογή του τρέχοντος προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών (βλ. παρακάτω), και δυνάμει της από 31 Αυγούστου 2023 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά € 1.276.499,18 με την έκδοση 5.802.269 νέων μετοχών, κοινών με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας € 0,22 η κάθε μία και τιμής διάθεσης € 0,23 η κάθε μία. Η διαφορά μεταξύ της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών και της ονομαστικής τους αξίας, μετά από τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την εν λόγω συναλλαγή καθαρής θέσης, ανήλθε σε € 39.286 και καταχωρήθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Κατόπιν της ανωτέρω αύξησης, την 31 Δεκεμβρίου 2023, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε € 817.625.550,94 και διαιρείται σε 3.716.479.777 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,22 η κάθε μία. Οι εν λόγω νέες μετοχές εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών την 14 Σεπτεμβρίου 2023.

Η μεταβολή του αριθμού των μετοχών της Εταιρείας παρουσιάζεται παρακάτω:

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρό ποσό
Υπολοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	3.709.161.852	-	3.709.161.852
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	1.515.656	-	1.515.656
Υπολοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022	<u>3.710.677.508</u>	<u>-</u>	<u>3.710.677.508</u>
Υπολοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	3.710.677.508	-	3.710.677.508
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (σημ. 16)	5.802.269	-	5.802.269
Επαναγορά των μετοχών που διακρατούνταν από το ΤΧΣ	-	(52.080.673)	(52.080.673)
Υπολοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023	<u>3.716.479.777</u>	<u>(52.080.673)</u>	<u>3.664.399.104</u>

Ίδιες μετοχές – Επαναγορά των μετοχών που διακρατούνταν από το ΤΧΣ

Κατόπιν της λήψης των απαραίτητων εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές τον Μάιο 2023, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας (ΓΣ), η οποία πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουλίου 2023, ενέκρινε την απόκτηση του συνόλου των 52.080.673 μετοχών της Εταιρείας που κατείχε το ΤΧΣ και αντιστοιχούσε σε 1,4% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και των δικαιωμάτων ψήφου και εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει τους ειδικότερους όρους και τις σχετικές λεπτομέρειες για την απόκτηση.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Την 9 Οκτωβρίου 2023, η απόκτηση του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας που κατείχε το ΤΧΣ ολοκληρώθηκε έναντι συνολικού τιμήματος € 94 εκατ., συμπεριλαμβανομένων σχετικών εξόδων. Ακολούθως, η Εταιρεία δεν υπόκειται πλέον στις διατάξεις του Νόμου 3864/2010 και στα ειδικά δικαιώματα του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) που προβλέπονται στον εν λόγω νόμο.

15. Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	31 Δεκεμβρίου 2023 € εκατ.	31 Δεκεμβρίου 2022 € εκατ.
Ειδικά αποθεματικά	1.414	1.004
Αφορολόγητα αποθεματικά	770	770
Αποθεματικά εταιρικού νόμου	20	-
Λοιπά Αποθεματικά	408	408
Ίδιες μετοχές	(94)	-
Αποτελέσματα εις νέον	(23)	(3)
Σύνολο	2.495	2.179

Τον Δεκέμβριο του 2023, τα «Ειδικά Αποθεματικά ποσού € 1.414 εκατ. (2022: € 1.004 εκατ.) εκατ. αφορούν σε μερίσματα από συμμετοχές. Ειδικότερα, τον Δεκέμβριο του 2023, η Εταιρεία αναγνώρισε στα έσοδα από μερίσματα € 410 εκατ. λόγω της διανομής στην Εταιρεία αντίστοιχου ποσού αποθεματικών της Τράπεζας (βλ. παρακάτω).

Μερίσματα/Διανομή κερδών

Τον Δεκέμβριο του 2023 η Τράπεζα διένειμε προαιρετικά αποθεματικά ποσού €410 εκατ. στο μοναδικό της μέτοχο, την Eurobank Holdings, με σκοπό η τελευταία να είναι σε θέση να διανείμει μέρισμα στους μετόχους της από τα κέρδη της χρήσεως 2023 σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 159 του εταιρικού νόμου 4548/2018.

Σύμφωνα με τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου για τη χρήση 2023, η Eurobank Holdings σκοπεύει να διανείμει στους μετόχους της μέρισμα σε μετρητά ύψους τουλάχιστον 25% επί των προσαρμοσμένων καθαρών κερδών της χρήσης 2023 του Ομίλου, με την προϋπόθεση λήψης εγκρίσεων από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της και τις εποπτικές αρχές.

Επιπρόσθετα, η Eurobank Holdings προτίθεται να προχωρήσει επίσης σε διανομή κερδών προς το προσωπικό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πολιτική της για τις αποδοχές, με την προϋπόθεση της λήψης έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της.

16. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Eurobank Holdings την 28 Ιουλίου 2020 ενέκρινε τη θέσπιση πενταετούς προγράμματος διάθεσης μετοχών, ξεκινώντας από το 2021, με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών με έκδοση νέων μετοχών και με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του Νόμου 4548/2018, τα οποία χορηγούνται σε στελέχη της Διοίκησης και του προσωπικού της Eurobank Holdings και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών σύμφωνα με το άρθρο 32 του Νόμου 4308/2014. Ο μέγιστος αριθμός των δικαιωμάτων που δύναται να εγκριθούν καθορίστηκε στα 55.637.000 δικαιώματα, κάθε ένα εκ των οποίων θα αντιστοιχεί σε μια νέα μετοχή. Η τιμή εξάσκησης για κάθε μια νέα μετοχή θα είναι ίση με € 0,23. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank Holdings να ορίσει τους δικαιούχους και να καθορίσει τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις του προγράμματος.

Οι τελικοί όροι και η εφαρμογή του προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών, το οποίο αποτελεί ένα μακροπρόθεσμο κίνητρο με μελλοντική προοπτική, με στόχο την παραμονή βασικών στελεχών, καθορίζονται και εγκρίνονται κάθε έτος από το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον νομικό πλαίσιο, τις πολιτικές της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης είναι εξασκήσιμα τμηματικά, σε ετήσια βάση για περίοδο από 1 έως 5 χρόνια. Κάθε τμήμα μπορεί να εξασκηθεί ολικώς ή μερικώς και να μετατραπεί σε μετοχές κατά την προαίρεση των εργαζομένων, με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνουν απασχολούμενοι από τον Όμιλο μέχρι την πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία εξάσκησης. Οι εταιρικές πράξεις που αναπροσαρμόζουν τον αριθμό και την τιμή των μετοχών αναπροσαρμόζουν αναλόγως και τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Η κίνηση των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά τη διάρκεια της χρήσης αναλύεται ως ακολούθως:

Παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης	2023	2022
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	22.268.322	12.374.561
Δικαιώματα που χορηγήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου	12.101.092	11.654.117
Δικαιώματα που ακυρώθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου	(1.703.443)	(244.700)
Δικαιώματα που εξασκήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου	(5.802.269)	(1.515.656)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	26.863.702	22.268.322

Τον Ιούλιο του 2023, ο Όμιλος χορήγησε σε στελέχη του 12.101.092 νέα δικαιώματα προαίρεσης, εξασκίσιμα τμηματικά σε ετήσια βάση έως το 2028.

Από τα δικαιώματα προαίρεσης που ήταν εξασκίσιμα το 2023, 5.802.269 δικαιώματα εξασκήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης, έχοντας ως αποτέλεσμα την έκδοση ίσου αριθμού νέων κοινών μετοχών με δικαιώματα ψήφου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά το τέλος της χρήσης έχουν τις ακόλουθες ημερομηνίες λήξεως:

Ημερομηνία λήξεως ⁽¹⁾	Δικαιώματα προαίρεσης 31 Δεκεμβρίου 2023
2024	9.279.299
2025	5.345.228
2026	4.951.014
2027	4.951.014
2028	2.337.147
Σταθμισμένη μέση υπολειπόμενη συμβατική διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά το τέλος της περιόδου	25 μήνες

⁽¹⁾ Με βάση την εγγύτερη συμβατική ημερομηνία άσκησης τους.

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική της Εταιρείας για τις παροχές σε μετοχές προς το προσωπικό, η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά την ημερομηνία παραχώρησης αναγνωρίζεται ως έξοδο με αντίστοιχη αύξηση της καθαρής θέσης κατά την περίοδο κατοχύρωσης. Τα δικαιώματα προαίρεσης που δόθηκαν από την εταιρεία στους υπαλλήλους των εταιρειών του Ομίλου αντιμετωπίστηκαν ως εισφορά της εταιρείας προς την Τράπεζα, δηλαδή τη μητρική τους εταιρεία, συνεπώς είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της συμμετοχής της εταιρείας στην τελευταία.

Η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία παραχώρησης προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας μια προσαρμοσμένη μορφή του μοντέλου Black-Scholes για δικαιώματα προαίρεσης σε μετοχές τύπου Βερμούδων, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή εξάσκησης, τις ημερομηνίες εξάσκησης, τους όρους των δικαιωμάτων προαίρεσης, την τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης και την αναμενόμενη μεταβλητότητα της τιμής της υποκείμενης μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για τη διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης.

Η σταθμισμένη μέση εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών που χορηγήθηκαν τον Ιούλιο του 2023 ήταν € 1,13 (2022: € 0,63). Οι σημαντικές παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν μια τιμή μετοχής € 1,442 (2022: € 1,021) κατά την ημερομηνία παραχώρησης, η τιμή εξάσκησης € 0,23, ετησιοποιημένη μερισματική απόδοση 3% (2022: 3%), αναμενόμενη μέση μεταβλητότητα 41% (2022: 38%), η αναμενόμενη διάρκεια ζωής των δικαιωμάτων προαίρεσης από 1 έως 5 έτη και ένα επιτόκιο μηδενικού κινδύνου που αντιστοιχεί στις λήξεις των δικαιωμάτων προαίρεσης, με βάση την καμπύλη αποδόσεων των συμβολαίων ανταλλαγής (swap) σε Ευρώ. Η αναμενόμενη διακύμανση επιμετράται κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και βασίζεται στη μέση ιστορική διακύμανση της τιμής της μετοχής κατά τη διάρκεια του τελευταίου ενάμιση έτους.

17. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα με αρχική λήξη μικρότερη ή ίση των τριών μηνών στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανέρχονται σε € 399 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 57 εκατ.).

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, οι μεταβολές στις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, που αφορούν δεδουλευμένους τόκους και απόσβεση των εξόδων έκδοσης, ανήλθαν σε € 1,3 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2022: € 33 εκατ.). Επιπλέον, οι

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

μεταβολές στα αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους, που αφορούν απόσβεση της διαφοράς υπό το άρτιο και δεδουλευμένους τόκους, ανήλθαν σε € 1 εκατ., (31 Δεκεμβρίου 2022: € 33 εκατ.).

18. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πληροφορίες σχετικά με γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού αναφέρονται στις εξής σημειώσεις:

Σημείωση 2.1 - Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

Σημείωση 9 - Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

Σημείωση 12 - Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

Σημείωση 13 - Λοιπές υποχρεώσεις

19. Συνδεδόμενα μέρη

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία («Εταιρεία» ή «Eurobank Holdings») είναι η μητρική εταιρεία της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» («Τράπεζα»).

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) της Eurobank Holdings είναι το ίδιο με το ΔΣ της Τράπεζας, ενώ κάποια μέλη εκ των βασικών μελών της διοίκησης (ΒΜΔ) της Τράπεζας παρέχουν υπηρεσίες στην Eurobank Holdings σύμφωνα με τους όρους της σχετικής συμφωνίας μεταξύ των δύο εταιρειών.

Ο Όμιλος Fairfax, ο οποίος κατέχει το 32,93% επί του μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank Holdings την 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: 32,99%), θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στην Εταιρεία. Επιπλέον, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της απόκτησης του συνόλου των μετοχών της Eurobank Holdings που κατείχε το ΤΧΣ την 9 Οκτωβρίου 2023 (σημ.14), το ΤΧΣ δεν θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στην Εταιρεία.

Τον Ιανουάριο του 2022, ιδρύθηκε ένα ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης («Ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών - ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης προσωπικού Ομίλου Eurobank» εφεξής «το Ταμείο»), ως νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το νόμο 4680/2020, προς όφελος των εργαζομένων της Εταιρείας, της Τράπεζας και ορισμένων άλλων ελληνικών εταιρειών του Ομίλου, οι οποίες αποτελούν τους εργοδότες που χρηματοδοτούν το Ταμείο. Συνεπώς, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών, το Ταμείο θεωρείται συνδεδεμένο μέρος με την Εταιρεία.

Η Εταιρεία πραγματοποιεί συναλλαγές με τα συνδεδόμενα μέρη μέσα στο σύνηθες πλαίσιο των εργασιών της και σε καθαρά εμπορική βάση. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών με τις θυγατρικές της Εταιρείας, παρουσιάζονται παρακάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	Θυγατρικές ⁽¹⁾	Θυγατρικές ⁽¹⁾
	€ εκατ.	€ εκατ.
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	399,23	56,67
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.277,05	1.274,92
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	0,54	1,87
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	30,56	-
Λοιπές υποχρεώσεις	0,57	0,63
Καθαρά έσοδα από τόκους⁽²⁾	91,72	63,11
Έσοδα από μερίσματα	410,00	-
Λοιπά λειτουργικά έσοδα/(έξοδα)	2,31	2,00
Ζημιές απομείωσης	1,24	(1,23)

⁽¹⁾ Τα έξοδα αναφορικά με τις υπηρεσίες των ΒΜΔ που παρέχονται από τη θυγατρική της Εταιρείας, Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία, περιλαμβάνονται στις παροχές προς τα ΒΜΔ που αναφέρονται παρακάτω.

⁽²⁾ Για την χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2023, περιλαμβάνονται τόκοι έσοδα € 0,06 εκατ. από χρεωστικούς τίτλους που εκδόθηκαν από την Τράπεζα, οι οποίοι αγοράστηκαν από την Εταιρεία, από τρίτους και πουλήθηκαν στην Τράπεζα κατά την διάρκεια της περιόδου (note 9).

Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει απαιτήσεις και λειτουργικά έσοδα ποσού € 0,32 εκατ. που σχετίζονται με χρηματοοικονομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες με τον όμιλο Fairfax (31 Δεκεμβρίου 2022: € 0,35 εκατ.). Επιπλέον, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει λειτουργικά έξοδα ποσού € 0,14 εκατ. (2022: € 0,12 εκατ. έσοδα) που σχετίζονται με τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου Eurolife FFH Insurance Group Holdings S.A., η οποία είναι επίσης μέλος του ομίλου Fairfax.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

Παροχές προς τα βασικά μέλη της Διοίκησης

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, η Εταιρεία αναγνώρισε παροχές προς τα ΒΜΔ ποσού € 0,2 εκατ. που αφορούν κυρίως σε υπηρεσίες των ΒΜΔ που παρέχονται από την Τράπεζα βάσει της σχετικής συμφωνίας (2022: € 0,2 εκατ.).

20. Εξωτερικοί Ελεγκτές

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει Πολιτική για την Ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών στην οποία ορίζονται, μεταξύ άλλων, οι επιτρεπόμενες και μη επιτρεπόμενες υπηρεσίες που μπορούν να παρασχεθούν από τους ελεγκτές της Εταιρείας, πέρα από τις υπηρεσίες υποχρεωτικού τακτικού ελέγχου. Για οποιοσδήποτε τέτοιες υπηρεσίες που υφίσταται πρόθεση να ανατεθούν στους ελεγκτές της Εταιρείας, υπάρχουν συγκεκριμένοι ελεγκτικοί μηχανισμοί προκειμένου η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας να διασφαλίζει ότι α) οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που ανατίθενται στην KPMG Certified Auditors S.A.", μαζί με το δίκτυο της KPMG network (KPMG), έχουν επισκοπηθεί και εγκριθεί όπως απαιτείται και β) υπάρχει ικανοποιητική σχέση μεταξύ των ελεγκτικών και των επιτρεπτών μη ελεγκτικών εργασιών.

Οι συνολικές αμοιβές που κατέβαλλε η Εταιρεία στον ανεξάρτητο ελεγκτή «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές» για ελεγκτικές και λοιπές υπηρεσίες που του παρασχέθηκαν αναλύονται ως ακολούθως:

	2023	2022
	€ ΕΚΑΤ.	€ ΕΚΑΤ.
Τακτικός έλεγχος ⁽¹⁾	(0,24)	(0,23)
Φορολογικό πιστοποιητικό	(0,03)	(0,03)
Λοιπές ελεγκτικές υπηρεσίες	(0,27)	(0,31)
Μη ελεγκτικές υπηρεσίες	(0,02)	(0,01)
Σύνολο	(0,57)	(0,58)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αμοιβές για τον τακτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις**21. Διοικητικό Συμβούλιο**

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων (ΤΓΣ) την 23 Ιουλίου 2021, για θητεία τριών ετών η οποία θα λήξει την 23 Ιουλίου 2024 παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η ΤΓΣ για το έτος 2024.

Επιπρόσθετα:

- Η ΤΓΣ των Μετόχων της Eurobank Holdings κατά τη συνεδρίαση της την 20η Ιουλίου 2023 ενέκρινε την εκλογή των κ.κ. Burkhard Eckes και John Arthur Hollows ως νέων ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. της Eurobank Holdings, η θητεία των οποίων θα λήξει ταυτόχρονα με τη θητεία των υπολοίπων μελών του Δ.Σ. Την ίδια ημέρα το Δ.Σ. αποφάσισε τη συγκρότησή του σε σώμα.
- Την 9η Οκτωβρίου 2023, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την απόκτηση του συνόλου των μετοχών που κατείχε το ΤΧΣ, ήτοι 52.080.673 κοινές ονομαστικές μετοχές. Την ίδια ημέρα το ΤΧΣ ενημέρωσε τη Eurobank Holdings ότι, από την 11η Οκτωβρίου 2023, δεν θα υπόκειται πλέον στον Νόμο 3864/2010, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος διορισμού εκπροσώπου στο Δ.Σ. και στις Επιτροπές αυτού. Σε αυτό το πλαίσιο, η εκπρόσωπος του ΤΧΣ κα Ευθυμία Δελή, μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων και των Επιτροπών των Διοικητικών Συμβουλίων της Eurobank Holdings και της Eurobank, υπέβαλε την 26η Οκτωβρίου 2023 την παραίτησή της από τις ανωτέρω θέσεις, με ισχύ από την 7η Νοεμβρίου 2023.
- Ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εκτελεστικό Μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων της Eurobank Holdings και Eurobank, υπέβαλε την 31η Οκτωβρίου 2023 την παραίτησή του από τις ανωτέρω θέσεις, με ισχύ από την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Κατόπιν των ανωτέρω, η σύνθεση του Δ.Σ. έχει ως εξής :

Γ. Ζανιάς	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό μέλος
Γ. Χρυσικός	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό μέλος
Φ. Καραβιάς	Διευθύνων Σύμβουλος
Σ. Ιωάννου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Κ. Βασιλείου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
B.P. Martin	Μη Εκτελεστικό μέλος
A. Γρηγοριάδη	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
E. Ρουβιθά Πάνου	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
R. Kakar	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
J. Mirza	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
C. Basile	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
B. Eckes	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
J. A. Hollows	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2024

Γεώργιος Π. Ζανιάς
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 414343

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Φωκίων Χ. Καραβιάς
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 677962

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Χάρης Β. Κοκολογιάννης
Α.Δ.Τ. ΑΝ - 582334

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ FINANCE ΟΜΙΛΟΥ
CHIEF FINANCIAL OFFICER